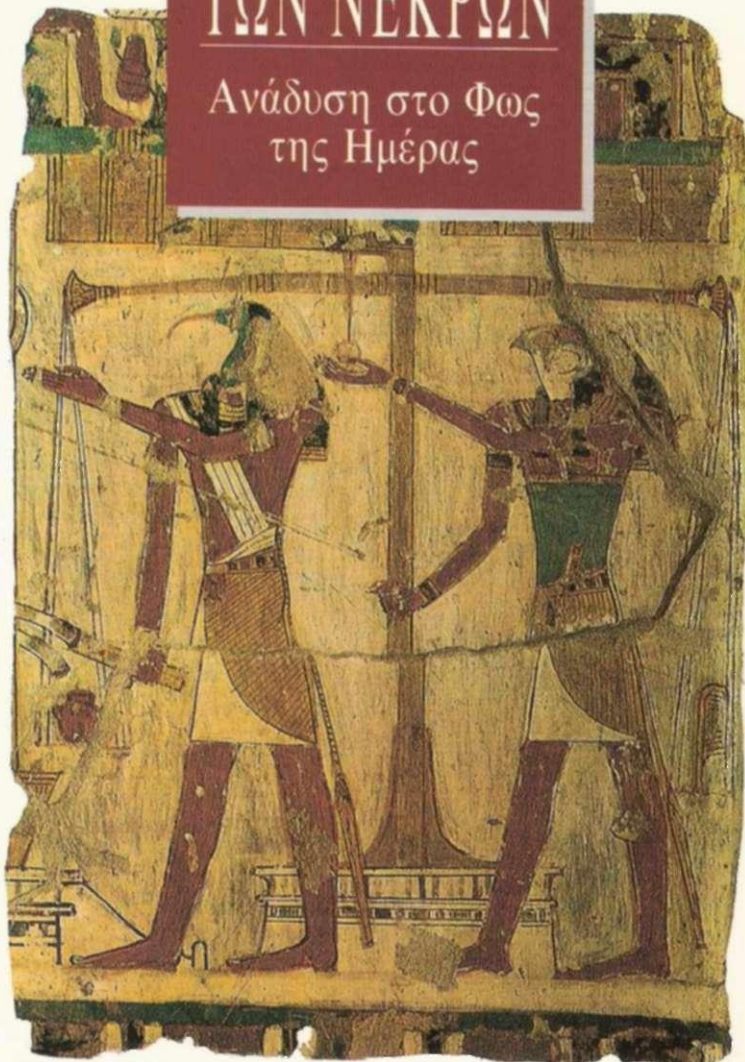

myfuga.blogspot.com

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ
ΒΙΒΛΟΣ
ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Ανάδυση στο Φως
της Ημέρας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Η ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Απόδοση: Ανδρέας Τσάκαλης

ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1993

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Βίβλος των Νεκρών» είναι το όνομα που δόθηκε από τους Αιγυπτιαολόγους σε ένα σύνολο παπυρικών κειμένων, διακοσμημένων με όμορφες εικόνες, οι οποίες συνήθως χαρακτηρίζονται σαν βινιέτες. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι τοποθετούσαν τα κείμενα αυτά μέσα στις σαρκοφάγους πιστεύοντας ότι θα βοηθούσαν το νεκρό να υπερνικήσει τους κινδύνους στον Κάτω Κόσμο και να κερδίσει μια μεταθανάτια ζωή στα Ηλύσια Πεδία. Όμως το όνομα «Βίβλος των Νεκρών» είναι μάλλον ακατάλληλο, αφού ο αιγυπτιακός τίτλος του βιβλίου είναι *Hehrt Heri Khrou*, που κυριολεκτικά σημαίνει «Ανάδυση στην Ημέρα». Η Ανάδυση είναι μια είσοδος, εμφάνιση ή προβολή στο φως της Ημέρας και η λέξη «ημέρα» εδώ έχει ένα πλατύτερο νόημα, αφού δεν πρόκειται για την ημέρα που καθορίζεται από την πορεία του ηλίου, αλλά για μια εσωτερική διάσταση, έναν άλλο ίσως παράλληλο κόσμο, όπου η θεία Παρουσία είναι έντονη, φωτίζουσα σαν ένας πνευματικός ήλιος τον κόσμο των θεών, των πνευμάτων και των δικαιωμένων νεκρών. Γιατί για να εισέλθει εκεί ο νεκρός, όφειλε πρώτα να περάσει από την Αίθουσα της Κρίσης και να δικαιωθεί ενώπιον των θείων δικαστών και κατόπιν να γίνει δεκτός από τον Όσιρη, τον Κύριο του Άλλου Κόσμου.

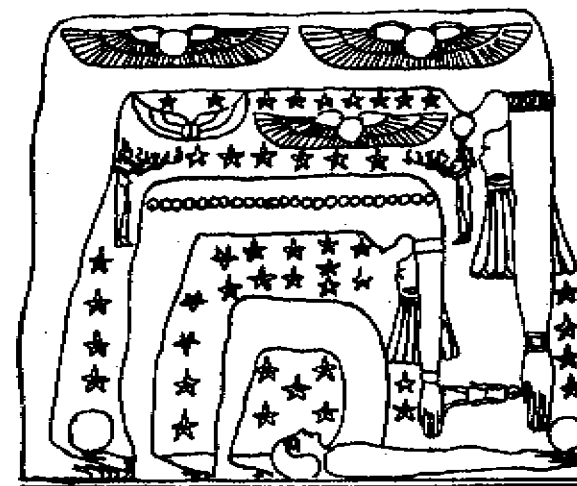
Η κατοικία των Ησκάρων

Στους αρχαίους καιρούς οι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι μετά θάνατον οι ψυχές εκείνων που ζούσαν ενάρετα στη γη και που δεν είχαν κάνει αδικίες, έβρισκαν το δρόμο τους με τον έναν ή τον άλλο τρόπο προς έναν παράδεισο και διέμεναν μαζί με τους θεούς. Δεν διασαφήνιζαν πού βρισκόταν αυτός ο παράδεισος ούτε και τι ήταν, αλλά διατύπωναν ασαφείς απόψεις για μια αόρατη και άγνωστη διαμονή των αγαπημένων τους και μερικές απ' αυτές διατηρήθηκαν στα θρησκευτικά κείμενα των μεταγενέστερων Αιγυπτίων που έφθασαν ως εμάς. Για ένα πράγμα δεν είχαν καμιά αμφιβολία, δηλαδή ότι τα πνεύματα των νεκρών εγκατέλειπαν τη γη. Οι πρώτοι Αιγύ-

πτιοι δέχονταν φυσικά ότι αυτά πήγαιναν στον ουρανό και από κει σε κάποιο τόπο πέραν αυτού. Τι ακριβώς ήταν ο ουρανός δεν το όριζαν, αλλά στους αρχαίους καιρούς υπήρχε η σκέψη ότι αποτελείτο από έναν μεγάλο θόλο από κάποιο υλικό, ονομαζόμενο *βάα*, που σχημάτιζε μια οροφή για τη γη και λίγο-πολύ αντιστοιχούσε στο γενικό σχήμα της. Τώρα ένας τέτοιος θόλος πρέπει να στηρίζεται σε κάτι, έτσι πίστευαν ότι στηριζόταν σε δυο βουνά, ένα στην ανατολή και ένα άλλο στη δύση. Το ανατολικό βουνό ονομαζόταν *Βάχου* και το δυτικό βουνό *Μάνου*. Το πώς αυτή η πλάκα παριστάνονταν εικονογραφικά στους πρώτους καιρούς δεν το ξέρουμε, αλλά στα αρχαιότερα γνωστά ιερογλυφικά κείμενα, ο ουρανός δείχνεται με το ιερόγλυφο , που φαίνεται να δείχνει μια πλάκα, ελαφρώς θολωτή με μια προβολή σε κάθε άκρο για να στηρίζεται στα βουνά *Βάχου* και *Μάνου*. Ο θόλος του ουρανού στηριζόταν σε τέσσερις στήλες, που στα μεταγενέστερα κείμενα παριστάνονται σαν και όταν οι επινοητές του ιερογλυφικού συστήματος γραφής θέλησαν ένα σημάδι για να δείξουν μια καταιγίδα ή χαλαζοθύελλα με κεραυνούς και αστραπές, χρησιμοποίησαν το σημείο , δηλαδή πτώση του ουρανού και οι τέσσερις στήλες πρόβαλαν μέσω αυτού. Οι τέσσερις στήλες του ουρανού σε ακόμα μεταγενέστερους καιρούς παρίσταναν τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και οι στήλες θεωρούνταν ότι κρατιόνταν στη θέση τους από τους «τέσσερις θεούς που στέκουν δίπλα τους». Αυτοί οι τέσσερις θεοί ήταν τα «Παιδιά του Ωρου», που ονομάζονταν *Άμσετ* , *Χάπι* , *Δουαμουτέφ* και *Κεψεννούφ* . Κάθε θεός εξουσίαζε ένα τέταρτο του κόσμου. Στη θρησκευτική φιλολογία εμφανίζονται κυρίως σαν φύλακες των σπλάχνων του νεκρού τα οποία μумιοποιούνταν χωριστά και τοποθετούνταν σε αγγεία αποκαλού-

μενα κοινώς «Κανωπικά».

Ο ουρανός προσωποποιόταν σαν το σώμα μιας γιγαντιαίας γυναίκας που στηριζόταν στα δυο της χέρια και πόδια. Το σώμα αυτής της ουράνιας γυναίκας κοσμήτο μερικές φορές με αστέρια. Ο ήλιος γεννιόταν κάθε πρωί και διέσχισε το σώμα της προς το στόμα της όπου και εξαφανιζόταν το βράδυ για να ξαναγεννηθεί το επόμενο πρωί. Ο νυκτερινός ουρανός υποτίθεται πως είναι μια άλλη γυναίκα και η σελήνη γεννιόταν, περνούσε μέσα από το σώμα της και εξαφανιζόταν στο στόμα της.

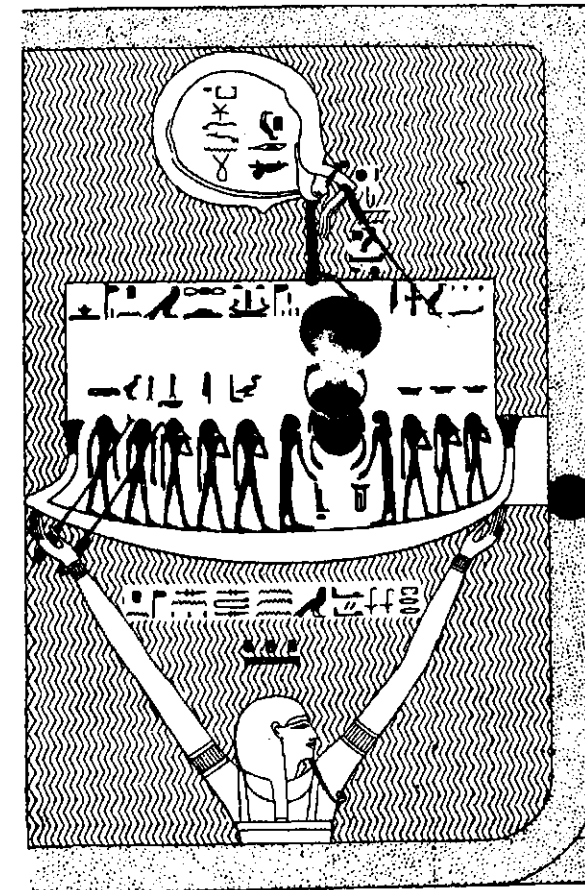
Σε μια ενδιαφέρουσα σκηνή σε ένα φέρετρο στο Βρετανικό Μουσείο βλέπουμε το νυκτερινό ουρανό απεικονιζόμενο με τη μορφή μιας γυναίκας με τα χέρια της τεντωμένα τελείως πάνω από το κεφάλι της. Στο σώμα της αναπαύονται δυο κίτρινοι δίσκοι που συμβολίζουν τη σελήνη και ένας κόκκινος δίσκος που αντιπροσωπεύει τον ήλιο. Η άποψη ότι ο ουρανός ήταν μια γυναίκα υπήρξε δημοφιλής ανάμεσα στους Αιγυπτίους μέχρι τις σχετικά μεγενέστερες περιόδους και τα θρησκευτικά κείμενα είναι πλήρη νύξεων για τη γέννηση του πεθαμένου στους μηρούς της ουράνιας γυναίκας. Στο

πρόσωπο του Ουράνιου Ανθρώπου ο ήλιος και η σελήνη ήταν τα δυο μάτια του· ο ήλιος ήταν το δεξί μάτι του και η σελήνη το αριστερό . Όταν ερχόταν θύελλα και βροχοσύνεφα σκέπαζαν τον ουρανό θεωρείτο ότι ο βασιλιάς του σκότους τραυμάτιζε το δεξί μάτι και το ανάγκαζε να τρέξει δάκρυα (βροχή). Κατά τη διάρκεια της έκλειψης το δεξιό μάτι υποτίθεται πως εξασθενίζει. Παρόμοια έπασχε και η σελήνη.

Στη **Βίβλο των Νεκρών** ο ουρανός περιγράφεται σαν μια τεράστια άβυσσος υδάτων, όπου ο ήλιος, η σελήνη και τα άστρα την διέσχιζαν με βάρκες. Ο ήλιος κατείχε δυο βάρκες ονομαζόμενες *Μάδετ* και *Σεκτέτ* και η σελήνη, οι πλανήτες και τα κύρια άστρα κατείχαν το καθένα από μια βάρκα. Αυτές οι βάρκες αποτελούνταν από άφθαρτη ουσία. Σε μια εικόνα που βρίσκουμε στη μαρμάρινη σαρκοφάγο του φαραώ Σέτι Α' (1306-1290 π.Χ.)* βλέπουμε τον ήλιο να υψώνεται πάνω από τα Ουράνια Ύδατα με μια βάρκα. Αυτή τη βάρκα την υψωνε πάνω από το νερό ο θεός Νου και την στήριζε με τα τεντωμένα χέρια του, όπως λέει και το κείμενο: Πρόβαλε από τα ύδατα και ανύψωσε αυτό το θεό. Στη βάρκα βλέπουμε το γιγαντιαίο σκαραβαίο να ωθεί τον ήλιο προς τα πάνω και στα χέρια της θεάς Νουτ, δηλαδή της ουράνιας θεάς που δέχεται τον Ρα. Στα δεξιά του σκαραβαίου βρίσκεται η θεά Νέφθους, , και τρεις θεοί και στα αριστερά του βρίσκεται η Ίσιδα, , ο Σηθ, ο Κηβ (θεός της Γης), ο Α, , δηλαδή ο Θωθ, ο Χεκά (ο θεός που προφέρει τις λέξεις δύναμης), ο Χου, , (ο δημιουργικός Λόγος) και ο Σα, · από πάνω γράφει: «Αυτός ο θεός αναπαύεται στη Βάρκα Αντ με τους θεούς που είναι μαζί του». Στο ανώτερο μέρος της εικόνας, δηλαδή σε έναν απόμακρο τόπο α-

* Σημείωση: Όταν πρόκειται για φαραώ, οι χρονολογίες δείχνουν τα έτη της βασιλείας του.

νάμεσα στα Ουράνια Ύδατα βλέπουμε το σώμα ενός ανθρώπου κυρτό και ανάποδα, έτσι ώστε να σχηματίζει κύκλο και τα δάχτυλα των ποδιών να αγγίζουν από πίσω το κεφάλι. Το κείμενο μας πληροφορεί ότι αυτός ο θεός είναι ο Όσιρης και το σώμα του είναι που σχηματίζει τον κύκλο του Άλλου Κόσμου.

Το μυστήριο του Άλλου Κόσμου

Αλλά τι είναι ο Άλλος Κόσμος (*Δούατ*) και τι σημαίνει το όνομα αυτό; Δούατ είναι το όνομα που οι Αιγύπτιοι έδωσαν

την παλιά εποχή στην περιοχή όπου πήγαιναν οι νεκροί όταν άφηναν αυτή τη γη και η λέξη μεταφράζεται σαν Κάτω Κόσμος, Άδης, Υποχθόνια χώρα, Κόλαση, Τόπος των αποδημόσων πνευμάτων κ.τ.λ. Το ακριβές νόημα της λέξης είναι άγνωστο και φαίνεται να έχει χαθεί σε αρχαίους καιρούς. Από την άλλη μεριά η *Δούατ* κατέχει όλα τα χαρακτηριστικά που συνδέουμε με τις προαναφερόμενες λέξεις, γιατί ήταν τόπος «αόρατος» και σκοτεινός και θλιβερός, υπήρχαν λάκκοι πυρός σ' αυτόν και αποτελούσε την κατοικία θηρίων της κόλασης και των καταδικασμένων. Μιλώντας γενικά μπορούμε να πούμε πως ο όρος «Άλλος Κόσμος» αποτελεί ακριβή απόδοση της *Δούατ*. Η αρχαιότερη μορφή του ονόματος είναι *Δατ* που συναντάμε στα Πυραμιδικά Κείμενα. Ο κύριος θεός της *Δούατ*, ή η προσωποποίηση του τόπου είναι ο *Δουάουτ* *   και οι θεοί του είναι οι *Δουατίου* * .

Για τους Αιγύπτιους η Αίγυπτος ήταν ένα όνομα για όλο τον τόπο εκείνο, ο οποίος περιβαλλόταν από μια αλυσίδα ψηλών βουνών, σαν το *Γκεμπέλ Καφ* των Αράβων που ήταν τρυπημένα σε δυο θέσεις: μια τρύπα στην Ανατολή και μια άλλη στη Δύση. Στο δειλινό ο ήλιος περνούσε από τη δυτική τρύπα και ταξιδεύοντας όχι κάτω από τη γη, αλλά στο ίδιο επίπεδο και έξω από την αλυσίδα των βουνών, γυρνούσε στην ανατολική τρύπα των βουνών, μέσω της οποίας εισερχόταν για να αρχίσει τη νέα μέρα πάνω από τη γη. Έξω από την οροσειρά των βουνών, αλλά κοντά σ' αυτά, τοποθετείτο ο Άλλος Κόσμος και επεκτεινόταν παράλληλα μ' αυτά. Στην εξωτερική πλευρά του ήταν μια άλλη αλυσίδα βουνών και ένα ποτάμι που έτρεχε ανάμεσά τους. Μπορούμε να πούμε, λοιπόν, ότι ο Άλλος Κόσμος έμοιαζε με εκείνο το μέρος της Κοιλιάδας του Νείλου που συνιστά την Αίγυπτο και που ήταν από κάθε άποψη κυκλικό. Τώρα αφού ο Άλλος Κόσμος βρισκόταν στην άλλη πλευρά της αλυσίδας των βουνών που περιέβαλλαν την Αίγυπτο και συνεπώς στερείτο του φωτός του ηλίου και της σελήνης που φώτιζε τους ουρανούς της, σκεπαζόταν

από την ομίχλη και το σκοτάδι της νύχτας και ήταν ένας τόπος θλίψης και τρόμου. Σε κάθε άκρο του υπήρχε ένα διάστημα που δεν επικρατούσε τελείως σκοτάδι ούτε τελείως φως, το ανατολικό άκρο όντας τελείως φωτισμένο από τον ανατέλλοντα ήλιο και το δυτικό από τον δύοντα. Εκεί που τελείωναν αυτά τα μερικώς φωτιζόμενα διαστήματα άρχιζε το «παχύ σκοτάδι» ή «πυκνό σκότος», δηλαδή το «εξωτερικό σκοτάδι».

Το μέρος του Άλλου Κόσμου που ήταν κλειστό για την Αίγυπτο ήταν ένας φοβερός τόπος. Μερικά τμήματα ήταν έρημος, άλλα ήταν δάση, ενώ άλλα ήταν θαμνώδεις τόποι και δεν υπήρχαν «δρόμοι» μέσα από οποιοδήποτε μέρος της. Ίχνη υπήρχαν, αλλά ήταν μάταιο για την απενσωματωμένη ψυχή να αποπειραθεί να βρει το δρόμο της μέσω αυτών, αν δεν καθοδηγείτο από κάποιο φιλικό ον που να γνώριζε τις «οδούς» εκείνης της φοβερής περιοχής. Παντού υπήρχε παχύ σκοτάδι. Όλη η περιοχή του Άλλου Κόσμου κατοικείτο, αλλά τα όντα που διέμεναν εκεί ήταν εχθρικά στους νεοαφικθέντες και μπορούσαν μόνο να εξευμενιστούν με δώρα ή να υπηρετήσουν τις ψυχές των νεκρών στο δρόμο τους για το βασίλειο του Όσιρη με τη χρήση επωδών ή λέξεων δύναμης. Ο δρόμος ήταν επικίνδυνος λόγω των φοβερών θηρίων που ζούσαν με τις ψυχές των νεκρών και στον έναν ή τον άλλο τόπο ο πεθαμένος υποχρεωνόταν να περάσει ποτάμια που τροφοδοτούνταν από τον ποταμό της *Δούατ*, ακόμα και να διασχίσει τον ίδιο τον ποταμό. Σε ένα μέρος αυτής της φοβερής χώρας βρισκόταν μια περιοχή ονομαζόμενη *Σεχέτ Χετεπέτ*, δηλαδή Ηλύσια Πεδία και μέσα σ' αυτήν ένα τμήμα αποκαλούμενο *Σεχέτ Ααρού*, ή «Βουρλότοπος», που αντιστοιχεί στον Ασφοδελό Λειμώνα των αρχαίων Ελλήνων. Σ' αυτό ζούσε ο Όσιρης και η αυλή του.

Το δράμα του Όσιρη

Στη Βίβλο των Νεκρών οι λέξεις «νεκρός» και «μυημένος» είναι εναλλάξιμες και συχνά ταυτόσημες. Ο νεκρός ταυτίζεται με τον θνήσκοντα και αναγεννώμενο Όσιρη και ο μυημένος επίσης ταυτίζεται με τον πάσχοντα θεό και γίνεται ο αναστημένος Όσιρης. Ο νεκρός που ήταν δίκαιος και ενάρε-

τος στη ζωή του, μετά θάνατον δικαιωνόταν στην Αίθουσα της Κρίσης και αφού περνούσε από τις διάφορες περιοχές του Κάτω Κόσμου άθικτος, αναδυόταν θριαμβευτής στον ουρανό, έμπαινε στη συνοδεία του ηλιακού θεού και περιφερόταν ανάμεσα στα άστρα. Παρόμοια ο μυημένος αφού περνούσε όλες τις δοκιμασίες του οσίρειου δράματος τελικά στεφανωνόταν και ανακηρυσσόταν «βασιλιάς» και του αποκαλυπτόταν η αληθινή φύση της ύπαρξης και της πραγματικότητας. Ανερχόταν στα πνευματικά ύψη, και έμπαινε στην αδελφότητα του Σερίου, του άστρου που ταυτιζόταν με την Ίσιδα.

Από την άλλη μεριά ο καθημερινός άνθρωπος θεωρείται σαν «νεκρός», αν δεν έχει αποκαλυφθεί ακόμα μέσα του το θείο βρέφος (Ωρος) που επαγγέλλεται γι' αυτόν τη δυνατότητα να κινείται ελεύθερα σ' αυτόν και στον Άλλο Κόσμο, ενώ ο πεθαμένος (δηλαδή ο μυημένος) είναι ολοζώντανος και πνευματικά αφυπνισμένος, έχοντας κληρονομήσει το σώμα της αιωνιότητας. Παρόμοια αυτός εδώ ο κόσμος είναι σφραγισμένος από το άγγιγμα του θανάτου, όσο δεν αναμοχλεύεται και δεν αλχημίζεται από τον άλλο «Παράλληλο Κόσμο», ενώ ο κόσμος των πνευμάτων, των θεών και των απελευθερωμένων ανθρωπίνων όντων είναι ένας κόσμος άφθονης ζωής, φωτός και ελευθερίας. Αυτές είναι οι παράδοξες για μας δοξασίες της **Βίβλου των Νεκρών**.

Επειδή το δράμα του Όσιρη αποτελεί το θεμέλιο της **Βίβλου των Νεκρών**, σκόπιμο θα ήταν να αναφερθούμε με λίγα λόγια στη ζωή του και στα συμβάντα που οδήγησαν στο θάνατό του και έπειτα στην ανάστασή του. Αυτό το δράμα προσομοιάζει με την αρχαιοελληνική τραγωδία, όπως την ξέρουμε, αφού πληροί σαφώς όλες τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον ορισμό του Αριστοτέλη. Ένα μέρος του δράματος ξαναπαιζόταν στις γιορτές των Αιγυπτίων από ηθοποιούς-ιερείς και με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, αλλά ένα πιο εσωτερικό και συμβολικό μέρος αναπαρίστατο μέσα στα άδυτα των ναών από τους μύστες των διαφόρων βαθμών. Το βασικό μοτίβο ήταν ότι ο υποψήφιος για μύηση όφειλε να ταυτιστεί με τον Όσιρη και να περάσει όλες τις δοκιμασίες που πέρασε εκείνος, αν ήθελε να φθάσει στην δεύτερη γέννηση

και μεταμόρφωση.

Ο Όσιρης, που αποτελεί και τον κεντρικό ήρωα του δράματος, ήταν γιος του Κηβ (Κρόνου) και της Νουτ (Ρέας) και γεννήθηκε την πρώτη από τις πέντε επαγόμενες μέρες που συμπλήρωναν το αιγυπτιακό έτος (360 + 5 = 365). Τις επόμενες γεννήθηκαν με τη σειρά ο Αρούηρης, ο Σηθ, η Ίσιδα και η Νέφθυς. Αυτοί οι πέντε κατά την αλεξανδρινή περίοδο εξελληνίστηκαν και ταυτίστηκαν με τους αντίστοιχους θεούς Βάκχο, Απόλλωνα, Τυφώνα, Δήμητρα και Αφροδίτη. Ο Όσιρης κληρονόμησε το θρόνο της Αιγύπτου από τον πατέρα του Κηβ και κυβερνούσε δίκαια. Ήταν αγαπητός στο λαό, γιατί δίδαξε στους ανθρώπους την καλλιέργεια του σιταριού και της αμπέλου καθώς και τις καλές τέχνες. Αφού αποκατέστησε μια δίκαιη διακυβέρνηση, ο Όσιρης αποφάσισε να πάει σε άλλα μέρη του κόσμου και να διαδώσει τον πολιτισμό. Μαζί του πήρε τον Αρούηρη, τον Άνουβη και τον Μιν (Πάνα) με πολλούς άλλους σοφούς καθώς και μουσικούς και τραγουδιστές. Κατά τη διάρκεια της απουσίας του η Ίσιδα κυβερνούσε το βασίλειο με τη βοήθεια του Θωθ (Ερμή), αλλά πάντα παρεμποδιζόταν από τις μηχανοραφίες του Σηθ. Ενώ ο Όσιρης ταξίδευε στις ασιατικές χώρες, ως την Ινδία, ξαφνικά ο αδελφός του Σηθ τον κάλεσε να επιστρέψει. Εκεί όμως τον περίμενε μια δυσάρεστη έκπληξη. Ο Σηθ έχοντας πείσει 72 άλλους πρίγκηπες, έβαλε σε εφαρμογή μαζί με τους άλλους συνωμότες ένα διαβολικό σχέδιο για να απαλλαγεί από τον Όσιρη και να ανέβει στο θρόνο. Σ' αυτή τη συνωμοσία μετείχε επίσης και η βασίλισσα της Αιθιοπίας Ασώ. Οργάνωσαν λοιπόν μια γιορτή για να τιμήσουν την επιστροφή του βασιλιά. Σαν μέρος της διασκέδασης ένα βαρύτιμο φέρετρο τοποθετήθηκε στο κέντρο της αίθουσας και ο ένας μετά τον άλλον οι προσκεκλημένοι το δοκίμασαν για να δουν σε ποιον ταιριάζει. Μόνο ο Όσιρης μπόρεσε να ξαπλώσει άνετα μέσα και τότε όρμησαν οι συνωμότες για να κλείσουν και να σφραγίσουν το σκέπασμα. Λέγεται πως αυτό έγινε στις 7 του μήνα Αθώρ (13 Νοεμβρίου) κατά το 28ο έτος της βασιλείας του Όσιρη. Έπειτα το κουτί ρίχτηκε στο ταναϊτικό στόμιο του Δέλτα του Νείλου, και η πλημμυρίδα το μετέφερε μακριά.

Τελικά πιάστηκε σε ένα δέντρο της όχθης, σε ένα αρμυρίκι.

Κατά θαυμαστό τρόπο, αυτό το δέντρο τύλιξε το κιβώτιο, έτσι που δεν φαινόταν πια. Όταν η Ίσιδα έμαθε τα συμβάντα, κάλεσε βιαστικά τον πιστό ανηψιό της Άνουβη για να αναζητήσουν το σώμα. Κοντά στην πόλη Βύβλο ανακάλυψε το δέντρο που έκρυβε το σώμα του Όσιρη, αλλά ο βασιλιάς του τόπου ψάχνοντας ένα δέντρο για να το χρησιμοποιήσει σαν στήλη στο παλάτι του, πλησίασε στο αρμυρίκι και θέλησε να το κόψει. Η Ίσιδα μεταμορφώθηκε σε περιστέρα και με δυνατές κραυγές προσπαθούσε μάταια να τον αποτρέψει απ' αυτό το εγχείρημα. Όταν ο κορμός του δέντρου τελικά τοποθετήθηκε σαν στήλη της βασιλικής αίθουσας, η Ίσιδα αποφάσισε να πάει στο παλάτι και να γίνει τροφός του παιδιού της βασίλισσας. Έδινε στο παιδί το δάχτυλό της για να βυζαίνει, αντί για το μαστό της και να το βράδυ το εξέθετε στο πυρ για να κάψει τα θνητά μέρη του και να το καταστήσει αθάνατο. Όταν μια νύχτα έτυχε να δει η βασίλισσα το παιδί της στις φλόγες, έβαλε τις φωνές και έτσι του στέρησε την αθανασία. Έπειτα η Ίσιδα της διηγήθηκε την ιστορία της και της ζήτησε το σώμα του Όσιρη. Τελικά κατάφερε να πάρει το φέρετρό με το σώμα και να γυρίσει στην Αίγυπτο, όπου το έκρυψε σε ένα απόμερο μέρος στο Δέλτα. Αλλά μια νύχτα με πανσέληνο ο Σηθ, που είχε βγει για κυνήγι, ανακάλυψε το κιβώτιο, το άνοιξε, έκοψε το σώμα σε 14 κομμάτια και διέταξε να τα θάψουν σε διαφορετικά μέρη της χώρας. Η Ίσιδα, βοηθούμενη από την αδελφή της Νέφθυ έψαξε και βρήκε αυτά τα κομμάτια και επανασύνδεσε τα μέλη του σώματος και με τη βοήθεια του Θωθ μπόρεσε να το ξαναζωντανέψει. Έπειτα έκανε ένα παιδί με τον Όσιρη, δηλαδή τον Ωρο που επρόκειτο να εκδικηθεί το θάνατο του πατέρα του. Όμως η δεύτερη αυτή ζωή του Όσιρη φαίνεται πως δεν ήταν συνηθισμένη και σύντομα αποφάσισε να εγκαταλείψει τη γη και να περάσει στον Άλλο Κόσμο.

Ο Σηθ αντιλαμβανόμενος ότι το παιδί θα του ήταν εμπόδιο, προσπάθησε να καταστρέψει αυτό και τη μητέρα του. Αλλά η Ίσιδα κρύφτηκε σε μια νησίδα κοντά στη πόλη Βούτο, όπου ανέθρεψε μυστικά τον Ωρο. Όταν ενηλικιώθηκε ο Ωρος έμα-

θη από τη μητέρα του ότι ήταν ο βασιλικός πρίγκηπας και ότι ο πατέρας του είχε δολοφονηθεί από το θείο του Σηθ. Ο ίδιος ο Όσιρης εμφανίστηκε στο γιο του σε ένα όραμα και του δίδαξε τον τρόπο με τον οποίο θα νικούσε τον Σηθ. Μάζεψε γύρω του στρατό και διεκδίκησε το θρόνο, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει μια μάχη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές. Κατά τη διάρκεια μιας σύγκρουσης που διήρκεσε τρεις μέρες και τρεις νύχτες ο Ωρος νίκησε τον Σηθ, αλλά εκείνος τον τύφλωσε. Ο Θωθ έδωσε στον Ωρο το Ιερό Μάτι *Ουτοάτ*, το μάτι της σοφίας που του επιτρέπει να μαθαίνει, δηλαδή να θυμάται. Αυτό είναι το Μάτι που οδηγεί τις βάρκες των θεών στα ύδατα του διαστήματος.

Η Δοξασία της Αιώνιας Ζωής

Τα κείμενα δεν μας διευκρινίζουν το χρόνο όπου το αθάνατο μέρος αρχίζει την οσιρειοποιημένη του ύπαρξη. Ίσως ο άνθρωπος-Όσιρης, δηλαδή ο μυημένος στα Μυστήρια του Όσιρη έφθανε στην πλήρη απόλαυση της πνευματικής ευδαιμονίας στον Άλλο Κόσμο. Συγκριτικά λίγες λεπτομέρειες είναι γνωστές για τον τρόπο ζωής της ψυχής στον ουρανό και παρόλο που αρκετά ενδιαφέροντα γεγονότα σταχυολογούνται από κείμενα όλων των περιόδων, είναι πολύ δύσκολο να τα εναρμονίσουμε. Η γνώση μας για τις πρώτες αντιλήψεις τους για μια μελλοντική ζωή εξαρτάται από τα πυραμιδικά κείμενα.

Οι Αιγύπτιοι πίστευαν σε ένα ασώματο και αθάνατο μέρος του ανθρώπου, τα συστατικά στοιχεία του οποίου πετούσαν στον ουρανό μετά το θάνατο και το βαλσάμωμά του. Επίσης οι θεολόγοι της 6ης Δυναστείας πίστευαν ότι υπήρχε κάποιο μέρος του πεθαμένου που μπορούσε να ανέλθει στον ουρανό μέσω μιας κλίμακας. Στην πυραμίδα του Τετά (2323-2291 π.Χ.) αναφέρεται: «Όταν ο Τετά εξαγνίζεται στα σύνορα αυτής της γης, όπου ο Ρα εξαγνίζεται, προσεύχεται και στήνει την κλίμακα και εκείνοι που διαμένουν στο μεγάλο τόπο ωθούν τον Τετά με τα χέρια τους». Στην πυραμίδα του Πέπι Α' (2289-2255 π.Χ.) ο βασιλιάς ταυτίζεται με αυτή την κλίμακα: «Η Ίσιδα λέει: "Ευτυχείς είναι εκείνοι που βλέπουν τον

Πατέρα" και η Νέφθυς λέει, "Αυτοί που βλέπουν τον πατέρα νιώθουν γαλήνη", μιλώντας στον πατέρα αυτού του Όσιρη Πέπι όταν προβάλλει στον ουρανό ανάμεσα στα άστρα και ανάμεσα στα φωτεινά σώματα που δεν δύνουν ποτέ. Με τον ουραίο στο μέτωπο και το βιβλίο του στο πλευρό του και μαγικές λέξεις στα πόδια του, ο Πέπι προχωρεί στη μητέρα του Νουτ και εισέρχεται εκεί με το όνομα *Κλίμακα*». Οι θεοί που προΐστανται αυτής της κλίμακας είναι τη μια φορά ο Ρα και ο Ώρος και την άλλη ο Ώρος και ο Σηθ. Στην πυραμίδα του Ούνας αναφέρεται: «Ο Ρα στήνει την κλίμακα για τον Όσιρη και ο Ώρος στήνει την κλίμακα για τον Όσιρη, όταν ο Όσιρης πάει για να βρει την ψυχή του. Ο ένας στέκει στη μια πλευρά και ο άλλος στην άλλη και ο Ούνας είναι μεταξύ των δύο. Ο Ούνας σηκώνεται και είναι ο Ώρος, κάθεται και είναι ο Σηθ». Και στην πυραμίδα του Πέπι Α' διαβάζουμε: «Χαίρε σε σένα, ω Κλίμακα του Θεού· χαίρε σε σένα, ω Κλίμακα του Σηθ. Σήκω, ω Κλίμακα του Θεού· σήκω, ω Κλίμακα του Σηθ. Σήκω, ω Κλίμακα του Θεού, σήκω, ω Κλίμακα του Σηθ. Σήκω, ω Κλίμακα του Ώρου πάνω στην οποία ο Όσιρης ανεβαίνει στον ουρανό... Αυτός ο Πέπι είναι ο γιός σου, αυτός ο Πέπι είναι ο Ώρος, εσύ έδωσες γένεση σ' αυτόν τον Πέπι, κι ακόμα έδωσες γένεση στο θεό που είναι κύριος της Κλίμακας. Του έδωσες την Κλίμακα του Θεού, του έδωσες την Κλίμακα του Σηθ με την οποία ο Πέπι ανέρχεται στον ουρανό... Κάθε φωτεινό ον και κάθε θεός τείνει το χέρι του στον Πέπι όταν ανέρχεται στον ουρανό με την κλίμακα του Θεού... Ό,τι βλέπει και ό,τι ακούει τον κάνει σοφό και είναι σαν τροφή γι' αυτόν όταν ανέρχεται στον ουρανό με την Κλίμακα του Θεού. Ο Πέπι υψώνεται σαν ουραίος που είναι στο μέτωπο του Σηθ και κάθε Φωτεινό Ον και κάθε θεός τείνει το χέρι του στον Πέπι πάνω στην Κλίμακα. Ο Πέπι έχει περισυλλέξει τα οστά του, έχει μαζέψει τη σάρκα του και ο Πέπι πάει κατευθείαν στον ουρανό με τη βοήθεια των δυο δακτύλων του Θεού που είναι Κύριος της Κλίμακας». Αλλού μας λέγεται ότι ο Χενσοού και ο Σηθ «μεταφέρουν την Κλίμακα του Πέπι και την στήνουν».

Όταν ο οσιρειοποιημένος νεκρός εισέρχεται στον ουρανό σαν ζώσα ψυχή, θεωρείται αμέσως σαν ένας από εκείνους

που έχουν καταπιεί το Μάτι του Ώρου. Περπατάει ανάμεσα στους ζώντες και γίνεται «Θεός, ο Γιός Θεού» και όλοι οι θεοί του ουρανού γίνονται αδελφία του. Τα οστά του είναι οι θεοί και οι θεές του ουρανού· η δεξιά πλευρά του ανήκει στον Ώρο και η αριστερή του στον Σηθ. Η θεά Νουτ τον κάνει να υψώνεται σαν θεός χωρίς εχθρούς και το όνομά του είναι «θεός»· και ο Θεός τον καλεί με το όνομά του. Το πρόσωπό του είναι το πρόσωπο του Οφθή, τα μάτια του είναι τα μεγάλα μάτια μεταξύ των Ψυχών της Ηλιούπολης, η μύτη του είναι του Θωθ, το στόμα του είναι η μεγάλη λίμνη, η γλώσσα του είναι η βάρκα της αλήθειας, τα δόντια του είναι τα πνεύματα της Ηλιούπολης, το σαγόνι του είναι ο Χερτ-χεντ-Σέχεμ, η σπονδυλική του στήλη είναι ο Σέμα, οι ώμοι του είναι ο Σηθ, το στήθος του είναι ο Βέβωνας κ.τ.λ. Κάθε μέλος του ταυτίζεται με έναν θεό. Επιπλέον το σώμα του σαν σύνολο ταυτίζεται με τον Θεό του Ουρανού. Για παράδειγμα, αναφέρεται σχετικά με τον Ούνας:

					
Τσστ-κ Το σώμα σου είναι το σώμα του	Τσστ Το σώμα σου είναι το σώμα του	Εντ Το σώμα σου είναι το σώμα του	Ούνας Το σώμα σου είναι το σώμα του	Πεν. αυτό.	Αφ-κ Η σάρκα σου.
					
Ούνας Ούνας	Πεν. αυτή.	Χεσοού-κ Τα οστά σου είναι	Χεσοού Τα οστά του	Ούνας Ούνας	Πεν. αυτά.
					
Σεβ-κ Το πέρασμά σου.	Σεβ Το πέρασμά σου.	Ούνας Το πέρασμά σου.	Πεν. αυτό.	Σεβ Το πέρασμά σου.	Ούνας Το πέρασμά σου.
					
Πεν. αυτό.	Σεβ-κ. είναι πέρασμά σου.				

Επίσης αυτή η ταύτιση του πεθαμένου με τον Θεό του Ου-

ρανού τον τοποθετεί στη θέση του υπέρτατου κυβερνήτη. Για παράδειγμα, έχουμε την επωδή για να μπορεί ο Ούνας «να εξουσιάζει τους εννιά θεούς και να συμπληρώσει την Εννεάδα των θεών» και ο Πέπι Α' στην άνοδό του στον ουρανό συναντά τη διπλή Εννεάδα των θεών, που τείνουν τα χέρια τους, οδηγώντας τον να έλθει και να καθίσει ανάμεσά τους.

Και πάλι ο πεθαμένος μεταβάλλεται σε Ώρο, γιο του Όσιρη και της Ίσιδας. Για τον Πέπι Α' αναφέρεται: «Ιδού δεν είναι ο Πέπι που εισέρχεται για να σε δει με τη μορφή που είσαι, ω Όσιρη αλλά είναι ο γιος σου που εισέρχεται για να σε δει με τη μορφή που είσαι, ω Όσιρη· είναι ο Ώρος που εισέρχεται για να σε δει με τη μορφή που είσαι. Και ο Ώρος δεν τοποθετεί τον Πέπι επικεφαλής των νεκρών, αλλά ανάμεσα στους θεούς». Αλλού μας λέγεται ότι ο Ώρος παίρνει το Μάτι του και το δίνει στον Πέπι και ότι το άρωμα του σώματος του Πέπι είναι το άρωμα του Ματιού του Ώρου. Σε όλα τα πυραμιδικά κείμενα ο οσιρειοποιημένος νεκρός, είναι ο γιος των Ατμου ή Ατμου-Ρα, Σου, Τεφνούτ, Κηβ και Νουτ, αδελφός της Ίσιδας, Νέφθυος, Σηθ και Θωθ και πατέρας του Ώρου. Τα χέρια, οι παλάμες, η κοιλιά, η πλάτη, τα ισχία, οι μηροί και οι κνήμες είναι ο θεός *Ατμου* και το πρόσωπό του είναι ο Άνουβης. Είναι ο αδελφός της σελήνης, είναι το παιδί του Σείριου· περιστρέφεται στον ουρανό σαν τον Ώρίωνα και το Σείριο και υψώνεται στη θέση του σαν άστρο. Οι θεοί, αρσενικοί και θηλυκοί, αποδίδουν σεβασμό σ' αυτόν, κάθε ον στον ουρανό τον λατρεύει και σε ένα ενδιαφέρον χωρίο για τον Πέπι Α' αναφέρεται ότι: «Όταν αναδύεται στον ουρανό βρίσκει τον Ρα να στέκεται τετ-α-τετ μπροστά του και κάθεται στους ώμους του Ρα· ο Ρα δεν τον αφήνει ξανά κάτω στο έδαφος, γιατί γνωρίζει πως ο Πέπι είναι πιο φωτεινός από τα φωτεινά όντα, πιο τέλειος από τους τέλειους και πιο σταθερός από τους σταθερούς». Όταν ο Πέπι στέκει στο βόρειο μέρος του ουρανού μαζί με τον Ρα, αποβαίνει κύριος του σύμπαντος όπως ο βασιλιάς των θεών. Στον Πέπι ο Ώρος δίνει το *Κα* του και απομακρύνει τα *Κα* των εχθρών του Πέπι απ' αυτόν και παραλύει τους εχθρούς του. Με τη θεία δύναμη δοσμένη έτσι στον Πέπι, υποτάσσει τα *Κα* των θεών και άλλα

Κα και θέτει το ζυγό του πάνω στα *Κα* της τριπλής Εννεάδας των θεών. Γίνεται επίσης Θωθ, η νόηση των θεών και κρίνει καρδιές· και οι καρδιές εκείνων που απομακρύνουν την τροφή και την πνοή από τα ρουθούνια του γίνονται θήραμα στα χέρια του.

Η θέση του νεκρού στον ουρανό είναι πλάι στον Θεό στον ιερότατο τόπο και γίνεται Θεός και άγγελος του Θεού. Αυτός ο ίδιος είναι θριαμβευτής και το *Κα* του έχει θριαμβεύσει. Κάθεται σε έναν μεγάλο θρόνο πλάι στον Θεό. Ο θρόνος είναι από σίδηρο, στολισμένος με πρόσωπα λιονταριών και οπλές ταύρων. Είναι ντυμένος με τέλειο ένδυμα, σαν το ένδυμα εκείνων που κάθονται στο θρόνο του ζώντος δικαίου και αλήθειας. Δέχεται το στέμμα *Ουρερέτ* από τους θεούς και από τη μεγάλη Εννεάδα της Ηλιούπολης. Δεν διψά, δεν πεινά, ούτε θλίβεται· τρώει τον άρτο του Ρα και πίνει ό,τι πίνει εκείνος καθημερινά και ο άρτος του είναι εκείνος που αναφέρεται από τον Κηβ και εκείνος που βγαίνει από το στόμα των θεών. Τρώει ό,τι τρώνε οι θεοί και πίνει ό,τι πίνουν και ζει όπως ζουν και μένει όπου μένουν. Όλοι οι θεοί του παρέχουν την τροφή τους ώστε να μην πεθάνει. Όχι μόνο τρώει και πίνει την τροφή τους, αλλά φοράει την αμφίεση που φορούν, το λευκό λινό και τα σανδάλια· είναι ντυμένος στα λευκά και «πηγαίνει στη μεγάλη λίμνη στο μέσον των Ηλυσιών Πεδίων όπου κάθονται οι μεγάλοι θεοί· και αυτοί οι μεγάλοι και πάντα νικηφόροι θεοί του δίνουν να φάει από το δέντρο της ζωής από το οποίο αυτοί οι ίδιοι τρώνε, ώστε κι αυτός παρόμοια να μπορεί να ζήσει». Ο άρτος που τρώει δεν μουχλιάζει ποτέ και ο οίνος του ποτέ δεν ξεθυμαίνει. Τρώει από τον «άρτο της αιωνιότητας» και πίνει από τον «οίνο της αιωνιότητας» που οι θεοί τρώνε και πίνουν και τρέφεται με τον άρτο της αιωνιότητας που το Μάτι του Ώρου ρίχνει πάνω στα κλαδιά της ελιάς. Σαν τους θεούς Σώση και Τεφνούτ, δεν υφίσταται πείνα ή δίψα, γιατί έχει άφθονο σιταρένιο άρτο, από τον οποίο και ο ίδιος ο Ώρος τρώει· και τα τέσσερα παιδιά του Ώρου, Χάπι, Δουαμουτέφ, Κεψεννούφ και Άμσετ κατευνάζουν την πείνα της κοιλιάς του και τη δίψα των χειλιών του. Απεχθάνεται την πείνα που δεν μπορεί να ικανοποιήσει καθώς και τη

δίψα που δεν μπορεί να σβήσει. Αλλά είναι απελευθερωμένος από την εξουσία εκείνων που θα έκλεβαν την τροφή του. Είναι εξαγνισμένος και το *Κα* του είναι καθαρό κι αυτοί τρώνε άρτο μαζί για πάντα. Είναι ένα από τα τέσσερα παιδιά του Ώρου που ζουν με το δίκαιο και την αλήθεια και του παρέχουν το μερίδιο της τροφής του, το οποίο τόσο άφθονα προμηθεύονται από τον θεό Κηβ, ώστε ποτέ δεν ξέρουν τι σημαίνει δίψα. Περιφέρεται στον ουρανό όπως αυτοί και μετέχει της τροφής τους από σύκα και κρασί.

Εκείνοι που είναι εχθρικοί στο νεκρό, αποβαίνουν έτσι εχθροί του θεού Άτμου και όλα τα κακά που τον χτυπούν, χτυπούν εκείνο τον θεό. Ζει χωρίς φόβο κάτω από την προστασία των θεών, από τους λαγόνες των οποίων έχει βγει. Γι' αυτόν: «Η γη είναι βδέλυγμα και δεν θα εισέλθει στον Κηβ· γιατί η ψυχή του έχει σπάσει για πάντα τα δεσμά του ύπνου στον οίκο του που είναι πάνω στη γη. Τα εμπόδια του εξαλείφθηκαν, γιατί ο Ούνας έχει εξαγνιστεί με το Μάτι του Ώρου· τα εμπόδια του Ούνας έχουν απομακρυνθεί από την Ίσιδα και τη Νέφθυ. Ο Ούνας είναι στον ουρανό, ο Ούνας είναι στον ουρανό, με αέρινη μορφή δεν χάνεται και ό,τι είναι σ' αυτόν δεν χάνεται. Είναι σταθερά εδραιωμένος στον ουρανό και παίρνει την αγνή θέση του στην πλώρη της βάρκας του Ρα. Εκείνοι που μεταφέρουν τον Ρα στον ουρανό, μεταφέρουν κι αυτόν κι εκείνοι που μεταφέρουν τον Ρα κάτω από τον ορίζοντα, μεταφέρουν κι αυτόν».

Η ζωή που διάγει ο νεκρός λέγεται πως είναι γενικά ενός «που εισέρχεται στα δυτικά του ουρανού και που προβάλλει από την ανατολή». Με λίγα λόγια η κατάσταση του μακάριου συνοψίζεται στο ακόλουθο απόσπασμα από την πυραμίδα του Πέπι Α':

«Χαίρε, Πέπι, έχεις έλθει, είσαι ένδοξος, έχεις αποκτήσει ισχύ σαν του Θεού, που είναι καθισμένος στο θρόνο του, δηλαδή τον Όσιρη. Η ψυχή σου είναι μαζί σου στο σώμα σου, η ισχυρή μορφή σου είναι πίσω σου, το στέμμα σου στο κεφάλι σου, η κόμη σου πέφτει στους ώμους σου, το πρόσωπό σου είναι μπροστά σου και εκείνοι που τραγουδούν ύμνους χαράς είναι κι από τις δυο πλευρές· εκείνοι που ακολουθούν

στη συνοδεία του Θεού είναι πίσω σου και οι θείες μορφές που κάνουν τον Θεό να έλθει, είναι σε κάθε πλευρά σου. Ο Θεός έρχεται και ο Πέπι έρχεται στο θρόνο του Όσιρη. Ο φωτεινός που διαμένει στη Νετάτ, η θεία μορφή που διαμένει στην Τένι, έχει έλθει. Η Ίσιδα μιλάει σε σένα, η Νέφθυς ανοίγει συνομιλία με σένα και τα φωτεινά όντα έρχονται σε σένα υποκλινόμενα μέχρι εδάφους λάτρεις στα πόδια σου, λόγω της γραφής που έχεις, ω Πέπι, στην περιοχή Σάα. Αναδύεσαι στη μητέρα σου Νουτ και αυτή ενισχύει το βραχίονά σου και ανοίγει το δρόμο για σένα μέσω του ουρανού προς τον τόπο όπου ο Ρα κατοικεί. Έχεις ανοίξει τις πύλες του ουρανού, ανοίγεις τις πύλες της ουράνιας αβύσσου· βρίσκεις τον Ρα κι αυτός σε κοιτάζει· παίρνει το χέρι σου και σε οδηγεί στις δυο περιοχές του ουρανού και σε τοποθετεί στο θρόνο του Όσιρη. Έτσι χαίρε, ω Πέπι, γιατί το Μάτι του Ώρου έρχεται να συνομιλήσει μαζί σου· η ψυχή σου που ήταν ανάμεσα στους θεούς ήλθε σε σένα· η ισχυρή μορφή σου που ήταν ανάμεσα στα φωτεινά όντα ήλθε σε σένα. Όπως ο γιος που μάχεται για τον πατέρα του και όπως ο Ώρος που εκδικήθηκε για τον Όσιρη, έτσι ο Ώρος προασπίζεται τον Πέπι ενάντια στους εχθρούς του. Και συ στέκεις αποκαταστημένος, προικισμένος με όλα τα πράγματα σαν Θεός και εξοπλισμένος με όλες τις μορφές του Όσιρη πάνω στο θρόνο του Κυρίου της Αμέντας. Κάνεις ό,τι κάνει ανάμεσα στα αθάνατα φωτεινά όντα· η ψυχή σου κάθεται στο θρόνο της εφοδιασμένη με τη μορφή σου και κάνει ό,τι κάνεις ενώπιον Εκείνου που ζει ανάμεσα στους ζώντες, με εντολή του Ρα, του μεγάλου Θεού. Ωριμάζει το σίτο, κόβει το κριθάρι και το δίνει σε σένα. Έτσι τώρα, ω Πέπι, εκείνος που σου έχει δώσει ζωή και όλη την ισχύ και αιωνιότητα και τη δύναμη της ομιλίας και το σώμα σου, είναι ο Ρα. Έχεις ενδυθεί με τις μορφές του Θεού, έχεις μεγεθυνθεί έτσι ενώπιον των θεών που διαμένουν στη λίμνη. Χαίρε, Πέπι· η ψυχή σου στέκει ανάμεσα στους θεούς και ανάμεσα στα φωτεινά όντα και δέος κατέχει τις καρδιές τους. Χαίρε, Πέπι τοποθετείσαι στο θρόνο Εκείνου που διαμένει ανάμεσα στους ζώντες και η γραφή που έχεις προκαλεί τρόπο στις καρδιές τους. Το όνομά

σου θα μείνει στη γη, το όνομά σου θα ακμάζει στη γη· ούτε θα χαθείς, ούτε θα καταστραφείς ποτέ».

Αλλά το πιο αξιοσημείωτο χωρίο είναι της πυραμίδας του Ούνας. Εδώ όλη η δημιουργία περιγράφεται σαν να νιώθει δέος όταν βλέπει το νεκρό φαραώ να εγείρεται σαν ψυχή με τη μορφή ενός θεού που καταβροχθίζει τους «πατέρες και τις μητέρες του» τρέφεται με ανθρώπους αλλά και με θεούς. Κυνηγάει στους κάμπους τους θεούς και τους παγι-
δεύει και αφού τους δένει σαν πρόβατα για τη σφαγή κόβει τους λαιμούς τους και τους ξεκοιλιάζει. Ψήνει και τρώει το καλύτερο μέρος απ' αυτούς και οι άλλοι θεοί και οι θεές χρη-
σιμοποιούνται για καύσιμη ύλη. Τρώγοντάς τους απορροφά τις μαγικές δυνάμεις τους και τις φωτεινές μορφές

 τους. Αποβαίνει η μεγάλη Δύναμη, η Δύναμη των δυνάμεων και ο Θεός όλων των μεγάλων θεών που «υ-
φίστανται σε ορατές μορφές» και αυτός είναι επικεφαλής όλων των πνευματικών όντων στον ουρανό. Παίρνει τις καρ-
διές των θεών και καταβροχθίζει τη σοφία κάθε

θεού. Έτσι η διάρκεια της ζωής του είναι αιώνια και ζει σε όλη την αιωνιότητα, γιατί οι ψυχές των θεών και τα φωτεινά σώματά τους είναι μέσα του. Όλο το χωρίο είναι το εξής:

«Οι ουρανοί βρέχουν αδιάκοπα, τα άστρα τρέμουν, οι τοξό-
τες τρέχουν πέρα-δώθε, τα οστά των Ακερού τρέμουν και όσοι συνδέονται μ' αυτά φεύγουν όταν βλέπουν τον Ούνας να υψώνεται σαν ψυχή με τη μορφή του θεού που ζει από τους πατέρες τους και φτιάχνει τροφή από τις μητέρες τους. Ο Ούνας είναι ο κύριος της σοφίας και η μητέρα του δεν γνωρίζει το όνομά του. Τα δώρα του Ούνας είναι στον ουρανό και έχει γίνει ισχυρός στον ορίζοντα όπως ο Άτμου, ο πατέρας που του έδωσε γέννηση και αφού ο Άτμου του έδωσε γέννηση, ο Ούνας έγινε ισχυρότερος από τον πατέρα του. Το Κα του Ούνας είναι πίσω του· το πέλμα του πο-
διού του είναι κάτω από τα πόδια του, οι θεοί του είναι πάνω απ αυτόν, οι ουραίοι του στέκονται στο μέτωπό του, οι φιδί-
σιοι οδηγοί του Ούνας είναι μπροστά του και το πνεύμα της

φλόγας κοιτάζει την ψυχή του. Οι δυνάμεις του Ούνας τον προστατεύουν· ο Ούνας είναι ο ταύρος στον ουρανό, κατευ-
θύνει τα βήματά του όπου θέλει, ζει με τη μορφή που κάθε θεός παίρνει και τρώει τη σάρκα εκείνων που έρχονται να γεμίσουν την κοιλιά τους με μαγικές επωδές στη Λίμνη του Πυρός. Ο Ούνας είναι εφοδιασμένος με δύναμη ενάντια στα φωτεινά όντα και εγείρεται με τη μορφή του ισχυρού,

Κείμενο από την Πυραμίδα του Ούνας
Πίνακας I

του κυρίου εκείνων που διαθέτουν δύναμη. Ο Ούνας παίρνει τη θέση του με την πλάτη του στραμμένη προς τον Κηβ. Ο Ούνας σταθμίζει τα λόγια του με τον κρυμμένο θεό που δεν έχει όνομα, την ημέρα του κατατεμαχισμού του πρωτογεννημένου. Ο Ούνας είναι ο κύριος των προσφορών, ο λύτης των δεσμών και ο ίδιος αφθονεί σε προσφορές κρέατος και ποτού. Ο Ούνας καταβροχθίζει ανθρώπους και ζει με θεούς... Ο Ούνας τρώει τις μαγικές δυνάμεις τους και καταπίνει το πνεύμα τους· οι μεγάλοι ανάμεσά τους είναι για το πρόγευμά του, οι μικρότεροι για το γεύμα του το απόγευμα και οι πιο μικροί για το δείπνο του τη νύχτα. Οι γέροι θεοί και οι θεές γίνονται καύσιμο υλικό στο φούρνο του. Οι ισχυροί στον ουρανό βάζουν φωτιές κάτω από τα καζάνια που είναι γεμάτα με τα ισχία του πρωτογεννημένου· και αυτός που έχει κάνει εκείνους να ζουν στον ουρανό για να περιστρέφονται γύρω από τον Ούνας ρίχνει στα καζάνια τις λαγόνες των γυναικών τους· γυρνάει γύρω από τους δυο ουραμούς στην αιωνιότητά τους και γυρνάει γύρω από τις δυο όχθες του ουράνιου Νείλου. Ο Ούνας είναι η μεγάλη Δύναμη, η Δύναμη των δυνάμεων και ο Ούνας είναι ο αρχηγός των θεών με ορατή μορφή. Οτιδήποτε βρίσκεται στην ατραπό του το τρώει και η μαγική ισχύς του Ούνας υπερτερεί όλων των πνευματικών όντων που διαμένουν στον ορίζοντα. Ο Ούνας είναι ο πρωτογεννημένος των πρωτογεννημένων. Ο Ούνας έχει δει χιλιάδες και έχει προσφέρει σπονδές σε εκατοντάδες· έχει εκδηλώσει την ισχύ του σαν Μεγάλη Δύναμη στον Ωρίονα, που είναι μεγαλύτερος από τους θεούς. Ο Ούνας επαναλαμβάνει την άνοδό του στον ουρανό κι αυτός είναι το στέμμα του Κυρίου του ορίζοντα... Ιδού, ο Ούνας τρώει εκείνο που βγάζει το κόκκινο στέμμα, αυξάνεται και οι μαγικές δυνάμεις των θεών είναι στην κοιλιά του· ό,τι ανήκει σ' αυτόν δεν τον αποστρέφεται. Ο Ούνας τρώει όλη τη γνώση κάθε θεού και η περίοδος της ζωής του είναι η αιωνιότητα και η διάρκεια της ύπαρξής του είναι αιωνιότητα με οποιαδήποτε μορφή επιθυμεί να πάρει· οποιαδήποτε μορφή απεχθάνεται δεν θα συνεχίσει στον ορίζοντα για πάντα. Η ψυχή των θεών είναι στον Ούνας, τα πνεύματά της είναι με τον Ούνας και οι

προσφορές που γίνονται σ' αυτόν είναι περισσότερες από εκείνες που γίνονται στους θεούς. Το πυρ του Ούνας είναι στα οστά τους γιατί η ψυχή τους είναι με τον Ούνας και οι σκιές τους είναι με κείνους που ανήκουν σ' αυτές. Ο Ούνας είναι με τους δυο κρυμμένους *Κα*-θεούς που είναι δίχως δύναμη... η έδρα της καρδιάς του Ουνάς είναι ανάμεσα σε εκείνους που ζουν στη γη τώρα και παντοτινά».

Τα πολλά σώματα του ανθρώπου

Το φυσικό σώμα του ανθρώπου, θεωρούμενο σαν σύνολο, ονομαζόταν *Χατ*, , μια λέξη που φαίνεται

πως συνδέεται με την ιδέα κάποιου πράγματος που είναι επιρρεπές στη φθορά. Η λέξη εφαρμόζεται επίσης στο μιμοποιημένο σώμα στον τάφο, όπως αντιλαμβανόμαστε από τα λόγια: «Το *Χατ* του είναι θαμμένο». Ένα τέτοιο σώμα αποδίδεται στο θεό Όσιρη στην Επωδή 162 της *Βίβλου των Νεκρών* «το μεγάλο θείο σώμα του είναι στην Ηλιούπολη». Από την άποψη αυτή ο θεός και ο νεκρός εξομοιώνονταν. Το σώμα αυτό ούτε εγκαταλείπει τον τάφο, ούτε επανεμφανίζεται στη γη. Όμως η διατήρησή του ήταν αναγκαία. Έτσι ο πεθαμένος απευθύνεται στον Άτμου: «Χαίρε σε σένα, ω πατέρα μου Όσιρη. Έχω έλθει και έχω βαλσαμώσει τη σάρκα μου, έτσι ώστε το σώμα μου να μην φθαρεί. Είμαι το όλο, όπως και ο πατέρας μου Χεπερά ήταν το όλο, που είναι για μένα πρότυπο εκείνου που δεν πεθαίνει. Έλα, λοιπόν, ω Μορφή, και δώσε πνοή σε μένα, ω Κύριε της πνοής, εσύ που είσαι μεγαλύτερος από τους συντρόφους σου. Εδραίωσέ με· σχημάτισέ με, ω εσύ που είσαι κύριος του τάφου. Δώσε μου το δικαίωμα να διαρκώ παντοτινά, όπως έδωσες το δικαίωμα στον πατέρα σου Άτμου να διαρκεί· και το σώμα του ούτε πέθανε, ούτε φθάρηκε. Δεν έχω κάνει ό,τι είναι απεχθές σε σένα· μάλλον έλεγα ό,τι το *Κα* σου επιθυμούσε. Μη με απωθείς και μη με ρίχνεις πίσω, ω Άτμου, στη φθορά, όπως κάνεις σε κάθε θεό και σε κάθε θεά και σε κάθε ζώο και ερπετό που χάνεται όταν η ψυχή του φεύγει απ' αυτόν μετά το θάνατό του και κατακομματιάζεται μετά τη φθορά του».

Αλλά το σώμα δεν κοιμάται στον τάφο ανίσχυρο, γιατί με τις προσευχές και με τις τελετουργίες κατά την ημέρα της ταφής προικίζεται με την ικανότητα να αλλάζει σε Πνευματικό Σώμα. Έτσι έχουμε τέτοιες φράσεις όπως: «Βλασταίνω σαν τα φυτά», ή «η σάρκα μου βλασταίνει» και «υπάρχω, υπάρχω, ζω, ζω, βλασταίνω, βλασταίνω» ή «η ψυχή σου ζει, το σώμα σου βλασταίνει με την εντολή του Ρα, ίδιος χωρίς μείωση, χωρίς ατέλεια, σαν τον Ρα τώρα και παντοτινά». Ο όρος Πνευματικό Σώμα (Σάχου) , -αν και μερικές φορές γράφεται με το προσδιοριστικό της μούμιαις τοποθετημένης στο φέρετρο σαν Χατ, «φυσικό σώμα»- σημαίνει ένα σώμα που έχει αποκτήσει έναν βαθμό γνώσης και δύναμης και δόξας μέσω των οποίων αποβαίνει διαρκές και άφθαρτο. Το σώμα που έχει γίνει πνευματικό, έχει τη δύναμη της σύνδεσης με την ψυχή και της συνομιλίας με αυτήν. Με τη μορφή αυτή μπορεί να ανέλθει στον ουρανό και να κατοικήσει μαζί με τους θεούς και με τα πνευματικά σώματα των θεών και με τις ψυχές των δικαίων. Στα πυραμδικά κείμενα έχουμε τα εξής χωρία:

				
Θες-θου Σήκωσες εσύ	Τετ-τά Τετ-τά	του. αυτό.	Ουν-θου Ὑρθώσου εσύ	σάα δυνατό
				
πεχ-θα. όντας ισχυρός.	Χεμς-κ Κάθισες εσύ	χεντ με τους	νετερού Θεούς	άρι-κ κάνε εσύ
				
άρι έκανε	εν ο	Αουσαρ Ὁσирис	εμ στο	Χετ-άα μέγαρο
				
σάχ-κ το σάχ σου,	αν δεν	τσερ εμποδίζονται	ρετ-κ τα πόδια σου	εμ στον

		
χεσέφ-κ γυρίσεις εσύ	εμ στη	τα. γῆ.
		
Ανετς Χαίρε	χρα-κ σε σένα, ω	Τετ-τά Τετ-τά
		
θα κεις	χεφτ Ρα ενώπιον του Ρα,	περ-φ καθώς έρχεται
		
εμ λεσαι	σαχ-κ με το σάχ σου	πεν ανάμεσα στις
		
Αχάου Η διάρκεια του	πα είναι αιωνιότητα,	τσερ-φ το όριό του
		
εμ του	σαχ-φ. σάχ του.	
		
Νουκ Είμαι	σαχ ένα σάχ	εμ με την ψυχή του.

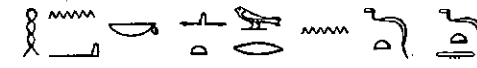

Στην τελευταία έκδοση της **Βίβλου των Νεκρών** που εκδόθηκε από τον Λέπσιους λέγεται πως ο πεθαμένος «κοιτάζει το σώμα του και βασίζεται στο πνευματικό σώμα του» και λέγεται πως οι ψυχές «εισέρχονται στο πνευματικό σώμα τους». Και ένα χωρίο σ' αυτό και στη θηβαϊκή απόδοση παρουσιάζει τον πεθαμένο να δέχεται το πνευματικό σώμα του θεού Ὁσирη.

Σε στενή σύνδεση με το φυσικό και το πνευματικό σώμα βρίσκεται η καρδιά ή μάλλον το μέρος αυτής που είναι η έδρα της δύναμης της ζωής, η πηγή των αγαθών και κακών σκέψεων. Και εκτός του φυσικού και πνευματικού σώματος, ο άνθρωπος έχει και μια αφηρημένη ατομικότητα ή προσωπικότητα προικισμένη με όλες τις χαρακτηριστικές της ιδιότητες. Αυτή η αφηρημένη προσωπικότητα έχει μια απολύτως ανεξάρτητη ύπαρξη. Μπορεί να κινηθεί ελεύθερα από τόπο σε τόπο, χωριζόμενη ή ενούμενη με το σώμα κατά βούληση και απολαμβάνουσα τη ζωή μαζί με τους θεούς στον ουρανό. Αυτό ήταν το *Κα* , μια λέξη που μερικές φορές

μεταδίδει το νόημα του κοπτικού ισοδύναμου *Κω* και του «Ειδώλου» των αρχαίων Ελλήνων. Οι ταφικές προσφορές σφάγιων, αρτιδίων, οίνου, αλοιφών κ.τ.λ. είχαν για αποδέκτη το *Κα*· το άρωμα του καιόμενου θυμιάματος ήταν ευχάριστο σ' αυτό. Το *Κα* ενοικούσε στο άγαλμα του ανθρώπου, ακριβώς όπως το *Κα* ενός θεού ενοικούσε στο άγαλμα του θεού. Από την άποψη αυτή το *Κα* φαίνεται να ταυτίζεται με το *Σεχέμ* ή δύναμη. Στους αρχαίους καιρούς οι τάφοι είχαν ειδικές αίθουσες όπου το *Κα* λατρευόταν και δεχόταν προσφορές. Το ιερατείο αριθμούσε στο σώμα του μια τάξη ανθρώπων που έφεραν το όνομα «ιερείς του *Κα*» και που εκτελούσαν λειτουργίες προς τιμήν του *Κα* στο «ναῖσκο του *Κα*» .

Στο κείμενο του Ούνας λέγεται πως ο πεθαμένος είναι «ευτυχισμένος με το *Κα* του» στον άλλο κόσμο και το *Κα* του συνδέεται με το σώμα του στη «μεγάλη κατοικία». Αφού το σώμα του έχει ταφεί στην κατώτατη αίθουσα, το «*Κα* του πλησιάζει σ' αυτόν». Για τον Πέπι Α' αναφέρεται:

Αι σου *κα-κ* *χεμς* *κα-κ* *αμ-φ* *τα*
 Καθαρμένο είναι το *Κα* σου. Κάθεται το *Κα* σου και τρώει ψωμί

Χένα-κ *ατ* *ουρ* *εν* *τσετ* *τσέττα*
 μαζί με σενα ακατάπαυστα, παντοτινά.

Αχα *ουάβ-κ* *ουάβ* *κα-κ* *ουάβ* *βα-κ*
 Είσαι αγνός εσύ, αγνό το *Κα* σου, αγνή η ψυχή σου

ουαβ *σεχέμ-κ*
 αγνή η δύναμή σου.

Το *Κα* όπως είδαμε μπορεί να φάει τροφή και ήταν ανάγκη να παρέχεται τροφή σ' αυτό. Στη 12η Δυναστεία και σε μεταγενέστερες περιόδους οι θεοί έρχονταν για να χαρίσουν αμβροσία και νέκταρ στο *Κα* του πεθαμένου και φαίνεται πως οι Αιγύπτιοι νόμιζαν ότι η μελλοντική ευημερία του πνευματικού σώματος εξαρτιόταν από τη διατήρηση μιας συνεχούς προμήθειας ταφικών προσφορών. Όταν οι περιστάσεις το καθιστούσαν αδύνατον να συνεχίσουν την υλική προμήθεια τροφής, το *Κα* τρεφόταν από τις προσφορές τις ζωγραφισμένες στους τοίχους του τάφου, που μεταμορφώνονταν σε κατάλληλη διατροφή μέσω προσευχών των ζωντανών. Όταν δεν υπήρχαν ούτε υλικές προσφορές, ούτε ζωγραφισμένα αμοιώματά τους για να τραφεί, φαίνεται πως το *Κα* ήταν αναγκασμένο να χαθεί.

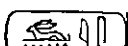

Το ακόλουθο κείμενο, γραμμένο κατά τη 18η Δυναστεία, είναι ένα είδος ικεσίας του *Κα* για τροφή:

«Είθε οι θεοί να μου επιτρέπουν να εισέρχομαι και να εξέρχομαι από τον τάφο μου· το Μεγαλείο να αναζωογονεί τη σκιά του· να πίνω νερό από τη στέρνα μου κάθε μέρα· όλα τα μέλη μου να αναπτύσσονται· ο Χάπι να μου δίνει άρτο και άνθη κάθε είδους στην εποχή τους· να περνάω πάνω από τα κτήματά μου κάθε μέρα συνεχώς· η ψυχή μου να κάθεται πάνω στα κλαδιά του άλσους που έχω φυτέψει· να δροσίζομαι κάτω από τις συκομουριές μου· να τρώω τον άρτο που παρέχουν. Είθε να έχω το στόμα μου για να μιλώ σαν τους ακολούθους του Ώρου· να

εμφανίζομαι στον ουρανό, να κατέρχομαι στη γη· ποτέ να μην παρεμποδίζομαι στο δρόμο μου· ποτέ να μην μου συμβαίνει εκείνο που η ψυχή μου απεχθάνεται. Είθε να μην φυλακίζεται η ψυχή μου, αλλά ας είμαι ανάμεσα στους σεβάσιμους και ευνοημένους. Είθε να οργώνω τα χωράφια μου στον αγρό του Ασφοδελού Λειμώνα, είθε να φθάσω στα Ηλύσια Πεδία, είθε να έλθει ένας σε μένα με οίνο και αρτίδια και άρτο των κυρίων της αιωνιότητας, είθε να δεχθώ σφάγια από τους βωμούς των μεγάλων, εγώ το *Κα* του προφήτη Αμσού».

Σε κείνο το μέρος του ανθρώπου που αναμφίβολα θεωρείτο ότι απολάμβανε αιώνια ύπαρξη στον ουρανό σε μια κατάσταση δόξας, οι Αιγύπτιοι έδιναν το όνομα *Βα*, , μια λέξη που σημαίνει κάτι σαν «έξοχος», «ευγενής» και που πάντα μεταφραζόταν σαν «ψυχή». Η ψυχή δεν είναι ενσωματωμένη, γιατί αν και ενοικεί στο *Κα* και από μερικές απόψεις είναι –όπως η καρδιά– η αρχή της ζωής στον άνθρωπο, εντούτοις κατέχει υπόσταση και μορφή. Με μορφή απεικονίζεται σαν ανθρωποκέφαλο γεράκι, , και σε φύση και

υπόσταση περιγράφεται σαν εξαιρετικά λεπτοφυής και αιθερική. Επισκέπτεται ξανά το σώμα στον τάφο και το επανεμψυχώνει και συνομιλεί μαζί του. Μπορεί να πάρει όποιο σχήμα της αρέσει και έχει τη δύναμη να περνάει στον ουρανό και να διαμένει με τις τέλειες ψυχές εκεί. Είναι αιώνια. Επειδή η ψυχή συνδέεται στενά με το *Κα*, μετέχει των θυσιαστικών προσφορών και σε μια όψη της ύπαρξής της τουλάχιστον είναι επιρρεπής στη φθορά, αν δεν τραφεί επαρκώς και καταλήλως. Στα πυραμιδικά κείμενα ο μόνιμος τόπος διαμονής της ψυχής είναι ο ουρανός με τους θεούς, των οποίων μοιράζεται τη ζωή:

1.
Σεκ *Ούνας* *περ* *εμ* *χρου* *πεν* *εμ*
 Ιδού, ο Ούνας αναδύεται στην Ημέρα αυτή με

αρου *μαά* *εν* *βα* *ανχ*
 τη μορφή ακριβώς μιας ψυχής ζώσας.

2.
Βα *σεν* *μετ* *Ούνας*
 Η ψυχή τους είναι στον Ούνας.

3.
Αχα *βα-κ* *έμμα* *νετερού*
 Στέκει η ψυχή σου ανάμεσα στους θεούς.

4.
Χα *Πέπι* *που* *Ι-νεκ* *μαάτ* *Χέρου* *μέδου-ς*
 Χαίρει Πέπι αυτό. Έρχεται σε σένα το Μάτι του Ώρου, μιλάει

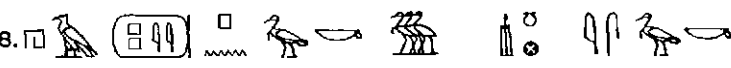

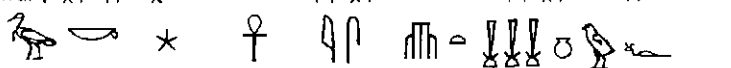

θου *Ι-νεκ* *βα-κ* *αμ* *νετερού*
 με σένα. Έρχεται σε σένα η ψυχή σου ανάμεσα στους θεούς.

5.
Ουάβ *βα-κ* *αμ* *νετερού*
 Αγνή είναι η ψυχή σου ανάμεσα στους θεούς.

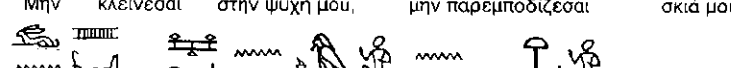
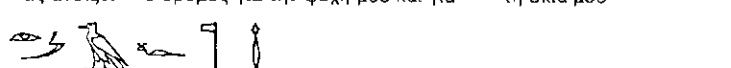
6.
Ανχ *Αουσσο* *ανχ* *βα* *αμ* *Νέδατ*
 Όπως ζει ο Όσιρης, όπως ζει η ψυχή στη Νέδατ, έτσι

ανχ *Πέπι* *πεν*
 ζει και ο Πέπι αυτός.

7.
Δα-ς *βαίου-κ* *Πέπι* *πεν* *χεντ* *πάουτ* *νετερού*
 Θέτει την ψυχή σου Πέπι αυτή ανάμεσα στους κύκλους των Θεών

 εμ τη μορφή των ουραίων αμ-θά στο μέτωπό σου.
 χατ-κ
 8.
 χα Χαίρε Πέπι πεν βα-κ βαΐου Άννου ας βα-κ
 Η ψυχή σου είναι ψυχή της Άννου. Ιδού, η ψυχή σου

 βαΐου Νεχέν ας βα-κ βαΐου πε ας
 είναι ψυχή της Νεχέν. Ιδού η ψυχή σου είναι η ψυχή της Πε. Ιδού

 βα-κ σεβ ανχ ας χεντ σενούφ-φ
 η ψυχή σου είναι ένα άστρο ζωντανό' ιδού, ανάμεσα στα αδέλφια της.

Σε σύνδεση με το *Κα* και την ψυχή πρέπει να αναφερθεί το *Χαϊβίτ*, , ή η σκιά του ανθρώπου, που οι Αιγύπτιοι θεωρούσαν σαν ένα τμήμα της ανθρώπινης οικονομίας. Μπορεί να συγκριθεί με τη «Σκιά» και την *Umbra* των Ελλήνων και των Ρωμαίων. Υποτίθεται πως έχει ολότελα δική της ύπαρξη και μπορεί να χωριστεί από το σώμα. Είναι ελεύθερη να κινηθεί όπου θέλει και σαν το *Κα* και την Ψυχή, μετέχει των θυσιαστικών προσφορών στον τάφο, τον οποίο επισκέπτεται κατά βούληση. Η μνεία της σκιάς, θεού ή ανθρώπου, στα πυραμδικά κείμενα δεν είναι συχνή και δεν είναι εύκολο να επιβεβαιώσουμε τι απόψεις επικρατούσαν σχετικά μ' αυτήν. Αλλά από το χωρίο στο κείμενο του Ούνας, όπου αναφέρεται μαζί με τις ψυχές, τα πνεύματα και τα οστά των θεών, είναι φανερό ότι ήδη σε κείνη την αρχαία χρονολογία η θέση της σε σχέση με τον άνθρωπο ήταν καθορισμένη. Από τη συλλογή εικόνων που ο δρ. Μπέρτς προσήρτησε στη μελέτη του *Περί της Σκιάς ή του Ίσκιου των Νεκρών*, γίνεται σαφές ότι σε μεταγενέστερους χρόνους τουλάχιστον η σκιά ήδη σχετιζόταν με την ψυχή και θεωρείτο πως ήταν πάντα κοντά της και αυτή η άποψη υποστηρίζεται από ένα χωρίο στην Επωδή 92 της Βίβλου των Νεκρών όπου αναφέρεται:

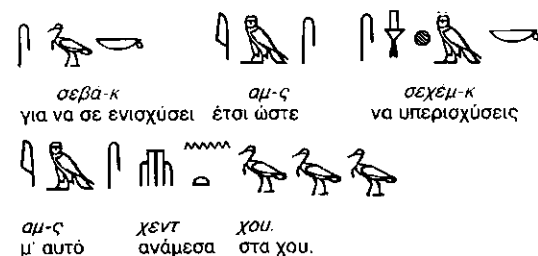

 Εμ χένα βά-α σάουτι χαϊβίτ-α
 Μην κλείνεσαι στην ψυχή μου, μην παρεμποδίζεσαι σκιά μου.

 ουν ούατ εν βά-α εν χαϊβίτ-α
 ας ανοίξει ο δρόμος για την ψυχή μου και για τη σκιά μου.

 μασά-φ νέτερ-α
 ας δει το θεό το μεγάλο.

Και πάλι στην Επωδή 89 ο πεθαμένος λέει:

 Μα ά-α βά-α χαϊβίτ-α
 Ας δώ την ψυχή μου και τη σκιά μου.

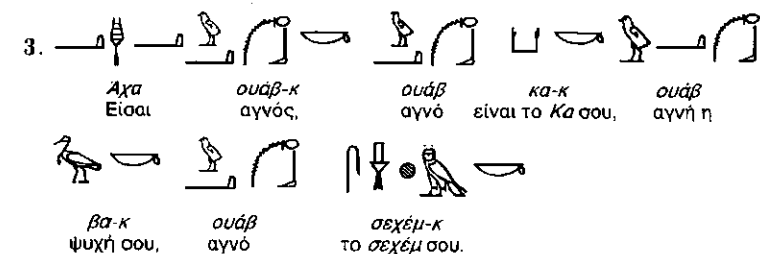
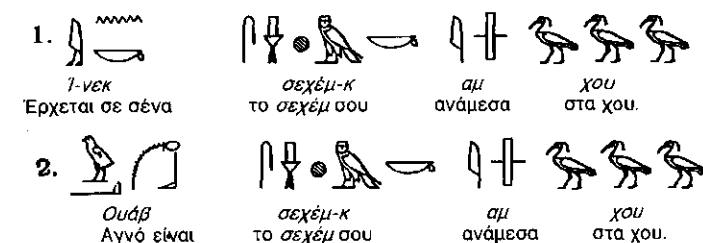
Ένα άλλο σπουδαίο και φαινομενικά αιώνιο τμήμα του ανθρώπου είναι το Φωτεινό Σώμα (*Χου*,) που, κρίνοντας από το νόημα της λέξης, μπορεί να οριστεί σαν φωτεινό ή διάφανο, άψαυστο κέλυφος ή περίβλημα του σώματος, που συχνά απεικονίζεται με τη μορφή μούμιας. Τα πυραμδικά κείμενα μας δείχνουν ότι τα φωτεινά σώματα των θεών ζούσαν στον ουρανό και από εκεί κατηύθησαν το φωτεινό σώμα των ανθρώπων, όταν επέτρεπαν να γίνει αυτό οι προσευχές που λέγονταν πάνω του. Έτσι λέγεται: «Ο Ούνας βρίσκεται μαζί με τα φωτεινά όντα», και ένας από τους θεούς παρακαλείται να «του δώσει το σκήπτρο του ανάμεσα στα φωτεινά όντα». Όταν οι ψυχές των θεών εισέρχονται στον Ούνας τα φωτεινά σώματά τους είναι μαζί του και γύρω του. Λέγεται πως ο βασιλιάς Τετά:

 Νεχέμ-νεφ μασά-φ μα φ ερ δά-νεφ νεκ
 Απέστρεψε το μάτι του από τον εαυτό του, το έδωσε σε σένα

Και πάλι ο θεός Χεντ-μεννούτ-φ μεταφέρει τον φαραώ στον ουρανό, ο θεός Κηβ που ανυπομονεί να τον συναντήσει, λέγεται πως του δίνει και τα δυο χέρια και τον καλωσορίζει σαν αδελφό και τον φροντίζει και τον τοποθετεί ανάμεσα στα άφθαρτα φωτεινά όντα. Στην Επωδή 92 ο πεθαμένος προσεύχεται για την απελευθέρωση της ψυχής, της σκιάς και του φωτεινού σώματός του από τα δεσμά του τάφου και για την απελευθέρωση από εκείνους «των οποίων η διαμονή είναι κρυφή, οι οποίοι δεσμεύουν τις ψυχές, οι οποίοι δεσμεύουν τις ψυχές και τα φωτεινά όντα και οι οποίοι φυλακίζουν τις σκιές των νεκρών». Και στην Επωδή 91 υπάρχει μια φόρμουλα ειδικά φτιαγμένη για να καταστήσει ικανό το φωτεινό ον να περάσει από τον τάφο στην επικράτεια όπου διαμένει ο Ρα και η Αθώρ.

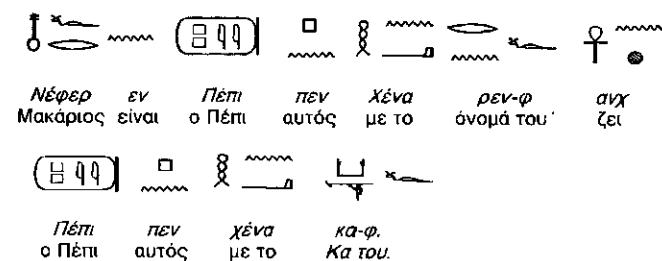
Όμως ένα άλλο μέρος του ανθρώπου υποτίθεται ότι υφίσταται στον ουρανό στο οποίο οι Αιγύπτιοι έδιναν το όνομα *Σεχέμ*. Η λέξη αποδίδεται σαν «δύναμη», αλλά είναι πολύ δύσκολο να βρούμε κάποια έκφραση που να αντιπροσωπεύει την αιγυπτιακή ιδέα του *Σεχέμ*. Αναφέρεται σε σύνδεση με την ψυχή (*βα*) και το φωτεινό σώμα, όπως φαίνεται από τα ακόλουθα χωρία των πυραμιδικών κειμένων:

Ένα όνομα του Ρα είναι *Σεχέμ Ουρ*, «Μεγάλο Σεχέμ», και ο Ούνας ταυτίζεται με αυτόν και αποκαλείται:

Τελικά το όνομα, *Ρεν*, ενός ανθρώπου θεωρείτο ότι υφίστατο στον ουρανό και στα πυραμιδικά κείμενα μας λέγεται ότι:

Όπως είδαμε, λοιπόν, ο άνθρωπος αποτελείται από: φυσικό σώμα, πνευματικό σώμα, καρδιά, διπλό, ψυχή, σκιά, άψαυστο αιθερικό περίβλημα ή φωτεινό σώμα, δύναμη και όνομα. Όλα αυτά, όμως, είναι αξεδιάλυτα συνδεδεμένα και η ευημερία του ενός απ' αυτά σχετιζόταν με την ευημερία των άλλων. Για την ευημερία των πνευματικών μερών ήταν ανάγκη να διαφυλαχθεί το φυσικό σώμα από την αποσύνθεση και ορισμένα χωρία των πυραμιδικών κειμένων φαίνεται να δείχνουν πως η πίστη στην ανάσταση του φυσικού σώματος υπήρχε από τις πρώτες δυναστείες.

Η Βίβλος των Νεκρών

Η ιστορία της **Βίβλου των Νεκρών** μπορεί να διαιρεθεί σε τέσσερις περιόδους που αντιπροσωπεύονται από τέσσερις αποδόσεις του κειμένου, δηλαδή την ηλιουπολιτική, τη θηβαϊκή, την ιερατική και τη σαϊτική απόδοση:

1. Το βιβλίο που συντάχθηκε από το ιερατείο της Ηλιούπολης και βασίστηκε σε παλιότερα κείμενα, που τώρα είναι χαμένα και που ανάγονται στην πέμπτη Δυναστεία (2465-2523 π.Χ.). Ήταν γραμμένο με ιερογλυφικά και μπορεί να ονομαστεί ηλιουπολιτική απόδοση. Είναι γνωστό από πέντε αντίγραφα χαραγμένα πάνω στους τοίχους των αιθουσών και των διαδρόμων στις πυραμίδες των Φαραώ της πέμπτης και έκτης Δυναστείας. Τμήματα του βιβλίου έχουν βρεθεί σε τάφους, σε σαρκοφάγους, σε φέρετρα, σε στήλες και σε παπύρους από την αρχή της 11ης Δυναστείας (2040 π.Χ.) ως το 200 μ.Χ.

2. Η θηβαϊκή απόδοση. Το βιβλίο αυτό είναι γραμμένο με ιερογλυφικά σε παπύρους και διαιρείται σε Επωδές ή Κεφάλαια με ξεχωριστό τίτλο το καθένα. Αυτή η απόδοση χρησιμοποιείται κυρίως από την αρχή της 17ης Δυναστείας (1640 π.Χ.) ως τις αρχές της 20ής Δυναστείας (1196 π.Χ.).

3. Η ιερατική απόδοση. Σχετίζεται στενά με την προηγούμενη και βρέθηκε γραμμένη με ιερατική γραφή και με ιερογλυφικά. Σε αυτή την απόδοση που χρησιμοποιούνταν κατά τη διάρκεια της 20ής Δυναστείας (1196 - 1070 π.Χ.) τα κεφάλαια δεν έχουν σταθερή σειρά.

4. Η σαϊτική απόδοση. Σε κάποια μεταγενέστερη περίοδο, ίσως κατά την 26η Δυναστεία (664-525 π.Χ.). Το κείμενο είναι γραμμένο με ιερατική και ιερογλυφική γραφή.

Η πρώτη πλήρης **Βίβλος των Νεκρών** χρονολογείται από τα μέσα του 15ου αιώνα π.Χ., αλλά οι τελετουργικοί ύμνοι και οι επωδές που περιέχει έχουν μια ιστορία που ανάγεται στο 2500 π.Χ. Μερικές από τις Επωδές προέρχονται από κείμενα που βρέθηκαν σκαλισμένα με ιερόγλυφα στους τοίχους στην αίθουσα και στον προθάλαμο της πυραμίδας του Φαραώ Όννου ή Ούνας (2345 π.Χ.). Αν και αυτό είναι το πρώτο γραπτό δείγμα του βιβλίου, από το περιεχόμενο φαίνεται ότι πολλοί

από τους ύμνους υπήρχαν ήδη από αιώνες. Ένα ιερατικό κείμενο, γραμμένο στο φέρετρο της βασίλισσας Μενθου-χέτεπ μας πληροφορεί ότι η Επωδή 64 της Βίβλου των Νεκρών ανακαλύφθηκε κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Χεσέπτι (γύρω στα 3.000 π.Χ.).

Το μεγαλύτερο μέρος του παρόντος βιβλίου είναι παρμένο από τον Πάπυρο του Άνη που γράφηκε γύρω στα 1450 π.Χ. Ο γραφέας Άνης φαίνεται πως δεν καταγόταν από βασιλική οικογένεια και το αξίωμά του το είχε αποκτήσει με τις δικές του ικανότητες. Γυναίκα του ήταν η Θούθου που συμμετείχε στη χωρωδία του ναού του Άμμωνα. Ο Πάπυρος έχει μήκος 24 μέτρα περίπου και πλάτος 35 εκατοστά και περιέχει τη θηβαϊκή απόδοση. Μερικά Κεφάλαια είναι όμως παρμένα από τον Πάπυρο του Νεβσενή (μήκους 23,5 μ.), τον Πάπυρο του Νου (μήκους 20 μ.) και από άλλους μικρότερους Παπύρους.

Το βιβλίο στην τελική μορφή του περιέχει 189 Κεφάλαια ή Επωδές, αν και μερικά απ' αυτά είναι ελλιπή. Επίσης συχνά εμφανίζονται κενά στη μέση του κειμένου καθιστώντας ακόμα πιο δύσκολη την κατανόησή του. Σχεδόν πάντα τα κείμενα συνοδεύονται από βινιέτες, δηλαδή εικόνες ή σκίτσα και ακολουθούνται μερικές φορές από ρουμπρίκες που περιέχουν πρακτικές συμβουλές για το τυπικό και για την κατασκευή φυλακτών.

Για τη μετάφραση χρησιμοποιήθηκαν τα βιβλία του Μπατ και του Φώκνερ και Νόρμαντι Έλλις, δηλαδή το *Book of the Dead* του Wallis Budge (εκδ. 1969) και το *Ancient Egyptian Book of the Dead* του Raymond Faulkner (εκδ. 1975) και το *Awakening Osiris* της Normandi Ellis. Καθώς επίσης και δυο βελτιωμένες εκδόσεις του έργου του Wallis Budge συνοδευόμενες με το αντίστοιχο ιερογλυφικό κείμενο, όπως είναι το *Egyptian Book of the Dead* (εκδ. Dover, 1967) και το *The Book of the Dead* (University Books, 1960). Για να βοηθήσουμε τον αναγνώστη να κατανοήσει το κείμενο έχουμε προσθέσει πλήθος υποσημειώσεων, καθώς και ένα γλωσσάριο στο τέλος του βιβλίου στο οποίο μπορεί να καταφεύγει κάθε φορά. Αν και η εργασία μας μπορεί να χαρακτηριστεί σαν απόδοση μάλλον παρά σαν μετάφραση, καταβλήθηκε προσπά-

θεια να μην απομακρυνθούμε καθόλου από το κείμενο και κατά το μεγαλύτερο μέρος επιδιώξαμε μια ακριβή μετάφραση. Όπου υπήρχε διάσταση νοημάτων στους Άγγλους μεταφραστές, καταφύγαμε στο ιερογλυφικό κείμενο προκειμένου να ακολουθήσουμε τον ειρμό σκέψης και εννοιών των πρώτων Αιγυπτίων γραφέων.

Αθήνα 1993

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1. Τίτλος: «Εδώ αρχίζουν οι Επωδές της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας και οι ύμνοι και δοξασμοί της εξόδου και εισόδου στον ένδοξο Κόσμο των Θεών, στην όμορφη Αμέντα, που πρέπει να επαναλαμβάνονται την ημέρα της ταφής για να εισέλθει ο νεκρός εκεί και να αφυπνιστεί». Η Επωδή αυτή εκφωνείται από τον ιερέα κατά τη διάρκεια της νεκρικής πομπής ως τον τάφο. Καθώς προχωράει επικεφαλής της πομπής, διακηρύσσει ότι είναι ο Θωθ και ότι έχει τη δύναμη να κάνει για χάρη του νεκρού, ό,τι έκανε ο Ώρος στον Όσιρη.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες V-VI.
- 1B. Τίτλος: «Επωδή του σχηματισμού του πνευματικού σώματος για την είσοδο στον Άλλο Κόσμο την ημέρα της κηδείας, όταν προφέρονται αυτά τα λόγια». Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νεχτου-Άμεν*.
2. Τίτλος: «Επωδή της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας, και της Ζωής μετά Θάνατον». Σ' αυτό το Κεφάλαιο αυτός που φωτίζει τη Σελήνη, δηλαδή ο Ώρος, παρακαλείται να παραχωρήσει στο νεκρό τη δυνατότητα να εγκαταλείπει τον Άλλο Κόσμο και να εμφανίζεται στην Ημέρα και στη γη, ανάμεσα στους ζωντανούς.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XII.
3. Τίτλος: «Μια άλλη παρόμοια Επωδή». Ο Άτμου, που εμφανίζεται με τη μορφή των παιδιών του, παρακαλείται να επιτρέψει στο νεκρό να εισέλθει στη συνέλευση των θεών και να αναγεννιέται κάθε μέρα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIII.
4. Τίτλος: «Επωδή της Διέλευσης από τον Ουράνιο Δρόμο του Ρεστάου». Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει τις λέξεις δύ-

ναμης που καθιστούν ικανό το νεκρό να περάσει από την περιοχή του ουρανού όπου οι δυο Ανταγωνιστές –Ωρος και Σηθ– διεκδικούν τη νίκη.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIX.

5. Τίτλος: «Επωδή για Απαλλαγή από Μόχθο στον Άλλο Κόσμο». Η Επωδή αυτή είναι μια μαγική φόρμουλα για το ζωντάνεμα του χεριού του αδρανούς σώματος.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XI.

6. Τίτλος: «Επωδή της κατασκευής του ειδωλίου Σαβτί που εκτελεί όλα τα καθήκοντα του νεκρού στον Άλλο Κόσμο».

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας X.

7. Τίτλος: «Επωδή του περάσματος από την αποτρόπαιη ράχη του Άποφη».

Η ατραπός του Ρα από το σκοτάδι στο φως φραζόταν από φίδια και ιδίως από τον Άποφη. Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει μια μαγική φόρμουλα που καθιστά ανίσχυρο τον Άποφη και ο νεκρός μπορεί έτσι να περάσει από πάνω του.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXII.

8. Τίτλος: «Επωδή του Περάσματος μέσα από την Αμέντα και της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας».

Μέσω αυτής της Επωδής ο νεκρός αποκτάει τη δύναμη του Θώθ και του Ωρου και ταυτίζεται με τον Όσιρη.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVIII.

9. Τίτλος: «Επωδή της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας μετά τη διέλευση μέσω του Τάφου».

Αυτή η Επωδή βοηθάει το νεκρό να δει τον Όσιρη, να περάσει από την Αμέντα σαν Πνευματικό Ον και να εισέλθει στη συντροφιά των Φωτεινών Όντων.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVIII.

10. Τίτλος: «Μια ακόμα Επωδή, απαγγελλόμενη από εκείνον που αναδύεται στο Φως της Ημέρας ενάντια στους εχθρούς του στον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή κάνει το νεκρό να αναρπαγεί από το Φωτεινό Ον του Άλλου Κόσμου και να ταυτιστεί μαζί του. Κατ' αυτό τον τρόπο ανοίγει το δρόμο του προς τον ορί-

ζοντα και τον ουρανό. Στη σαϊτική απόδοση το Κεφάλαιο αυτό απαντάται δυο φορές, δηλαδή σαν Κεφάλαιο 10 και 48.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVIII.

11. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης ενάντια στους εχθρούς του στη Χώρα των Θεών».

Σ' αυτό το Κεφάλαιο ο νεκρός αναγορεύεται σε Ρα και έτσι αποκτάει την ικανότητα να περπατάει και να μιλάει. Προικίζεται με τις ιδιότητες του Ωρου και του Φθα και με τη δύναμη του Θωθ και του Άτμου. Στη σαϊτική απόδοση το Κεφάλαιο αυτό απαντάται δυο φορές, δηλαδή σαν Κεφάλαιο 10 και 49.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXI.

12. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή βοηθάει το νεκρό να μπαίνει στον Άλλο Κόσμο και να βγαίνει και να περνάει από τις μυστικές πύλες που υψώνονται ανάμεσα στον κόσμο μας και στην Αμέντα. Επίσης είναι μια μαγική φόρμουλα για μακροβιότητα. Στη σαϊτική απόδοση αυτό το Κεφάλαιο απαντάται δυο φορές, δηλαδή σαν Κεφάλαιο 12 και 120.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

13. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου και εξόδου από την Αμέντα». Στο Κεφάλαιο αυτό ο νεκρός ταυτίζεται με το Γεράκι του Ωρου και με το Φοίνικα. Έτσι μπορεί να πάει στην επικράτεια του Ωρου και να κυνηγήσει με τα σκυλιά του. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XII.

14. Τίτλος: «Επωδή της εξάλειψης οποιονδήποτε τύψεων που μπορεί να υπάρχουν στην καρδιά του θεού».

Αυτό το Κεφάλαιο είναι μια προσευχή που απευθύνεται προς το θεό των Μυστηρίων, για να εξαλείψει οποιαδήποτε παραπτώματα του νεκρού και για να μην νιώθει ντροπή γι' αυτόν.

Από τον *Πάπυρο του Μεσεμνέτερ*.

15. Τίτλος: «Ύμνος στον Ρα όταν ανατέλλει στον ορίζοντα και όταν δύει στη ζωή».

Αυτό το τμήμα του βιβλίου περιέχει ύμνους και δοξασμούς στον ηλιακό θεό που ψάλλονταν κατά την ανατολή και τη δύση του ηλίου. Ο Πάπυρος του Άνη περιλαμβάνει και μια λιτανεία εννέα στίχων για τον Όσιρη. Κάθε στίχος απευθύνεται σε μια από τις μορφές του θεού. Η βινιέτα του Ύμνου προς τον Ρα είναι εξίσου ενδιαφέρουσα, γιατί δείχνει τον ηλιακό δίσκο βασταζόμενο από το έμβλημα της ζωής, να υψώνεται πάνω από τη στήλη Δεδ στην ανατολή και να κατέρχεται με τη μορφή γερακιού στο βουνό της Δύσης. Μαζί του είναι οι ιεροί πίθηκοι που του ψάλλουν ύμνους, καθώς και η Ίσιδα που αντιπροσωπεύει την αυγή και η Νέφθυς που αντιπροσωπεύει το ηλιοβασίλεμα.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες XVIII και XIX.

16. Τίτλος: Αυτό το Κεφάλαιο δεν έχει τίτλο.

Εδώ βρίσκουμε μόνο βινιέτες του προηγούμενου Κεφαλαίου, δίχως κείμενο.

17. Τίτλος: «Εδώ αρχίζουν οι ύμνοι και οι δοξασμοί της εξόδου και εισόδου του Άνη στον ένδοξο Κόσμο των Θεών, στην όμορφη Αμέντα, της Ανάδυσής του στο Φως της Ημέρας με όλες τις μορφές ύπαρξης που είναι αρεστές, παίζοντας πεσσούς και καθήμενος στην αίθουσα Σεχ και εμφανιζόμενος σαν ζώσα ψυχή».

Αυτό είναι ένα από τα πιο αξιόλογα και πιο σημαντικά Κεφάλαια της Βίβλου των Νεκρών, γιατί περιέχει τις μυστικές δοξασίες, τις οποίες ο μνημένος (ή ο νεκρός) όφειλε να ξέρει.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες VII-X και από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XIV.

18. Τίτλος: «Ο Όσιρης γραφέας Άνης λατρεύει τον Όσιρη, τον Κύριο του Ρεστάου και της Εννεάδας των θεών που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο».

Στο πρώτο μέρος του Κεφαλαίου οι ιερείς Ανμούτφ και

Σαμέρφ παρουσιάζουν το νεκρό ενώπιον των Μεγάλων Όντων. Στο Κεφάλαιο 18(β) υπάρχουν δέκα επικλήσεις προς τον Θωθ, ο οποίος καλείται να βοηθήσει το νεκρό προκειμένου να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XII.

19. Τίτλος: «Επωδή του Στεφάνου της Νίκης».

Αυτό το Κεφάλαιο, που αποτελεί μια επανάληψη της προηγούμενης Επωδής με λίγες προσθήκες, επαναλαμβάνονταν δυο φορές κατά την ανατολή του ηλίου, ενώ ο ιερέας φορούσε στο νεκρό ένα όμορφο στεφάνι νίκης φτιαγμένο από τον ίδιο τον Άτμου και άφθονο θυμίαμα ριχνόταν στο πυρ. Η επωδή αυτή είναι μια μαγική φόρμουλα μεγάλης ισχύος. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από το *Todtenbuch* (Βίβλος των Νεκρών) του Λέπσιους (1814-1884).

20. Τίτλος: Αυτό το Κεφάλαιο είναι δίχως τίτλο.

Εδώ έχουμε μια συνοπτική μορφή της Επωδής 18, η οποία εξάγνιζε το νεκρό και του παρείχε τη δυνατότητα να παίρνει όποια μορφή ήθελε. Το Κεφάλαιο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XII.

21. Τίτλος: «Επωδή της χορήγησης ενός στόματος στον Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, στον Νου, το θριαμβευτή, στον Άλλο Κόσμο».

Η εκφώνηση αυτής της Επωδής παρείχε στο «αγνό πνεύμα» τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το στόμα του, να μιλάει με τα χείλια του. Επίσης του έφερνε πίσω την καρδιά του.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

22. Τίτλος: «Επωδή της χορήγησης ενός στόματος στον Όσιρη Άνη, το γραφέα και εκτιμητή των ιερών προσφορών όλων των θεών, το θριαμβευτή στον Άλλο Κόσμο».

Ο σκοπός αυτού του Κεφαλαίου είναι ίδιος με του προηγούμενου. Η βινιέτα που το συνοδεύει έχει σημαντικό

ενδιαφέρον γιατί σ' αυτήν ο «Φύλακας του Ζυγού» φαίνεται να αγγίζει τα χείλια του νεκρού με τα δάχτυλά του και όχι με το μαγικό όργανο *Ουρχεκά*.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας VI.

23. Τίτλος: «Επωδή του Ανοίγματος του Στόματος του *Οσιρη*».

Το Κεφάλαιο αυτό ασχολείται με το «Άνοιγμα του Στόματος» του νεκρού που βρισκόταν σε κατάσταση μούμιας, με λωρίδες γύρω στο κεφάλι της που κάλυπταν και το στόμα. Αυτό το εμπόδιο οφειλόταν στη δραστηριότητα του Σηθ και ο πεθαμένος ικέτευε τον Θωθ, το Μυσταγωγό, να λύσει τις λωρίδες και εκλιπαρούσε τον Άτμου να τις πετάξει στο πρόσωπο εκείνων που τον είχαν περιδέσει μ' αυτές. Σύμφωνα με την παράδοση ο Φθα είχε λύσει τις λωρίδες που κάλυπταν το στόμα των θεών και ο Σώσης είχε ανοίξει το στόμα τους με ένα σιδερένιο μαχαίρι.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XV.

24. Τίτλος: «Επωδή της Χορήγησης της λέξης δύναμης στον *Οσιρη* Άνη».

Σκοπός αυτού του Κεφαλαίου είναι να εξοπλίσει το νεκρό με λέξεις δύναμης, δηλαδή με μαγικές φόρμουλες, που με την επανάληψή τους θα εκπλήρωνε όλες τις επιθυμίες του.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XV.

25. Τίτλος: «Επωδή της ανάκλησης της μνήμης ενός ανθρώπου, προκειμένου να θυμηθεί το όνομά του στη Χώρα των Θεών».

Η εκφώνηση αυτής της Επωδής επανέφερε τη μνήμη του νεκρού και την ικανότητά του να θυμάται όχι μόνο το όνομά του, αλλά και το όνομα κάθε θεού που συναντούσε. Συνδέεται με μια τελετουργία στην οποία ο ιερέας κρατούσε μπροστά στο πρόσωπο τού πεθαμένου ένα ειδωλίο του, έτσι ώστε να μπορέσει να του δώσει το όνομά του. Η ψυχή χωρίς το όνομα είναι σε άσχημη κατάσταση στον Άλλο Κόσμο, γιατί το όνομά της είναι ένα ολοκληρωμένο

μέρος της ύπαρξής της και αν ξεχάσει το όνομά της και δεν υπάρχει κανένας να της το θυμίσει, δεν μπορεί να παρουσιαστεί στον Μεγάλο Θεό.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας V.

26. Τίτλος: «Επωδή της Χορήγησης μιας καρδιάς στον *Οσιρη* Άνη στη Χώρα των Θεών».

Το άνοιγμα του στόματος και η αποκατάσταση της μνήμης συνδέεται στενά με τη χορήγηση μιας καρδιάς στο νεκρό. Η καρδιά (*χάτι*) είναι ένα από τα πιο σπουδαία όργανα του σώματος, ενώ η καρδιά (*αβ*) φαίνεται πως είναι το σώμα της ψυχής. Η σχέση ανάμεσα στις δυο φαίνεται από τις βινιέτες, όπου στη μια ο Άνουβης δίνει μια καρδιά στο νεκρό, ενώ στην άλλη ο πεθαμένος απευθύνεται σε ένα ανθρωποκέφαλο γεράκι.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XV.

27. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή επαναλαμβάνεται για να διασφαλίσει την καρδιά του νεκρού στον Άλλο Κόσμο.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες XV και XVI.

28. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του θριαμβευτή, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο».

Η Επωδή αυτή είναι για το ανθρωπόμορφο θηρίο που κρατάει μαχαίρι.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας V.

29. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο».

Το τριπλό αυτό Κεφάλαιο περιλαμβάνει μαγικές φόρμουλες για την περιφρούρηση της καρδιάς του νεκρού.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XV.

- 29(β). Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του Αμενχετέπ, του θριαμβευτή, για να μην του την αρπά-

Ξουν και την θανατώσουν στη Χώρα των Θεών».

Από τον *Πάπυρο του Αμενχτετέπ*.

29(γ). Τίτλος: «Επωδή της καρδιάς από καρνεόλιο».

Το τρίτο μέρος του Κεφαλαίου 29 σχετίζεται με ένα φυλακτό από καρνεόλιο. Εδώ ο νεκρός ταυτίζεται με το Φοίνικα που πιστεύεται ότι είναι η καρδιά του Ρα.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XXXIII.

30. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο».

Αυτό το Κεφάλαιο (με τα δυο τμήματά του) είναι ένα από τα σπουδαιότερα και τα αρχαιότερα Κεφάλαια. Σ' αυτό ο νεκρός απευθύνεται στην καρδιά του.

Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

30(β). Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του Όσιρη, του εκτιμητή των προσφορών όλων των θεών, του Άνη, του ευλογημένου ενώπιον του Όσιρη, για να μην του την αρπάξουν στη Χώρα των Θεών».

Εδώ το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

31. Τίτλος: «Επωδή της απώθησης του Κροκόδειλου που έρχεται να πάρει το φυλακτό από τον Νου, τον Επόπτη του Οίκου του Σφραγιστοφύλακα, τον θριαμβευτή –γιο του Επόπτη του οίκου του Σφραγιστοφύλακα, του θριαμβευτή Αμενχτετέπ– στον Άλλο Κόσμο».

Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής ο νεκρός μπορούσε να ματαιώσει τα σχέδια του θηριώδους Σούι, ο οποίος εμφανιζόταν με τις μορφές τριών ή τεσσάρων κροκοδείλων για να του αφαιρέσει τις λέξεις δύναμης ή το φυλακτό της καρδιάς πάνω στο οποίο ήταν χαραγμένες.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας V.

32. Τίτλος: «Επωδή της απώθησης του κροκόδειλου που έρχεται για να πάρει τις μαγικές λέξεις από το Φωτεινό Ον στον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή έδινε στον πεθαμένο τη δύναμη να εκδιώ-

ξει τους τέσσερις κροκοδείλους της Δύσης, της Ανατολής, του Νότου και του Βορρά και να πάρει τις ιδιότητες των θεών Σηθ, Όσιρη, Σερίου και Ουάτς-Μάατι που προΐσταντο στα αντίστοιχα σημεία του ορίζοντα.

Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

33. Τίτλος: «Επωδή της απώθησης των φιδιών».

Με την εκφώνηση των ονομάτων του Σηθ και του Σώση, ο νεκρός καθιστά ανίσχυρο τον επικίνδυνο όφη Ρερέκ.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VI.

34. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης του Όσιρη Νου, για να μην τον δαγκώσουν τα φίδια στον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή είναι για τα φίδια. Με την εκφώνησή της ο νεκρός ταυτίζεται με το ζώο *μάφδετ* ή λύγγα, το οποίο κυνηγάει τα φίδια και τα εξολοθρεύει.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VI.

35. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης του Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιστοφύλακα, του θριαμβευτή, για να μην καταβροχθιστεί από τα φίδια στον Άλλο Κόσμο».

Μ' αυτή την Επωδή ο νεκρός διώχνει τον όφη Σεκσέκ και άλλα φίδια του είδους του. Το κείμενο είναι πολύ αρχαίο και το νόημά του ασαφές.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VI.

36. Τίτλος: «Επωδή απομάκρυνσης του *Αππσάιτ*».

Εδώ περιέχεται μια μαγική φόρμουλα για την εκδίωξη του εντόμου *Αππσάιτ*.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.

37. Τίτλος: «Επωδή της απώθησης των θεαινών *Μέρτι*».

Η επανάληψη αυτής της Επωδής καθιστά ικανό το νεκρό να αντιμετωπίζει τις επιθέσεις των δύο φοβερών φιδιών *Μέρτι*.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.

38. Τίτλος: «Επωδή της διαβίωσης με αέρα στον Άλλο Κόσμο».

Οι μαγικές φόρμουλες αυτού του Κεφαλαίου (38 και 38β) είναι για να εξασφαλίσει ο νεκρός αέρα στον Άλλο Κό-

- σμο.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XII.
- 38(β). Τίτλος: «Επωδή της διαβίωσης με αέρα στον Άλλο Κόσμο».
Εδώ ο νεκρός ταυτίζεται με τον Σώση και την Τεφνούτ, θεότητες του αιθέρα του διαστήματος.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
39. Τίτλος: «Επωδή της εκδίωξης του όφη Ρερέκ στον Άλλο Κόσμο».
Ο νεκρός επαναλαμβάνει αυτή την Επωδή για να αποφύγει την επίθεση του όφη Ρερέκ που ενεδρεύει στα σκοτάδια του Άλλου Κόσμου και εμποδίζει τον Ρα και τις ψυχές που τον συνοδεύουν να περάσουν στο βασίλειο της Ημέρας.
Από τον *Πάπυρο του Μεσεμνέτερ*.
40. Τίτλος: «Επωδή της εκδίωξης του καταβροχθιστή του γαιδάρου».
Εδώ έχουμε μια μαγική φόρμουλα ενάντια στον «Καταβροχθιστή του γαιδάρου», ένα φίδι που επιτίθεται στη βάρκα *Νεσμέτ* και που ο Θωθ του κόβει το κεφάλι.
Από τον *Πάπυρο του Ρα*.
41. Τίτλος: «Επωδή της αποτροπής των σφαγών που γίνονται στον Άλλο Κόσμο».
Η επανάληψη αυτής της Επωδής διαφυλάσσει το νεκρό από τη σφαγή στον Άλλο Κόσμο.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XXV.
42. Τίτλος: «Επωδή αποτροπής των σφαγιασμών που γίνονται στην Ηρακλεόπολη».
Η Επωδή αυτή βοηθάει το νεκρό να ταυτίζεται ή να μεταμορφώνεται κάθε μέλος του σώματός του με το αντίστοιχο μέλος του θεού, προκειμένου να αποφύγει τη σφαγή στον Άλλο Κόσμο.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VI.
- 42(β). Τίτλος: Δεν υπάρχει τίτλος. Το τμήμα αυτό περιέχει μόνο βινιέτες με σχόλια.

- Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XXXII.
43. Τίτλος: «Επωδή της αποφυγής του αποκεφαλισμού ενός ανθρώπου στον Άλλο Κόσμο».
Η Επωδή αυτή είναι για τη διαφύλαξη του κεφαλιού του νεκρού από τον αναπόφευκτο διαμελισμό, όπως συνέβη με τον Όσιρη, στον οποίο η Μουτ επέστρεψε το κεφάλι του και όλα τα μέλη του σώματός του για την ανασύστασή του που έγινε στην Άβυδο.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVII.
44. Τίτλος: «Επωδή της αποφυγής του δεύτερου θανάτου στον Άλλο Κόσμο».
Η Επωδή αυτή αποτρέπει το δεύτερο θάνατο του ήδη νεκρού στον Άλλο Κόσμο (αστρικό πεδίο). Η ψυχή του πεθαμένου ζούσε με την αιθερική ενέργεια των προσφορών που αποδίδονταν κατά τακτά διαστήματα στον τάφο κι αν αυτές οι προσφορές σταματούσαν, τότε η ψυχή υπέφερε πολύ.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
45. Τίτλος: «Επωδή της αποφυγής της φθοράς στον Άλλο Κόσμο».
Ο στόχος αυτού του Κεφαλαίου φαίνεται από τη Ρουμπρίκα που το συνοδεύει: Αν ο νεκρός το γνωρίζει δεν θα υποστεί φθορά στον Άλλο Κόσμο. Η Επωδή πρέπει να απευθύνεται στον Άνουβη, τον οποίο ο πεθαμένος παρακαλεί να του φτιάξει μια μούμια, σαν να την έφτιαχνε για τον ίδιο τον Όσιρη.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
46. Τίτλος: «Επωδή της αφθαρσίας και της ζωής στον Άλλο Κόσμο».
Η επανάληψη της Επωδής αυτής δίνει τη δύναμη στο νεκρό να ανέρχεται στον ουρανό σαν τους Χαμεμέτ, μια τάξη όντων που διαμένουν στον ουρανό, αν και κάποτε είχαν κι αυτά ενσαρκωθεί στη γη.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
47. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της έδρας και του

- θρόνου του Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, για να μην του τα αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο».
 Η Επωδή αυτή διασφαλίζει την έδρα και το θρόνο του νεκρού.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.
48. Τίτλος: «Μια ακόμα Επωδή απαγγελλόμενη από εκείνον που εμφανίζεται στην Ημέρα ενάντια στους εχθρούς του στον Άλλο Κόσμο».
 Βλέπε Κεφάλαιο 10.
49. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης ενάντια στους εχθρούς του στη Χώρα των Θεών».
 Βλέπε Κεφάλαιο 11.
50. Τίτλος: «Επωδή της μη εισόδου στο θυσιαστήριο».
 Η επανάληψη αυτής της Επωδής καθιστούσε ικανό το νεκρό να αποφεύγει το φοβερό θυσιαστήριο του Όσιρη.
 Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
51. Τίτλος: «Επωδή της αποφυγής του κινδύνου της ανατροπής στον Άλλο Κόσμο».
 Εδώ έχουμε μια Επωδή για την αποφυγή του μιάσματος.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.
52. Τίτλος: «Επωδή της αποχής από βρώμικη τροφή στον Άλλο Κόσμο».
 Αυτό το Κεφάλαιο είναι μια διεύρυνση του προηγούμενου.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XI.
53. Τίτλος: «Επωδή της αποχής από βρώμικη τροφή και μολυσμένο νερό στον Άλλο Κόσμο».
 Η Επωδή αυτή είναι για να μη σκοντάψει ο νεκρός και πέσει καθώς ταξιδεύει στον Άλλο Κόσμο και για να μην φάει ή να μην πιεί κάτι βρώμικο.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XI.
54. Τίτλος: «Επωδή της χορήγησης αέρα στον Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, στον Νου, το θριαμβευτή, στη Χώρα των Θεών».
 Η επανάληψη αυτής της Επωδής φέρνει στο νεκρό τη

- γλυκιά πνοή του Άτμου. Ο πεθαμένος ταυτίζεται με το κοσμικό Αυγό που δημιουργήθηκε από τον Κηβ και φθάνει στην πολιτεία της Μεγάλης Χήνας.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
55. Τίτλος: «Επωδή της χορήγησης αέρα στον Άλλο Κόσμο».
 Με την επανάληψη αυτού του Κεφαλαίου ο νεκρός ταυτίζεται με το Τσακάλι των τσακαλιών και με τον Σώση, θεό του ουρανού κι έτσι μπορεί να ταξιδεύει από τη μια άκρη του ουρανού στην άλλη.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
56. Τίτλος: «Επωδή της εισπνοής αέρα, ανάμεσα στα ύδατα του Άλλου Κόσμου».
 Μ' αυτή την Επωδή ο νεκρός ταυτίζεται με το Αυγό της Μεγάλης Χήνας.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
57. Τίτλος: «Επωδή της εισπνοής του αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα του Άλλου Κόσμου».
 Με την Επωδή αυτή ο νεκρός μπορεί να πίνει από τα νερά του Μεγάλου Νείλου και να αναπνέει καθαρό αέρα σε κάθε μέρος της γης.
 Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
58. Τίτλος: «Επωδή της εισπνοής αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα στη Χώρα των Θεών».
 Αυτή η μαγική φόρμουλα χαρίζει στο νεκρό κυριαρχία πάνω στο στοιχείο του νερού και του αέρα.
 Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
59. Τίτλος: «Επωδή της εισπνοής αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα στη Χώρα των Θεών».
 Η επανάληψη αυτής της Επωδής εξασφαλίζει στο νεκρό νερό και αέρα, που ήταν δώρο της Νουτ η οποία ζει στη συκομουριά του ουρανού.
 Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVI.
60. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή».
 Με τη δύναμη της Επωδής αυτής ο Θωθ και ο Χάπι ανοίγουν τις πύλες του ουρανού και αφήνουν το νεκρό να

- περάσει στη Χώρα των Ζώντων Υδάτων.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
61. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης της ψυχής του νεκρού για να μην του την αρπάξουν στη Χώρα των Θεών». Εδώ ο νεκρός ταυτίζεται με τα ουράνια ύδατα που στη γη παίρνουν τη μορφή του Νείλου.
Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XV.
62. Τίτλος: «Επωδή της πόσης ύδατος στη Χώρα των Θεών». Το Κεφάλαιο αυτό μοιάζει με το Κεφάλαιο 52. Με την επανάληψή του ο νεκρός αποκτάει τη δυνατότητα να περιπλανιέται στον Ασφοδελό Λειμών και να πίνει νερό από κάθε ποτάμι.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας IV.
63. Τίτλος: «Επωδή της πόσης ύδατος, για να μην καεί ο νεκρός από το πυρ». Η Επωδή αυτή προφυλάσσει το νεκρό από το καταστροφικό πυρ και του εξασφαλίζει καθαρό νερό του ουρανού.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VII.
- 63(β). Τίτλος: «Επωδή του μη ζεματίσματος από νερό». Η Επωδή αυτή προφυλάσσει το νεκρό από τα αναβράζοντα ύδατα του Άλλου Κόσμου.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
64. Τίτλος: «Επωδή της ανάδυσης στο Φως της Ημέρας». Αυτό είναι ένα από τα αρχαιότερα κείμενα της Βίβλου των Νεκρών και μια παράδοση το ανάγει στον καιρό της 4ης Δυναστείας (2575-2472 π.Χ.), ενώ σύμφωνα με μια άλλη παράδοση ανάγεται στην 1η Δυναστεία (2920-2770 π.Χ.). Το Κεφάλαιο αυτό συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακες XXIII και XXIV.
- 64 (Σύντομη Απόδοση). Τίτλος: «Επωδή της συνόψισης των ``Κεφαλαίων της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας`` σε μια μόνο Επωδή». Αυτό το Κεφάλαιο είναι μια σύνοψη του προηγούμενου και περιέχει την ουσία όλης της Βίβλου των Νεκρών.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIII.

65. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα και της κυριαρχίας πάνω στους εχθρούς». Μ' αυτή τη μαγική φόρμουλα ο νεκρός νικάει τους εχθρούς του και βγαίνει θριαμβευτής στη μάχη του με τον Σηθ.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XV.
- 65(β). Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα και της κυριαρχίας πάνω στους εχθρούς». Σ' αυτή τη σαϊτική απόδοση του Κεφαλαίου 65 ο νεκρός περιγράφει την ένδοξη κατάστασή του στον Άλλο Κόσμο.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
66. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα». Μ' αυτή τη μαγική φόρμουλα ο νεκρός ταυτίζεται με το γιο της Σεχμέτ και της Νηίθ και με τον Ώρο και την Ουατσέτ.
Από τον *Πάπυρο του Αμεμ-εμ-χέβ*.
67. Τίτλος: «Επωδή του Ανοίγματος του Άλλου Κόσμου». Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής ανοίγονται οι δρόμοι για να περάσει ο νεκρός στον ουρανό και στον καθαρό αέρα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XV.
68. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα». Σ' αυτό το Κεφάλαιο ο νεκρός περιγράφει τη χαρά και την ελευθερία που απολαμβάνει στον Άλλο Κόσμο. Ουρανός και γη ανοίγονται μπροστά του, ξαναενώνει το σώμα του και γίνεται κύριος των στοιχείων της φύσης. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VII.
69. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή». Αυτό είναι συνέχεια του προηγούμενου Κεφαλαίου. Ο νεκρός εδώ ταυτίζεται με τον Ασέβ, θεό του πυρός και με τους άλλους ουράνιους θεούς.
Από τον *Πάπυρο του Μεσεμνέτερ*.
70. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή». Μια ακόμα συνέχεια του Κεφαλαίου 68. Μ' αυτή τη μαγική

φόρμουλα ο νεκρός πιάνει τους ανέμους από τα μαλλιά και ταξιδεύει στα τέσσερα τέταρτα του ουρανού. Μια Ρουμπρίκα συνοδεύει το κείμενο.

Από τον *Πάπυρο του Μεσεμνέτερ*.

71. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα».

Στο Κεφάλαιο αυτό ο νεκρός απευθύνεται στον Νεχέν, κύριο του ουρανού (προσωποποιούμενο από τη Με-χούρτ). Στη συνέχεια απευθύνεται στα επτά φοβερά Πνεύματα (Κυρίους των 7 πλανητών), εκφωνώντας τα ονόματά τους. Στο τέλος του κειμένου ακολουθεί μια Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XVI.

72. Τίτλος: «Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα και του ανοίγματος ενός δρόμου για την Αμεχέτ».

Αυτή η Επωδή δίνει τη δύναμη στο νεκρό να αφήνει τον τάφο του και να πηγαίνει στη Χώρα των Θεών και να φθάνει ως τα Ηλύσια Πεδία. Σύμφωνα με τη Ρουμπρίκα που ακολουθεί, και μόνο η αναγραφή του κειμένου πάνω στο φέρετρο διασφαλίζει αυτή τη δυνατότητα στον πεθαμένο.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας III.

73. Τίτλος: Αυτό το Κεφάλαιο δεν έχει τίτλο.

Βλέπε Κεφάλαιο 9.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVIII.

74. Τίτλος: «Επωδή του δρασκελισμού και της ανόδου πάνω από τη γη».

Το Κεφάλαιο αυτό περιέχει μια Επωδή που απευθύνεται στον Σόκαρη, έναν πολύ αρχαίο θεό του Άλλου Κόσμου.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VI.

75. Τίτλος: «Επωδή του ταξιδιού στην Ηλιούπολη και της ενθρόνισής εκεί».

Αυτό το Κεφάλαιο συνδέεται με το προηγούμενο και η επανάληψή του δίνει στο νεκρό τη δύναμη να διασχίσει το Νείλο ως την Ηλιούπολη.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIII.

76. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης του νεκρού σε ό,τι επιθυμεί».

Εδώ βρίσκουμε μια μαγική φόρμουλα με την οποία ο νεκρός καλεί το έντομο άβτι (μάντης ο θρήσκος).

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

77. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε γεράκι».

Η επανάληψη αυτής της Επωδής καθιστά ικανό το νεκρό να παίρνει τη μορφή του γερακιού, να πετάει ως τη βάρκα του Ρα και να επισκέπτεται τα Ηλύσια Πεδία.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας X.

78. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε θείο γεράκι».

Μ' αυτή την Επωδή όλα τα μυστήρια των θεών αποκαλύπτονται στο νεκρό.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XIII και XIV.

79. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε Κυβερνήτη των Μεγάλων Όντων».

Εδώ ο νεκρός ταυτίζεται με τον μεγάλο Θεό, τον αυτογενή, κύριο της ζωής και δημιουργό των θεών και συνεπώς καθίσταται Κύριος των Μεγάλων Όντων.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες VIII και IX.

80. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε θεό που φωτίζει το σκοτάδι».

Με την εκφώνηση αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός γίνεται το μεγάλο ουράνιο φως και διώχνει τα σκοτάδια του Άλλου Κόσμου.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XXVIII.

81. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε λωτό».

Στο Κεφάλαιο αυτό ο νεκρός ταυτίζεται με τον αγνό λωτό στα ύδατα του ουράνιου ωκεανού, από τα οποία ο Ρα υψώνεται καθημερινά.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XI.

- 81(β). Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε λωτό».

Ίδιο με το προηγούμενο Κεφάλαιο.

Από τον *Πάπυρο του Πάκρερ*.

82. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε Φθα».

Στο Κεφάλαιο αυτό ο νεκρός ταυτίζεται με τον Φθα, θεό-σιδηρουργό των Θηβών.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXVII.

83. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε Φοίνικα».

Με την επανάληψη των λέξεων αυτής της Επωδής ο νεκρός ταυτίζεται με τον Χενσού, έναν αρχαίο σεληνιακό θεό, ο οποίος διέσχιζε με μεγάλες δρασκειλές το νυκτερινό ουρανό. Μετά το κείμενο ακολουθεί Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXVII.

84. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε ερωδιό».

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXVIII.

85. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε ψυχή του Άτμου».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής ο νεκρός ταυτίζεται με την Ψυχή του Ρα και με το σώμα της Ψυχής, που είναι η ίδια η αιωνιότητα.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXVII.

86. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε χελιδόνι».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής ο νεκρός αποκτάει τη μαγική δύναμη του χελιδονιού που αντιπροσωπεύει την Ίσιδα και έτσι καλωσορίζεται όπου κι αν ταξιδεύει στον Άλλο Κόσμο. Το Κεφάλαιο αυτό περιέχει και Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXV.

87. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε φίδι Σάτα».

Όπως με τη μορφή του γερακιού ο νεκρός πετούσε ελεύθερα στον ουρανό, έτσι και με τη μορφή του φιδιού Σάτα περνούσε απρόσκοπτα από τα μακρινά και επικίνδυνα μέρη της της.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXVII.

88. Τίτλος: «Επωδή της μεταμόρφωσης σε κροκόδειλο».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής ο νεκρός μπορούσε να πάρει τη μορφή του κροκοδείλου και να διασχίζει όλο το Νείλο από τη μια άκρη ως την άλλη και να μπαίνει σε όλα τα μεγάλα κανάλια του.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XI.

89. Τίτλος: «Επωδή της ένωσης της ψυχής με το σώμα στη Χώρα των Θεών».

Οι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι οι ψυχές των μακάριων νεκρών θα συναντούσαν στον Άλλο Κόσμο τις ψυχές που γνώριζαν στη γη και υπήρχαν διάφορες μαγικές φόρμουλες για την επανένωση οικογενειών εκεί. Αυτό επιτυγχάνεται και μέσω της Επωδής που έχει τη δύναμη να ενώνει την ψυχή με το σώμα. Η Ρουμπρίκα που ακολουθεί περιέχει οδηγίες για το σκοπό αυτό.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XVII.

90. Τίτλος: «Επωδή της απάλειψης των άσχημων αναμνήσεων από την ομιλία».

Με τη μαγική αυτή φόρμουλα ο νεκρός εξορκίζει εκείνη τη φοβερή οντότητα που κόβει τα κεφάλια, να μην κόψει το δικό του κεφάλι και να μην του κλείσει το στόμα για να μπορέσει να προφέρει τις λέξεις δύναμης που γνωρίζει.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.

91. Τίτλος: «Επωδή της αποτροπής της φυλάκισης της ψυχής στη Χώρα των Θεών».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής η ψυχή δεν μπορεί να φυλακιστεί στον τάφο ή σε οποιοδήποτε μέρος του Άλλου Κόσμου και ο νεκρός μπορεί να μεταμορφωθεί σε Πνευματικό Ον. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XVII.

92. Τίτλος: «Επωδή του ανοίγματος του τάφου στην ψυχή και στη σκιά, της εμφάνισης στην Ημέρα και του ελέγχου των ποδιών».

Αυτό το Κεφάλαιο είναι μεγάλης σπουδαιότητας γιατί αποδεικνύει ότι η ψυχή συνδεόταν με το *Κα*. Η επανάληψή του δίνει τη δυνατότητα στο *Κα* και στην ψυχή (*Βα*) να αφήνουν τον τάφο όποτε τους αρέσει και στη βινιέτα βλέπουμε το νεκρό από τη μια μεριά της πύλης του τάφου και το *Κα* μαζί με το *Βα* να έχουν ήδη διαβεί το κατώφλι της θύρας. Στο τέλος του κειμένου έχουμε μια μικρή Ρου-

μπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XVII.

93. Τίτλος: «Επωδή της αποφυγής της μεταφοράς στα ανατολικά της Χώρας των Θεών».

Αυτό το Κεφάλαιο παρουσιάζει κάποια δυσκολία. Παρέχει στο νεκρό τη δυνατότητα να αποφύγει να συρθεί στην Ανατολή παρά τη θέλησή του. Κι αυτό, όπως φαίνεται, γιατί μπορούσε να κατευθυνθεί από άλλο μονοπάτι, πράγμα που θα οδηγούσε στην εκμηδένισή του.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XVII.

94. Τίτλος: «Επωδή της παράκλησης για ένα μελανοδοχείο και μια παλέτα».

Με την επανάληψη αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός ταυτιζόταν με τον Θωθ και με την καρδιά του Ρα κι έτσι γινόταν γραφέας του Όσιρη που κατανοούσε τα μυστήρια που ήταν γραμμένα στα Βιβλία των Θεών. Σαν Θωθ, τώρα γνώριζε τις λέξεις δύναμης, τα μυστικά όλων των ψυχών αποκαλύπτονταν σ' αυτόν και γινόταν αρχειοφύλακας του κόσμου.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.

95. Τίτλος: «Επωδή της προσέγγισης του Θωθ».

Με την Επωδή αυτή ο νεκρός μπορούσε να σταματάει τις καταιγίδες και να αποκαθιστά την ειρήνη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές, Ωρο και Σηθ.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VII.

- 96 και 97. Τίτλος: «Επωδή της προσέγγισης του Θωθ και του δοξασμού ενός ανθρώπου στη Χώρα των Θεών».

Οι Επωδές αυτές παρέχουν τη δυνατότητα στο νεκρό να μπει στην Ακολουθία του Θωθ, να εξευμενίσει τα τέσσερα Φωτεινά Όντα και να πάρει τη θέση του στην ιερή βάρκα του Ρα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XIX και XX.

98. Τίτλος: «Επωδή της μεταφοράς μιας βάρκας στον ουρανό».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής ο νεκρός εφοδιά-

ζεται με μια βάρκα στον Άλλο Κόσμο και εξασφαλίζει τις υπηρεσίες ενός θεού που ξέρει να οδηγεί με ασφάλεια τη βάρκα. Από το γεγονός ότι απευθύνεται στον αστερισμό της Μεγάλης Άρκτου και στα άστρα «που δεν δύουν ποτέ», δηλαδή στα άστρα της πολικής περιοχής, για να τονβάλουν στο σωστό μονοπάτι, μπορούμε να υποθέσουμε ότι ήθελε να ταξιδεύσει στο βόρειο ημισφαίριο του ουρανού.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

99. Τίτλος: «Επωδή της μεταφοράς μιας βάρκας στον Άλλο Κόσμο».

Σκοπός της Επωδής αυτής είναι να δώσει στο νεκρό τη δυνατότητα να φτιάξει μια μαγική βάρκα για να ταξιδεύει στα κανάλια και στις λίμνες του Ασφοδελού Λειμώνα, σε ένα μέρος του οποίου βρίσκονταν τα Ηλύσια Πεδία όπου ζούσε ο Όσιρης με ευδαιμονία. Κάθε μέρος της βάρκας είχε ένα όνομα που το ταύτιζε με κάποιο θεό ή θεά και ο νεκρός ήταν υποχρεωμένος να πει σε κάθε τμήμα της βάρκας το όνομά του, πριν του επιτραπεί να επιβιβαστεί σ' αυτήν. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XXI και XXII και από τον *Πάπυρο του Νεχτ*, Πίνακας XII.

100. Τίτλος: «Βιβλίο της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος και της επιβίβασης στη βάρκα του Ρα μαζί με κείνους που είναι στην ακολουθία του».

Αυτή η Επωδή εξασφαλίζει στο νεκρό την επιβίβαση στην ιερή βάρκα του Ρα. Στη Ρουμπρίκα περιγράφεται η τελετουργία με την οποία μπορεί να το πετύχει. Αυτό το Κεφάλαιο είναι ίδιο με το 129.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XXVII και XXVIII.

101. Τίτλος: «Επωδή της προστασίας της βάρκας του Ρα».

Αυτή η μαγική φόρμουλα χάριζε στο νεκρό τη δύναμη του Ρα, τον καθιστούσε συνοδό του Ωρου και του έδινε τη δυνατότητα να κινείται γύρω από τον Σείριο. Η Ρουμπρίκα εξηγεί το τυπικό με το οποίο πετυχαίνονται αυτά. Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVII.

102. Τίτλος: «Επωδή της επιβίβασης στη βάρκα του Ρα».
Με την Επωδή αυτή ο νεκρός καλούσε τον Ρα να φέρει τη βάρκα του και να του επιτρέψει να επιβιβαστεί σ' αυτή και να πλεύσει στο βόρειο ουρανό.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVIII.
103. Τίτλος: «Επωδή της συνάντησης με την Αθώρα».
Η επανάληψη αυτής της Επωδής εισήγαγε το νεκρό στη Συνοδεία της θεάς Αθώρας, η οποία ήταν η προσωποποίηση του ουρανού και ειδικά του ουράνιου τμήματος στο οποίο βρισκόταν ο Οίκος του Όρου.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.
104. Τίτλος: «Επωδή της τοποθέτησης ανάμεσα στους μεγάλους Θεούς».
Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής ο νεκρός εξασφάλιζε τις υπηρεσίες του μάντη (*Mantis Reliogiosa*) και επιβιβαζόταν στη βάρκα Σεχεπτέτ, ανάμεσα στους μεγάλους Θεούς.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας VIII.
105. Τίτλος: «Επωδή της απόδοσης προσφορών στο Καστόν Άλλο Κόσμο».
Η Επωδή αυτή διασφαλίζει τροφή στο Καστόν νεκρού, ο οποίος εδώ ταυτίζεται με το φυλακτό Ουάτς.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VII.
106. Τίτλος: «Επωδή της παράθεσης νεκρόδειπνων στον Όσιρη Νου, το θριαμβευτή, στη Μέμφιδα, στον Άλλο Κόσμο».
Η πόλη Μέμφιδα της Αιγύπτου ήταν μια αντανάκλαση της ουράνιας Μέμφιδας, όπου ζούσε ο θεός Φθα. Εκεί ταξίδευε ο νεκρός με τη βοήθεια της μαγικής φόρμουλας.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.
107. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου και εξόδου από την πύλη των θεών της Αμέντας, της συνοδείας του Ρα και της αναγνώρισης των Ψυχών της Αμέντας». Η Επωδή αυτή χάριζε στο νεκρό τη δυνατότητα να μπαίνει και να βγαίνει από την πύλη των θεών της Αμέντας και να γνωρίζει αυτούς τους θεούς προσωπικά.

- Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
108. Τίτλος: «Επωδή της αναγνώρισης των ψυχών της Αμέντας».
Το Κεφάλαιο αυτό ασχολείται με τις Ψυχές της Αμέντας που είναι: Άτμου, Σούχης και Αθώρ. Μ' αυτή την Επωδή ο νεκρός μπορεί και κατορθώνει ό,τι και ο Ρα και περπατάει άφοβα στη ράχη του φιδιού. Το κείμενο αυτό είναι ίδιο με του Κεφαλαίου 111.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας VIII.
109. Τίτλος: «Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ανατολής».
Οι Ψυχές της Ανατολής είναι ο Αρμακής, ο μόσχος της θείας αγελάδας Χέρα και ο Αυγερινός (το άστρο του πρωινού). Με τη δύναμη αυτής της Επωδής ο νεκρός τις αναγνωρίζει και φθάνει στον Ασφοδελό Λειμώνα όπου το σιτάρι φθάνει σε ύψος πέντε κυβίτων.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XII.
110. Τίτλος: «Εδώ αρχίζουν οι Επωδές των Ηλυσίων Πεδίων και οι Επωδές της Ανάδυσης στο φως της Ημέρας της Εισόδου στον Άλλο Κόσμο και της Εξόδου απ' αυτόν της έλευσης στον Ασφοδελό Λειμώνα της ζωής στα Ηλύσια Πεδία, στην πανίσχυρη πολιτεία, την Κυρία των Ανέμων της υπερίσχυσης, της μεταμόρφωσης σε Φωτεινό Όν, της άροσης και του θερισμού, της βρώσης, της πόσης, του έρωτα και της οποιασδήποτε πράξης που ο άνθρωπος κάνει στη γη».
Αυτό είναι ένα αξιοσημείωτο Κεφάλαιο με μια μεγάλη βινιέτα όπου απεικονίζονται τα Ηλύσια Πεδία, τα οποία περιβάλλονται από νερό και διασχίζονται από κανάλια. Θεός εκεί ήταν ο Χετέπ και έτσι λεγόταν και η πόλη του. Η ψυχή που μάθαινε το μυστικό του όνομα, μπορούσε να ζει εκεί όπως και στη γη.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XVII.
111. Τίτλος: «Επωδή της αναγνώρισης των ψυχών της Πε».
Βλέπε Κεφάλαιο 108.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
112. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή για την αναγνώριση των θεών

της Πε».

Με τη δύναμη αυτής της Επωδής ο νεκρός γνώριζε προσωπικά τις Ψυχές της Πε, η οποία αποτελούσε τμήμα της Βουτούς στο Δέλτα του Νείλου. Οι ψυχές ήταν: Όρος, Γιέσθα και Χάπι.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVIII.

113. Τίτλος: «Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ιερακώνπολης».

Εδώ αναφέρεται η ιστορία του πνιγμού του Ωρου στα έλη των παπύρων. Η Ίσιδα διέταξε τον Σούχη να τον βρει κι αυτός ψάρεψε και περισυνέλεξε τα μέλη του, τα οποία τοποθετήθηκαν σε έναν ναό της Ιερακώνπολης, όπου η θεά επανασύνδεσε το σώμα και ανάστησε το γιο της. Με την Επωδή αυτή ο νεκρός αποφεύγει την κακοτυχία που βρήκε τον Ωρο.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVIII.

114. Τίτλος: «Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ερμούπολης».

Η Ερμούπολη ήταν η έδρα του Ερμή, Κυρίου της Ογδοάδας των θεών. Μ' αυτή τη μαγική φόρμουλα ο νεκρός αποκτάει τη σοφία και τη γνώση του Θωθ και της Ογδοάδας.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας VII.

115. Τίτλος: «Επωδή της εμφάνισης από τον ουρανό, του ανοίγματος ενός δρόμου μέσα από την Αμέντα και της αναγνώρισης των Ψυχών της Ηλιούπολης».

Αμμεχέτ ήταν μια αίθουσα του ναού του Σόκαρη στην Αμέντα, όπου φυλακίζονταν οι ψυχές. Όμως αυτή η Επωδή βοηθούσε το νεκρό να περάσει άφοβα μέσα απ' αυτή και να γνωρίσει προσωπικά τις ψυχές της Ηλιούπολης που είναι: Ρα, Σώσης και Τεφνούτ.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVIII.

116. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ερμούπολης».

Ο σκοπός για τον οποίο διαβάζεται η Επωδή εξηγείται από τη Ρουμπρίκα που την συνοδεύει. Προφυλάσσει το νεκρό από βρώμικη τροφή και ακάθαρτο νερό.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVIII.

117. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου στην ατραπό για το Ρεστάου».

Η Επωδή αυτή εξασφαλίζει στο νεκρό μια ράβδο και ένα περιζώμα, καθώς και τη γνώση των περασμάτων που οδηγούν στο Ρεστάου.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

118. Τίτλος: «Επωδή της εξόδου από το Ρεστάου».

Αυτή η μαγική φόρμουλα βοηθούσε το νεκρό να περάσει μέσα από το Ρεστάου.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

119. Τίτλος: «Επωδή της αποκάλυψης του ονόματος του Όσιρη και της εισόδου και εξόδου από το Ρεστάου».

Αυτό είναι ένα ενδιαφέρον Κεφάλαιο, γιατί δείχνει πως το βασίλειο του Όσιρη στην Άβυδο συνδεόταν με το Ρεστάου που ήταν στον Άλλο Κόσμο. Η επανάληψη της επωδής βοηθούσε το νεκρό να ταυτιστεί με το πνευματικό σώμα του Όσιρη.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

120. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο».

Βλέπε Κεφάλαιο 12.

121. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου και εξόδου από την Αμέντα».

Βλέπε Κεφάλαιο 13.

122. Τίτλος: «Επωδή της επανεισόδου μετά την έξοδο από τον Άλλο Κόσμο».

Η επανάληψη αυτής της Επωδής καθιστά ικανό το νεκρό να μπαίνει στην Αμέντα κατά βούληση και να εισέρχεται εκεί σαν γεράκι και να εξέρχεται σαν φοίνικας.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας IX.

123. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου στο Μεγάλο Οίκο».

Εδώ ο νεκρός ταυτίζεται με τον Θωθ που έφερε την ειρήνη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές. Το κείμενο είναι ίδιο με του Κεφαλαίου 139.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XV.

124. Τίτλος: «Επωδή της παρουσίας μπροστά στους Συνο-

δούς του Όσιρη».

Σύμφωνα με έναν Πάπυρο η μαγική αυτή φόρμουλα διαβαζόταν για να μπορέσει ο νεκρός να μεταμορφωθεί σε φοίνικα και σύμφωνα με έναν άλλον Πάπυρο για να μπορέσει να παρουσιαστεί μπροστά στα Μεγάλα Όντα.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XXIV.

125. Τίτλος: «Επωδή της Εισόδου στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας. Ύμνος και Δοξασμός του Όσιρη, Κυρίου της Αμέντας».

Αυτό το Κεφάλαιο είναι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα και αξιοσημείωτα στη Βίβλο των Νεκρών και δείχνει τις ηθικές και πνευματικές αντιλήψεις των Αιγυπτίων. Η Ρουμπρίκα είναι επίσης ενδιαφέρουσα και παραγγέλλει την απεικόνιση της Σκηνής της Κρίσης.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες II, XXXI και XXXII. Επίσης από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXIV.

126. Τίτλος: Αυτό το Κεφάλαιο δεν έχει τίτλο.

Εδώ ο νεκρός ικετεύει τους τέσσερις πιθήκους που κάθονται στις γωνιές της Λίμνης του Πυρός να εξαλείψουν τις ατέλειές του και να τον αφήσουν να εισέλθει στο Ρεστάου.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXIV.

127. Τίτλος: «Επωδή του ύμνου των θεών των σπηλαίων που ο άνθρωπος οφείλει να εκφωνεί όταν παρουσιάζεται μπροστά τους για να εισέλθει και να δει τον Θεό στο Μεγάλο Ναό του Άλλου Κόσμου».

Το Κεφάλαιο αυτό περιέχει ύμνους προς τους θεούς των σπηλαίων ή κύκλων του Άλλου Κόσμου.

Από τον Τάφο του Ραμσή Δ'.

128. Τίτλος: «Ένας ύμνος στον Όσιρη».

Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει έναν ύμνο στον Όσιρη, τον οποίο ο νεκρός έψαλλε στο θεό όταν εναπόθετε τις προσφορές στο βωμό του.

Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

129. Τίτλος: «Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος και της επιβίβασης στη βάρκα του Ρα μαζί με κείνους που είναι στην ακολουθία του».

Βλέπε Κεφάλαιο 100.

Από τον *Πάπυρο του Τουρίνου*.

130. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος – που πρέπει να διαβάζεται στα γενέθλια του Όσιρη – και της απόδοσης αιώνιας ζωής στην ψυχή».

Η Επωδή αυτή ψαλλόταν στα γενέθλια του Όσιρη και σκοπός της ήταν να καταστήσει τέλειο το φωτεινό σώμα του νεκρού. Η Ρουμπρίκα παρέχει οδηγίες για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVII.

131. Τίτλος: «Επωδή της συμπόρευσης με τον Ρα».

Μέσω αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός ταυτίζεται με τον Ρα και επιβιβάζεται στη βάρκα του.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XVII και XVIII.

132. Τίτλος: «Επωδή της επιστροφής ενός ανθρώπου, προκειμένου να δει το σπίτι του στη γη».

Η Επωδή αυτή παρέχει στο νεκρό τη δυνατότητα να επιστρέψει στη γη και στη μια βινιέτα βλέπουμε καθαρά το νεκρό να στέκει μπροστά σε μια πόρτα, ενώ στην άλλη η ψυχή του πετάει πάνω από τη στέγη του κτιρίου.

Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XVIII.

133. Τίτλος: «Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος, που πρέπει να επαναλαμβάνεται την πρώτη μέρα του μήνα».

Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει έναν ύμνο στον Ρα που, όπως διευκρινίζει η Ρουμπρίκα, έπρεπε να ψάλλεται πάνω από ένα ομοίωμα της βάρκας του θεού.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVI.

134. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή για την τελειοποίηση του Φωτεινού Όντος».

Αυτή η Επωδή μοιάζει με την προηγούμενη και όπως ορίζει η Ρουμπρίκα που συνοδεύει το κείμενο, πρέπει να εκφωνείται πάνω από ένα ομοίωμα της βάρκας του Ρα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVII.

135. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή που πρέπει να επαναλαμβάνεται όταν η σελήνη ανανεώνεται στην αρχή του μήνα».

- Αυτή η μαγική φόρμουλα εκφωνείται την ημέρα που η νέα σελήνη εμφανίζεται στον ουρανό για να βοηθήσει το νεκρό να γίνει τέλεια ψυχή και να αποφύγει το δεύτερο θάνατο. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα. Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
136. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή για την τελειοποίηση του Χου».
Αυτή η Επωδή είναι παρόμοια με την προηγούμενη και σύμφωνα με τη Ρουμπρίκα, πρέπει να διαβάζεται πάνω από ένα ειδώλιο του νεκρού, για να του καταστήσει τέλεια την ψυχή.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVI.
- 137(β). Τίτλος: «Επωδή της πλεύσης με τη μεγάλη βάρκα του Ρα και του περάσματος μέσα από τον αδιαπέραστο κύκλο φλογών».
Αυτό το Κεφάλαιο είναι συνέχεια του προηγούμενου.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVIII.
137. Τίτλος: «Επωδή των τεσσάρων φλογών που φέρονται για το Φωτεινό Όν».
Το κείμενο αυτού του Κεφαλαίου μαζί με τις πέντε Ρουμπρίκες που το συνοδεύουν είναι μάλλον μια μαγική τελετουργία που γινόταν στον τάφο του νεκρού.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVI.
- 137(β). Τίτλος: «Επωδή του ανάμματος της φλόγας από τον Νεβσενή, γραφέα και σχεδιαστή στο Ναό του Φθα».
Αυτό είναι μια σύντομη απόδοση του προηγούμενου Κεφαλαίου.
Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας VI.
138. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου στην Άβυδο και της συμμετοχής στη Συνοδεία του Όσιρη».
Η επανάληψη αυτής της Επωδής δίνει στο νεκρό τη δυνατότητα να εισέλθει στο βασίλειο του Όσιρη στην Άβυδο και να ταυτιστεί με το γιο του, Ωρο.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIX.
139. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου στο Μεγάλο Οίκο».
Βλέπε Κεφάλαιο 123.
140. Τίτλος: «Βιβλίο που πρέπει να διαβάζεται την τελευταία

μέρα του δεύτερου μήνα της εποχής *Περτ*, όταν το *Ου-τσάτ* είναι πλήρες στο δεύτερο μήνα της εποχής *Περτ*». Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβάζεται την ημέρα της πανσελήνου του έκτου μήνα του αιγυπτιακού έτους (Δεκέμβριος-Ιανουάριος) πάνω από δυο φυλακτά *Ου-τσάτ*, όπως δηλώνει ρητά η Ρουμπρίκα.

Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

- 141 και 142. Τίτλος: «Βιβλίο που πρέπει να διαβάζει κανείς για τον πατέρα, ή το γιο του, κατά τη διάρκεια των εορτών της Αμέντας, προκειμένου να τον καταστήσει τέλειο κοντά στον Ρα και τους θεούς και να τον κάνει να ζει μαζί τους. Πρέπει να επαναλαμβάνεται την ένατη μέρα της εορτής».
Τα κείμενα αυτά αποτελούσαν αρχικώς ένα Κεφάλαιο που περιείχε τα ονόματα των θεών της γης, του ουρανού και του Άλλου Κόσμου.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XV.
143. Τίτλος: Δεν υπάρχει τίτλος.
Το Κεφάλαιο αυτό αποτελείται από πέντε βινιέτες δίχως κείμενο.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
144. Τίτλος: «Επωδή της Εισόδου».
Η Επωδή αυτή πρέπει να εκφωνείται κατά τη διάρκεια ορισμένων τελετουργιών που περιγράφονται στην εκτενή Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVI.
- 145 και 146. Τίτλος: «Οι Πύλες του Ασφοδελού Λειμώνος της Χώρας του Όσιρη».
Στο προηγούμενο Κεφάλαιο αναφέρονται οι 7 πυλώνες του βασιλείου του Όσιρη κι εδώ περιγράφονται οι 21 πύλες του.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακας XI και από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
147. Τίτλος: «Επωδή της Εισόδου».
Αυτό το κείμενο είναι μια άλλη απόδοση του Κεφαλαίου 144.
Από τον *Πάπυρο του Άνη*, Πίνακες XI και XII.

148. Τίτλος: «Επωδή της προμήθειας του νεκρού με τροφή». Αυτή η μαγική φόρμουλα εξασφαλίζει στο νεκρό τις αναγκαίες προσφορές και του φανερώνει τα ονόματα των επτά ιερών αγελάδων και του ταύρου. Το κείμενο ακολουθείται από Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XI.
149. Τίτλος: «Οι Δεκατέσσερις Περιοχές του Ασφοδελού Λειμώνα». Αυτό το Κεφάλαιο ήταν κάποτε το τελευταίο της Βίβλου των Νεκρών και περιέχει τις εικόνες των 14 περιοχών του Λειμώνα των Ασφοδέλων.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακες XXVIII, XXIX και XXX.
150. Τίτλος: Δεν υπάρχει τίτλος. Το Κεφάλαιο αυτό αποτελεί μια σύνοψη του προηγούμενου, αν και παρουσιάζει 15 αντί για 14 περιοχές.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXX.
151. Τίτλος: Δεν υπάρχει τίτλος. Η βινιέτα αυτού του Κεφαλαίου είναι πολύ ενδιαφέρουσα γιατί δείχνει τη μορφή του νεκρικού θαλάμου της μούμιας και τη διακόσμισή του.
Από τον *Πάπυρο του Μουτ-χετέπ*, Πίνακας V.
152. Τίτλος: «Επωδή του κτισίματος ενός σπιτιού πάνω στη γη». Η επανάληψη αυτής της Επωδής εξασφάλιζε στο νεκρό ένα σπίτι σ' αυτό τον κόσμο το οποίο θα μπορούσε να επισκέπτεται καθημερινά.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIII.
153. Τίτλος: «Επωδή της διαφυγής από το Δίχτυ». Αυτή η φόρμουλα διέσωζε το νεκρό από την αιχμαλωσία, δηλαδή από τις παγίδες στη στεριά και από τα δίχτυα στο ποτάμι. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XX.
- 153(β). Τίτλος: «Επωδή της διαφυγής από τον Ψαρά». Το κείμενο είναι μια άλλη απόδοση του προηγούμενου Κεφαλαίου.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XX.

154. Τίτλος: «Επωδή της περιφρούρησης του σώματος για να μην χαθεί». Αυτό είναι ένα αξιοσημείωτο Κεφάλαιο και από τα πιο σπουδαία της Βίβλου των Νεκρών. Ο πεθαμένος απευθύνεται στον Όσιρη και τον ικετεύει να μην επιτρέψει να φθαρεί το σώμα του. Εδώ επίσης ο νεκρός ταυτίζεται με το θεό Χεπερά, τον αυτογενή.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVIII.
155. Τίτλος: «Επωδή της χρυσής στήλης Δεδ». Αυτή η μαγική φόρμουλα είχε τη δύναμη να αναστήσει το νεκρό όπως έγινε με το νεκρό σώμα του Όσιρη. Η Ρουμπρίκα, που την συνοδεύει, περιγράφει το τυπικό για την επίτευξη αυτή.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVII.
156. Τίτλος: «Επωδή της αγκράφας από καρνεόλιο». Η επανάληψη αυτής της Επωδής πάνω από μια αγκράφα, όπως ορίζει η Ρουμπρίκα, του αποκαλύπτει τις λέξεις δύναμης της Ίσιδας.
Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXVII.
157. Τίτλος: «Επωδή του χρυσού γύπα που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού». Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής, σύμφωνα με το τυπικό που ορίζει η Ρουμπρίκα, ο νεκρός ταυτίζεται με τον Ώρο, τον οποίο η μητέρα του ανέστησε όταν είχε πνιγεί στους βάλτους των παπύρων.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
158. Τίτλος: «Επωδή του χρυσού περιλαίμιου που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού». Η Επωδή αυτή εξασφαλίζει στο νεκρό την προστασία της Ίσιδας, αν διαβαστεί όπως ορίζει η Ρουμπρίκα.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
159. Τίτλος: «Επωδή του φυλακτού *Ουάτς*, φτιαγμένου από άστριο λίθο, που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού». Αυτή η Επωδή εξασφαλίζει στο νεκρό την προστασία της Ίσιδας και τη δύναμη του Ώρου, αν διαβαστεί –όπως γράφει η Ρουμπρίκα– πάνω από το φυλακτό *Ουάτς*.
Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.

160. Τίτλος: «Επωδή της Χορήγησης ενός *Ουάτς* από άστρο». Με την επανάληψη αυτής της Επωδής ο νεκρός εξασφάλιζε την υγεία και την ισχύ που ενυπήρχαν στο Μάτι του Ωρου και στο φυλακτό *Ουάτς*. Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας Χ.
161. Τίτλος: «Επωδή του ανοίγματος των πυλών του ουρανού». Με την εκφώνηση αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός μπορούσε να ταξιδεύει ελεύθερα στα τέσσερα τέταρτα του ουρανού. Όπως λέει η Ρουμπρίκα, αυτό το Κεφάλαιο είναι ένα μεγάλο μυστήριο. Από τον *Πάπυρο του Νεφερούβενφ*.
162. Τίτλος: «Επωδή της δημιουργίας μιας φλόγας κάτω από το κεφάλι του νεκρού». Το κείμενο αυτό είναι το τελευταίο μιας σειράς Κεφαλαίων που αρχικά δεν συνδέονταν με τη Βίβλο των Νεκρών. Σύμφωνα με τη Ρουμπρίκα πρέπει να διαβάζεται πάνω από ένα ειδώλειο αγελάδας. Σκοπός της Επωδής είναι να διατηρηθεί το σώμα του νεκρού ως την αναστάσή του. Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
163. Τίτλος: «Επωδή της διαφύλαξης του σώματος από φθορά στον Άλλο Κόσμο, προστασίας του νεκρού από εκείνους που καταβροχθίζουν ψυχές αιχμαλωτισμένες εκεί, περιφρούρησής του έναντι των πραγμάτων που μόλυνε στη γη, και διατήρησης των μελών και των οστών του υγιών και απαλλαγμένων από τα φίδια και τους θεούς που τα προσβάλλουν στον Άλλο Κόσμο και ενίσχυσης για να μπορεί να εμφανίζεται και να εισέρχεται όπου θέλει και να κάνει ό,τι ευχαριστεί την καρδιά του χωρίς εμπόδια». Με την Επωδή αυτή ο νεκρός ταυτίζεται με την Ψυχή της πόλης Αθαβού και της Σάιδας. Η Ρουμπρίκα είναι πολύ ενδιαφέρουσα, γιατί περιγράφει τις μαγικές τελετουργίες που γίνονταν σε συνδυασμό με τις Επωδές της Βίβλου των Νεκρών.

- Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
164. Τίτλος: «Μια άλλη Επωδή». Η Επωδή αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται όπως ορίζει η Ρουμπρίκα, δηλαδή πάνω από την τρίμορφη θεά Μουτ και τους δυο δίμορφους νάνους. Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
165. Τίτλος: «Επωδή της έλευσης στην πύλη». Η Ρουμπρίκα εδώ μας διευκρινίζει ότι η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από δυο ειδώλια, ένα με υψωμένο το χέρι του και το άλλο τρίμορφο. Μ' αυτή τη μαγική φόρμουλα ο νεκρός έλαμπε σαν ένα από τα άστρα του ουρανού. Από το *Todtenbuch* του Λέπσιους.
166. Τίτλος: «Επωδή του Μαξιλαριού». Με τη δύναμη αυτής της Επωδής οι θεοί υψώνουν το κεφάλι του νεκρού στον ουρανό. Έτσι αποφεύγει τη σφαγή στον Άλλο Κόσμο και το κεφάλι του διατηρείται παντοτινά. Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XXI.
167. Τίτλος: «Επωδή της προσκόμισης του Ιερού Ματιού». Με την Επωδή αυτή ο νεκρός αποκτούσε την ισχύ που ενυπήρχε στο Μάτι του Ωρου, γιατί ετυμολογικά *ουτσάτ* είναι το μάτι και *ουτσά* σημαίνει ισχύς. Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XXII.
168. Τίτλος: Αυτό το Κεφάλαιο είναι δίχως τίτλο. Εδώ βρίσκουμε μια σειρά επικλήσεων προς τους θεούς του όγδοου, δέκατου, εντέκατου και δωδέκατου Κύκλου του Άλλου Κόσμου, που αποτελούν ένα είδος λιτανείας των θεών. Από τον *Πάπυρο της Μουτ-χετέπ*, Πίνακας II.
169. Τίτλος: «Επωδή της έγερσης από το φέρετρο». Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής οι θεοί προίκιζαν το νεκρό με διάφορα χαρίσματα, τα οποία αναφέρονται στο κείμενο. Από τον *Πάπυρο του Νεφερούβενφ*.
170. Τίτλος: «Επωδή της τακτοποίησης του νεκροκρέβατου».

Αυτό το Κεφάλαιο είναι συνέχεια του προηγούμενου και προσφέρει παρόμοια οφέλη στο νεκρό.

Από τον *Πάπυρο του Νεφερούβενφ*.

171. Τίτλος: «Επωδή της περιβολής με το ένδυμα της αγνότητας».

Αυτή είναι μια επίκληση προς τους θεούς και τις θεές του ουρανού και της γης, για να εξαλείψουν κάθε μιάσμα σ' αυτόν και να τον ντύσουν με το ένδυμα της αγνότητας.

Από τον *Πάπυρο του Αμενχτεπ*, Πίνακας VII.

172. Τίτλος: «Η πρώτη από τις Επωδές των ύμνων που πρέπει να εκφωνούνται στον Άλλο Κόσμο».

Αυτό το Κεφάλαιο αποτελείται από μια εισαγωγική παράγραφο και από εννιά στροφές, όπου περιγράφεται ο θρίαμβος του νεκρού στον Άλλο Κόσμο.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακες XXXII και XXXIII.

173. Τίτλος: «Η ομιλία του Ώρου στον πατέρα του Ώσιρη όταν πάει και τον βλέπει και όταν προβάλλει από την αίθουσα *Αβτ* για να δει τον Ρα σαν Ώννωφρη, Κύριο της Ιερής Χώρας. Τότε αγκαλιάζονται και χαίρονται για το Φωτεινό Σώμα του εκεί στον Άλλο Κόσμο».

Με την εκφώνηση αυτής της Επωδής ο νεκρός ταυτιζόταν με τον Ώρο, ο οποίος όταν συνάντησε τον πατέρα του και τον αγκάλιασε, του απαρίθμησε με σαράντα σύντομες προτάσεις όσα έκανε για χάρη του.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακες IX και X.

174. Τίτλος: «Επωδή της εξόδου του Φωτεινού Όντος από τη Μεγάλη Θύρα».

Το κείμενο αυτό αρχικά αποτελούσε τμήμα της ηλιουπολιτικής απόδοσης της Βίβλου των Νεκρών και χρησιμοποιόταν στην 5η και 6η Δυναστεία (από 2465 ως 2152 π.Χ.) και βρίσκεται στην Πυραμίδα του Ούνας. Η Μεγάλη Θύρα στην οποία αναφέρεται ο τίτλος είναι η πύλη του Σεΐριου στην οποία οδηγούσε το νεκρό η θεά Σεχμέτ.

Από τον *Πάπυρο της Μουτ-χετέπ*, Πίνακας III.

175. Τίτλος: «Επωδή της Αποφυγής του Δεύτερου Θανάτου». Το Κεφάλαιο αυτό είναι πολύ σημαντικό, αν και εμφανίζει

πολλές δυσκολίες. Για τη διευθέτηση της διαμάχης ανάμεσα στα παιδιά της Νουτ, ο νεκρός προσφεύγει στον Θωθ, τον άψευστο μάρτυρα και δίκαιο κριτή. Έπειτα πέφτει σε έναν τόπο αβυθομέτρητου βάθους, αλλά στο τέλος πετυχαίνει την αθανασία.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXIX.

176. Τίτλος: «Επωδή για την αποτροπή του δεύτερου θανάτου».

Με την εκφώνηση αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός γίνεται μια τέλεια ψυχή, διασχίζει το γαλαξία και δεν υφίσταται δεύτερο θάνατο. Το κείμενο συνοδεύεται από μια μικρή Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XXII.

177. Τίτλος: «Επωδή της ανύψωσης του Φωτεινού Όντος και ζωοποίησης της ψυχής στον Άλλο Κόσμο».

Αυτή η Επωδή κάνει την ψυχή του νεκρού να ανυψωθεί και να ζήσει στον Άλλο Κόσμο.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XVIII.

178. Τίτλος: «Επωδή της έγερσης του νεκρού σώματος, της απόδοσης όρασης και ακοής, της στήριξης της κεφαλής και της παροχής προστατευτικής δύναμης».

Με την επανάληψη αυτής της Επωδής το κεφάλι του νεκρού στερεώνεται και ξανακερδίζει την όραση και την ακοή του.

Από τον *Πάπυρο του Νεβσενή*, Πίνακας XIX.

179. Τίτλος: «Επωδή της εγκατάλειψης του Χθες και της Εισόδου στην Ημέρα».

Με τη βοήθεια αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός προχωράει από το Χθες στο Σήμερα και αναδύεται στο Φως της Ημέρας.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XV.

180. Τίτλος: «Επωδή της εισόδου στην Ημέρα, της εξύμνησης του Ρα στην Αμέντα, της απόδοσης ύμνων σε εκείνους που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο, του ανοίγματος ενός δρόμου για το τέλειο Φωτεινό Όν στη Χώρα των Θεών, της πορείας του, της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο και της επίτευξης μεταμορφώσεων

σαν μια ζώσα ψυχή».

Αυτό το Κεφάλαιο είναι ύμνος στον Ρα και τον Όσιρη και όταν ψάλλεται, ο νεκρός γίνεται μια ζώσα ψυχή στον Άλλο Κόσμο.

Από έναν *Πάπυρο του Παρισιού*.

181. Τίτλος: «Επωδή της παρουσίασης στα Μεγάλα Όντα του Όσιρη και στους θεούς που είναι οδηγοί στον Άλλο Κόσμο και σ' εκείνους που φυλάνε τους πυλώνες και σ' αυτούς που είναι κήρυκες στις αίθουσες και σ' αυτούς που είναι θυρωροί στις πύλες και στις θύρες της Αμέντας και της επίτευξης των μεταμορφώσεων σαν ζώσα ψυχή και της εξύμνησης του Όσιρη και της στέψης σαν Βασιλιά των Μεγάλων Όντων».

Κι αυτό το Κεφάλαιο είναι ένας ύμνος στον Όσιρη και στον Ρα. Το κείμενο συνοδεύεται από Ρουμπρίκα.

Από τον *Πάπυρο του Κέννα*.

182. Τίτλος: «Βιβλίο της σταθεροποίησης του Όσιρη, της χορήγησης πνοής στην Ατάραχη Καρδιά, ενώ ο Θωθ απωθεί τους εχθρούς του Όσιρη, ο οποίος εμφανίζεται με τις ποικίλες μεταμορφώσεις του και προστατεύεται, ισχυροποιείται και περιφρουρείται στον Άλλο Κόσμο μέσω της λειτουργίας της θέλησης του ίδιου του Θωθ, για να μπορεί ο Σώσης να στέλνει τις ακτίνες του κάθε μέρα».

Με την εκφώνηση αυτής της μαγικής φόρμουλας ο νεκρός ταυτίζεται με τον Θωθ. Σε οκτώ παραγράφους περιγράφονται όλα όσα ο νεκρός έχει κάνει στον Όσιρη, σαν Θωθ.

Από τον *Πάπυρο της Μουτ-χετέπ*.

183. Τίτλος: «Ο Όσιρης Χουνέφερ, επόπτης του Οίκου του Κυρίου των Δυο Χωρών, ο θριαμβευτής, υμνεί τον Όσιρη και τον δοξάζει και αποδίδει σεβασμό στον Όννωφρη και υποκλίνεται μπροστά στον Κύριο της Ιερής Χώρας και εξαίρει εκείνους που στέκονται δίπλα του».

Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει έναν ωραίο ύμνο στον Όσιρη με τον οποίο ο νεκρός, ταυτισμένος με τον Θωθ, διακηρύσσει ό,τι έχει κάνει για την Ατάραχη Καρδιά.

Από τον *Πάπυρο του Χουνέφερ*, Πίνακας III.

184. Τίτλος: «Επωδή της Προσέγγισης του Όσιρη».

Μ' αυτή την Επωδή ο νεκρός μπορεί να στέκεται κοντά στον Όσιρη. Το κείμενο είναι ελλιπές.

Από τον *Πάπυρο του Ουάα*.

185. Τίτλος: «Εξύμνηση του Όσιρη και απόδοση σεβασμού στον Κύριο της Αιωνιότητας, εξιλασμός του θεού και διακήρυξη του Δικαίου και της Αλήθειας, ο Κύριος των οποίων είναι άγνωστος».

Το Κεφάλαιο αυτό περιέχει ένα σύντομο ύμνο στον Όσιρη.

Από τον *Πάπυρο του Σουτίμες*.

186. Τίτλος: Δεν υπάρχει τίτλος.

Αυτό το Κεφάλαιο περιέχει έναν ύμνο στην Αθώρα, Κυρία της Αμέντας.

Από τον *Πάπυρο του Ανη*, Πίνακας XXXVII.

187. Τίτλος: «Επωδή της Εισόδου στη Συντροφιά των Θεών».
- Με την εκφώνηση αυτής της επίκλησης ο νεκρός μπορεί να εισέλθει στη Συνοδεία του Ρα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIX.

188. Τίτλος: «Επωδή της δόμησης από την Ψυχή ενός Οίκου Διαμονής και της Εμφάνισής της με Ανθρώπινη Μορφή».

Αυτό είναι ένα ενδιαφέρον Κεφάλαιο. Ο νεκρός εισέρχεται στο Ιερό Μάτι του Ώρου και αποκτάει Φωτεινό Σώμα, ψυχή και σκιά.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIX.

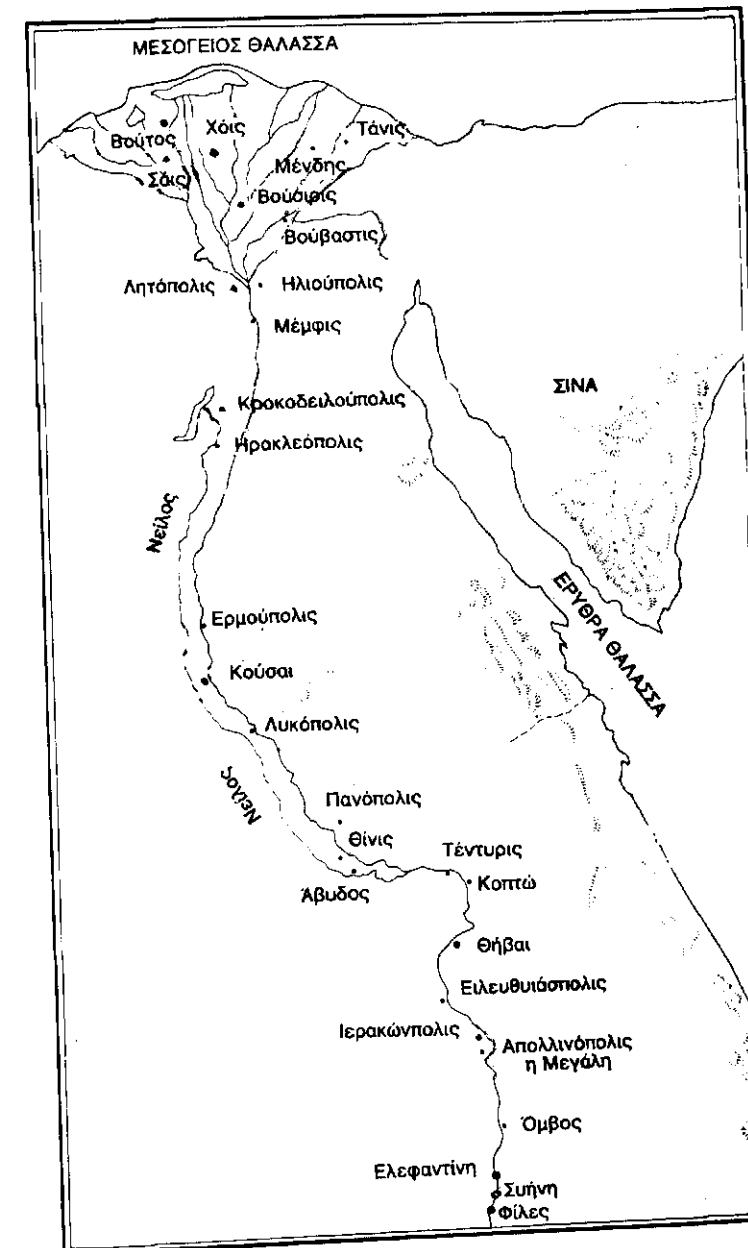
189. Τίτλος: «Το να μην αφήνεις έναν οδοιπόρο να ταξιδεύει πεινασμένος και να μην τον αφήνεις να μολύνεται».

Αυτό το κείμενο φαίνεται πως αποτελεί πιο εκτεταμένη μορφή του Κεφαλαίου 52 αφού πολλά χωρία τους είναι ταυτόσημα.

Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XIX.

190. Τίτλος: «Το Βιβλίο της Τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος μέσα στον Ρα ή της Κυριαρχίας του ενώπιον του Άτμου, της Εξύψωσής του ενώπιον του Όσιρη, της Ενδυνάμωσής του ενώπιον του Κυβερνήτη της Αμέντας

και της Ισχυροποίησής του ενώπιον της Εννεάδας». Αυτό το Κεφάλαιο αν και φέρει τον τίτλο του Βιβλίου, έχει τη δύναμη να καταστήσει τέλειο το Φωτεινό Σώμα του νεκρού. Πρακτικά, όμως, συνίσταται απλώς σε μια Ρουμπρίκα που ανήκει ίσως στο Κεφάλαιο 189. Από τον *Πάπυρο του Νου*, Πίνακας XVI.

Χάρτης της αρχαίας Αιγύπτου

Ο Όσιρης και η Ίσιδα μέσα σε ένα ιερό. Μπροστά τους σε ένα άνθος λωτού στέκουν
τα τέσσερα παιδιά του Ωρου.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κεφάλαια 1-65

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΡΑ

BINIETA. Ο γραφέας Άνης σε στάση λατρείας, με τα χέρια υψωμένα μπροστά σε μια τράπεζα προσφορών από άρτους, σφάγια, αρτίδια, δοχεία με κρασί και λάδι, καρπούς και άνθη. Φοράει κροσσωτό λινό ένδυμα και περούκα, περιλαίμιο, βραχιόλια κ.ά. Πίσω του στέκει η σύζυγός του Θούθου, μέλος του Κολλεγίου του Άμμωνα-Ρα στις Θήβες. Είναι παρόμοια ντυμένη και κρατάει ένα σείστρο, ένα κλαδί κλήματος και ένα μένατ, ή έμβλημα χαράς, στα χέρια της.

Ύμνος στον Ρα όταν ανέρχεται στον ανατολικό ορίζοντα

Ιδού ο **Όσιρης**¹ Άνης, ο εκτιμητής των αγίων προσφορών όλων των θεών, λέει:

Χαίρε, ω Εσύ που εμφανίζεσαι σαν Χεπερά.² Χεπερά, ο δη-

1. Στα ταφικά κείμενα ο πεθαμένος υιοθετεί το όνομα Όσιρης, ταυτιζόμενος έτσι μ' αυτόν τον πάσχοντα και θνήσκοντα θεό. Αφού οι μαγικές φόρμουλες και τελετές έκαναν το θεό αυτό να αναστηθεί, πιστεύεται ότι το ίδιο θα ισχύσει και στον πεθαμένο. Οι ιερείς μεταβίβαζαν στο νεκρό τις δυνάμεις του Όσιρη και του εξασφάλιζαν την ανάσταση.

2. Χεπερά σημαίνει «γίνομαι, στρέφομαι, τυλίγομαι» και το αφηρημένο ουσιαστικό χεπερού σημαίνει «εξέλιξη, γίγνεσθαι». Ο θεός Χεπερά είναι αυτογενής και πατέρας όλων των άλλων θεών. Οι άνθρωποι γεννήθηκαν από τα δάκρυά του και το φυτικό και ζωικό βασίλειο οφείλουν την ύπαρξή τους σ'

Κείμενο και βινιέτα από τον Πάπυρο του Χουνέφερ
Πίνακας ΙΧ

μιουργός των θεών. Ανατέλλεις και λάμπεις, φωτίζοντας τη μητέρα σου Νουτ,³ και περιβάλλεσαι από τη δόξα σου καθισμένος στο θρόνο σαν βασιλιάς των θεών. Η μητέρα σου Νουτ απλώνει τα χέρια της προς εσένα σε στάση λατρείας. Η επικράτεια του *Μάνου*⁴ σε δέχεται με αγαλλίαση και η Μαάτ⁵ σε αγκαλιάζει το πρωινό και το δειλινό. Χάρισε δύναμη και ισχύ και ευθύτητα –και μια ζώσα ψυχή για να μπορέσει να δει τον Αρμακή⁶– στο *Κα*⁷ του *Όσιρη* γραφέα Άνη, θριαμβευτή ενώπιον του Όσιρη.

Επιπρόσθετα λέει: Ω θεοί του Ναού της Ψυχής⁸ που ισορροπείτε ουρανό και γη στο ζυγό και παρέχετε άφθονη αμβροσία στους νεκρούς. Χαίρε Τανένεν,⁹ δημιουργέ του ανθρώπινου γένους και της ουσίας των θεών του Νότου και του Βορρά, της Δύσης και της Ανατολής, εξύμνησε τον Ρα, τον κυβερνήτη του ουρανού που είναι Πρίγκηπας, Ζωή, Ισχύς, Υγεία, Δημιουργός των θεών. Λάτρευσε αυτόν που με την ωραία όψη του ανατέλλει στον ουρανό πάνω στη βάρκα *Α-δετ*. Οι θεοί που ζουν στα ύψη και εκείνοι που διαμένουν στα βάθη τον λατρεύουν. Ο Θωθ¹⁰ και η Μαάτ καταγράφουν την πορεία του καθημερινά. Ο εχθρός του, ο Όφης,¹¹ έχει ριχτεί στο πυρ. Ο σκοτεινός Σούχης¹² έχει πέσει κατάχαμα, τα χέρια του έχουν αλυσοδεθεί, και ο Ρα έχει αποκόψει τα πόδια του. Οι γιοι της ανταρσίας¹³ δεν θα σηκώσουν πια κε-

αυτόν. Εμβλημά του είναι ο ιερός Σκαρβαίος.

3. Ο Νουν και η Νουτ αντιπροσωπεύουν τα αρχέγονα ύδατα του διαστήματος.

4. *Μάνου* ονομάζεται το μυθολογικό βουνό όπου δύει ο ήλιος. Το βουνό της ανατολής είναι το *Βάχου*.

5. Σύζυγος του Θωθ. Είναι η θεά της δικαιοσύνης και έχει για έμβλημα ένα φτερό.

6. Στα αιγυπτιακά ονομάζεται Χερου-χούτι (Ωρος του διπλού ορίζοντα) και αντιπροσωπεύει τον ήλιο από τη στιγμή που ανατέλλει ως τη δύση του.

7. Το «είδωλο» των αρχαίων Ελλήνων ή διπλό αιθερικό. Ένα από τα επτά σώματα του ανθρώπου.

8. Ναός του Όσιρη στην Ηλιούπολη.

9. Θεός της γης.

10. Είναι ο Ερμής των Ελλήνων.

11. Εδώ υπονοείται ο Αποφης που κάθε πρωί επιχειρούσε να καταπιεί τον ανατέλλοντα δίσκο του ηλίου. Όταν ο ήλιος υψωνόταν ψηλά έρχονε τις φλογερές ακτίνες του και κατέκαιε τον Όφη.

12. Θεός με μορφή κροκοδείλου.

13. Δαίμονες που συνόδευσαν τον Σηθ ή τον Σούχη.

φάλι. Ο ναός του Πρίγκηπα¹⁴ γιορτάζει και οι φωνές αυτών που χαίρονται, ακούγονται στην Αίθουσα της Ισχύος.¹⁵ Οι θεοί χαίρονται όταν βλέπουν τον Ρα στην ανατολή και όταν οι ακτίνες του πλημμυρίζουν τη γη με φως.

Το μεγαλείο του αυξάνεται καθώς προχωρά και συνεχίζει ακόμα και στην επικράτεια του Μάνου.¹⁶ Φωτίζει τη γη καθώς ξαναγεννιέται καθημερινά και φθάνει στα μέρη όπου ήταν χθες. Είθε να είσαι ευμενής μαζί μου. Είθε να είμαι σε θέση να θεωρώ το κάλλος σου, να ταξιδεύω πάνω από τη γη. Είθε να κατατροπώνω τον όνο,¹⁷ να συντρίβω τον Σούχη και να καταστρέφω έγκαιρα τον Άποφη.

Είθε να δω έγκαιρα το ψάρι Άβδου και το ψάρι Αντ¹⁸ που οδηγεί τη βάρκα Αντ στη λίμνη του. Είθε να δω τον Όρο στο πηδάλιο με τον Θωθ και τη Μαάτ πλάι του. Είθε να πιάσω την πλώρη της βάρκας Σεκτέτ και την πρύμνη της βάρκας Άδετ.¹⁹

Είθε ο Ρα να βοηθήσει το Κα του Όσιρη Άνη για να βλέπει το δίσκο του ηλίου και το θεό της Σελήνης καθημερινά και είθε η ψυχή²⁰ μου να προβάλλει και να περιπλανιέται όπου επιθυμεί. Είθε το όνομά μου να αναγγέλλεται πάνω στην τράπεζα των προσφορών και οι προσφορές να παρέχονται όπως

14. Ναός του Ρα στην Ηλιούπολη.

15. Ναός του Ρα στις Θήβες.

16. Όπως είπαμε πρόκειται για το όρος Μάνου όπου ο ηλιακός θεός Ρα δύει και εισέρχεται στον Άλλο Κόσμο για να συνεχίσει τη νυκτερινή πορεία του. Εισέρχεται μέσα από το ένα στόμα του διπλού λιονταριού και βγαίνει από το άλλο για να υψωθεί στην ανατολή.

17. Ο όνος συμβολίζει την προσωπικότητα ή κατώτερο εαυτό του ανθρώπου, αλλά όταν έχει φωτιστεί κάτω από την επήρεια της ψυχής (βα) αντιπροσωπεύει τον ηλιακό θεό. Για το θέμα αυτό βλέπε το έργο του Απουλήιου Χρυσός Όνος. Σύμφωνα με μια άλλη ερμηνεία το άτομο εδώ θέλει να κατατροπώσει τον όφη που επιτίθεται στον ανίσχυρο όνο.

18. Άβδου και Αντ είναι οι δυο μυθικοί ιχθύες που κολυμπούν μπροστά από τη βάρκα του Ρα και προειδοποιούν για κάθε κίνδυνο ή για πιθανή εμφάνιση δαιμόνων-εχθρών του ηλιακού θεού.

19. Η βάρκα Σεκτέτ ήταν αυτή με την οποία ο Ρα ταξίδευε στο τελευταίο διάστημα της ημέρας. Εδώ το πνεύμα του νεκρού επιθυμεί να αποκτήσει τον έλεγχο του σχοινιού που κρατάει δεμένες τις δυο βάρκες. Μπροστά προχωράει η βάρκα Άτι και πίσω ακολουθεί η Σεκτέτ.

20. Η ψυχή ενοικεί στο Κα ή διπλό αιθερικό.

στους συνοδοούς²¹ του Όρου. Είθε να υπάρχει για μένα θέση στη βάρκα της ημερήσιας πορείας του θεού και να γίνω δεκτός ενώπιον του Όσιρη στη χώρα της Ευθύτητας, εγώ το Κα του Όσιρη Άνη.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΕΥΣΠΛΑΧΝΙΚΟ ΟΣΙΡΗ

ΒΙΝΙΕΤΑ. Εδώ ο ήλιος εμφανίζεται με την πασίγνωστη μορφή του γερακιού, ενώ ο ηλιακός δίσκος περιβάλλεται από ένα φίδι. Οι πίθηκοι που τον λατρεύουν είναι επτά και ονομάζονται Αμχετέτ Ρα. Κάτω από το γεράκι είναι η στήλη Δεδ του Όσιρη με δυο χέρια που κρατούν το δάρτη και το άγκιστρο, σύμβολα εξουσίας. Αριστερά της στήλης στέκει η Ίσιδα και δεξιά η Νέφθυς.

Ύμνος στον Ευσπλαχνικό Όσιρη

Δόξα στον ευσπλαχνικό Όσιρη, το μεγάλο θεό που διαμένει στην Άβυδο, το βασιλιά της αιωνιότητας που περνάει εκατομμύρια χρόνια στη διάρκεια της ζωής του. Εσύ είσαι ο μεγαλύτερος γιος της Νουτ. Είσαι γεννημένος από τον Κηβ τον Προπάτορα.²²

Είσαι ο Κύριος του στέμματος Ουρερέτ. Είσαι ο Κύριος του υψηλού λευκού στέμματος. Είσαι ο πρίγκηπας θεών και ανθρώπων.

Κατέχεις το βασιλικό σκήπτρο και το μαστίγιο και το μεγα-

21. Είναι οι μαύροι σιδηρουργοί που συνόδευσαν τον Όρο όταν αυτός ήταν ένας γήινος βασιλιάς στην Αίγυπτο. Αργότερα ταυτίστηκαν με τους τέσσερις γιους του Όρου.

22. Προπάτορας (Ερπάτ) ή γενάρχης. Είναι ο μεγάλος πρόγονος των θεών του σίρειου κύκλου.

λείο των πατέρων. Η καρδιά σου είναι γεμάτη χαρά, Κύριε της Αμέντας,²³ γιατί ο Ώρος έχει ανέβει στο θρόνο σου. Είσαι εστεμμένος Κύριος της Βούσιρης και Κυβερνήτης της Αβύδου.

Κάνεις τις δυο Χώρες να αναπτύσσονται σε ευθύτητα ενώπιον του Κυρίου του Κόσμου.²⁴ Οδηγείς ό,τι υπάρχει και ό,τι δεν έχει έλθει ακόμα σε ύπαρξη, με την ιδιότητα σου σαν Ταχεροστάνεφ.²⁵ Σύρεις τη γη θριαμβευτικά με την ιδιότητά σου σαν Σόκαρης.²⁶ Έχεις μεγάλη ισχύ και εμπνέεις δέος με την ιδιότητά σου σαν Όσιρης. Η ύπαρξή σου διαρκεί για έναν απεριόριστο αριθμό διπλών εξηνταετών κύκλων²⁷ με την ιδιότητά σου σαν Όννωφρης.

Χαίρε βασιλιά των βασιλιάδων, Κύριε των Κυρίων, Πρίγκηπα των Πριγκήπων, που από τη μήτρα της Νουτ κυβερνάς τη Γη και τον Κάτω Κόσμο. Τα μέλη σου είναι αργυρόχρυσα, το κεφάλι σου από λαζουρίτη και το στέμμα σου από τουρκουάζ. Είσαι ο Αν²⁸ των εκατομμυρίων ετών.

Το σώμα σου διαπερνάει τα πάντα και το πρόσωπό σου λάμπει στην Ιερή Χώρα. Χάρισε στο *Κα* του *Όσιρη* γραφέα Άνη δόξα στους ουρανούς, δύναμη στη γη, ευθύτητα στη Χώρα των Θεών, καλό ταξίδι στο ποτάμι, κάτω ως τη Βούσιρη με τη μορφή της ζώσας ψυχής και πάνω ως την Άβυδο με τη μορφή του φοίνικα, και τη δύναμη να μπαίνει και να βγαίνει ανεμπόδιστα από τις πύλες²⁹ των κυρίων του Άλλου Κόσμου.

23. Αμέντα ή Δυτική Χώρα είναι ο χαρακτηρισμός που έδιναν οι Αιγύπτιοι για τον Άλλο Κόσμο, αφού πίστευαν ότι οι νεκροί ακολουθούσαν την πορεία του ηλίου στη Δύση του και έφθαναν σε κάποια μακρινή χώρα δυτικά της Αιγύπτου.

24. Ο Κύριος του Κόσμου. Αναφέρεται και σαν Κύριος της Ολοκλήρωσης, ένας τίτλος του Όσιρη όταν αυτός ξαναβρήκε την ενιαία του υπόσταση με τη βοήθεια του Θωθ, του Ώρου και της Ίσιδας, οι οποίοι περισυνέλεξαν και ένωσαν τα κατατεμαχισμένα μέλη του.

25. Ταχεροστάνεφ σημαίνει «Αυτός που οδηγεί τη Γη».

26. Θεός που ταυτίζεται με την πορεία του ηλίου κατά τη διάρκεια της νύχτας.

27. Αιγυπτιακό μέτρο χρόνου. Ο διπλός εξηνταετής κύκλος διαρκεί 120 χρόνια.

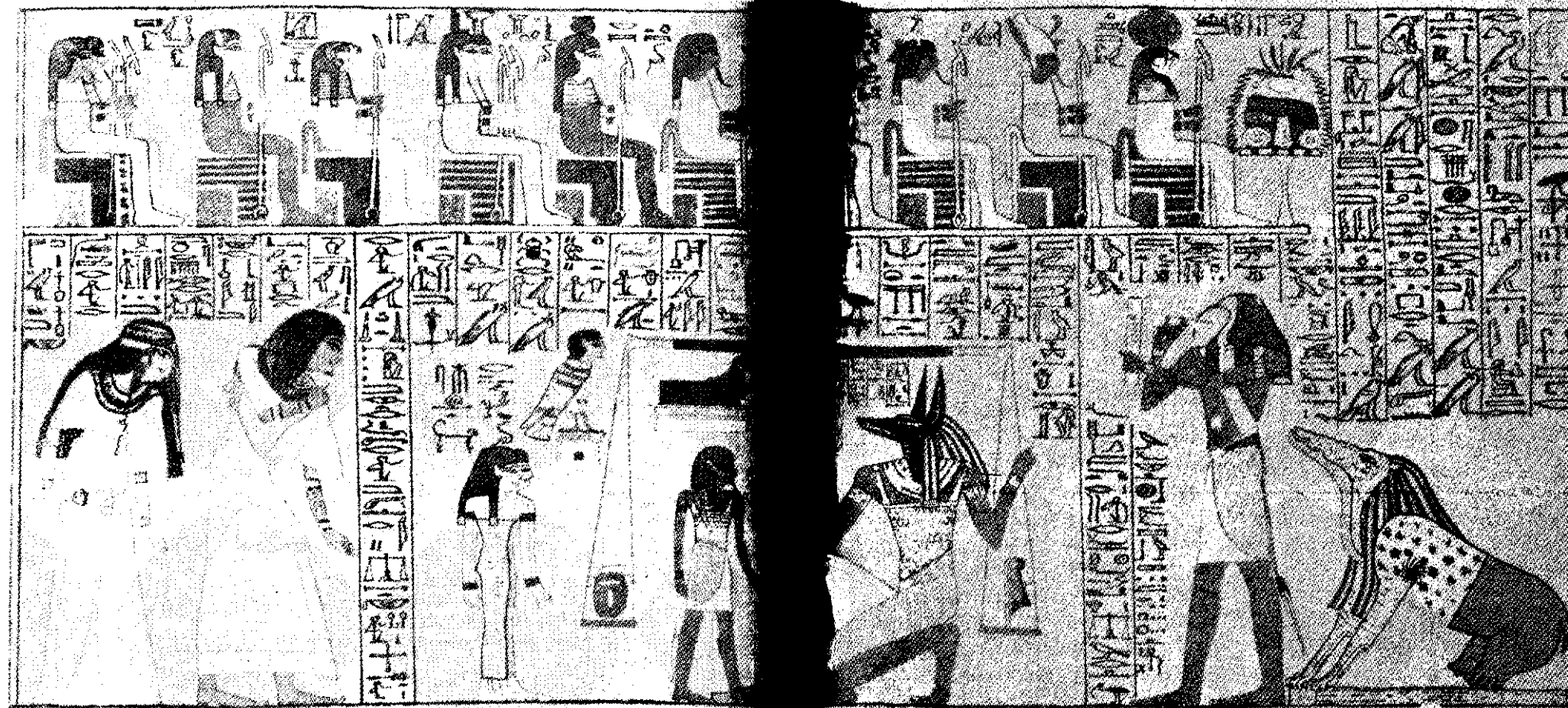
28. Αρχαία μορφή του ηλιακού και του σεληνιακού θεού. Περιγράφεται και σαν «Μάτι του Ώρου».

29. Κάθε πύλη του Κόσμου των Πνευμάτων φυλαγόταν από έναν φύλακα, έναν θυρωρό και έναν κήρυκα.

Είθε να προσφέρονται αρτίδια στον Οίκο Αναψυχής και τροφές στην Ηλιούπολη και μόνιμη κατοικία στον Ασφοδελό Λειμώνα,³⁰ και σιτάρι και κριθάρι για το *Κα* του *Όσιρη* γραφέα Άνη.

30. Στα αιγυπτιακά ονομάζεται Σεχέτ Ααρού που σημαίνει στην κυριολεξία Βουρλότοπος και αντιστοιχεί στον Ασφοδελό Λειμώνα των αρχαίων Ελλήνων.

II. Η ΚΡΙΣΗ

BINIETA. Ο Άνης και η γυναίκα του Θούθου εισέρχονται στην αίθουσα Μάατι όπου η καρδιά, σύμβολο της συνείδησης, πρόκειται να ζυγιστεί με αντίβαρο ένα φτερό στρουθοκαμήλου, έμβλημα του νόμου. Επάνω δώδεκα θεοί, κρατώντας ένα σκήπτρο κάθονται σε θρόνους μπροστά σε μια τράπεζα προσφορών από καρπούς, λουλούδια κ.τ.λ. Τα ονόματά

τους είναι: Αρμακής, ο μεγάλος θεός μέσα στη βάρκα του Άτμου· Σώσης· Τεφνούτ, η Κυρία του Ουρανού· Κηβ· Νουτ, η Κυρία του Ουρανού· Ωρος, ο μεγάλος θεός· Αθώρ, η Κυρία της Αμέντας· Χου και Σα. Στην κορυφή της ζυγαριάς κάθεται ο κυνοκέφαλος πίθηκος, που συνδέεται με τον Θωθ, το γραφέα των θεών. Ο Άνουβης με κεφάλι τσακαλιού δοκιμάζει τη

γλωσσίδα του ζυγού, της οποίας το στήριγμα έχει μορφή φτερού. Η επιγραφή πάνω από το κεφάλι του Άνουβη λέει: «Σε ικετεύω, ω ζυγιστή της δικαιοσύνης, να ρυθμίσεις το ζυγό, ώστε να μπορεί να σταθεροποιηθεί». Αριστερά του ζυγού και απέναντι από τον Άνουβη είναι ο Σάι που αντιπροσωπεύει την «Τύχη» ή «Πεπρωμένο» του Άνη και πάνω απ' αυτόν είναι ένα αντικείμενο που ονομάζεται **μεσχέν** και περιγράφεται σαν «κύβιτο με ανθρώπινο κεφάλι» και υποτίθεται ότι συνδέεται με τον τόπο γέννησης. Πίσω απ' αυτόν στέκουν οι θεές Μεσχενέτ και Ρενενέτ. Η πρώτη προΐσταται στην αίθουσα τοκετού και η δεύτερη στην ανατροφή των παιδιών. Πίσω από το **μεσχέν** είναι η ψυχή του Άνη με μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού που στέκει πάνω σε έναν πυλώνα. Δεξιά του ζυγού και πίσω από τον Άνουβη στέκει ο Θωθ, ο γραφέας των θεών με τη γραφίδα και την παλέτα του, η οποία περιέχει μαύρο και κόκκινο μελάνι με τα οποία γράφεται το αποτέλεσμα της δίκης. Πίσω από τον Θωθ στέκει το θηλυκό θηρίο Αμάμ, η Καταβροχθίστρια, ή Αμ-μίτ η Καταβροχθίστρια των νεκρών.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης λέει:

Ω καρδιά, που έχω από τη μητέρα μου, ω καρδιά από τη μητέρα μου, ω καρδιά που είσαι η έλευσή μου σε ύπαρξη. Είθε να μην στραφεί κανείς ενάντιά μου κατά τη διάρκεια της Κρίσης· είθε να μη στραφεί κανένα από τα Μεγάλα Όντα εναντίον μου. Είθε να μην υπάρχει χωρισμός ανάμεσα σε μένα και σε σένα μπροστά σε κείνον που κρατάει τους δίσκους του ζυγού. Εσύ είσαι το *Κα* μέσα στο σώμα μου που συγκρατεί και ενισχύει τα μέλη μου. Πρόβαλε στον τόπο της ευδαιμονίας, προς τον οποίο πορεύομαι. Είθε καμιά μομφή να μη ρίξουν στο όνομά μου οι Σενίτ και να μην εκτοξευθούν κατηγορίες εναντίον μου ενώπιον των θεών. Καλό θα είναι για σένα να ακούσεις.

Ο Θωθ, ο δίκαιος κριτής της αλήθειας λέει στη μεγάλη συντροφιά των θεών που στέκουν μπροστά στον Όσιρη: «Ακούστε αυτή την κρίση. Η καρδιά του **Όσιρη** έχει επιμελώς ζυγιστεί και η ψυχή του στάθηκε μάρτυρας γι' αυτόν· αποδείχτηκε δίκαιη πάνω στη μεγάλη ζυγαριά. Δεν βρέθηκε κανένα

ψεγάδι σ' αυτόν. Δεν άρπαξε τις προσφορές στους ναούς, δεν προκάλεσε καμιά βλάβη με τις πράξεις του, δεν έκανε ψευδορκίες όσο ήταν στη γη».

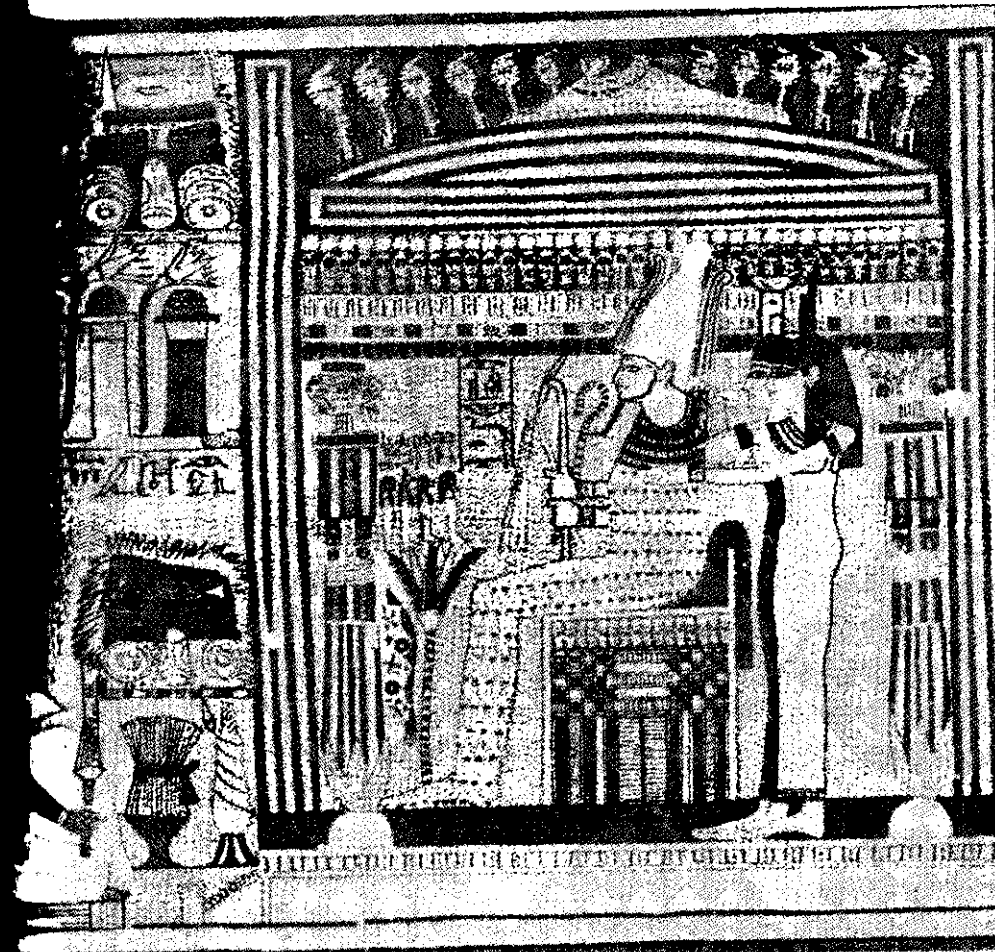
Η Μεγάλη Εννεάδα³¹ αποκρίνεται στον Θωθ, ο οποίος διαμένει στην Ερμούπολη. «Η ευθύτητα του **Όσιρη** είναι αληθινή. Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης είναι άγιος και δίκαιος. Δεν έχει πέσει σε παραπτώματα, ούτε έχει προξενήσει κακό σε μας. Ας μην έχει κανένα δικαίωμα πάνω του η καταβροχθίστρια Αμεμέτ. Ας του παραχωρείται τροφή και το δικαίωμα εισόδου στην αίθουσα του Όσιρη και ας του δοθεί κατοικία στα Ηλύσια Πεδία, όπως στους οπαδούς του Όρου».

31. Αποτελείται από τις εξής θεότητες: Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρης, Ίσιδα, Σηθ και Νέφθυς. Η Εννεάδα της Ηλιούπολης είναι εντελώς διαφορετική και αποτελείται από τους εξής θεούς: Φθα, Νου, Νηίθ, Ρα, Αθώρ, Όρος, Χέπερ, Χνούφης και Σούχης. Υπάρχει και η Μικρή Εννεάδα που αναφέρεται αλλού.

Η ΚΡΙΣΗ (Συνέχεια)

BINIETA. Σύμφωνα με την ετυμολογία των θεών ο Άνις, που βρέθηκε δίκαιος και ειλικρινής, οδηγείται ενώπιον του Όσιρη. Αριστερά ο ιερακοκέφαλος θεός Ωρος, γιος της Ίσιδας, φορώντας το διπλό στέμμα του Βορρά και του Νότου παίρνει τον Άνη από το χέρι και τον πάει στον Όσιρη, τον Κύ-

ριο της Αιωνιότητας, ο οποίος κάθεται στο θρόνο μέσα σε ένα ιερό που έχει τη μορφή φερέτρου. Ο θεός φοράει το λευκό στέμμα με φτερά· ένα **μέναν**³² κρέμεται από τον τράχηλό του· κρατάει στα χέρια του το άγκιστρο, το σκήπτρο και

32. Μεγάλο περιδέραιο με αντίβαρο, σύμβολο εξουσίας, αλλά και γονιμότητας και αναγέννησης. Φοριέται επίσης σαν φυλακτό.

το μαστίγιο, εμβλήματα εξουσίας και κυριαρχίας. Πίσω του και δεξιά στέκει η αδελφή του Νέφθυς και αριστερά του είναι η σύζυγός του Ίσιδα. Μπροστά του, πάνω σε ένα άνθος λωτού είναι τα τέσσερα παιδιά του Ωρου. Ο πρώτος, ο Γιέσθα, με ανθρώπινο κεφάλι· ο δεύτερος είναι ο Χάπι, με κεφάλι πιθήκου· ο τρίτος, ο Δουαμουτέφ, με κεφάλι τσακαλιού· κι ο τέταρτος, ο Κεψενούφ, με κεφάλι γερακιού. Από το λωτό κρέμεται ένα δέρμα ζώου. Η οροφή του ιερού στηρίζεται σε κίονες με λώτινα κιονόκρανα και περιβάλλεται από μια εικόνα του Αρσάφη ή Σόκαρη και από μια σειρά ουραίων.

Στο κέντρο ο Άνης γονατίζει πάνω σε μια ψάθα και υψώνει το χέρι του σε στάση λατρείας ενώπιον του Όσιρη, κρατώντας με το αριστερό του χέρι το σκήπτρο **χερπ**. Έχει στο κεφάλι του μια λευκή περούκα και στην κορυφή έναν μικρό κύνο που η σημασία του είναι συμβολική.

Ο Ωρος, ο γιος της Ίσιδας, λέει: «Έρχομαι σε σένα ω Όννωφρη και σου παρουσιάζω τον **Όσιρη** Άνη. Η καρδιά του πέρασε από το ζυγό και βρέθηκε δίκαιη· δεν έχει διαπράξει κανένα κακό ενάντια σε θεό ή θεά. Ο Θωθ την ζύγισε σύμφωνα με την απόφαση που εξαγγέλθηκε από την Εννεάδα και βρέθηκε ειλικρινής και δίκαιη. Προμήθευέ τον με αμβροσία και νέκταρ και επίτρεψέ του να εισέρχεται στην αίθουσα του Όσιρη και είθε να είναι πάντα σαν τους Συνοδούς του Ωρου.»

Ιδού ο **Όσιρης** Άνης λέει: Κύριε της Αμέντας, στέκομαι ενώπιόν σου. Δεν υπάρχει ψεγάδι στο σώμα μου· δεν έχω ξεστομίσει δόλια ψέματα· δεν έχω κάνει τίποτα με ανειλικρινή καρδιά. Επίτρεψέ μου να είμαι σαν εκείνους που έχουν ευνοηθεί να είναι στη Συνοδεία σου, ώστε να γίνω ένας ευνοημένος **Όσιρης** του ευσπλαχνικού θεού και αγαπημένος του Κυρίου του Κόσμου, εγώ ο βασιλικός γραφέας, ευθύς ενώπιον του Όσιρη.

III. ΝΕΚΡΙΚΗ ΠΟΜΠΗ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

1

BINIETES. Η νεκρική πομπή ως τον τάφο και η κηδεία εκεί απεικονίζονται σ' αυτές τις σκηνές. Η μούμια του πεθαμένου είναι ξαπλωμένη μέσα στο φέρετρο, το οποίο είναι τοποθετημένο πάνω σε μια βάρκα που σύρεται από βόδια. Ειδώλια της Ίσιδας και της Νέφθυος είναι τοποθετημένα στο κεφάλι και στα πόδια του νεκρού. Πλάι του γονατίζει η σύζυγός του. Μπροστά στη βάρκα στέκει ο ιερέας **Σεμ**,³³ ντυμένος με δέρμα πάνθηρα, καίγοντας θυμίαμα και κάνοντας σπονδές. Πίσω από το φέρετρο ακολουθούν οκτώ θρηνηδοί. Στο τέλος οι

υπηρέτες που σύρουν ένα μακρύ ερμάριο πάνω στο οποίο κάθεται ο Ανουβης και μεταφέρουν επίσης αλοιφές, ανάκλι-ντρο, πολυθρόνα, παλέτα κ.τ.λ. για το νεκρό. Μπροστά από τα βόδια προχωρούν μερικοί που μεταφέρουν καλάθια με λουλούδια, σκεύη με αλοιφές κ.τ.λ. και πιο μπροστά οι μοιρολογίστρες με ακάλυπτα κεφάλια και στήθη θρηνούν χτυπώντας το κεφάλι και το μέτωπό τους. Κοντά σ' αυτές είναι μια αγελάδα με το μοσχάρι της που προορίζονται για επικήδεια θυσία, καθώς και τραπεζάκια φορτωμένα με προσφορές

33. Ο ιερέας αυτός κατέχει υπερφυσικές δυνάμεις. Βοηθάει τον Αρχιερέα και ψέλνει τη λειτουργία. Επίσης εκτελεί την τελετή του Ανοίγματος του Στόματος προκαλώντας την ανάσταση του νεκρού.

από φυτά, καρπούς κ.τ.λ. Στην πύλη του τάφου στέκει ο θεός των νεκρών, Άνουβης, κρατώντας τη μούμια του πεθαμένου μπροστά στην οποία γονατίζει η γυναίκα του. Στην τράπεζα προσφορών βλέπουμε δυο ιερείς. Ο ένας, ο ιερέας **Σεμ**, φοράει δέρμα πάνθηρα και κρατάει στο χέρι αγγείο για χοές και θυμιατήριο· ο άλλος κρατάει το όργανο **Ουρ-χεκά** με μορφή κριοκέφαλου όφη με ουραίο και στο αριστερό του χέρι ένα άλλο όργανο σαν σκερπάνι. Με το πρώτο πρόκειται να αγγίξει το στόμα και τα μάτια της μούμιας και με το άλλο το στόμα. Δίπλα τους σε ένα τραπεζάκι βρίσκονται τα όργανα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην τελετή Ανοίγματος του Στόματος που θα δώσει στο νεκρό τη δύναμη να τρώει και να πίνει και να μιλάει στον Άλλο Κόσμο, δηλαδή το **Μεσχέτ**,³⁴ τα όργανα με μορφή σκερπανιού, το **Πεσενκέφ** που μοιάζει με Υ, αγγεία σπονδών, βάζα με αλοιφές, ταινίες, φτερά κ.τ.λ. Πίσω απ' αυτό στέκει ο ψαλμωδός που διαβάζει τη νεκρική λειτουργία από έναν κύλινδρο παπύρου και πίσω του ένας ιερέας κρατάει ένα μοσχαρίσιο πόδι που χρησιμοποιείται στην τελετή μπροστά στην πύλη του τάφου.

Εδώ αρχίζουν οι Επωδές της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας και οι ύμνοι και δοξασμοί της εξόδου και εισόδου στον ένδοξο Κόσμο των Θεών, στην όμορφη Αμέντα, που πρέπει να επαναλαμβάνονται την ημέρα της ταφής για να εισέλθει ο νεκρός εκεί και να αφυπνιστεί.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο **Όσιρης** γραφέας Άνης λέει:

Χάιρε ω Ταύρε³⁵ της Αμέντας. Ο Θωθ, ο Κύριος της Αιωνιότηας, είναι μαζί μου. Είμαι ο μεγάλος θεός στη βάρκα του. Έχω αγωνιστεί για σένα. Είμαι ένα από εκείνα, εκείνα τα Μεγάλα Όντα που επικύρωσαν την αλήθεια των λόγων του Όσιρη μπροστά στους εχθρούς του την ημέρα της Κρίσης των λόγων. Είμαι ο μεσολαβητής σου, ω Όσιρη. Είμαι ένας από κείνους τους θεούς, τους γεννημένους από την Νουτ, που

34. Σιδερένιο όργανο, που έχει τη μορφή ενός μηρού ταύρου. Αντιπροσωπεύει το μηρό του Σηθ.

35. Ταύρος είναι ο Όσιρης που είναι ο Κύριος του Ασφοδελού Λειμώνα, όπως ο ταύρος είναι ο κύριος του κοπαδιού, ή όπως έλεγαν οι Αιγύπτιοι, «Κύριος του αγρού του».

σφαγιάζουν τους εχθρούς του Όσιρη και κρατούν αλυσωμένο τον θηριώδη Σούχη. Είμαι ο μεσολαβητής σου, ω Όρε. Έχω αγωνιστεί για σένα· έχω εκδιώξει τον εχθρό για χάρη σου. Είμαι ο Θωθ που επικύρωσε την αλήθεια των λόγων του Όσιρη μπροστά στους εχθρούς του την ημέρα της κρίσης των λόγων στη μεγάλη Αίθουσα του Γέροντα,³⁶ που διαμένει στην Ηλιούπολη. Είμαι ο Τεττέτι,³⁷ γιος του Τεττέτι. Η μητέρα μου έμεινε έγκυος στη Βούσιρη. Είμαι μαζί με τους θρηνωδούς και τις γυναίκες που μοιρολογούν τον Όσιρη στη διπλή χώρα Ρεχτέτ, επικυρώνοντας την αλήθεια των λόγων του Όσιρη ενώπιον των εχθρών του. Ο Ρα διέταξε τον Θωθ να επικυρώσει την αλήθεια των λόγων του Όσιρη μπροστά στους εχθρούς του.³⁸ Και το ίδιο έκανε ο Θωθ για μένα. Είμαι ο Όρος την ημέρα της ένδυσης του **Τεστές**,³⁹ του ανοίγματος των υδριών για τον καθαρισμό του θεού, του οποίου η καρδιά είναι ατάραχη και του ανοίγματος της πύλης των μυστηρίων στο **Ρεστάου**. Είμαι μαζί με τον Όρο σαν υπερασπιστής της δεξιάς πλευράς του Όσιρη στη Λητόπολη.⁴⁰ Μπαίνω και βγαίνω από τις θείες Φλόγες την ημέρα των εχθρών στη Λητόπολη.⁴¹ Είμαι μαζί με τον Όρο την ημέρα των

36. Γέροντας είναι ο ηλιακός θεός Ρα. Ήταν υπέργηρος όταν αποφάσισε να εγκαταλείψει τη γήινη βασιλεία του, παραδίδοντας την εξουσία στο γιό του Σώση. Η θεά Νουτ μεταμορφώθηκε για το σκοπό αυτό σε αγελάδα και τον ανύψωσε στον ουρανό. Από τότε καθημερινά σαν ήλιος διατρέχει τον ουρανό και μετά τη δύση συνεχίζει το ταξίδι του μέσα από τον Κάτω Κόσμο.

37. Όνομα αρχαίου θεού που θυμίζει τους Τιτάνες των Ελλήνων. Σύμβολό του ήταν το ιερό οστό της σπονδυλικής στήλης, η οποία ταυτιζόταν με τη σπονδυλική στήλη του Όσιρη. Η ύψωση (στήσιμο) αυτής της στήλης **Δεδ** ήταν μια από τις κύριες σκηνές του θείου δράματος του Όσιρη.

38. Πρόκειται για την περίφημη δοκιμασία του Όσιρη μπροστά σε όλους τους θεούς στην Ηλιούπολη. Οι θεοί ήθελαν να αναγορεύσουν τον Όσιρη «Κύριο των Ουρανών», αλλά ο Σηθ αντιπασσόταν και εκτόξευσε τρομερές κατηγορίες εναντίον του. Ο Όσιρης αποδείχθηκε αθώος και ο Θωθ κατ' εντολήν των θεών αλυσόδεσε τον Σηθ και τον έσυρε στην αίθουσα της Κρίσης σαν σημάδι υποταγής.

39. Έτσι ονομαζόταν το είδωλο που παρίστανε τον Όσιρη κατά τη διάρκεια της ετήσιας εορτής αυτού του θεού.

40. Σ' αυτή την πόλη διατηρείτο η δεξιά ωμοπλάτη του Όσιρη. Η «ύψωσή» της ήταν η πιο σπουδαία τελετή που γινόταν στην Ηλιούπολη κατά τη διάρκεια της αναπαράστασης του θείου δράματος στις γιορτές του Όσιρη.

41. Πρόκειται για την ημέρα της μεγάλης μάχης ανάμεσα στους οπαδούς του Όσιρη και του Σηθ, κατά τη διάρκεια της οποίας νικήθηκε ο Σηθ ή Τυφώνας.

εορτών του Όσιρη κάνοντας προσφορές και σπονδές στη γιορτή που γίνεται την έκτη ημέρα του μήνα και την ημέρα της εορτής *Δεκάτ*⁴² στην Ηλιούπολη. Είμαι ο ιερέας *Αβ*⁴³ στη Βούσιρη για τον Ρέρε που διαμένει στο Ναό του Όσιρη την ημέρα της ύψωσής του στην κορυφή του αναχώματος. Αντιλαμβάνομαι τα μυστήρια⁴⁴ στο *Ρεστάου*. Διαβάζω τη Βίβλο των Τελετών της Ψυχής⁴⁵ στη Μένδη. Είμαι ο ιερέας *Σεμ* τη στιγμή της εκτέλεσης των καθηκόντων του. Είμαι ο ιερέας *Ουρ-χερπ-άβ*⁴⁶ την ημέρα της τοποθέτησης της βάρκας *Χενοί*⁴⁷ του Σόκαρη πάνω στο θείο καθελκυστήρα της. Έχω πάρει στα χέρια μου τη σκαπάνη την ημέρα της ανασκαφής και ποτίσματος του εδάφους⁴⁸ στην Ηρακλεόπολη τη Μεγάλη. Εσείς που βοηθάτε τις τέλειες ψυχές να εισέλθουν στο Ναό του Όσιρη, βοηθήστε και την τέλεια ψυχή του *Όσιρη* γραφέα Άνη, του θριαμβευτή, να εισέλθει μαζί σας στο Ναό του Όσιρη. Είθε να είναι σε θέση να ακούσει, όπως ακούτε εσείς· να βλέπει, όπως βλέπετε· να στέκεται, όπως στέκεστε· να κάθεται, όπως κάθεστε εσείς.

Ω Εσείς που προσφέρετε αμβροσία και νέκταρ στις τέλειες

42. Αυτή η γιορτή λάμβανε χώρα την έβδομη μέρα του μήνα και το κάνιστρο *Δενάτ* περιείχε κάποιο απόκρυφο αντικείμενο που προσφερόταν με μεγάλο σεβασμό στο θεό.
43. Είναι ο ιερέας που κάνει σπονδές και εκτελεί την τελετουργική καθαροση με νερό.
44. Δηλαδή, τις μυστηριακές τελετές που εκτελούνταν στο ναό του Σόκαρη. Λάμβαναν χώρα από τα μεσάνυχτα ως το ξημέρωμα και βοηθούσαν τον ηλιακό θεό της νύχτας να αναγεννηθεί και να ανατείλει ξανά στον κόσμο. Παρόμοια και η ψυχή του νεκρού (δηλαδή του μυημένου) ανασταίνονταν και ακολουθούσε το θεό στη μεγαλειώδη πορεία του.
45. Η ψυχή (*βα*) παρουσιάζεται εδώ με κεφάλι κριού (*βα*). Ο Όσιρης λατρευόταν σαν κριάρι στη Μένδη.
46. Η «Μέγας Κάτοχος της Σφύρας». Ήταν αρχιερέας του θεού Φθα ο οποίος λατρευόταν στη Μέμφιδα.
47. Κατά τη διάρκεια της νύχτας η βάρκα *Χενοί* φυλαγόταν μέσα στο ναό, αλλά το πρωί τοποθετείτο τελετουργικά σε έλκυθρο και συρόταν γύρω από το ναό. Αυτή η πομπή με τη βάρκα συμβόλιζε την πορεία του ηλίου γύρω από τη γη. Η εικόνα της βάρκας αυτής φαίνεται στη βινιέτα του Κεφ. 74.
48. Αυτό αναφέρεται σε μια αιματηρή τελετή κατά την οποία το αίμα που έτρεχε, έβαφε το έδαφος μπροστά στο άγαλμα του θεού. Παρόμοιες τελετές με μαστίγωση μέχρις αίματος γίνονταν και από τους Λακεδαιμόνιους στην αρχαία Ελλάδα, αλλά και μέχρι σήμερα επιζούν σε διάφορες χώρες της Ανατολής.

ψυχές μέσα στο Ναό του Όσιρη, είθε να προσφέρετε αμβροσία και νέκταρ δυο φορές την ημέρα στην ψυχή του *Όσιρη* Άνη, του θριαμβευτή ενώπιον των θεών, των Αρχόντων της Αβύδου, και του οποίου ο λόγος είναι ειλικρινής προς εσάς.

Ω εσείς Ανοιχτές της Οδού, σεις που δείχνετε στις τέλειες ψυχές την ατραπό που οδηγεί στο άδυτο του Όσιρη, ανοίξτε την Οδό και δείξτε την ατραπό στην ψυχή του *Όσιρη* γραφέα και εκτιμητή των προσφορών όλων των θεών, του Άνη, που είναι μαζί σας. Είθε να εισέλθει με πεποίθηση στο ιερό του Όσιρη και να εξέλθει γαλήνιος. Είθε να μην απορριφθεί, να μην εκδιωχθεί· να μπορεί να εισέλθει ευνοικά και να εξέλθει χαρούμενος, αφού αποδειχθεί η ειλικρίνεια των λόγων του. Είθε να εκτελούνται οι εντολές του στο άδυτο του Όσιρη, να περπατάει και να μιλάει μαζί σας και να είναι ένα Φωτεινό Ον⁴⁹ ανάμεσά σας. Δεν διαπιστώθηκε κανένα βάρος εκεί· ο ζυγός δεν διαταράχθηκε από παραπτώματα.⁵⁰

Μην επιτρέπετε να κριθώ μπροστά στο άδικο πλήθος. Ας υψωθεί η ψυχή μου ενώπιον του Όσιρη, αφού βρεθεί καθαρή στο διάστημα που ζούσε στη γη. Ας οδηγηθώ μπροστά σου ω Κύριε των θεών. Ας φθάσω στην επικράτεια της Αλήθειας. Ας ακτινοβολώ φως, όπως η Εννεάδα των Θεών που διαμένει στον ουρανό. Ας γίνω σαν κι εσάς· ας φθάσω ως την πόλη Χεράχα. Ας δω τη βάρκα *Σεκτέτ* του ιερού Ωρίονα, καθώς διασχίζει τον ουρανό. Ας μου επιτραπεί να δω τους Κυρίους του Άλλου Κόσμου ή, όπως λένε άλλοι, την Εννεάδα των Θεών· ας καθίσω κοντά τους· ας συμπεριλάβει και το δικό μου όνομα ο ιερέας *Χερ-χέβ*⁵¹ στις προσφορές που γίνονται στην τράπεζα των θυσιών· ας ακούω τις παρακλήσεις που γίνονται όταν αποδίδονται οι προσφορές· ας πλησιάσω τη βάρ-

49. Φωτεινό Ον (Χου) είναι η αθάνατη ψυχή του ανθρώπου.

50. Η καρδιά του ανθρώπου ζυγίζεται με αντίβαρο ένα φτερό στρουθοκαμήλου. Αν δεν είναι βεβαρημένη με αμαρτίες δεν θα διαταράξει την ισορροπία του ζυγού. Αν το άτομο ήταν ειλικρινές, δίκαιο και ευθύ, τότε ο δίσκος της ζυγαριάς φαίνεται σαν άδειος και αντισταθμίζει το φτερό της Μάτ (αλήθειας).

51. Μέγας ιερέας που φυλάει τους κυλίνδρους με τις μαγικές φόρμουλες. Διαβάζει τους ψαλμούς με τέτοιο τρόπο ώστε πραγματοποιεί τις επιθυμίες του νεκρού.

κα Νεσέμ⁵² και ας μην εκδιωχθεί η ψυχή μου ή ο κύριός της. Χαίρε, ω Κύριε της Αμέντας, θεέ Όσιρη που διαμένεις στην πόλη Νεφου-ούρ.⁵³ Βοήθησέ με να φθάσω ειρηνικά στην Α-μέντα. Είθε οι Κύριοι της Χώρας των Θεών να με δεχθούν και να μου πουν: «Χαίρε, χαίρε, καλώς ήλθες, καλωσόρισες!» Είθε να υπάρχει για μένα μια θέση δίπλα στον Αρχηγό των θεών είθε οι θείες τροφοί⁵⁴ να με δεχθούν στην ώρα μου και να αποδειχτώ αληθινός ενώπιον του Όσιρη. Είθε να είμαι στη Συνοδεία του Όρου στο Ρεστάου και του Όσιρη στη Βούσιρη. Είθε να πετυχαίνω όλες τις μεταμορφώσεις⁵⁵ που η καρδιά μου επιθυμεί σε κάθε τόπο όπου το Κα μου θέλει να παρευρίσκεται.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτό το κείμενο είναι γνωστό στη γη από τον νεκρό, ή αν το έχει γραμμένο στο φέρετρό του, θα μπορεί να εμφανίζεται οποιαδήποτε μέρα και να εισέρχεται στην κατοικία του ελεύθερα. Αρτίδια και σφάγια από εκείνα που είναι στο βωμό του Ρα θα χορηγούνται σ' αυτόν και η κατοικία του θα είναι στα Ηλύσια Πεδία και σιτάρι και κριθάρι θα του δίνονται και θα είναι ακμαίος εκεί όπως και στη γη.

1(θ)

ΒΙΝΙΕΤΑ: Ο θεός Ανουβης, με κεφάλι τσακαλιού, στέκεται στο πλάι του νεκροκρέβατου στο οποίο είναι τοποθετημένη η μούμια.

Επωδή του σχηματισμού του πνευματικού σώματος για την είσοδο στον Άλλο Κόσμο την ημέρα της κηδείας, όταν προφέρονται αυτά τα λόγια.

52. Πολλοί θεοί είχαν βάρκα Νεσέμ (πράσινη), αλλά εδώ πρόκειται για τη βάρκα του Όσιρη που συνδέεται με την ανάσταση του θεού, κάτι που θέλει να διασφαλίσει και ο νεκρός. Μ' αυτή τη βάρκα ξεκίνησε ο Όσιρης στην εξόρμησή του ενάντια στον Σηθ, όπου βρήκε το θάνατο και μ' αυτήν επέστρεψε μετά την ανάστασή του θριαμβευτικά.

53. Πρωτεύουσα του θου νομού της Αβύδου στην Άνω Αίγυπτο.

54. Αρχηγός των θεών είναι ο Όσιρης και τροφοί είναι η Ίσιδα και η Νέφθυς.

55. Όλα τα όντα κι ανάμεσά τους οι άνθρωποι είναι απλές μεταμορφώσεις του Όσιρη, τις οποίες μπορεί να παίρνει κι ο νεκρός κατά βούληση στον Άλλο Κόσμο.

Χαίρε εσύ που διαμένεις στο Άγιο Όρος της Αμέντας. Ο Όσιρης γραφέας Νέχτου-Άμεν, ο θριαμβευτής, σε γνωρίζει· ξέρει το όνομά σου. Φύλαξέ τον από τα φίδια που είναι στο Ρεστάου, τα οποία τρέφονται με σώματα ανθρώπων και πίνουν το αίμα τους, γιατί ο ευνοούμενος του θεού της πόλης του, ο βασιλικός γραφέας Νέχτου-Άμεν τα γνωρίζει και ξέρει τα ονόματά τους.

Η εντολή για προστασία ας είναι η πρώτη εντολή του Όσιρη, του Κυρίου του Κόσμου, που κρατάει κρυμμένο το μυστηριώδες σώμα του: Δώσε πνοή σ' αυτόν που φοβάται τον Τρομερό, ο οποίος καιροφυλακτεί στην όχθη του ποταμού της Αμέντας. Δώσε εντολή να υψωθεί. Ας φθάσει σ' Εκείνον του οποίου ο θρόνος είναι στο Σκότος και χαρίζει φως στο Ρεστάου. Ω Κύριε του Φωτός, έλα και καταβρόχθισε τα φίδια που είναι στην Αμέντα. Ο μεγάλος Θεός διαμένει στη Βούσιρη, αν και αόρατος ο ίδιος, ακούει τις προσευχές. Οι μιαιροί φοβούνται Εκείνον που προβάλλει με την ετυμηγορία της καταδίκης τους στον ιερό βωμό.

Εγώ, ο Όσιρης βασιλικός γραφέας Νέχτου-Άμεν έρχομαι με την ετυμηγορία του Κυρίου του Κόσμου και είμαι ο Όρος που καταλαμβάνει το θρόνο του αντ' αυτού. Ο πατέρας του –ο Κύριος εκείνων των Μεγάλων Όντων που είναι στη βάρκα του πατέρα του Όρου– τον εξυμνεί. Έρχεται μαζί με την πλημμυρίδα και μπορεί και βλέπει την Ηλιούπολη. Αυτά τα Μεγάλα Όντα στη γη τον χαιρετούν ταπεινά και οι γραφείς τον εξυμνούν μπροστά στη θύρα του ναού του και τον περιδένουν στην Ηλιούπολη. Έχει κατακτήσει τον ουρανό και έ-

χει κληρονομήσει τη γη. Ούτε ο ουρανός, ούτε η γη μπορούν να αφαιρεθούν απ' αυτόν, γιατί ιδού, αυτός είναι ο Ρα, ο πρωτογεννημένος των θεών και η μητέρα του τον θηλάζει, δίνοντας το μαστό της από τον ουρανό.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Τα λόγια αυτά εκφωνούνται όταν ο νεκρός φθάνει στην Αμέντα και η επικράτεια Τανενέτ χαίρεται με τον Κύριό της. Και ο **Όσιρης**, ο βασιλικός γραφέας Νέχτου-Άμεν, ο θριαμβευτής, θα έλθει και θα ανέβει στη βάρκα του Ρα και το σώμα του πάνω στο βάθρο θα αναγνωριστεί και θα διαρκεί στον Άλλο Κόσμο.

2

BINIETA. Ένας άντρας στέκεται όρθιος, κρατώντας ένα ραβδί.

Επωδή της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας, και της Ζωής μετά Θάνατον.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Χαίρε Εσύ που φωτίζεις από τη Σελήνη! Χαίρε Εσύ που φωτίζεις από τη Σελήνη! Επίτρεψε σ' αυτόν τον **Όσιρη** Άνη να εμφανιστεί ανάμεσα στα πλήθη που είναι στον πυλώνα. Ας πάρει τη θέση του ανάμεσα στα Φωτεινά Όντα και ο Άλλος Κόσμος ας ανοιχθεί σ' αυτόν. Ιδού ο **Όσιρης** Άνης θα αναδυθεί στο Φως της Ημέρας για να εκτελέσει ό,τι επιθυμεί στη γη, ανάμεσα σ' εκείνους που ζουν.

3

Μια άλλη παρόμοια Επωδή

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Άτμου, που προβάλλεις από την Άβυσσο των Υδάτων και φωτίζεις λαμπρά με τη μορφή δυο λιονταριών.⁵⁶ Εξάγγειλε με την ισχύ των λόγων σου σ' εκείνους που είναι

56. Είναι ο θεός Σώσης και η σύζυγός του Τεφνούτ που απεικονίζονται με μορφή λιονταριών. Λέγεται ότι δημιουργήθηκαν μέσω του λόγου του θεού Άτμου.

ενώπιόν σου ότι ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, εισέρχεται στη συνέλευσή τους. Έχει εκτελέσει την εντολή που εξαγγέλθηκε στους κωπηλάτες του Ρα το δειλινό και ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, ζει, ενώ έχει πεθάνει, όπως και ο Ρα κάθε μέρα. Όπως ο Ρα γεννήθηκε από το Χθες, έτσι και ο **Όσιρης** Νου γεννήθηκε. Είθε όλοι οι θεοί να χαρούν με το γεγονός ότι ο **Όσιρης** Νου ζει, όπως χάρηκαν όταν ο Φθα⁵⁷ πρόβαλε από το μεγάλο Ναό του Γέροντα,⁵⁸ που είναι στην Ηλιούπολη.

4

Επωδή της Διέλευσης από τον Ουράνιο Δρόμο του Ρεστάου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Ανοίγω έναν δρόμο πάνω από την άβυσσο, ο οποίος σχηματίζει μια ατραπό ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές⁵⁹ και έρχομαι· είθε η επικράτεια του Όσιρη να περάσει στα χέρια μου.

5

57. Αιγυπτιακός θεός, τον οποίο οι Έλληνες ταύτιζαν με τον Ήφαιστο. Είναι η αρχή του πυρός και της ζωής, μέσω της οποίας έλαβε χώρα η δημιουργία. Είναι ο αιγυπτιακός λόγος και αυτός που βοήθησε τον Θωθ στη δημιουργία των όντων.

58. Είναι ο θεός Ρα, ο οποίος σε βαθιά γεράματα αποφάσισε να εγκαταλείψει την εγκόσμια εξουσία και να ανέβει στον ουρανό.

59. Είναι ο Ώρος και ο Σηθ. Ο Ώρος κάλεσε σε μάχη τον Σηθ, δολοφόνο του πατέρα του και μετά από μια παρατεταμένη μάχη που διήρκεσε τρεις ημέρες, νίκησε τον αντίπαλό του.

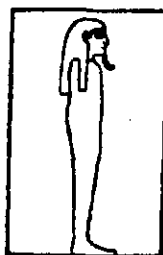
BINIETA. Ένας άνδρας καθισμένος.

Επωδή για Απαλλαγή από Μάχθο στον Άλλο Κόσμο.

Ο Νεβσενής, γραφέας και σχεδιαστής στο Ναό του Φθα, λέει:

Σηκώνω το χέρι αυτού που είναι αδρανής. Έφυγα από την Ερμούπολη· είμαι μια ζώσα ψυχή και στέκομαι μαζί με τις καρδιές των πιθήκων.⁶⁰

6

BINIETES. Ένας όρθιος γενειοφόρος άνδρας. Μια ανθρωπίνη φιγούρα απλώνει τα χέρια σε έναν θεό.

Επωδή της κατασκευής του ειδώλιου Σαβτί⁶¹ που εκτελεί όλα τα καθήκοντα του νεκρού στον Άλλο Κόσμο.

Ο γραφέας Νεβσενής, σχεδιαστής στους Ναούς του Βορρά και του Νότου, που τον σέβονται πολύ στο Ναό του Φθα, λέει:

Ω ειδώλιο Σαβτί του γραφέα Νεβσενή, γιου του γραφέα Θένα και της κυρίας του Οίκου Μουτρεσθά, αν κληθώ ή υποχρεωθώ να κάνω κάποια δουλειά απ' αυτές που γίνονται στον Άλλο Κόσμο, ιδού, παραμέρισε κάθε δυσκολία και η υποχρέωση ας είναι για σένα στη θέση μου, πάντα: στη σπορά του χωραφιού, στο γέμισμα των αυλακιών με νερό και στη μετα-

60. Πρόκειται για τους 7 πιθήκους που χαιρετούν κάθε μέρα τον ηλιακό θεό όταν ανατέλλει.

61. Το Σαβτί είναι ένα μαγικό ειδώλιο που υπηρετεί τον κύριό του στον Άλλο Κόσμο, κάνοντας όλες τις δουλειές που ο νεκρός οφείλει να κάνει εκεί, όπως να οργώνει, να καλλιεργεί και να θερίζει το σιτάρι και το κριθάρι κ.τ.λ.

φορά της άμμου από την ανατολή στη δύση.

Και το ειδώλιο Σαβτί απαντάει: «Εδώ είμαι κύριέ μου και θα πάω όπου με διατάξεις.

7

Βινιέτα. Ο νεκρός λογχίζει ένα φίδι.

Επωδή του περάσματος από την αποτρόπαιη ράχη του Άποφη.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε κέρινο πλάσμα⁶² που αρπάζεις τα θύματα και τα εξολοθρεύεις, που ζεις καταβροχθίζοντας αδύναμους και αβοήθητους· είθε ποτέ να μην βρεθώ αδύναμος και αβοήθητος μπροστά σου και το δηλητήριό σου ποτέ να μην εισέλθει στα μέλη μου, γιατί αυτά είναι σαν του θεού Άτμου. Και αφού εσύ δεν καταρρέεις, το ίδιο και εγώ.

Είθε οι πόνοι του θανάτου που σε προσβάλλουν, να μην εισέλθουν στα μέλη μου. Είμαι ο θεός Άτμου και είμαι στο ζενίθ του Νου⁶³ και η δύναμη που με προστατεύει είναι ίδια με των θεών στην αιωνιότητα.

Είμαι εκείνος του οποίου το όνομα παραμένει μυστικό και του οποίου η κατοικία είναι ιερή για εκατομμύρια χρόνια. Εί-

62. Απ' αυτό φαίνεται ότι οι φράσεις εκφωνούνταν πάνω από ένα κέρινο ειδώλιο ενός εχθρού, το οποίο ριχνόταν στη φωτιά κατά τη διάρκεια της εκφώνησης. Ο εχθρός εδώ ταυτίζεται με τον Άποφη και ένα ειδώλιό του καίγεται για την αποτροπή των καταιγίδων.

63. Νου ή Νουν είναι ο θεός της αρχέγονης αβύσσου. Εδώ αντιπροσωπεύει τον ουρανό.

μαι εκείνος που διαμένει εκεί και εμφανίζομαι μαζί με τον Άτμου. Είμαι εκείνος που δεν μπορεί να καταδικαστεί· είμαι ισχυρός· είμαι ισχυρός!

8

BINIETA. Το έμβλημα της Αμέντας προς την οποία οδεύει ο Άνης, ντυμένος στα λευκά και κρατώντας ραβδί στο αριστερό του χέρι και μια ταινία στο δεξί.

Επωδή του Περάσματος μέσα από την Αμέντα και της Αναόδου στο Φως της Ημέρας.

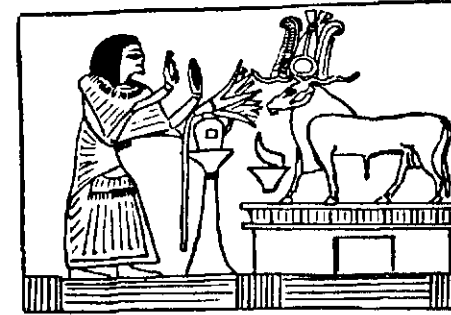
Ο Όσιρης Άνης λέει:

Οι πύλες της Ερμούπολης ανοίγουν. Το κεφάλι μου σφραγίζεται, ω Θωθ, και τέλειο είναι το Μάτι του Ωρου. Έχω απελευθερώσει το Μάτι του Ωρου που λάμπει στο μέτωπο του Ρα, του πατέρα των θεών. Είμαι ο ίδιος ο Όσιρης, ο Κύριος της Αμέντας. Ο Όσιρης γνωρίζει την Ημέρα και ξέρει ότι θα ζήσει εκεί· κι εγώ θα ζήσω εκεί. Είμαι η σελήνη ανάμεσα στους θεούς και δεν θα χαθώ. Στάσου όρθιος, λοιπόν, ω Ωρε, γιατί ο Όσιρης σε έχει συμπεριλάβει ανάμεσα στους θεούς.

9

BINIETA. Ένα κριάρι, που φέρει στο κεφάλι του το στέμμα Άτεφ, στέκει πάνω σε ένα βάθρο σχήματος πυλώνα, τοποθετημένο πάνω σε μια πράσινη ψάθα. Μπροστά του είναι ένας βωμός, πάνω στον οποίο βρίσκεται ένα σκεύος για σπονδές

και ένα άνθος λωτού. Ο γραφέας Άνης, ντυμένος στα λευκά στέκει με υψωμένα χέρια σε στάση λατρείας.

Επωδή της Αναόδου στο Φως της Ημέρας μετά τη διέλευση μέσω του Τάφου.

Ο Όσιρης Άνης λέει:

Χαίρε ψυχή που είσαι πλήρης μεγαλείου! Ιδού, έχω έλθει για να σε δω. Πέρασα μέσα από τον Άλλο Κόσμο, είδα τον πατέρα μου Όσιρη και διέλυσσα το σκοτάδι της νύχτας. Είμαι ο ευνοούμενός του. Ήλθα για να δω τον πατέρα μου Όσιρη. Μαχαίρωσα τον Σηθ στην καρδιά. Έκανα τον καθήκον μου για τον πατέρα μου Όσιρη. Άνοιξα τις οδούς στον ουρανό και στη γη. Είμαι ο αγαπητός γιος του πατέρα μου Όσιρη. Έχω γίνει Πνευματικό Ον·⁶⁴ έχω γίνει Φωτεινό Ον·⁶⁵ έχω προμηθευτεί όλα τα αναγκαία. Χαίρετε, ω θεοί· χαίρετε, ω Φωτεινά Όντα. Ανοίξτε ένα μονοπάτι για μένα τον Όσιρη Άνη, τον ευλογημένο.

10

BINIETA. Ο Άνης, ντυμένος στα λευκά, λογχίζει ένα φίδι.

Μια ακόμα Επωδή, απαγγελλόμενη από εκείνον που αναδύ-

64. Η πνευματική μορφή ενός ανθρώπου έρχεται σε ύπαρξη μέσω των προσευχών που εκφωνούνται και των τελετουργιών που εκτελούνται πάνω από το νεκρό του σώμα.

65. Μια φωτεινή, διάφανη και άψαυστη μορφή ή περίβλημα που κατέχει ο άνθρωπος στον Άλλο Κόσμο. Το Φωτεινό Ον (Χου) είναι η ψυχή που δεν πεθαίνει ποτέ. Ένα από τα επτά σώματα του ανθρώπου, σύμφωνα με τους Αιγύπτιους.

εται στο Φως της Ημέρας ενάντια στους εχθρούς του στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Έχω διαιρέσει τον ουρανό· έχω αναρριχηθεί στον ορίζοντα· έχω διασχίσει τη γη, ακολουθώντας τα βήματά του. Το μεγάλο Φωτεινό Ον με αναρπάζει και με μεταφέρει μακριά. Γιατί, ιδού, κατέχω τις λέξεις δύναμης των εκατομμυρίων ετών. Τρώω με το στόμα μου και μασάω με τα σαγόνια μου. Ιδού, είμαι ο θεός, ο Κύριος του Άλλου Κόσμου. Είθε να δοθούν στον **Όσιρη** Άνη εκείνα που διαρκούν, χωρίς διακοπή ή μείωση.

11

Επωδή της Έλευσης ενάντια στους εχθρούς του στη Χώρα των Θεών.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Ω Αμάφ,⁶⁶ είμαι μακριά από το δρόμο σου. Είμαι ο Ρα και έχω προβάλλει στον ορίζοντα ενάντια στους εχθρούς μου. Δεν θα τον αφήσω να ξεφύγει από μένα. Απλώνω το χέρι μου σαν τον Κύριο του στέμματος *Ουρερέτ*. Σηκώνω το χέρι μου, όπως σηκώνονται οι ουραίοι των θεαινών. Δεν θα μπορέσει κανείς να με ανατρέψει και όσο για τον εχθρό μου, έχει παραδοθεί στο έλεός μου και δεν θα τον αφήσω.

Στέκομαι σαν τον Όρο· κάθομαι σαν τον Φθα· είμαι ισχυρός

66. Θεός με μορφή χοίρου, που σχετίζεται με τον Όσιρη.

σαν τον Θωθ· είμαι δυνατός σαν τον Άτεμ. Περπατάω με τα ιόδια μου και μιλάω με το στόμα μου. Έχει παραδοθεί σε μένα και δεν θα ξεφύγει.

12

Επωδή της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Δόξα σε σένα, ω Ρα, φύλακα των μυστικών πυλών που βρίσκονται στο μέτωπο του θεού Κηβ,⁶⁷ πλάι στη Ζυγαριά του Ρα, όπου υψώνεται η διπλή Αλήθεια καθημερινά. Αληθινά έχω ανοίξει το δρόμο μου μέσω της γης. Βοήθησέ με να προχωρήσω και να φθάσω σε βαθιά γεράματα.⁶⁸

13

Επωδή της εισόδου και εξόδου από την Αμέντα.

Ο **Όσιρης** γραφέας Νεβσενής, ο θριαμβευτής, λέει:

Σε μένα ανήκουν όλοι· μου έχουν δοθεί τα πάντα. Πετώ μακριά σαν το γεράκι και έρχομαι σαν το φοίνικα, το πρωινό άστρο του Ρα. Είθε να ανοιχτεί για μένα ένα μονοπάτι για να μπορέσω να εισέλθω στην όμορφη Αμέντα· είθε να βρεθώ κοντά στη λίμνη του Όρου· είθε να ανοιχτεί για μένα ένα μονοπάτι για να εισέλθω και να λατρεύσω τον Όσιρη.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ: Αυτό το Κεφάλαιο πρέπει να διαβάζεται πάνω από ένα δαχτυλίδι φτιαγμένο από άνθη **Άνχαμ**, το οποίο πρέπει να τοποθετηθεί στο δεξιό αυτί του Φωτεινού Όντος, μαζί με ένα άλλο δαχτυλίδι φτιαγμένο από σχοινί βύσσου, πάνω στο οποίο πρέπει την ημέρα της κηδείας να γραφεί το όνομα του νεκρού.

14

Επωδή της εξάλειψης οποιονδήποτε τύψεων που μπορεί να υπάρχουν στην καρδιά του θεού.

Ο εκπρόσωπος του Άμμωνα, ο γραφέας Μεσεμνέτερ, λέει:

67. Θεός της γης, στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται το σώμα του ανθρώπου μετά θάνατον. Οι αρχαίοι Έλληνες τον ταύτιζαν με τον Κρόνο.

68. Εδώ ο γραφέας Νου ικετεύει για μια μακροζωία σαν του θεού Ρα.

Χαίρε, ω θεέ που προάγεις κάθε ευκαιρία· εσύ που είσαι γνώστης όλων των μυστηρίων· που είσαι φύλακας των λέξεων δύναμης που εκφωνώ. Ιδού, ο θεός νιώθει τύψεις για μένα, αλλά τα σφάλματά μου εξαλείφονται και πέφτουν στα χέρια της Αλήθειας. Ω θεέ της Αλήθειας εξαλείψε τις τύψεις που είναι μέσα μου, μαζί με τα σφάλματα και τα παραπτώματα. Είθε αυτός ο θεός να είναι ευνοϊκός μαζί μου. Εξαλείψε τα εμπόδια που είναι ανάμεσα σε σένα και σε μένα. Ω θεέ, που σου αποδίδονται τόσες προσφορές στην πολιτεία Γενούρ, επίτρεψέ μου να σου φέρω τις προσφορές, ώστε να αποκατασταθεί η ειρήνη ανάμεσα σε μένα και στους ανθρώπους σου όπου ζεις, για να μπορέσω να ζήσω κι εγώ εκεί. Ας είσαι ευνοϊκός μαζί μου και εξαλείψε κάθε τύψη που εσύ νιώθεις στην καρδιά σου εξαιτίας μου.

IV. Η ΖΩΗ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

15

BINIETA. Ο Άνης υψώνει τα χέρια του σε στάση λατρείας ενώπιον του Ρα, του ιερακοκέφαλου θεού, καθισμένου στη βάρκα, η οποία διασχίζει τον ουρανό. Σε μια πλατφόρμα στην πλώρη κάθεται ο Αρποκράτης⁶⁹ που αγγίζει με το δάχτυλο το στόμα του, μια χειρονομία που υποδηλώνει σιωπή. Οι πλευρές της βάρκας είναι διακοσμημένες με φτερά της Μαάτ και με ένα μάτι **Ουτσάτ**.⁷⁰ Οι λαβές των κουπιών και οι κορυφές των σκαρμών είναι σαν κεφάλια γερακιών και στις πτέρυγες των κουπιών υπάρχουν **Ουτσάτ**.

Ύμνος στον Ρα όταν ανατέλλει στον ορίζοντα και όταν δύει στη ζωή.

Ο **Οσιρης** γραφέας Άνης λέει:

Χαίρε, ω Ρα, που ανατέλλεις σαν Άτμου-Αρμακής. Σε λατρεύω όταν το κάλλος σου απλώνεται μπροστά στα μάτια μου και η ακτινοβολία σου λούζει το σώμα μου. Πλέεις με ούριο άνεμο προς τη δύση με τη βάρκα **Σεκτέτ** και η καρδιά μου είναι χαρούμενη: η καρδιά της βάρκας **Μάδετ**⁷¹ νιώθει

69. Στα αιγυπτιακά Χερου-πα-χράτ (Ωρος ο Νεώτερος). Είναι ο Ωρος σαν βρέφος, που γεννήθηκε από την Ίσιδα και τον Όσιρη.

70. Τα δυο μάτια **Ουατσάτ** ή **Ουτσάτ** αντιπροσωπεύουν τον ήλιο και τη σελήνη, καθώς και τα δυο ημίση της ηλιακής τροχιάς.

71. **Μάδετ** ονομάζεται η πρωινή βάρκα του Ρα και **Σεκτέτ** η βραδινή.

αγαλλίαση. Δρασκελίζεις ατάραχος τον ουρανό και οι εχθροί σου ανατρέπονται. Τα άστρα που είναι ακούραστα, ψάλλουν ύμνους σε σένα και εκείνα που δεν δύνουν ποτέ σε δοξάζουν, καθώς βυθίζεσαι στον ορίζοντα του Μάνου.⁷² Χαίρε, ω θεέ που είσαι τόσο ωραίος το πρωί και το δειλινό και που ζεις και είσαι αιώνιος Κύριός μου.

Χαίρε, ω θεέ, που είσαι ο Ρα όταν ανατέλλεις και Άτμου όταν δύεις τόσο όμορφα. Ανατέλλεις και λάμπεις πάνω στην πλάτη της μητέρας σου Νουτ και φοράς το στέμμα του βασιλιά των θεών. Η Νουτ σε καλωσορίζει και υποκλίνεται μπροστά σε σένα και η Μαάτ,⁷³ αιώνια και αναλλοίωτη, σε αγκαλιάζει το μεσημέρι και το δειλινό. Δρασκελίζεις τους ουραμούς με χαρούμενη καρδιά και η λίμνη Τεστές νιώθει αγαλλίαση. Ο σκοτεινός Σούχης έχει ριχτεί στο έδαφος και έχουν αποκοπεί τα χέρια και τα πόδια του· το μαχαίρι έχει κόψει τους τένοντες του σώματός του. Ο Ρα έχει ούριο άνεμο και η βάρκα Σεκτέτ προχωρεί πλέοντας προς ένα απάνεμο λιμάνι. Οι θεοί του Νότου, του Βορρά, της Δύσης και της Ανατολής υμνούν Εσένα, ω διπλή Ουσία από την οποία όλα τα έμψυχα όντα δημιουργήθηκαν. Εσύ εκφώνησες το Λόγο όταν η γη ήταν βυθισμένη στη σιωπή, ω Μόνε, που διέμενες στον ουρανό, πριν η γη και τα βουνά έλθουν σε ύπαρξη. Χαίρε Οδοιπόρε, Μόνε, δημιουργέ όλων των πραγμάτων που υπάρχουν. Εσύ δημιούργησες τη γλώσσα της Εννεάδας, δημιούργησες ό,τι προήλθε από τα ύδατα· εσύ ανύψωσες τη βυθισμένη περιοχή της Λίμνης του Ωρου. Είθε να νιώσω την πνοή που βγαίνει από τα ρουθούνια σου και το βόρειο άνεμο που φυσάει από τη μητέρα σου Νουτ. Κάνε τη φωτεινή μορφή μου ένδοξη, ω Όσιρη· κάνε την ψυχή μου θεία! Εσύ λατρεύεσαι καθώς δύεις, ω Κύριε των θεών που είσαι έξοχος λόγω των θαυμασίων έργων σου. Φώτιζε με τις ακτίνες σου καθημερινά το σώμα του Όσιρη γραφέα, του εκτιμητή των προσφορών όλων των θεών, του Επόπτη του σιτοβολώνα των Αρχόντων της

72. Μάνου είναι το βουνό στο οποίο δύει ο ήλιος.

73. Η Μαάτ, θεά της δικαιοσύνης, της ευθύτητας και της αλήθειας, εδώ υποδηλώνει την παγκόσμια τάξη.

Αβύδου, του βασιλικού γραφέα που αληθινά σε λατρεύει, του Άνη, του θριαμβευτή.

ΥΜΝΟΣ ΚΑΙ ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΟΣΙΡΗ

BINIETA. «Ο Όσιρης Άνης, ο βασιλικός γραφέας που αληθινά τον λατρεύει, ο γραφέας και εκτιμητής των προσφορών όλων των θεών» και «η Θούθου, κυρία του οίκου και υμνωδός του Αμμωνα», λατρεύουν με τα χέρια υψωμένα κάποιο θεό και μάλλον τον Όσιρη ο οποίος, συνοδευόμενος από την Ίσιδα, στέκει σε ένα ιερό που έχει τη μορφή φερέτρου.⁷⁴

Ύμνος στον Όσιρη

Χαίρε ω Όσιρη, Κύριε της Αιωνιότητας, Όννωφρη, Αρμακή, που οι μορφές σου είναι πολλαπλές, Φθα-Σόκαρη-Άτμου⁷⁵ στην Ηλιούπολη, Κύριε του μυστηριώδους Ναού και δημιουργέ της Μέμφιδας και των θεών της, Οδηγέ του Άλλου Κόσμου που εξυμνείσαι όταν δύεις στον Νου.⁷⁶ Η Ίσιδα σε αγκαλιάζει χαρωπά και απομακρύνει τους εχθρούς από το

74. Το άλλο μέρος της εικόνας βρίσκεται στον Ύμνο του Ρα, που ακολουθεί.

75. Αυτοί οι τρεις θεοί αντιπροσώπευαν τον ήλιο του μεσημεριού, του δειλινού και της νύχτας.

76. Θεός του αρχέγονου Βυθού και των υδάτων της Αβύσσου.

μονοπάτι σου. Στρέφεις το πρόσωπό του προς την Αμέντα και κάνεις τη γη να παίρνει το χρώμα του λάμποντος χαλκού. Οι κάτοικοι της Αμέντας σηκώνονται για να σε δουν. Αρχίζουν να αναπνέουν και ατενίζουν το πρόσωπό σου, καθώς ο δίσκος σου υψώνεται πάνω από τον ορίζοντα. Η καρδιά τους γαληνεύει όταν σε βλέπουν, γιατί εσύ είσαι η αιωνιότητα και η διάρκεια.

Λιτανεία

— Χαίρε Κύριε των θεών των άστρων στην Ηλιούπολη και των ουρανίων όντων στη Χεράχα.⁷⁷ Εσύ είσαι ο Ούντι,⁷⁸ ο ενδοξότερος των θεών και μυστηριώδης στην Ηλιούπολη.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε, ω Αν στην Άντες, Όρε του διπλού ορίζοντα, που με μεγάλες δρασκελιές διασχίζεις τον ουρανό εσύ είσαι ο Αρμακής.⁷⁹

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε Ψυχή της Αιωνιότητας, Κριέ που ενοικείς στη Μένδη, Όννωφρη, γιε της Νουτ· εσύ είσαι ο Κύριος του Άλλου Κόσμου.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε εσύ που εξουσιάζεις στη Βούσιρη, που φοράς το στέμμα *Ουρερέτ*. Είσαι ο μόνος Ένας και έχεις τη δύναμη να αυτοπροστατεύεσαι και να ζεις ατάραχος στη Βούσιρη.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια,

77. Πόλη κοντά στη Μέμφιδα.

78. Θεός που κρατάει ένα άστρο σε κάθε χέρι του και προχωράει μπροστά από τη βάρκα του ηλιακού θεού.

79. Έτσι έλεγαν οι Έλληνες τον αιγυπτιακό θεό Χέρου-Χούτι ή «Όρο του Διπλού Ορίζοντα», δηλαδή των δυο βουνών Βάχου και Μάνου που βρίσκονταν αντίστοιχα στην ανατολή και στη Δύση. Ο Αρμακής παριστάνονταν σαν Σφίγγα.

γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε Κύριε της Ακακίας,⁸⁰ που τοποθετείς τη βάρκα του Όσιρη πάνω στην πάρολκό της, τρέπεις σε φυγή το σκοτεινό Σούχη και εδραιώνεις το *Ουτσάτ*.⁸¹ στο βάθρο του.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε, ω Κύριε ισχυρέ στην ώρα σου, Μεγαλειώδη, Δυνατέ, Κυβερνήτη της Άνρουτεφ,⁸² θεέ της αιωνιότητας και διασφαλιστή της διάρκειας. Εσύ είσαι ο Κύριος της Ηρακλεόπολης.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε Εσύ, που το θεμέλιό σου είναι η αλήθεια, Κύριε της Αβύδου που τα μέλη σου συνιστούν την ουσία της Ιερής Χώρας, εσύ που απεχθάνεσαι την απάτη και τη δολιότητα.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε Εσύ που πλέεις με τη βάρκα σου, που κάνεις το Νείλο να ξεχύνεται από το άντρο του· το σώμα σου είναι φως και είσαι συ που διαμένεις στην Ειλειθυιάσπολη.⁸³

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

— Χαίρε δημιουργέ των θεών, Βασιλιά του Βορρά και του Νότου, ω Όσιρη, που ο λόγος σου είναι ευθύς και που είσαι Κυβερνήτης των δυο Χωρών.⁸⁴

80. Πρόκειται για το γνωστό δέντρο, το οποίο οι Αιγύπτιοι αποκαλούσαν *Napt*.

81. Είναι το «Μάπι του Ρα» που κατέχει τρομακτικές δυνάμεις.

82. Χώρα όπου τίποτα δεν φυτρώνει και, κατ' επέκταση, χώρα όπου δεν υπάρχουν όντα με μορφές. Άμορφη Χώρα.

83. Πόλη της Άνω Αιγύπτου. Στα αιγυπτιακά ονομαζόταν Νεχέν και η θεά που την προστάτευε ήταν η Νεχεβέτ, την οποία οι Έλληνες ταύτιζαν με την Ειλείθυια.

84. Στα αιγυπτιακά Αδεβούι. Δυο εύφορες περιοχές στη δεξιά και στην αριστερή όχθη του Νείλου.

— Άνοιξε για μένα έναν δρόμο για να περάσω με ασφάλεια, γιατί είμαι δίκαιος και ευθύς· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με απατηλό τρόπο.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΡΑ

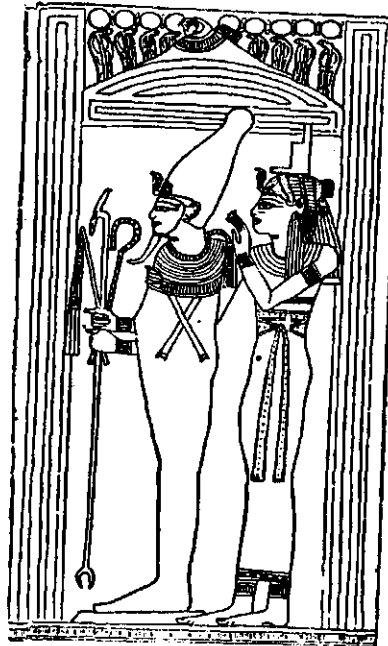
BINIETA. Ο Όσιρης, φορώντας το λευκό στέμμα και κρατώντας το άγκιστρο, το μαστίγιο και το σκήπτρο, στέκεται μέσα στο ιερό του· πίσω του στέκει η Ίσιδα που αντιπροσωπεύει τη Θεία Μητέρα.

Ύμνος στον Ρα όταν υψώνεται στον ορίζοντα του ανατολικού ουρανού.

Εκείνοι που είναι στη συνοδεία του νιώθουν αγαλλίαση. Ιδού, ο Όσιρης Άνης, ο θριαμβευτής, λέει: Χαίρε ω Άτμου, Κύριε των Ακτίνων, που ανατέλλεις στον ορίζοντα καθημερινά! Φώτισε το πρόσωπο του Όσιρη Άνη, του θριαμβευτή, γιατί ψάλλει ύμνους σε σένα το πρωί και σου απευθύνει λέξεις λατρείας. Είθε η ψυχή του Όσιρη Άνη, του θριαμβευτή, να προβάλλει μαζί σου στον ουρανό· είθε να πλέει με τη βάρκα *Μάδετ* και να φθάνει σε απάνεμο λιμάνι με τη βάρκα *Σεκτέτ* και να ανοίγει ένα μονοπάτι ανάμεσα στα ακούραστα άστρα του ουρανού.

— Ο Όσιρης Άνης, ατάραχος και ευθύς, λατρεύει τον Κύριό του, τον Κύριο της Αιωνιότητας, λέγοντας:

Χαίρε ω Αρμακή, που είσαι ο Θεός Χεπερά, ο αυτογενής.

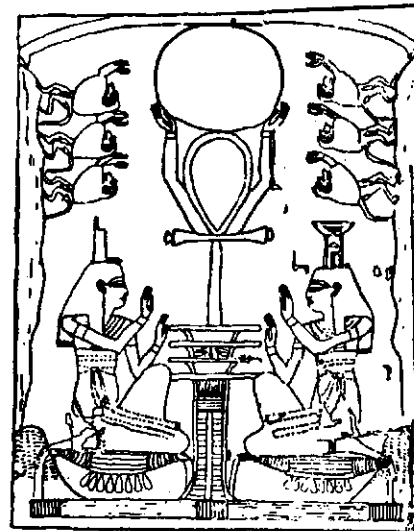
Όταν ανατέλλεις στον ορίζοντα και στέλνεις τις φωτεινές ακτίνες σου στις χώρες του Βορρά και του Νότου, είσαι τόσο όμορφος και όλοι οι θεοί νιώθουν αγαλλίαση όταν κοιτάζουν εσένα, το βασιλιά των ουρανών. Η Κυρία της Ώρας⁸⁵ σε στεφανώνει, οι Ουραίοι του Βορρά και του Νότου είναι στο μέτωπό σου· αυτή στέκεται μπροστά σου. Ο Θωθ κάθεται στην πλήρη της βάρκας σου για να εξουδετερώσει τους εχθρούς σου. Εκείνοι που ζουν στον Άλλο Κόσμο έρχονται να σε συναντήσουν και υποκλίνονται με σεβασμό, καθώς έρχονται να δουν την όμορφη εικόνα σου. Κι εγώ ο Άνης έρχομαι κοντά σου, έτσι ώστε να είμαι μαζί σου και να μπορώ να βλέπω το δίσκο σου κάθε μέρα. Είθε να μην παγιδευτώ και ξεστρατίσω. Είθε τα μέλη μου να αναζωογονηθούν, καθώς θα ατενίζω το κάλλος σου, όπως τα μέλη εκείνων που ευνοούνται από σένα, επειδή είμαι ένας απ' αυτούς που σε λάτρευαν πάνω στη γη. Είθε να φθάσω στη Χώρα της Αιωνιότητας και να εισέλθω στη Χώρα της Διάρκειας.⁸⁶ Γιατί ιδού, ω Κύριε, εσύ το έχεις ορίσει αυτό.

— Και ο Όσιρης Άνης, ατάραχος και ευθύς λέει:

Χαίρε εσύ που ανατέλλεις στον ορίζοντα σαν Ρα και βασιλέσαι στην Αλήθεια. Διασχίζεις τον ουρανό και όλοι οι άνθρωποι σε βλέπουν, αν και η πορεία η δική σου είναι κρυμμένη γι' αυτούς. Παρουσιάζεσαι το πρωινό και το δειλινό. Η βάρκα *Σεκτέτ*, όπου ενοικεί το μεγαλείο σου, προχωρεί δυναμικά προς τη δύση. Οι ακτίνες σου φωτίζουν όλους τους ανθρώπους και το φως σου με τις πολλές αποχρώσεις του είναι ακατάληπτο και η ακτινοβολία σου δεν μπορεί να περιγραφεί. Οι χώρες των Θεών φωτίζονται καθώς και οι ανατολικές περιοχές του Πουντ, πριν αποκαλυφθεί εκείνο που είναι κρυμμένο. Από μόνος σου φανερώνεσαι, όταν προβάλ-

85. Νεβτ-Ουννούτ στα αιγυπτιακά. Κάθε ώρα της νύχτας και της ημέρας ήταν κάτω από την προστασία ενός θεού και μιας θεάς. Κάθε θεά ήταν υπεύθυνη για την ασφάλεια της βάρκας του Ρα για μια ώρα, γι' αυτό και ονομαζόταν Κυρία της Ώρας.

86. Εδώ γίνεται μια διάκριση ανάμεσα στην αιωνιότητα και τη διάρκεια. Η αιωνιότητα για τις ψυχές θεωρείται δεδομένη, αλλά ο άνθρωπος δεν είναι συνειδητός. Όταν όμως αποκτήσει τη «διάρκεια», γίνεται ενσυνείδητη οντότητα μέσα στην αιωνιότητα.

λεις σε ύπαρξη από τον Νου.⁸⁷ Είθε ο Άνης να προχωράει όπως εσύ, χωρίς σταματημό. Με μεγάλες δρασκελιές διασχίζεις σε μια στιγμή τεράστιες αποστάσεις, που ένας άνθρωπος θα χρειαζόταν εκατομμύρια χρόνια να τις καλύψει, προκειμένου να φθάσεις ασφαλώς στη Δύση. Τερματίζεις τις ώρες της νύχτας και φέρνεις φως στη γη. Επιδίδεσαι σ' αυτό το έργο με τη μορφή του Ρα και ανατέλλεις στον ορίζοντα.

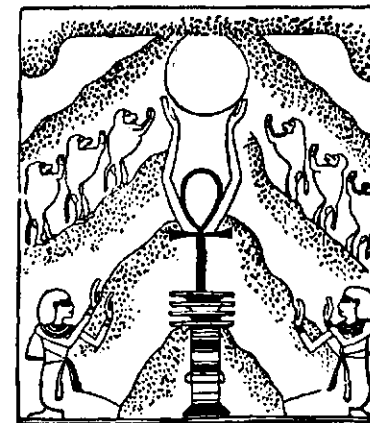
— Ο **Θαίρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, αναπέμπει τους ύμνους του· όταν εσύ λάμπεις και όταν ανατέλλεις, χαιρετά τη γέννησή σου:

Περιβάλλεσαι με το μεγαλείο του κάλλους σου. Αναπλάθεις τα μέλη σου καθώς προχωράς και τα γεννάς χωρίς ωδίνες με τη μορφή του Ρα, καθώς ανέρχεσαι στο ύψος του ουρανού. Βοήθησε με να φθάσω στον Ουρανό της Αιωνιότητας και στο Όρος όπου κατοικούν οι ευνοούμενοί σου. Είθε να συνδεθώ με εκείνα τα Φωτεινά Όντα, τα άγια και τέλεια

87. Ο Νουν είναι ο θεός της αρχέγονης αβύσσου. Η ουσία του «ηλίου» ζωογονείται μέσω της τελετής «ανοίγματος του στόματος» που εκτελεί ο θεός Άτμου. Παρόμοια, όταν η τελετή γίνεται στο σώμα ενός νεκρού, του χαρίζει πάλι ζωή, σκέψη και κίνηση, ή ζωή, νου και ψυχή.

που ζουν στον Άλλο Κόσμο. Είθε να προβάλω μαζί τους για να μπορέσω να δω το κάλλος σου, καθώς φωτίζεις στο δειλινό και κατευθύνεσαι προς τη μητέρα σου Νουτ. Αναπαύεσαι στη δύση και τα δυο μου χέρια υψώνονται σε λατρεία, καθώς δύνεις σαν ζωντανό Ον. Ιδοὺ, είσαι ο Δημιουργός της Αιωνιότητας που λατρεύεσαι όταν δύνεις στον Νου. Εναποθέτω την καρδιά μου χωρίς δισταγμό σε σένα, ω ισχυρότερο από όλους τους θεούς.

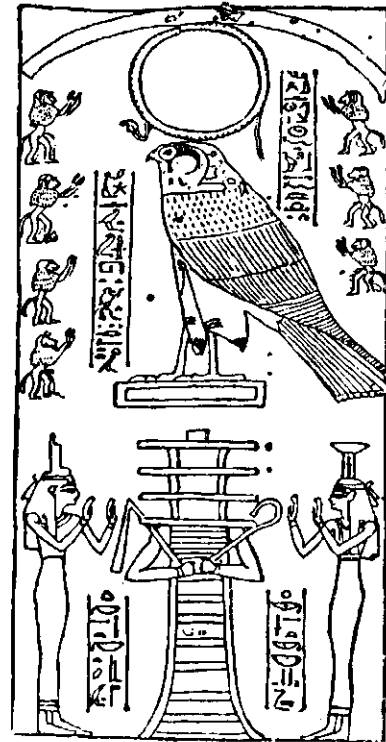
— Ο **Θαίρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε ω θεέ που ανατέλλεις σαν χρυσαφένιος και που πλημμυρίζεις τις δυο χώρες με φως την ημέρα της γέννησής σου. Η μητέρα σου σε γεννά στην παλάμη της κι εσύ φωτίζεις την τροχιά του δίσκου σου. Ω μεγάλο φως που λάμπεις στον ουρανό, τρέφοντας γενιές ανθρώπων με την πλημμυρίδα του Νείλου και χαροποιώντας όλες τις χώρες, όλες τις πόλεις και όλους τους ναούς. Είσαι ένδοξος λόγω της λαμπρότητάς σου και ισχυροποιείς το *Κα* σου με το Λόγο και την αμβροσία. Ω νικηφόρε, Δύναμη των Δυνάμεων, που ισχυροποιείς το θρόνο σου έναντι των σκοτεινών δυνάμεων· που είσαι ένδοξος στη βάρκα *Σεκτέτ*, που είσαι μεγαλειώδης στη βάρκα *Άδετ*. Βοήθησε τον **Θαίρη** Άνη να θριαμβεύσει στη Χώρα των Θεών, να βρεθεί άψογος στην Αμέντα· παρακαλώ απάλλαξέ τον από τις ατέλειές του. Επίτρεψτέ του να ζει εκεί

σαν υπηρέτης των Φωτεινών Όντων. Είθε να συνδεθεί με τις ψυχές που είναι στην Ιερή Χώρα και να περιπλανιέται στα Ηλύσια Πεδία με άνεση και ευδαιμονία, ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής.

— Και ο θεός αποκρίνεται:

Εσύ θα εμφανιστείς στον ουρανό· θα διασχίσεις το στερέωμα· θα συνδεθείς με τις θεότητες των άστρων. Θα αναπέμπουν ύμνους στη βάρκα σου και θα εξυμνείσαι στη βάρκα Άδετ. Θα ατενίζεις τον Ρα στο ιερό του και θα συμβάλεις στη δημιουργία του δίσκου του καθημερινά. Θα δεις το ψάρι Άντ να προβάλλει σε ύπαρξη στα βάθη των υδάτων που έχουν χρώμα τουρκουάζ, καθώς και το ψάρι Άβδου στην ώρα του. Ο Όφης του κακού θα συντριβεί τη στιγμή που θα ετοι-

μάζει τις παγίδες του για να σε καταστρέψει και θα τσακιστεί η πλάτη του. Ο Ρα ταξιδεύει με ούριο άνεμο και η βάρκα Σε-κτέτ προχωρεί και φθάνει σε απάνεμο λιμάνι. Οι κωπηλάτες του Ρα νιώθουν αγαλλίαση και η καρδιά της Κυρίας της Ωρας είναι χαρούμενη, γιατί ο εχθρός του Κυρίου της έχει συντριβεί. Θα δεις τον Ωρο να κάθεται στη θέση του βαρκάρη και τον Θωθ και τη Μαάτ πλάι του. Όλοι οι θεοί χαίρονται όταν βλέπουν τον Ρα να έρχεται ατάραχος για να ζωογονήσει τις καρδιές των Φωτεινών Όντων και ο Όσιρης γραφέας που καταγράφει τις θείες προσφορές των Αρχόντων των Θηβών, ο Άνης, ο θριαμβευτής, θα είναι μαζί τους.

Η σκηνή, στην οποία ο αιγυπτιολόγος Λέπσιους έδωσε τον αριθμό 16 και θεωρήθηκε σαν Κεφάλαιο της Βίβλου των Νεκρών, είναι απλώς μια βινιέτα που συνόδευε τον ύμνο στον Ανατέλλοντα Ήλιο. Στον Πάπυρο του Άνη (Κεφ. 15) βλέπουμε τον ηλιακό δίσκο που βασιέται από δυο υψωμένα χέρια, τα

οποία προβάλλουν από το έμβλημα της ζωής (*ανχ*). Αυτό, με τη σειρά του, στηρίζεται σε μια στήλη που συμβολίζει τον κορμό του δέντρου που έκρυβε το σώμα του Όσιρη. Αυτή η στήλη είναι τοποθετημένη πάνω στον ορίζοντα. Σε κάθε πλευρά φαίνονται τρεις πίθηκοι που παριστάνουν τα πνεύματα της ανατολής τα οποία λατρεύουν τον ηλιακό δίσκο. Δεξιά της στήλης είναι η θεά Νέφθυς και αριστερά η Ίσιδα. Πάνω από τη σκηνή είναι ο θολωτός ουρανός.

17

BINIETES

Βινιέτα του Πίνακα VII:

1. Ο Άνης καθισμένος με τη γυναίκα του στην αίθουσα Σεχ, μετακινεί ένα πιόνι σε ένα αβάκιο.

2. Οι ψυχές του Άνη και της γυναίκας του, με τη μορφή ανθρωποκέφαλων γερακιών στέκουν πάνω σε ένα βάθρο σχήματος πυλώνα τα ιερογλυφικά πλάι στην ψυχή του Άνη λένε, **θα εν Αουσάρ**, «η ψυχή του Όσιρη».

3. Ένα τραπεζάκι προσφορών, πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένα άνθη λωτού, ένα αγγείο για χοές κ.τ.λ.

4. Δυο λιοντάρια στέκονται πλάτη με πλάτη και βαστάζουν τον ορίζοντα πάνω από τον οποίο εκτείνεται ο ουρανός. Το δεξιό λιοντάρι ονομάζεται **Σεφ**, δηλαδή «χθές» και το αριστερό **Τουάου**, δηλαδή «σήμερα».

5. Ένας φοίνικας μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών.

6. Η μούμια του Άνη τοποθετημένη πάνω σε νεκροκρέβατο μέσα σε έναν ταφικό ναύσκο· στο κεφάλι και στα πόδια είναι η Νέφθυς και η Ίσιδα με τη μορφή γερακιών. Κάτω από το νεκροκρέβατο είναι αγγεία ζωγραφισμένα σε απομίμηση μαρμάρου ή γυαλιού, ένα ταφικό κιβώτιο, η παλέτα του Άνη κ.τ.λ.

126

127

Βινιέτα του Πίνακα VIII:

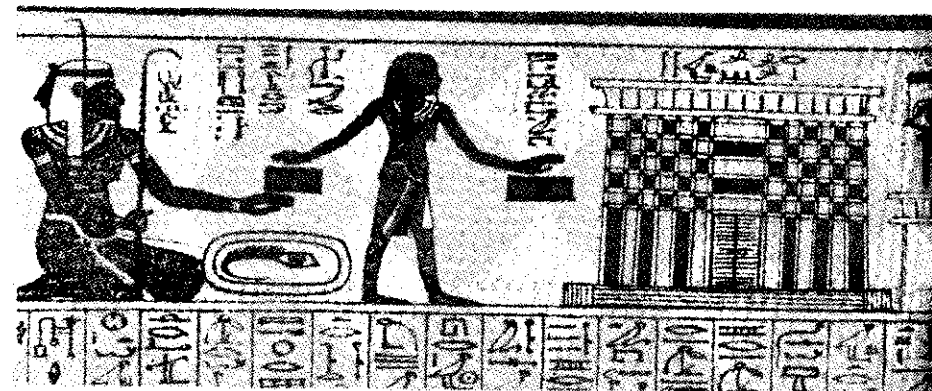
1. Ο Χεχ, ο «θεός των εκατομμυρίων ετών» φορώντας το έμβλημα των ετών στο κεφάλι του και κρατώντας ένα παρόμοιο αντικείμενο στο δεξί του χέρι κάθεται στα πόδια του και απλώνει το χέρι του πάνω από μια λιμνούλα στην οποία υπάρχει το Μάτι του Ωρου.

2. Ο θεός Ουατσέτ-ουρα, «Μεγάλο Πράσινο Νερό», με τα δυο του χέρια τεντωμένα πάνω από λιμνούλες αυτή που είναι κάτω από το δεξί του χέρι ονομάζεται *σε εν χέσμεν*, «Λίμνη του Νάτρου» και εκείνη που είναι κάτω από το αριστερό *σε εν μασάτ*, «Λίμνη του Νίτρου».

3. Ένας πυλώνας με θύρες, ονομαζόμενος *Ρεσάου*, «Πύλη των περασμάτων του τάφου».

4. Το *Ουτσάτ*, κοιτάζοντας προς τα αριστερά πάνω από έναν πυλώνα.

5. Η αγελάδα *Μεχούρτ μασάτ Ρα* με ένα μαστίγιο και φέρο-

ντας στο κεφάλι της έναν δίσκο και κέρατα και φορώντας γύρω από το λαιμό της κολλάρο και *μένσ*.

6. Ένα φέρετρο από το οποίο προβάλλει το κεφάλι του Άνη και τα χέρια του, κρατώντας και στα δυο το έμβλημα της ζωής. Το φέρετρο αυτό ονομάζεται *σάτ άθδου*, «νεκροταφείο της Αβύδου», που είναι η νεκρόπολη της «Ανατολής». Στις

δυο πλευρές του στέκουν οι μορφές των τεσσάρων παιδιών του Ωρου που προστατεύουν τα σπλάχνα του *Όσιρη* ή του νεκρού. Στα δεξιά στέκει ο Δουαμουτέφ και ο Κεψεννούφ και στα αριστερά ο Γιέσθα και ο Χάπι.

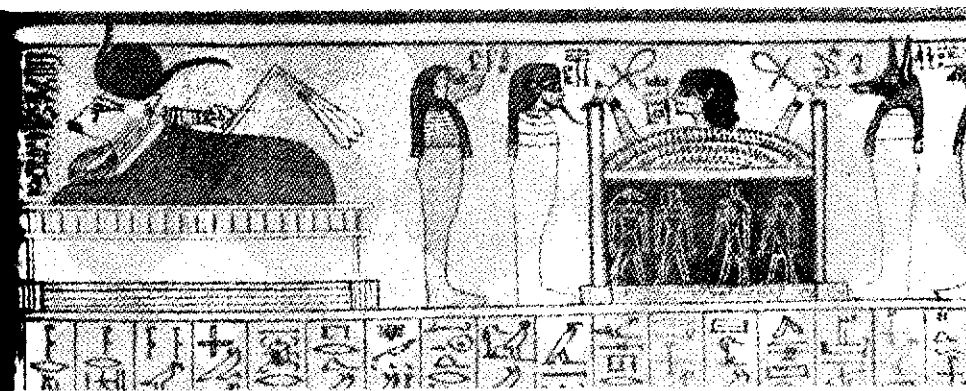
Βινιέτα του Πίνακα IX:

Εικόνες των τριών θεών, που μαζί με τους Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ, είναι τα «Επτά Φωτεινά Όντα», όπως αναφέρονται στο κείμενο. Τα ονόματά τους είναι *Μασ-άτεφ-φ*, *Χερι-βέκ-φ* και *Χέρου-χεντ-Μασάτι*.⁸⁸

2. Ο θεός Άνουβης, με κεφάλι τσακαλιού.

3. Εικόνες των επτά θεών, των οποίων τα ονόματα είναι *Νετσεχνέτσεχ*, *Αακετκέτ*, *Χεντι-χέχ-φ*, *Αμι-ουννούτ-φ*, *Δε-σερ-μαά*, *Βεσ-μαα-εμ-γιέρχ* και *Αν-εμ-χρού*.⁸⁹

Η ψυχή του Ρα, με τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού, φερόντας το λευκό στέμμα, συνομιλεί στη Βούσιρη με την ψυχή

88. Τα ονόματα αυτά σημαίνουν: «Αυτός που θεωρεί τον πατέρα του», «Αυτός που είναι κάτω από την ελιά του» και «Αόματος Ωρος».

89. Τα ονόματα των έξι θεών εκτός του πρώτου σημαίνουν: «Αυτός που είναι ισχυρός στην περιδίνηση», «Αυτός που ενοικεί στη φλόγα αλλά δεν την εκπορεύει», «Αυτός που εισέρχεται έγκαιρα», «Ο Κοκκινομάτης στον οίκο του Άνερ», «Ο πυρίμορφος που προβάλλει και αποσύρεται» και «Αυτός που βλέπει στο σκοτάδι και φέρνει την ημέρα».

του Όσιρη που έχει τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού φωνώντας το λευκό στέμμα: μια σκηνή που σπάνια απαντάται.

Βινιέτα του Πίνακα Χ:

1. Η γάτα, συμβολίζει τον ήλιο. Φωλιάζει στο δέντρο Περσέα στην Ηλιούπολη. Εδώ την βλέπουμε να κόβει το κεφάλι του Αποφη, που αντιπροσωπεύει το σκοτάδι.

2. Ο Άννης και η σύζυγός του Θούθου γονατίζοντας λατρευτικά μπροστά στο θεό Χεπερά που έχει κεφάλι σκαρabaίου και κάθεται στη βάρκα του ανατέλλοντος ηλίου.

3. Δυο πίθηκοι, συμβολίζοντας την Ίσιδα και τη Νέφθυ.

4. Ο θεός Άτμου, καθισμένος μέσα στον ηλιακό δίσκο στη βάρκα του δύοντος ηλίου.

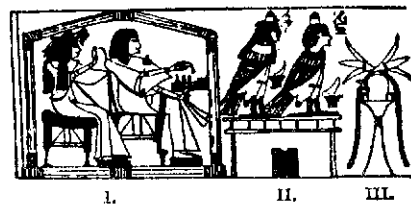
5. Ο θεός Ρέχου με τη μορφή λιονταριού.

6. Το φίδι Ουαταίτ, η Κυρία της φλόγας, σύμβολο του Ματιού του Ρα, κουλουριασμένο γύρω από ένα άνθος λωτού. Πάνω δεξιά είναι το σύμβολο του πυρός.

Εδώ αρχίζουν οι ύμνοι και οι δοξασμοί της εξόδου και εισόδου του Άνη στον ένδοξο Κόσμο των Θεών, στην όμορφη Αμέντα, της Ανάδυσής του στο Φως της Ημέρας με όλες τις μορφές ύπαρξης που είναι αρεστές, παίζοντας πεσσούς και καθημέ-νος στην αίθουσα Σεχ και εμφανιζόμενος σαν ζώσα ψυχή.

Ιδού, ο Όσιρης, ο γραφέας Άνης, έχοντας ήδη φθάσει στο καταφύγιό του. Αφού όσα έκανε στη γη είναι ευλογημένα, όλα τα λόγια του θεού Άτμου επαληθεύονται:

— «Είμαι ο Άτμου στην ανατολή.⁹⁰ Είμαι ο μόνος Ένας. Ήλθα σε ύπαρξη στον Νου. Είμαι ο Ρα που πρόβαλλε στην αρχή.

90. Δηλαδή ο ηλιακός θεός Ρα όταν ανατέλλει και δύει.

Ο Κυβερνήτης αυτής της δημιουργίας».

— Ποιός είναι, λοιπόν;

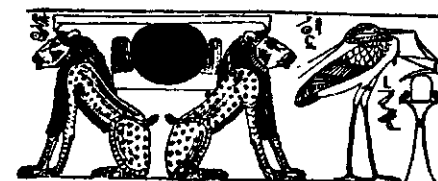
— Είναι ο Ρα που πρόβαλλε για πρώτη φορά στην Ηρακλεόπολη τη Μεγάλη, στεφανωμένος σαν βασιλιάς στον ενθρονισμό του. Οι στήλες του⁹¹ Σώση⁹² δεν είχαν ακόμα δημιουργηθεί, όταν ήταν πάνω στο ανυψωμένο έδαφός⁹³ του στην Ερμούπολη τη Μεγάλη.

«Είμαι ο μεγάλος θεός, ο αυτογεννώμενος και ο Νου που έκανε τα ονόματά του θεούς, Πάουτ Νετερούτ».⁹⁴

— Ποιός είναι, λοιπόν;

— Είναι ο Ρα, ο δημιουργός των ονομάτων των μελών του, ο οποίος ήλθε σε ύπαρξη με τη μορφή των θεών που είναι στην ακολουθία του.

«Ανάμεσα στους θεούς, είμαι εκείνος που δεν μπορεί να απωθηθεί».

— Ποιός είναι, λοιπόν;

— Είναι ο Άτμου, ο ενοικών στο δίσκο του ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Ρα όταν υψώνεται στον ανατολικό ορίζοντα του ουρανού.

«Είμαι το Χθες· γνωρίζω το Σήμερα».

— Ποιός είναι, λοιπόν;

91. Οι τέσσερις στήλες ΥΥΥΥ που στηρίζουν τον ουρανό οι θεοί τους σημείωναν τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

92. Ο Σου, ή Σώσης των αρχαίων Ελλήνων, ήταν πρωτότοκος γιος του Ρα και της θεάς Αθώρος και δίδυμος αδελφός της Τεφνούτ. Συμβολίζει το φως και την ατμόσφαιρα. Είναι αυτός που χώρισε τον ουρανό από τη γη, τον οποίο εδραίωσε και στήριξε καλά.

93. Η σκάλα, σαν βάθρο για τη στήριξη του ουρανού θόλου.

94. Δηλαδή «Ουσία των Θεών».

— Το Χθες είναι ο Όσιρης και το Σήμερα είναι ο Ρα, την ημέρα που θα καταστρέψει τους εχθρούς του Κυρίου του Κόσμου και όταν θα αποκαταστήσει σαν άρχοντα και κυβερνήτη το γιο του Όρο ή, όπως άλλοι λένε, την ημέρα που έχουμε την εορτή της συνάντησης του νεκρού Όσιρη με τον πατέρα του Ρα και όταν έγινε η μάχη των θεών στην οποία ο Όσιρης, Κύριος της Αμέντας, ήταν αρχηγός.

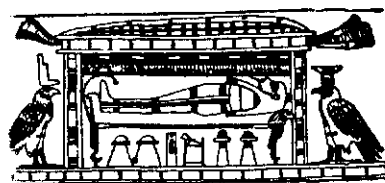
— *Ποιός είναι, λοιπόν;*

— Είναι η Αμέντα, η δημιουργία των ψυχών των θεών, όταν ο Όσιρης ήταν Κύριος στη Σετ-Αμεντέτ⁹⁵ ή, όπως άλλοι λένε, η Αμέντα είναι εκείνη που ο Ρα έχει δώσει σε μένα· όταν κάποιος θεός έρχεται, αυτός σηκώνεται και μάχεται γι' αυτήν. «Γνωρίζω το θεό που κατοικεί αυτήν».

— *Ποιός είναι, λοιπόν;*

— Είναι ο Όσιρης ή, όπως λένε άλλοι, Ρα είναι το όνομά του, Ρα ο αυτογενής.

«Είμαι ο φοίνικας που ζει στην Ηλιούπολη και είμαι ο φύλακας της Βίβλου των Πραγμάτων που έχουν γίνει και εκείνων που θα γίνουν».

— *Ποιός είναι, λοιπόν;*

— Είναι ο Όσιρης ή, όπως άλλοι λένε, είναι το νεκρό σώμα του ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο ρύπος του. Τα πράγματα που έχουν γίνει και εκείνα που θα γίνουν είναι το νεκρό σώμα του· ή, όπως άλλοι λένε, αυτά είναι αιωνιότητα και ατέλειωτη διάρκεια. Αιωνιότητα είναι η Ημέρα και ατέλειωτη διάρκεια είναι η Νύχτα.

95. Δηλαδή «Όρος της Αμέντας», ή «Βουνό του Άλλου Κόσμου».

«Είμαι ο θεός Μιν⁹⁶ στην ανάδυσή του· είθε τα δυο φτερά του να είναι πάνω από το κεφάλι μου».

— *Ποιός είναι, λοιπόν;*

— Ο Μιν είναι ο Όρος, ο εκδικητής του πατέρα του και η ανάδυσή του είναι η γέννηση του Όρου. Τα φτερά πάνω από το κεφάλι του είναι η Ίσιδα και η Νέφθυς όταν πάνε να σταθούν εκεί, σαν προστάτιδες και παρέχουν εκείνο που το κεφάλι του στερείται ή, όπως άλλοι λένε, είναι οι δυο εξέχοντες ουραίοι που είναι πάνω από το κεφάλι του πατέρα του Άτμου ή, όπως άλλοι λένε, τα δυο του μάτια είναι τα φτερά.

«Ο Όσιρης Άνης, ο εκτιμητής των προσφορών όλων των θεών, υψώνεται στη θέση του θριαμβευτικά· έρχεται στην πολιτεία του».

— *Τι είναι λοιπόν;*

— Είναι ο ορίζοντας του πατέρα του Άτμου.

«Έχω εξαλείψει τα ελαττώματά μου και έχω ξεπεράσει τα σφάλματά μου».

— *Τι είναι, λοιπόν;*

Είναι η αποκοπή του φθαρτού μέρους⁹⁷ στο σώμα του Όσιρη, του γραφέα Άνη, θριαμβευτή ενώπιον των θεών και όλες οι ατέλειές του έχουν ξεπεραστεί.

— *Τι είναι λοιπόν;*

— Είναι η κάθαρση του Όσιρη την ημέρα της γέννησής του.

«Είμαι καθαρμένος στη μεγάλη διπλή φωλιά μου που είναι στην Ηρακλεόπολη, την ημέρα των προσφορών των πιστών του μεγάλου Θεού που διαμένει εκεί».

— *Τι είναι λοιπόν;*

— «Εκατομμύρια έτη» είναι το όνομά της μιας φωλιάς και «Μεγάλη Πράσινη Λίμνη» είναι το όνομα της άλλης, δηλαδή

96. Εμφανίζεται και με τα ονόματα Χεμ, Άμσου και Μένου. Έδρα της λατρείας του ήταν η Πανόπολη. Οι Έλληνες τον ταύτιζαν με το θεό Πάνα.

97. Η «ομφάλιου λώρου».

μία λίμνη νάτρου και μία λίμνη νίτρου. Ή, όπως λένε άλλοι, «Οδηγός Εκατομμυρίων Ετών» είναι το όνομα της μιας, και «Μεγάλη Πράσινη Λίμνη» είναι το όνομα της άλλης. Ή, όπως άλλοι λένε, «Γεννήτορας Εκατομμυρίων Ετών» είναι το όνομα της μιας και «Μεγάλη Πράσινη Λίμνη» είναι το όνομα της άλλης. Τώρα σχετικά με το μεγάλο Θεό, είναι ο ίδιος ο Ρα. «Διασχίζω το δρόμο. Γνωρίζω το στόμιο της Λίμνης **Μαάτι**».

— Τι είναι λοιπόν;

— Είναι το *Ρεστάου*⁹⁸ δηλαδή είναι ο Άλλος Κόσμος στα νότια της Άνρουτεφ⁹⁹ και είναι η βόρεια πύλη του τάφου.

Τώρα σχετικά με τη λίμνη *Μαάτι*,¹⁰⁰ είναι η Αβυδος. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι ο δρόμος μέσω του οποίου ο πατέρας του Ατμου ταξιδεύει όταν πηγαίνει στον Ασφοδελό Λειμώνα, που παράγει τροφή και εξασφαλίζει την αμβροσία των θεών στους ναούς τους. Βέβαια η πύλη *Τσεσέρτ* είναι ο πυλώνας των στηλών του Σώση, ή βόρεια πύλη του Άλλου Κόσμου. Ή, όπως άλλοι λένε, τα δυο φύλλα της θύρας μέσω των οποίων περνάει ο θεός Ατμου, όταν πηγαίνει στον ανατολικό ορίζοντα του ουρανού.

«Ω εσείς θεοί, που είστε στη συνοδεία του Όσιρη, χαρίστε μου τα χέρια σας, γιατί είμαι ο θεός που θα έλθει να ζήσει ανάμεσά σας».

— Ποιοί είναι, λοιπόν;

— Είναι οι σταγόνες αίματος που έπεσαν από τον Ρα, όταν

98. Δηλαδή, «η πύλη των περασμάτων του τάφου».

99. «Τόπος όπου τίποτα δεν φυτρώνει».

100. Δηλαδή, «η λίμνη της διπλής αλήθειας».

αποφάσισε να ακρωτηριαστεί¹⁰¹ ο ίδιος. Πρόβαλλαν σε ύπαρξη σαν θεοί Χου και Σα, οι οποίοι είναι στην ακολουθία του Ρα και συνοδεύουν το θεό Ατμου στην καθημερινή πορεία του.

«Εγώ ο *Όσιρης* Άνης ο γραφέας, ο θριαμβευτής, ξαναγέμισα για σένα το *Ουτσάτ*¹⁰² όταν σκοτείνιασε, την ημέρα της σύγκρουσης των δυο Ανταγωνιστών».¹⁰³

— Τι είναι όμως αυτό;

— Είναι η Ημέρα που ο Ωρος πολέμησε με τον Σηθ, όπου αυτός έριξε βρωμιές στο πρόσωπο του Ωρου και εκείνος συνέτριψε τα γεννητικά όργανα του Σηθ. Το γέμισμα του *Ουτσάτ* το έκανε ο Θωθ με τα ίδια του τα χέρια.

«Απομακρύνω τα μαλλιά που είναι σαν σύννεφο,¹⁰⁴ όταν ενσκήπτει τυφώνας από τον ουρανό».

— Τι είναι όμως αυτό;

— Είναι το δεξί μάτι του Ρα που οργίστηκε ενάντια στον Σηθ, ο οποίος προκάλεσε αυτό τον τυφώνα. Ο Θωθ απομακρύνει τα μαλλιά που είναι σαν σύννεφο και αποκαθιστά το Μάτι ακμαίο, υγιές και ακέραιο και σώο και αβλαβές στον Κύριό του. Ή, όπως λένε άλλοι, αυτό προκαλείται από το Μάτι του Ρα όταν κλαίει για το ταίρι του.¹⁰⁵ τότε ο Θωθ σηκώνε-

101. Ή «Είναι οι σταγόνες αίματος που βγήκαν από το φαλλό του Ρα όταν ακρωτηρίασε μόνος του τον εαυτό του».

102. Δηλαδή ξανάδωσε το φως στο Μάτι (Ουτσάτ) του Ωρου και το αποκατέστησε όταν ο Σηθ το κατέστρεψε ή το κατάπιε. Ο Θωθ ανάγκασε τον Σηθ να το ξεράσει και να το επιστρέψει και μετά το ξανάβαλε στο πρόσωπο του Ωρου.

103. Η μάχη ανάμεσα στον Ωρο και τον Σηθ έγινε στις 26 του μήνα Θωθ (Οκτώβριο).

104. Τα σύννεφα που συσσωρεύονται πυκνά κατά τη διάρκεια της καταιγίδας και καλύπτουν το μάτι του Ηλίου, εδώ παρομοιάζονται σαν μαλλιά.

105. Δηλαδή για το άλλο Μάτι που αντιπροσωπεύει τη Σελήνη.

ται και το καθαρίζει.

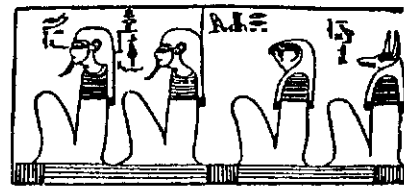
«Ατενίζω τον Ρα που γεννήθηκε από τους μηρούς της Μεχούρτ· η ισχύς του είναι ισχύς μου και αντιστρόφως».

— Ποιά είναι όμως αυτή;

— Είναι η αρχέγονη άβυσσος των υδάτων. Ή, όπως άλλοι λένε, είναι η εικόνα του Ματιού του Ρα το πρωί στην καθημερινή του γέννηση. Η Μεχούρτ είναι το μάτι του Ρα. Συνεπώς ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, είναι μεγάλος ανάμεσα στους θεούς που είναι στην ακολουθία του Ωρου. Λένε πως αυτός είναι που αγαπάει τον Κύριό του.

— Ποιοί όμως είναι αυτοί;

— Είναι οι Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ.¹⁰⁶ Λατρεία σε σας ω Κύριοι της αλήθειας, πρίγκηπες που στέκεστε πίσω από τον Όσιρη, που εξουδετερώνετε ατέλειες και παραπτώματα και που μετέχετε στη συνοδεία της θεάς Χετέπ-Σεχούς,¹⁰⁷ βοηθήστε με ώστε να μπορέσω να σας φθάσω. Εξαλείψτε όλες τις ατέλειες που είναι μέσα μου, όπως κάνατε και στα Επτά Φωτεινά Όντα¹⁰⁸ που είναι ανάμεσα στους ακόλουθους του Κυρίου Σέπα,¹⁰⁹ και που ο Άνουβης ώρισε σαν τόπο τους το τμήμα της Ημέρας «Ας Είστε εκεί».

— Ποιοί είναι όμως αυτοί;

106. Είναι οι γιοί του Ωρου, κυβερνήτες των τεσσάρων σημείων του ορίζοντα. Ο καθένας φυλάει ένα μέρος από τα σπλάχνα του νεκρού.

107. Θεά που ταυτίζεται με το Μάτι του Ρα, ή με τη φλόγα που τον συνοδεύει και κατακαίει τους εχθρούς του.

108. Τα Επτά Φωτεινά Όντα ταυτίζονται με τα επτά άστρα της Μεγάλης Άρκτου.

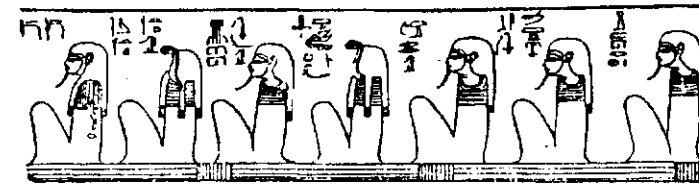
109. Ένα όνομα του Όσιρη.

— Είναι ο Θωθ και ο Άστες,¹¹⁰ ο Κύριος της Αμέντας. Οι θεοί που στέκουν πίσω από τον Όσιρη, δηλαδή οι Γιέσθα, Χάπι, Κεψεννούφ και Δουαμουτέφ, βρίσκονται πίσω από τη Μηρό¹¹¹ στο βόρειο ουρανό.

Εκείνοι που εξουδετερώνουν τις ατέλειες και τα παραπτώματα και που μετέχουν στη συνοδεία της Χετέπ-Σεχούς είναι ο Σούχης¹¹² και οι συνοδοί του που διαμένουν στα ύδατα.

Η Χετέπ-Σεχούς είναι το Μάτι του Ρα. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι η Φλόγα που συνοδεύει τον Όσιρη και κατακαίει τις ψυχές των εχθρών του.

Σχετικά με τις ατέλειες που ανήκουν στον **Όσιρη** γραφέα όλων των θεών, τον Άνη το θριαμβευτή, είναι από τότε που βγήκε από την κοιλιά της μητέρας του.

Σχετικά με τα Επτά Φωτεινά Όντα, δηλαδή Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ, Κεψεννούφ, Μασ-άτεφ-φ, Χερι-βέκ-φ και ο αόματος Αρμακής, τα διόρισε ο Άνουβης φύλακες του νεκρού σώματος του Όσιρη. Ή, όπως άλλοι λένε, τα έθεσε πίσω από τον τόπο καθάρσης του Όσιρη. Ή, όπως άλλοι λένε, αυτά τα Επτά Φωτεινά Όντα είναι οι Νετσεχνέτσεχ, Ασκετκέτ, Χεντι-χέχ-φ, Αμι-συννούτ-φ, Δεσερ-μαά, Βες-μαα-εμ-γιέρχ και Αν-εμ-χρού.¹¹³ Ο αρχηγός αυτών των αρχόντων που διαμένουν στην αίθουσά του, είναι ο Ωρος, ο εκδικητής του πατέρα του.

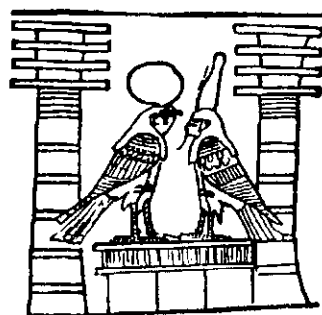
Σχετικά με την Ημέρα «Ας Είστε Εκεί», αναφέρεται στη φράση **Ματ αρέκ εμ** που ο Ρα είπε στον Όσιρη. Είθε τα ίδια λόγια να ειπωθούν και σε μένα στην Αμέντα!

110. Θεός της συνοδείας του Θωθ.

111. Οι Αιγύπτιοι απεικόνιζαν σαν μηρό τον αστερισμό της Μεγάλης Άρκτου.

112. Ο Σούχης είναι θεός του σκότους και της νύχτας, με μορφή κροκοδείλου.

113. Πρόκειται για τους επτά θεούς που αναφέρθηκαν προηγούμενα στη βινιέτα του πίνακα 9.

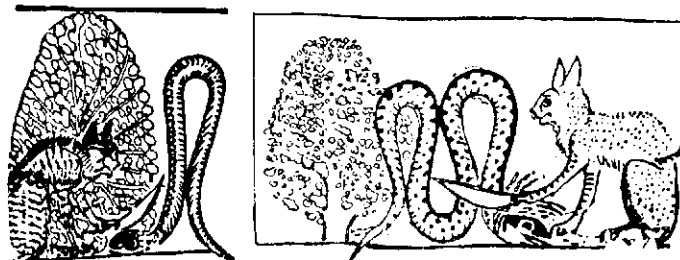
«Είμαι η ψυχή που ενοικεί στους δίδυμους θεούς».

— Ποιά είναι αυτή η ψυχή;

— Είναι ο Όσιρης, όταν πάει στη Μένδη¹¹⁴ και βρίσκει την ψυχή του Ρα. Εκεί ο ένας αγκαλιάζει τον άλλον και οι δυο ψυχές έρχονται σε ύπαρξη στους δίδυμους θεούς.

Σχετικά με του δίδυμους θεούς, αυτοί είναι ο Όρος, εκδικητής του πατέρα του και ο Αόμματος Όρος. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι η ψυχή που ενοικεί στον Σώση και στην Τεφνούτ, δηλαδή η δίδυμη ψυχή που ζει στη Μένδη.

«Είμαι ο Γάτος που πολέμησε σκληρά από τη συκομουριά της Ηλιούπολης τη νύχτα που καταστράφηκαν εκεί οι εχθροί του Κυρίου του Κόσμου».

— Ποιός είναι αυτός;

¹¹⁴ Πόλη της Αιγύπτου.

— Ο Γάτος είναι ο ίδιος ο Ρα και ονομάζεται Μάου λόγω της έκφρασης του θεού Σα γι' αυτόν: «Είναι σαν (μάου) εκείνο που έχει κάνει». Έτσι έμεινε το όνομα Μάου. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι ο Σώσης που μεταβιβάζει τα αγαθά του Κηβ στον Όσιρη.

Σχετικά με τη σκληρή μάχη από τη συκομουριά της Ηλιούπολης, αυτή αναφέρεται στους γιους της ανταρσίας που τιμωρήθηκαν για τις πράξεις τους.

Σχετικά με τη νύχτα της μάχης, ήταν όταν εισήλθαν στο ανατολικό τμήμα του ουρανού και ξέσπασε η μάχη στον ουρανό και στη γη.

«Ω εσύ που ενοικείς στο λεπτοφυές αυγό σου, που ακτινοβολείς από το δίσκο σου, που ανατέλλεις στον ορίζοντα, λάμπεις σαν χρυσάφι ψηλά στον ουρανό, χωρίς άλλο θεό ισάξιό σου, που πλέεις πάνω από τις στήλες του Σώση, που εκπνέεις τον πύρινο άνεμο από το στόμα σου και φωτίζεις τις δυο χώρες με το ηλιόφως σου, απάλλαξε τον ευσεβή Νεβσενή* από εκείνον το θεό του οποίου η μορφή είναι κρυμμένη, του οποίου τα φρύδια είναι οι δυο βραχίονες του Ζυγού τη νύχτα όπου εξαγγέλλονται οι καταδίκες».

— Ποιος είναι όμως αυτός;

— Είναι ο Ανάφ, αυτός που χρησιμοποιεί το χέρι του.¹¹⁵

Σχετικά με τη «νύχτα που εξαγγέλλονται οι καταδίκες», είναι η νύχτα της καύσης των καταδικασμένων, της ανατροπής των κακών και της σφαγής των ψυχών.

— Ποιός λοιπόν είναι αυτός;

— Είναι ο Σεσμού, ο σφαγέας του Όσιρη. Ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Άποφης που προβάλλει φέροντας στο κεφάλι του το φτερό της Αλήθειας. Ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Όρος όταν προβάλλει με δυο κεφάλια: το ένα φέρει το φτερό της Αλήθειας και το άλλο της κακίας. Φέρνει κακία σ' αυτόν

* Από αυτό το σημείο μεταφράζουμε από τον Πάπυρο του Νεβσενή.

¹¹⁵ Είναι ο θεός που ανέλαβε να κατατεμαχίσει το σώμα του Όσιρη, και σ' αυτή τη σφαγή αναφέρεται η φράση «αυτός που χρησιμοποιεί το χέρι του».

που είναι κακός και αλήθεια σ' εκείνον που είναι αληθινός. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι ο Αρούηρης που κατοικεί στη Λητό-πολη. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι ο Θωθ, είναι ο Νεφερτέμ. Ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Σείριος που εκμηδενίζει τα έργα των εχθρών του Κυρίου του Κόσμου.

«Απάλλαξε τον γραφέα Νεβσενή, το θριαμβευτή, από τους φύλακες που κρατούν κοφτερά μαχαίρια, που έχουν γαμπιά νύχια και σφαγιάζουν αυτούς που ακολουθούν τον Όσιρη. Είθε να μην υπερισχύσουν επάνω μου και να μην πέσω στα μαχαίρια τους».

— Ποιοί είναι αυτοί;

— Είναι ο Άνουβης και ο Αόμματος Όρος. Ή, όπως λένε άλλοι, είναι τα Μεγάλα Όντα που εκμηδενίζουν. Ή, όπως άλλοι λένε, είναι οι Κύριοι της αίθουσας *Σενιού*.¹¹⁶

«Είθε να μην υπερισχύσουν πάνω μου και να μην πέσω ανάμεσα στα όργανα βασανισμού, γιατί ξέρω τα ονόματά τους και ακόμα γνωρίζω τον αφανιστή Μάτσετ που είναι ανάμεσά τους στο Ναό του Όσιρη που εκτοξεύει ακτίνες φωτός από το Μάτι του, αν και ο ίδιος είναι αόρατος. Σαρώνει τον ουρανό με τη φλόγα του στόματός του ελεγχοντας το Νείλο,¹¹⁷ αν και ο ίδιος είναι αόρατος. Είθε να είμαι ισχυρός στη γη ενώπιον του Ρα και η έλευσή μου στον ουρανό να είναι χαρούμενη ενώπιον του Όσιρη. Οι προσφορές σας ας μη με βλάψουν, ω θεοί που προΐστασθε στους βωμούς, γιατί είμαι ανάμεσα σε κείνους που ακολουθούν τον Κύριο του Κόσμου, σύμφωνα με τις γραφές του Χεπερά. Πετάω σαν γεράκι, καθαρίζω σαν χήνα, σφαγιάζω συνεχώς σαν την Νεχέβ-κα».

— Ποιοί είναι αυτοί;

— Αυτοί που προΐστανται στους βωμούς είναι σαν το Μάτι του Ρα και σαν το Μάτι του Όρου.

«Ω Ρα-Άτμου, Κύριε του Μεγάλου Οίκου, Πρίγκηπα, Ζωή,

¹¹⁶ Αίθουσα αποφάσεων και επιβολής τιμωριών. Αργότερα θεωρείτο σαν τόπος βασανιστηρίων.

¹¹⁷ Οι Αιγύπτιοι πίστευαν πως υπήρχε και στον Άλλο Κόσμο ένας ποταμός Νείλος που συνιστούσε την πηγή του γήινου ποταμού.

Ισχύς και Υγεία όλων των θεών, απάλλαξέ με από εκείνον το θεό που έχει πρόσωπο κυνηγόσκυλου και ανθρώπινα φρύδια που τρέφεται με τα σώματα των εχθρών και φρουρεί τη Λίμνη του Πυρός, που καταβροχθίζει τα σώματα των νεκρών, που καταπίνει καρδιές και μεταφέρει το μίasma, αν και είναι αόρατος».

— Ποιός είναι αυτός;

— «Αιώνιος Καταβροχθιστής» είναι το όνομά του και ζει στη Λίμνη του Πυρός. Όσο για τη Λίμνη του Πυρός, είναι στην Ανρουτεφ, κοντά στην αίθουσα *Σενιού*. Όσο για εκείνον που βαδίζει εκεί, ας φυλάγεται για να μην πέσει ανάμεσα στα μαχαίρια. Ή, όπως άλλοι λένε, το όνομά του είναι Μάδες¹¹⁸ και είναι φύλακας της Πύλης της Αμέντας. Ή, όπως άλλοι λένε, το όνομά του είναι Βέβωνας¹¹⁹ και είναι φύλακας του όρμου της Αμέντας. Ή όπως άλλοι λένε, το όνομά του είναι Χερισέφ.

«Χαίρε Κύριε του Τρόμου, Κυβερνήτη των Δυο Χωρών, Κύριε του κόκκινου εδάφους που προετοιμάζεις το βωμό για τα σφάγια και τρέφεσαι με σπλάχνα».

— Ποιός είναι αυτός;

— Είναι ο φύλακας της Πύλης της Αμέντας.

— Ποιός είναι αυτός;

— Είναι η καρδιά του Όσιρη, είναι ο Καταβροχθιστής όλων των σφάγιων. Με χαρά του δόθηκε το στέμμα *Ουρερέτ*, αφού ανακηρύχθηκε Κύριος της Ηρακλεόπολης.

— Ποιός είναι αυτός;

— Εκείνος στον οποίο δόθηκε με χαρά το στέμμα Ουρερέτ, σαν Κύριο της Ηρακλεόπολης, είναι ο Όσιρης. Ανακηρύχθηκε Κυβερνήτης ανάμεσα στους θεούς την ημέρα της ένωσης των δυο χωρών ενώπιον του Κυρίου του Κόσμου.

¹¹⁸ «Αυτός που έχει κοφτερό μαχαίρι».

¹¹⁹ Το αιγυπτιακό του όνομα είναι Βάβα ή Βέβι. Είναι ο πρωτότοκος γιος του Όσιρη που αργότερα πήρε μορφή τυφωνικού ζώου. Βέβων είναι το όνομα που του είχαν δώσει οι αρχαίοι Έλληνες.

— Ποιός είναι αυτός;

— Εκείνος που ανακηρύχθηκε Κυβερνήτης ανάμεσα στους θεούς, είναι ο γιος της Ίσιδας που διορίστηκε Κυβερνήτης στον τόπο του πατέρα του Όσιρη. Σχετικά με την «ημέρα της ένωσης των δυο χωρών», είναι η ένωση των δυο χωρών στον τάφο του Όσιρη, που είναι η Ψυχή που ζει στην Ηρακλεόπολη, και Χορηγός αμβροσίας και νέκταρος, καταστροφέας των κακών και οδηγός στις αιώνιες ατραπούς.

— Ποιός είναι αυτός;

— Είναι ο ίδιος ο Ρα.

«Απάλλαξέ με¹²⁰ από το μεγάλο Θεό που αρπάζει τις ψυχές, που καταβροχθίζει τις καρδιές και τρέφεται με ψοφίμια, το Φύλακα του σκότους, που είναι στη βάρκα Σέκερ· οι κακοί ας τον φοβούνται».

— Ποιός είναι αυτός;

— Είναι ο Σηθ· ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Μεγάλος Ταύρος, η ψυχή του Κηβ.

«Χαίρε Χεπερά στη βάρκα σου, η διπλή συνοδεία των θεών είναι το σώμα σου! Απάλλαξε, ω Όσιρη, τον Άνη, το θριαμβευτή, από τους Φύλακες που εξαγγέλλουν τις καταδίκες, που έχουν διοριστεί από τον Κύριο του Κόσμου για να τον προστατεύουν, για να δένουν τους εχθρούς τους και να σφάζουν στις αίθουσες βασανιστηρίων· εκεί δεν μπορείς να ξεφύγεις από τα χέρια τους. Είθε να μη με χτυπήσουν ποτέ με τα μαχαίρια τους, να μην ριχτώ ποτέ αβοήθητος στις αίθουσες βασανιστηρίων, να μην κάνω πράγματα που δεν αρέσουν στους

120. Από δω και πέρα επιστρέφουμε στον Πάπυρο του Άνη.

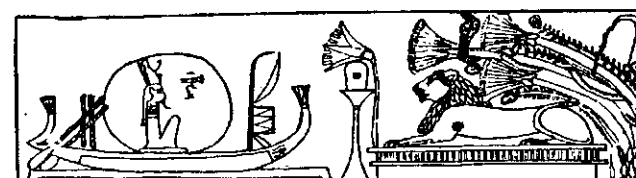
θεούς, γιατί είμαι αγνός μέσα στην αίθουσα Μεσκέτ.¹²¹ Του φέρνουν αρτίδια από κρίκο στην Τανενέτ».

— Ποιός είναι αυτός;

— Ο Χεπερά στη βάρκα του είναι ο ίδιος ο Ρα. Όσο για τους Φύλακες που εξαγγέλλουν τις καταδίκες, είναι οι πιθηκόμορφες θεές Ίσιδα και Νέφθυς. Σχετικά με τα πράγματα που δεν αρέσουν στους θεούς, είναι η μοχθηρία και το ψεύδος. Κι αυτός που περνάει μέσα από τον τόπο εξαγνίσης της Μεσκέτ είναι ο Άνουβης, ο οποίος στέκει πίσω από τη λειψανοθήκη όπου φυλάγονται τα σπλάχνα του Όσιρη. Εκείνος στον οποίο προσφέρονται αρτίδια από κρίκο στην Τανενέτ είναι ο Όσιρης· ή, όπως λένε άλλοι, τα αρτίδια από κρίκο στην Τανενέτ είναι ο ουρανός και η γη· ή, όπως άλλοι λένε, είναι ο Σώσης των δυο χωρών στην Ηρακλεόπολη. Τα αρτίδια από κρίκο είναι το Μάτι του Όρου και η Τανενέτ είναι ο τόπος ταφής του Όσιρη.

Ο Άτμου έχει κτίσει το σπίτι σου και το διπλό λιοντάρι έχει θεμελιώσει το οίκημά σου. Ιδού! Ιάματα παρέχονται, ο Όρος εξαγνίζει και ο Σηθ ενισχύει· ο Σηθ εξαγνίζει και ο Όρος ενισχύει.

«Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής ενώπιον του Όσιρη, έχει έλθει σ' αυτή τη χώρα και έχει κάνει κατοχή εκεί με τα δυο του πόδια. Είναι ο Άτμου και είναι στην πολιτεία σου. Φύγε Ρέχου με το φωτεινό στόμα και το ολόλαμπρο κεφάλι· φύγε γιατί είμαι δυνατός. Ή, όπως λένε άλλοι, απόφυγε αυτόν που φυλάει και είναι αόρατος. Ο Όσιρης περιφρουρείται καλά. Είναι Ισιακός και τα μαλλιά της θεάς τον καλύπτουν· τα παραμερίζω από το μέτωπό μου. Έχω συλλάβει σαν Ίσιδα και

121. Αίθουσα όπου βασανίζονται οι εχθροί του Ρα.

έχω γεννήσει σαν Νέφθυς. Αυτές απομακρύνουν όλα τα εμπόδια.

Ο φόβος μένει πίσω από μένα· ο τρόμος είναι στα χέρια μου· για εκατομμύρια χρόνια στρέφουν τα χέρια τους προς εμένα· οι θνητοί προστρέχουν σε μένα. Οι σύμμαχοι των εχθρών μου καταστρέφονται και οι δυνάμεις του σκότους αιχμαλωτίζονται. Οι δυο αδελφές¹²² διάκεινται ευνοϊκά απέναντί μου. Εκείνοι που κατοικούν στην Χεράχα και στην Ηλιούπολη παράγουν αγαθά για μένα. Κάθε θεός νιώθει δέος μπροστά στην τρομερή ισχύ του προστάτη μου γιατί αυτός θα εκδικείτο και θα έριχνε βέλη σε κάθε θεό που θα με κατάριόταν. Είμαι η Ουατσέτ, η Κυρία της Φλόγας. Συμφορά θα πέσει σ' αυτούς που θα στραφούν εναντίον μου».

— Τι είναι αυτό;

— «Κρυμμένη μορφή, δώρο του Μένχου» είναι το όνομα του τάφου.

«Βλέπει ό,τι είναι στο χέρι του», είναι το όνομα του σκοτεινού σύννεφου ή, όπως λένε άλλοι, το όνομα του βωμού.

Τώρα αυτός με το φωτεινό στόμα και το ολόλαμπρο κεφάλι είναι ο φαλλός του Όσιρη· ή, όπως άλλοι λένε, του Ρα. Η φράση «τα μαλλιά της τον καλύπτουν· τα παραμερίζω από το μέτωπο», αναφέρεται στην Ίσιδα που καλύπτεται με τα μαλλιά της και τα παραμερίζει από το μέτωπό της. Η Ουατσέτ, Κυρία της Φλόγας, είναι το Μάτι του Ρα.

18

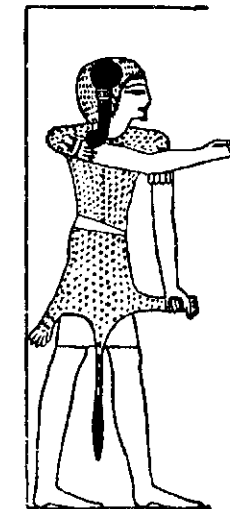
BINIETA. Ο Άνης και η σύζυγός του με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας· ο ιερέας **Ανμούτφ**, που φοράει δέρμα λεοπάρδαλης και φέρει στη δεξιά πλευρά το βόστρυχο μαλλιών του Αρποκράτη, τους οδηγεί στους θεούς.

Ο **Ανμούτφ** λέει: «Παρουσιάζομαι σε σας, ω Μεγάλα Όντα που κατοικείτε στον Ουρανό, στη Γη και στον Άλλο Κόσμο και σας φέρνω τον **Όσιρη** Άνη. Δεν έχει κάνει καμιά πράξη απε-

¹²² Πρόκειται για την Ίσιδα και τη Νέφθυ.

χθή μπροστά στους θεούς. Παραχωρήστε του το δικαίωμα να είναι μαζί σας κάθε μέρα.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης λατρεύει τον Όσιρη, τον Κύριο του Ρεστάου¹²³ και της Εννεάδας των θεών που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο.

Ο γραφέας Άνης λέει:

«Χαίρε, ω Κυβερνήτη της Αμέντας, Όννωφρη που κατοικείς στην Άβυδο! Παρουσιάζομαι σε σένα. Η καρδιά μου είναι ειλικρινής. Δεν υπάρχει ψεγάδι στο σώμα μου· δεν έχω πει δόλια ψέματα, ούτε έχω κάνει τίποτα με πονηρή καρδιά. Παραχώρησέ μου τροφή και το δικαίωμα να παρουσιάζομαι στο βωμό του Κυρίου της Αλήθειας· να εισέρχομαι και να εξέρχομαι από τον Άλλο Κόσμο και ας μην εκδιωχθεί η ψυχή μου, για να μπορώ πάντα να βλέπω το δίσκο του Ηλίου και τη Σελήνη».

¹²³ «Πύλη των διαδρόμων στο βουνό». Είναι οι μυστικοί διάδρομοι του τάφου που οδηγούν στον Άλλο Κόσμο.

— Ο ιερέας **Σαμέρφ** λέει:

«Παρουσιάζομαι σε σας, ω Μεγάλα Όντα που διαμένετε στο Ρεστάου και σας φέρνω τον **Όσιρη** Άνη. Παραχωρήστε του τροφή, νερό και αέρα και μια κατοικία στα Ηλύσια Πεδία, όπως κάνετε σε όλους τους οπαδούς του Ωρου».

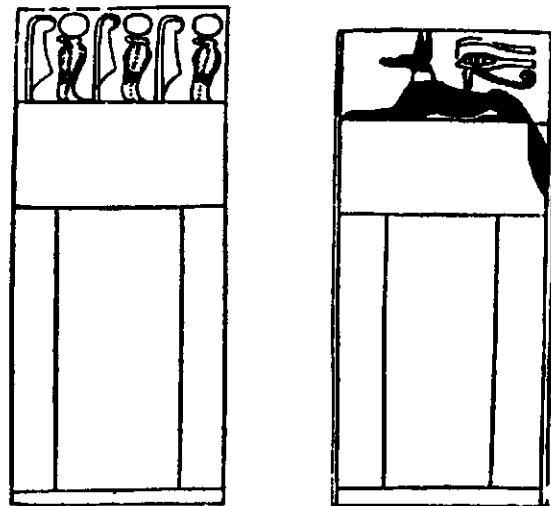
— Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λατρεύει τον **Όσιρη**, Κύριο της Διάρκειας και τους ισχυρούς Πρίγκηπες του, Κύριους του Ρεστάου.

Ο γραφέας Άνης λέει:

«Χαίρε ω βασιλιά της Χώρας των Θεών, Κυβερνήτη του Άλλου Κόσμου! Γνωρίζω τα σχέδιά σου και κατέχω τις μορφές που εσύ παίρνεις στον Άλλο Κόσμο. Η διαμονή μου στα Ηλύσια Πεδία ως είναι διαρκής και είθε να μου χορηγείται τροφή ενώπιον σου».

18(6)

BINIETA. Ένας πυλώνας που επιστέφεται με φτερά της Μαάτ και με ουραίους που φέρουν ηλιακό δίσκο. Επίσης ένας άλλος πυλώνας, πάνω στην κορυφή του οποίου στέκει ο Άνουβης και το μάτι Ουτσάτ.

«Χαίρε Θωθ που επικυρώνεις την αλήθεια των λόγων του

Όσιρη έναντι των εχθρών του, δείξε ότι και ο λόγος του γραφέα Νεβσενή είναι ευθύς και ειλικρινής μπροστά στους εχθρούς του, όπως έκανες και με το λόγο του Όσιρη έναντι των εχθρών του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που συνοδεύουν τον Ρα και τον Όσιρη στην Ηλιούπολη τη νύκτα *Χετ-χάουι*,¹²⁴ τη νύκτα της μάχης και της αιχμαλωσίας των σκοτεινών δυνάμεων και την ημέρα της καταστροφής των εχθρών του Κυρίου του Κόσμου».¹²⁵

Βινιέτα Ι. Οι θεοί Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Όσιρης και Θωθ.

Τα Μεγάλα Όντα στην Ηλιούπολη είναι οι Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Όσιρης και Θωθ. Η φράση «αιχμαλωσία των σκοτεινών δυνάμεων» σημαίνει την καταστροφή των μοχθηρών συμμάχων του Σηθ, όταν αυτός διέπραξε ανομία για δεύτερη φορά.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του **Όσιρη** Άνη είναι αληθινός μπροστά στους εχθρούς του, μαζί με τα Μεγάλα Όντα που είναι στη Βούσιρη, τη νύκτα της ανύψωσης της στήλης Δεδ».¹²⁶

124. Η λέξη *Χετ-χάουι* σημαίνει «τα πράγματα της νύχτας». Έτσι ονομάστηκε η νύχτα εκείνη κατά την οποία έλαβε χώρα η μάχη ανάμεσα στον Όσιρη και τον Σηθ.

125. Η ημέρα της καταστροφής είναι η ημέρα της τιμωρίας των ηττημένων. Η μάχη φαίνεται πως διεξήχθη ανάμεσα στους οπαδούς του Όσιρη και στους οπαδούς του Σηθ, αλλά τα κείμενα υπαινίσσονται ότι η σύγκρουση ανάμεσα στους θεούς έλαβε χώρα στους ουρανούς. Αιτία του πολέμου αυτού ήταν η ανταρσία του Σηθ ενάντια στην εξουσία του Ωρου του Πρεσβύτερου ή Αρούρη.

126. Η ύψωση της στήλης Δεδ ήταν μια από τις σπουδαιότερες τελετές της ετήσιας εορτής του Όσιρη που λάμβανε χώρα σε όλους τους κυριότερους ναούς του θεού. Συμβόλιζε την τελική πράξη της ανασύστασης του σώματος του Όσιρη και της αναστάσης του.

Βινιέτα II. Οι θεοί Όσιρης, Ίσιδα, Νέφθυς και Ωρος.

Τώρα τα Μεγάλα Όντα στη Βούσιρη είναι Όσιρης, Ίσιδα, Νέφθυς και Αρενδώτης. Όσο για τη νύκτα της ανύψωσης της στήλης Δεδ, υποδηλώνει την ανύψωση του ώμου του Ωρου, κυβερνήτη της Λητόπολης. Αυτοί οι θεοί στέκουν πίσω από τον Όσιρη, καθώς αυτός είναι τυλιγμένος με επιδέσμους.

«Χαίρε Θωθ που χάρισες τη νίκη στον Όσιρη πάνω στους εχθρούς του. Βοήθησε τον Όσιρη Άνη να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα της Λητόπολης, τη νύκτα Χετ-χάουι στη Λητόπολη».¹²⁷

Βινιέτα III. Οι θεοί Όσιρης και Ωρος, τα δυο μάτια Ουτοάτ πάνω από τους πυλώνες και ο θεός Θωθ.

Τα Μεγάλα Όντα στη Λητόπολη είναι ο «Α-όμματος Ωρος και ο Θωθ που είναι στην Άνρουτεφ».¹²⁸ Όσο για τη νύκτα Χετ-χάουι, τη νύκτα της εορτής στη Λητόπολη, υποδηλώνει το φως του ανατέλλοντος ηλίου πάνω στο φέρετρό του Όσιρη.

«Χαίρε ω Θωθ, που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του Όσιρη γραφέα Άνη ενάντια στους εχθρούς του είναι αληθινός μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στη Βούτο, τη νύκτα της ανύψωσης του θόλου¹²⁹ του Ωρου και της απόδοσης των κληρονομικών δικαιωμάτων του σαν γιου

127. Φαίνεται ότι μια μάχη ανάμεσα στον Όσιρη και στον Σηθ έλαβε χώρα και στη Λητόπολη.

128. Η άμορφη περιοχή του Άλλου Κόσμου, η οποία περιείχε τη λίμνη του πυρός. Άνρουτεφ σημαίνει «τόπος όπου τίποτα δεν φυτρώνει».

129. Θόλος, ή τέντα, στηριζόμενος σε δυο στήλες. Κάτω απ' αυτόν λάμβανε χώρα η στέψη των φαραώ.

του Όσιρη».

Βινιέτα IV. Οι θεοί Ωρος, Ίσιδα, Γιέσθα και Χάπι.

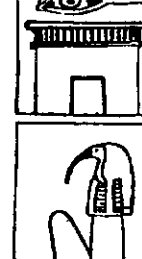
Τα μεγάλα Όντα στη Βούτο είναι Ωρος, Ίσιδα, Γιέσθα και Χάπι. Όσο για την «ανύψωση του θόλου του Ωρου», αναφέρεται στην εντολή του Σηθ προς τους οπαδούς του, λέγοντας «Υψώστε το θόλο».¹³⁰

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του Όσιρη γραφέα Άνη ενάντια στους εχθρούς του είναι αληθινός μπροστά στα Μεγάλα Όντα που εξετάζουν τους νεκρούς στην περιοχή Ρε-χτί, τη νύκτα που η Ίσιδα αγρυπνά και θρηνεί τον αδελφό της Όσιρη».

Βινιέτα V. Οι θεοί Ωρος,¹³¹ Ίσιδα, Άνουβης, Γιέσθα και Θωθ.

Τα Μεγάλα Όντα στην περιοχή Ρεχτί είναι Ωρος, Ίσιδα, Γιέσθα, Άνουβης και Θωθ.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε

130. Ο Σηθ σφετερίσθηκε την εξουσία και άρπαξε το στέμμα της Αιγύπτου και εδώ διατάζει να ετοιμαστεί ο τελετουργικός θόλος για τη στέψη. Όμως ηττήθηκε από τον Ωρο, ο οποίος τελικά στέφθηκε βασιλιάς.

131. Όπως βλέπουμε και στην εικόνα, ο γραφέας έβαλε την εικόνα του Όσιρη, αν και το κείμενο γράφει Ωρος.

ότι και ο λόγος του **Όσιρη** γραφέα Άνη –που είναι ατάραχος και θριαμβευτής– είναι αληθινός ενάντια στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην Άβυδο, τη νύκτα του θεού Χάκερ, όταν οι νεκροί διαχωρίζονται και τα Φωτεινά Όντα κρίνονται και όταν γίνεται η πομπή στη Θίνιτα». ¹³²

Βινιέτα VI. Οι θεοί Όσιρης, Ίσιδα, Οφός και η στήλη Δεδ.

Τα Μεγάλα Όντα στην Άβυδο είναι Όσιρης, Ίσιδα και Οφός. ¹³³

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσε την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του **Όσιρη** Άνη, γραφέα και εκτιμητή των ιερών προσφορών όλων των θεών, είναι αληθινός ενάντια στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που κρίνουν τους νεκρούς, τη νύκτα της απόφασης για εκείνους που πρόκειται να καταδικαστούν».

132. Πρωτεύουσα του 7ου νομού της Άνω Αιγύπτου, κοντά στην Άβυδο. Η αιγυπτιακή ονομασία της είναι Τένι, ενώ οι αρχαίοι Έλληνες την αποκαλούσαν-θις ή Θίνις.

133. Στα αιγυπτιακά Αη-ούατ (Ανοικτής Οδών). Συχνά ταυτίζεται με τον Άνουβη και έχουν κι οι δυο κεφάλι τσακαλιού. Όμως ο Άνουβης ήταν ανοικτής των δρόμων του Βορρά και ο Οφός του Νότου. Επίσης ο Άνουβης ήταν η προσωποποίηση του θερινού ηλιοστασίου και ο Οφός του χειμερινού.

Βινιέτα VII. Οι θεοί Θωθ, Όσιρης, Άνουβης και Άστεν.

Τα Μεγάλα Όντα στην Κρίση των νεκρών είναι Θωθ, Όσιρης, Άνουβης και Άστεν. Τώρα η «απόφαση για εκείνους που πρόκειται να καταδικαστούν», υποδηλώνει την αφαίρεση των αναγκαίων πραγμάτων από τις ψυχές των γίων της ανταρσίας.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσε την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του **Όσιρη** γραφέα Άνη είναι αληθινός ενάντια στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι παρόντα στην εορτή της ανασκαφής του εδάφους ¹³⁴ και του ποτίσμάτος του με αίμα στη Βούσιρη, όπως ακριβώς έδειξες ότι ο λόγος του Όσιρη ήταν αληθινός έναντι των εχθρών του».

Βινιέτα VIII. Οι τρεις θεοί της εορτής της ανασκαφής του εδάφους και ποτίσματος με αίμα.

Σχετικά με τα Μεγάλα Όντα που είναι παρόντα στο σκάψιμο

του εδάφους και του ποτίσμάτος του με αίμα στη Βούσιρη: Όταν οι σκοτεινές δυνάμεις του Σηθ πήγαν εκεί, μεταμορφωμένες σε ζώα, αυτά τα Μεγάλα Όντα τις συνέτριψαν μπροστά στους θεούς που ήταν εκεί και το αίμα τους πότισε τη γη.

134. Σε ανάμνηση εκείνης της σφαγής μπροστά στη στήλη Δεδ. που ήταν σύμβολο του Όσιρη, εκτελείτο μια εορτή κατά την οποία έσκαβαν το χώμα και το πότιζαν με το αίμα των θυμάτων.

Αυτά τα πράγματα επετράπη να γίνουν μετά από απόφαση εκείνων που κατοικούν στη Βούσιρη.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του Όσιρη γραφέα Άνη είναι αληθινός ενάντια στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην Άνρουτεφ τη νύκτα «Εκείνου με τις μυστικές μορφές», όπως έκανες με τον Όσιρη».

Βινιέτα ΙΧ. Οι θεοί Ρα, Όσιρης, Σώσης και ο Βέβωνας¹³⁵ που είναι κυνοκέφαλος.

Τα Μεγάλα Όντα στην Άνρουτεφ είναι Ρα, Όσιρης, Σώσης και Βέβωνας. Όσο για τη «νύκτα Εκείνου με τις κρυμμένες μορφές», αναφέρεται στην τοποθέτηση του χεριού, του πέλματος και του μηρού του Όννωφρη μέσα στο φέρετρο.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του Όσιρη Άνη του ευλογημένου ενάντια στους εχθρούς του είναι αληθινός, μπρο-

στά στα Μεγάλα Όντα που είναι στο Ρεστάου τη νύκτα που ο Άνουβης προστάτευσε με τα χέρια του τα πράγματα πίσω από τον Όσιρη και ο Ώρος θριάμβευσε πάνω στους εχθρούς του».

135. Ο θεός Βέβι που ο Πλούταρχος μεταγλωττίζει σαν Βέβων και ο Ελλάνικος σαν Βάβυς έχει μορφή τυφωνικού ζώου και συχνά ταυτίζεται με τον Σηθ.

Βινιέτα Χ. Οι θεοί Ώρος, Όσιρης, Ίσιδα¹³⁶ και...

Τα Μεγάλα Όντα στο Ρεστάου είναι Ώρος, Όσιρης και Ίσιδα. Η καρδιά του Όσιρη είναι χαρούμενη· η καρδιά του Ώρου είναι χαρούμενη· και οι δυο είναι ατάραχοι.

«Χαίρε Θωθ που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Δείξε ότι και ο λόγος του Όσιρη γραφέα Άνη –εκτιμητή των ιερών προσφορών όλων των θεών– ενάντια στους εχθρούς του είναι αληθινός μπροστά στους μεγάλους Δέκα που είναι με τον Ρα, μπροστά στον Όσιρη και σε κάθε θεό και θεά, ενώπιον του Κυρίου του Κόσμου. Έχει συντρίψει τους εχθρούς του και έχει εξαλείψει κάθε κακό που υπήρχε σ' αυτόν».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή επαναληφθεί προς χάριν του νεκρού, αυτός θα αναδυθεί στο Φως της Ημέρας, εξαγνισμένος μετά θάνατον και υφιστάμενος μεταμορφώσεις σύμφωνα με τις επιταγές της καρδιάς του. Αν αυτή η Επωδή επαναληφθεί, θα ταξιδεύσει πέραν της γης, θα ξεφύγει από το πυρ και κανένα από το ψεγάδια που είχε δεν θα τον χαρακτηρίζει πια στους αιώνες των αιώνων.

19

Επωδή του Στεφάνου της Νίκης.

Ο Όσιρης Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, γιος του Σερέτ-Άμσου, του θριαμβευτή, λέει:

Ο πατέρας σου Άτμου¹³⁷ έχει πλέξει για σένα έναν ωραίο στέφανο νίκης για να τοποθετηθεί στο μέτωπό σου· ω εσύ που αγαπάς τους θεούς και ζεις αιώνια. Ο Όσιρης, Κυβερνήτης της Αμέντας, σε βοήθησε να θριαμβεύσεις πάνω στους εχθρούς σου και ο πατέρας σου Κηβ άφησε για σένα όλη την κληρονομιά του. Γι' αυτό έλα, ω Ώρε, γιε της Ίσιδας, γιατί εσύ, γιε του Όσιρη, κάθισες στο θρόνο του πατέρα σου Ρα και

136. Η τέταρτη θεότητα παραμένει απροσδιόριστη και η Ίσιδα είναι εδώ κάπως αλλιώςτικη.

137. Θεός που πρόβαλλε από την αρχέγονη άβυσσο των υδάτων. Είναι ο πρωτεύων θεός που γεννάει τους άλλους θεούς και δίνει στον εαυτό του όποια μορφή θέλει.

ανέτρεψες τους εχθρούς σου, γιατί αυτός σε διόρισε κυβερνήτη των δυο μεγάλων χωρών. Ο Άτμου επίσης το ενέκρινε και η Εννεάδα των θεών επικύρωσε τη λαμπρή δύναμη της νίκης του Ώρου, γιου της Ίσιδας και του Ώρου, για πάντα. Και ο **Όσιρης** Αουφάνχ θα είναι πάντα θριαμβευτής. Ω Όσιρη, Κυβερνήτη της Αμέντας, όλος ο Βόρειος και Νότιος Ουρανός και όλοι οι θεοί και οι θεές που είναι στον Ουρανό και στη Γη επιθυμούν τη νίκη του Ώρου, γιου της Ίσιδας και του Ώρου πάνω στους εχθρούς του μπροστά στον Όσιρη, Κυβερνήτη της Αμέντας, ο οποίος θα βοηθήσει και τον **Όσιρη** Αουφάνχ, το δίκαιο, να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του ενώπιον του Όσιρη, Κυβερνήτη της Αμέντας, του Όννωφρη, γιου της Νουτ, την ημέρα που έκανε τον Ώρο να θριαμβεύσει πάνω στον Σηθ και τη στρατιά του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην Ηλιούπολη· τη νύκτα της μάχης και της ανατροπής των Σκοτεινών Δυνάμεων μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην Άβυδο· τη νύκτα του θριάμβου του Όσιρη πάνω στους εχθρούς του. Βοήθησε και τον **Όσιρη** Αουφάνχ, τον ευλογημένο, να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του μπροστά στα Μεγάλα Όντα που στέκουν στον ορίζοντα του Άλλου Κόσμου την ημέρα της εορτής του Χάκερ μπροστά στα Μεγάλα Όντα που κρίνουν τους νεκρούς· τη νύκτα της κρίσης εκείνων που πρόκειται να καταδικαστούν μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στη Λητόπολη· τη νύκτα των «πραγμάτων του βωμού στη Λητόπολη» μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στη Βούτο· τη νύκτα που κληρονόμησε ο Ώρος τα πράγματα του πατέρα του Όσιρη μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην εορτή του σκαψίματος του εδάφους και ποτίσματος με αίμα στη Βούσιρη ή, όπως άλλοι λένε, στην Άβυδο· τη νύκτα της στάθμισης των λόγων ή, όπως άλλοι λένε, τη νύκτα του ζυγίσματος των βοστρύχων μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην Άνρουτεφ· τη νύκτα που ο Ώρος καταλαμβάνει τη γενέτειρα των θεών μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στην περιοχή Ρεχτί· τη νύκτα που η Ίσιδα αγρυπνάει και θρηνεί τον αδελφό της μπροστά στα Μεγάλα Όντα που είναι στο *Ρεστάου*· τη νύκτα του θριάμβου του Όσιρη πάνω σε όλους τους ε-

χθρούς του.

Ο Ώρος επανέλαβε τα λόγια αυτά τέσσερις φορές και όλοι οι εχθροί του ανατράπηκαν, έπεσαν κάτω και συντρίφτηκαν. Και ο **Όσιρης** Αουφάνχ επανέλαβε τα λόγια τέσσερις φορές, γι' αυτό οι εχθροί του ας ανατραπούν, ας πέσουν κάτω και ας συντριβούν. Ο Ώρος, γιος της Ίσιδας και του Όσιρη, γιόρτασε εκατομμύρια εορτές και όλοι οι εχθροί του ανατράπηκαν, έπεσαν κάτω και συντρίφτηκαν. Οι κατοικίες τους παραδόθηκαν στον Άρχοντα της Ανατολής· τα κεφάλια τους αποκόπηκαν από το σώμα τους, καθώς και τα πόδια τους και δόθηκαν στο μεγάλο Καταστροφέα που κατοικεί στην κοιλάδα των τάφων και ποτέ δεν θα απαλλαγούν από τα δεσμά του Κηβ.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή επαναλαμβάνεται πάνω από το θείο στέφανο που τοποθετείται στο πρόσωπο του πεθαμένου, ενώ ο ιερέας ρίχνει θυμίαμα στη φωτιά για χάρη του Όσιρη Αουφάνχ, του θριαμβευτή, γιου του θριαμβευτή Σερέτ-Αμσου. Έτσι τον βοηθάς να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του, νεκρούς ή ζωντανούς και να συγκαταλεχθεί ανάμεσα στους συνοδούς του Όσιρη. Και ένα χέρι εκτείνεται προς αυτόν, με αμβροσία και νέκταρ ενώπιον του θεού. Αυτή την Επωδή πρέπει να την επαναλαμβάνεις δυο φορές το πρωί –γιατί είναι μια ευνοϊκή επωδή– κανονικά και συνεχώς.

20

Χαίρε Θωθ, που επικύρωσες την αλήθεια των λόγων του Όσιρη έναντι των εχθρών του. Παγίδευσε τους εχθρούς του **Όσιρη** γραφέα Νεβσενή, του ευσεβή, μπροστά στους αντιπροσώπους κάθε θεού και κάθε θεάς, μπροστά στα Μεγάλα Όντα της Ηλιούπολης τη νύκτα της μεγάλης μάχης και ανατροπής του σκοτεινού Σούχη στη Βούσιρη, τη νύκτα της ανόρθωσης των δυο στηλών Δεδ στη Λητόπολη, τη νύκτα της εκτέλεσης της νυκτερινής τελετής στη Λητόπολη και στη Βούτο, τη νύκτα της απόδοσης της κληρονομιάς του Όσιρη στο γιο του Ώρο στην περιοχή Ρεχτί, τη νύκτα που η Ίσιδα θρηνεί τον αδελφό της Όσιρη στην Άβυδο, τη νύκτα της εορτής Χάκερ και του διαχωρισμού των νεκρών

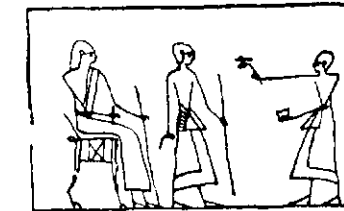
και των πνευμάτων, τη νύκτα εκείνων που πρόκειται να εξολοθρευτούν στην εορτή του σκαψίματος του εδάφους στην Άνρουτεφ στο Ρεστάου και τη νύκτα που αποδείχθηκε η αλήθεια των λόγων του Ώρου μπροστά στους εχθρούς του. Ο Ώρος είναι ισχυρός· το βόρειο και το νότιο ημισφαίριο του Ουρανού χαίρονται και η καρδιά του Όσιρη είναι ικανοποιημένη. Χαίρε Θωθί Βοήθησε τον **Όσιρη** γραφέα Νεβσενή να δικαιωθεί έναντι των εχθρών του μπροστά στους αντιπροσώπους των θεών και του Όσιρη, ο οποίος είναι πίσω από το ιερό του.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή επαναλαμβάνεται κανονικά από έναν άνθρωπο που έχει εξαγνιστεί με νερό νάτρου, ο άνθρωπος θα εμφανίζεται καθημερινά, αφού πρώτα φθάσει στο λιμάνι (δηλαδή θα έχει πεθάνει) και θα κατορθώνει όλες τις μεταμορφώσεις που η καρδιά του θα επιθυμεί και θα προβάλλει από τις φλόγες.

V. ΟΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΝΤΑΣ

21

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται μπροστά από μια όμορφη φυσιογνωμία που κρατάει το σύμβολο της ζωής στο ένα χέρι και ένα ραβδί στο άλλο. Ένας ιερέας κρατάει στο ένα χέρι ένα βάζο με αλοιφή και στο άλλο χέρι το όργανο **Ουρχεκάου** με το οποίο πρόκειται να αγγίξει το στόμα του νεκρού. Το **Ουρχεκάου** έχει τη μορφή κριοκέφαλου φιδιού και πιστεύεται πως έχει μαγικές δυνάμεις.

Επωδή της χορήγησης ενός στόματος στον Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, στον Νου το θριαμβευτή, στον Άλλο Κόσμο.

Ο Νού λέει:

Χαίρε Κύριε του Φωτός, Επόπτη του Μεγάλου Ναού, Άρχοντα της νύκτας και του μεγάλου σκότους! Ήλθα σε σένα σαν αγνό Φωτεινό Όν. Τα χέρια σου είναι πίσω σου και οι προσφορές τροφών μπροστά σου. Δώσε μου το στόμα μου για να μπορώ να μιλάω μ' αυτό και οδήγησε την καρδιά μου όταν το σκοτάδι και το πυρ υπερισχύουν.

22

BINIETA. Στον Πάπυρο του Νεβσενή βλέπουμε το «Φύλακα του Ζυγού» να τεντώνει το χέρι του για να αγγίξει το στόμα του πεθαμένου. Σε άλλους Παπύρους ο ίδιος ο νεκρός απλώνει το δεξί ή το αριστερό του χέρι στο στόμα του, σαν να εκτελεί την τελετή «ανοίγματος του στόματος» από μόνος του.

Επωδή της χορήγησης ενός στόματος στον Όσιρη Άνη, το γραφέα και εκτιμητή των ιερών προσφορών όλων των θεών, το θριαμβευτή, στον Άλλο Κόσμο.

Προβάλλω από το Αυγό που είναι στο μυστικό τόπο. Είθε να μου δοθεί το στόμα μου για να μπορώ να μιλήσω μ' αυτό ενώπιον του μεγάλου Θεού, του Κυρίου του Άλλου Κόσμου. Είθε το χέρι μου να μην παραμεριστεί μπροστά στους αντιπροσώπους των θεών, γιατί είμαι ο Όσιρης, Κύριος του Ρεστάου. Είθε να έχω κι εγώ μια μερίδα τροφής, δίπλα σε εκείνον που στέκει στο βάθρο. Γιατί ήλθα, ακολουθώντας την επιθυμία της καρδιάς μου, από τη Λίμνη του Πυρός και έχω σβήσει τη φλόγα.

23

BINIETA. Το άγαλμα του Άνη, του γραφέα, καθισμένου πάνω σε ένα βάθρο που έχει τη μορφή του συμβόλου της Μαάτ. Μπροστά του στέκει ο ιερέας Σεμ φορώντας δέρμα πάνθηρα. Με το δεξί του χέρι κρατάει το κριοκέφαλο, οφιοειδές όργανο Ουρχεκάου με το οποίο πρόκειται να αγγίξει το στόμα του αγάλματος και να εκτελέσει έτσι την τελετουργία του «Ανοίγματος του Στόματος». Μπροστά στα πόδια του είναι το ταφικό μπαούλο για την εναπόθεση αλοιφών κ.τ.λ., τρία όργανα αποκαλούμενα αντίστοιχα Σέθουρ, Τουντέτ και Δεμάνου και το αντικείμενο Πεσενκέφ. Στον Πάπυρο του Νεβσενή η σκηνή περιγράφεται με τα λόγια: «Ο ιερέας Σεμ εκτελώντας το Άνοιγμα του Στόματος». Στη σαϊτική απόδοση βλέπουμε έναν ιερέα να προσφέρει ένα δοχείο με αλοιφή στο νεκρό.

Επωδή του Ανοίγματος του Στόματος του Όσιρη.

Ο γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Ας ανοίξει το στόμα μου ο θεός Φθα και ο θεός της πόλης μου ας λύσει τους επιδέσμους που σφραγίζουν το στόμα μου. Έπειτα ας έλθει ο Θωθ¹³⁸ που κατέχει όλες τις λέξεις δύναμης και ας λύσει τα δεσμά, ας λύσει ακόμα και τα δεσμά του Σηθ¹³⁹ από το στόμα μου. Και ο Άτμου ας τα ρίξει σε εκείνους που θα με έδεναν και θα με τραβούσαν μαζί τους. Ας ανοιχτεί το στόμα μου. Ας το αποσφραγίσει ο Σώσης με το μαχαίρι του με το οποίο άνοιξε το στόμα των θεών. Είμαι η Σέχμετ και κάθομαι πλάι σ' αυτήν που είναι στον άνεμο του ουρανού. Είμαι η Σαχίτ¹⁴⁰ που διαμένει στον τόπο των Ψυχών¹⁴¹ της Ηλιούπολης. Όσο για τις λέξεις δύναμης και για τα λόγια που θα εκτοξευτούν εναντίον μου, είθε να τα αντιμετωπίσουν οι θεοί και όλη η Εννεάδα.

24

BINIETA. Αυτή η βινιέτα από τον Πάπυρο του Τουρίνου παρουσιάζει έναν ιερέα ο οποίος απευθύνεται στο νεκρό.

138. Ο Θωθ ήταν ο γνώστης των μαγικών λέξεων και τελετουργιών. Αυτός εκφώνησε τη λέξη (Λόγο) που προκάλεσε τη δημιουργία του κόσμου. Επίσης χορήγησε στην Ίσιδα τις λέξεις δύναμης με τις οποίες ανέστησε τον Όσιρη και έσωσε το γιο της Ωρο από το θανατηφόρο τσίμπημα του σκορπιού.

139. Ο Ανταγωνιστής του Ωρου, θεός του σκότους και της ανταρσίας. Αδελφός και δολοφόνος του Όσιρη. Δεν ήταν ακριβώς η αρχή του «κακού», αλλά μάλλον οι κατώτερες αρχές του θείου σώματος του Όσιρη.

140. Όνομα άστρου που περιγράφεται σαν γυναίκα του Ωρίωνα.

141. Οι Ψυχές της Ηλιούπολης είναι ο Ρα, ο Σώσης και η Τεφνούτ.

Επωδή της Χορήγησης της λέξης δύναμης στον *Οσιρη* Άνη.

Ο *Οσιρης* Άνης λέει:

Είμαι ο Άτμου-Χεπερά που ήλθε σε ύπαρξη πάνω στο μηρό της μητέρας του. Εκείνοι που είναι στον *Νου* έχουν γίνει Λύκοι και αυτοί που είναι ανάμεσα στα Μεγάλα Όντα έχουν γίνει Ύαινες. Ιδού, θα περισυλλέξω τη λέξη δύναμης από κάθε τόπο και από κάθε άνθρωπο όπου κι αν είναι, έτσι ώστε να έλθει σε μένα γρηγορότερα από λυκόσκυλο και ταχύτερα από το φως. Χαίρε εσύ που οδηγείς τη βάρκα του *Ρα*, που κρατάς ευθεία την πορεία και σταθερή στο βόρειο άνεμο και διαπλέεις το ποτάμι προς τη Λίμνη του *Πυρός* που είναι στη Χώρα των Θεών. Ιδού, εσύ περισυλλέγεις τη λέξη δύναμης από κάθε τόπο και από κάθε άνθρωπο όπου μπορεί να είναι, έτσι ώστε να έλθει γρηγορότερα από λυκόσκυλο και ταχύτερα από το φως. Αυτή η λέξη δύναμης προκάλεσε τις μεταμορφώσεις της *Μουτ*,¹⁴² δημιούργησε τους θεούς από τη σιωπή και μέσω της *Μουτ* χάρισε θέρμη στους θεούς. Ιδού, αυτή η λέξη δύναμης είναι δική μου και θα έλθει σε μένα απ' όπου κι αν είναι και από οποιονδήποτε άνθρωπο, γρηγορότερα από λυκόσκυλο και ταχύτερα από το φως ή, όπως άλλοι λένε, γρηγορότερα από τη σκιά.

25

BINIETA. Σε πολλούς θηβαϊκούς Παπύρους αυτή η Επωδή είναι δίχως βινιέτα. Όμως στον Πάπυρο *Brocklehurst*, ο ιερέ-

142. Η *Μουτ*, η Μητέρα του Κόσμου, ήταν σύζυγος του *Άμμωνα* και δεύτερο μέλος της θηβαϊκής Τριάδας, της οποίας τρίτο μέλος ήταν ο *Χενσοού*, ο Ηρακλής των Ελλήνων. Συμβολίζει τη Φύση, μητέρα όλων των όντων και οι αρχαίοι Έλληνες την ταύτιζαν με την *Ήρα*.

ας *Σεμ* φορώντας δέρμα πάνθηρα, φαίνεται να κρατάει μπροστά στο πρόσωπο του νεκρού ένα γενειοφόρο ειδώλιο, σαν *ουσάβτι*. Στον Πάπυρο του *Τουρίνου*, ο ιερέας στέκεται απλώς απέναντι στον πεθαμένο, χωρίς να εκτελείται κάποια τελετουργία.

Επωδή της ανάκλησης της μνήμης ενός ανθρώπου, προκειμένου να θυμηθεί το όνομά του στη Χώρα των Θεών.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο *Νου*, ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, *Αμενχετέπ*, λέει:

Ας μου δοθεί το όνομά μου στο Μεγάλο Ναό και ας θυμηθώ το όνομά μου στον Οίκο του *Πυρός* τη νύκτα που τα χρόνια υπολογίζονται και οι μήνες μετριώνται. Είμαι με το Θείο *Ον* και στέκομαι στην ανατολική πλευρά του ουρανού. Είθε να μπορώ να προφέρω το όνομα κάθε θεού που θα παρουσιαστεί σε μένα.

26

BINIETA. Ο γραφέας Άνης, ντυμένος στα λευκά και κρατώντας την καρδιά του με το δεξί του χέρι, απευθύνεται στον *Άνουβη* που φέρει κεφάλι τσακαλιού. Με το αριστερό του χέρι, που είναι τεντωμένο, ο Άνης κρατάει ένα περιδέραιο φτιαγμένο από αρκετές σειρές εγχρώμων χαντρών η πόρπη έχει τη μορφή πυλών και μέσα στο μενταγιόν, που έχει επίσης μορφή πυλώνα, υπάρχει επίσης μια αναπαράσταση ενός σκαβαίου σε μιά βάρκα που συμβολίζει τον ηλιακό θεό *Ρα-Χεπερά* στη βάρκα του. Από το μενταγιόν κρέμονται άνθη λωτού. Σε άλλους θηβαϊκούς Παπύρους οι βινιέτες είναι διαφορετικές. Στον Πάπυρο του *Νεβσενή* ο «*Άνουβης* που κατοικεί

στην πόλη των Βαλσαμωτών», δίνει μια καρδιά στον πεθαμένο και σε άλλες τον αγκαλιάζει, ή ο ίδιος ο νεκρός απευθύνεται στην καρδιά του που είναι τοποθετημένη μπροστά του πάνω σε ένα τραπεζάκι. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο πεθαμένος γονατίζει μπροστά στην ψυχή του που έχει τη μορφή ανθρωποκέφαλου γερακιού και κρατάει την καρδιά του με το αριστερό του χέρι.

Επωδή της Χορήγησης μιας καρδιάς στον Όσιρη Άνη στη Χώρα των Θεών.

Ο Άνης λέει:

Ας είναι μαζί μου η καρδιά στον Οίκο των Καρδιών. Ας είναι μαζί μου η καρδιά στον Οίκο των Καρδιών.¹⁴³ Ας είναι μαζί μου η καρδιά και ας είναι ατάραχη εκεί. Δεν θα φάω τα αρτίδια του Όσιρη στην ανατολική μεριά της Λίμνης των Ανθέων όταν κατέρχεσαι στο ποτάμι, ούτε όταν ανέρχεσαι, ούτε θα έρχομαι στη βάρκα μαζί σου. Είθε να μου δοθεί ένα στόμα για να μιλάω, δυο πόδια για να περπατώ και δυο χέρια για να ανατρέψω τον εχθρό του. Ας ανοιχτούν για μένα οι πύλες

143. Στην πρώτη φράση χρησιμοποιείται η αιγυπτιακή λέξη αβ (καρδιά) σχετιζόμενη με την ψυχή, ενώ στη δεύτερη φράση η λέξη είναι χάτι (καρδιά) και αναφέρεται στη φυσική καρδιά του ανθρώπινου σώματος.

του ουρανού. Ας ανοίξει ο Κηβ, ο Άρχοντας των θεών, τα δυο σαγόνια για μένα. Ας ανοίξει τα μάτια μου που δεν βλέπουν, εξαιτίας των επιδέσμων. Ας με βοηθήσει να τεντώσω τα πόδια μου που είναι δεμένα μαζί. Ο Άνουβης ας δυναμώσει τους μηρούς μου για να στέκομαι. Η Σέχμετ ας με σηκώσει για να ανέλθω στον ουρανό και να εκπληρωθεί η εντολή μου στη Μέμφιδα. Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ την Καρδιά μου. Είμαι ο κύριος της καρδιάς μου· είμαι ο κύριος των βραχιόνων και των χεριών μου· είμαι ο κύριος των ποδιών μου. Έχω τη δύναμη να κάνω εκείνο που το Κα επιθυμεί. Ας μη φυλακιστεί η ψυχή μου μέσα στο σώμα στις πύλες του Άλλου Κόσμου, όταν εισέλθω ατάραχος και αναδυθώ γαλήνιος.

27

BINIETA. Ο γραφέας Άνης με χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας και η καρδιά του που είναι τοποθετημένη πάνω σε ένα στήριγμα, μπροστά στους τέσσερις θεούς οι οποίοι κάθονται σε ένα βάθρο που έχει το σχήμα της Μαάτ. Στον Πάπυρο του Τουρίνου βλέπουμε τον πεθαμένο να γονατίζει μπροστά στα τέσσερα παιδιά του Ωρου.

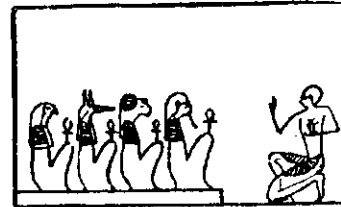

Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο.

Ο Όσιρης Άνης λέει:

Χαίρετε εσείς που αρπάζετε καρδιές! Χαίρετε εσείς που κλέβετε και συντρίβετε καρδιές. Χαίρετε, ω Κύριοι της Αιωνιότητας, Μύστες της Διάρκειας· μην πιάνετε στα δάχτυλά σας την καρδιά του Όσιρη Άνη και μην επιτρέπετε να εκτοξευτούν κατηγορίες ενάντιά της, γιατί αυτή είναι η καρδιά

του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, και ανήκει σ' αυτόν με τα πολλά ονόματα, τον ισχυρό, του οποίου οι λέξεις είναι τα άκρα του και ο οποίος στέλνει την καρδιά να ενοικήσει στο σώμα του. Η καρδιά του **Όσιρη** Άνη είναι ειλικρινής, και αναnevώνεται ενώπιον των θεών. Αυτός έχει αποκτήσει κυριαρχία

πάνω της και δεν του απαγγέλθηκαν κατηγορίες για ό,τι έχει κάνει. Έχει απαιτήσει κυριαρχία πάνω στα μέλη του. Η καρδιά τον υπακούει, είναι κύριός της, είναι στο σώμα του και ποτέ δεν θα εκδιωχθεί από εκεί. Εγώ, ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, είμαι ατάραχος. Ο λόγος μου είναι ευθύς στην όμορφη Αμέντα, στο Όρος της Αιωνιότητας. Σε εξορκίζω να είσαι υπάκουη σε μένα στον Άλλο Κόσμο.

28

BINIETA. Σε μερικούς Παπύρους που περιέχουν τη θηβαική απόδοση της Βίβλου των Νεκρών (π.χ. του Νου και του Αμέννεβ) αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα. Στον Πάπυρο του Νεφερούβενφ ο πεθαμένος φαίνεται να κρατάει την καρδιά του πάνω στο στήθος του με το αριστερό του χέρι και γονατίζοντας μπροστά σε ένα θηρίο με ανθρώπινη μορφή που κρατάει μαχαίρι με το δεξί του χέρι και πιάνει την ουρά του με το αριστερό. Ένας άλλος Πάπυρος δείχνει το νεκρό να προσφέρει θυμίαμα στον Όσιρη, ο οποίος στεκόμενος πάνω σε ένα βάθρο που έχει τη μορφή της Μαάτ, κρατάει το μαστίγιο και το σκήπτρο στο χέρι του. Στον Πάπυρο Brocklehurst ο πεθαμένος γονατίζει και κρατάει την καρδιά με το αριστερό χέρι που είναι τεντωμένο. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός λατρεύει την καρδιά του, η οποία είναι τοποθετημένη σε βάθρο μπροστά από μια καθιστή θεότητα.

164

Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του Επόπη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του θριαμβευτή, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Νου λέει:

Χαίρε λεοντόμορφε θεέ! Είμαι το άνθος Ουνβ. Για μένα μιάσμα είναι ο βωμός του θεού. Είθε να μην αρπάξουν την καρδιά μου οι πολεμοχαρείς θεοί της Ηλιούπολης. Χαίρε εσύ που περιδένεις τον Όσιρη και που έχεις δει τον Σηθ! Χαίρε εσύ που επιστρέφεις, αφού τον προσβάλλεις και τον συντρίψεις μπροστά στους ισχυρούς! Η καρδιά μου κάθετα και θρηνεί μπροστά στον Όσιρη· κάνει ικεσίες για μένα. Του χαρίζω και του αφιερώνω τις κρυφές σκέψεις της καρδιάς στον Οίκο του Πλατυπρόσωπου. Του φέρνω άμμο στην είσοδο της Ερμούπολης. Ας μην μου αφαιρέσουν την καρδιά μου.

Θα σε εγκαθιδρύσω στο θρόνο σου, συνδέοντάς σε με τις καρδιές στα Ηλύσια Πεδία, με τα χρόνια της ισχύος σε όλους τους τόπους δύναμης, ενάντια σε όλα εκείνα που είναι μιάσματα για σένα και προμηθεύοντάς σε με τροφή από πράγματα που σου ανήκουν, σύμφωνα με τη μεγάλη ισχύ σου.

Η καρδιά μου είναι προσηλωμένη στις εντολές του θεού Άτμου, ο οποίος με οδηγεί στην επικράτεια του Σηθ, αλλά η καρδιά μου, της οποίας η επιθυμία εκπληρώθηκε μπροστά στα Μεγάλα Όντα του Άλλου Κόσμου, ας μην παραδοθεί σ' αυτόν. Όταν βρίσκουν το πόδι και τους επιδέσμους, τα θάβουν.

29

BINIETA. Ο Άνης στεκόμενος με μια ράβδο στο χέρι του.

165

Στον Πάπυρο του Τουρίνου αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα.

Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο.

Ο *Θοιρης* Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Γυρίστε πίσω, ω αντιπρόσωποι των θεών! Έρχεστε για να αρπάξετε την καρδιά μου που είναι ζώσα; Αλλά η καρδιά μου, που είναι ζώσα, δεν θα δοθεί σε σας. Καθώς προχωρώ, οι θεοί ακούνε τις επικλήσεις μου και υποκλίνονται, αποσυρόμενοι στους τόπους τους.

29(θ)

Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του Αμενχτεπ, του θριαμβευτή, για να μην του την αρπάξουν και την θανατώσουν στη Χώρα των Θεών.

Ο πεθαμένος λέει:

Η καρδιά μου είναι μαζί μου και ποτέ δεν θα μου την αρπάξουν. Είμαι ο Κύριος των Καρδιών, ο σφαγιαστής της καρδιάς. Ζω στην αλήθεια και σ' αυτήν υπάρχω. Είμαι ο Όρος, ο ένοικος στις καρδιές. Είμαι ο ένοικος του σώματος. Ζω με το λόγο, εκφράζοντας ό,τι είναι στην καρδιά μου. Είθε να μην την αρπάξουν· να μην την πληγώσουν και την κομματιάσουν. Είθε να την έχω για να ζω στο σώμα του πατέρα μου Κηβ και της μητέρας μου Νουτ. Δεν έχω κάνει οτιδήποτε θε-

ωρούν οι θεοί ως μίasma. Δεν θα νικηθώ, αλλά αντιθέτως θα δικαιωθώ.

29 (γ)

BINIETA. Μια καρδιά.

Επωδή της καρδιάς από καρνεόλιο.

Ο *Θοιρης* Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο Φοίνικας, η ψυχή του Ρα και ο οδηγός των θεών στον Άλλο Κόσμο. Οι ψυχές τους προβάλλουν στη γη, για να εκπληρώσουν τη θέληση των *Κα* τους.¹⁴⁴ Έτσι ας προβάλλει και η ψυχή του *Θοιρη* Άνη, για να εκπληρώσει τη θέληση του *Κα* του.

30

BINIETA. Ο πεθαμένος, με χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας, στέκει μπροστά σε έναν σκαραβαίο, τοποθετημένο σε ένα βάθρο.

Η Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς ενός ανθρώπου, για να μην του την αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο.

Ο *Θοιρης* Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, γιος του Σερέτ-Άμσου,

144. Συνήθως μεταφράζεται με τον όρο «Διπλό», δηλαδή διπλό αιθερικό σώμα, όπου το ένα από τα δυο συνδέεται με το φυσικό σώμα και διαλύεται μαζί μ' αυτό μετά το θάνατο, ενώ το δεύτερο παραμένει ελεύθερο. Υπάρχει ποικιλία γνώμων γι' αυτό ανάμεσα στους Αιγυπτιαολόγους και κατά καιρούς έχει μεταφραστεί: πρόσωπο, άτομο, πνεύμα, ομοίωμα, φάντασμα κ.τ.λ. Οι Έλληνες ταύτιζαν το *Κα* και το κοπτικό *Κω*, με το «είδωλο» του νεκρού.

του θριαμβευτή, λέει:

Ω Καρδιά που έχω από τη μητέρα μου! Ω Καρδιά που έχω από τη μητέρα μου! Ω καρδιά της ζωής μου που είχα στη γη. Είθε κανένας να μην πει τίποτα εναντίον μου κατά τη διάρκεια της Κρίσης. Είθε κανένας να μην πει τίποτα εναντίον μου μπροστά στα Μεγάλα Όντα. Είθε να μην χωριστείς από μένα μπροστά στο μεγάλο Θεό, τον Κύριο της Αμέντας.

Χαίρε, ω καρδιά του Όσιρη, Κυρίου της Αμέντας! Χαίρετε, ω σπλάχνα μου. Χαίρετε εσείς, ω θεοί που διαμένετε στα σύννεφα και που υπερέχετε λόγω των σκήπτρων σας! Πείτε καλά λόγια για τον **Όσιρη** Αουφάνχ και βοηθήστε τον να ευημερήσει ενώπιον του Νεχέβ-κα.¹⁴⁵ Και ιδού, αν και συνδέομαι με τη γη και είμαι στο ισχυρό εσώτατο μέρος του ουρανού, είθε να παραμένω στη γη και να μην πεθάνω στην Αμέντα και ας ζω εκεί παντοτινά σαν ένα Φωτεινό Όν.

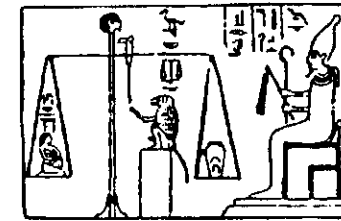
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30(8)

ΒΙΝΙΕΤΑ. Μερικοί Πάπυροι που περιέχουν τη θηβαϊκή απόδοση αποδίδουν αυτή την Επωδή χωρίς βινιέτα και αυτό ίσως λόγω του γεγονότος ότι συχνά φαίνεται σαν ένα από τα κείμενα που απαντώνται στη μεγάλη σκηνή της Κρίσης, όπου συνιστά την προσευχή που υποτίθεται ότι λέει ο νεκρός. Στον Πάπυρο του Νεβσενή ο πεθαμένος γονατίζει στον έναν δίσκο του Ζυγού και ζυγίζεται με αντίβαρο την καρδιά του που είναι τοποθετημένη στον άλλο δίσκο ενώπιον του «Όσιρη, του μεγάλου Θεού και Κυρίου της Διάρκειας». Στην κορυφή του στηρίγματος του ζυγού βλέπουμε ένα ανθρώπινο κεφάλι και η γλωσσίδα ρυθμίζεται από έναν κυνοκέφαλο

¹⁴⁵. Θεός που απεικονίζεται συνήθως με σώμα ανθρώπου ή ζώου και κεφάλι φιδιού.

πίθηκο, καθισμένο σε ένα βάθρο, ο οποίος ονομάζεται «Θωθ, ο Κύριος του Ζυγού». Αλλού ο πίθηκος κάθεται σε ένα βαθμιδωτό βάθρο και αποκαλείται «Κύριος της Ερμούπολης, ο δίκαιος Ζυγιστής».

Στον Πάπυρο Αμέννεβ ο νεκρός στέκει δίπλα στη ζυγαριά, ενώ ένα ειδώλιό του ζυγίζεται με αντίβαρο την καρδιά του. Στη σκηνή αυτή, βλέπουμε στην κορυφή του στηρίγματος το κεφάλι ενός τσακαλιού. Αλλού η βινιέτα δείχνει απλώς μια καρδιά ή ένα σκαραβαίο ή παρουσιάζει το νεκρό καθιστό, να λατρεύει την καρδιά του, ή να στέκεται σε στάση λατρείας μπροστά σε έναν σκαραβαίο, που είναι σύμβολο του Χεπερά, του αυτογενή θεού, καθώς και της ανάστασης.

Επωδή της περιφρούρησης της καρδιάς του **Όσιρη**, του εκτιμητή των προσφορών όλων των θεών, του Άνη, του ευλογημένου ενώπιον του Όσιρη, για να μην του την αρπάξουν στη Χώρα των Θεών.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Ω Καρδιά μου που έχω από τη μητέρα μου! Ω Καρδιά που έχω από τη μητέρα μου. Ω καρδιά της ζωής μου που είχα στη γη. Είθε κανένας να μην πει τίποτα εναντίον μου κατά τη διάρκεια της Κρίσης. Μη με αποχωριστείς μπροστά στο Φύλακα του Ζυγού. Εσύ είσαι το *Κα* μου στο σώμα μου, ο Χνούφης¹⁴⁶ που διασφαλίζει την υγεία των μελών μου.

Είθε να εμφανιστείς στον τόπο της ευδαιμονίας προς τον οποίο κατευθυνόμαστε. Είθε να μην κηλιδωθεί το όνομά μου

¹⁴⁶. Ο Χνούφης μαζί με τον Φθα εκτέλεσαν την εντολή που εκφωνήθηκε από τον Θωθ για τη δημιουργία του κόσμου. Στις Φιλές απεικονίζεται σαν Αγγειοπλάστης που πλάθει τα διάφορα όντα πάνω στον τροχό του.

από τους Άρχοντες Σενίτ που εδραιώνουν άνδρες και γυναίκες. Είναι ευχάριστο, είναι ευχάριστο για μας να νιώθουμε την αγαλλίαση της καρδιάς, όταν σταθμίζονται τα λόγια. Ας μην εκτοξευθούν κατηγορίες εναντίον μου ενώπιον του μεγάλου Θεού, του Κυρίου της Αμέντας. Πράγματι, πόσο σπουδαίο είναι να βγεις θριαμβευτής!

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα ανακηρυχθεί κήρυκας της αλήθειας στη γη και στη Χώρα των Θεών και θα μπορέσει να εκπληρώσει ό,τι ένα ανθρωπινό όν επιθυμεί. Αποτελεί μια μεγάλη προστασία που παρέχεται από το θεό.

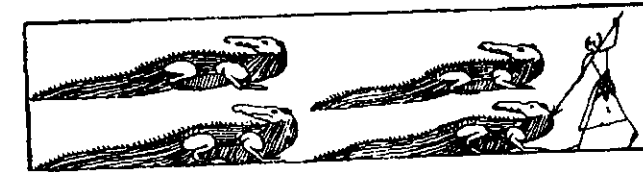
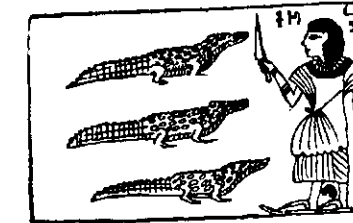
Αυτή η Επωδή βρέθηκε στην Ερμούπολη σε μια αλαβάστρινη πλάκα, η οποία κοσμείτο με γράμματα από γνήσιο λαζουρίτη και βρέθηκε κάτω από τα πόδια του αγάλματος του θεού, κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Φαραώ – βασιλιά του Βορρά και του Νότου – Μυκερίνου, του θριαμβευτή, από τον πρίγκηπα Χερουδάδαφ, ο οποίος την ανακάλυψε σε ένα ταξίδι που έκανε για να επιθεωρήσει τους ναούς. Ένας **Νεχτ** που ήταν μαζί του τον βοήθησε να την κατανοήσει. Την μετέφερε σαν κάτι θαυμαστό στο βασιλιά, όταν αντιλήφθηκε πως ήταν τόσο μεγάλο μυστήριο, αδιόρατο και αδιανόητο. Πρέπει να επαναλαμβάνεται από κάποιον που είναι αγνός και καθαρός, που δεν έχει φάει κρέας ζώου ή ψάρι.

Φτιάξε λοιπόν, έναν σκαραβαίο από πράσινη πέτρα, πλαισιωμένο από χρυσάφι και τοποθέτησέ τον στην καρδιά ενός ανθρώπου και θα εκπληρώσει γι' αυτόν το «Άνοιγμα του Στόματος». Αλειψέ τον με μύρο και επανέλαβε τα ακόλουθα λόγια δύναμης.

VI. ΤΟ ΞΕΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ

31

ΒΙΝΙΕΤΑ. Στον Πάπυρο του Νεχτ η βινιέτα αυτής της Επωδής εικονίζει το νεκρό να επιτίθεται σε τρεις κροκοδείλους, αλλά στη σαϊτική απόδοση επιτίθεται σε τέσσερις.

Επωδή της απώθησης του Κροκοδείλου που έρχεται να πάρει το φυλαχτό από τον Νου, τον Επόπτη του Οίκου του Σφραγισδοφύλακα, το θριαμβευτή – γιο του Επόπτη του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, του θριαμβευτή Αμενχετέπ – στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Θαιρης** Νου λέει:

— Φύγε, γύρνα πίσω, φύγε μακριά απαίσιε κροκόδειλε Σούι. Μη με πλησιάζεις, γιατί ζω με τις λέξεις δύναμης που κατέχω. Δεν θα αναφέρω το όνομά σας στο μεγάλο Θεό που σας έστειλε. «Βέττι είναι το όνομα του ενός και το όνομα του άλλου είναι Χράκε-Μαάτ»¹⁴⁷.

— Ο ουρανός εξουσιάζει τις εποχές και οι λέξεις δύναμης εξουσιάζουν εκείνο που κατέχουν: έτσι και το στόμα μου εξουσιάζει ό,τι κατέχει. Τα μπροστινά μου δόντια είναι σαν

¹⁴⁷. Βέττι σημαίνει «Αυτός που έχει δυο δόντια». Η λέξη Χράκεν-Μαάτ σημαίνει «Το Πρόσωπο της Αλήθειας».

μαχαίρια και τα πίσω σαν το νομό Δουτέφ.¹⁴⁸

— Χαίρε εσύ που κάθεσαι με το μάτι σου στραμμένο στις λέξεις δύναμης. Δεν θα μου κλέψεις το φυλαχτό, ω κροκόδειλε που ζεις μέσω λέξεων δύναμης.

32

BINIETA. Τέσσερις κροκόδειλοι προχωρούν εναντίον του νεκρού, ο οποίος λογχίζει έναν απ' αυτούς.

Επωδή της απώθησης του κροκόδειλου που έρχεται για να πάρει τις μαγικές λέξεις από το Φωτεινό Ον στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Ο Ισχυρός πέφτει, αλλά η Εννεάδα τον σηκώνει ξανά. Η ψυχή μου έρχεται και μιλάει με τον πατέρα μου και ο Ισχυρός την σώζει από τους οκτώ κροκόδειλους. Γνωρίζω το όνομά τους και τη ζωή τους και σώζω τον πατέρα μου απ' αυτούς.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε της Δύσης, που ζεις στα ακούραστα άστρα.¹⁴⁹ Το μίασμά σου είναι στην κοιλιά μου, γιατί έχω απορροφήσει τη δύναμη του Όσιρη και είμαι ο Σηθ.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε της Δύσης, γιατί το φίδι Νάου είναι στην κοιλιά μου και δεν το παραδίνω σε σένα. Η φωτιά σου δεν μ' αγγίζει.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε της Ανατολής που τρέφεται με εκείνους που τρώνε σκουπίδια και απορρίματα και ακαθαρσίες. Το μίασμά σου είναι στην κοιλιά μου. Προχωρώ, γιατί είμαι ο Όσιρης.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε της Ανατολής, γιατί το φίδι Νάου είναι στην κοιλιά μου και δεν το παραδίνω σε σένα. Η φωτιά σου δεν μ' αγγίζει.

¹⁴⁸. Είναι ο δωδέκατος νομός της Άνω Αιγύπτου.

¹⁴⁹. Έτσι αποκαλούνται τα άστρα του Νοτίου Ημισφαιρίου του ουρανού.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε του Νότου που τρέφεται με εκείνους που τρώνε σκουπίδια και απορρίματα και ακαθαρσίες. Το μίασμά σου είναι στην κοιλιά μου. Η φλόγα δεν θα πέσει στα χέρια σου, γιατί είμαι ο Σείριος.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε του Νότου, γιατί είμαι ασφαλής με τη λέξη δύναμης. Κρατάω το βότανο *Βέβετ* και δεν θα στο παραδώσω.

Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε του Βορρά που ζεις με ό,τι προσφέρεται στις Όρες, γιατί το μίασμά σου είναι στην κοιλιά μου, το δηλητήριό σου στο κεφάλι μου. Είμαι ο Άτμου. Φύγε μακριά, ω Κροκόδειλε του Βορρά. Η Σελκέτ είναι στην κοιλιά μου και δεν θα στην παραδώσω. Είμαι οι Ουάτς Μαάτι (ή Μέρτι).

Όσα έχουν δημιουργηθεί είναι στο χέρι μου και όσα δεν έχουν ακόμα έλθει σε ύπαρξη είναι στο σώμα μου. Είμαι περιβεβλημένος και προικισμένος με λέξεις δύναμης, ω Ρα, που είναι πάνω από μένα και κάτω από μένα. Έχω εξουσία και υπεροχή και πλήρη πνοή στην κατοικία του πατέρα μου Ουρ, ο οποίος μου παραχώρησε την όμορφη Αμέντα, που καταστρέφει τους ζωντανούς. Αλλά ισχυρός είναι ο Κύριός της που καθημερινά υφίσταται φθορά εκεί ή, όπως άλλοι λένε, διπλή εξάντληση μέρα με τη μέρα. Η όρασή μου είναι καθαρή, η καρδιά μου ατάραχη και το στέμμα με το φίδι είναι καθημερινά στο κεφάλι μου. Είμαι ο Ρα που προστατεύει τον εαυτό του και τίποτα δεν μπορεί να με ανατρέψει.

33

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στον Πάπυρο του Νου, αλλά σε ένα χειρόγραφο ο πεθαμένος με ένα μαχαίρι σε κάθε χέρι φαίνεται να επιτίθεται σε τέσσερα φίδια και σε ένα άλλο χειρόγραφο βλέπουμε μόνο τέσσερα φίδια. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός λογχίζει ένα μόνο φίδι.

Επωδή της απώθησης των φιδιών.

Ο Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε όφη Ρερέκ· κρατήσου μακριά. Ιδού ο Κήβ¹⁵⁰ και ο Σώσης. Μείνε λοιπόν ακίνητος και φάε τον ποντικό που είναι μιαρό πλάσμα για τον Ρα και σύντριψε τα κόκαλα της μολυσμένης γάτας.

34

Επωδή της περιφρούρησης του Όσιρη Νου, για να μην τον δαγκώσουν τα φίδια στον Άλλο Κόσμο.

Ο Όσιρης Νου λέει:

Ω Όφη! Είμαι η φλόγα που λάμπει πάνω στον Ανοικτή των εκατοντάδων χιλιάδων ετών και το πρότυπο του θεού Δένπου¹⁵¹ ή, όπως λένε άλλοι, «η κυανοτυπία των νεαρών φυτών και ανθέων». Φύγε μακριά, γιατί είμαι ο θεός Λύγγας.¹⁵²

35

BINIETA. Αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα στον Πάπυρο του Νου, αλλά στον Πάπυρο Brocklehurst τρία φίδια φαίνονται στη βινιέτα. Στον Πάπυρο του Τουρίνου η βινιέτα δείχνει τον πεθαμένο να λογχίζει ένα φίδι.

^{150.} Ο Κήβ, θεός της Γης, είναι γιος του ηλιακού θεού Σώσης και της Τεφνούτ. Ο Όσιρης, η Ίσιδα, η Νέφθους και ο Σηθ θεωρούνται σαν παιδιά του Κήβ. Η Γη ονομαζόταν Οίκος του Κήβ, ο αέρας και η γύρω ατμόσφαιρα ήταν ο Οίκος του Σώσης, ο ουρανός ήταν ο Οίκος του Ρα και ο Άλλος Κόσμος ήταν ο Οίκος του Όσιρη. Οι Έλληνες ταύτιζαν τον Κήβ με τον δικό τους Κρόνο.

^{151.} Ο θεός του Έτους.

^{152.} Ο Λύγγας ονομαζόταν στα αιγυπτιακά Μάφδετ. Είναι σαν μια μεγάλη γάτα και έχει τρίχωμα στην άκρη κάθε αυτιού και θεωρείτο φίλος του νεκρού. Ο λύγγας είναι καταστροφές των φιδιών και συμμετείχε μαζί με άλλους θεούς στην ανατροπή και συντριβή του μισητού Άποφη.

Επωδή της περιφρούρησης του Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του θριαμβευτή, για να μην καταβροχθιστεί από τα φίδια στον Άλλο Κόσμο.

Ο Όσιρης Νου λέει:

Χαίρε θεέ Σώση! Ιδού η Βούσιρη! Ιδού ο Σώσης· χαίρε ω Βούσιρη! Η Νηίθ κατέχει την καλύπτρα και η Αθώρ χαροποιεί τον Όσιρη. Ποιός θα μπορούσε να με καταβροχθίσει; Φύγε, άφησέ με, απομακρύνσου φίδι Σεκσέκ. Τα άνθη *σαμ* και *α-ακέτ* φυλάγονται καλά. Αυτό είναι που ο Όσιρης ζήτησε πριν εισέλθει στον τάφο του. Τα μάτια του μεγάλου Όντος στράφηκαν σε σένα και η Μαάτ θα σε δικάσει στην αίθουσα της Κρίσης.

36

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στον Πάπυρο του Νου, αλλά σε άλλους που περιέχουν τη θηβαϊκή απόδοση, οι βινιέτες δείχνουν τον πεθαμένο να λογχίζει ένα σκαθάρι, ή να στέκει με ένα μαχαίρι στο ένα χέρι και ένα ραβδί στο άλλο, μπροστά από ένα βάθρο όπου βρίσκεται το έντομο **Απσάιτ**, το οποίο ταυτίζεται με την κατσαρίδα. Το **Απσάιτ** είναι το σκαθάρι που συχνά βρίσκεται τσακισμένο ανάμεσα στους επιδέσμους πρόχειρα φτιαγμένων μουμιών, ή ακόμα και μέσα στο ίδιο το σώμα, όπου κατάφερε να εισχωρήσει αναζητώντας τροφή.

Επωδή απομάκρυνσης του Απσάιτ.

Ο Όσιρης Νου, Επόπτης τού οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο

^{153.} Η Όμβος (Νούβτι) είναι πόλη του πρώτου νομού της Άνω Αιγύπτου.

θριαμβευτής, λέει:

Φύγε από μένα εσύ που έχεις χείλη που ροκανίζουν, γιατί είμαι ο Χνούφης, Κύριος της Όμβου¹⁵³, και φέρνω τα λόγια των θεών στον Ρα και μεταφέρω ένα μήνυμα για τον κύριό της.

37

BINIETA. Δυο ουραίοι με ουρές τυλιγμένες, πάνω σε ένα χρυσό έμβλημα· ή, ο πεθαμένος απειλεί δυο φίδια με ένα μαχαίρι. Στη βινιέτα αυτού του Κεφαλαίου στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός φαίνεται να λογχίζει ένα φίδι.

Επωδή της απώθησης των θεαινών Μέρτι.

Ο Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

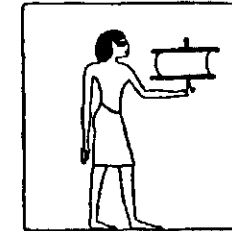
Χαίρετε θεές Ρέχτι,¹⁵⁴ ω δίδυμες αδελφές, θεές Μέρτι. Έχω ένα μήνυμα για σας σχετικά με τις λέξεις δύναμης που κατέχω. Ακτινοβολώ από τη βάρκα Σεκτέτ, είμαι ο Όρος, γιος του Όσιρη και ήλθα για να δω τον πατέρα μου Όσιρη.

38

BINIETA. Ο πεθαμένος κρατάει ένα ιστίο, σύμβολο του

¹⁵⁴. Είναι η Ίσιδα και η αδελφή της Νέφθυς.

στοιχείου του αέρα.

Επωδή της διαθίωσης με αέρα στον Άλλο Κόσμο.

Ο γραφέας Νεβσενής, στον οποίο αποδίδεται σεβασμός, λέει:

Είμαι ο Άτμου που βγαίνει από την άβυσσο των υδάτων του Νου. Μου έχει δοθεί κατοικία στην Αμέντα και δίνω εντολές στα Φωτεινά Όντα των οποίων οι κατοικίες είναι κρυμμένες, στα Φωτεινά Όντα και στο Διπλό Λιοντάρι. Περιφέρομαι και αναπέμπω ύμνους χαράς μέσα στη βάρκα του Χεπερά. Τρώω εκεί, παίρνω δύναμη και ζω με τις αύρες που φυσούν. Είμαι οδηγός της βάρκας του Ρα. Αυτός ανοίγει έναν δρόμο για μένα· ανοίγει ένα πέρασμα μέσα από τις πύλες του Κηβ. Πιάνω και παίρνω μαζί μου εκείνους που είναι στο δίχτυ του μεγάλου Θεού. Είμαι οδηγός εκείνων που κατοικούν στους ναούς τους και συνδέομαι με τον Όρο και τον Σηθ, τους δυο Κυρίους· φέρνω μαζί μου τα Μεγάλα Όντα. Εισέρχομαι και εξέρχομαι και ο λαιμός μου δεν κόβεται. Μπαίνω στη βάρκα της Μαάτ και ταξιδεύω μαζί με εκείνους που είναι στη βάρκα Άδετ, οι οποίοι συνοδεύουν τον Ρα και είναι κοντά του στον ορίζοντα. Ζω μετά το θάνατό μου κάθε μέρα και παίρνω δύναμη σαν το Διπλό Λιοντάρι. Ζω και είμαι ελεύθερος μετά το θάνατό μου, εγώ ο γραφέας Νεβσενής, ευσεβής, πληρώντας τη Γη και και προβάλλοντας σαν λωτός του θεού Χετέπ που χαροποιεί τις δύο Χώρες.

38(6)

BINIETA. Ο νεκρός, κρατώντας στο αριστερό του χέρι ιστίο, σύμβολο του αέρα και επιτιθέμενος σε τρία φίδια με ένα μαχαίρι που κρατάει στο δεξί του χέρι. Στον Πάπυρο

του Τουρίνου ο πεθαμένος κρατάει ένα ιστίο στο αριστερό του χέρι και το σύμβολο της ζωής στο δεξιό.

Επωδή της διαβίωσης με αέρα στον Άλλο Κόσμο.

Ο Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, του θριαμβευτή Αμενχτετέπ, λέει:

Είμαι το Διπλό Λιοντάρι, ο πρωτογεννημένος γιος του Ρα και ο Άτμου της Χέμμιδας. Εκείνοι που κατοικούν στα θεία ενδαιτήματά τους με υπηρετούν· εκείνοι που ζουν στις θείες διαμονές τους με οδηγούν· ανοίγουν για μένα τα μονοπάτια γύρω από την αρχέγονη άβυσσο των υδάτων, που ακολουθεί η βάρκα του Άτμου. Στέκομαι στη βάρκα του Ρα και εκφωνώ τις εντολές στα Όντα που κατέχουν τη γνώση και είμαι ο κήρυκας των λόγων του σε εκείνον που ο λαιμός του έχει κλείσει. Ελευθερώνω τους θείους πατέρες από την πλημμυρίδα. Κλείνω τα χείλη μου και ζω τρώγοντας ζωτική πνοή. Ζω στη Βούσιρη και μετά θάνατον ζω επίσης κάθε μέρα σαν τον Ρα.

39

BINIETA. Ο πεθαμένος λογχίζει ένα φίδι.

Επωδή της εκδίωξης του όφη Ρερέκ στον Άλλο Κόσμο.

Ο *Θσιρης* Μεσεμνέτερ λέει:

Φύγε, γύρνα πίσω, φύγε μακριά από μένα Άποφη. Φύγε, βυθίσου στη Λίμνη του Νου, εκεί που ο πατέρας σου όρισε να εκτελεστεί η σφαγή σου. Απομακρύνσου από τη θεία γενέτειρα του Ρα που σε κάνει να τρέμεις. Είμαι ο Ρα, που οι άνθρωποι φοβούνται. Απομακρύνσου δόλια από τις πύρινες

178

ακτίνες του. Ο Ρα αχρήστευσε τα λόγια σου· οι θεοί συνέτριψαν το κεφάλι σου· η λύγγα ξέσχισε το στήθος σου· η Σελκέτ σε αλυσόδεσε· η Μαάτ εξήγγειλε την τιμωρία σου· εκείνοι που βαδίζουν στην ατραπό τους σε έχουν νικήσει.

Πέσε κάτω και σύρσου, ω Άποφη, εχθρέ του Ρα. Ω εσύ που ανέρχεσαι στην ανατολική πλευρά του ουρανού με το βροντερό ήχο της καταιγίδας, ω Ρα, που ανοίγεις τις πύλες του ορίζοντα διάπλατα καθώς προβάλλεις και ο Άποφης βυθίζεται αδύναμος κάτω από τα βέλη σου. Εκτελώ το θέλημά σου, ω Ρα, εκτελώ το θέλημά σου. Κάνω ό,τι είναι ορθό, κάνω ό,τι είναι ορθό, μοχθώ για τη γαλήνη του Ρα. Λύνω τα δεσμά σου, ω Ρα, και ο Άποφης πέφτει σ' αυτά και παγιδεύεται. Οι θεοί του βορρά και του νότου, της ανατολής και της δύσης του φορούν αλυσίδες και τον ρίχνουν στα δεσμά. Ο θεός Ρε-κές τον ανατρέπει και ο Χερτίτ τον αλυσοδένει. Ο Ρα δύνει· ο Ρα δύνει· ο Ρα είναι ισχυρός στη δύση του. Ο Άποφης ανατρέπεται· ο Άποφης, ο εχθρός του Ρα, εκδιώκεται. Η τιμωρία σου είναι χειρότερη από το δηλητήριο της Σελκέτ και με τη δύναμη αυτή, της οποίας η πορεία είναι ανεμπόδιστη, σου ρίχνει το δηλητήριό της που είναι θανατηφόρο. Ποτέ δεν θα απολαύσεις τις χαρές του έρωτα, ούτε θα εκπληρώσεις την επιθυμία σου, ω Άποφη, εχθρέ του Ρα. Εκδιώκεσαι μακριά, ω εσύ που ο Ρα απεχθάνεται να σε βλέπει.

Φύγε μακριά! Θα αποκεφαλίστεις με μαχαίρι, το πρόσωπό σου θα κοπεί γύρω-γύρω, το κεφάλι σου θα πεταχτεί, τα οστά σου θα τσακιστούν, τα άκρα σου θα αποκοπούν· ο Άκερ¹⁵⁵ σε

155. Ονομάζεται και Διπλό Λιοντάρι. Παριστάνεται με την εικόνα δυο λιονταριών που κοιτάζουν προς αντίθετες κατευθύνσεις, συμβολίζοντας το Βορρά και το Νότο, ή το Παρελθόν και το Παρόν.

179

έχει καταδικάσει, ω Αποφη, εχθρέ του Ρα.

Οι κωπηλάτες είναι εκείνοι που μοχθούν για σένα καθώς προχωρείς, ω Ρα, για να αναπαυθείς εκεί που σου αποδίδονται προσφορές. Καθώς προχωρείς, καθώς προχωρείς προς τον Οίκο σου, το ταξίδι σου είναι άνετο. Ας μην επιτραπεί κανένα εμπόδιο από το στόμα σου στο δρόμο μου, αφού ενδιαφέρεσαι για μένα. Είμαι ο Σηθ και μπορώ να προκαλέσω τυφώνα στον ορίζοντα του ουρανού, όπως ο Νετσεβ-άβ-φ.

«Χαίρετε», λέει ο Άτμου, «σηκώστε το πρόσωπό σας, ω πολεμιστές του Ρα, γιατί έχω εκδιώξει τον Νεντσά μπροστά στα Μεγάλα Όντα».

«Χαίρετε», λέει ο Κηβ, «καθίστε καλά στις θέσεις μέσα στη βάρκα Χεπρί. Προχωρήστε στο δρόμο σας με τα πολεμικά όπλα στα χέρια σας».

«Χαίρετε», λέει η Αθώρ, «φορέστε την πανοπλία σας».

«Χαίρετε», λέει η Νουτ, «Ελάτε και διώξτε τον Τσα, ώστε εκείνοι που είναι στο ναό του θεού να μπορούν να έλξουν και ο ίδιος να μπορεί να συνεχίσει το δρόμο μόνος, δηλαδή ο Κύριος του Κόσμου, ο ακατανίκητος».

«Χαίρετε», λένε εκείνοι οι θεοί που περιφέρονται γύρω από τη λίμνη με τα τουρκουάζ, «Ελα, ω Ισχυρέ που διαμένεις στο Άδυτο. Από σένα εκπορεύεται η Εννεάδα». Ας αποδίδονται τιμές σ' αυτόν· ας αναπέμπονται ύμνοι σ' αυτόν· ας απευθύνονται λόγοι σ' αυτόν, από σας και από μένα.

«Χαίρε», λέει η Νουτ, στο Μακάριο.

«Χαίρε», λένε εκείνοι που κατοικούν ανάμεσα στους θεούς. «Προβάλλει και ανοίγει το δρόμο του, λεηλατεί τους θεούς, υψώνεται μπροστά στην Νουτ και ο Κηβ παραμένει σταθερός».

«Χαίρε», λέει ο Τρομερός, «Η Εννεάδα προελαύνει. Η Αθώρ σείεται με τρόμο και ο Ρα θριαμβεύει πάνω στον Αποφη».

40

BINIETA. Ο πεθαμένος λογχίζει έναν όφη που έχει ριχτεί σε έναν γάιδαρο και του δαγκώνει την πλάτη.

Επωδή της εκδίωξης του καταβροχθιστή του γαϊδάρου.

Ο Όσιρης Ρα, ο θριαμβευτής, λέει:

Φύγε μακριά, ω μιαρέ Χάι, που είσαι το μίasma του Όσιρη! Ο Θωθ σου κόβει το κεφάλι και κάνω επάνω σου όλα όσα ορίζονται από την Εννεάδα και τα οποία επιφέρουν την καταστροφή σου.

Φύγε μακριά, μίasma του Όσιρη από τη βάρκα Νεσμέτ η οποία πλέει με ούριο άνεμο. Σηκωθείτε, ω θεοί, και ανατρέψτε με κραυγές τους εχθρούς του Όσιρη, του Κυρίου της Ταούρ.

Φύγε μακριά, ω Καταβροχθιστή του γαϊδάρου,¹⁵⁶ μίasma του θεού Άχου¹⁵⁷ που κατοικεί στον Άλλο Κόσμο. Σε ξέρω, σε ξέρω, σε ξέρω.

— Ποιός είσαι;

— Είμαι.....

41

BINIETA. Ο πεθαμένος, οπλισμένος με ένα μαχαίρι και ένα ραβδί. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός λογχίζει έναν όφη που σέρνεται πάνω από τέσσερις σπονδύλους.

Επωδή της αποτροπής των σφαγών που γίνονται στον Άλλο Κόσμο.

Ο Νεβσενής, γραφέας και σχεδιαστής των Ναών της Άνω και Κάτω Αιγύπτου, στον οποίο αποδίδεται σεβασμός, γιος

156. Εδώ ο γαϊδαρος αντιπροσωπεύει τον ηλιακό θεό Ρα και ο «Καταβροχθιστής του γαϊδάρου» είναι ο Σηθ. Σύμφωνα με άλλη ερμηνεία ο γαϊδαρος είναι ο Σηθ στην τυφωνική όψη του.

157. Είναι ο θεός της Δύσης, δηλαδή της δυτικής ερήμου. Θεωρείτο σαν μια μορφή του Όσιρη και λατρευόταν ιδιαίτερα στον έκτο νομό της Κάτω Αιγύπτου.

του γραφέα και σχεδιαστή Θένα, του θριαμβευτή, λέει:

Χαίρε Άτμου, έχω γίνει ένα Φωτεινό Ον ενώπιον του Διπλού Λιονταριού, του μεγάλου Θεού, γι' αυτό άνοιξε μου τις πύλες του Θεού Κηβ. Υποκλίνομαι μπροστά στο μεγάλο Θεό που διαμένει στον Άλλο Κόσμο και προχωρώ μπροστά στην Εννεάδα που εξουσιάζει στους κατοίκους του Άλλου Κόσμου.

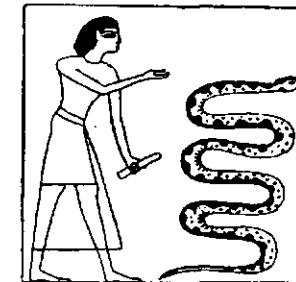
Χαίρε φύλακα της πύλης της πόλης Βέτα που κατοικείς στην Αμέντα. Τρώω και ζω με αέρα και ο θεός Ατσούρ με οδηγεί με τη βάρκα του Χεπερά. Μιλάω με τους κωπηλάτες, μπαίνω και βγαίνω άνετα και βλέπω Εκείνον που είναι εκεί. Τον ξυπνώ και εκφωνώ τις εντολές σ' αυτόν που ο λαιμός του είναι κλεισμένος. Είθε να ζήσω και να απελευθερωθώ μετά τον ύπνο του θανάτου.

Χαίρε εσύ που μεταφέρεις τις προσφορές. Άνοιξε το στόμα σου και επιβεβαίωσε τις λίστες των προσφορών και των χοών. Αποκατάστησε την Αλήθεια στο θρόνο της. Επικύρωσε τους πίνακες και εγκαθίδρυσε τις θεές ενώπιον του Όσιρη, του μεγάλου Θεού, Κυβερνήτη της Αιωνιότητας, που καταγράφει τις εποχές του, ακούει εκείνους που ζουν στις νησίδες, που υψώνει το δεξιό του χέρι, όταν κρίνει τα Μεγάλα Όντα και στέλνει τους πεθαμένους στους ισχυρούς Πρίγκιπες που ζουν στον Άλλο Κόσμο.

42

BINIETA. Ο νεκρός στέκεται μπροστά στον Όσιρη με το αριστερό του χέρι υψωμένο στο στόμα του ή κρατάει ένα φίδι στα χέρια ή απευθύνεται σε ένα φίδι που αποστρέφει το πρόσωπό του ή σύρει ένα σχοινί γύρω από την κορυφή της στήλης Δεδ, συμβόλου σταθερότητας.

182

Επωδή αποτροπής των σφαγιασμών που γίνονται στην Ηρακλεόπολη.

Ο Όσιρης Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Ω Χώρα του Σκήπτρου! Ω Λευκό Στέμμα θείας Μορφής! Ω Λάβαρο της βάρκας που πλέει! Είμαι ο Γιος, είμαι ο Γιος, είμαι ο Γιος, είμαι ο Γιος. Χαίρε, ω Αβου-ούρ που λες καθημερινά: «Ο βωμός είναι έτοιμος όπως ξέρετε και σεις έχετε έλθει για τη θυσία». Είμαι ο Ρα που εδραιώνει εκείνους που τον υμνούν. Είμαι ο θεός κόμβος μέσα στο αρμυρίκι, ο πεντάμορφος πιο λαμπρός από χθες.¹⁵⁸ Είμαι ο Ρα που εδραιώνει εκείνους που τον υμνούν. Είμαι ο θεός κόμβος μέσα στο αρμυρίκι και η εμφάνισή μου είναι η εμφάνιση του Ρα σήμερα.

Τα μαλλιά μου είναι τα μαλλιά του Νου. Το πρόσωπό μου είναι του Ρα. Τα δυο μου μάτια είναι της Αθώρος. Τα δυο μου αυτιά είναι του Οφός.¹⁵⁹ Η μύτη μου είναι του θεού Χεντι-χάς. Τα χείλη μου είναι του Άνουβη. Τα δόντια μου είναι της Σελκέτ.¹⁶⁰ Τα μάγουλά μου είναι της Ίσιδας. Ο παλάμες των χεριών μου είναι του Χνούφη,¹⁶¹ κυρίου της Μένδης. Οι πήχεις των χεριών μου είναι της Νηίθ,¹⁶² κυρίας της Σάιδας. Η σπονδυλική στήλη μου είναι του Σηθ. Ο φαλλός μου είναι του Όσιρη. Οι φλέβες μου είναι των κυρίων της Χεράχα. Το

158. Το κείμενο ως το σημείο αυτό πρέπει να επαναλαμβάνεται τελετουργικά τέσσερις φορές.

159. Αιγυπτιακά Απ-ούατ, «Άνοιχτής Οδών». Ένας θεός με κεφάλι τσακαλιού.

160. Θεά με μορφή σκορπιού.

161. Κριόμορφος θεός, που συχνά ταυτίζεται με τον Όσιρη.

162. Μια από τις αρχαιότερες θεές της Αιγύπτου. Ήταν θεά του κυνηγιού και της υφαντικής. Οι Έλληνες την εξομοίωσαν με την Αθηνά.

183

στήθος μου είναι του ισχυρού Αα-σέφετ. Η κοιλιά μου και η μέση μου είναι της Σέχμετ. Τα οπίσθιά μου είναι του Ματιού του Ωρου. Οι μηροί και τα ισχία είναι της Νουτ. Οι κνήμες και τα πέλματά μου είναι του Φθα. Τα δάχτυλα των χεριών και των ποδιών μου είναι των Ζώντων Ουραίων. Δεν υπάρχει μέλος του σώματός μου που να μην είναι κάποιου θεού. Ο Θωθ προασπίζει το σώμα μου και είμαι ο Ρα καθημερινά. Δεν θα με σύρουν με δεμένα χέρια, ούτε αλυσσοδεμένο. Δεν θα με βλάψουν άνθρωποι, ούτε θεοί, ούτε φωτεινά όντα, πνεύματα νεκρών, προγόνων, ούτε θνητοί ή ανθρώπινα όντα. Είμαι αυτός που προβάλλει, που το όνομά του είναι άγνωστο. Είμαι το Χθες. «Παρατηρητής Εκατομμυρίων Ετών» είναι το όνομά μου. Περνάω, περνάω από τα μονοπάτια των Ουράνιων Κριτών. Είμαι ο Κύριος της Αιωνιότητας. Κρίνω και αποφασίζω σαν τον Χεπερά. Είμαι ο Κύριος του στέμματος *Ουρερέτ*. Είμαι αυτός που ενοικεί στο *Ουτσάτ*¹⁶³ και στο Αυγό, στο *Ουτσάτ* και στο αυγό. Μου παρέχεται το δικαίωμα να ζήσω με αυτά. Είμαι αυτός που ενοικεί στο *Ουτσάτ* όταν κλείνει και υφίσταμαι με τη δύναμή του. Προβάλλω και φωτίζω. Εισέρχομαι και προβάλλω στη ζωή. Είμαι στο *Ουτσάτ* και η θέση μου είναι πάνω στο θρόνο. Κάθομαι στην κόρη του Οφθαλμού. Είμαι ο Ώρος και διασχίζω εκατομμύρια χρόνια. Έχει αποφασιστεί ο ενθρονισμός μου κι έτσι εξουσιάζω. Το στόμα μου διατηρεί την ισορροπία ανάμεσα στην ομιλία και τη σιωπή. Αληθινά οι μορφές μου αναδιπλώνονται. Είμαι ο Όννωφρης από τη μια εποχή ως την άλλη και οι ιδιότητές του εκδηλώνονται. Είμαι ο ένας που εκπορεύεται από τον Ένα, ο οποίος ακολουθεί την πορεία του. Είμαι Εκείνος που ενοικεί στο *Ουτσάτ*. Κανένα κακό οποιουδήποτε είδους ή μορφής δεν θα επέλθει εναντίον μου. Τίποτα δυσοίωνο, επιβλαβές ή καταστροφικό δεν θα μου συμβεί. Άνοιγω την πύλη του ουρανού. Κυβερνώ από το θρόνο μου και ανοίγω το δρόμο για τις γεννήσεις που λαμβάνουν χώρα σήμερα. Είμαι το παιδί

163. Είναι το Μάτι του Ωρου, ο Παντεπόπτης Οφθαλμός. Σύμφωνα με τον Μακρόβιο (5ος αιώνας μ.Χ.) «Το Ουτσάτ είναι έμβλημα του ηλίου, βασιλιά του κόσμου, ο οποίος από τον ψηλό θρόνο του, βλέπει όλο το σύμπαν από κάτω».

που διασχίζει το δρόμο του Χθές. Είμαι το Σήμερα για αμέτρητα έθνη και λαούς. Είμαι αυτός που σας προστατεύει επί εκατομμύρια χρόνια. Είτε είστε στον ουρανό είτε στη γη, στο Νότο ή στο Βορρά, στη Δύση ή στην Ανατολή το δέος για μένα είναι μέσα σας. Είμαι αυτός του οποίου η ύπαρξη διαπλάστηκε στο Μάτι του και δεν θα πεθάνω για δεύτερη φορά. Η στιγμή μου είναι μέσα σας, αλλά οι μορφές μου είναι στην επικράτειά μου. Είμαι εκείνος που δεν μπορεί να γίνει γνωστός, αλλά οι κόκκινοι έχουν τα πρόσωπά τους στραμμένα σε μένα. Είμαι ο αποκεκαλυμμένος. Η εποχή που ο ουρανός φτιάχτηκε για μένα και διευρύνθηκαν τα όρια της γης και δημιουργήθηκαν αμέτρητα όντα, δεν μπορεί να εξακριβωθεί. Αλλά απέτυχαν και δεν ενώθηκαν ξανά.

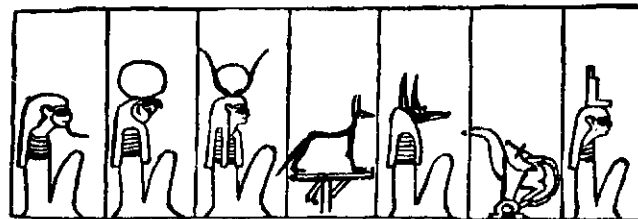
Όμως το όνομά μου υπερβαίνει κάθε κακό που είναι μέσα στα πράγματα, με τη δύναμη των λόγων που σου αποκαλύπτω. Είμαι εκείνος που ανατέλλει και λάμπει· τείχος που προβάλλει από το τείχος, ο μόνος Ένας που προέρχεται από τον μοναδικό Έναν. Δεν περνάει ημέρα χωρίς εκείνα που ανήκουν στον Κύριό της.¹⁶⁴ Πέρασμα, πέρασμα, πέρασμα, πέρασμα. Αληθινά σου λέω, είμαι το άνθος που προβάλλει από την Άβυσσο των Υδάτων και μητέρα μου είναι η Νουτ. Χαίρε, ω Δημιουργέ· είμαι αυτός που δεν μπορεί να περπατήσει, ο μεγάλος Κόμβος μέσα στο χθες. Η δύναμή μου κρατιέται μέσα στην παλάμη του χεριού μου.

Αν και δεν είμαι γνωστός, είμαι εκείνος που σε γνωρίζει. Αν και δεν μπορεί κανείς να με αγγίξει, είμαι εκείνος που σε κρατάει στην παλάμη του. Χαίρε, ω Αυγό! Χαίρε, ω Αυγό! Είμαι ο Ώρος που ζει εκατομμύρια χρόνια, του οποίου η φλόγα λάμπει πάνω σας και φέρνει τις καρδιές σας σε μένα. Εξουσιάζω το θρόνο μου. Προάγω την εποχή αυτή. Έχω ανοίξει ένα μονοπάτι. Έχω απαλλαγεί από όλα τα κακά. Είμαι ο χρυσός κυνοκέφαλος πίθηκος, τρεις παλάμες και δυο δάχτυλα ψηλός, που δεν έχει χέρια και πόδια και κατοικεί στη Μέμφιδα. Προχωρώ, όπως προχωράει ο κυνοκέφαλος πίθηκος που διαμένει στη Μέμφιδα.

164. Δηλαδή στον Ρα που με τη μορφή του Ηλίου σημαδεύει το πέρασμα κάθε μέρας.

42(6)

Σημείωση: Στον Πάπυρο του Άνη, υπάρχει μόνο ένα μέρος αυτού του Κεφαλαίου, δηλαδή το τμήμα που δίνει τα ονόματα των θεοτήτων με τις οποίες ταυτίζονται τα διάφορα μέλη του σώματος. Το τμήμα αυτό έχει τη μορφή πίνακα και προστίθενται καλοσχεδιασμένες βινιέτες που παρουσιάζουν τις μορφές των αναφερομένων θεοτήτων.

BINIETA. Ο θεός Νου.

Τα μαλλιά του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα μαλλιά του Νου.

BINIETA. Ρα, ο γερακοκέφαλος, που φέρει τον ηλιακό δίσκο.

Το πρόσωπο του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι το πρόσωπο του Ρα.

BINIETA. Η θεά Αθώρ με κέρατα και ηλιακό δίσκο στο κεφάλι της.

Τα μάτια του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα μάτια της Αθώρ.

BINIETA. Ο θεός Οφός, με μορφή τσακαλιού, πάνω σε ένα στήριγμα.

Τα αυτιά του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα αυτιά του Οφός.

BINIETA. Ο θεός Άνουβης με ένα κεφάλι τσακαλιού.

Τα χείλη του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα χείλη του Άνουβη.

BINIETA. Η θεά-σκορπιός Σελκέτ κρατώντας το έμβλημα της ζωής και το έμβλημα της αιωνιότητας.

Τα δόντια του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα δόντια της Σελκέτ.

BINIETA. Η θεά Ίσιδα.

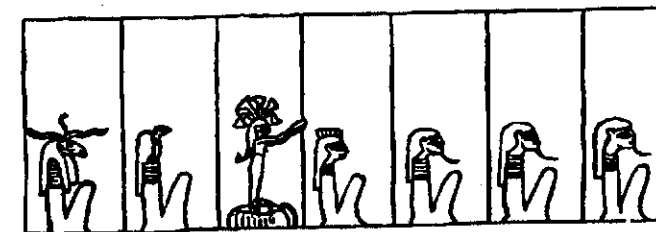
Τα μάγουλα του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα μάγουλα της Ίσιδας.

BINIETA. Ένας κριοκέφαλος θεός με ένα φίδι στα κέρατά του.

Οι παλάμες των χεριών του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι οι παλάμες του Χνούφη.

BINIETA. Η θεά Ουατσέτ.

Ο ώμος του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι ο ώμος της Ουατσέτ.

BINIETA. Η θεά Μερτ που στέκει πάνω στο σύμβολο του χρυσού. Τα χέρια της είναι απλωμένα μπροστά και φέρει στο κεφάλι της μια δέσμη φυτών.

Ο λαιμός του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι ο λαιμός της Μερτ.

BINIETA. Η θεά Νηίθ.

Οι πτυχές των χεριών του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι

οι πήχεις της Κυρίας της Σάιδας.

BINIETA. Ο θεός Σηθ.

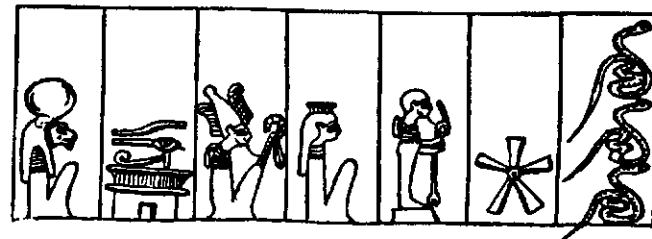
Η σπονδυλική στήλη του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι η σπονδυλική στήλη του Σηθ.

BINIETA. Ένας θεός.

Το στήθος του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι το στήθος των Κυρίων της Χεράχα.

BINIETA. Ένας θεός.

Η σάρκα του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι η σάρκα του ισχυρού Ας-σέφιτ.

BINIETA. Μια θεά φέρουσα τον ηλιακό δίσκο.

Η κοιλιά και η μέση **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι η κοιλιά και η μέση της Σέχμετ.

BINIETA. Ένα Ουτσάτ πάνω σε έναν πυλώνα.

Τα οπίσθια του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα οπίσθια του Ματιού του Ώρου.

BINIETA. Ο Όσιρης φορώντας το στέμμα Ατεφ και κρατώντας ποιμαντορική ράβδο και μαστίγιο.

Ο φαλλός του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι ο φαλλός του Όσιρη.

BINIETA. Η θεά Νουτ.

Οι μηροί του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι οι μηροί της Νουτ.

BINIETA. Ο θεός Φθα που στέκεται στο βάθρο της Μάατ.

Τα πέλματα του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα πέλματα του Φθα.

BINIETA. Το άστρο Ωρίονας.

Τα δάχτυλα των χεριών του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα δάχτυλα του Ωρίονα.

BINIETA. Τρεις Ουραίοι.

Τα δάχτυλα των ποδιών του **Όσιρη** Άνη, του θριαμβευτή, είναι τα δάχτυλα των ζώντων Ουραίων.

43

BINIETA. Ο νεκρός λατρεύοντας τρεις θεούς, που καθένας τους κρατάει το έμβλημα της ζωής στο δεξί του χέρι και ένα σκήπτρο στο αριστερό.

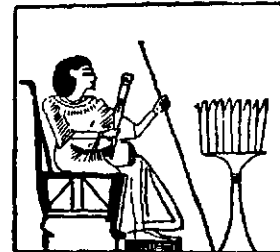

Επωδή της αποφυγής του αποκεφαλισμού ενός ανθρώπου στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι το Μεγάλο Όν, γιος του Μεγάλου Όντος· είμαι Πυρ, γιος του Πυρός, όπου αποδόθηκε το κεφάλι μετά την αποκοπή του. Το κεφάλι του Όσιρη δεν αποκόπηκε· έτσι και το κεφάλι του Όσιρη μην αποκοπεί. Τα άκρα μου είναι σταθερά· είμαι ακμαίος και ακέραιος· έχω ξανανιώσει· είμαι ο Όσιρης, Κύριος της αιωνιότητας.

BINIETA. Ο γραφέας Άνης ντυμένος στα λευκά και καθισμένος σε καρέκλα. Στο δεξί του χέρι κρατάει το σκήπτρο και στο αριστερό ένα ραβδί. Μπροστά του βρίσκεται ένα τραπέζι. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο πεθαμένος στέκει μπροστά στη νεκρική κάσα, ή λειψανοθήκη.

Επωδή της αποφυγής του δεύτερου θανάτου στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Ανοίγει ο κρυμμένος τόπος μου, ο κρυμμένος τόπος μου αποκαλύπτεται. Τα Φωτεινά Όντα πέφτουν στο σκοτάδι, αλλά το Μάτι του Ώρου με κάνει δυνατό και ο Οφός με γαλουχεί σαν βρέφος. Κρύβομαι ανάμεσά σας, ω άστρα που δεν δύετε ποτέ! Το φρύδι μου είναι σαν του Ρα και το πρόσωπό μου είναι καθαρό. Η καρδιά μου είναι εδραιωμένη και ξέρω να εκφωνώ λέξεις δύναμης.¹⁶⁵

— Είμαι ο Ρα. Δεν επηρεάζομαι και δεν προσβάλλομαι από κανέναν. Ο πατέρας σου ζει για σένα, ω γιε της Νουτ.

— Είμαι ο μεγαλύτερος γιος σου και αντιλαμβάνομαι τα μυστικά που ανήκουν σε σένα. Στέφομαι σαν βασιλιάς των θεών και δεν πρόκειται να πεθάνω για δεύτερη φορά στον Άλλο Κόσμο.

¹⁶⁵ Στα αιγυπτιακά *Χεκά* και στα κοπτικά *Χίκ*. Η κοπτική λέξη σημαίνει και μαγεία. Πρόκειται για μια ικανότητα εκφώνησης μαγικών λέξεων, έμφυτη στους θεούς. Αυτή η ικανότητα μεταβιβαζόταν στο νεκρό. Χωρίς *Χεκά* ο πεθαμένος δεν μπορούσε να ανέλθει στον ουρανό. Ο Ρα κάθε μέρα χρησιμοποιούσε *Χεκά* (λέξεις δύναμης) για να καταστήσει αδύναμο τον Άποφη, που προσπαθούσε να καταπιεί το δίσκο του ανατέλλοντος ηλιακού θεού. Παρόμοια ο νεκρός χρησιμοποιούσε *Χεκά* που του είχε δώσει ο Ρα, για να νικήσει τους εχθρούς του.

BINIETA. Η μούμια του γραφέα Άνη, την οποία αγκαλιάζει ο Ανουβης, ο θεός των νεκρών που έχει κεφάλι τσακαλιού.

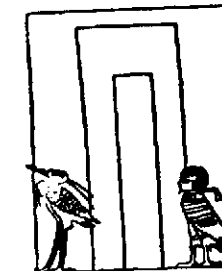
Επωδή της αποφυγής της φθοράς στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Ω ακίνητε, εσύ που είσαι ακίνητος σαν τον Όσιρη, που τα μέλη σου είναι ακίνητα σαν του Όσιρη. Ας μην παραλύσουν τα μέλη σου, ας μη φθαρούν, ας μη συντριβούν και ας μην καταστραφούν. Ας είναι ακμαία, σαν τα μέλη του Όσιρη.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή γίνει γνωστή στον πεθαμένο, δεν πρόκειται να γνωρίσει φθορά στη Χώρα των Θεών.

BINIETA. Η πύλη του τάφου. Στη μια μεριά στέκει η ψυχή του γραφέα Άνη με τη μορφή ανθρωποκέφαλου γερακιού και στην άλλη ο Φοίνικας.

Επωδή της αφθαρσίας και της ζωής στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Χαίρετε, ω παιδιά του Σώση,¹⁶⁶ ο οποίος κάθε αυγή κερδίζει το διάδημά του. Είθε να υψωθώ σαν τους Χαμεμέτ¹⁶⁷ και να περιφέρομαι σαν τον Όσιρη.

47

BINIETA. Στη θηβαϊκή απόδοση αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα, αλλά στον Πάπυρο του Τουρίνου εικονίζεται μια λειψανοθήκη και πλάι η ψυχή του πεθαμένου από τη μια μεριά και ο Φοίνικας από την άλλη.

Επωδή της περιφρούρησης της έδρας και του θρόνου του Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, για να μην του τα αρπάξουν στον Άλλο Κόσμο.

Αυτός λέει:

Ω έδρα, ω θρόνε μου ελάτε και υπηρετήστε με, γιατί είμαι ο Κύριός σας. Ω θεοί, ελάτε στη συντροφιά μου, γιατί είμαι ο γιος του Κυρίου σας και έχετε παραχωρηθεί σε μένα από τον πατέρα μου που σας δημιούργησε.

48

BINIETA. Ο Άνης, ντυμένος στα λευκά, λογχίζει ένα φίδι.

Μια ακόμα Επωδή απαγγελλόμενη από εκείνον που εμφανίζεται στην Ημέρα ενάντια στους εχθρούς του στον Άλλο Κόσμο.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

«Έχω διαιρέσει τον ουρανό· έχω αναρριχηθεί στον

¹⁶⁶ Τα παιδιά του Σώση είναι ο θεός της Γης Κηβ και η σύζυγός του Νουτ.

¹⁶⁷ Είναι ουράνια όντα, τα οποία υπήρξαν κάποτε άνθρωποι ή μπορεί να ενσαρκωθούν μελλοντικά σε ανθρώπινα σώματα.

ορίζοντα· έχω διασχίσει τη γη, ακολουθώντας τα βήματά του. Το μεγάλο φωτεινό Όν με αναρπάζει και με μεταφέρει μακριά. Γιατί, ιδού, κατέχω τις λέξεις δύναμης των εκατομμυρίων ετών. Τρώω με το στόμα μου και μασάω με τα σαγόνια μου. Ιδού είμαι ο θεός, ο κύριος του Άλλου Κόσμου. Είθε να δοθούν εκείνα που διαρκούν στον **Όσιρη** Άνη, χωρίς διακοπή ή μείωση.

49

Επωδή της εξόρμησης του νεκρού ενάντια στους εχθρούς του στη Χώρα των Θεών.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

«Ω Αμάφ, είμαι μακριά από το δρόμο σου. Είμαι ο Ρα και έχω προβάλλει στον ορίζοντα ενάντια στους εχθρούς μου. Δεν θα τον αφήσω να ξεφύγει από μένα. Απλώνω το χέρι μου σαν τον κύριο του στέμματος *Ουρερέτ*.

Σηκώνω το χέρι μου, όπως σηκώνονται οι ουραίοι των θεαινών. Δεν θα μπορέσει κανείς να με ανατρέψει και όσο για τον εχθρό μου έχει παραδοθεί στο έλεός μου και δεν θα τον αφήσω. Στέκομαι σαν τον Όρο· κάθομαι σαν τον Φθα· είμαι ισχυρός σαν τον Θωθ· είμαι δυνατός σαν τον Άτμου. Περπατάω με τα πόδια μου και μιλάω με το στόμα μου. Έχει παραδοθεί σε μένα και δεν θα ξεφύγει».

50

BINIETA. Στον Πάπυρο του Άνη και στον Πάπυρο του Τουρίνου, ο πεθαμένος εμφανίζεται να στέκεται με την πλάτη γυρισμένη σε ένα ματωμένο μαχαίρι, ακουμπισμένο στο θυσιαστήριο.

Επωδή της μη εισόδου στο θυσιαστήριο.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Οι σπόνδυλοι του τραχήλου και της ράχης μου έχουν συνδεθεί από τον Ρα, ω θεέ της γης. Κι αυτό έγινε την ημέρα της εδραίωσής μου όταν βγήκα από την κατάσταση αδυναμίας και στάθηκα στα πόδια μου. Την ημέρα της αποκοπής των μαλ-

λιών, ο Σηθ και η Εννεάδα έδεσαν τον τράχηλό με τη ράχη μου και το κεφάλι μου έγινε τόσο σταθερό, όσο ήταν αρχικά. Ας μην το πειράξει κανείς. Προστάτευσέ με από το δολοφόνο του πατέρα μου. Έχω ενώσει τις δυο χώρες. Η Νουτ συνέδεσε το κεφάλι και τη ράχη μου και τα βλέπω όπως ήταν την πρώτη φορά κανονικά, τότε που δεν είχαν πάρει ακόμα οι θεοί ορατές μορφές. Είμαι ο Πέντι, ο κληρονόμος των μεγάλων θεών. Εγώ ο Όσιρης Άνης, ο θριαμβευτής.

51

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση. Στον Πάπυρο του Τουρίνου μια όρθια φιγούρα του νεκρού αποτελεί τη βινιέτα.

Επωδή της αποφυγής του κινδύνου της ανατροπής στον Άλλο Κόσμο.

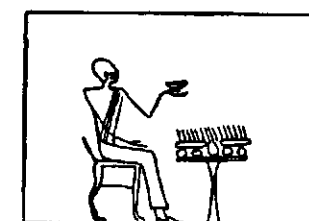
Ο Επόπτης του ανακτόρου, ο θριαμβευτής Νου, λέει:

Εκείνο που είναι μίasma, εκείνο που είναι μίasma για μένα, ας μην το φάω. Εκείνο που είναι μίasma, εκείνο που είναι μίasma για μένα είναι ακάθαρτο· ας μην το φάω στο χώρο των ταφικών προσφορών που αποδίδονται στα Κα. Ας μην καταστραφώ απ'

αυτό· ας μην αναγκαστώ να το πιάσω στα χέρια μου· ας μην αναγκαστώ να περπατήσω εκεί με τα σανδάλια μου.

52

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση· στον Πάπυρο του Τουρίνου ο πεθαμένος κάθεται σε μια καρέκλα και το αριστερό του χέρι απλώνεται πάνω από ένα τραπεζάκι.

Επωδή της αποχής από θρώμικη τροφή στον Άλλο Κόσμο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής Νου, λέει:

Εκείνο που είναι μίasma, εκείνο που είναι μίasma για μένα, ας μην το φάω. Εκείνο που είναι μίasma, εκείνο που είναι μίasma για μένα είναι ακάθαρτο· ας μην το φάω στο χώρο των ταφικών προσφορών στα Κα. Ας μην θίξει το σώμα μου· ας μην αναγκαστώ να το πιάσω με τα χέρια μου· ας μην υποχρεωθώ να περπατήσω εκεί με τα σανδάλια μου.

— Με τι λοιπόν θα ζήσεις ανάμεσα στους θεούς;

— Ας έλθει σε μένα τροφή από εκεί όπου εσύ προσφέρεις τροφή και ας ζήσω με επτά άρτους που προσφέρονται σαν τροφή στον Ωρο και στον Θωθ.

— Με ποιο τρόπο θα σου δοθεί τροφή;

— Ας φάω την τροφή μου κάτω από τη συκομουριά¹⁶⁸ της κυρίας μου, της θεάς Αθώρος και ας περνώ τον καιρό μου ανάμεσα στα Θεία Όντα που κάθονται εκεί. Ας έχω τον έλεγ-

¹⁶⁸. Είναι το «Δέντρο της Ζωής» για τους Αιγυπτίους. Οι καρποί της βγάζουν μια γαλακτώδη ουσία, γι' αυτό και συνδέεται με την Αθώρα η οποία συχνά απεικονίζεται σαν αγελάδα.

χο των αγρών μου στη Μένδη¹⁶⁹ και της σοδειάς μου στην Ηλιούπολη. Ας ζω με άρτο από λευκό κριθάρι και ο οίνος μου ας είναι από κόκκινους σπόρους και οι μορφές του πατέρα μου και της μητέρας μου ας είναι φύλακες του οίκου μου για να προΐστανται των κτημάτων μου. Ας είμαι ακμαίος και ακέραιος και ας έχω μια μεγάλη κατοικία για να μπορώ να κάθομαι όπου μ' αρέσει.

53

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαική απόδοση. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο πεθαμένος κάθεται σε μια καρέκλα με ένα τραπέζακι προσφορών μπροστά του και το αριστερό χέρι, κρατώντας μια κούπα, απλώνεται πάνω απ' αυτό.

Επωδή της αποχής από βρώμικη τροφή και μολυσμένο νερό στον Άλλο Κόσμο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο Ταύρος με τα δυο κέρατα και εξουσιάζω στον ουρανό, Κύριος των ουράνιων φαινομένων, ο Μεγάλος Φωτοδότης που προβάλλει από τη φλόγα, ο ρυθμιστής των ετών, ο Εκτεταμένος, το Διπλό Λιοντάρι και μου επιτρέπεται να ακολουθώ την περιφορά των Φωτεινών Όντων. Εκείνο που είναι μίasma, εκείνο που είναι μίasma για μένα, ας μην το φάω. Ας μη φάω βρώμικη τροφή και ας μην πω μολυσμένο νερό και ας μην σκοντάψω και πέσω. Είμαι ο κύριος των αρτιδίων στην Ηλιούπολη. Ο άρτος μου είναι στον ουρανό μαζί με τον Ρα και τα αρτίδια μου είναι στη γη μαζί με τον Κηβ, γιατί η βάρκα *Σεκτέτ* και η βάρκα *Άδετ* τα έχουν φέρει σε μένα από τον οίκο του μεγάλου Θεού που βρίσκεται στην Ηλιούπολη. Αποφεύγω τα αδιέξοδα μονοπάτια και μπαίνω στη βάρκα του ουρανού. Τρώω ό,τι τρώνε οι θεοί εκεί, ζω με ό,τι ζουν και τρώω αρτίδια στην αίθουσα του κυρίου των ταφικών προσφορών, εγώ ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής.

169. Πόλη στο 16ο νομό της Κάτω Αιγύπτου, στο Δέλτα του Νείλου.

VII. ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

54

BINIETA. Ο πεθαμένος, ντυμένος στα λευκά, κρατάει ιστίο, σύμβολο του στοιχείου του αέρα, στο αριστερό του χέρι.

Επωδή της χορήγησης αέρα στον Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, στον Νου, το θριαμβευτή, στη Χώρα των Θεών.

Αυτός λέει:

Χαίρε Άτμου! Χορήγησέ μου τη γλυκιά πνοή που είναι στα ρουθούνια σου! Είμαι το Αυγό¹⁷⁰ που είναι στη Μεγάλη Χήνα και φυλάω και περιφρουρώ αυτό το ισχυρό Αυγό που ήλθε σε ύπαρξη και με το οποίο ο Κηβ άνοιξε τη γη. Ζω και αυτό ζει. Αναπτύσσομαι, ζω και εισπνέω τον αέρα. Είμαι ο Ουτσά-ά-βετ και περιφρουρώ το Αυγό. Φωτίζω τη σκοτεινή δύναμη του Σηθ. Χαίρε εσύ που γλυκαίνεις τις εποχές των Δυο Χωρών¹⁷¹ που ζεις με την αμβροσία. Χαίρε εσύ που ζεις ανάμεσα στα γαλάζια όντα. Φρόντισε και προστάτευσε το Βρέ-

170. Αυτό το Κοσμικό Αυγό γεννήθηκε και επώαστηκε από τη Χήνα του Νείλου. Απ' αυτό πρόβαλλε ο Ρα, ο οποίος μετά δημιούργησε μέσω του Λόγου τον Θωθ και τον Σώση (ηλιακό θεό) και την Τεφνούτ.

171. Οι Δυο Χώρες είναι η Άνω και Κάτω Αίγυπτος, τις οποίες ο Ώρος ένωσε σε ένα κράτος.

φος που είναι στο λίκνο του, το Παιδί που προβάλλει μπροστά σου.

55

BINIETA. Ο πεθαμένος κρατάει ένα ιστίο στο κάθε του χέρι.

Επωδή της χορήγησης αέρα στον Άλλο Κόσμο.

Λέει ο Νου, ο θριαμβευτής:

Είμαι το Τσακάλι των τσακαλιών. Είμαι ο Σώσης, και εισπνέω αέρα ενώπιον του Φωτεινού Όντος στα σύνορα του ουρανού, στα σύνορα της γης ως εκεί που φθάνει το πουλί Νεβέχ. Είθε να χορηγηθεί πνοή στα νεαρά θεία όντα.

56

BINIETA. Ο πεθαμένος κρατώντας ένα ιστίο, σύμβολο του στοιχείου του αέρα.

Επωδή της εισπνοής αέρα, ανάμεσα στα ύδατα του Άλλου Κόσμου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε Ατμου. Χάρισέ μου τη γλυκειά πνοή που είναι στα δυο ρουθούνια σου. Αγκαλιάζω τον ισχυρό θρόνο που είναι στην Ερμούπολη και φυλάω, περιφρουρώ το Αυγό της Μεγάλης Χήνας· καρποφορώ, όπως καρποφορεί· ζω, όπως ζει και η πνοή μου είναι πνοή του.

57

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει πλάι σε ένα κανάλι και κρατάει ένα ιστίο στο αριστερό του χέρι.

Επωδή της εισπνοής του αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα του Άλλου Κόσμου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε Μεγάλε Χάπι,¹⁷² θεέ του ουρανού που ονομάζεσαι «Διαχωριστής του Ουρανού». Βοήθησέ με να κυριαρχήσω πάνω στα ύδατα, όπως η Σέχμετ έχει εξουσία πάνω στον Όσιρη τη νύχτα της καταιγίδας και της πλημμύρας. Βοήθησέ με να κυριαρχήσω πάνω στα Μεγάλα Όντα που ζουν στον τόπο του θεού της πλημμυρίδας, όπως αυτοί εξουσιάζουν το θεό του οποίου το όνομα αγνοούν. Είθε να μου παραχωρήσουν εξουσία, όπως αυτός τους παραχωρεί. Τα ρουθούνια μου ανοίγουν στη Βούσιρη· ή, όπως άλλοι λένε, το στόμα μου και τα ρουθούνια μου ανοίγουν στη Βούσιρη και αναπαύομαι στην Ηλιούπολη. Ο οίκος μου είναι αυτός που η Σεσέτα¹⁷³ έκτισε για μένα και ο Χνούφης στέκει πάνω στο τείχος του.

Αν στον ουρανό φυσάει ο βόρειος άνεμος, καταφεύγω στο Νότο· αν στον ουρανό φυσάει ο νότιος άνεμος, καταφεύγω στο Βορρά· αν στον ουρανό φυσάει ο δυτικός άνεμος, κατα-

172. Ο μεγάλος Χάπι είναι ο Ουράνιος Νείλος που αποτελεί και την πηγή του μεγάλου ποταμού της Αιγύπτου. Ο Ουράνιος Νείλος είναι ο Γαλαξίας που χωρίζει τον ουρανό σε δύο μέρη.

173. Μια μορφή της Αθώρος. Είναι αρχαία θεά της γραφής και των ιερών κειμένων, το θηλυκό αντίτυπο του Θωθ.

φεύγω στην Ανατολή· αν στον ουρανό φυσάει ο ανατολικός άνεμος, καταφεύγω στη Δύση. Εισπνέω τον αέρα με τα ρουθούνια μου και μεταφέρομαι σε κάθε τόπο που επιθυμώ να βρεθώ.

58

BINIETA. Ο Άνης και η σύζυγός του Θούθου στέκουν σε μια λίμνη τρεχούμενου νερού. Ο καθένας κρατάει ένα ιστίο, σύμβολο του στοιχείου του αέρα, στο αριστερό χέρι και με το δεξί πίνουν νερό. Στην άκρη της λίμνης υπάρχουν φοινικιές και από το μεγαλύτερο δέντρο κρέμονται μεγάλα τσαμπιά με χουρμάδες.

Επωδή της εισπνοής αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα στη Χώρα των Θεών.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:
— Ανοίξτε μου!
— Ποιος είσαι; Πού πηγαίνεις; Ποιό είναι το όνομά σου;
— Είμαι ένας από σας.
— Ποιές είναι αυτές που σε συνοδεύουν;
— Είναι οι Μέρτι.¹⁷⁴
— Χωριστείτε απ' αυτόν η καθεμιά καθώς προσεγγίζετε στο γαλαξία.
— Κατευθύνομαι προς το πεδίο εκείνου που έχουν βρει τα πρόσωπά του. «Συντονιστής ψυχών» είναι το όνομα της βάρκας μου. «Ανόρθωση των τριχών της κεφαλής» είναι το όνομα των κουπιών. «Βούκεντρο» είναι το όνομα του αμπαριού.

174. Είναι η Ίσιδα και η Νέφθυς με τη μορφή φιδιών.

«Μέση οδός» είναι το όνομα του πηδαλίου. Παρόμοια, η βάρκα είναι η ύπαρξή μου που γεννιέται στη λίμνη. Είθε να μου προσφέρονται κούπες με γάλα, αρτίδια, άρτοι, κύπελλα με νερό και κρέας στο ναό του Άνουβη.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν ο πεθαμένος γνωρίζει αυτή την Επωδή, θα εισέλθει - όταν αναδυθεί - στον Κόσμο της όμορφης Αμέντας.

59

BINIETA. Ο Άνης γονατίζει πλάι σε μια λιμνούλα με νερό, όπου αναπτύσσεται μια συκομουριά. Στο δέντρο εικονίζεται η θεά Νουτ χύνοντάς του νερό από ένα δοχείο που κρατάει στο αριστερό χέρι, ενώ του προσφέρει αρτίδια με το δεξί.

Επωδή της εισπνοής αέρα και της κυριαρχίας πάνω στα ύδατα στη Χώρα των Θεών.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:
Χαίρε, ω Συκομουριά της θεάς Νουτ. Δώσε μου νερό και αέρα που εσύ κατέχεις. Αγκαλιάζω το θρόνο που είναι στην Ερμούπολη και φυλάω και περιφρουρώ το Αυγό της Μεγάλης Χήνας. Αναπτύσσεται και αναπτύσσομαι· ζει και ζω· εισπνέει αέρα κι εγώ εισπνέω αέρα, εγώ ο Όσιρης Άνης, ο θριαμβευτής.

60

BINIETA. Ο πεθαμένος κρατάει στο αριστερό του χέρι ένα άνθος λωτού. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός κρατάει ένα ιστίο, σύμβολο του στοιχείου του αέρα.

Μια άλλη Επωδή.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:
Ο Θωθ και ο Χάπι ας ανοίξουν τις πύλες του ουρανού για μένα και ας περάσω μέσα από τις πύλες της Τακέβχ.¹⁷⁵ στο μεγάλο ουρανό· ή όπως άλλοι λένε, έγκαιρα· ή, όπως άλλοι λένε, με τη δύναμη του Ρα. Βοηθήστε με να κυριαρχήσω πάνω στα ύδατα, όπως ο Σηθ εξουσιάζει στους εχθρούς του την ημέρα της καταιγίδας όταν η βροχή πέφτει στη γη. Ας εξουσιάζω πάνω στα Φωτεινά Όντα που έχουν δυνατά χέρια, όπως ο Θεός –που περιβάλλεται με δόξα και που το όνομα του είναι άγνωστο– έχει εξουσία πάνω τους. Ας εξουσιάζω πάνω στα όντα που έχουν δυνατά χέρια.

61

175. «Χώρα των ζώντων υδάτων».

BINIETA. Ο γραφέας Άνης, ντυμένος στα λευκά, κρατάει πάνω στο στήθος του την ψυχή του που έχει μορφή ανθρωποκέφαλου γερακιού.

Επωδή της περιφρούρησης της ψυχής του νεκρού για να μην του την αρπάξουν στη Χώρα των Θεών.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης λέει:

Είμαι αυτός, είμαι αυτός που έρχομαι από την πλημμυρίδα. Μεγάλη είναι η αφθονία που μου χάρισε και έτσι εξουσιάζω στον ποταμό.

62

BINIETA. Ο πεθαμένος παίρνει με τις παλάμες του νερό από ένα κανάλι για να πει.

Επωδή της πόσης ύδατος στη Χώρα των Θεών.

Ο γραφέας Νεβσενής λέει:

Είθε τα φράγματα της πλημμυρίδας να ανοιχτούν από τον Όσιρη και η Άβυσσος των Υδάτων από τον Χάπι και τον Θωθ για τον Κύριο του Ορίζοντα κάτω από το όνομα «Ανοικτής». Είθε να έχω τον έλεγχο πάνω στα κανάλια, όπως πάνω στα μέλη του Σηθ. Εισέρχομαι στον ουρανό. Είμαι το Λιοντάρι του Ρα. Είμαι ο Ταύρος. Έχω φάει το μηρό και έχω μοιράσει τα σφάγια. Περιφέρομαι στις Νήσους των Μακάρων. Απεριόριστη Διάρκεια, χωρίς αρχή ή τέλος, μου έχει δοθεί. Έχω κληρονομήσει την Αιωνιότητα και η Διάρκεια μου έχει χορηγηθεί.

63

BINIETA. Ο πεθαμένος πίνει νερό από ένα ρυάκι, ή γονατίζει δίπλα σε μια λιμνούλα με νερό και κρατάει ένα κύπελλο

στο οποίο χύνεται νερό από ένα αγγείο που κρατάει η θεά της συκομουριάς. Στον Πάπυρο του Τουρίνου ο νεκρός χύνει νερό από δυο δοχεία μπροστά στο σύμβολο μιας φλόγας.

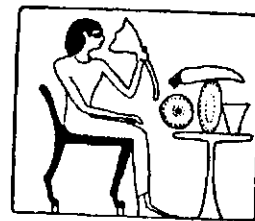
Επωδή της πόσης ύδατος, για να μην καεί ο νεκρός από το πυρ.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Ταύρε της Αμέντας. Οδηγήθηκα σε σένα. Είμαι το κουπί του Ρα με το οποίο μεταφέρει τα Μεγάλα Όντα. Ας μην καώ, ας μην αναλωθώ. Είμαι ο Βέβωνας, ο πρεσβύτερος γιος του Όσιρη που συγκεντρώνει όλους τους θεούς μέσα στο Μάτι του στην Ηλιούπολη. Είμαι ο έξοχος κληρονόμος τους, ο Ισχυρός, ο Ατάραχος. Έχω ισχυροποιήσει το όνομά μου, το έχω ελευθερώσει, ώστε να ζει μέσω εμού καθημερινά.

63(8)

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται μπροστά σε δυο σύμβολα του πυρός, ή κάθετα μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών και μυρίζει ένα λουλούδι.

204

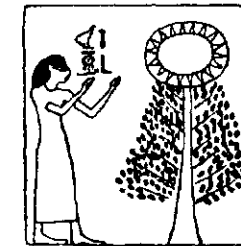
Επωδή του μη ζεματίσματος από νερό.

Ο Επιστάτης του Ανακτόρου, ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι το κουπί, έτοιμο για κωπηλασία, με το οποίο ο Ρα μεταφέρει τους θεούς Προγόνους. Περιβάλλω τον Όσιρη με υγρές εκπορεύσεις για να μην καεί από τη λίμνη του πυρός. Ανέρχομαι σαν Φωτεινό Όν. Ω Χνούφη, που ζεις ανάμεσα σε λιοντάρια, έλα και απομάκρυνε τα εμπόδια αυτού που βαδίζει στην ατραπό, μέσω της οποίας ανήλθα.

64

BINIETA. Ο πεθαμένος λατρεύει το δίσκο του ηλίου, που υψώνεται πάνω από την κορυφή ενός δέντρου.

Επωδή της ανάδυσσης στο Φως της Ημέρας.

Ο Νεβσενής, ο ευσεβής κύριος, λέει:

Είμαι το Χθες, το Σήμερα και το Αύριο και έχω τη δύναμη να γεννηθώ δεύτερη φορά. Είμαι η θεία κρυμμένη Ψυχή που δημιουργεί τους θεούς και προσφέρει ουράνια γεύματα στους κατοίκους του Άλλου Κόσμου, της Αμέντας και του Ουρανού. Είμαι το Πηδάλιο της Ανατολής, ο Κάτοχος των δυο Θείων Όψεων όπου οι ακτίνες του είναι ορατές. Είμαι ο Κύριος των ανθρώπων που ανέρχονται· ο Κύριος που προβάλλει από το σκοτάδι και του οποίου οι μορφές ύπαρξης προέρχονται από το πεδίο των νεκρών.

Χαίρετε, εσείς τα δυο Γεράκια που κρύβεστε στις φωλιές σας, που ακούτε με προσοχή τα λόγια του, που οδηγείτε το φέρετρο στον κρυμμένο τόπο του, που εξουσιάζετε μαζί με τον Ρα και τον ακολουθείτε στον ύψιστο τόπο του αδύνατου

205

που είναι στα ουράνια ύψη! Χαίρε Κύριε του Αδύτου που στέκει στο μέσον της γης. Εγώ είμαι αυτός και ο Φθα¹⁷⁶ καλύπτει τον ουρανό του με κρυστάλλινο θόλο.

Χαίρε, ω Ρα. Είσαι χαρούμενος και η καρδιά σου νιώθει αγαλλίαση γιατί ο δίκαιος νόμος σου επικρατεί στην Ημέρα. Φθάνεις στην Ερμούπολη και προβάλλεις στην Ανατολή, και οι θείοι πρωτογεννημένοι που είναι ενώπιόν σου κραυγάζουν με χαρά. Κάνε τους δρόμους σου άνετους για μένα και άνοιξε το μονοπάτι σου όταν θα αναχωρήσω από τη γη για να έχω ζωή στις ουράνιες περιοχές. Ρίξε το φως σου πάνω μου, ω άγνωστη Ψυχή, γιατί είμαι ένας από κείνους που πρόκειται να εισέλθουν και ο θεός λόγος είναι στα αυτιά μου στον Άλλο Κόσμο και τα ψεγάδια της μητέρας μου ας μη μου καταλογιστούν. Ας απαλλαγώ και ας διασφαλιστώ απ' αυτόν του οποίου τα μάτια κοιμούνται στην πλημμυρίδα, όταν μαζεύει ακόμα και τελειώνει αργά τη νύχτα. Πλημμυρίζω με νερό και το όνομά μου είναι Κεμούρ¹⁷⁷ και το ένδυμά μου είναι τέλειο.

Χαίρε άρχοντα Ατισέφ.¹⁷⁸ Κάλεσε τα θεία όντα που ενοικούν στα ύψη την εποχή που ο θεός σηκώνεται στους ώμους και πες: «Ελάτε εσείς που διαμένετε πάνω από τη θεία άβυσσό σας, γιατί αληθινά ο μηρός είναι δεμένος στο λαιμό και τα οπίσθια στο κεφάλι της Αμέντας». Είθε οι θεές Ουρού-ρτι¹⁷⁹ να μου προσφέρουν τα δώρα όταν τα δάκρυά μου τρέχουν καθώς κοιτάζω τον εαυτό μου να ταξιδεύει στην εορτή Δένα στην Άβυδο και τα ξύλινα δοκάρια που κλείνουν τις τέσσερις πύλες είναι κάτω από την εξουσία σου. Το πρόσωπό σου είναι σαν του λαγωνικού που μυρίζει τον τόπο όπου θέλω να πάω. Ο θεός Ακάου¹⁸⁰ με μεταφέρει στην αίθουσα και τροφός μου είναι το Διπλό Λιοντάρι. Είμαι ισχυρός και προβάλλω σαν εκείνον που ανοίγει το δρόμο του μέσω της πύλης και

176. Ο Ρταh ή Φθα, όπως τον αποκαλούσαν οι Έλληνες, είναι ο αρχαιότερος θεός της Αιγύπτου και λατρευόταν στη Μέμφιδα.

177. Ένα άλλο όνομα για τον Όσιρη.

178. Ατισέφ σημαίνει «Απεριόριστος».

179. Έτσι ονομάζονται οι δυο αδελφές, Ίσιδα και Νέφθυς.

180. Ένα άλλο όνομα για τον Άνουβη.

η ακτινοβολία της καρδιάς μου είναι διαρκής. «Γνωρίζω τις αβύσσους» είναι το όνομά σου. Εργάζομαι για σας ω Πνεύματα –που είστε τέσσερα εκατομμύρια εξακόσιες μια χιλιάδες διακόσια– σχετικά με τα πράγματα που είναι εκεί. Φροντίζω για τις υποθέσεις τους εργαζόμενος ώρες και μέρες ευθυγραμμίζοντας τους ώμους των δώδεκα θεών Σαχ και συνδέοντας τα χέρια μεταξύ τους. Η έκτη Ώρα που είναι στην κορυφή της Αβύσσου είναι η Ώρα της συντριβής του εχθρού. Προβάλλω εκεί θριαμβικά και παρευρίσκομαι στα μέγαρα του Άλλου Κόσμου και είμαι υποτελής του Σώση. Ανέρχομαι σαν Κύριος της Ζωής μέσω του δικαίου νόμου της Ημέρας και το αίμα των ηττημένων που ποτίζει το χώμα είναι που κάνει τη γη να ανθίσει. Ανοίγω το δρόμο μου ανάμεσα στις στρατιές εκείνων που σηκώνονται ενάντιά μου και στέκομαι άφοβα ανάμεσα σε εκείνους που εναντιώνονται μυστικά σε μένα και σέρνονται στις κοιλιές τους. Προβάλλω σαν εκπρόσωπος του Κυρίου των κυρίων για να μιλήσω για τον Όσιρη· το Μάτι δεν θα απορροφήσει τα δάκρυά μου. Είμαι ο εκπρόσωπος του Οίκου εκείνου που ζει στην επικράτειά του και έχω έλθει από τη Λητόπολη στην Ηλιούπολη για να πληροφορήσω το Φοίνικα σχετικά με τα συμβάντα του Άλλου Κόσμου.

Χαίρε, ω Ιερή Χώρα που κρύβεις το σύντροφό σου που ζει σε σένα. Εσύ δημιουργέ των μορφών ύπαρξης, σαν το θεό Χεπερά, βοήθησε τον Νεβσενή, το γραφέα και σχεδιαστή των ναών του Βορρά και του Νότου να αναδυθεί για να δει το Δίσκο και να μπορεί να ταξιδεύσει παρουσία του μεγάλου Θεού, δηλαδή του Σώση που ενοικεί στη Διάρκεια. Ας ταξιδεύω ατάραχος· ας ανέλθω πάνω από την ατμόσφαιρα· ας λατρεύω την ακτινοβολία της δόξας που είναι μπροστά μου· ας πετώ σαν πουλί για να βλέπω τις στρατιές των Πνευματικών Όντων που συνοδεύουν τον Ρα κάθε μέρα, ο οποίος ζωοποιεί κάθε ανθρώπινο ον που περιπλανιέται στις εκτάσεις της γης.

Χαίρε Οδοιπόρε! Χαίρε οδοιπόρε που μεταφέρεις τις σκιές των νεκρών και τα Πνευματικά Όντα από τη γη, άνοιξε έναν ευνοϊκό δρόμο για μένα στον Άλλο Κόσμο, σαν το δρόμο ε-

κείνων που είναι ευνοούμενοι του θεού, γιατί δεν μπορώ να περισυλλέξω τις εκπορεύσεις που διαφεύγουν από μένα.

— Ποιός είσαι εσύ λοιπόν που κατακαίεις στο μυστικό τόπο σου;

— Είμαι ο Κύριος του Ρεστάου και «Αυτός που εισδύει στο Όνομά του και αναδύεται από την Αιωνιότητα, ο Κύριος των Εκατομμυρίων Ετών, και της Γης», είναι το όνομά μου. Η έγκυος θεά εναπέθεσε στη γη το έμβρυό της και γέννησε αμέσως τον Χιτ. Η σφραγισμένη πύλη στα τείχη έπεσε, ανετράπη και γι' αυτό χαίρομαι. Στον Ισχυρό αποδόθηκε το Μάτι του και εκπέμπει φως από το πρόσωπό του όταν η αυγή ροδίζει στη γη.

— Δεν θα φθαρώ, αλλά θα έλθω σε ύπαρξη με τη μορφή του Λιονταριού και των ανθέων του Σώση.¹⁸¹ Ευτυχισμένος, ναι ευτυχισμένος είναι εκείνος που βλέπει πάνω στο φέρετρο που οδηγείται στον τόπο ανάπαυσης την ημέρα του θεού με την ατάραχη καρδιά, που κάνει τον τόπο του φωτεινό.

— Είμαι αυτός που αναδύεται στο Φως της Ημέρας· ο Κύριος του τάφου που δίνει ζωή ενώπιον του Όσιρη. Αληθινά, το μερίδιό σου θα είναι σταθερό κάθε μέρα, ω γραφέα και ζωγράφε, γιε της αίθουσας Σέσεδ, Νεβσενή κύριε της ευσέβειας.

— Πιάνω τη Συκομουριά, ενώνομαι με τη Συκομουριά και τα κλαδιά της ανοίγουν χαριτωμένα για μένα. Προβάλλω και πιάνω το Μάτι και το αποκαθιστώ ήρεμα στη θέση του. Προβάλλω για να δω τον Ρα όταν δύνει και απορροφώ τους ανέμους που φυσούν όταν ανατέλλει και τα δυο μου χέρια είναι καθαρά για να τον λατρεύσουν. Συναθροίζω τα μέλη μου, ανασυνδέω τα μέλη μου. Πετώ σαν πουλί και κατέρχομαι στη γη και το Μάτι μου δείχνει το δρόμο. Είμαι παιδί του Χθές και οι Ακερού της γης με βοηθούν να έλθω σε ύπαρξη και με ισχυροποιούν τη στιγμή της ανάδυσής μου στο Φως. Κρύβομαι μαζί με το θεό Αχα-αϊού¹⁸² που πετάει πίσω μου και τα μέλη μου θα αναπτυχθούν και το Φωτεινό Όν θα είναι σαν φυλακτό για το σώμα μου και σαν προστάτης για την ψυχή

181. Ο Σώσης είναι ο θεός του ηλίου και τα άνθη είναι οι ακτίνες του.

182. Στην κυριολεξία «Αυτός που μάχεται και με τα δυο χέρια».

μου για να το προασπίζει και να συνομιλεί μ' αυτό και η συντροφιά των θεών θα παρακολουθεί τα λόγια μου.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στο νεκρό, θα αναδυθεί στο Φως της Ημέρας και δεν θα εκδιωχθεί μπροστά στην πύλη του Άλλου Κόσμου κατά την είσοδο ή την έξοδό του. Θα παίρνει όλες τις μορφές που επιθυμεί η καρδιά του και δεν θα πεθάνει· ναι, η ψυχή του θα ακμάζει. Επίσης όποιος γνωρίζει αυτή την Επωδή θα είναι ευλογημένος στη γη και στον Άλλο Κόσμο και θα κάνει οτιδήποτε κάνουν οι ζωντανοί. Είναι μια μεγάλη προστασία που δόθηκε από το θεό.

Αυτή η Επωδή βρέθηκε στα θεμέλια του ναού του Όσιρη από τον αρχιτέκτονα κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Φαραώ του Βορρά και του Νότου Σεμπτί, ευλογημένου, ο οποίος την μετέφερε σαν ένα θαυμαστό μυστήριο που κανένας ποτέ δεν είδε, ούτε κατάλαβε. Αυτή η Επωδή πρέπει να επαναλαμβάνεται από έναν άνθρωπο που έχει υποστεί τελετουργική κάθαρση και εξάγνιση, που δεν έχει φάει κρέας ζώων ή ψάρι και απέχει από γυναίκα.

64

(Σύντομη απόδοση)

Επωδή της συνόψισης των «Κεφαλαίων της Ανάδυσης στο Φως της Ημέρας» σε μια μόνο Επωδή.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, γιός του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του θριαμβευτή Αμενχετέπ, λέει:

Είμαι το Χθες και το Σήμερα και έχω τη δύναμη να γεννηθώ δεύτερη φορά. Είμαι η θεία κρυμμένη Ψυχή που δημιουργεί τους θεούς και προσφέρει ουράνια γεύματα στους κατοίκους του Άλλου Κόσμου, της Αμέντας και του Ουρανού. Είμαι το Πηδάλιο της Ανατολής, ο Κάτοχος των δυο Θείων Όψεων όπου οι ακτίνες του είναι ορατές. Είμαι ο Κύριος των ανθρώπων που ανέρχονται· ο Κύριος που προβάλλει από το σκοτάδι.

Χαίρετε, εσείς τα δυο Γεράκια που κρύβεστε στις φωλιές

σας, που ακούτε με προσοχή τα λόγια του· ο μηρός του έχει δεθεί στο λαιμό και τα οπίσθια, στην κορυφή της Αμέντας. Είθε οι Ουρούρτι να προσφέρουν τέτοια δώρα σε μένα που τα δάκρυα τρέχουν από τα μάτια μου καθώς κοιτάζω. «Γνωρίζω τις αβύσσους είναι το όνομά σου. Εργάζομαι για σας ω Πνεύματα, που είστε τέσσερα εκατομμύρια εξακόσιες μια χιλιάδες διακόσια και που το ύψος σας είναι δώδεκα κύβιτα. Ταξιδεύετε πιασμένα χέρι-χέρι, αλλά η έκτη Ώρα που α νήκει στην κορυφή του Άλλου Κόσμου, είναι η Ώρα της ανατροπής του εχθρού. Προβάλλω εκεί θριαμβευτικά και παρ ευρίσκομαι στα μέγαρα του Άλλου Κόσμου και οι επτά προβάλλουν στην εκδήλωση. Η δύναμη που με προστατεύει είναι αυτή που κατέχει το πνεύμα μου, δηλαδή το αίμα, το δροσερό νερό και τα σφάγια που είναι άφθονα. Ανοίγω το δρόμο μου ανάμεσα στις στρατιές εκείνων που σηκώνονται ενάντιά μου και στέκομαι άφοβα ανάμεσα σε κείνους που εναντιώνονται μυστικά σε μένα και σέρνονται στις κοιλιές τους. Το Μάτι δεν θα απορροφήσει τα δάκρυα του Κάτω Κόσμου.

Χαίρε Κάτω Κόσμε! Άνοιξε σε μένα την περιτειχισμένη χώρα και δείξε μου άνετους δρόμους για να ταξιδεύσω.

— Ποιός είσαι εσύ λοιπόν που κατακαίεις στο μυστικό τόπο σου;

— Είμαι ο Κύριος του Ρεστάου και «Αυτός που εισδύει στο Όνομά του και αναδύεται από την Αιωνιότητα, ο Κύριος των Εκατομμυρίων Ετών, και της Γης», είναι το όνομά μου. Η έγκυος θεά εναπέθεσε στη γη το έμβρυό της και γέννησε αμέσως τον Χιτ. Η σφραγισμένη πύλη στα τείχη έπεσε, ανετράπη και ρίχτηκε από τις δυο Σαμάιτ¹⁸³ πάνω στη ράχη του Φοίνικα. Στον Ισχυρό αποδόθηκε το Μάτι του και εκπέμπει φως από το πρόσωπό του όταν η αυγή ροδίζει στη γη.

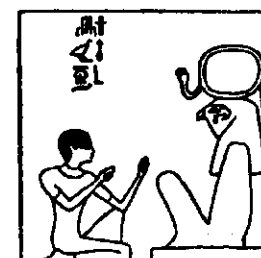
— Δεν θα φθαρώ, αλλά θα έλθω σε ύπαρξη με τη μορφή του Λιονταριού και των λουλουδιών του Σώση. Είμαι αυτός που δεν πνίγεται ποτέ από τα νερά. Ευχάριστο, ναι, ευχάριστο είναι το νεκρικό προσκέφαλο της ατάραχης καρδιάς. Αυτός αναφλέγεται πάνω στη λίμνη και αληθινά προβάλλει από εκεί.

183. Ένα άλλο όνομα για την Ίσιδα και τη Νέφθυ.

Είμαι ο Κύριος της ζωής μου. Ήλθα εδώ, ναι, ήλθα από την Σεούρτ, την πόλη του Όσιρη. Αληθινά, τα πράγματα που είναι δικά σου είναι μαζί με τους Σαρίου. Πιάνω τη Συκομουριά και τα κλαδιά της ανοίγουν για μένα. Ανοίγω έναν δρόμο για μένα ανάμεσα στους Σεχίου του Άλλου Κόσμου. Φθάνω σε εκείνον με το θείο ουραίο του για να τον δω πρόσωπο με πρόσωπο, μάτι με μάτι και εισπνέω την πνοή του όταν εμφανίζεται. Τα δυο μου μάτια είναι αδύναμα στο πρόσωπό μου, ω Λιοντάρι, Βέβωνα, που κατοικείς στην Ούτεντ. Εσύ είσαι σε μένα κι εγώ είμαι σε σένα και οι ιδιότητές σου είναι δικές μου. Είμαι ο θεός της Πλημμυρίδας και Κεμουρσέ είναι το όνομά μου. Οι μορφές μου είναι οι μορφές του θεού Χεπερά, τα μαλλιά της γης του Άτμου, τα μαλλιά της γης του Άτμου. Εισέρχομαι σαν άνθρωπος με άγνοια, προβάλλω με τη μορφή ενός ισχυρού Πνεύματος και κοιτάζω τη μορφή μου που είναι οι μορφές των ανθρώπων εις τους αιώνες των αιώνων.

65

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει σε στάση λατρείας ενώπιον του ιερακοκέφαλου Ρα που έχει στο κεφάλι του δίσκο, περιβαλλόμενο από έναν ουραίο.

Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα και της κυριαρχίας πάνω στους εχθρούς.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου, λέει:

Ο Ρα κάθεται στη Βάρκα των Εκατομμυρίων Ετών και εκεί έχει συγκεντρωθεί η Εννεάδα των θεών με καλυμμένα πρόσωπα που διαμένουν στον Οίκο του Χεπερά, που γεύονται την αφθονία της πλυμμυρίδας και δοκιμάζουν το νέκταρ το

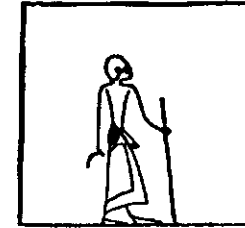
οποίο προσφέρεται στις ουράνιες περιοχές των θεών. Μην επιτρέψετε να προσαχθώ σαν αιχμάλωτος στον Όσιρη, γιατί ποτέ δεν συμμάχησα με τον Σηθ, ω εσείς που αναπαύεστε στις ουρές σας ενώπιον εκείνου του οποίου η ψυχή είναι ισχυρή. Ας καθίσω στο θρόνο του Ρα και ας είμαι ο κύριος του σώματός μου ενώπιον του Κηβ. Βοηθήστε τον Όσιρη να θριαμβεύσει πάνω στον Σηθ και στους νυχτοφύλακες του Κροκόδειλου· ναι, στους νυχτοφύλακες του Κροκόδειλου.

Ω εσείς, που τα πρόσωπά σας είναι κρυμμένα, που προΐστασθε στο Ναό του βασιλιά του Βορρά με την περιβολή θεών κατά την έκτη ημέρα της γιορτής, που τα δίχτυα σας είναι η διάρκεια και τα σχοινιά σας η αιωνιότητα. Έχω δει την Α-βετ-κά να δίνει το σχοινί· το βρέφος δένεται με δεσμά και το σχοινί του Αβ-κά σφίγγεται. Ιδού, εγώ! Αναγεννιέμαι και προβάλλω με τη μορφή ενός ζώντος Φωτεινού Όντος και οι άνθρωποι που είναι στη γη με εξυμνούν. Χαίρε, ω Μερ που κάνεις αυτά τα πράγματα για μένα και τα φέρνεις σε ένα τέλος μέσω της δύναμης του Ρα. Βοήθησέ με να ορμήσω εναντίον των εχθρών μου και να τους νικήσω μπροστά στους Πρίγκηπες του μεγάλου Θεού που στέκονται ενώπιόν του. Αν αποστρέψεις το βλέμμα σου και δεν με βοηθήσεις να ορμήσω εναντίον των εχθρών μου και να τους νικήσω μπροστά στους Πρίγκηπες, είτε ο Χάπι, που ζει με το νόμο και την αλήθεια, να μην εμφανιστεί στον ουρανό —που τώρα ζει με την Μαάτ— και είτε ο Ρα, που τρέφεται με ψάρια, να μην βυθιστεί στα ύδατα! Έτσι ο Ρα, που ζει με το νόμο και την αλήθεια, θα εμφανιστεί στον ουρανό και ο Χάπι, που τρέφεται με ψάρι, θα βυθιστεί στα ύδατα· τότε η Μεγάλη Ημέρα δεν θα έλθει στην ώρα της. Ορμάω εναντίον του εχθρού μου· μου παραδίνεται· τελειώνει κι εγώ έχω κυριαρχία πάνω του μπροστά στους Πρίγκηπες.

65(6)

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει όρθιος κρατώντας ένα ραβδί στο αριστερό του χέρι.

Επωδή της Ανάδυσης στην Ημέρα και της κυριαρχίας πάνω στους εχθρούς.

Χαίρε εσύ που φωτίζεις από τη Σελήνη και στέλνεις φως από εκεί, που εμφανίζεσαι ανάμεσα στα πλήθη σου και περιφέρεις. Επίτρεψέ μου να εμφανιστώ κι εγώ ή, όπως άλλοι λένε, να οδηγηθώ ανάμεσα στα Πνευματικά Όντα και ο Άλλος Κόσμος να ανοιχτεί για μένα. Ιδού, εμφανίζομαι στην Ημέρα και γίνομαι ένα Φωτεινό Ον. Συνεπώς ας με τρέφουν τα Φωτεινά Όντα και ας σύρουν τους εχθρούς μπροστά μου σε κατάσταση αδυναμίας ενώπιον των Πριγκήπων. Το Κα της μητέρας μου θα είναι γαλήνιο λόγω αυτού και θα στέκω στα πόδια μου με ένα χρυσό ραβδί ή, όπως άλλοι λένε, με ένα χρυσό ραβδί στο χέρι με το οποίο κατακομματιάζω τους εχθρούς μου και ζω. Τα πόδια του Σείριου είναι γερά κι εγώ γεννιέμαι σε κατάσταση γαλήνης.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β΄

Κεφάλαια 66-137(β)

Ο γραφέας Άνης και η γυναίκα του Θούθου.

VIII. Η ΑΝΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

66

BINIETA. Στον μόνο Πάπυρο της θηβαϊκής παράδοσης που περιέχεται αυτή η Επωδή, δεν υπάρχει βινιέτα. Στον Πάπυρο του Τουρίνου η βινιέτα είναι ίδια με της Επωδής 65.

Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα.

Ο γραφέας Μάχου λέει:

Ξέρω ότι συλλήφθηκα από τη Σέχμετ και γεννήθηκα από τη Νηίθ.¹⁸⁴ Είμαι ο Ώρος και πρόβαλα από το Μάτι του Ώρου. Είμαι η Ουατσέτ που πρόβαλε από τον Ώρο. Είμαι ο Ώρος· πετάω ψηλά και φωλιάζω στο μέτωπο του Ρα στην πλώρη της βάρκας του που είναι στον ουρανό.

67

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση, αλλά στον Πάπυρο του Τουρίνου η βινιέτα είναι ίδια με τις βινιέτες των Επωδών 65 και 66.

Επωδή του Ανοίγματος του Άλλου Κόσμου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

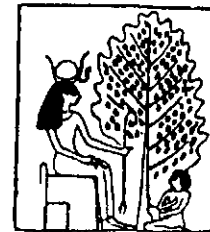
184. Σέχμετ ή Σέχετ είναι η σύζυγος του Φθα, τον οποίο οι Έλληνες ταύτιζαν με τον Ήφαιστο και η Νηίθ ταυτίστηκε επίσης με την Αθηνά. Γιος της Σέχμετ ήταν ο Ιμούθης. Εδώ έχουμε στοιχεία που θυμίζουν το μύθο του Εριχθόνιου.

Οι πύλες εκείνων που κατοικούν στον Νου ανοίγουν και τα βήματα εκείνων που ζουν μαζί με το θεό του φωτός είναι ανεμπόδιστα. Ο Οίκος του Σώση ανοίγει και προβάλλει. Κι εγώ προβάλλω και εξέρχομαι από τον οίκο μου και δέχομαι... και παίρνω ένα κανονικό μερίδιο στον Οίκο του Κυρίου των νεκρών. Ανέρχομαι και κάθομαι στη θέση μου μέσα στη βάρκα του Ρα. Δεν θα ενοχληθώ, ούτε θα ναυαγήσω και δεν θα χάσω τη θέση μου στη βάρκα του Ισχυρού Ρα. Χαίρε εσύ που φωτίζεις και στέλνεις φως από τη λίμνη Χεντ.

68

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει μπροστά στη θεά Αθώρα καθισμένη πίσω από ένα δέντρο· ή ο νεκρός στέκει μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών και λατρεύει τη θεά που είναι σε ένα ιερό.

Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Οι πύλες του ουρανού ανοίγουν για μένα, οι πύλες της γης ανοίγουν για μένα, οι αμπάρες και τα μάνταλα του Κηβ ανοίγουν για μένα και ο πρώτος Οίκος ξεκλειδώνεται για μένα

218

από τον Πέτρα. Ιδού, έγκλειστος ήμουν και φυλακισμένος, αλλά τώρα ελευθερώνομαι από το χέρι εκείνου που με είχε δέσει με σχοινιά, το χέρι που είχε πέσει επάνω μου βαρύ στη γη. Το ουράνιο κανάλι Ρεχέντ άνοιξε για μένα, το φράγμα του έπεσε, το Ρεχέντ ανοίχτηκε για μένα και θα εμφανιστώ στην Ημέρα σε όποιο μέρος μου αρέσει.

Είμαι ο κύριος της καρδιάς μου· έχω κυριαρχία πάνω στο στήθος μου· στα δυο μου χέρια, στα δυο πόδια μου, στο στόμα και σε όλο το σώμα μου. Έχω κυριαρχία πάνω στις νεκρικές προσφορές, στα ύδατα, στον αέρα, στο κανάλι, στο ποτάμι και στα χωράφια, στα αυλάκια, στους εργάτες και στις εργάτριες που δουλεύουν για μένα στον Άλλο Κόσμο και σε όλα τα πράγματα που πρέπει να γίνουν για μένα στη γη, σύμφωνα με την παράκλησή σου: «Ιδού, ας ζει με τον άρτο του Κηβ». Εκείνο που είναι μίasma για μένα, δεν θα το φάω. Θα ζω με άρτο από λευκούς σπόρους και θα πίνω οίνο από κόκκινους σπόρους του Νείλου. Θα κάθομαι σε καθαρό έδαφος κάτω από τα φύλλα της χουρμαδιάς της Αθώρας, η οποία βρίσκεται στον πλατύ Δίσκο που κινείται προς την Ηλιούπολη και η οποία κρατάει τα βιβλία με τα θεϊκά λόγια των συγγραμμάτων του Θωθ. Είμαι ο κύριος της καρδιάς μου· έχω κυριαρχία πάνω στο στήθος μου· στα δυο μου χέρια, στα δυο πόδια μου, στο στόμα και σε όλο το σώμα μου. Έχω κυριαρχία πάνω στις νεκρικές προσφορές, στα ύδατα, στον αέρα, στο κανάλι, στο ποτάμι και στα χωράφια, στα αυλάκια, στους εργάτες και στις εργάτριες που δουλεύουν για μένα στον Άλλο Κόσμο. Ανασηκώνομαι αριστερά και ξαπλώνω δεξιά· ανασηκώνομαι δεξιά και ξαπλώνω αριστερά. Κάθομαι και σηκώνομαι και βαδίζω πάνω στην ατραπό του ανέμου σαν ένας έμπειρος οδηγός.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στο νεκρό, θα εμφανιστεί στην Ημέρα και θα μπορεί να ταξιδεύει στη γη ανάμεσα στους ζωντανούς και δεν θα υποστεί μείωση ποτέ.

69

Μια άλλη Επωδή.

Είμαι ο Ασέβ, ο θεός του πυρός, αδελφός της θεάς του

219

πυρός· είμαι ο Όσιρης, αδελφός της Ίσιδας. Ο γιος μου, μαζί με τη μητέρα του Ίσιδα, εκδικήθηκαν τους εχθρούς μου. Οι εχθροί μου μετήλθαν κάθε πανουργία, γι' αυτό τα χέρια τους και τα πόδια τους αλυσοδέθηκαν, εξαιτίας της μοχθηρίας που επέδειξαν σε μένα. Είμαι ο Όσιρης ο πρωτογεννημένος από τη θεία μήτρα, ο πρεσβύτερος των θεών και κληρονόμος του πατέρα μου Όσιρη-Κηβ. Είμαι ο Όσιρης, Κύριος των Μεγάλων Όντων των, με ισχυρό στήθος και πλάτη, ιθυφαλλικός, και ζω στην επικράτεια των ανθρώπων.

Είμαι ο Ωρίονας που περιφέρεται στην ουράνια χώρα του και προπορεύεται των άστρων του ουρανού, τα οποία είναι στο σώμα της μητέρας μου Νουτ που με συνέλαβε με την αγάπη της και με γέννησε με τη θέλησή της. Είμαι ο Άνουβης την ημέρα του θεού Σέπα. Είμαι ο Ταύρος που κυριαρχεί στο λιβάδι. Είμαι ο Όσιρης που εκμαίευσε από τον πατέρα του και τη μητέρα του μια συμφωνία την ημέρα της μεγάλης σφαγής· ο πατέρας του είναι ο Κηβ και η μητέρα του είναι η Νουτ. Είμαι ο Ωρος γεννημένος την ημέρα της ανύψωσης του Ρα. Είμαι ο Άνουβης την ημέρα του θεού Σέπα. Είμαι ο Άτμου. Είμαι ο Όσιρης.

Ω Πρεσβύτερε που εισέρχεσαι, πες στον αρχιερέα και στο θυρωρό του Όσιρη να μου επιτρέψουν να εισέλθω κι εγώ. Είμαι ένα Πνευματικό Όν· έχω δικαιωθεί· είμαι ένα Φωτεινό Όν. Ήλθα ώστε να προστατεύσω το σώμα μου, να καθίσω στο λίκνο του Όσιρη και να εξαφανίσω κάθε οδύνη του. Είμαι ισχυρός· είμαι ένα Φωτεινό Όν στο λίκνο του Όσιρη, γιατί γεννήθηκα μαζί μ' αυτόν. Ανανεώνω τον εαυτό μου· ανανεώνω τον εαυτό μου· παίρνω τους δυο μηρούς του Όσιρη και ανοίγω το στόμα των θεών που είναι εκεί. Παίρνω τη θέση μου δίπλα του και ο Θωθ εμφανίζεται και χίλια αρτίδια προσφέρονται στους βωμούς του πατέρα μου μαζί με τα κοπάδια μου, τα ζώα μου, τα πουλερικά μου, τα βόδια μου, τις χήνες μου και τις πάπιες μου για τον Ωρο και με προσφορές για τον Θωθ και ακόμα μαζί με θυσίες που γίνονται στον Επόπτη των θυσιών.

70

Μια άλλη Επωδή.

Έχω θυσιάσει στον Επόπτη των θυσιών και έχω δυναμώσει

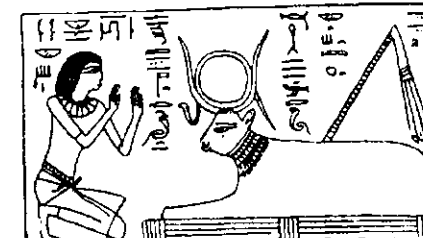
220

την καρδιά μου, γιατί έκανα προσφορές στους βωμούς του πατέρα μου Όσιρη. Εξουσιάζω τη Βούσιρη και επιθεωρώ όλη τη χώρα. Νιώθω το άρωμα της Ανατολής από τα μαλλιά της, πιάνω γερά το βόρειο άνεμο από την πλεξούδα των μαλλιών του, κρατάω το νότιο άνεμο από τους βοστρύχους του και το δυτικό άνεμο από το σβέρκο του και ταξιδεύω στα τέσσερα τέταρτα του Ουρανού και προμηθεύω με αέρα τους σεβάσμιους που τρέφονται με αρτίδια.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα εμφανιστεί στην Ημέρα και θα μπορεί να ταξιδεύει ανάμεσα στους ζωντανούς και το όνομά του δεν θα σβηστεί ποτέ.

71

ΒΙΝΙΕΤΑ. Ο πεθαμένος γονατίζει με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας, μπροστά στη Μεχούρτ. Η επιγραφή λέει: «Η λατρεία του γραφέα Νεβσενή στη θεά Μεχούρτ, την Κυρία του ουρανού και της γης». Αλλού ο νεκρός παριστάνεται να λατρεύει μόνο τον Ρα ή να λατρεύει τον Ρα ενώπιον του Θωθ και του Όσιρη.

Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα.

Ο ευσεβής Νεβσενής, που κάνει χοές, λέει:
- «Χαίρε γεράκι που ανέρχεσαι στον ουρανό, Κύριε της Μεχούρτ. Ενίσχυσέ με όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρυσιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει σε μένα ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

221

— «Χαίρε γεράκι μέσα στο ιερό σου. Σύρω τον πέπλο και αποκαλύπτομαι». Έτσι λέει ο Ώρος, γιος της Ίσιδας.

— «Ω Ώρε, γιε της Ίσιδας, ενίσχυσέ με, όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρουσιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— «Ω Ώρε στο νότιο ουρανό, ω Θωθ στο βόρειο ουρανό· κατευνάστε την ορμή του πυρός και αποκαλύψτε τη Μαάτ σ' αυτόν που την αγαπά». Έτσι λέει ο Θωθ.

— «Ω Θωθ, ενίσχυσέ με, όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρουσιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— «Είμαι το άνθος ουενέβ της Άνρουτεφ, το άνθος Νεβέχ του κρυμμένου ορίζοντα». Έτσι λέει ο Όσιρης.

— «Ω Όσιρη, ενίσχυσέ με, όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρουσιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— «Χαίρε εσύ που στέκεις σταθερά στα πόδια σου, στην ώρα σου, ή, όπως άλλοι λένε, Χαίρε εσύ που είσαι κύριος των ποδιών σου, στην ώρα σου, Κύριε των δυο θεών που ζεις στους δυο θεούς, ενίσχυσέ με, όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρουσιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— «Χαίρε Νεχέν που είσαι στο Αυγό σου, Κύριε της Με-
χούρτ, ενίσχυσέ με, όπως ενισχύεις τον εαυτό σου και παρου-
σιάσου στη γη, ω εσύ που επιστρέφεις και αποσύρεσαι· ας
γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— «Ο Σούχης αναδύεται από τα νερά του ποταμού του· η
Νηίθ αναδύεται από τη γόνιμη χώρα της. Ω εσύ που επιστρέ-
φεις και αποσύρεσαι· ας γίνει το θέλημά σου». Έτσι λέει ο
Κύριος με το ένα πρόσωπο.

— Χαίρετε, ω Επτά Πνεύματα που εξαγγέλετε τις ετυμηγο-
ρίες, που κρατάτε τις πλάστιγγες τη νύκτα της κρίσης του
Ουτσάτ, που αποκεφαλίζετε, που κατακομματιάζετε τους

λαιμούς, που αρπάζετε τις καρδιές, που μοιράζετε γαίες ό-
που οι καρδιές είναι σταθερές, που σφαγιάζετε στη Λίμνη
του Πυρός, σας ξέρω και γνωρίζω τα ονόματά σας. Και σεις
με γνωρίζετε, όπως εγώ γνωρίζω τα ονόματά σας. Εμφανίζο-
μαι σε σας κι εσείς σε μένα, γιατί ζείτε σε μένα και εγώ σε
σας. Χαρίστε μου δύναμη μέσω αυτού που χειρίζεστε, δηλα-
δή με τη ράβδο δύναμης που κρατάτε στα χέρια σας. Χαρίστε
μου ζωή με το λόγο σας χρόνο με το χρόνο· χαρίστε μου α-
μέτρητα χρόνια, πέρα από τα κανονικά χρόνια της ζωής μου·
αμέτρητους μήνες, πέρα από τους μήνες της ζωής μου· αμέ-
τρητες ημέρες, πέρα από τις ημέρες της ζωής μου· και αμέ-
τρητες νύχτες, πέρα από τις νύχτες της ζωής μου. Κάντε με
ικανό να εμφανίζομαι και να λάμπω στο άγαλμά μου· χαρίστε
μου πνοή για τη μύτη μου και ας έχουν τα μάτια μου τη δύναμη
να βλέπουν τα Φωτεινά Όντα που είναι στον ορίζοντα την
ημέρα που οι αδικίες και τα κακουρήματα κρίνονται δίκαια.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμέ-
νο, θα είναι ισχυρός στη γη ενώπιον του Ρα και θα έχει άνετο
τάφο μαζί με τον Όσιρη και θα έχει μεγάλη ωφέλεια στον
Άλλο Κόσμο. Νεκρικές προσφορές θα του αποδίδονται και
θα εμφανίζεται μπροστά στον Ρα καθημερινά, κανονικά και
παντοτινά.

72

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται κρατώντας ένα ραβδί στο
χέρι του· ή στέκεται μπροστά σε έναν τάφο· ή γονατίζει
μπροστά σε έναν κριοκέφαλο θεό· ή λατρεύει τρεις θεούς
που κάθονται ή στέκονται μέσα σε ένα ιερό.

Επωδή της Έλευσης στην Ημέρα και του ανοίγματος ενός δρόμου για την Αμεχέτ.¹⁸⁵

Ιδού, ο γραφέας Νεβσενής, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρετε, ω Κύριοι των *Κα*, εσείς που είστε χωρίς ατέλεια και ζείτε αμέτρητους και άπειρους αιώνες που συναπαρτίζουν την αιωνιότητα. Ας ανοιχθεί ένας δρόμος για μένα, ώστε να φθάσω σε σας. Είμαι ένα Πνευματικό Όν και κατέχω τις λέξεις δύναμης και έχω δικαιωθεί. Απαλλάξτε με από τον Κροκόδειλο που βρίσκεται στην Αίθουσα της Αλήθειας. Δώστε μου το στόμα μου για να μπορώ να μιλάω μ' αυτό. Ας μου απονέμονται νεκρικές προσφορές ενώπιόν σας, γιατί σας ξέρω και γνωρίζω τα ονόματά σας καθώς και το όνομα του ισχυρού θεού μπροστά στον οποίο κάνετε τις προσφορές σας. Το όνομά του είναι Τεκέμ. Αυτός ανοίγει το μονοπάτι του προς τον ανατολικό ορίζοντα του ουρανού και αναπαύεται στο δυτικό ορίζοντα. Είθε να με μεταφέρει μαζί του και να μένω ακμαίος και ακέραιος. Είθε ο Γαλαξίας να μη σημάνει το τέλος μου και ο Σούχης να μην έχει εξουσία επάνω μου και να μην εκδιωχθώ μπροστά στις πύλες και να μην κλείσουν οι θύρες μπροστά μου, γιατί τα αρτίδια για μένα είναι στην πόλη Πε και ο οίνος στην πόλη Δεπ. Και εκεί, στα Οικήματα του ουρανού, όπου κυβερνάει ο πατέρας μου Άτμου, είθε να κρατώ στα χέρια μου σιτάρι και κριθάρι που μου παρέχονται άφθονα και είθε ο γιος του σώματός μου να ετοιμάζει φαγητά για μένα. Και είθε να μου προσφέρονται εκεί νεκρικά δείπνα και θυμίαμα, κερί και όλα τα ωραία και καθαρά πράγματα με τα οποία ζει ο θεός παντοτινά με οποιαδήποτε μορφή επιθυμεί και είθε να μπορώ να διασχίζω το ποτάμι πάνω-κάτω στον Ασφοδελό Λειμώνα και να φθάσω στα Ηλύσια Πεδία, γιατί είμαι το Διπλό Λιοντάρι.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον άνθρωπο πάνω στη γη και γραφεί στο φέρετρό του, θα εμφανιστεί στην Ημέρα με όποια μορφή θέλει, θα εισέλθει στον Οίκο του και

185. Μια από τις περιοχές του Άλλου Κόσμου.

δεν θα εκδιωχθεί. Άρτος, οίνος και σφάγια από το βωμό του Όσιρη θα μοιράζονται σ' αυτόν και θα εισέλθει ατάραχος στον Ασφοδελό Λειμώνα για να μάθει το πεπρωμένο εκείνου που ζει στη Βούσιρη. Άρτος και οίνος θα του προσφέρονται και θα ακμάζει όπως και στη γη. Θα κάνει ό,τι επιθυμεί, όπως η Εννεάδα των θεών του Άλλου Κόσμου, παντοτινά, για εκατομμύρια αιώνες.

73

BINIETA. Αυτή η Επωδή απαντάται δυο φορές στον Πάπυρο του Τουρίνου, τη μια φορά με βινιέτα και την άλλη χωρίς βινιέτα. Η βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη της σαιϊτικής απόδοσης, όπου ο πεθαμένος φαίνεται να στέκει κρατώντας ένα ραβδί στο αριστερό του χέρι.

Επωδή της Ανάδυσσης στην Ημέρα μετά τη διέλευση μέσω του Τάφου.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

«Χαίρε ψυχή, που είσαι πλήρης μεγαλείου. Ιδού, έχω έλθει για να σε δω. Πέρασα μέσα από τον Άλλο Κόσμο, είδα τον πατέρα μου Όσιρη και διέλυσα το σκοτάδι της νύχτας. Είμαι ο ευνοούμενός του. Ήλθα για να δω τον πατέρα μου Όσιρη. Μαχαίρωσα τον Σηθ στην καρδιά. Έκανα το καθήκον μου για τον πατέρα μου Όσιρη. Άνοιξα τις οδούς στον ουρανό και στη γη. Είμαι ο αγαπητός γιος του πατέρα μου Όσιρη. Έχω γίνει Πνευματικό Όν· έχω γίνει Φωτεινό Όν· έχω προμηθευτεί όλα τα αναγκαία. Χαίρετε, ω θεοί· χαίρετε, ω Φωτεινά Όντα. Ανοίξτε ένα μονοπάτι για μένα, τον **Όσιρη** Άνη, του οποίου ο λόγος είναι ειλικρινής.

74

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας μπροστά στη βάρκα Χέννου του Σόκαρη που είναι τοποθετημένη στον καθελκυστήρα της. Στη σαιϊτική απόδοση ο νεκρός στέκει κοντά σε έναν δίποδο όφη.

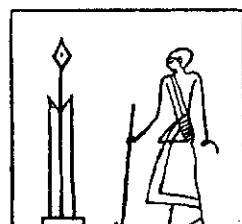
Επωδή του δρασκελισμού και της ανόδου πάνω από τη γη.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Εκτέλεσε το έργο σου, ω Σόκαρη,¹⁸⁶ εκτέλεσε το έργο σου, εσύ που διαμένεις στον Οίκο σου και πατάς σταθερά στα πόδια σου στη Χώρα των Θεών. Ακτινοβολώ πάνω από τη Μεγάλη Άρκτο και προβάλλω από τον ουρανό και κάθομαι πλάι στο Φωτεινό Ον. Αλίμονο είμαι ασθενικός και αδύναμος, είμαι ασθενικός και αδύναμος, αλλά προχωρώ. Είμαι αδύναμος και αδρανής στην επικράτεια εκείνων που λεηλατούν και αρπάζουν στη Χώρα των Θεών.

75

BINIETA. Στη θηβαϊκή απόδοση ο πεθαμένος κρατώντας ένα ραβδί, φαίνεται να στέκει μπροστά στον πυλώνα ενός ναού,

186. Στα αιγυπτιακά Σέκερ. Η λέξη αυτή σημαίνει, «Ο έγκλειστος στο ιερό του». Είναι ένας αρχαίος θεός, προσωποποίηση του θανάτου και η χώρα του απλωνόταν πέρα από τις δυτικές όχθες του Νείλου. Μια είσοδος για τη Σιωπηλή Χώρα του πιστεύεται ότι υπήρχε κοντά στη Μέμφιδα, εκεί που είναι η σημερινή πόλη Σάκκαρα.

αλλά στη σαϊτική απόδοση στέκεται μπροστά στο έμβλημα της Ηλιούπολης.

Επωδή του ταξιδιού στην Ηλιούπολη και της ενθρόνισης εκεί.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Ήλθα από τα ακρότατα όρια της γης και περιβλήθηκα με τον κροσσωτό μανδύα μου σύμφωνα με την επιθυμία του Πιθήκου. Εισήλθα στους Οίκους της Απολλινόπολης, πέρασα από τους Οίκους του θεού Ρεμρέμ και έφθασα στους Οίκους του Αχσεσέφ. Πέρασα από τις ιερές αίθουσες και μπήκα στο ναό του θεού Κεμκέμ. Η αγκράφα της Ίσιδας μου έχει δοθεί, είναι στα χέρια μου και είναι στην ακολουθία μου η αδελφή της Χεβέντ και η μητέρα της Σεκσεκέτ. Με τοποθετεί στο ανατολικό μέρος του ουρανού, όπου ανέρχεται ο Ρα και ανατέλλει κάθε μέρα. Και εγώ υψώνομαι στον ουρανό, είμαι μνημένος και γίνομαι ένα Πνευματικό Ον σαν το θεό και με οδηγούν στην ατραπό πάνω στην οποία ο Θωθ ταξιδεύει όταν πάει να αποκαταστήσει την ειρήνη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές. Ταξιδεύει για να πάει στη Βούτο.

ΙΧ. ΟΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

76

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση, αλλά στη σαίτική απόδοση βλέπουμε μια εικόνα του νεκρού πάνω από το κείμενο της Επωδής.

Επωδή της μεταμόρφωσης του νεκρού σε ό,τι επιθυμεί.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Ήλθα στο ανάκτορο του βασιλιά με τη βοήθεια του μάντη,¹⁸⁷ που με οδήγησε εκεί. Χαίρε εσύ που πετάς στον ουρανό, που φωτίζεις το γιο του λευκού στέμματος και προστατεύεις το λευκό στέμμα. Ας είναι η ύπαρξή μου μαζί σου και ας συνδεθώ με το μεγάλο Θεό. Άνοιξε έναν δρόμο για μένα, για να μπορέσω να ταξιδεύσω.

187. Είναι το έντομο *Mantis Religiosa* ή Μάντις ο θρήσκος (Αλογάκι της Παναγιάς). Τα ισχία του είναι πολύ επιμήκη και οι μηροί έχουν στην εσωτερική καμπύλη μεριά τους ένα αυλάκι εξοπλισμένο με ισχυρά ευκίνητα αγκάθια. Σ' αυτό το αυλάκι, το γερό κνημιαίο οστό μπορεί και κλείνει όπως η κόψη ενός σουγιά και οι οξείες προιονωτές αιχμές μπορούν να συγκρατούν ή να κόβουν κάτι. Με το κεφάλι υψωμένο πάνω στον επιμήκη και ημιορθωμένο προθώρακα και με τα μισάνοιχτα μπροστινά άκρα σε μια χαρακτηριστική στάση ενός προσευχόμενου, παραμένει ακίνητο, στηριζόμενο στα πίσω άκρα του και περιμένοντας το θύμα του, ή άλλες φορές ενεδρεύει με αργές ανεπαίσθητες κινήσεις, ώσπου τελικά το πιάνει με τις κοφτερές λεπίδες του και το καταβροχθίζει. Αυτό το έντομο ήταν αντικείμενο σεβασμού στην Αίγυπτο και τη Νουβία και οι αρχαίοι Έλληνες του απέδιδαν υπερφυσικές δυνάμεις. Οι Άραβες το αποκαλούν «μαρκά» και ισχυρίζονται ότι πάντα προσεύχεται στραμμένο προς τη Μέκκα!

77

BINIETA. Ένα χρυσό γεράκι που κρατάει το μαστίγιο, έμβλημα εξουσίας.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε γεράκι.

Ο *Θοιρης* Άνης λέει:

Ανέρχομαι από την αίθουσα Σεσέτ σαν ένα χρυσό γεράκι που βγαίνει από το Αυγό του. Πετάω και φτερουγίζω σαν ένα γεράκι με ράχη επτά κύβιτων και με σμαραγδένια φτερά. Προβάλλω από τη βάρκα *Σεκτέτ* και η καρδιά μου μεταφέρεται από το βουνό της ανατολής. Κάθομαι στη βάρκα *Α-δετ* και έρχονται σε μένα αυτοί που ενοικούν στην ουσία τους υποκλινόμενοι μπροστά μου. Ανέρχομαι ψηλά και περισυλλέγω τον εαυτό μου σαν χρυσό γεράκι με κεφάλι φοίνικα και ο Ρα παρουσιάζεται. Παίρνω τη θέση μου ανάμεσα στους μεγάλους Θεούς της Νουτ. Μου παραχωρείται ένας αγρός και τα Ηλύσια Πεδία ανοίγονται μπροστά μου. Τρώω εκεί, γίνομαι ένα Φωτεινό Όν και εφοδιάζομαι με άφθονη τροφή τόσο, όση επιθυμώ. Ο θεός του σίτου μου δίνει τροφή για το στόμα μου και είμαι κύριος του σώματος και της κεφαλής μου.

78

BINIETA. Ένα γεράκι, χρωματισμένο πράσινο, κρατάει ένα μαστίγιο και στέκεται πάνω σε ένα βάθρο που έχει το σχήμα πυλώνα.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε θείο γεράκι.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

— «Χαίρε, ω Μεγάλε Θεέ. Έλα εδώ στη Βούσιρη! Άνοιξε για μένα τους δρόμους, για να μπορέσω να επισκεφθώ τους θρόνους μου. Ας ανανεωθώ και ας γίνω ισχυρός. Κάνε με έτσι, ώστε να νιώθουν δέος για μένα και φόβο, ώστε οι θεοί του Άλλου Κόσμου να νιώθουν δέος για μένα και να μάχονται για χάρη μου στις περιοχές τους. Μην τους αφήνεις να με πλησιάσουν και να με βλάψουν στον Οίκο του Σκότους. Κάλυψε τον αδύναμο· κρύψε τον».

— Κάνε το αυτό,¹⁸⁸ όπως το κάνουν οι θεοί εκείνοι που ακούνε τη φωνή της Αλήθειας και τα Μεγάλα Όντα που είναι στη συνοδεία του Όσιρη!

— Μείνετε σιωπηλοί, ω θεοί, όταν ο Θεός μιλάει με το Θεό! Ας ακούσει το αληθινό μήνυμα που θα του πω. Μίλα μου, ω Όσιρη, έτσι ώστε ό,τι απευθύνεις σε μένα να αντηχήσει καθαρά. Ας αντιληφθώ τη Μορφή σου και η Ψυχή σου ας με περιβάλλει. Βοήθησέ με να εμφανιστώ, να έχω δύναμη στα πόδια μου και να είμαι σαν τον Κύριο του Κόσμου πάνω στο θρόνο του. Οι θεοί του Άλλου Κόσμου ας νιώθουν δέος για μένα και ας μάχονται για χάρη μου μπροστά στις πύλες

188. Το κείμενο αυτό έχει μορφή σκηνικού δράματος όπου διάφοροι ιερείς έπαιζαν το ρόλο του Ώρου, του Αγγελιαφόρου, του Διπλού Λιονταριού και άλλων θεών.

τους. Βοήθησέ με να ανέλθω μαζί με τους ουράνιους θεούς. Ας εδραιωθώ σαν τον Κύριο της Ζωής. Ας συνδεθώ με τη θεά Ίσιδα και ας με προστατεύει έναντι αυτών που θα μπορούσαν να με βλάψουν. Ας μη με βρει κανείς αδύναμο και αβοήθητο. Ας προχωρήσω και ας φθάσω ως τα απόμακρα μέρη του ουρανού. Είθε να συνομιλήσω με τον Κηβ και να ικετεύσω το Λόγο μαζί με τον Κύριο του Κόσμου. Είθε οι θεοί του Άλλου Κόσμου να νιώθουν δέος για μένα και να μάχονται για χάρη μου μπροστά στις πύλες τους. Ας δουν ότι εσύ μου προσφέρεις τροφή. Είμαι ένα από τα Φωτεινά Όντα που ζουν στο φως. Η μορφή μου είναι σαν τη Μορφή του, όταν έρχεται και εμφανίζεται στη Βούσιρη. Είμαι ένα Πνευματικό Σώμα ανάμεσα στα Πνευματικά του Σώματα κι αυτός θα σου πει για τους σκοπούς μου. Πόσο δέος έχει εμπνεύσει για μένα και πόσο τρόμο στους θεούς του Άλλου Κόσμου, οι οποίοι μάχονται για χάρη μου.

— Είμαι πράγματι ένα Φωτεινό Όν που διαμένει στο φως, που ο ίδιος ο Άτμου δημιούργησε και που πρόβαλε σε ύπαρξη από το άνθος (τα βλέφαρα) του ματιού. Αυτός φέρνει σε ύπαρξη, καθιστά φωτεινούς και λαμπρύνει τα πρόσωπα εκείνων που υφίστανται μαζί του. Ιδού αυτός είναι μόνος στον Νου! Τον εξυμνούν καθώς προβάλλει από τον ορίζοντα και οι θεοί και τα Φωτεινά Όντα που εμφανίζονται μαζί του νιώθουν δέος γι' αυτόν. Είμαι ένας από τους όφεις που δημιούργησε το Μάτι του μόνου Κυρίου. Ιδού εγώ υπήρχα ακόμα κι όταν η Ίσιδα δεν είχε γεννήσει τον Ώρο. Αναπτυσσόμουν και μεγάλωνα και έγινα διαπρεπής ανάμεσα στα Φωτεινά Όντα που ήλθαν σε ύπαρξη μαζί του. Πετούσα με τη μορφή θείου γερακιού και ο Ώρος μου έδωσε ένα Πνευματικό Σώμα σαν ψυχή μου για να αναλάβω τα καθήκοντα του Όσιρη στον Άλλο Κόσμο.

— Το Διπλό Λιοντάρι¹⁸⁹ που ζει στο άντρο του στον Οίκο του στέμματος *νέμμες*¹⁹⁰ μου είπε: Γύρνα πίσω, πέτα στα ου-

189. Είναι ο θεός Σώσης και η αδελφή του Τεφνούτ, που απεικονίζονται πάντα με κεφάλι λιονταριού.

190. Είναι μια καλύπτρα κεφαλής ή πέπλο που φοριόταν τελετουργικά από τον Φαραώ.

ράνια, γιατί το στέμμα **νέμμες** δεν είναι για σένα. Η φωνή σου φθάνει ως τα ακραία όρια του ουρανού.

— Είμαι ο φύλακας, που έχει αναλάβει τα πράγματα του Ωρου τα οποία ο Όσιρης του τα είχε παραχωρήσει στον Άλλο Κόσμο και ο Ωρος μου είπε όσα άκουσε από τον πατέρα του Όσιρη την ημέρα της ταφής του.

— «Θα σου δώσω το στέμμα **νέμμες**», είπε το Διπλό Λιοντάρι σε μένα, «για να μπορέσεις να προχωρήσεις και να φθάσεις ως το δρόμο του ουρανού· για να μπορέσουν να σε δουν εκείνοι που κατοικούν στα ακραία όρια του ορίζοντα· για να νιώσουν δέος οι θεοί του Άδη και να μάχονται για χάρη σου μπροστά στις πύλες τους».

— Ο Άαεδ ανήκει σ' αυτούς. Όλοι οι θεοί που φρουρούν το ναό του Μόνου Κυρίου νιώθουν δέος όταν ακούνε τα λόγια μου. Χαίρει! Εκείνος που είναι μεγαλειώδης πάνω από τον τάφο του, είναι μαζί μου.

— Έχει φτιάξει για μένα το στέμμα **νέμμες**, κατά διαταγή του Διπλού Λιονταριού.

— Ο Άαεδ έχει ανοίξει έναν δρόμο για μένα. Και εγώ είμαι μεγαλειώδης πάνω από τον τάφο μου και το Διπλό Λιοντάρι έχει θέσει το στέμμα **νέμμες** στο κεφάλι μου και μου έχει χαρίσει το διπλό βόστρυχο. Έχει σταθεροποιήσει την καρδιά μου μέσω της σπονδυλικής του στήλης και μέσω της μεγάλης ισχύος του και δεν θα τιμωρηθώ ενώπιον του Σώση. Είμαι ο Χετέπ, Κύριος των ουραίων που πρέπει να λατρεύονται. Γνωρίζω το φωτεινό ον και η πνοή του είναι στο σώμα μου. Ο ταύρος που προκαλεί τρόμο δεν θα κυνηγήσει. Καθημερινά θα πηγαίνω στον Οίκο του Διπλού Λιονταριού κι από κει στον Οίκο της Ίσιδας. Θα δω τα κρυμμένα μυστήρια. Θα περάσω μέσω των μυστικών τελετών. Θα δω ό,τι υπάρχει εκεί. Τα λόγια μου θα εξάρουν το μεγαλείο του Σώση και θα αντιληφθώ τη γέννηση του μεγάλου θεού. Είμαι ο Ωρος που ενοικεί στο θείο φως του. Είμαι ο κάτοχος του στέμματός του και ο κύριος της ακτινοβολίας του και ταξιδεύω ως τα ακραία όρια του ουρανού. Ο Ωρος είναι στο βάθρο του· ο Ωρος είναι στο θρόνο του. Το πρόσωπό μου είναι σαν του θείου γερακιού. Είμαι εξοπλισμένος σαν τον κύριό του. Πηγαίνω στη

Βούσιρη και βλέπω τον Όσιρη και ζω στην Παρουσία του μέσα στη Νουτ. Αυτή με βλέπει και οι θεοί επίσης. Αυτή στέλνει το Μάτι του Αόμματου Ωρου ενάντια σε κείνους που απλώνουν εχθρικά τα χέρια τους προς εμένα. Σηκώνομαι ισχυρός και απωθώ εκείνους που θέλουν να με παγιδεύσουν. Ανοίγουν τις ιερές οδούς για μένα, βλέπουν τη μορφή μου και ακούνε τα λόγια μου με δέος. Οι θεοί του Άλλου Κόσμου με χαμηλώνουν τα πρόσωπά σας, που μου κλείνετε το δρόμο με την ισχύ σας, οδηγήστε με στους θεούς των άστρων που δεν αναπαύονται ποτέ. Ανοίξτε για μένα τις ιερές οδούς προς την αίθουσα Χεματέτ όπου διαμένει ο Κύριος της ισχυρής και φοβερής Ψυχής.

— Ο Ωρος με διέταξε να υψώσω τα πρόσωπά σας, για να μπορέσετε να με δείτε. Ανέρχομαι σαν θείο γεράκι. Ο Ωρος μού παραχώρησε ένα Πνευματικό Σώμα μέσω της ψυχής του, για να αναλάβω τα καθήκοντα του Όσιρη στον Άλλο Κόσμο. Ανοίξτε για μένα το δρόμο, για να μπορώ να προχωρήσω και να φθάσω σε κείνους που ζουν στα ιερά και φρουρούν τον Οίκο του Όσιρη.

— Τους μίλησα για τη δύναμή του. Τους περιέγραψα τους άθλους εκείνου που έχει τα κέρατά του στραμμένα ενάντια στον Σηθ. Έμαθαν γι' αυτόν που κατέχει το Λόγο και έχει κληρονομήσει τις δυνάμεις του Άτμου.

— Οι θεοί του Άλλου Κόσμου μου εύχονται καλό κατευώδιο. Εξυμνείτε το όνομα εκείνων που ζουν στους κρυμμένους τόπους τους και φρουρούν τον Οίκο του Όσιρη.

— Επιτρέψτε μου να έλθω κοντά σας. Οι φύλακες των πυλών με οδηγούν· τα Πνευματικά Όντα μου ανοίγουν το δρόμο, τα Πνευματικά Όντα που φρουρούν τον ορίζοντα Χεματέτ που είναι στον ουρανό. Έχω ανοίξει τις πύλες για τον Όσιρη. Έχω ετοιμάσει τις οδούς γι' αυτόν και έχω εκτελέσει τις εντολές του. Έχω έλθει από τη Βούσιρη. Είδα τον Όσιρη· μίλησα μαζί του σχετικά με την ψυχή του πρωτότοκου γιού του, τον οποίο αγαπά και σχετικά με την πληγωμένη καρδιά του Σηθ. Είδα τον κύριο που βρίσκεται σε αδυναμία. Ω, είθε να μάθει τα σχέδια των θεών που ο Ωρος πραγματοποίησε για χάρη του πατέρα του Όσιρη.

— Χαίρε Κύριε, Ψυχή μεγαλειώδης και τρομερή. Ιδού, έχω έλθει. Έχω ανατείλλει. Πέρασα μέσα από τον Άλλο Κόσμο και μέσα από τις πύλες των φρουρών στον ουρανό και στη γη και κανένας δεν μπόρεσε να μου αντιταχθεί. Ύψωσα το πρόσωπό μου.

Ω Κύριε της αιωνιότητας! Είσαι έξοχος πάνω στο θρόνο μου, ω Όσιρη! Ακούς θαυμαστά πράγματα, ω Όσιρη! Η δύναμή σου είναι ισχυρή, ω Όσιρη. Το κεφάλι σου στέκεται καλά, ω Όσιρη! Τα φρύδια σου είναι σταθερά, ω Όσιρη! Η καρδιά σου είναι χαρούμενη. Η ομιλία σου είναι επιβλητική, ω Όσιρη, και οι πρίγκηπές σου νιώθουν αγαλλίαση. Είσαι σταθερός σαν τον ταύρο της Αμέντας· ο Όρος έχει ανέλθει στο θρόνο σου και είναι γεμάτος ζωή. Εκατομμύρια χρόνια του έχουν παραχωρηθεί. Εκατομμύρια χρόνια νιώθουν δέος γι' αυτόν οι θεοί. Ο θεός Άτμου, ο κυβερνήτης και ο Μόνος μεταξύ των θεών μίλησε και τα λόγια του δεν σβήνουν. Ο Όρος είναι ο λόγος και ο βωμός. Συνδέει γρήγορα τα μέλη του πατέρα του· ο Όρος είναι απελευθερωτής του. Αδελφός του είναι και φίλος του. Ο Όρος προβάλλει από τα ύδατα του πατέρα του και από τη σήψη του σώματός του. Είναι ο κυβερνήτης της Αιγύπτου. Οι θεοί τον ακολουθούν και τον υπηρετούν επί εκατομμύρια χρόνια. Η ψυχή σου του δίνει ζωή εκατομμυρίων ετών μέσω του Ματιού, του Μοναδικού, του Κυρίου του Κόσμου.

79

BINIETA. Ο πεθαμένος ή η ψυχή του, σε στάση λατρείας μπροστά σε τρεις θεούς.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε Κυβερνήτη των Μεγάλων Όντων.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμ-

234

βευτής, λέει:

Είμαι ο Άτμου, ο δημιουργός του ουρανού και όλων των πραγμάτων που υπάρχουν, που προβάλλει από τη γη και δίνει ζωή στο σπέρμα, ο Κύριος του Κόσμου, ο αυτογενής, ο Κύριος της Ζωής που εξύψωσε την Εννεάδα.

Χαίρετε, ω Κύριοι των θείων όντων, που οι κατοικίες σας είναι κρυμμένες. Χαίρετε Κύριοι της Αιωνιότητας, που οι μορφές σας είναι κρυμμένες, τα άδυτά σας μυστηριώδη και οι κατοικίες σας άγνωστες. Χαίρετε, θεοί που ενοικείτε στον Κύκλο του Φωτός. Χαίρετε θεοί, που περιβάλλετε τη Χώρα των Καταρρακτών. Χαίρετε θεοί, που διαμένετε στην Αμέντα. Χαίρε, ω Εννεάδα των θεών που κατοικούν στη Νουτ. Ιδού, έρχομαι σε σας αγνός, θείος, ένα Φωτεινό Ον. Είμαι ισχυρός. Είμαι προικισμένος με μια ψυχή. Σας προσφέρω θυμίαμα, μυρωδικά και νάτρο. Εξαλείφω τις κατηγορίες που εκστομίζετε εναντίον μου. Εξαλείφω τις τύψεις που είναι στην καρδιά σας. Εξαλείφω τις μομφές εναντίον μου. Σας προσφέρω ό,τι είναι καλό και σας παρουσιάζω ό,τι είναι αληθινό. Σας ξέρω, γνωρίζω τα ονόματά σας και τις μορφές σας που είναι άγνωστες. Έρχομαι σαν μια Οντότητα που καταβροχθίζει ανθρώπους και τρέφεται με θεούς. Είμαι ισχυρός ενώπιόν σας σαν εκείνον που κάθεται στο θρόνο του. Οι θεοί με καλωσορίζουν όταν με βλέπουν και οι θεές με ικετεύουν. Έρχομαι σε σας σαν γιος όλων σας. Παίρνω τη θέση μου στον ορίζοντα και δέχομαι τις προσφορές στους βωμούς μου και πίνω νέκταρ κάθε δειλινό. Έρχομαι σε κείνους που με καλωσορίζουν και οι θεοί με εξυμνούν σαν Πνευματικό Ον, Κύριο των όντων. Είμαι έξοχος σαν εκείνον που κατοικεί στο Μεγάλο Ναό και οι θεοί με καλωσορίζουν, όταν με βλέπουν να προβάλω από τη Νουτ, όταν η μητέρα μου Νουτ με γεννάει.

80

BINIETA. Ένας θεός με το δίσκο του ηλίου στο κεφάλι του.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε θεό που φωτίζει το σκοτάδι.

Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι η ζώνη του ενδύματος του Νου που λάμπει και φωτίζει

235

εκείνο που ενοικεί στο στήθος του, που ρίχνει φως στο σκοτάδι και ενώνει τις δυο πολεμίστριες που ενοικούν στο σώμα μου, μέσω των λέξεων δύναμης της ομιλίας μου, η οποία υψώνει αυτόν που έχει πέσει, επειδή εκείνος που ήταν μαζί του έπεσε στην κοιλάδα της Αβύδου.

Έτσι μένω ατάραχος. Πράγματι τον θυμάμαι. Ο Λόγος είναι ο κύριός μου στην πόλη μου, γιατί τον βρήκα εκεί. Έδιωξα το σκοτάδι με τη δύναμή μου. Γέμισα το Μάτι όταν ήταν αδύναμο στην αρχή της γιορτής της δέκατης πέμπτης ημέρας. Ζύγισα τον Σηθ στις ουράνιες αίθουσες έναντι του Γέροντα που ήταν μαζί του.

Εξόπλισα τον Θωθ με τα αναγκαία πράγματα στο Ναό του θεού της Σελήνης για τη γιορτή της δέκατης πέμπτης ημέρας. Είμαι κάτοχος του στέμματος *Ουρερέτ*. Η αλήθεια είναι το σώμα μου, καθώς και τα τουρκουάζ και οι κρύσταλλοι της μηνιαίας εορτής. Τα χωράφια μου είναι εκεί ανάμεσα στα κανάλια που έχουν χρώμα λαζουρίτη.

Είμαι εκείνη που φωτίζει το σκοτάδι. Ήλθα για να φωτίσω το σκοτάδι, το οποίο γίνεται διάφανο και διαυγές. Ρίχνω φως στο σκοτάδι και ανατρέπω τους καταστροφείς. Έπειτα βοηθώ εκείνους που είναι στο σκοτάδι. Συντρέχω εκείνους που θρηνούν, που κρύβουν το πρόσωπό τους και βυθίζονται σε απελπισία. Σε μένα προσβλέπουν. Είμαι εκείνη που φωτίζει το σκοτάδι. Έρχομαι και διαλύω το σκοτάδι, το οποίο γίνεται πράγματι φως.

BINIETA. Στον Πάπυρο του Νεβσενή η βινιέτα αυτού του Κεφαλαίου είναι απλώς ένα άνθος λωτού ανοιχτό, αλλά στον Πάπυρο του Άνη ένα ανθρώπινο κεφάλι φαίνεται να βγαίνει από το λωτό που αναπτύσσεται σε μια λίμνη νερού.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε λωτό.

Ο *Όσιρης* Άνης λέει:

Είμαι ο αγνός λωτός που ξεπροβάλλει από το Φωτεινό Ον, φύλακα του ρουθουνιού του Ρα και της μύτης της Αθώρος. Έχω ανοίξει το μονοπάτι μου και ακολουθώ τον Όρο. Είμαι ο αγνός λωτός που ξεπροβάλλει από τον αγρό του Ρα.

81(6)

BINIETA. Ένα ανθρώπινο κεφάλι ξεπροβάλλει από έναν λωτό.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε λωτό.

Ο **Θοιρης** Πάκρερ λέει:

Χαίρε λωτέ που συμβολίζεις τον Ίφθιμο.¹⁹¹ Είμαι αυτός που γνωρίζει το όνομά σου. Γνωρίζω τα ονόματά σας, ω θεοί και κύριοι της Χώρας των Θεών, γιατί είμαι ένας από σας. Βοηθήστε με να δω τους θεούς που είναι οδηγοί στον Άλλο Κόσμο. Παραχωρήστε μου μια θέση στη Χώρα των Θεών κοντά στους Κυρίους της Αμέντας. Δώστε μου μια κατοικία στην Ιερή Χώρα. Δεχθείτε με εσείς θεοί, ενώπιον του Κυρίου του Κόσμου. Η ψυχή μου θα εμφανίζεται όπου επιθυμεί και δεν θα εκδιώκεται από την Εννεάδα των θεών.

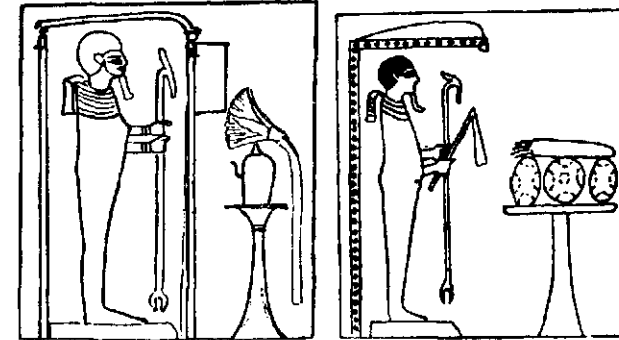
82

BINIETA. Ο θεός Φθα μέσα σε ένα ιερό, μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε Φθα.

Ο **Θοιρης** Άνης λέει:

¹⁹¹ Γιος του Φθα και της Σέχμετ. Οι Έλληνες τον εξομοίωναν με τον Προμηθέα.

Τρώω άρτο και πίνω οίνο και ντύνομαι. Πετάω σαν γεράκι και καθαρίζω σαν χήνα. Κατεβαίνω από το μονοπάτι του Τύμβου στη γιορτή του Μεγάλου Όντος. Ό,τι είναι μίasma, ό,τι είναι μίasma δεν θα το φάω. Ό,τι είναι μολυσμένο, δεν θα το καταπιώ. Ό,τι μολύνει το Καμου δεν θα εισέλθει στο σώμα μου. Ζω με ό,τι ορίζουν για μένα οι θεοί και τα Φωτεινά Όντα. Ζω και δυναμώνω από τον άρτο τους· αποκτώ δύναμη καθώς τον τρώω κάτω από τα φυλλώματα του δέντρου της Αθώρος, της Κυρίας μου. Κάνω μια προσφορά: τα αρτίδια μου προσφέρονται στη Βούσιρη και οι χοές μου γίνονται στην Ηλιούπολη. Φορώ το ένδυμα που ύφανε για μένα η Τάιτ.¹⁹² Κάθομαι και στέκομαι όπου επιθυμεί η καρδιά μου.

Το κεφάλι μου είναι σαν του Ρα και περισυλλέγω τον εαυτό μου σαν τον Άτμου. Τα τέσσερα τέταρτα του Ρα είναι η έκταση της γης. Εμφανίζομαι. Η γλώσσα μου είναι σαν του Φθα και ο λαιμός μου σαν της Αθώρος. Μνημονεύω τα λόγια του πατέρα μου Άτμου με την ομιλία μου. Αυτός περιόρισε τη σύζυγο του Κηβ. Μπροστά του υποκλίνονται όλα τα Μεγάλα Όντα και εμπνέει δέος σε όλους. Τραγούδια εξυμνούν τους άθλους μου. Έχω οριστεί κληρονόμος, κύριος της γης του Κηβ. Αυτός με αναζωογονεί και με ανεβάζει στο θρόνο του. Εκείνοι που είναι στην Ηλιούπολη υποκλίνονται μπροστά μου. Είμαι ο Ταύρος τους. Ισχυροποιούμαι κάθε στιγμή, δίνω χαρά στις γυναίκες και εξουσιάζω επί εκατομμύρια χρόνια.

¹⁹² Θεά της υφαντικής. Μια μορφή της Αθώρος που λατρευόταν στη Βούσιρη.

BINIETA. Ένας Φοίνικας.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε Φοίνικα.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Ήλθα σε ύπαρξη από αρχέγονη ύλη. Ήλθα σε ύπαρξη σαν Χεπερά. Φύτρωσα σαν τα φυτά. Είμαι κρυμμένος σαν τη χελώνα. Είμαι από την ουσία όλων των θεών. Είμαι το χθες των τεσσάρων και των επτά Ουραίων που ήλθαν σε ύπαρξη στην ανατολή. Είμαι ο Ισχυρός που φωτίζει τους Χαμμεμέτ με το σώμα του. Είμαι ο θεός που εκτιμά ο Σηθ. Είμαι ο Θωθ που στέκει ανάμεσα στους Ανταγωνιστές και κρίνει σαν εκπρόσωπος του Κυβερνήτη της Λητόπολης και των ψυχών της Ηλιούπολης. Ήταν σαν ένα ποτάμι ανάμεσά τους. Ανεβαίνω στο θρόνο μου. Αποκτώ ένα Φωτεινό Σώμα. Είμαι ισχυρός, σαν θεός ανάμεσα σε θεούς. Είμαι ο Χενσού,¹⁹³ ο Κύριος των δυνάμεων.

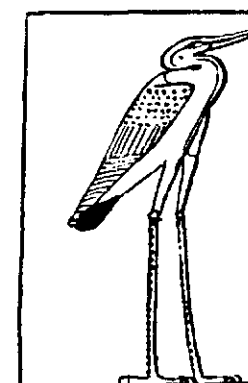
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα εμφανιστεί αγνός στην Ημέρα, μετά το θάνατό του και θα πετύχει κάθε μεταμόρφωση που επιθυμεί η καρδιά του. Θα συγκαταλέγεται ανάμεσα στους υπηρέτες του Όννωφρη, θα γεύεται την τροφή του Όσιρη και θα συμμετέχει στα νεκρικά δεί-

193. Γιος του Άμμωνα και της Μουτ. Είναι ο Αρποκράτης των Θηβαίων. Οι Έλληνες τον ταύτιζαν με τον Ηρακλή.

BINIETA. Ένας Ερωδιός.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε ερωδιό.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι κύριος των ζώων που οδηγούνται για θυσία και των μαχαιριών που κραδαίνονται πάνω από τα κεφάλια και τις χαίτες τους. Εκείνοι που κατοικούν στη χώρα των σμαραγδιών, των πρεσβύτερων θεών και των Φωτεινών Όντων ετοιμάζονται για την ώρα του **Όσιρη** Άνη που είναι θριαμβευτής και ατάραχος. Σφαγιάζει στη γη κι εγώ σφαγιάζω. Είμαι ισχυρός. Ανοίγω ένα μονοπάτι προς τον ουρανό. Έχω εξαγνιστεί. Βαδίζω με μεγάλες δρασκελιές προς την πόλη μου. Προχωρώ προς το Σέπου. Αποκαθιστώ την Οντότητα που είναι στην Ερμούπολη. Συνοδεύω τους θεούς στους δρόμους τους. Λαμπρύνω τους ναούς και τις πόλεις εκείνων που είναι στα ιερά τους. Ξέρω τη Νουτ, γνωρίζω τον Τατούνεν,¹⁹⁴ γνω-

194. Αρχαίος θεός της γης. Στην Ηλιούπολη ταυτιζόταν με τον Κηβ.

ρίζω τους Δεσέρτ,¹⁹⁵ φυλάγω τα κέρατά τους. Ξέρω τη λέξη δύναμης και ακούω προσεχτικά τα λόγια τους. Είμαι ο Κόκκινος Ταύρος που αναφέρεται στις γραφές.

Οι θεοί όταν με ακούνε, λένε: «Ας αποκαλύψουμε τα πρόσωπά μας. Ας έλθει σε μας. Υπάρχει φως που δεν γνωρίζουμε».

Οι εποχές είναι στο σώμα μου. Δεν θα πω ψέμα στον τόπο της αλήθειας. Κάθε μέρα θα ζω με την αλήθεια που είναι κρυμμένη στο σκοτάδι. Τη νύχτα θα κατεβαίνω στο ποτάμι για τη γιορτή εκείνου που είναι νεκρός, για να αγκαλιάσω το Γέροντα,¹⁹⁶ να περιφρουρήσω τη γη, εγώ ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής.

85

BINIETA. Μια ψυχή, ή ένας Κριός, έμβλημα του Όσιρη Βα-Νεβ-Δάδδου, που σημαίνει «Ψυχή, Κύριος της Βούσιρης».

Επωδή της μεταμόρφωσης σε ψυχή του Άτμου.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Δεν θα εισέλθω στον τόπο της καταστροφής, δεν θα χαθώ, δεν θα γνωρίσω φθορά. Είμαι ο Ρα που πρόβαλε από τον Νου, η ψυχή που είναι θεία και που δημιούργησε τα μέλη του. Μίασμα για μένα είναι κάθε αμαρτία· ας μη στραφεί το βλέμμα μου σ' αυτήν. Δεν εξεγείρομαι ενάντια στην αλήθεια, αλλά ζω μ' αυτήν. Είμαι ο Λόγος, ο άφθαρτος θεός και το όνομά μου είναι εκείνο της Ψυχής. Δημιούργησα τον εαυτό μου μα-

195. Οι κάτοικοι της Κόκκινης Χώρας, δηλαδή της Άνω Αιγύπτου.

196. Έτσι αποκαλείται ο Ρα, γιατί βασίλευε στη γη ως τα βαθιά γεράματά του, πριν αποφασίσει να ανέλθει στον ουρανό.

ζί με τον Νου, κάτω από το όνομα του Χεπερά. Υπάρχω με τη μορφή του Ρα. Είμαι ο Κύριος του φωτός.

Ό,τι είναι μίasma για μένα, είναι θαμμένο. Ας μην οδηγηθώ στην αίθουσα βασανιστηρίων του Άλλου Κόσμου. Χαροποιώ το φωτεινό σώμα του Όσιρη. Εξευμενίζω την καρδιά εκείνων που είναι στη συνοδεία του. Με περιβάλλουν με δέος και σεβασμό κι έτσι νιώθουν όσοι είναι ανάμεσά τους, γιατί ιδού, στέκομαι στο βάθρο μου, ανέρχομαι στο θρόνο και καταλαμβάνω τη θέση μου.

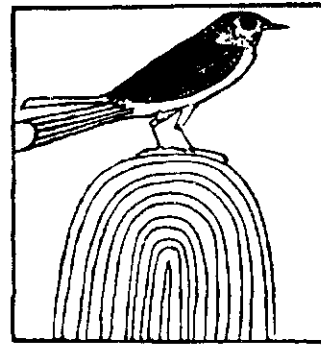
Είμαι ο Νου και όσοι επιδίδονται στο κακό δεν μπορούν να με βλάψουν. Είμαι ο μεγαλύτερος από τους αρχέγονους θεούς· η ψυχή μου είναι η ψυχή των αιώνιων θεών· και το σώμα μου είναι η Διάρκεια. Η μορφή μου είναι η Αιωνιότητα, ο Κύριος των Ετών και Κυβερνήτης της Διάρκειας. Είμαι ο Δημιουργός του Σκότους, του οποίου η επικράτεια φθάνει στα όρια του ουρανού. Επιθυμώ να φθάσω ως αυτά τα όρια και βαδίζω, προχωρώ με το ραβδί μου, υπερβαίνω το στερέωμα και διώχνω μακριά τα φίδια που ενεδρεύουν στην πορεία μου προς τον Κύριο της διπλής ισχύος.

Η ψυχή μου είναι η ψυχή των αιώνιων θεών και το σώμα μου είναι η Διάρκεια. Στέκω ψηλά, κύριος της χώρας Τεβού. Είμαι το βρέφος στην πολιτεία μου· «Νεανίας στη Χώρα», είναι το όνομά μου· «Αγέραςτος», είναι το όνομά μου. Είμαι η Ψυχή που δημιούργησε τον Νου. Η κατοικία μου είναι στη Χώρα των Θεών. Το Λίκνο μου είναι αόρατο. Το Αυγό μου είναι άσπα-

στο. Έχω εξαλείψει κάθε μίση μέσα μου. Βλέπω τον Πατέρα μου, τον κύριο του ηλιοβασιλέματος, του οποίου το σώμα φυλάγεται στην Ηλιούπολη. Ταξιδεύω μαζί με τον Χνούφη που κατοικεί μαζί με το Φωτεινό Όν στην Αμέντα, την επικράτεια της Ίβιδας.¹⁹⁷

86

BINIETA. Ένα χελιδόνι καθισμένο πάνω σε έναν τύμβο ή τάφο.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε χελιδόνι.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι χελιδόνι.¹⁹⁸ Είμαι χελιδόνι. Είμαι η σκορπίνα,¹⁹⁹ η κόρη του Ρα. Χαίρετε, ω θεοί, που η μυρωδιά σας είναι γλυκιά. Χαίρετε θεοί, που η μυρωδιά σας είναι γλυκιά. Χαίρε Φλόγα, που προβάλλεις από τον ορίζοντα. Χαίρε εσύ που διαμένεις στην πόλη. Ας με οδηγήσει ο φύλακας της πύλης εκεί. Δώσε μου τα δυο χέρια μου για να μπορέσω να απολαύσω τις μέρες μου στο Νησί του Πυρός. Φέρνω ένα μήνυμα και έρχομαι με μια αναφορά. Ανοίξτε μου. Πώς θα διηγηθώ ό,τι είδα εκεί; Είμαι σαν τον Ωρο, τον κυβερνήτη της ιερής βάρκας που κληρονόμησε το θρόνο του πατέρα του, όταν ο Σηθ, ο γιος της

197. Η επικράτεια του Θωθ, αφού ο θεός αυτός είναι ιβικήφαλος.

198. Το χελιδόνι είναι σύμβολο της Ίσιδας και αντιπροσωπεύει τα άστρα του βορείου ημισφαιρίου του ουρανού.

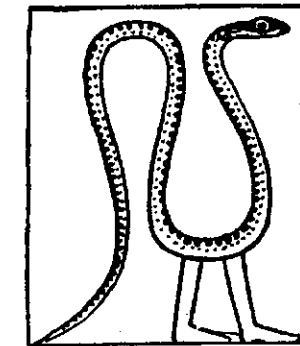
199. Δηλαδή η Σελκέτ, προστάτιδα των νεκρών.

Νουτ, αλυσοδέθηκε εξαιτίας των όσων διέπραξε. Έχω κριθεί στη Λητόπολη. Απλώνω τα χέρια μου στον Όσιρη. Προχωρώ για την κρίση και ετοιμάζομαι να μιλήσω. Αφήστε με να παραδώσω το μήνυμά μου. Κρίνομαι, εξυψώνομαι και φθάνω μπροστά στην πύλη του Κυρίου του Κόσμου. Εξαγνίζομαι στην Άγια Τράπεζα. Εξαλείφω τις ατέλειές μου. Βάζω ένα τέλος στις ατέλειές μου. Σβήνω όλα τα παραπτώματά μου στη γη. Εξαγνίζομαι και γίνομαι σαν θεός. Ω θυρωροί, ανοίξτε το δρόμο για μένα, γιατί είμαι σαν κι εσάς. Εμφανίζομαι στην Ημέρα και βαδίζω σταθερά με μεγάλες δρασκειλές. Χαίρετε, ω Φωτεινά Όντα. Ξέρω τους μυστικούς δρόμους και τις πύλες του Ασφοδελού Λειμώνα. Ας ανέλθω εκεί. Έρχομαι, αφού έχω ανατρέψει τους εχθρούς μου στη γη, αν και το σώμα μου είναι θαμμένο εκεί.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα εμφανιστεί στην Ημέρα και δεν θα εκδιωχθεί στις πύλες της Χώρας των Θεών. Αν, όμως, δεν την γνωρίζει, τότε δεν θα εισέλθει και δεν θα ξέρει πώς να εμφανιστεί στην Ημέρα.

87

BINIETA. Το φίδι Σάτα με ανθρώπινα πόδια.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε φίδι Σάτα.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

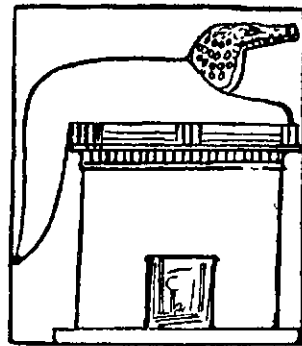
Είμαι ο *Σάτα* των ατελεύτητων ετών. Κουλουριάζομαι και γεννιέμαι κάθε μέρα. Είμαι ο *Σάτα* και κατοικώ στα ακρότατα όρια της γης. Κουλουριάζομαι και γεννιέμαι, ανανεώνομαι και ξαναβρίσκω τη νιότη μου καθημερινά.

88

BINIETA. Ένας κροκόδειλος πάνω σε έναν πυλώνα.

Επωδή της μεταμόρφωσης σε κροκόδειλο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο ευλογημένος Νου, λέει:

Είμαι ο θεός Κροκόδειλος που προΐσταται του φόβου. Είμαι ο Κροκόδειλος που φέρνει την καταστροφή. Είμαι ο μεγάλος Ιχθύς στην Κεμούρ. Είμαι ο Κύριος τον οποίο λατρεύουν στη Λητόπολη.

Χ. Η ΑΦΥΠΝΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ

89

BINIETA. Η μούμια του πεθαμένου τοποθετημένη σε ένα νεκροκρέβατο. Από πάνω στέκει η ψυχή του με τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού, κρατώντας το *σεμ*, έμβλημα της αιωνιότητας, στα νύχια του.

Επωδή της ένωσης της ψυχής με το σώμα στη Χώρα των Θεών.

Ο *Όσιρης* Άνης λέει:

Χαίρε Αγγελιαφόρε! Χαίρε Οδηγέ, που διαμένεις στον οίκο σου, ω μεγάλε Θεέ. Βοήθησε την ψυχή μου να έλθει σε μένα απ' όπου κι αν βρίσκεται. Αν καθυστερήσει να έλθει από εκεί που βρίσκεται, θα έχεις να αντιμετωπίσεις το Μάτι του Ώρου. Εκείνοι που είναι σαν τον Όσιρη δεν παραδίδονται στο θάνατο και ο *Όσιρης* Άνης, ο θριαμβευτής, δεν θα παραδοθεί στο θάνατο στην Ηλιούπολη, όπου οι χιλιάδες ψυχές ενώνονται με τα σώματά τους. Ας καταληφθώ από την ψυχή μου και το Φωτεινό Ον και ας θριαμβεύσω όπου κι αν βρίσκομαι. Βρείτε, λοιπόν, ω φύλακες, την ψυχή μου, όπου κι αν είναι. Ακόμα κι αν καθυστερήσει, πείστε την να δει το σώμα μου, διαφορετικά θα έχετε να αντιμετωπίσετε το Μάτι του Ώρου.

Χαίρετε, ω θεοί, που κωπηλατείτε στη βάρκα των εκατομμυρίων ετών, που την οδηγείτε μέσα από τον ουρανό του Άλλου Κόσμου, που την περνάτε μέσα από την επικράτεια του Νου, που κάνετε τις ψυχές να εισέλθουν στο Πνευματικό τους Σώμα. Πιάστε με τα χέρια σας τα σχοινιά σας, κρα-

τήστε γερά τα καμάκια σας και χτυπήστε τον Εχθρό. Έτσι η βάρκα θα χαρεί κι ο μεγάλος Θεός θα μπορεί να ταξιδεύει ατάραχος. Παρόμοια ας ταξιδέψει και η ψυχή του **Όσιρη** Άνη, που θριάμβευσε μπροστά στους θεούς, από τον ανατολικό ορίζοντα ως τον τόπο που ήταν χθές, στην Αμέντα. Είθε να δει το σώμα της και να ανοικήσει στο Πνευματικό Σώμα, για να μη χαθεί, αλλά να διαρκέσει παντοτινά.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Τα λόγια αυτά πρέπει να ειπωθούν πάνω από το έμβλημα της ψυχής φτιαγμένο από χρυσάφι και στολισμένο με πολύτιμους λίθους, που θα τοποθετηθεί πάνω στο στήθος του **Όσιρη**.

90

BINIETA. Ένα τσακάλι που περπατάει στον τύμβο, ή ο πεθαμένος που στέκει όρθιος μπροστά στον Θωθ, ο οποίος είναι έτοιμος να του δώσει έναν κύλινδρο παπύρου.

Επωδή της απάλειψης των άσχημων αναμνήσεων από την ομιλία.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του Αμενχετέπ του θριαμβευτή, λέει:

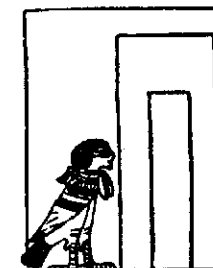
Χαίρε εσύ που κόβεις κεφάλια και χαράζεις λαιμούς και εισάγεις άσχημες μνήμες στο στόμα των Φωτεινών Όντων μέσω λέξεων δύναμης που αυτά κατέχουν. Μη με κοιτάς με το βλέμμα που κοιτάς αυτά τα Όντα. Γονάτισε και κοίτα πίσω σου και θα δεις τους βασανιστές του Σώση που έρχονται για να κόψουν το κεφάλι σου, να χαράξουν το λαιμό σου κατόπιν ρητής εντολής του Κυρίου σου. Γιατί εσύ εισάγεις

248

άσχημες αναμνήσεις στην ομιλία μου για να μου κόψουν το κεφάλι, να χαράξουν το λαιμό μου και να σφραγίσουν το στόμα μου, εξαιτίας των λέξεων δύναμης που κατέχω, όπως κάνεις και στα Φωτεινά Όντα μέσω των λέξεων δύναμης που κατέχουν. Φύγε μακριά υπακούοντας στην εντολή της Ίσιδας η οποία σε εκδίωξε όταν αποπειράθηκες να εισάγεις άσχημες αναμνήσεις στο στόμα του Όσιρη για χάρη του Σηθ, του εχθρού του. Τότε σου είπε: «Γονάτισε και υποκλίσου μπροστά μου και κοίταξε το πρόσωπο που προβάλλει από τη φλόγα του Ματιού του Όρου, που είναι απέναντί σου, μέσα από το Μάτι του Ατμου, το οποίο τραυματίστηκε εκείνη τη νύχτα όταν σε κατέκαυσε. Ο Όσιρης επέστρεψε τότε γιατί το μίασμά σου ήταν μέσα του· και συ επέστρεψες γιατί το μίασμά του ήταν μέσα σου. Κι εγώ επιστρέφω, γιατί το μίασμά σου είναι μέσα μου· κι εσύ επιστρέφεις, γιατί το μίασμά μου είναι μέσα σου. Τώρα έρχεσαι, αλλά σου λέω, φύγε μακριά για να μην έλθει το τέλος μου. Σου λέω, φύγε μακριά, γιατί οι σφαγείς του Σώση σε πλησιάζουν».

91

BINIETA. Η ψυχή του πεθαμένου με τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού, στέκεται μπροστά σε μια πύλη.

Επωδή της αποτροπής της φυλάκισης της ψυχής στη Χώρα των Θεών.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Χαίρε έξοχε, λατρευτέ, ισχυρέ, μεγαλειώδη Κριέ, που προκαλείς δέος στους θεούς όταν σε βλέπουν στο θρόνο σου. Άνοιξε έναν δρόμο για το Φωτεινό Όν και την ψυχή. Κατέχω

249

λέξεις δύναμης, είμαι ένα Φωτεινό Ον που κατέχει λέξεις δύναμης. Ακολουθώ το δρόμο που οδηγεί στον τόπο όπου βρίσκεται ο Ρα και η Αθώρ.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα μπορεί να μεταμορφωθεί σε Φωτεινό Ον προικισμένο με ψυχή και σκιά στη Χώρα των Θεών και δεν θα φυλακιστεί πίσω από κάποια πύλη της Αμέντας, καθώς θα εμφανίζεται στη γη και θα επιστρέφει στον ουρανό.

92

ΒΙΝΙΕΤΑ. Η ψυχή του πεθαμένου με τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού, πετάει πάνω από την πύλη του τάφου με την ψυχή δίπλα του, ή φαίνεται να στέκει μπροστά στην ανοιχτή πύλη και να ανοίγει τα χέρια του για να αγκαλιάσει την ψυχή του. Μια άλλη ενδιαφέρουσα βινιέτα παρουσιάζει το δίσκο του ηλίου με ακτίνες που φωτίζουν τον τάφο και την ψυχή που πετάει πάνω από τη σκιά της, εικονιζόμενη με μαύρο χρώμα, η οποία μόλις έχει βγει από εκεί.

Επωδή του ανοίγματος του τάφου στην ψυχή και στη σκιά, της εμφάνισης στην Ημέρα και του ελέγχου των ποδιών.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Η φυλακή ανοίγει. Το δεσμευτήριο είναι σφραγισμένο. Εκείνος που είναι ξαπλωμένος μέσα ελευθερώνεται για χάρη της ψυχής. Το Μάτι του Όρου με έχει ελευθερώσει, αποκαθιστώντας τη λάμψη στο μέτωπο του Ρα. Οι δρασκελιές μου

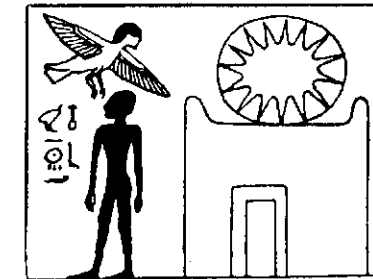
250

είναι μεγάλες· σηκώνω τα πόδια μου και περπατάω. Διασχίζω το μακρύ δρόμο και τα πόδια μου έχουν δυναμώσει. Είμαι ο Όρος, ο Εκδικητής του Πατέρα του και φέρνω το στέμμα *Ουρερέτσαν* λάβαρό μου. Ο δρόμος των ψυχών είναι ανοιχτός. Η ψυχή μου βλέπει το μεγάλο Θεό στη βάρκα του Ρα, την ημέρα των ψυχών. Η ψυχή μου στέκεται στην πλήρη ανάμεσα σε εκείνους που μετρούν τα έτη. Έλα, ω Μάτι του Όρου, εσύ που λάμπεις στο μέτωπο του Ρα, ελευθέρωσε την ψυχή

μου και φώτισε εκείνους που βρίσκονται στα μέλη του Όσιρη. Μην κρατάτε φυλακισμένη την ψυχή μου, μην κρατάτε δέσμια τη σκιά μου. Ας ανοιχτεί ένας δρόμος για την ψυχή και τη σκιά μου, ώστε αυτή να δει το μεγάλο Θεό στο ιερό του την ημέρα της κρίσης των ψυχών και ας επαναλάβει τα λόγια του

Όσιρη. Εκείνοι των οποίων οι θρόνοι είναι αόρατοι, που κρατούν δεμένα τα μέλη του Όσιρη, που φυλακίζουν τις ψυχές και τα Φωτεινά Όντα, που δεσμεύουν τις σκιές, και που μπορεί να μου κάνουν κακό, ας φύγουν μακριά. Η καρδιά σου είναι μαζί σου. Το Φωτεινό Ον και η ψυχή μου κατέχουν λέξεις δύναμης. Με καθοδηγούν. Ας καθίσω ανάμεσα στα μεγάλα Όντα που κάθονται στους θρόνους τους. Οι φύλακες των μελών του Όσιρη δεν σε κρατούν πια αιχμάλωτη, αν και φυλακίζουν τις ψυχές και δεσμεύουν τις σκιές των νεκρών. Ο ουρανός δεν είναι κλειστός για σένα.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν η Επωδή αυτή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα εμφανιστεί στην Ημέρα και η ψυχή του δεν θα παραμένει φυλακισμένη.

93

ΒΙΝΙΕΤΑ. Μια αγκράφα με χέρια ανθρώπινα που πιάνουν το νεκρό από το αριστερό του χέρι. Στον Πάπυρο του Άνη και

251

στη σαίτική απόδοση, η βινιέτα δείχνει τον πεθαμένο να στέκει με τα χέρια απλωμένα σε στάση λατρείας μπροστά σε έναν θεό καθισμένο σε μια βάρκα, το πρόσωπο του οποίου είναι στραμμένο έτσι ώστε να κοιτάζει πίσω.

Επωδή της αποφυγής της μεταφοράς στα ανατολικά της Χώρας των Θεών.

Ο **Όσιρης** Άνης λέει:

Χαίρε Φαλλέ του Ρα, που προχωράς και τσακίζεις τους Στασιαστές. Όντα που είστε αδρανή επί εκατομμύρια χρόνια, ελάτε στη ζωή μέσω του Βέβωνα. Είμαι ισχυρότερος από τον ισχυρό και δυνατότερος από το δυνατό. Ας μη μεταφερθώ με βάρκα. Ας μη συλληφθώ και οδηγηθώ βίαια στην Ανατολή, όπου γιορτάζουν οι Στασιαστές. Ας μη μου προκαλέσουν θανατηφόρα τραύματα και ας μη με τρυπήσουν με τα κέρατα. Ας μη φάω το ψάρι που τρυπάει.

Ας μην προκληθεί καμιά βλάβη σε μένα από τους Στασιαστές. Ας μην τρυπηθώ από τα κέρατα. Ας μην καταβροχθιστεί ο φαλλός του Ρα, που είναι το κεφάλι του Όσιρη. Ιδού έρχομαι στον αγρό μου και θερίζω. Οι θεοί μου παρέχουν τροφή. Δεν θα με τρυπήσεις, ω Ρα-Χεπερά. Δεν θα εμφανιστεί ασθένεια στο Μάτι του Ρα, ούτε θα καταστραφεί. Δεν θα ασκηθεί βία σε μένα, δεν θα μεταφερθώ με τη βάρκα, δεν θα οδηγηθώ βίαια στην Ανατολή, όπου γιορτάζουν οι Στασιαστές με αναίσχυντο τρόπο.

Δεν θα με πληγώσουν με τα μαχαίρια και δεν θα μεταφερθώ με βάρκα στην Ανατολή, εγώ ο **Όσιρης**, ο εκτιμητής των ιερών προσφορών όλων των θεών, ο Άνης ο θριαμβευτής, μακάριος και αφοσιωμένος.

ΒΙΝΙΕΤΑ. Ο νεκρός καθισμένος μπροστά σε μια τράπεζα όπου είναι τοποθετημένα το μελανοδοχείο και η παλέτα ενός γραφέα. Στη σαίτική απόδοση ο πεθαμένος προσφέρει ένα μελανοδοχείο και μια παλέτα στον Θωθ.

Επωδή της παράκλησης για ένα μελανοδοχείο και μια παλέτα.

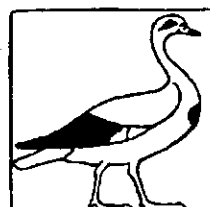
Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Γέροντα, που κοιτάζεις τον πατέρα σου, ο οποίος είναι φύλακας της Βίβλου του Θωθ.²⁰⁰ Ιδού, έχω ένα πνευματικό σώμα, μια ψυχή, είμαι ισχυρός και κατέχω τα συγγράμματα του Θωθ, τα οποία μου παρέχουν τη δυνατότητα να περνάω από τον Άκερ που ζει στην επικράτεια του Σηθ. Κατέχω το μελανοδοχείο και την παλέτα που κρατάει στα χέρια του ο Θωθ, καθώς και τα μυστήρια που είναι κρυμμένα σ' αυτά.

Ιδού, είμαι γραφέας. Κατέχω τα σπλάχνα του Όσιρη και γράφω σ' αυτά. Αντιγράφω καθημερινά τα λόγια του μεγάλου και όμορφου θεού. Ω Αρμακή, εσύ με διατάσσεις και αντιγράφω ό,τι είναι ορθό και αληθινό και το κάνω αυτό καθημερινά.

200. Ο Τεχούτι, που οι Έλληνες ονόμαζαν Θωθ και του έδιναν τις ιδιότητες του Ερμή, ήταν ο θεός Νους που κατά τη δημιουργία εκφώνησε τη λέξη (Λόγο) δύναμης, δηλαδή μια μαγική εντολή την οποία εκτέλεσαν οι δυο θεοί, Φθα (Ηφαιστος) και Χνούφης, δημιουργώντας όλα τα όντα. Ήταν γραφέας των θεών και εφευρέτης όλων των τεχνών και επιστημών. Μερικοί από τους τίτλους του ήταν: Κύριος της Γραφής, Κύριος του Παπύρου, κατασκευαστής της Παλέτας και του Μελανοδοχείου, Ισχυρός Ομιλητής, Μελίγλωττος. Τα λόγια που εκφωνούσε για χάρη των νεκρών τους προφύλασσαν από τις εχθρικές δυνάμεις και τους καθιστούσαν ακατανίκητους στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει μπροστά στον Θωθ, λατρεύοντας το θεό. Στον Πάπυρο Ουσερχάτ που ανήκει ίσως στην περίοδο της 18ης δυναστείας, η βινιέτα δείχνει μια χήνα, αλλά αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι η Επωδή αποκαλείται εκεί «Επωδή της μεταμόρφωσης σε χήνα».

Επωδή της προσέγγισης του Θωθ.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι εγώ που προκαλώ το φόβο στις δυνάμεις του τυφώνα και περιφρουρώ τη μεγάλη Θεά από βίαιες επιθέσεις. Χτυπώ με το μαχαίρι μου, εξευμενίζω με χοές σαν τον Άσου και απωθώ εκ μέρους της μεγάλης Θεάς κάθε βίαιη επίθεση. Ακονίζω το μαχαίρι μου με το μαχαίρι του Θωθ, ενάντια στις δυνάμεις του τυφώνα.

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει πίσω από τον Θωθ.

Επωδή της προσέγγισης του Θωθ και του δοξασμού ενός ανθρώπου στη Χώρα των Θεών.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο Ένοικος του Ματιού και έρχομαι για να βεβαιώσω την αλήθεια του Ρα. Έχω εξευμενίσει τον Σηθ μέσω προσφορών που έγιναν στο Διπλό Λιοντάρι και στις Φλόγες²⁰¹ και με την απόδοση σεβασμού στον Κήβ.

Δεύτερο Μέρος

BINIETA. Ο ηλιακός θεός Ρα καθισμένος στη βάρκα του. Μπροστά του στέκει ο Κηβ προσφέροντας στο θεό το φτερό της Μαάτ. Πίσω από τον Κηβ βρίσκεται το σκήπτρο του Άνουβη. Ο πεθαμένος γονατίζει μπροστά στη βάρκα.

Χαίρε βάρκα Σεκτέτ! Χαίρε σκήπτρο του Άνουβη. Έχω εξευμενίσει τα τέσσερα Φωτεινά Όντα²⁰² που είναι στη συνοδεία του Κυρίου του Κόσμου και με δική τους εντολή έγινα κύριος του αγρού. Είμαι ο Ήπατορας του Βαχ²⁰³ που σβήνει τη δίψα και φρουρεί τις λίμνες. Ιδού εγώ, ω μεγαλοπρεπείς θεοί που κατοικείτε ανάμεσα στις ψυχές της Ηλιούπολης, έχω υψωθεί πάνω από σας. Είμαι ο Μενχ που κατοικεί ανάμεσά σας. Έχω καθαρίσει την ψυχή μου, ω μεγαλειώδη Θεέ, γι' αυτό μη μου βάζεις αξεπέραστα εμπόδια μέσω των διακηρύξεών σου και ας μην πέσει καταστροφή επάνω μου. Έχω εξαγνιστεί

201. Στα αιγυπτιακά χρησιμοποιείται η λέξη *Δεσερού* που σημαίνει Κόκκινες Θεότητες. Είναι οι κόκκινες φλόγες που εμφανίζονται στον ουρανό κατά τη διάρκεια της ανατολής και της δύσης του ηλίου.

202. Αυτά τα Φωτεινά Όντα είναι οι: Μασετέφ, Χερι-βέκεφ, Αόμματος Αρμακής και Άνουβη.

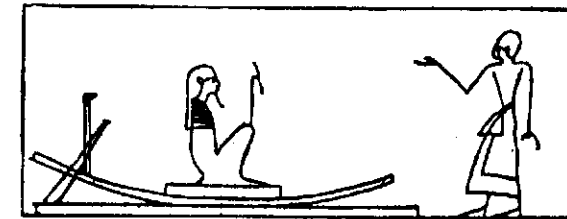
203. Ο θεός της πλημμυρίδας του Νείλου.

στο Νησί της Εξιλέωσης και στο ζύγισμα στο Ζυγό και έχω λουστεί στο θείο Μάτι που είναι κάτω από τη Συκομουριά του ουρανού. Ιδού έχω λουστεί και θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς μου, που έρχονται και αντιτάσσονται στο δίκαιο και στην αλήθεια. Είμαι δίκαιος και αληθινός στη Γη. Είμαι ερμηνευτής της δύναμης του Κυρίου, του Ενός, του ισχυρού Ρα που ζει με την αλήθεια. Ας μη με βλάψει κανείς και ας περιβληθώ με το ένδυμά μου την ημέρα εκείνων που στρέφονται σε ό,τι είναι αγαθό.

ΧΙ. ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΗ ΒΑΡΚΑ

98

BINIETA. Στους θηβαϊκούς Παπύρους αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα. Στη σαιτική απόδοση η βινιέτα δείχνει τον πεθαμένο να στέκει με το δεξί του χέρι απλωμένο σαν να απευθύνεται σε έναν θεό καθισμένο σε μια βάρκα.

Επωδή της μεταφοράς μιας θάρκας στον ουρανό.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε Μεγάλη Άρκτο, που είσαι στο βόρειο ουρανό στη Μεγάλη Λίμνη· όποιος βλέπει εσένα, δεν πεθαίνει. Στέκομαι μπροστά σου, εμφανίζομαι σαν θεός. Σε βλέπω και δεν θα πεθάνω. Στέκομαι μπροστά σου, εμφανίζομαι σαν θεός, κακρίζω σαν χήνα, πετάω σαν γεράκι στα ουράνια.

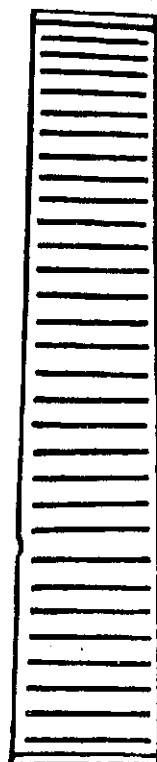
Ω δροσιά του μεγάλου Θεού, ταξιδεύω από τη γη στον ουρανό. Στέκομαι σαν Σώσης και φωτίζω λαμπρά τις δυο πλευρές της κλίμακας η οποία με οδηγεί στα Άστρα που δεν δύνουν ποτέ,²⁰⁴ μακριά από τους σφαγείς. Κρατώ μαζί μου τα πράγματα που απωθούν το κακό και περνάω στην πολική περιοχή της Τεπέν.

— Από πού έρχεσαι;

— Ω Τεπέν, έρχομαι από την Πύρινη Λίμνη στο Καιόμενο Έδαφος.

— Με τι ζεις στην Πύρινη Λίμνη στο Καιόμενο Έδαφος;

204. Έτσι λέγονται τα άστρα του βόρειου ημισφαιρίου, ενώ τα άστρα του νοτίου ημισφαιρίου λέγονται Ακούραστα Άστρα, γιατί κινούνται συνεχώς.

— Ζω με τους καρπούς του ευλογημένου δέντρου *Ikáa* που φέρνουν σε μένα αυτές οι βάρκες από την Αποξηραμένη Λίμνη. Είθε να υπάρχουν προσφορές για μένα καθώς στέκομαι στη βάρκα και διασχίζω το νερό. Στέκομαι στην ιερή βάρκα και ο θεός με οδηγεί. Στέκομαι σταθερός και το ραβδί μου με στηρίζει. Διασχίζω το νερό, καθώς προχωρώ. Οι πύλες της Λητόπολης ανοίγουν για μένα, μου παραχωρείται ένας αγρός στην Ερμούπολη καθώς και εργάτες για τον οίκο μου.

99

ΛΕΖΑΝΤΑ. *Ο πεθαμένος σε μια βάρκα με ανοιχτά ή μαζεμένα τα πανιά.*

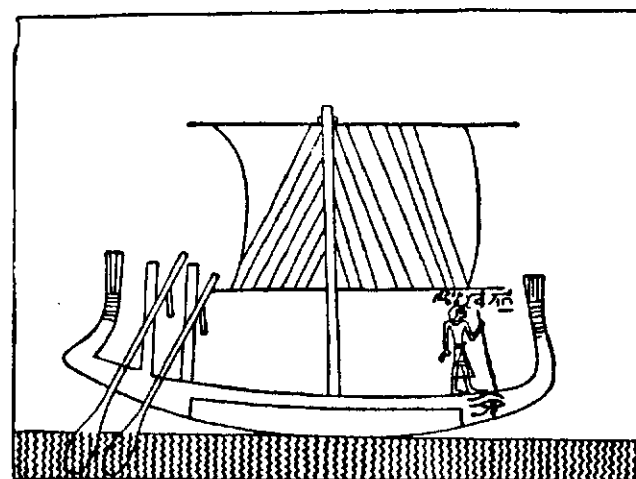
Επωδή της μεταφοράς μιας θάρκας στον Άλλο Κόσμο.

Πρώτο Μέρος

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

— Ω Περματάρη, φέρε μου τη βάρκα που οδήγησε τον Ώρο λόγω του Ματιού του και τον Σηθ λόγω της ισχύος του. Εκεί αναπηδάει το Μάτι του Ώρου που πέφτει στο ανατολικό μέρος του ουρανού, για να προστατευθεί από τον Σηθ.

258

Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Ποιος είσαι και από πού έρχεσαι;

— Είμαι ο αγαπημένος γιος του Πατέρα μου, αυτός που αγαπάει τον Πατέρα του κι αυτός που αφυπνίζει τον κοιμισμένο Πατέρα του. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Νομίζεις ότι μπορείς να διασχίσεις την ανατολική πλευρά του ουρανού; Κι αν την διασχίσεις τι θα κάνεις;

— Θα υψώσω το κεφάλι του, θα φωτίσω το μέτωπό του κι αυτός θα εξαγγείλει μια διαταγή για χάρη σου κι αυτή δεν θα ξεχαστεί ούτε θα ακυρωθεί ποτέ σ' αυτή την επικράτεια. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Γιατί θα πρέπει να ξυπνήσω τον Άκεν για χάρη σου;

— Για να μου φέρει την καλοφτιαγμένη βάρκα του Χνούφη από τη Λίμνη των Ποδιών.

— Μα αυτή είναι κομματιασμένη και αποθηκευμένη στην αποβάθρα.

— Πάρε την αριστερή πλευρά της και στερέωσε την στην πρύμνη· πάρε τη δεξιά πλευρά της και στερέωσε την στην πλώρη.

259

— Μα αυτή δεν έχει σανίδες, δεν έχει ακραία μέρη, δεν έχει ζωνάρια, δεν έχει σκαρμούς για τα κουπιά.

— Σανίδες της είναι οι σταγόνες σάλιου στα χείλη του Βέβωνα· ακραία μέρη της είναι οι τρίχες κάτω από την ουρά του Σηθ· ζωνάρια της είναι ο ιδρώτας στα πλευρά του Βέβωνα· σκαρμοί της είναι οι παλάμες του θηλυκού αντίπου του Ωρου. Φτιάχνεται από το Μάτι του Ωρου, που θα την οδηγεί για μένα. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Ποιος θα φυλάει αυτή τη βάρκα;

— Φέρε την ουρά του ζώου *Σενέμπτι* και βάλε την στην πρύμνη της, αυτή θα την φυλάει. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Και ποιος θα την φέρει σε σένα και μετά σε μένα;

— Ο καλύτερος από τους θεούς ας την φέρει σε μένα και οι γιοι του, δηλαδή οι Γιεσθά, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ. Αυτός θα δίνει διαταγές, αφού το ζώο *Τέτουι* τοποθετηθεί στην πλώρη, κι αυτός θα την οδηγήσει στον τόπο σου.

— Τι είναι η βάρκα;

— Είναι τα φτερά του *Τέτουι*.

— Ο καιρός είναι θυελλώδης και η βάρκα δεν έχει κατάρτι.

— Φέρε το φαλλό του Βέβωνα που γεννάει παιδιά και μοσχάρια.

— Σε τι θα τον στερεώσω;

— Στους μηρούς που σχηματίζουν την τρύπα του καταρτιού.

— Και σχετικά με τα ξάρτια;

— Φέρε το φίδι που είναι στα χέρια του Χέμεν.

— Πού να το δέσω;

— Δέσε το στην αντλία.

— Και σχετικά με το ιστίο;

— Είναι το πανί που χρησιμοποιήθηκε από τον Σούτιου, όταν ο Ωρος και ο Ομβίτης φιλήθηκαν την Πρωτοχρονιά.

— Και σχετικά με τις κουπαστές;

— Είναι οι τένοντες εκείνου που όλοι φοβούνται.

— Ποιος είναι αυτός που όλοι φοβούνται;

— Είναι εκείνος που ζει τη νύχτα της παραμονής του Νέου Έτους. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

★

— Τι είσαι εσύ που έρχεσαι;

— Είμαι μνημένος.

— Πώς ήλθες και πώς ανέβηκες;

— Ανέβηκα πάνω σ' αυτή...

— Τι έκανες σ' αυτή;

— Βάδισα στη ράχη της και την οδήγησα ίσια μπροστά.

— Τι άλλο έκανες σ' αυτήν;

— Η δεξιά μου πλευρά ήταν στη δεξιά μεριά της· το μέτωπό μου ήταν προς την πλώρη· η αριστερή πλευρά μου ήταν στην αριστερή μεριά της· η ράχη μου ήταν στην πρύμνη.

— Τι άλλο έκανες σ' αυτήν;

— Τη νύχτα οι ταύροι της σφαγιάστηκαν και οι χήνες της θυσιάστηκαν.

— Ποιος στέκει σ' αυτήν;

Ο Ωρος ο Κυβερνήτης.

— Ποιος πιάνει το παλαμάρι;

— Ο Πρώτος, ο Κυβερνήτης, ο Γέροντας.

— Ποιος ελέγχει το αμπάρι;

— Ο Πρώτος, ο Κυβερνήτης, ο Βάτι.

Τι άλλο έκανες σ' αυτή;

— Πήγα στον Μιν της Κοπούς και στον Άνουβη, το Διοικητή των δυο χωρών και τους βρήκα να γιορτάζουν τις εορτές τους και να θερίζουν στάχια με τα δρεπάνια ανάμεσα στους μηρούς τους, από τα οποία έφτιαξαν άρτους. Ο θεός που ανέρχεται με οδήγησε στη θεά που ανέρχεται και η Κυρία της πόλης Πε με οδήγησε στην Κυρία της Νετζερού. Τώρα, ως προς τους θεούς της Πε που στέκουν μπροστά στους ναούς τους, τους βρήκα να πλένουν τις καλύπτρες τους. Θα έλθουν φέρνοντας προσφορές για τους θεούς και αρτίδια για σένα όταν θα κατεβαίνουμε το ποτάμι και άρτους όταν θα ανεβαίνουμε. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

★

— Ποιος είσαι εσύ που έρχεσαι;

— Είμαι μνημένος.

— Είσαι τέλειος;

— Είμαι τέλειος.
 — Κατέχεις λέξεις δύναμης;
 — Κατέχω.
 — Έχεις θεραπεύσει τα άκρα σου;
 — Τα έχω θεραπεύσει.
 — Ποια είναι αυτά τα άκρα, ω μνημένε;
 — Είναι τα χέρια και τα πόδια.
 — Πρόσεξε! Λες ότι θα περάσεις στην ανατολική μεριά του ουρανού. Αν φθάσεις, τι θα κάνεις;
 — Θα κυβερνήσω στις πόλεις, θα εξουσιάζω στα χωριά. Θα γνωρίσω τους πλούσιους και θα βοηθήσω τους φτωχούς. Θα έχω αρτίδια για σένα όταν θα κατεβαίνουμε το ποτάμι και άρτους όταν θα ανεβαίνουμε. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.

★

— Ξέρεις την πορεία που πρέπει να ακολουθήσεις, ω μνημένε;
 — Ναι, ξέρω την πορεία που πρέπει να ακολουθήσω.
 — Ποια είναι η πορεία που πρέπει να ακολουθήσεις;
 — Είναι η Ισχύς της Γης και θα φθάσω στον Ασφοδελό Λειμώνα.
 — Ποιος θα σε οδηγήσει;
 — Οι βασιλικοί Δίδυμοι θα με οδηγήσουν.
 — Ποιος θα αναγγείλει το όνομά σου σ' αυτούς;
 — Αυτός που είναι χαρωπός, ο πρεσβύτερος αδελφός του Σόκαρη. Ω Μαχάφ που κατέχεις τη ζωή, ξύπνα τον Άκεν για χάρη μου, γιατί ιδού, έχω έλθει.
 — Δεν θα ξυπνήσει για χάρη μου.
 — Θα πεις: «Ω ιερακοκέφαλε που ανασυγκροτείς την Αυλή σου! Θα σπάσω το μελανοδοχείο σου, θα καταστρέψω τις γραφίδες σου, θα σχίσω τα βιβλία σου στο όνομα εκείνου που είναι στον Νου. Αν δω εγώ, κι ο Σου θα δει. Αν ακούσω, κι ο Σώσης θα ακούσει. Θα δώσω εντολές στα Άφθαρτα Άστρα και θα είναι ευνοϊκά για μένα στη Γη».

Δεύτερο Μέρος

— «Τι συμβαίνει;» Λέει ο Άκεν. «Κοιμόμουν».

— Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.
 — Ποιος είσαι εσύ που έχεις έλθει;
 — Είμαι μνημένος.
 — Είσαι τέλειος;
 — Είμαι τέλειος.
 — Κατέχεις τις λέξεις δύναμης;
 — Κατέχω τις λέξεις δύναμης.
 — Έχεις δυναμώσει τα άκρα σου;
 — Τα έχω δυναμώσει.
 — Ποια είναι αυτά τα άκρα, ω μνημένε;
 — Είναι τα χέρια και τα πόδια. Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.
 — Είσαι γνώστης αυτού που δεν έφερα, ω μνημένε, δηλαδή της βάρκας; Δεν έχει αντλία.
 — Φέρε το... του Χνούφη μέσω του οποίου ξαναζωντάνεψα και βάλε το σ' αυτήν. Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.
 — Είσαι γνώστης αυτού που δεν έχω φέρει, ω μνημένε, δηλαδή της βάρκας; Δεν έχει εξαρτισμό.
 — Τι λείπει απ' αυτήν;
 — Δεν έχει ζυγά, δεν έχει ξάρτια, δεν έχει δέστρα, δεν έχει τόνους.
 — Πήγαινε σε κείνον το θεό που γνωρίζει εσένα και όλα αυτά που ανέφερες για τον εξαρτισμό της. Ό,τι σου δώσει, φέρε το.
 — Ποιος είναι εκείνος ο θεός που γνωρίζει εμένα και όλα αυτά που ανέφερα για τον εξαρτισμό της, ώστε ό,τι μου δώσει να το φέρω;
 — Είναι ο Ώρος με το σφραγιδόλιθο. Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Είσαι γνώστης αυτού που δεν έφερα, ω μνημένη, δηλαδή της βάρκας; Δεν έχει παλαμάρι.

— Φέρε το φίδι που είναι στα χέρια του Χέμεν και του Άνουβη, του Διοικητή των Δυο Χωρών, και βάλε το σ' αυτήν κρατώντας το κεφάλι με τα χέρια σου κι εγώ την ουρά του με τα χέρια μου και τραβώντας το σφιχτά με το όνομα «Πόνος»... το κανάλι που εκτείνεται ανάμεσα στις δυο πόλεις. Το κανάλι είναι καλοφτιαγμένο και η λίμνη που συνδέεται με το ποτάμι είναι καλοφτιαγμένη. Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Ποιες είναι αυτές οι δυο πόλεις, ω μνημένη;

— Είναι ο ορίζοντας και η χώρα του μαλαχίτη· έτσι νομίζω. Γνωρίζεις αυτές τις δυο πόλεις, ω μνημένη;

— Τις γνωρίζω.

— Ποιες είναι, λοιπόν, ω μνημένη;

— Είναι ο Κάτω Κόσμος και ο Ασφοδελός Λειμώνας. Ω Άκεν, που κατέχεις τη ζωή. Φέρε τη βάρκα, γιατί ιδού, έχω έλθει.

— Είσαι γνώστης αυτού που δεν έφερα, ω μνημένη; Ο μεγάλος Θεός θα πει: «Μου έφερες έναν που δεν ξέρει ούτε τον αριθμό των δαχτύλων του;»

— Ξέρω να μετρώ με τα δάχτυλά μου. Κράτα το ένα· κράτα το δεύτερο· σβήσε το· αφάιρεσέ το· δώσε μου το· δείξε τη φιλία σου σε μένα· μην το αφήνεις να χαθεί· λυπήσου το· φώτισε το Μάτι· δώσε το Μάτι σε μένα.

Τρίτο Μέρος

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

— Χαίρε εσύ που μεταφέρεις τη βάρκα πάνω από τη ράχη του Άποφη. Βοήθησέ με να οδηγήσω τη βάρκα και να μαζέψω τα σχοινιά ήρεμα. Έλα, έλα. Βιάσου, βιάσου, γιατί έρχομαι να δω τον πατέρα μου Όσιρη, κύριο του μανδύα Άνσι, που εξουσιάζει τη χαρά της καρδιάς. Χαίρε Κύριε του τυφώνα, Μαχάφ, εσύ Περματάρη. Χαίρε εσύ που πλέεις πάνω από τη ράχη του Άποφη. Χαίρε εσύ που στεριώνεις το κεφάλι και συγκρατείς σφιχτά τα οστά του τραχήλου, όταν έρχεσαι από τα μαχαίρια. Χαίρε εσύ που είσαι κύριος της κρυμμένης βάρκας, εσύ που δεσμεύεις τον Άποφη, βοήθησέ με να μεταφέρω

τη βάρκα, να μαζέψω τα σχοινιά και να διασχίσω το νερό. Αυτή η χώρα είναι ολέθρια και τα άστρα έχουν χάσει την ισορροπία τους και έχουν γείρει και δεν υπάρχει τίποτα που να τα κάνει να ανυψωθούν ξανά: η τροχιά τους παρεμποδίζεται από τη γλώσσα του Ρα. Ο Ανδέβου είναι ο Κύριος των δυο χωρών. Ο Κηβ προχωρεί σταθερά μέσω των πηδαλίων του. Η δύναμη είναι εκείνη που ανοίγει το Δίσκο, τον πρίγκηπα των πύρινων όντων. Μεταφέρομαι σαν εκείνον που έχει ναυαγήσει. Βοήθησε το Φωτεινό Σώμα, ω αδελφέ μου, να έλθει σε μένα, για να μπορέσω να ξεκινήσω για τον τόπο που ξέρεις.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει η δέστρα.

— «Κυρία των δυο χωρών στο ιερό», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει το πηδάλιο.

— «Πόδι του Χάπι», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει το τόνος της πλώρης.

— «Βόστρυχος της δέστρας του Άνουβη στην τέχνη του βαλσαμώματος», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει το στήριγμα του πηδαλίου.

— «Στήλες του Άλλου Κόσμου», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει η σκάτσα του καταρτιού.

— «Άκερ», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει το κατάρτι.

— «Αυτός που φέρνει πίσω τη μεγάλη Θεά μετά την αναχώρησή της», είναι το όνομά σου.

— «Πες μας το όνομά μας», λένε τα μαντάρια.

— «Λάβαρο του Όφότη», είναι το όνομά σας.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει ο λαιμός του ιστού.

— «Λαιμός του Γιέσθα», είναι το όνομά σου.

— «Πες μου το όνομά μου», λέει το ιστίο.

— «Νουτ», είναι το όνομά σου.

— «Πες μας το όνομά μας», λένε οι δερμάτινες λωρίδες που συγκρατούν τα κουπιά.

— «Φτιαγμένες από το δέρμα του Μνήμη²⁰⁵ και τους τένο-ντες του Σηθ», είναι το όνομά σας.

205. Ο ταύρος Μνήμης λατρευόταν στην Ηλιούπολη. Έχει τον ίδιο συμβολισμό με τον Άπη και ταυτίζεται μ' αυτόν. Αποκαλείται επίσης «Ανανέωση της ζωής του Ρα».

— «Πες μας το όνομά μας», λένε τα κουπιά.
 — «Δάχτυλα του Αρούηρη», είναι το όνομά σας.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει η αντλία.
 — «Χέρι της Ίσιδας που σκουπίζει το αίμα από το Μάτι του Ωρου», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μας το όνομά μας», λένε τα μαδέρια που είναι στα στραβόξυλά τους.
 — «Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ, Κεψεννούφ, Χακάου, Θετε-
 μάουα, Μααντέφ και Αρινέφ-τσεσέφ», είναι το όνομά σας.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει το ξύλο της καρίνας.
 — «Αυτή που προΐσταται των κήπων», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει ο πάγκος των κωπηλατών.
 — «Τραγουδίστρια», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει το πηδάλιο.
 — «Ακριβής· εκείνος που αναδύεται από το νερό· περιορι-
 σμένος στις κινήσεις του», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει η βάρκα.
 — «Πόδι της Ίσιδας που ο Ρα έκοψε για να γεμίσει με αίμα
 τη βάρκα *Σεκτέν*», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει ο βαρκάρης.
 — «Ταξιδευτής», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει ο άνεμος, «αφού προχω-
 ράς με τη δική μου δύναμη».
 — «Βόρειος Άνεμος που έρχεται από τον Άτμου στα ρου-
 θούνια του Κυβερνήτη της Αμέντας», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει το ποτάμι, «αφού διασχί-
 ζεις τα νερά μου».
 — «Αυτός που βλέπει», είναι το όνομά σου.
 — «Πες μας το όνομά μας», λένε οι όχθες του ποταμού.
 — «Καταστροφείς εκείνων που απλώνουν τα χέρια τους
 στον αγνό τόπο», είναι το όνομά σας.
 — «Πες μου το όνομά μου», λέει το έδαφος, «αφού βαδί-
 ζεις επάνω μου».
 — «Μύτη του ουρανού που εξέχει από το πρόσωπο του
 Βαλσαμωτή, ο οποίος κατοικεί στον Ασφοδελό Λειμώνα,
 απ' όπου αναβλύζει χαρά», είναι το όνομά σου.

Δοξασμός

Χαίρετε, ω θεία όντα, που το *Κα* σας είναι αγαθό, που δέ-
 χεστε πολλές προσφορές και ζείτε αιώνια. Ήλθα σε σας για
 να προσφέρετε τροφή για το στόμα μου με το οποίο μιλάω,
 δηλαδή τα αρτίδια που έφτιαξε η Ίσιδα ενώπιον του μεγάλου
 Θεού, γιατί γνωρίζω αυτόν το μεγάλο Θεό στον οποίο προ-
 σφέρεται ουράνια τροφή και το όνομά του είναι Θεκέμ. Φα-
 νερώνεται στον ανατολικό ορίζοντα του ουρανού και ταξι-
 δεύει προς το δυτικό ορίζοντα. Όταν ξεκινάει, ξεκινάω κι
 εγώ. Όταν είναι ακμαίος, κι εγώ είμαι ακμαίος. Δεν θα με ε-
 μποδίσετε να διασχίσω το Γαλαξία και οι Γιοι της Ανταρσίας
 δεν θα έχουν δύναμη πάνω στα μέλη μου. Ο άρτος μου είναι
 στην πόλη Πε και ο οίνος μου στην Δεπ²⁰⁶ και οι προσφορές
 σας για μένα ας μου δοθούν σήμερα. Κι αυτές είναι σιτάρι και
 κριθάρι· είναι μύρο και λινά ρούχα· είναι ζωή, ισχύς και υγεία:
 Ας αποδίδονται κάθε μέρα με οποιαδήποτε μορφή κι αν εμ-
 φανιστώ στον Ασφοδελό Λειμώνα.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. *Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμέ-
 νο, θα εισέλθει στον Ασφοδελό Λειμώνα, αρτίδια, οίνος και
 άρτος θα μοιράζονται σ' αυτόν από εκείνα που υπάρχουν στο
 βωμό του μεγάλου Θεού, καθώς και ένας αγρός σπαρμένος
 με σιτάρι και κριθάρι, που θερίζεται από τους Ακόλουθους
 του Ωρου. Θα τρώει απ' αυτό το σιτάρι και το κριθάρι, θα δυ-
 ναμώνουν τα μέλη του και το σώμα του θα είναι σαν το σώμα
 των θεών και θα εμφανίζεται στον Ασφοδελό Λειμώνα με ό-
 ποια μορφή επιθυμεί μέσα στην αιωνιότητα.*

100

ΒΙΝΙΕΤΑ. *Μια βάρκα –όπου στέκουν οι θεότητες Ίσιδα,
 Θωθ, Χεπερά και Σώσης καθώς και ο νεκρός– διασχίζει το
 ποτάμι. Η βινιέτα στη σαίτική απόδοση δείχνει τον πεθαμένο
 να οδηγεί μια βάρκα όπου βρίσκεται ο Ρα και ο Φοίνικας.
 Μπροστά από τη βάρκα βρίσκεται το έμβλημα της Ανατο-
 λής, ο Όσιρης και η στήλη Δεδ που είναι το σύμβολο του Ό-*

206. Αυτές οι δυο σχημάτιζαν την πόλη Βούτο, στο Δέλτα του Νείλου.

σιρη και της σταθερότητας. Οι τέσσερις γραμμές του κειμένου πάνω από τη βάρκα λένε: «Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, υψώνει τη στήλη Δεδ, στεριώνει την Αγκράφα και ταξιδεύει μαζί με τον Ρα όπου επιθυμεί».

Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος και της επιδίβασης στη βάρκα του Ρα μαζί με κείνους που είναι στην ακολουθία του.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

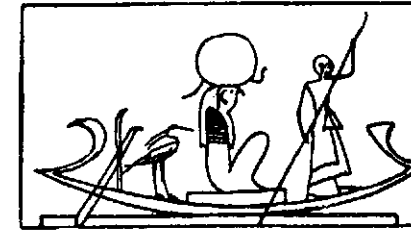
Μεταφέρω το Φοίνικα στην Ανατολή και τον Όσιρη στη Βούσιρη. Ανοίγω τα θησαυροφυλάκια του Χάπι, καθαρίζω τα μονοπάτια του ηλιακού Δίσκου και σύρω τον Σόκαρη πάνω στον καθελκυστήρα του, ενισχύω τη μεγάλη Θεά τη στιγμή της δράσης της, εξυμνώ και λατρεύω τον ηλιακό Δίσκο, συνδέομαι με τους Πιθήκους που τραγουδούν στην ανατολή και είμαι ένα θείο Όν ανάμεσά τους. Είμαι ένα είδωλο της Ίσιδας. Ενισχύω το Φωτεινό Σώμα της. Δένω τα σχοινιά. Διώχνω τον Άποφη, τον αναγκάζω να οπισθοχωρήσει. Ο Ρα μου απλώνει τα χέρια του και οι κωπηλάτες του δεν με διώχνουν. Ισχύς μου είναι η δύναμη του Ματιού του Ρα και ισχύς του Ματιού του Ρα είναι η δύναμή μου. Αν ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, χωριστεί από τη βάρκα, τότε κι ο Ρα θα χωριστεί από το Αυγό και από το ψάρι Αβδου.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από τη βάρκα που έχει σχεδιαστεί εδώ και να γραφεί πάνω σε άγραφο πάπυρο με μελάνι φτιαγμένο από σπόρους πράσι-

νου **άβουτ** και μυρωμένο νερό. Ο πάπυρος αυτός τοποθετείται στο στήθος του νεκρού, χωρίς να αγγίζει τη σάρκα του. Αν αυτό γίνει για έναν πεθαμένο, τότε θα επιβιβαστεί στη βάρκα του Ρα και ο Θωθ θα τον συμπεριλάβει στην καθημερινή διαδρομή του σαν ένα Φωτεινό Όν. Θα υψώσει τη στήλη Δεδ και θα στεριώσει την Αγκράφα και θα ταξιδεύει μαζί με τον Ρα όπου επιθυμεί.

101

ΒΙΝΙΕΤΑ. Στον Πάπυρο του Νου αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα. Στη σαϊτική απόδοση ο πεθαμένος φαίνεται να οδηγεί τη βάρκα όπου είναι ο Ρα και ο Φοίνικας.

Επωδή της προστασίας της θάρκας του Ρα.

Ω εσύ που σχίζεις τα νερά καθώς έρχεσαι από το ποτάμι και κάθεσαι στη θέση σου πάνω στη βάρκα προχωρώντας προς τον τόπο του χθες και συνδέεσαι με τον **Όσιρη** –τον Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– Νου το θριαμβευτή, το τέλειο Φωτεινό Όν. Η ισχύς σου ας είναι ισχύς του.

Χαίρε, ω Ρα. Στο όνομα του Ρα, αν προχωράς με το Μάτι των επτά κύβιτων που έχει μια κόρη τριών κύβιτων, τότε ενισχύεις τον **Όσιρη** Νου, το θριαμβευτή, το τέλειο Φωτεινό Όν, που είναι ανάμεσα στους κωπηλάτες σου και η ισχύς σου είναι ισχύς του.

Χαίρε, ω Ρα. Στο όνομα του Ρα, αν προχωράς με τον Νεκρό που έχει ανατραπεί, τότε ενισχύεις τον **Όσιρη** Νου, το θριαμβευτή, το Πνευματικό Όν, που στέκει σταθερά στα πόδια του και η ισχύς σου είναι ισχύς του.

Χαίρε, ω Ρα. Στο όνομα του Ρα, αν τα μυστήρια του Άλλου Κόσμου αποκαλυφθούν σε σένα και χαροποιήσεις τις καρ-

διές των θεών της Εννεάδας, τότε χαροποιείς την καρδιά του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του Νου του θριαμβευτή, και η ισχύς σου είναι ισχύς του.

Το σώμα σου, ω Ρα, γίνεται αιώνιο και διαρκές, με αυτές τις λέξεις δύναμης.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από μια ταινία από βασιλικό λινό ύφασμα, πάνω στο οποίο γράφεται με μύρο. Αυτή τοποθετείται στο λαιμό του τέλειου Φωτεινού Όντος την ημέρα της ταφής. Αν αυτό το φυλακτό τοποθετηθεί στο λαιμό του νεκρού, θα κάνει ό,τι επιθυμεί, όπως οι θεοί· θα συνδεθεί με τους Ακόλουθους του Ωρου· θα τοποθετηθεί σαν άστρο απέναντι από τον Σείριο· η μούμια του θα είναι σαν θεός, ανάμεσα στους συγγενείς του, για πάντα και η Μενεέτ θα βγάλει λουλούδια από το σώμα της και το μεγαλείο του Θωθ θα φωτίζει πάνω από το σώμα, όπως φώτιζε πάνω από το βασιλιά του Βορρά και του Νότου, τον Όσιρη το θριαμβευτή.

102

BINIETA. Η βάρκα του Ρα. Ο θεός κάθεται κρατώντας ένα κουπί. Μπροστά του βρίσκεται η θεά Ίσιδα γονατισμένη και πίσω του ο νεκρός. Σε μερικές περιπτώσεις ο Ρα συνοδεύεται από τον Θωθ και τον Χεπερά και σε άλλες μόνο από τον Άνουβη. Στη σαίτική απόδοση ο πεθαμένος γονατίζει ενώπιον του Ρα μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών.

Επωδή της επιδίβασης στη θάρκα του Ρα.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

270

Χαίρε μεγάλε Θεέ που είσαι στη βάρκα σου. Ανέβασέ με στη βάρκα σου. Ας γίνω οδηγός των ταξιδιών σου και ας συγκαταλεχθώ ανάμεσα σε κείνους που βρίσκονται στα Άστρα που δεν δύνουν ποτέ. Ό,τι είναι μίasma για σένα και για μένα, δεν θα το φάω. Ό,τι είναι μίasma για μένα είναι ακάθαρτο και δεν θα το φάω. Μόνο νεκρικές προσφορές και αμβροσία θα δοκιμάσω και έτσι δεν θα πάθω τίποτα. Ό,τι είναι μίasma δεν θα το αγγίξω με τα χέρια μου, δεν θα το πατήσω με τα σανδάλια μου, γιατί ο άρτος μου είναι από κριθάρι και ο οίνος μου από κόκκινο κριθάρι. Ιδού, η βάρκα **Σεκτέτ** και η βάρκα **Άδετ** μεταφέρουν αυτά τα πράγματα και οι καρποί της γης τοποθετούνται στο βωμό των ψυχών της Ηλιούπολης. Χαίρε μεγάλε Θεέ, που οδηγείς τη βάρκα στον ουρανό. Ας υπάρχουν προσφορές στη Θίνιτα και ας μη με βλάψουν τα σκυλιά όταν μαζεύονται. Έρχομαι και απελευθερώνω το θεό από αυτό που τον προσβάλλει, δηλαδή από τον πόνο στο μηρό, στο πόδι και στο χέρι. Έρχομαι και φτύνω στο μηρό, δένω το χέρι και σηκώνω το πόδι.

«Ανέβα και οδήγησε τη βάρκα», διατάζει ο Ρα.

271

XII. Η ΖΩΗ ΣΤΑ ΗΛΥΣΙΑ ΠΕΔΙΑ

103

BINIETA. Η Αθώρ, φέροντας δίσκο και κέρατα στο κεφάλι της και κρατώντας σκήπτρο με το αριστερό της χέρι. Πίσω της στέκει ο πεθαμένος.

Επωδή της συνάντησης με την Αθώρα.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο αγνός οδοιπόρος. Ιδού, ω Άχι!²⁰⁷ Ιδού, ω Άχι, είμαι ανάμεσα σε εκείνους που ακολουθούν την Αθώρα.

104

BINIETA. Οι δυο μεγάλοι θεοί στους θρόνους τους, κάθονται ο ένας απέναντι στον άλλο. Στο δάπεδο, ανάμεσά τους, γονατίζει ο πεθαμένος. Στη σαιτική απόδοση ο νεκρός κάθεται σε ένα χαμηλό βάθρο μπροστά σε τρεις θεούς.

Επωδή της τοποθέτησης ανάμεσα στους μεγάλους Θεούς.

Ιδού ο Νεβσενής, που λέει:

Κάθομαι ανάμεσα στους μεγάλους Θεούς και ανοίγω ένα δρόμο με τη βάρκα Σεχεπέτ. Και ιδού, ο μάντης²⁰⁸ με οδηγεί στους μεγάλους Θεούς που διαμένουν στον Άλλο Κόσμο και θριαμβεύω μπροστά τους, γιατί είμαι αγνός.

207. Θεός που προβάλλει από την Άβυσσο των Υδάτων. Είναι γιος της Αθώρ και συχνά ταυτίζεται με τον Άρποκράτη.

208. Πρόκειται για το έντομο Μάντης ο Θρήσκος. Βλέπε Επωδή 76.

105

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει μπροστά σε ένα Κα το οποίο βρίσκεται πάνω σε ένα στήριγμα. Με το δεξί του χέρι κάνει χοές και με το αριστερό κάνει μια προσφορά θυμιάματος. Στον Πάπυρο του Νεβσενή βλέπουμε τον πεθαμένο και τη σύζυγό του καθισμένους μπροστά σε ένα τραπέζι προσφορών και το γιο του που κάνει χοές και καίει θυμίαμα μπροστά τους.

Επωδή της απόδοσης προσφορών στο Κα στον Άλλο Κόσμο.

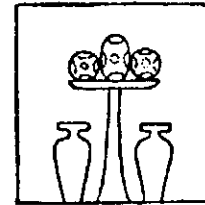
Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Κα, που είσαι η ζωή μου! Ιδού, εμφανίζομαι μπροστά σου. Ανυψώνομαι σαν τον ήλιο. Ισχυροποιούμαι, προστατεύομαι από την ψυχή μου και επιβάλλομαι πάνω στους εχθρούς μου. Σου προσφέρω θυμίαμα και έτσι εξαγνίζομαι και καθιστώ καθαρό εκείνο που εκπορεύεται από σένα. Ό,τι άσχημο έχω πει και ό,τι παράπτωμα έχω διαπράξει ας μην πέσουν επάνω μου. Γιατί έχω το σμαράγδινο φυλακτό, που κρέμεται στο λαιμό του Ρα, τοποθετημένο από εκείνους που κατοικούν στο διπλό ορίζοντα. Η δύναμή τους είναι ισχύς μου· η δύναμή τους είναι ισχύς μου. Το Κα μου είναι σαν τα

δικά τους *Κα* και η αμβροσία του δικού μου *Κα* είναι σαν τη δική τους. Ω εσύ που χειρίζεσαι τη ζυγαριά και εκπνέεις την αλήθεια στα ρουθούνια του *Ρα*, ας μην αποκοπεί το κεφάλι μου. Γιατί ιδού, είμαι το Μάτι που σε κοιτάζει και το αυτί που ακούει. Είμαι ο ταύρος για θυσία και έχω αφθονία προσφορών. Είμαι μαζί με εκείνους που ζουν στα ύψη ή, όπως λένε άλλοι, σαν άρχοντες της *Νουτ*. Ας προχωρώ μαζί με σένα, γιατί είμαι αγνός και έχω επικυρώσει την αλήθεια των λόγων του Όσιρη μπροστά στους εχθρούς του.

106

BINIETA. Ένα τραπεζάκι προσφορών. Στη σαιτική απόδοση ο πεθαμένος κάνει προσφορές στον Φθα.

Επωδή της παράθεσης νεκρόδειπνων στον Όσιρη *Νου*, το θριαμβευτή, στη Μέμφιδα, στον Άλλο Κόσμο.

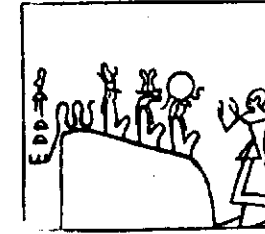
Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο *Νου* ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε μεγάλε Θεέ, Χορηγέ της αμβροσίας. Χαίρε μεγάλε Θεέ, Κύριε των ουράνιων οικημάτων, που χορηγείς αμβροσία στον Φθα. Χαίρε Ισχυρέ που κάθεται στο μεγάλο Θρόνο. Παραχώρησέ μου άρτο και οίνο και ας καθαρθώ μέσω σφάγιων και αρτιδίων. Ω Βαρκάρη του Ασφοδελού Λειμώνα, φέρε μου αρτίδια από τις βόρειες περιοχές, όπως ο πατέρας σου που ταξιδεύει με την ιερή βάρκα.

107

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας μπροστά στον *Ρα*, τον Σούχη, την Αθώρα και έναν Όφη που βρίσκεται στην άκρη του αναχώματος.

274

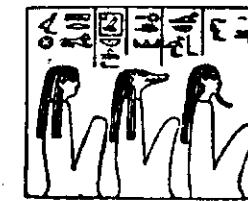

Επωδή της εισόδου και εξόδου από την πύλη των θεών της Αμέντας, της συνοδείας του *Ρα* και της αναγνώρισης των Ψυχών της Αμέντας.

Γνωρίζω την ανατολική πύλη του ουρανού. Το νότιο μέρος της είναι στη Λίμνη Χαρού...

108

BINIETA. Οι θεότητες Άτμου, Σούχης, Κύριος του Βάχου και Αθώρ, Κυρία του Μασερού, σε καθιστή στάση.

Επωδή της αναγνώρισης των ψυχών της Αμέντας.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο *Νου* ο θριαμβευτής, λέει:

Το βουνό *Βάχου*²⁰⁹ στο οποίο ο ουρανός στηρίζεται, βρίσκεται στο ανατολικό μέρος του ουρανού και οι διαστάσεις του είναι 1573 χιλιόμετρα σε μήκος και 786 χιλιόμετρα σε πλάτος. Ο Σούχης, Κύριος του *Βάχου*, κατοικεί στα ανατολικά του βουνού και ο ναός του είναι στη γη εκεί. Υπάρχει ένα φίδι στην κορυφογραμμή του βουνού μήκους δεκάξι μέτρων, του οποίου τα τέσσερα πρώτα μέτρα καλύπτονται με πυρόλιθους και με αστραφτερές μεταλλικές πλάκες. Ο Όσιρης *Νου*, ο θριαμβευτής, γνωρίζει το όνομα αυτού του φιδιού που ζει εκεί: «Αυτός που φωλιάζει στο πυρ», είναι το όνομά του. Στρέφει τα μάτια του εναντίον του *Ρα* και προς στιγμήν σταματάει η ιερή βάρκα. Οι κωπηλάτες βλέπουν το φίδι να

209. Βουνό από το οποίο ανατέλλει ο ήλιος. Το αντίστοιχο στη Δύση είναι το *Μάνου*.

275

καταπίνει 3,5 μέτρα νερού. Ο θεός του επιτίθεται με μια λόγ-χη και το εξαναγκάζει να βγάλει ό,τι έχει καταπιεί. Ο Σηθ έ-πειτα αποσύρεται στο άντρο του. Τότε λέω: «Φύγε γιατί κρα-τώ κοφτερό μαχαίρι. Στέκομαι μπροστά σου, οδηγώ τη βάρκα ίσια και βλέπω μακριά. Το κεφάλι σου καλύπτεται καθώς α-νέρχομαι και φεύγεις μακριά. Είμαι αυτός που καλύπτει το κεφάλι σου και ρίχνω δροσερό νερό στην παλάμη σου. Έχω δύναμη και είμαι ισχυρός. Είμαι ένα Πνευματικό Όν και κατέχω τις λέξεις δύναμης. Είμαι ο γιος της Νουτ και πε-ριβάλλομαι με φως. Ποιο είναι το Φωτεινό Όν που περπατάει πάνω στη ράχη σου και στην ουρά σου; Αληθινά είμαι εγώ που περπατάω πάνω σου και η δύναμή σου είναι ισχύς μου. Υψώ-νομαι σε μεγαλείο, εμφανίζομαι και γίνομαι Κύριος των φι-διών του Ρα όταν δύει το ηλιοβασίλεμα. Περιφέρομαι στον ουρανό, αλλά εσύ ρίχνεσαι σε δεσμά, γιατί έτσι ορίζει ο Ρα όταν ζωντανεύει στον ορίζοντα.

Ξέρω πώς να τρέπω σε φυγή τον Άποφη και γνωρίζω τις θείες Ψυχές της Αμέντας, δηλαδή τον Άτμου και τον Σού-χη, Κύριο του Βάχου, και την Αθώρα, Κυρία του ηλιοβασιλέ-ματος.

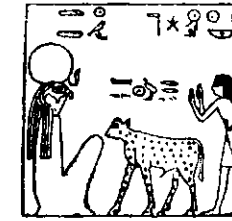
109

BINIETA. Ο Αρμακής καθιστός· μπροστά του ένα διάστικτο μοσχάρι, πίσω από το οποίο στέκει ο πεθαμένος με τα χέρια υψωμένα, λατρεύοντας το θεό. Από πάνω φαίνεται ο Αυγε-ρινός. Αλλού ο νεκρός φαίνεται να στέκει με τα χέρια υψω-μένα, λατρεύοντας τρεις ιβικέφαλες θεότητες. Στη σαιτική απόδοση η βινιέτα είναι εντελώς διαφορετική.

Ο ιερακοκέφαλος Ρα-Αρμακής φέρει δίσκο περιβαλλόμενο με φίδι και κάθεται στη βάρκα του. Πάνω από το δίσκο υπάρ-χει το έμβλημα του αέρα και ο θεός κρατάει στα γόνατά του το έμβλημα της ζωής.

Μπροστά του μέσα στη βάρκα είναι ένα μοσχάρι πάνω από το οποίο φαίνεται ένα αστέρι και πίσω του στέκει ο νεκρός. Η βάρκα είναι έτοιμη να πλεύσει ανάμεσα σε δυο συκομουριές μπροστά στις οποίες ο πεθαμένος υψώνει τα χέρια του σε στάση λατρείας.

276

Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ανατολής.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμ-βευτής, λέει:

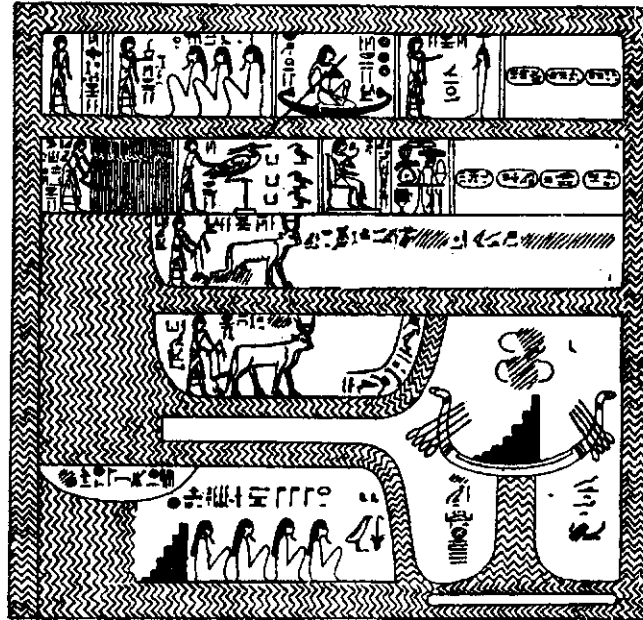
Ξέρω την ανατολική πύλη του ουρανού –το νότιο μέρος της είναι στη Λίμνη Χερού και το βόρειο μέρος της είναι στα Κανάλια των Χηνών– από όπου ο Ρα προβάλλει μαζί με τους ανέμους, οι οποίοι τον ωθούν να προχωράει. Είμαι αυτός που ασχολείται με τα ξάρτια της ιερής βάρκας, είμαι ο ακούραστος κωπηλάτης στη βάρκα του Ρα. Γνωρίζω τις δυο συκομουριές από τουρκουάζ, ανάμεσα στις οποίες πα-ρουσιάζεται ο Ρα όταν δρασκελίζει πάνω από τις στήλες του Σώση²¹⁰ στην πύλη του Κυρίου της Ανατολής, μέσω της οποίας προβάλλει ο Ρα. Γνωρίζω τον Ασφοδελό Λειμώ-να του Ρα, τα τείχη του οποίου είναι σιδερένια. Το ύψος του σιταριού εκεί είναι πέντε κύβιτα και των μίσχων τρία κύβιτα. Το κριθάρι εκεί είναι επτά κύβιτα, τα στάχυα τους τρία κύβιτα και οι μίσχοι πέντε κύβιτα. Και ιδού, τα Φωτεινά Όντα, που το καθένα είναι εννιά κύβιτα σε ύψος, το θερίζουν κοντά στις θείες Ψυχές της Ανατολής. Γνωρίζω τις θείες Ψυχές της Α-νατολής, δηλαδή τον Αρμακή και το μόσχο της θεάς Χέρα και τον Αυγερινό. Μια θεία πολιτεία έχει κτιστεί εκεί. Την ξέρω. Ξέρω το όνομά της: Ηλύσια Πεδία είναι το όνομά της.

110

BINIETA. Τα Ηλύσια Πεδία, που περιβάλλονται και διασχί-ζονται από ρυάκια. Τα τμήματα της βινιέτας περιλαμβάνουν τις εξής σκηνές:

210. Είναι οι τέσσερις στήλες του Βορρά, Νότου, Ανατολής και Δύσης, στις οποίες στηρίζεται ο θόλος του ουρανού.

277

1. Ο Νεβσενής, ο γραφέας του Ναού του Φθα, με κρεμαστά χέρια εισέρχεται στα Ηλύσια Πεδία.
2. Ο γραφέας Νεβσενής κάνει μια προσφορά λιβανωτού στη «μεγάλη ομάδα των θεών».
3. Ο Νεβσενής γονατιστός στη βάρκα κωπηλατεί πάνω από τη βάρκα υπάρχουν τρία σύμβολα της «πολιτείας».
4. Ο πεθαμένος απευθύνεται σε μια γενειοφόρο, μουμιοποιημένη φιγούρα.
5. Τρεις λίμνες ονομαζόμενες Ούρτι, Χετέπ και Κετκέτ, αντιστοιχώς.
6. Ο Νεβσενής θερίζει στα Ηλύσια Πεδία.
7. Ο Νεβσενής πιάνει το Φοίνικα που κουρνιάζει πάνω σε έναν στύλο. Μπροστά στέκουν τρία **Κα** και τρία Φωτεινά Όντα.
8. Ο Νεβσενής κάθεται και μυρίζει ένα λουλούδι. Το κείμενο λέει: «Χιλιάδες καλά και καθαρά πράγματα στο **Κα** του Νεβσενή».

9. Μια τράπεζα προσφορών.

10. Τέσσερις λίμνες ονομαζόμενες Νεβ-τάουι, Ουάχα, Χα και Χετέπ.

11. Ο Νεβσενής που οργώνει με τα βόδια δίπλα στο ποτάμι, του οποίου το μήκος είναι χίλια μέτρα και το πλάτος του ανυπολόγιστο. Σ' αυτό υπάρχουν ψάρια και όχι φίδια.

12. Ο Νεβσενής οργώνει με βόδια σε ένα νησί, «του οποίου το μήκος είναι όσο το μήκος του ουρανού».

13. Ένα τμήμα που έχει σχήμα κούπας, όπου αναγράφεται: «Ο τόπος γέννησης του θεού της πόλης Κενκέν».

14. Ένα νησί στο οποίο είναι τέσσερις θεοί και μια κλίμακα. Η επιγραφή λέει: «Η μεγάλη ομάδα των θεών που είναι στα Ηλύσια Πεδία».

15. Η βάρκα **Τσεδεφτέτ** με οκτώ κουπιά, τέσσερα στην πρύμνη και τέσσερα στην πλώρη, πλέει στην άκρη ενός καναλιού σ' αυτήν υπάρχει μια κλίμακα. Η θέση όπου βρίσκεται ονομάζεται «Επικράτεια της Νηίθ».

16. Δυο λίμνες των οποίων τα ονόματα είναι δυσνόητα.

Στον Πάπυρο του Νεβσενή υπάρχουν δυο σκηνές σε κάθε πλευρά των Ηλυσιών Πεδίων. Στην πρώτη ο Νεβσενής στέκεται με τα χέρια υψωμένα και λατρεύει την ομάδα των θεών που διαμένουν στα Ηλύσια Πεδία, λέγοντας: «Χαίρετε ω κύριοι της αμβροσίας. Έχω έλθει στα Ηλύσια Πεδία για να λάβω ουράνια τροφή. Επιτρέψτε μου να έρχομαι στο Μεγάλο Θεό καθημερινά και να έχω μερίδιο από τις προσφορές, δηλαδή από τα αρτίδια, τον οίνο, τα βόδια, τις πάπιες και τον άρτο που προσφέρονται στο **Κα** του». Οι τρεις γραμμές ιερογλυφικών μπροστά από τον Νεβσενή λένε: «Ο Νεβσενής, ο αξιοσέβαστος γραφέας στους ναούς του Νότου και του Βορρά, εξυμνεί την ομάδα των θεών και λατρεύει το μεγάλο Θεό». Στη δεύτερη σκηνή ο Νεβσενής στέκει όρθιος και ένας νέος τον ραντίζει με νερό· ταυτόχρονα ένας άλλος νέος του προσφέρει ρούχα. Το κείμενο από πάνω του λέει: «Είθε ο Όσιρης και η ομάδα των θεών που διαμένουν στα Ηλύσια Πεδία να προμηθεύει το **Κα** του γραφέα Νεβσενή με αρτίδια, οίνο και βόδια, πάπιες και άρτο και όλα τα καλά και λινά ενδύματα και λιβάνι κάθε μέρα· και να γίνεται κάθε μέρα μια προσφορά

στο βωμό γι' αυτό· και να δέχεται κάθε είδους αρτίδια και γάλα και οίνο και αμβροσία· και να ακολουθεί το μεγάλο Θεό στην εμφάνισή του κατά τη διάρκεια της εορτής Ρεστάου μαζί με τους ευνοούμενους του μεγάλου Θεού».

Η βινιέτα στον Πάπυρο του Άνη παρουσιάζει μερικές ενδιαφέρουσες παραλλαγές και μπορεί να περιγραφεί ως εξής:

α. Ο Άνης κάνει μια προσφορά σε έναν λαγοκέφαλο, έναν φιδοκέφαλο και έναν ταυροκέφαλο θεό· πίσω του στέκει ο Θωθ κρατώντας τη γραφίδα και την παλέτα του. Ο Άνης κωπηλατεί· απευθύνεται σε ένα γεράκι· στέκεται μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών· ένα Φωτεινό Όν· τρεις Λίμνες. Η επιγραφή λέει: «Ζει ατάραχος στα Ηλύσια Πεδία και έχει πνοή στα ρουθούνια του».

β. Ο Άνης θερίζει δημητριακά· οδηγεί τα βόδια· απευθύνεται στο φοίνικα που κουρνιαρίζει πάνω σε έναν στύλο· κάθεται κρατώντας το σκήπτρο **χερι**· ένας σωρός με κόκκινους και ένας σωρός με άσπρους σπόρους δημητριακών· τρία Κα και τρία Φωτεινά Όντα που μπορούν ίσως να αποδοθούν σαν «η ουσία των Φωτεινών Όντων» και τρεις Λίμνες.

γ. Ο Άνης οργώνει ένα χωράφι δίπλα σε ένα ποτάμι που δεν περιέχει ούτε ψάρια, ούτε φίδια.

δ. Ο τόπος γέννησης του θεού της πόλης· ένα νησί στο οποίο υπάρχει μια κλίμακα· μια περιοχή ονομαζόμενη Τόπος των Φωτεινών Όντων, τα οποία είναι επτά κύβιτα σε ύψος, ενώ το σιτάρι είναι τρία κύβιτα ψηλό και το Πνευματικό Όν—το οποίο έχει καταστεί τέλειο—είναι εκείνο που το ωρίμασε· η περιοχή Ασέτ (στην οποία διαμένει ο Όννωφρης)· μια βάρκα με οκτώ κουπιά, που βρίσκεται στην άκρη ενός καναλιού· μια βάρκα που πλέει σε ένα κανάλι. Το όνομα της πρώτης βάρκας είναι «Μπεχούδου-τσέσερ» και της δεύτερης «Τσεφάου».

Η βινιέτα στον Πάπυρο της Ανάης έχει κάποιες επιπλέον ενδιαφέρουσες παραλλαγές και μπορεί να περιγραφεί έτσι:

1. Η Ανάη, καθισμένη με το σύζυγό της σε μια βάρκα, η ο-

ποία πλέει προς δυο θεούς που εδώ αντιπροσωπεύουν ίσως τους γονείς της· οι λαβές των κουπιών καταλήγουν σε κεφάλια γερακιών. Πίσω τους στέκει ο ιβικήφαλος θεός Θωθ, ο οποίος κρατάει το σύμβολο της ζωής με το δεξί του χέρι και ένα σκήπτρο με το αριστερό· ονομάζεται «κύριος των θείων λόγων». Αριστερά είναι η κυρία Ανάη με τα μαλλιά της πεσμένα μπροστά στο πρόσωπό της, υποκλινόμενη μπροστά σε δυο θεία όντα. Ένα απ' αυτά τα όντα είναι η μητέρα της Νεφερίτου και το άλλο ίσως είναι ο πατέρας της.

Έτσι υποθέτουμε ότι οι Αιγύπτιοι πίστευαν πως θα συναντήσουν και θα αναγνωρίσουν τους συγγενείς τους στον άλλο κόσμο, πέραν του τάφου. Πίσω από την Ανάη βρίσκεται ένας άνδρας που σκάβει σε ένα ανάχωμα· ίσως είναι ο σύζυγός της.

2. Η Ανάη, στεκόμενη πίσω από ένα τραπέζι προσφορών, με τα χέρια της υψωμένα σε στάση λατρείας ενώπιον ενός καθιστού θεού, που είναι εδώ ο αντιπρόσωπος «των θεών, των Κυρίων του Άλλου Κόσμου». Μπροστά του σε ένα τραπεζάκι υπάρχει ένα σκεύος για σπονδές και ένας λωτός και ανάμεσα στο θεό και στην Ανάη στέκει ο Φοίνικας στη συνηθισμένη θέση του. Πίσω στο χωράφι αναπτύσσονται δυο ειδών δημητριακά, δηλαδή κόκκινο κριθάρι και σιτάρι. Ο σύζυγος της Ανάης θερίζει το σιτάρι και η ίδια η Ανάη ακολουθεί κρατώντας ένα σακκί.

3. Ένα χωράφι που το διασχίζει ένα ρυάκι· από τη μια και από την άλλη μεριά η Ανάη οργώνει με αλέτρι που σύρεται από βόδια. Στο κείμενο της επιγραφής η νεκρή λέει: «Είθε να έλθω εκεί και η ψυχή μου να με ακολουθήσει και να έχει αμβροσία. Είθε να οργώνω εκεί και να θερίζω, εγώ η υμνωδός του Αμμωνα, η Ανάη, η θριαμβεύτρια».

4. Ένα χωράφι όπου υπάρχουν τέσσερις λίμνες, που δεν δίνονται τα ονόματά τους, δυο αποθήκες και δυο μικρά νησιά. Το επάνω νησί είναι «ο τόπος γέννησης του θεού της πόλης» και το κάτω είναι η κατοικία της Συντροφιάς των θεών που αντιπροσωπεύονται με μια τετράδα. Στην όχθη ενός ρυακιού στέκουν δυο Φοίνικες και στο τέλος ενός παραπόταμου είναι δεμένη μια βάρκα στην οποία υπάρχει μια κλίμακα· η βάρκα είναι εξοπλισμένη με τέσσερα κουπιά, δυο στην πρύμνη και δυο στην πλώρη.

Εδώ αρχίζουν οι Επωδές των Ηλυσίων Πεδίων και οι Επωδές της Ανάδυσης στο φως της Ημέρας· της Εισόδου στον Άλλο Κόσμο και της Εξόδου απ' αυτόν· της έλευσης στους Ουράνιους Λειμώνες· της ζωής στα Ηλύσια Πεδία, στην πανίσχυρη πολιτεία, την Κυρία των Ανέμων· της υπερίσχυσης, της μεταμόρφωσης σε Φωτεινό Ον, της άρσης και του θε-

ρισμού, της βρώσης, της πόσης, του έρωτα και της οποιασδήποτε πράξης που ο άνθρωπος κάνει στη γη.

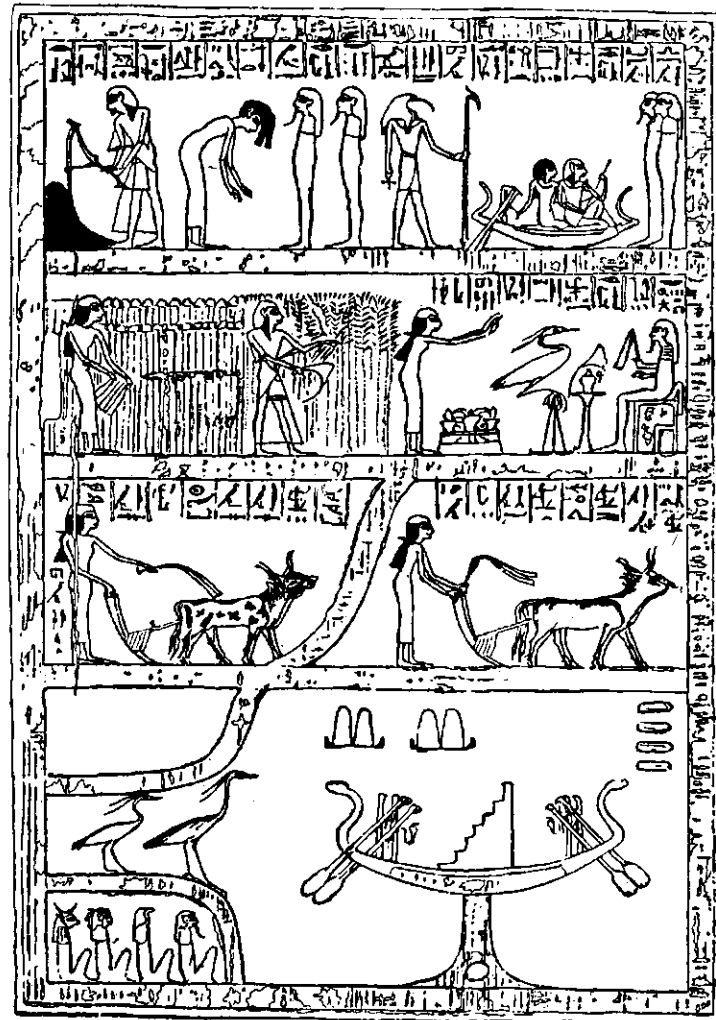
Ιδού ο γραφέας του Ναού του Φθα, ο Νεβσενής, λέει:

Ο Σηθ μετέφερε τον Ώρο στον Άλλο Κόσμο για να δει τι γίνεται στα Ηλύσια Πεδία και φύσηξε τον αέρα πάνω από την ψυχή στο Αυγό της. Έχει απαλλάξει το εσωτερικό του σώματος του Ώρου από τους Ακερού.²¹¹ Ιδού πλέω με την ισχυρή βάρκα στη Λίμνη της Γαλήνης. Τον στέφω στον Οίκο του Σώση. Η αστέρινη κατοικία του ξαναδίνει τη νιότη του, του επαναφέρει την πρώτη ισχύ του. Ιδού, διασχίζω τη Λίμνη για να φθάσω στις πόλεις και πλέω προς τη θεία πολιτεία Χε-τέπ. Γιατί ιδού, ακολουθώ την πορεία των εποχών. Περνάω από την επικράτεια της Συντροφιάς των θεών που είναι αρχαίοι και σεβάσμιοι. Συμφιλιώνω τους δυο Ανταγωνιστές²¹² που είναι φύλακες της ζωής. Έχω κάνει ό,τι είναι δίκαιο και ορθό και φέρνω προσφορές και συμφιλιώνω τους δυο ιερούς Ανταγωνιστές. Κατέστειλα την ανταρσία των εχθρών και απέτρεψα το κακό που θα έπληττε τα Φωτεινά Όντα. Έχω κυριαρχήσει στα Ηλύσια Πεδία γιατί τα γνωρίζω. Έχω περάσει μέσα από τις λίμνες τους για να φθάσω στις πόλεις τους. Η φωνή μου είναι ισχυρή γιατί κατέχω τις λέξεις δύναμης και οι εχθροί μου δεν θα υπερισχύσουν. Είμαι εξοπλισμένος στα Ηλύσια Πεδία. «Ο,τι επιθυμείς, ας γίνει», λέει ο Κύριος των Ανέμων.

Είθε να γίνω ένα Φωτεινό Ον εκεί. Είθε να τρώω και να πίνω εκεί. Είθε να οργώνω και να θερίζω εκεί. Είθε να αγωνίζομαι, να ερωτεύομαι εκεί. Είθε τα λόγια μου να είναι ισχυρά εκεί. Είθε να μην είμαι σε κατάσταση δουλείας, αλλά να εξουσιάζω εκεί. Εσύ κατέστηρες ισχυρή τη φωνή και το λαιμό του θεού

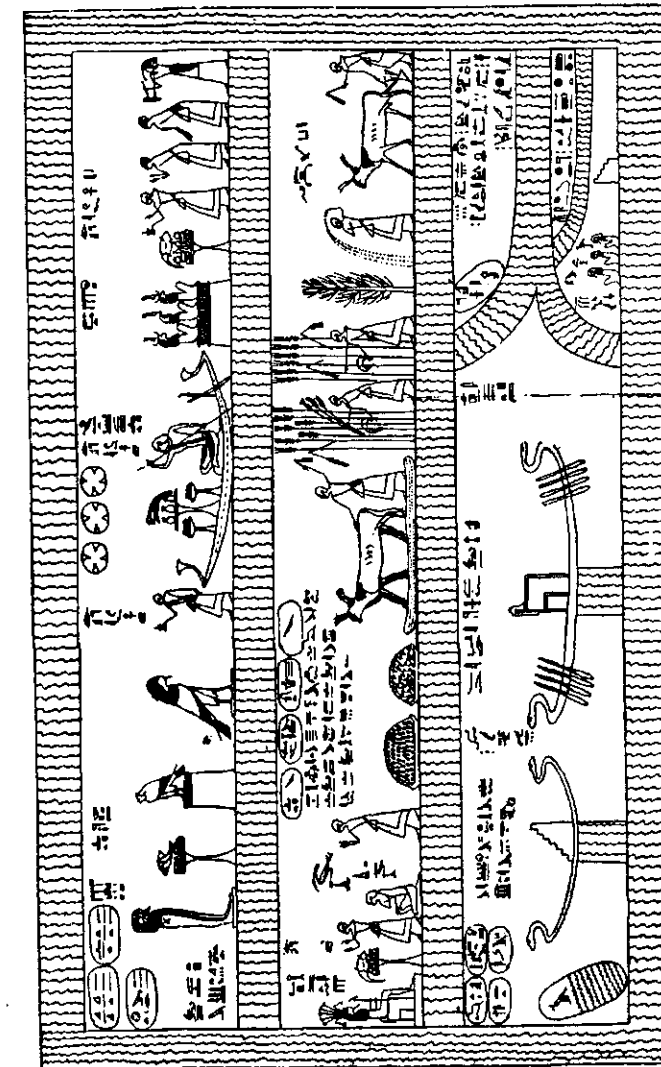
211. Θεοί με σώματα λιονταριών, στραμμένων προς αντίθετες κατευθύνσεις. Τα σώματά τους αντιπροσωπεύουν τον μεγάλο μυστικό Διάδρομο τον οποίο διασχίζει ο ήλιος τη νύχτα, από το σημείο όπου δύει το δειλινό ως την ανατολή το επόμενο πρωί. Τα στόματα των λιονταριών αποτελούσαν την είσοδο και την έξοδο του Διαδρόμου. Το ένα λιοντάρι ονομαζόταν Σεφ (χθες) και το άλλο Δουάου (σήμερα).

212. Είναι ο Σηθ και ο Ώρος, γιος του Ώσιρη.

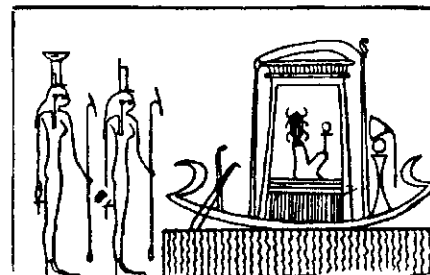
Χετέπ. Κετετβού είναι το όνομά του. Στέκεται πάνω στις πύ-
λες του Σώση και συνδέεται με τις ευχάριστες όψεις του Ρα.
Είναι αυτός που διαιρεί τα χρόνια, που κρύβεται στη φωνή,
που το στόμα του είναι σιωπηλό, που εκείνο που προφέρει
είναι μυστικό, που εκπληρώνει την αιωνιότητα και κατέχει

τη διάρκεια σαν Χετέπ, Κύριος Χετέπ.

Ο Όρος είναι ισχυρός σαν το γεράκι εκείνο που είναι χίλια
κύβιτα σε μήκος και δυο χιλιάδες κύβιτα σε πλάτος. Έχει

εφόδια μαζί του, ταξιδεύει ανεμπόδιστα και πετάει όπου θέλει, στις λίμνες όπου είναι οι πόλεις. Γεννιέται στην Αίθουσα Τοκετού του θεού της πόλης και τρέφεται με τις προσφορές του θεού αυτού και κάνει αυτό που πρέπει στο Νησί του Πυρός, αυτό που χρειάζεται στην Αίθουσα Τοκετού του θεού της πόλης. Τώρα δύνει στη χώρα της ζωής και σαν κρύσταλλος εκτελεί το καθετί εκεί, όλα όσα γίνονται στη Λίμνη του Διπλού Πυρός, όπου δεν υπάρχει κανένας που να χαίρεται και όπου κρύβονται όλα τα κακά. Ο Χετέπ μπαίνει και βγαίνει και περιπλανιέται στο Νησί του Πυρός μαζεύοντας όλα όσα χρειάζονται στην Αίθουσα Τοκετού του θεού της πόλης. Τώρα δύνει στη χώρα της ζωής και σαν κρύσταλλος εκτελεί το καθετί εκεί, όλα όσα γίνονται στη Λίμνη του Διπλού Πυρός, όπου δεν υπάρχει κανένας που να χαίρεται και όπου κρύβονται όλα τα κακά. Ο Χετέπ μπαίνει και βγαίνει και περιπλανιέται στο Νησί του Πυρός μαζεύοντας όλα όσα χρειάζονται στην Αίθουσα Τοκετού του θεού της πόλης. Είθε να ζω με το θεό Χετέπ, ντυμένος και να μην βλάπτομαι από τους Κυρίους του Βορρά και είθε ο Κύριος των πραγμάτων να μου φέρνει τροφή. Είθε να με κάνει να προχωρήσω και να εμφανιστώ. Είθε να μου δώσει δύναμη εκεί και

να μπορέσω να την δεχθώ και να ανταμειφθώ από το θεό Χετέπ. Είθε να μάθω τη μεγάλη και δυνατή λέξη που είναι μέσα μου στον τόπο αυτό και είθε να την θυμάμαι και να μην την ξεχνώ. Είθε να προχωρήσω και να οργώσω.

Έχω συμφιλιωθεί με το θεό της πόλης. Ξέρω τα ποτάμια, τις πόλεις, τους νομούς και τις λίμνες που υπάρχουν στα Ηλύσια Πεδία. Ζω εκεί. Είμαι ισχυρός εκεί. Είμαι ένα Φωτεινό Όν εκεί. Οργώνω, σπέρνω και θερίζω εκεί. Έχω συμφιλιωθεί με το θεό Χετέπ. Ιδού, σπέρνω εκεί. Διασχίζω τις λίμνες και φθάνω στις πόλεις, ω θεέ Χετέπ. Ιδού το στόμα μου είναι δυνατό και

έχω δόντια. Δώσε μου αφθονία τροφής, με την οποία συντηρούνται τα Κα και τα Φωτεινά Όντα. Έχω κριθεί από τον Σώση. Τον γνωρίζω. Φθάνω στις πόλεις. Φθάνω στις πόλεις του διασχίζω τις λίμνες του και περιπλανιέμαι στα Ηλύσια Πεδία, σαν τον Ρα που διασχίζει τον ουρανό και σαν τον Χετέπ που είναι η διπλή προσφορά προς τον Ρα. Προχωρώ στην επικράτειά του περιβάλλομαι με δόξα αναδύομαι, έτσι ώστε να δοθούν τα δώρα που προορίζονται για μένα. Είμαι πλήρης χαράς. Είμαι κυρίαρχος. Είμαι ισχυρός με τη δύναμη του θεού Χετέπ.

Χαίρε Πεδίο της Γαλήνης,²¹³ έρχομαι σε σένα. Η ψυχή μου με ακολουθεί και αμβροσία είναι στα χέρια μου. Ω Κυρία των Δυο Χωρών²¹⁴ που εδραιώνεις το λόγο μου με τον οποίο θυμάμαι και ξεχνώ. Είμαι άτρωτος.

Δεν με βλάπτει κανένας, ούτε μου επιτίθεται. Δώσε μου τη χαρά. Χάρισέ μου την αταραξία, ισχυροποίησέ με και δώσε μου την πνοή.

Χαίρε, ω Πεδίο της Γαλήνης, Κύριε των Ανέμων. Έρχομαι σε σένα. Έχω δείξει το πρόσωπό μου. Ο Ρα κοιμάται, αλλά εγώ αγρυπνώ και τη νύχτα η θεά Χαστ φρουρεί την πύλη του ουρανού. Εμπόδια εγείρονται στο δρόμο μου, αλλά έχω αποθηκεύσει ό,τι έχει παραχθεί. Είμαι στην πόλη μου. Ω Μεγάλη Πολιτεία,²¹⁵ ήλθα σε σένα. Έχω μαζέψει τη σοδειά μου και πάω στην Ουάχα.²¹⁶ Είμαι ο Ταύρος, στολισμένος με λαζουρίτες, Κύριος του Πεδίου του Ταύρου, γνώστης

213. Ούνεν-εμ-Χετέπ (Πεδίο Γαλήνης) ονομάζεται η πρώτη περιοχή των Ηλυσίων Πεδίων.

214. Έτσι αποκαλείται η δεύτερη περιοχή των Ηλυσίων Πεδίων.

215. Η Μεγάλη Πολιτεία (Νουτ-ούρτ) βρίσκεται σε ένα νησί στην πρώτη περιοχή των Ηλυσίων Πεδίων.

216. Όνομα μιας λίμνης στη δεύτερη περιοχή των Ηλυσίων Πεδίων.

των λόγων του θεού, ο Σείριος στην ευνοϊκή ώρα του. Ω Ουάχα, ήλθα στην ώρα μου. Έχω φάει αμβροσία· έχω πάρει τα διαλεχτά μέρη του μόσχου και των πουλερικών και τα πουλιά του Σώση μου έχουν δοθεί. Συνοδεύω τους θεούς και ακολουθώ το *Κα*.

Ω Τσεφτ,²¹⁷ ήλθα σε σένα. Περιβάλλομαι με δόξα και φοράω τη στολή Σατ του Ρα. Ιδού η Αυλή του Ουρανού και οι συνοδοί του Ρα που διαμένουν εκεί.

Ω Πεδίο Γαλήνης, Κύριε των Δυο Χωρών.

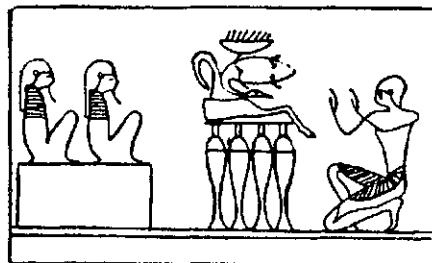
Ήλθα σε σένα. Βούτηξα στις Λίμνες Τσεσέρτ και ιδού! Κάθε μίasma απομακρύνθηκε από μένα. Εκεί αναπτύσσεται ο Μεγάλος Θεός και ιδού! Τον ανακάλυψα. Έπιασα πουλιά και διάλεξα τα καλύτερα απ' αυτά.

Ω Κενκεντέτ,²¹⁸ ήλθα σε σένα. Είδα τον Όσιρη και αναγνώρισα τη μητέρα μου. Έκανα παιδί. Έπιασα τα φίδια και τώρα είμαι ελεύθερος. Γνωρίζω το όνομα του θεού που στέκει απέναντι στη θεά Τσεσέρτ, του οποίου τα μαλλιά είναι ίσια και φέρει κέρατα. Ωριμάζει κι εγώ οργώνω και θερίζω.

Ω Χαστ, ήλθα σε σένα. Έδιωξα εκείνους που είναι στον ουρανό από λαζουρίτη και ακολούθησα τους ανέμους της συντροφιάς των θεών. Ο Μεγάλος Θεός επέστρεψε το κεφάλι μου. Αυτός που το στερέωσε στο σώμα μου είναι ο Ισχυρός με μάτια από λαζουρίτη, δηλαδή ο Αρι-εν-άβ-φ.²¹⁹

Ω Ουσέρτ,²²⁰ ήλθα σε σένα, στον Οίκο όπου προσφέρεται τροφή σε σένα.

Ω Σμαμ,²²¹ ήλθα σε σένα. Η καρδιά μου είναι αφυπνισμένη και στο κεφάλι μου φοράω το λευκό στέμμα. Οδηγώ τα ουρά-

217. Όνομα ενός τόπου στην τρίτη περιοχή των Ηλυσιών Πεδίων.

218. Όνομα μιας λίμνης στη δεύτερη περιοχή των Ηλυσιών Πεδίων.

219. «Αυτός που κάνει ό,τι του αρέσει».

220. Όνομα ενός τόπου στην τρίτη περιοχή των Ηλυσιών Πεδίων.

221. Όνομα ενός άλλου τόπου στην τρίτη περιοχή των Ηλυσιών Πεδίων.

νια όντα και εξελίσσω τις γήινες υπάρξεις. Υπάρχει εγκάρδια χαρά για τον Ταύρο και για τα Ουράνια Όντα και για την Εννεάδα. Είμαι ο Ταύρος, ο Κύριος των θεών που διασχίζει

το γαλάζιο ουρανό.

Ω σιτάρι και κριθάρι της επικράτειας των θεών. Ήλθα εδώ. Σας μετέφερα ψηλά, ακολουθώντας τις καλύτερες προσφορές της Συντροφιάς των θεών. Έδεσα τη βάρκα μου στις ουράνιες λίμνες και έφθασα στο αγκυροβόλιο. Επανέλαβα τις λέξεις δύναμης με τη φωνή μου, εξυμνώντας τους θεούς που διαμένουν στα Ηλύσια Πεδία.

111

Επωδή της αναγνώρισης των ψυχών της Πε.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Το βουνό *Βάχου* στο οποίο ο ουρανός στηρίζεται, βρίσκεται στο ανατολικό μέρος του ουρανού και οι διαστάσεις του είναι 1573 χιλιόμετρα σε μήκος και 786 χιλιόμετρα σε πλάτος. Ο Σούχης, Κύριος του *Βάχου*, κατοικεί στα ανατολικά του βουνού και ο ναός του είναι στη γη εκεί. Υπάρχει ένα φίδι στην κορυφογραμμή του βουνού μήκους δεκάξι μέτρων, του οποίου τα τέσσερα πρώτα μέτρα καλύπτονται με πυρόλιθους και με αστραφτερές μεταλλικές πλάκες. Ο *Όσιρης* Νου, ο θριαμβευτής, γνωρίζει το όνομα αυτού του φιδιού που ζει εκεί: «Αυτός που φωλιάζει στο πυρ», είναι το όνομά του. Στρέφει τα μάτια του εναντίον του Ρα και προς στιγμήν σταματάει η ιερή βάρκα. Οι κωπηλάτες βλέπουν το φίδι να καταπίνει 3,5 μέτρα νερού. Ο θεός του επιτίθεται με μια λόγχη και το εξαναγκάζει να βγάλει ό,τι έχει καταπιεί. Ο Σηθ έπειτα αποσύρεται στο άντρο του. Τότε λέω: «Φύγε γιατί κρατώ κοφτερό μαχαίρι. Στέκομαι μπροστά σου, οδηγώ τη βάρκα ίσια και βλέπω μακριά. Το κεφάλι σου καλύπτεται καθώς α-

νέρχομαι και φεύγεις μακριά. Είμαι αυτός που καλύπτει το κεφάλι σου και ρίχνω δροσερό νερό στην παλάμη σου. Έχω δύναμη και είμαι ισχυρός. Είμαι ένα Πνευματικό Όν και κατέχω τις λέξεις δύναμης. Είμαι ο γιος της Νουτ και περιβάλλομαι με φως. Ποιο είναι το Φωτεινό Όν που περπατάει πάνω στη ράχη σου και στην ουρά σου; Αληθινά είμαι εγώ που περπατάω πάνω σου και η δύναμή σου είναι ισχύς μου. Υψώνομαι σε μεγαλείο, εμφανίζομαι και γίνομαι Κύριος των φιδίων του Ρα όταν δύνει το ηλιοβασίλεμα. Περιφέρομαι στον ουρανό, αλλά εσύ ρίχνεσαι σε δεσμά, γιατί έτσι ορίζει ο Ρα όταν ζωντανεύει στον ορίζοντα.

Ξέρω πώς να τρέπω σε φυγή τον Αποφη και γνωρίζω τις θείες Ψυχές της Αμέντας, δηλαδή τον Άτμου και τον Σούχη, Κύριο του Βάχου, και την Αθώρα, Κυρία του ηλιοβασιλέματος.

112

BINIETA. Οι θεοί Ωρος, Γιέσθα και Χάπι, καθισμένοι.

Μια άλλη Επωδή για την αναγνώριση των θεών της Πε.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε Χαδ που διαμένεις στην Χαδ, στη Μένδη²²² και στο νομό Χαδ. Χαίρετε θεές του κυνηγιού που διαμένετε στην πόλη Πε. Χαίρετε ουράνιες χώρες, άστρα, θεία όντα που προσφέρετε αμβροσία και νέκταρ· γνωρίζετε γιατί η πόλη Πε αφιερώθηκε στον Ωρο; Εγώ ξέρω, αν και εσείς δεν το γνωρίζετε. Ιδού, ο Ρα παραχώρησε την πόλη σ' αυτόν εξαιτίας του

²²² Λέγεται και Άνπετ. Μητρόπολη του 16ου νομού της Κάτω Αιγύπτου, στο Δέλτα του Νείλου.

τραυματισμού του ματιού του, όταν ο Ρα είπε στον Ωρο: «Για να δώ τι έχει το Μάτι σου», και κοίταξε σ' αυτό. Έπειτα ο Ρα είπε στον Ωρο: «Για κοίταξε εκείνο το μαύρο γουρούνι» κι αυτός κοίταξε κι αμέσως ένιωσε ένα τραύμα στο μάτι του, δηλαδή ξέσπασε ένας τυφώνας. Τότε είπε ο Ωρος στον Ρα:

«Αλήθεια νιώθω σαν να έριξε ο Σηθ ένα βέλος στο Μάτι μου» και θύμωσε πολύ. Έπειτα είπε ο Ρα στους θεούς: «Πάρτε τον και κλείστε τον στο ιερό του και θα γίνει καλά». Το μαύρο γουρούνι ήταν ο Σηθ που μεταμορφώθηκε έτσι για να ρίξει ένα πύρινο βέλος στο Μάτι του Ωρου. Κατόπιν ο Ρα είπε στους θεούς: «Το γουρούνι είναι ένα μιανό πλάσμα για τον Ωρο, αλλά θα γίνει καλά αν και το γουρούνι είναι μίαν-μα γι' αυτόν».

Τότε οι θεοί που αποτελούσαν τη συνοδεία του Αρποκράτη, είπαν, «Ας γίνουν θυσίες ταύρων, τράγων και γουρουνιών, γιατί ο πατέρας των Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ είναι ο Ωρος, γιος της Ίσιδας». Έπειτα ο Ωρος είπε στον Ρα, «Παραχώρησε την Πε στους δυο αδελφούς και την Ιερακώνπολη στους άλλους δυο, γιατί αυτοί γεννήθηκαν από το σώμα μου και ας είναι μαζί μου με τη μορφή αιώνιων κριτών, ώστε η γη να ανθοφορήσει και να πάψει η καταιγίδα. Και το όνομα του Ωρου έγινε «Πρίγκηπας του Σμαραγδιού». Γνωρίζω τις ψυχές της Πε: είναι Ωρος, Γιέσθα και Χάπι.

113

BINIETA. Οι θεοί Ωρος, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ.

Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ιερακώνπολης.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Ξέρω τα μυστήρια της Ιερακώνπολης, δηλαδή όσα έκανε η

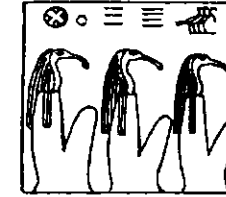
μητέρα του Ώρου γι' αυτόν και πώς φώναξε πάνω από τα ύδατα, «Πέστε μου τι με περιμένει και δείξτε μου το δρόμο, για να μπορέσω να τον ακολουθήσω». Κι ο Ρα είπε τότε, «Ο γιος της Ίσιδας έχει χαθεί». Τότε η μητέρα του Ώρου κραύγασε, «Σούχη, Κύριε του βάλτου με τους παπύρους μετάφερε μας». Και ο Σούχης ψάρεψε και βρήκε τα μέλη και η μητέρα του Ώρου τα αποκατέστηκε στο σώμα του. Τότε ο Σούχης είπε, «Πήγα και βρήκα το μέρος όπου ήταν και τα έκλεισα στο δίχτυ μου, και το δίχτυ μου είναι ισχυρό».

Και ο Ρα είπε, «Υπάρχουν πολλά ψάρια στην επικράτεια του Σούχη κι αυτός ανακάλυψε τα χέρια του Ώρου στον ψαρότοπο». Κι αυτός ο τόπος ονομάστηκε «Περιοχή της Ρέμου». Τότε ο Ρα είπε, «Κρυμμένα είναι τα μυστήρια τα σχετικά με το δίχτυ αυτό». Τότε τα χέρια του Ώρου επιστράφηκαν σ' αυτόν κατά την αποκάλυψη του προσώπου του στις γιορτές του μήνα και του δεκαπενθήμερου στην Περιοχή της Ρέμου. Και ο Ρα είπε, «Παραχωρώ την Ιερακώνπολη στον Ώρο για κατοικία των δυο χεριών του και το πρόσωπό του θα αποκαλύπτεται μπροστά στα χέρια του στην Ιερακώνπολη και του παραχωρώ τα σφάγια από τις θυσίες που γίνονται στις εορτές του μήνα και του δεκαπενθήμερου».

Τότε ο Ώρος είπε, «Ας έλθει ο Δουαμουτέφ και ο Κεψεννούφ και ας φρουρούν το σώμα μου. Ας είναι εκεί και ας υπηρετούν το θεό της Ιερακώνπολης». Και ο Ρα είπε, «Θα παραχωρηθεί σε σένα η πόλη και η Σεκτέτ και θα γίνεται σ' αυτή ό,τι γίνεται για εκείνους που κατοικούν στην Ιερακώνπολη κι αυτοί θα είναι μαζί σου». Κι ο Ώρος είπε, «Είναι και θα είναι μαζί μου και θα ακούω τον Σηθ όταν θα καλεί τις Ψυχές της Ιερακώνπολης. Βοηθήστε με να συνδεθώ κι εγώ με τις ψυχές της Ιερακώνπολης και να λύσω τα δεσμά του Ώρου, γιατί γνωρίζω τις Ψυχές αυτές: είναι: Ώρος, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ».

114

BINIETA. Τρεις ιβικέφαλοι θεοί. Στη σαιτική απόδοση ο πεθαμένος στέκεται με τα χέρια υψωμένα λατρεύοντας τους θεούς Θωθ, Σα και Άτμου.

Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ερμούπολης.

Η Μαάτ μεταφέρεται με το δυνατό βραχίοντα του Ώσιρη, κάτω από το φως της Νηίθ, στην πόλη Μεντσάτ και κάτω από το φως του Ματιού όταν αυτή ζυγίζεται. Έχω μνηθεί από τον ιερέα Σεμ και γνωρίζω ότι έρχεται από τις Κούσες,²²³ αλλά δεν το φανερώνω ούτε σε άνθρωπο, ούτε σε θεό. Είμαι εκπρόσωπος του Ρα και καθίζω την Μαάτ στον δυνατό βραχίονα του Ώσιρη, κάτω από το φως της Νηίθ, στην πόλη Μεντσάτ και βάζω το Μάτι να την εξετάσει. Προβάλλω σαν δύναμη, γιατί γνωρίζω τις Ψυχές της Ερμούπολης, αλλά δεν τις αποκαλύπτω σε άνθρωπο και δεν φανερώνω ό,τι έχει ειπωθεί. Γνωρίζω τη Μαάτ που έχει καρποφορίσει και έχει ισχυροποιηθεί και έχει κριθεί και με χαρά μου κρίνω ό,τι είναι να κριθεί.

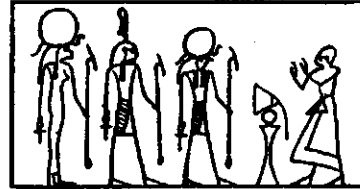
Χαίρετε Ψυχές της Ερμούπολης. Γνωρίζω τα πράγματα που είναι μυστικά στις εορτές του μήνα και του δεκαπενθήμερου. Ο Ρα γνωρίζει τα μυστήρια της νύχτας και ο Θωθ είναι εκείνος που μετέδωσε τη γνώση τους. Χαίρετε Ψυχές της Ερμούπολης: σας αναγνωρίζω καθημερινά.

115

BINIETA. Στον Πάπυρο του Νου αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα. Στη σαιτική απόδοση ο πεθαμένος στέκει με τα χέρια υψωμένα, λατρεύοντας τους θεούς Ρα, Σώση και Τεφνούτ.

Επωδή της εμφάνισης από τον ουρανό, του ανοίγματος ενός δρόμου μέσα από την Αμέντα και της αναγνώρισης των Ψυχών της Ηλιούπολης.

223. Πρωτεύουσα του 14ου νομού της Άνω Αιγύπτου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Πέρασα την ημέρα ανάμεσα στα μεγάλο Όντα, έγινα Χεπερά, καθάρισα το ηλιακό Μάτι και άνοιξε για μένα ο κύκλος της νύχτας. Είμαι ένας από σας, γιατί γνωρίζω τις Ψυχές της Ηλιούπολης από τις οποίες ο αρχιερέας της Ηλιούπολης μνησθήκε μέσω αποκάλυψης. Δεν έχω νικήσει και δεν έχω συνομιλήσει με τους θεούς; Ίδού, ο κληρονόμος της Ηλιούπολης έχει καταστραφεί. Γνωρίζω γιατί γίνεται η πλεξούδα των μαλιών στο μυημένο.

Ο Ρα μίλησε στον όφη *Αμιχάφ* και το στόμα του καψαλίστηκε, δηλαδή πληγώθηκε το στόμα του. Ο Ρα είπε στον όφη *Αμιχάφ*, «Θα πάρω το καμάκι μου, το οποίο οι άνθρωποι θα κληρονομήσουν» και έτσι το καμάκι ήλθε σε ύπαρξη. Ο Όφης είπε, «Οι δυο Αδελφοί θα έλθουν σε ύπαρξη» και έτσι ήλθαν σε ύπαρξη οι δυο παραστάτες της πύλης του Ρα.

Έτσι αυτός με την κόκκινη καλύπτρα άκουσε και δεν έμεινε άπραγος. Μεταμορφώθηκε σε γυναίκα με μια πλεξούδα μαλιών και έτσι ο ιερέας της Ηλιούπολης με την πλεξούδα ήλθε σε ύπαρξη. Επίσης έγινε ο ισχυρός της Ηλιούπολης και κληρονόμος του κληρονόμου Ουρμαάτφ. Όποιος κατανοήσει αυτό το μυστήριο, θα γίνει αρχιερέας της Ηλιούπολης. Γνωρίζω τις Ψυχές της Ηλιούπολης: είναι οι Ρα, Σώσης και Τεφνούτ.

116

294

BINIETA. Ο πεθαμένος λατρεύοντας τρεις ιβικέφαλους θεούς. Στη σαϊτική απόδοση ο νεκρός στέκει με τα χέρια υψωμένα, λατρεύοντας τους θεούς Θωθ, Σα και Άτμου.

Μια άλλη Επωδή της αναγνώρισης των Ψυχών της Ερμούπολης.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Η Νηίθ λάμπει στη Μεντσάτ και η Μαάτ μεταφέρεται με το δυνατό βραχίονα εκείνου που τρώει το Μάτι και είναι θείος κριτής· και μένα με μεταφέρει ο ιερέας *Σεμ* μ' αυτό το βραχίονα, αλλά δεν το φανερώνω ούτε σε άνθρωπο, ούτε σε θεό. Ήλθα σε ύπαρξη σαν αμαθής, αλλά είδα τα μυστήρια. Χαίρετε, ω θεοί που κατοικείτε στην Ερμούπολη. Ξέρετε ότι γνωρίζω τη Νηίθ και αποκαθιστάτε το Μάτι. Με χαρά κρίνω ό,τι είναι να κριθεί και γνωρίζω τις Ψυχές της Ερμούπολης. Είναι μεγάλες στις εορτές του μήνα και μικρές στις εορτές του δεκαπενθήμερου. Είναι οι Θωθ, Σέτα-Σάα και Ρεχ-Άτμου.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στο νεκρό οι βρώμικες τροφές θα είναι ένα μίasma γι' αυτόν και δεν θα πίνει ακάθαρτο νερό.

*

295

XIII. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

117

BINIETA. Ο πεθαμένος, κρατώντας ένα ραβδί με το αριστερό του χέρι, ανέρχεται στην πλαγιά ενός βουνού του ορίζοντα. Στη σαϊτική απόδοση ο Άνουβης οδηγεί το νεκρό σε ένα ιερό που βρίσκεται σε ένα λόφο.

Επωδή της εισόδου στην ατραπό για το Ρεστάου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

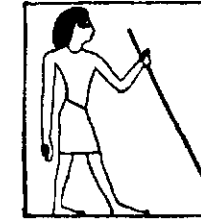
Το μονοπάτι οδηγεί ψηλά στο Ρεστάου. Φοράω το περίζωμά μου και έρχομαι από τη θεά με το στέμμα *ουρερέτ*. Έρχομαι, κάνω προσφορές στην Άβυδο, ακολουθώ την ατραπό προς το Ρεστάου και καταπραΰνω τον πόνο του Όσιρη. Έκανα τα ύδατα να έλθουν σε ύπαρξη, έβαλα το θρόνο μου επάνω τους και άνοιξα έναν δρόμο μέσα από την κοιλάδα των νεκρών και τη Μεγάλη Λίμνη. Άνοιξα έναν δρόμο και είμαι πράγματι ο Όσιρης.

Ο Όσιρης θριάμβευσε πάνω στους εχθρούς του. Κι εγώ, ο **Όσιρης** Νεβκέδ,* θριάμβευσα πάνω στους εχθρούς μου. Έγινα σαν ένας από σας, ω θεοί· προστάτης μου είναι ο Κύριος της Αιωνιότητας· περπατάω, όπως εσείς περπατάτε· κάθομαι, όπως κάθεστε· στέκομαι, όπως στέκεστε· μιλάω, όπως μιλάτε ενώπιον του μεγάλου Θεού, του Κυρίου της Αμέντας.

* Η παράγραφος αυτή είναι από τον Πάπυρο του Νεβκέδ.

118

BINIETA. Ο πεθαμένος περπατάει, κρατώντας ένα ραβδί με το αριστερό του χέρι. Στη σαϊτική απόδοση δεν υπάρχει βινιέτα.

Επωδή της εξόδου από το Ρεστάου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Γεννήθηκα στο Ρεστάου και με περιέβαλαν με δόξα εκείνοι που ενοικούν στα Πνευματικά τους Σώματα, εκεί όπου γίνονται χοές στον Όσιρη. Οι θείοι λειτουργοί με καλωσορίζουν όταν ο Όσιρης οδηγείται στο διπλό τύμβο. Κι εγώ είμαι ένα Φωτεινό Όν και θα με οδηγήσουν στο διπλό τύμβο του Όσιρη.

119

BINIETA. Ο πεθαμένος λατρεύει το θεό Όσιρη, ο οποίος στέκει στο ιερό του. Στη σαϊτική απόδοση ο νεκρός απομακρύνεται από ένα ιερό που βρίσκεται σε έναν λόφο.

Επωδή της αποκάλυψης του ονόματος του Όσιρη και της εισόδου και εξόδου από το Ρεστάου.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο μεγάλος Θεός που ακτινοβολεί το φως του. Ήλθα σε σένα, ω Όσιρη, και σου αναπέμπω ύμνους, γιατί είναι αγνές οι εκπορεύσεις σου. Το όνομά σου κρύβεται στο Ρεστάου και η δύναμή σου στην Άβυδο. Ιδού, ω Όσιρη, ανέρχεσαι και περιφέρεσαι στον ουρανό μαζί με τον Ρα και παρακολουθείς τις γενιές των ανθρώπων, ω εσύ που περιφέρεσαι, σαν τον Ρα. Ιδού, αληθινά σου λέω, ω Όσιρη, «Είμαι το Πνευματικό Σώμα του θεού» και προσθέτω, «Ας μην εκδιωχθώ ποτέ ενώπιόν σου, ω Όσιρη».

120

Επωδή της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο.

Ο Όσιρης Άνης λέει:

Δόξα σε σένα, ω Ρα! Φύλακα των μυστικών πυλών που είναι στο μέτωπο του θεού Κηβ, πλάι στη Ζυγαριά του Ρα, όπου υψώνεται η διπλή Αλήθεια καθημερινά! Αληθινά έχω ανοίξει το δρόμο μου μέσω της γης. Βοήθησέ με να προχωρήσω και να φθάσω στα βαθιά γεράματα.

121

Επωδή της εισόδου και εξόδου από την Αμέντα.

Ο Όσιρης γραφέας Νεβσενής, ο θριαμβευτής, λέει:

Σε μένα ανήκουν όλοι. Μου έχουν δοθεί τα πάντα.

Πετώ μακριά σαν το γεράκι και έρχομαι σαν το Φοίνικα, το πρωινό άστρο του Ρα. Είθε να ανοιχτεί για μένα ένα μονοπάτι για να μπορέσω να εισέλθω στην όμορφη Αμέντα. Είθε να βρεθώ κοντά στη λίμνη του Ωρου. Είθε να ανοιχτεί για μένα ένα μονοπάτι για να εισέλθω και να λατρεύσω τον Όσιρη.

122

BINIETA. Ο Πάπυρος του Νου είναι το μόνο γνωστό ως τώρα ντοκουμέντο της θηβαϊκής απόδοσης που περιέχει το κείμενο της Επωδής αυτής, αλλά είναι χωρίς βινιέτα. Στη σαιίτική απόδοση ο πεθαμένος υποκλίνεται μπροστά σε

ένα ιερό που βρίσκεται πάνω σε έναν λόφο.

Επωδή της επανεισόδου μετά την έξοδο από τον Άλλο Κόσμο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

— Ανοίξτε μου.

— Ποιος είσαι; Πού πηγαίνεις; Ποιο είναι το όνομά σου;

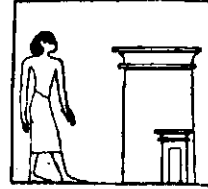
— Είμαι ένας από σας. «Συντονιστής Ψυχών» είναι το όνομα της βάρκας μου. «Ανόρθωση των τριχών της κεφαλής» είναι το όνομα των κουπιών. «Παρατηρητής» είναι το όνομα της πλώρης. «Αναπόφευκτο κακό» είναι το όνομα του πηδάλιου. «Μέση Οδός» είναι το όνομα της αντλίας. Παρόμοια, η βάρκα είναι η ύπαρξή μου που γεννιέται στη λίμνη. Είθε να μου προσφέρονται κούπες με γάλα, αρτίδια, άρτοι, κύπελλα με νερό και κρέας στο ναό του Άνουβη. Ή, όπως άλλοι λένε, σε μένα ανήκουν όλα και μου προσφέρεται το καθετί. Εισέρχομαι σαν γεράκι και εξέρχομαι σαν Φοίνικας και σαν Αυγερινός. Ας ανοίξει ο δρόμος για να εισέλθω ατάραχος στην όμορφη Αμέντα, γιατί η Λίμνη του Όσιρη είναι δική μου. Ας ανοίξει ο δρόμος για να εισέλθω και να λατρεύσω τον Όσιρη, τον Κύριο της Ζωής.

123

BINIETA. Ο πεθαμένος, ή η ψυχή του, στέκεται μπροστά σε ένα ανάκτορο ή ναό. Στη σαιίτική απόδοση αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα.

Επωδή της εισόδου στο Μεγάλο Οίκο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε ω Άτμου! Είμαι ο Θωθ που έκρινε τους δυο Ανταγωνιστές. Σταμάτησα τη διαμάχη τους και εξάλειψα τους θρήνους τους. Απελευθέρωσα το ψάρι *Αβδου* κατά την επιστροφή του και έκανα ό,τι διέταξες σχετικά μ' αυτό και μετά αναπαύτηκα μέσα στο Μάτι μου. Είμαι ανεμπόδιτος. Ήλθα για να με δεις στο Ναό εκείνου με το διπλό πρόσωπο. Διατάζω τους πρεσβύτερους και καθοδηγώ για χάρη σου τους νεώτερους.

124

BINIETA. Ο πεθαμένος λατρεύει τους θεούς Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ (ο οποίος όμως δεν διακρίνεται στην εικόνα).

Επωδή της παρουσίασης μπροστά στους Συνοδούς του Όσιρη.

Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Έχει οικοδομήσει για μένα η ψυχή μου μια κατοικία στη Βούσιρη. Έχω σπείρει στη Βούτο. Έχω οργώσει τους αγρούς με τις μορφές της ύπαρξής μου. Η φοινικιά μου είναι σαν τον Μιν²²⁴ πάνω απ' αυτές. Απομακρύνω τα άχρηστα

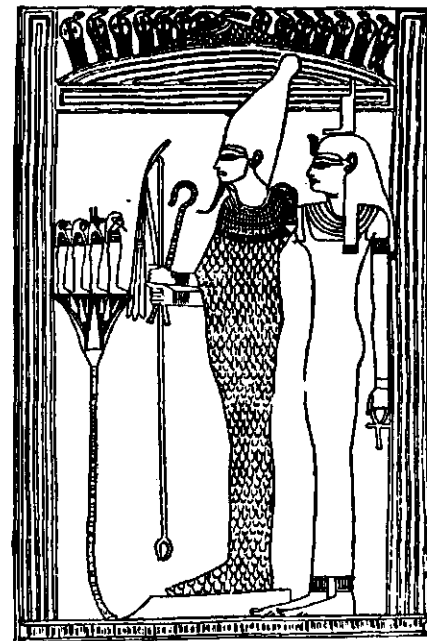
224. Μιν ή Άμσου. Θεός της γονιμότητας τον οποίο οι Έλληνες ταύτιζαν με τον Πάνα.

πράγματα. Ό,τι είναι μίasma για μένα δεν θα το φάω. Ό,τι είναι μίasma, είναι άχρηστο και δεν θα το φάω. Αποδίδονται προσφορές εξιλέωσης και σφάγια σ' αυτούς που δεν καταστρέφονται απ' αυτό. Ό,τι είναι μίasma δεν θα το αγγίξω με τα χέρια μου, ούτε θα το πατήσω με τα σανδάλια μου. Ο άρτος μου είναι φτιαγμένος από λευκό κριθάρι και ο οίνος μου από κόκκινους σπόρους του Χάπι. Η βάρκα *Σεκτέτ* και η βάρκα *Άδετ* τα μεταφέρουν σε μένα κι εγώ τα γεύομαι κάτω από τα δέντρα των οποίων γνωρίζω τα όμορφα κλαδιά. Ω πόσο με λαμπρύνει το Λευκό Στέμμα που μου βάζουν οι δυο ουραίοι. Ω φύλακα της πύλης, που αποκαθιστάς την ειρήνη στις Δυο Χώρες, φέρε μου τις προσφορές εξιλέωσης. Βοήθησέ με να ανυψώσω τη γη. Είθε τα Φωτεινά Όντα να τείνουν προς εμένα τα χέρια τους και η Εννεάδα να τα κρατάει ήρεμα όσο οι Χαμεμέτ θα συνομιλούν με τον Όσιρη Άνη. Είθε οι καρδιές των θεών να τον ανυψώσουν στον ουρανό ανάμεσα στους θεούς που εμφανίζονται με ορατές μορφές. Κάθε θεός, τον οποίο συναντάει, κάνει τον Όσιρη Άνη, το θριαμβευτή, να ζει με τις καρδιές, τρώγοντάς τες όταν προβάλλει στην Ανατολή. Είθε να συγκαταλεχθεί ανάμεσα στους Συνοδούς του Ρα, είθε να συγκαταλεχθεί ανάμεσα στη Συνοδεία του θεού του φωτός. Είναι ένα Φωτεινό Ον που περιβάλλεται από τον ουρανό και συγκαταλέγεται ανάμεσα στα Μεγάλα Όντα.

Οι προμήθειες του Όσιρη γραφέα Άνη, του θριαμβευτή, είναι άρτος και οίνος για το στόμα του. Εισέρχομαι στο Δίσκο και εξέρχομαι μέσω του Αχούι. Συνομιλώ με τους λάτρες των θεών· συνομιλώ με το Δίσκο· συνομιλώ με τους Χαμεμέτ. Προκαλώ το δέος στο σκοτάδι μέσα στη Μεχούρτ, κοντά στο μέτωπό του. Ιδού, είμαι ο Όσιρης και η τελειώσή μου είναι σαν τη δική του ανάμεσα στα Μεγάλα Όντα. Μου μιλάει με ανθρώπινα λόγια· ακούω και απαντάω με θεία λόγια. Εγώ, ο Όσιρης Άνης ο θριαμβευτής, έρχομαι εξοπλισμένος. Ενισχύεις εκείνους που σε αγαπούν. Είμαι ένα Φωτεινό Ον, πιο προικισμένο από όλα τα Φωτεινά Όντα.

I. Εισαγωγή

BINIETA. Ο Όσιρης, γενειοφόρος και φορώντας το λευκό στέμμα στέκει σε ένα ιερό, πάνω από την οροφή του οποίου υπάρχει ένα κεφάλι γερακιού και ουραίοι κρατάει τα συνήθη εμβλήματα κυριαρχίας και εξουσίας. Πίσω του στέκει η Ίσιδα και μπροστά του, πάνω σε ένα άνθος λωτού, βρίσκονται τα τέσσερα παιδιά του Ωρου: Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ.

Επωδή της Εισόδου στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας. Ύμνος και Δοξασμός του Όσιρη, Κυρίου της Αμέντας.

Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:
Ήλθα σε σένα, για να μπορέσω να ατενίσω το κάλλος σου.
Υψώνω τα χέρια μου, λατρεύοντας το όνομά σου, Μαάτ. Ήλθα.
Έφθασα στον τόπο όπου κέδροι δεν υπάρχουν, ούτε ακα-

κίες βγάζουν κλωνάρια, ούτε βρίσκει κανείς θάμνους ή χορτάρια. Ήλθα στον κρυμμένο τόπο και μίλησα με τον Σηθ. Ο προστάτης μου με καλωσόρισε με το κεφάλι καλυμμένο και το βλέμμα στραμμένο στα κρυμμένα πράγματα. Εισήλθε στο Ναό του Όσιρη και είδε τα μυστήρια που ήταν εκεί. Οι Άρχοντες των Πυλώνων είχαν τη μορφή Φωτεινών Όντων. Και ο Άνουβης μίλησε σε κείνους που κάθονταν από τη μια και την άλλη μεριά,²²⁵ σαν ένας που ήλθε από τη Χώρα της Πλημμυρίδας,²²⁶ λέγοντας: «Αυτός γνωρίζει τους δρόμους και τις πόλεις μας. Τον καλωσόρισα. Τον μύρισα και η οσμή του είναι σαν τη δική σας».

Κι εγώ του είπα, «Είμαι ο Όσιρης γραφέας Άνης και ο λόγος μου είναι ευθύς και ειλικρινής. Ήλθα. Έφθασα εδώ για να δω τους Μεγάλους Θεούς και ζω με τις προσφορές που παρέχονται στα Κα τους. Είμαι στα σύνορα του βασιλείου της Ψυχής, που είναι ο Κύριος της Βούσιρης. Με ανάγκασε να πάρω τη μορφή του Φοίνικα και να του μιλήσω. Πέρασα μέσα από τα ύδατα του ποταμού. Έκανα προσφορές με θυμιάματα. Έφθασα ως την ακακία των παιδιών. Ήμουν στην Ελεφαντίνη, στο ναό της Σατέτ. Βύθισα στα νερά τη βάρκα των εχθρών μου. Διέσχισα τη λίμνη με τη βάρκα Νεσμέτ. Είδα τα Πνευματικά Όντα της πόλης Κεμούρ. Ήμουν στη Βούσιρη και έζησα εκεί σε πλήρη σιωπή. Στερέωσα το θεό στα δυο του πόδια. Βρέθηκα στο Ναό του Άνουβη και είδα τον Κύριο του Ναού. Εισήλθα στο Ναό του Όσιρη και περιβλήθηκα με τη δόξα εκείνου που είναι μέσα εκεί. Εισήλθα στο Ρεστάου και είδα το μυστήριο που βρίσκεται εκεί. Ήμουν κλεισμένος, αλλά ανακάλυψα το πέρασμα. Έφθασα στην Άμορφη Χώρα και κάλυψα τη γύμνια μου με τα ενδύματα που είναι εκεί. Μου δόθηκε γυναικείο μύρο και αρωματική σκόνη που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι. Αληθινά, ο Σηθ μου είπε πράγματα απόρρητα για τον εαυτό του. Κι εγώ του είπα, «Είθε η σκέψη της Κρίσης να είναι μέσα στην καρδιά μας».

Και το Μεγαλείο του Άνουβη μου είπε, «Ξέρεις να μου πεις

225. Είναι οι σαράντα δυο Κριτές που κάθονται στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας.

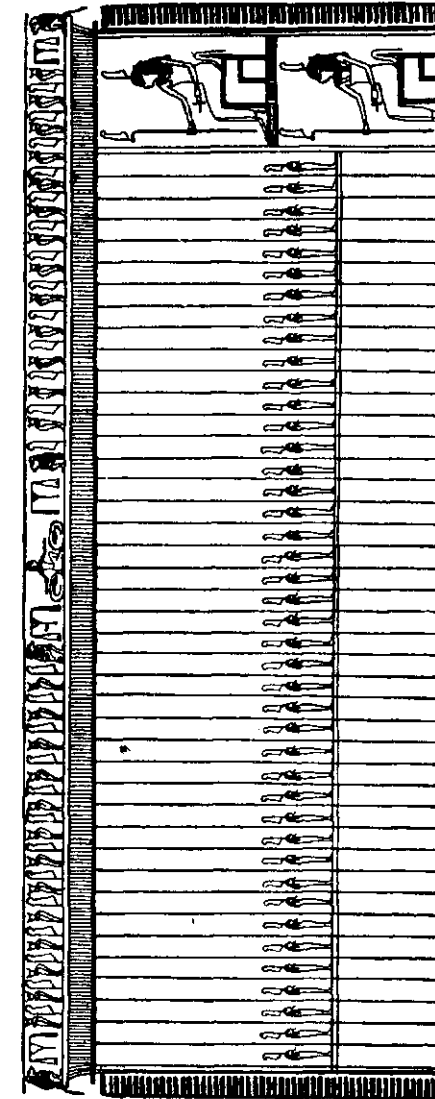
226. Η χώρα της Πλημμυρίδας είναι η Αίγυπτος.

το όνομα της πύλης αυτής;» Κι εγώ ο **Θοιρης** γραφέας Άνης, που ο λόγος μου είναι ευθύς και ειλικρινής, είπα, «Διώκτης του Σώση», είναι το όνομα αυτής της πύλης. «Το Μεγαλείο του Άνουβη ξαναρώτησε, «Ξέρεις να μου πεις το όνομα του επάνω φύλλου της θύρας και το όνομα του κάτω φύλλου;» Κι εγώ αποκρίθηκα, «Κύριος της Αλήθειας που στέκεται στα δυο του πόδια», είναι το όνομα του επάνω φύλλου και «Κύριος της διπλής Ισχύος, Οδηγός του ποιμνίου», είναι το όνομα του κάτω. Και το Μεγαλείο του Άνουβη είπε, «Αφού ξέρεις, πέρασε, ω **Θοιρη** γραφέα και εκτιμητή των προσφορών των θεών των Θηβών, αξιοσέβαστε Άνη, που ο λόγος σου είναι ευθύς και ειλικρινής».

II. Αρνητική Ομολογία

BINIETA. Η Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας, δηλαδή η Αίθουσα των δυο θεαινών, Ίσιδας και Νέφθυος, που συμβολίζουν το Δίκαιο και την Αλήθεια. Μέσα στην Αίθουσα κάθονται ή στέκονται σαράντα δυο θεοί. Στον καθένα απ' αυτούς ο νεκρός οφείλει να κάνει μια αρνητική ομολογία. Σε κάθε άκρο της Αίθουσας υπάρχει το ήμισυ μιας πτυσσόμενης θύρας. Το ένα φύλλο της θύρας ονομάζεται «Κύριος της Αλήθειας που στέκεται στα δυο του πόδια» και το άλλο, «Κύριος της Διπλής Ισχύος, Οδηγός του Ποιμνίου». Στο κέντρο της οροφής –η οποία φέρει κορωνίδα με ουραίους που συμβολίζουν τη θεότητα και με φτερά που συμβολίζουν την Αλήθεια– υπάρχει μια καθιστή θεότητα²²⁷ με χρώμα γαλαζοπράσινο και με χέρια απλωμένα, το δεξί χέρι πάνω από το Μάτι του Ωρου και το

227. Είναι ο Χεχ, ο θεός των εκατομμυρίων ετών.

αριστερό πάνω από μια λίμνη. Στο τέλος της Αίθουσας υπάρχουν τέσσερις μικρές βινιέτες, όπου φαίνονται: (1) Οι δυο

θεές, καθισμένες σε θρόνους κρατώντας το έμβλημα της ζωής με το αριστερό χέρι και με το δεξί ένα σκήπτρο. (2) Ο νεκρός, φορώντας λευκό ένδυμα στέκει μπροστά στον Όσιρη με χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας. (3) Μια ζυγαριά, με την καρδιά –συμβολίζουσα τη συνείδηση του ατόμου στη μια πλάστιγγα– και το φτερό, έμβλημα του δικαίου και της Αλήθειας, στην άλλη. Ο Άνουβης ρυθμίζει τη γλωσσίδα του ζυγού και δίπλα στέκει το θηρίο Άμμετ. (4) Ο ιβικέφαλος Θωθ, καθισμένος σε βάθρο σχήματος πυλώνα, ζωγραφίζει ένα μεγάλο φτερό της Μαάτ.

Ο Γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Οδοιπόρε με τις μεγάλες δρασκελιές που έρχεσαι από την Ηλιούπολη· δεν έχω κάνει καμιά αδικία.

Χαίρε, ω Περιφλεγή που έρχεσαι από την Χεράχα²²⁸ δεν έχω κάνει καμιά ληστεία.

Χαίρε, ω Ρινηλάτη που έρχεσαι από την Ερμούπολη· δεν

228. Αρχαία πόλη κοντά στη Μέμφιδα.

έχω κλέψει.

Χαίρε, ω Καταβροχθιστή σκιών που έρχεσαι από τις πηγές του Νείλου²²⁹ δεν έχω κάνει φόνο.

Χαίρε, ω Ριψοκίνδυne που έρχεσαι από το Ρεστάου· δεν έχω ιδιοποιηθεί τις προσφερόμενες τροφές.

Χαίρε, ω Διπλό Λιοντάρι που έρχεσαι από τον ουρανό· δεν έχω πάρει από τις ιερές προσφορές.

Χαίρε, ω Εσύ με τα πύρινα μάτια που έρχεσαι από τη Λητόπολη· δεν έχω αφαιρέσει τίποτα από τα πράγματα του θεού.

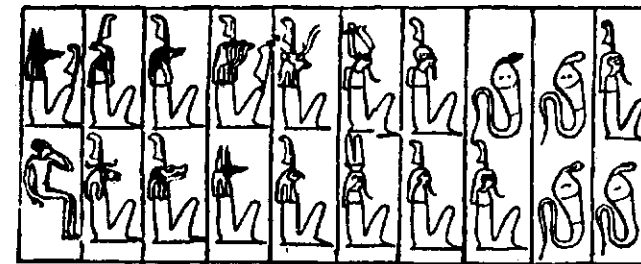
Χαίρε, ω Φλογερέ που φεύγεις ακριβώς όπως ήλθες· δεν έχω πει ψέμματα.

Χαίρε, ω Εσύ που συντρίβεις τα οστά, που έρχεσαι από την Ηρακλεόπολη· δεν έχω αρπάξει φαγητά.

Χαίρε, ω Φλογοβόλε που έρχεσαι από τη Μέμφιδα· δεν έχω καταραστεί κανέναν.

Χαίρετε, ω Πηγές του Νείλου που έρχεστε από την Αμέντα· δεν έχω διαπράξει μοιχεία.

Χαίρε, ω Εσύ που έχεις το πρόσωπο πίσω, που έρχεσαι από τη σπηλιά σου· δεν έχω προκαλέσει θρήνο σε κανέναν.

Χαίρε, ω Βαστ που έρχεσαι από το Σκοτεινό Τόπο· δεν έχω προκαλέσει οδύνη σε κανέναν.

Χαίρετε, ω Φλογερά πόδια, που έρχεστε από το σκοτάδι· δεν έχω καταπιέσει κανέναν.

Χαίρε, ω Αιμοπότη που έρχεσαι από το σφαγείο· δεν έχω

229. Είναι σπήλαια από τα οποία εξορμάει το νερό και πιστεύεται ότι βρίσκονται μεταξύ Συήνης και Φιλών.

εξαπατήσει κανέναν.

Χαίρε, ω Καταβροχθιστή σπλάχνων που έρχεσαι από τον Οίκο των Τριάντα· δεν έχω καταπατήσει οργωμένα χωράφια.

Χαίρε, ω Κύριε της Αλήθειας που έρχεσαι από τον τόπο της Διπλής Αλήθειας· δεν είμαι ωτακουστής.

Χαίρε, ω Οπισθοβάμωννα που έρχεσαι από τη Βούβαστη· δεν έχω συκοφαντήσει κανέναν.

Χαίρε, ω Σέρδιου που έρχεσαι από την Ηλιούπολη· δεν έχω εξοργιστεί ποτέ χωρίς αιτία.

Χαίρε, ω Διπλέ Δαίμονα που έρχεσαι από τους Βουσιρίτες· δεν έχω αμφισβητήσει την ιδιοκτησία κανενός.

Χαίρε, ω Διπλέ Όφη που έρχεσαι από την Αίθουσα Βασανιστηρίων· δεν έχω ξελογιάσει τη σύζυγο κανενός.

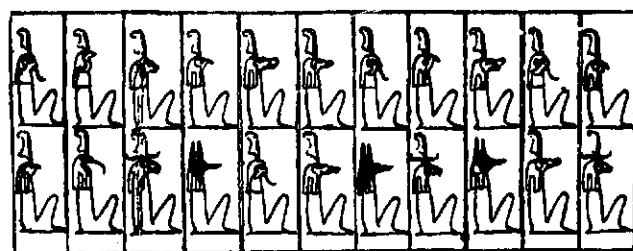
Χαίρε, ω Επιτηρητή που έρχεσαι από την Πανόπολη· δεν έχω μianθεί.

Χαίρε, ω Αρούηρη που έρχεσαι από τον τόπο της Συκομουριάς· δεν έχω προκαλέσει τρόπο σε κανέναν.

Χαίρε, ω Καταστροφέα που έρχεσαι από τους Χοϊτες· δεν έχω παραβιάσει το νόμο.

Χαίρε, ω Ρυθμιστή της ομιλίας που έρχεσαι από την Ουρίτ· δεν ήμουν βίαιος.

Χαίρετε, ω Νεανίες που έρχεστε από τους Ηλιουπολίτες· δεν περιφρονούσα ποτέ εκείνους που έλεγαν την αλήθεια.

Χαίρε, ω Κενέμτι που έρχεσαι από την Κενέμτ· δεν έχω βλασφημήσει ποτέ.

Χαίρε, ω Φορέα προσφορών που έρχεσαι από τη Σαίδα· δεν πρόσβαλλα ποτέ κανέναν.

Χαίρε, ω Σερα-χερού που έρχεσαι από την Ουνάσετ· δεν προκάλεσα ποτέ συγκρούσεις.

Χαίρε, ω Κύριε των Προσώπων που έρχεσαι από τη Νετσέφτ· δεν έκρινα ποτέ μεροληπτικά.

Χαίρε, ω Γνώστη που έρχεσαι από την Ούτεν· δεν ανακατεύτηκα ποτέ σε ξένες υποθέσεις.

Χαίρε, ω Κερασφόρε που έρχεσαι από την Ασιούτ· η ομιλία μου δεν ήταν ποτέ υπεροπτική.

Χαίρε, ω Ίφθιμε που έρχεσαι από τη Μέμφιδα· δεν έχω βλάψει, ούτε έχω κάνει κακό σε κανέναν.

Χαίρε, ω Άτμου που έρχεσαι από τη Βούσιρη· δεν έχω κάνει μαγείες ενάντια στο βασιλιά.

Χαίρε, ω Εσύ με τη στοργική καρδιά που έρχεσαι από το Δέβου· δεν έχω μολύνει το νερό.

Χαίρε, ω Αχί που έρχεσαι από τα Ουράνια Ύδατα· δεν έχω μιλήσει ποτέ οργισμένα.

Χαίρε, ω Οδηγέ των Ανθρώπων που έρχεσαι από το Σάου· δεν έχω εξυβρίσει τον Θεό.

Χαίρε, ω Χορηγέ των Αγαθών που έρχεσαι από το Μυστικό Τόπο· δεν έχω επιδείξει αλαζονεία.

Χαίρε, ω Χορηγέ των Δυνάμεων που έρχεσαι από το Μυστικό Τόπο· δεν έχω κλέψει τους ιερούς άρτους των θεών.

Χαίρε, ω Ρυθμιστή της Κεφαλής που έρχεσαι από το Ναό· δεν έχω κλέψει τις προσφορές των Φωτεινών Όντων.

Χαίρε, ω Γενναιόδωρε που έρχεσαι από την Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας· δεν έχω αρπάξει το ψωμί του παιδιού, ούτε έχω προσβάλλει το θεό της πολιτείας μου.

Χαίρε, ω Λευκοδόντη που έρχεσαι από την Τασέ· δεν έχω σφάζει ιερά ζώα που ανήκουν στο Θεό.

Επίκληση στους Θεούς του Άλλου Κόσμου

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρετε θεοί που διαμένετε στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας. Σας γνωρίζω. Ξέρω τα ονόματά σας. Είθε να μην πέσω κάτω από τα ακονισμένα μαχαίρια σας και να μην εκθέσετε το

κακό που μπορεί να έκανα·ενώπιον Εκείνου τον οποίον ακολουθείτε. Ας μην έλθει κακό από σας. Πείτε την αλήθεια για μένα μπροστά στον Κύριο του Κόσμου, γιατί έκανα ό,τι είναι σωστό και δίκαιο στην Αίγυπτο. Δεν έχω εξυβρίσει το Θεό, γι' αυτό ας μην τιμωρηθώ από το βασιλιά της εποχής μου.

Χαίρετε εσείς που βρίσκεστε στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας· που δεν έχετε κανένα ψεγάδι στο σώμα σας· που ζείτε με την αλήθεια μαζί με τον Όρο που είναι μέσα στο Δίσκο του. Απαλλάξτε με από τον Βέβα που τρέφεται με τα σπλάχνα των αρχόντων την ημέρα της Κρίσης. Επιτρέψτε μου να παρουσιάσω μπροστά σας, γιατί δεν έχω διαπράξει αδικήματα, δεν έχω εξαπατήσει, δεν έχω κάνει κακό, δεν έχω ψευδομαρτυρήσει. Έτσι κανένας δεν στρέφεται εναντίά μου. Βασίζομαι στην αλήθεια, ζω με την αλήθεια, εκτελώ τις εντολές των ανθρώπων και ό,τι είναι ευχάριστο στους θεούς.

Έχω εξευμενίσει το Θεό εκτελώντας το θέλημά του. Έχω δώσει ψωμί στον πεινασμένο, νερό στον διψασμένο, ρούχα στον γυμνό και βάρκα στο ναυαγό. Έχω κάνει εξιλαστήριες θυσίες, έχω δώσει πρόσφορα στους θεούς και τροφή στα Φωτεινά Όντα. Απελευθέρωσέ με, προστάτευσέ με και είθε να μη με κατηγορήσει κανείς μπροστά στο Μεγάλο Θεό. Η ομιλία μου είναι ειλικρινής και τα χέρια μου δεν έχουν μολυνθεί με αδικοπραγίες. Έτσι εκείνοι που θα με δουν, ας μου πουν, «Καλωσόρισες! Καλωσόρισες!» Γιατί έχω ακούσει τη λέξη δύναμης που είπε το Πνευματικό Όν στο Γάτο μέσα στην Αίθουσα *Χαπτ-ρά*. Μάρτυρας για μένα είναι εκείνος που έχει το πρόσωπο πίσω. Έχω δει τα πράγματα που είναι πάνω από την Περσέα η οποία απλώνει τα κλαδιά της στο Ρεστάου. Έχω κάνει ικεσίες στους θεούς και ξέρω τις ιδιότητές τους. Έχω διασχίσει μακρύ δρόμο για να έλθω να δώσω ειλικρινή μαρτυρία και να ρυθμίσω τη ζυγαριά μέσα στον Σιωπηλό Τόπο.

Χαίρε, εσύ που ανέρχεσαι στο θρόνο σου, Κύριε με το στέμμα *Ατεφ*, που το όνομά σου είναι «Κύριος των Ανέμων». Προστάτευσέ με από τους θείους αντιπροσώπους που τιμωρούν χωρίς οίκτο και παρεμποδίζουν την άνοδο, για-

τί έχω κάνει ό,τι είναι ορθό για τον Κύριο της Αλήθειας. Είμαι αγνός. Το στήθος μου έχει εξαγνιστεί με χοές και η πλάτη μου με καθαρτήριες ουσίες και τα σπλάχνα μου έχουν βυθιστεί στη Λίμνη της Αλήθειας. Δεν υπάρχει κανένα μέλος μου που να στερείται αληθείας. Έχω καθαρθεί στη Λίμνη του Νότου. Έχω μείνει στην πόλη του Βορρά που είναι στο Πεδίο των Ακρίδων, όπου οι κωπηλάτες του Ρα καθαίρονται τη δεύτερη Ώρα της νύκτας και την τρίτη Ώρα της ημέρας. Οι καρδιές των θεών είναι χαρούμενες όταν την διασχίζουν τη νύκτα ή την ημέρα.

- Αυτοί οι θεοί μου λένε, «Ελα κοντά. Ποιος είσαι», μου λένε. «Ποιο είναι το όνομά σου», μου λένε.

- Είμαι αυτός που ζει κάτω από το άνθος. «Αυτός που ζει στην ελιά», είναι το όνομά μου.

- Έπειτα μου λένε, «Προχώρησε προς την πόλη που είναι στα βόρεια της ελιάς. Τι βλέπεις εκεί;»

- Την Κνήμη και το Μηρό.²³⁰

- Τι τους είπες;

Αφήστε με να δω τους πανηγυρισμούς στη χώρα των Φοινίκων.

Και τι σου έδωσαν;

Μια φλόγα και ένα κρυστάλλινο σκήπτρο.

Τι έκανες μ' αυτά;

Τα έθαψα στην όχθη του ποταμού της Μαάτ με νυκτερινή τελετή.

Τι βρήκες στο ποτάμι της Μαάτ;

Ένα σκήπτρο από πυρόλιθο, του οποίου το όνομα είναι «Χορηγός Ανέμων».

Τι έκανες με τη φλόγα και το κρυστάλλινο σκήπτρο, όταν τα έθαψες;

Έκανα επικλήσεις και μετά τα ξέθαψα. Κατανίκησα τη φλόγα, έσπασα το σκήπτρο κι έφτιαξα μια λίμνη ύδατος.

«Ελα εδώ», μου είπαν. «Πέρασε απ' αυτήν την πύλη και έμπα στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας, γιατί μας γνωρίζεις».

²³⁰ Η Κνήμη ταυτίζεται με τον αστερισμό της Κασσιόπειας και ο Μηρός με τη Μεγάλη Άρκτο.

— «Δεν θα σε αφήσουμε να περάσεις», είπαν οι μπάρες της θύρας, «αν δεν πεις το όνομά μας».

— «Βαρύδι της ζυγαριάς της Αίθουσας της Αλήθειας» είναι το όνομά σας.

— «Δεν θα σε αφήσω να περάσεις», είπε ο δεξιός υπέρθυρος δοκός, «αν δεν πεις το όνομά μου».

— «Δίσκος του ζυγού που σταθμίζει την αλήθεια», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα σ' αφήσω να περάσεις», είπε ο αριστερός υπέρθυρος δοκός, «αν δεν πεις το όνομά μου».

— «Δοκιμαστής του οίνου», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα σ' αφήσω να περάσεις», είπε το κατώφλι της θύρας, «αν δεν πεις το όνομά μου».

— «Βόδι του Κηβ», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα ανοίξω τη θύρα», είπε το μάνταλο, «αν δεν μου πεις το όνομά μου».

— «Σάρκα της μητέρας του», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα σου ανοίξω», είπε η κλειδωνιά, «αν δεν μου πεις το όνομά μου».

— «Ο Ζων Οφθαλμός του Σούχη, Κυρίου του Βαχάου», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα σου ανοίξω», είπε ο θυρωρός, «και δεν θα σε αφήσω να εισέλθεις, αν δεν μου πεις το όνομά μου».

— «Βραχίονας του Σώση που προστατεύει τον Όσιρη», είναι το όνομά σου.

— «Δεν θα σ' αφήσουμε να περάσεις από μας», είπαν οι παραστάτες της θύρας, «αν δεν μας πεις το όνομά μας».

— «Παιδιά των ουραίων», είναι το όνομά σας.

— «Δεν θα σου ανοίξω και δεν θα σε αφήσω να εισέλθεις», είπε ο θυρωρός της θύρας, «αν δεν μου πεις το όνομά μου».

— «Βόδι του Κηβ», είναι το όνομά σου.

— «Πέρασε», μου είπαν, «γιατί μας γνωρίζεις».

— «Δεν θα σε αφήσω να βαδίσεις πάνω μου», είπε το δάπεδο της Αίθουσας της Διπλής Αλήθειας, «γιατί είμαι σιωπηλό. Είμαι ιερό γιατί ξέρω τα ονόματα των ποδιών που βαδίζουν πάνω μου. Ανάγγειλέ τα, λοιπόν, σε μένα».

— «Οδοιπόρος του πνεύματος», είναι το όνομα του δεξιού

μου ποδιού· «Ράβδος της Αθώρος» είναι το όνομα του αριστερού μου ποδιού.

— «Πέρασε, γιατί μας γνωρίζεις».

— «Δεν θα σε αναγγείλω», είπε ο φύλακας, «αν δεν μου πεις το όνομά μου».

— «Γνώστης των καρδιών, εξεταστής των σπλάχνων», είναι το όνομά σου.

— Τώρα θα σε αναγγείλω. Ποιος είναι ο θεός αυτής της Ώρας; Πες το.

— «Αρχαιοφύλακας των δυο χωρών».

— Εξήγησε, ποιος είναι;

— Είναι ο Θωθ.

— «Καλωσόρισες», λέει ο Θωθ, «γιατί ήλθες;»

— Ήλθα από πολύ μακριά, για να αναγγελθεί το όνομά μου.

— Ποια είναι η κατάστασή σου;

— Έχω καθαρθεί από μιάσμα και είμαι τελείως απαλλαγμένος από εκείνους που ζουν· ούτε είμαι κάποιος απ' αυτούς.

— Τότε θα αναγγελθείς στο θεό. Πες μου, όμως, ποιος είναι εκείνος του οποίου ο ουρανός είναι από πυρ, τα τείχη από ουραίους και το στερέωμα από ύδατα;

— Είναι ο Όσιρης.

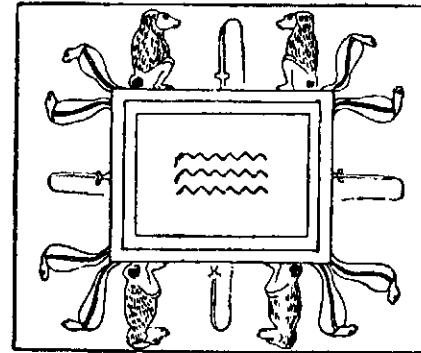
— Προχώρα. Θα αναγγελθείς σ' Εκείνον. Ο άρτος σου θα είναι από το ιερό Μάτι· ο οίνος σου θα είναι από το ιερό Μάτι· και οι προσφορές που θα σου απονέμονται στη γη θα είναι από το ιερό Μάτι. Αυτό είναι που ο Όσιρης διατάσσει για τον Επόπη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του οποίου ο λόγος είναι ευθύς και ειλικρινής.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Κατασκευή της αναπαράστασης αυτού που συμβαίνει στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί, αφού θα έχει καθαρθεί ο νεκρός, όταν θα του έχουν φορέσει το ένδυμα και τα λευκά δερμάτινα σανδάλια, τα μάτια του θα έχουν βαφτεί με αντιμόνιο, το σώμα του θα έχει χριστεί με μύρο άντι και θα του έχουν προσφερθεί αγελάδες, πουλερικά, θυμιάματα, αρτίδια, οίνος, βοτάνια. Και ιδού, θα σχεδιάσεις μια αναπαράσταση αυτού έγχρωμη πάνω σε πηλό από χώμα που δεν έχει πατηθεί από γουρούνι

ή άλλα ζώα. Και αν γράψεις αυτή την Επωδή εκεί, ο νεκρός θα ευημερεί, τα παιδιά του θα ευημερούν και το όνομά του ποτέ δεν θα λησμονηθεί και θα είναι σαν εκείνον που χαροποιεί την καρδιά του βασιλιά και των πριγκήπτων του. Και άρτος, αρτίδια, γλυκίσματα, οίνος και σφάγια θα του απονέμονται στο βωμό του μεγάλου Θεού. Και δεν θα εκδιώκεται σε καμιά πύλη της Αμέντας, θα ζει μαζί με τους βασιλείς της Άνω και Κάτω Αιγύπτου και θα βρίσκεται στη συνοδεία του Όσιρη, συνέχεια και παντοτινά.

126

BINIETA. Μια λίμνη πυρός, που σε κάθε γωνιά της κάθεται και ένας κυνοκέφαλος πίθηκος.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, Αμενχετέπ του θριαμβευτή, λέει:

Χαίρετε, ω Τέσσερις Πίθηκοι που κάθεστε στην πλώρη της βάρκας του Ρα, που μεταφέρετε την αλήθεια στον Κύριο του Κόσμου, που κρίνετε την αδυναμία και τη δύναμη, εξευμενίζετε τους θεούς με τη φλόγα της νεότητάς σας, που παρέχετε προσφορές στους θεούς και νεκρόδειπνα στα Φωτεινά Όντα, που ζείτε με την αλήθεια και τρέφεστε με την αλήθεια, που οι καρδιές σας δεν γνωρίζουν την πονηριά και απεχθάνεστε την κακοήθεια. Εξαλείψτε τα παραπτώματά μου, εξαφανίστε τις ατέλειές μου και ας μην υπάρχει εμπόδιο ανάμε-

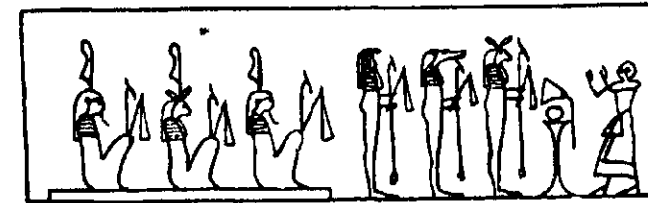
314

σα σε μένα και σε σας. Βοηθήστε με να περάσω μέσα από την αίθουσα Αμμεχέτ, να εισέλθω στο Ρεστάου και να διαβώ τις μυστικές πύλες της Αμέντας. Ας μου δίνονται αρτίδια, άρτος και οίνος, όπως στα Φωτεινά Όντα και επιτρέψτε μου να εισέρχομαι και να εξέρχομαι από το Ρεστάου.

Οι Πίθηκοι απαντούν: Έλα, γιατί εξαλείψαμε τα παραπτώματά σου, εξαφανίσαμε τις αμαρτίες σου που σε συνόδευσαν στη γη. Είσελθε στο Ρεστάου και πέρνα τις μυστικές πύλες της Αμέντας. Θα σου δίνονται αρτίδια, άρτος και οίνος και θα εισέρχεσαι και θα εξέρχεσαι κατά βούληση όπως εκείνοι που είναι ευνοημένοι και θα καλείσαι κάθε μέρα στον ορίζοντα.

127

BINIETA. Η παραλλαγή αυτής της Επωδής δεν έχει ακόμα βρεθεί στους Παπύρους της θηβαϊκής απόδοσης. Στη σαϊτική απόδοση ο πεθαμένος στέκει με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών ενώπιον των έξι θεών, τριών όρθιων και τριών καθιστών, που ο καθένας τους κρατάει μαστίγιο και σκήπτρο. Ο πρώτος θεός έχει κεφάλι ταύρου, ο δεύτερος τσακαλιού, ο τρίτος φιδιού, ο τέταρτος ανθρώπου, ο πέμπτος ταύρου και ο έκτος ανθρώπου. Οι τελευταίοι τρεις φέρουν φτερά, εμβλήματα της αλήθειας, στο κεφάλι τους.

Επωδή του ύμνου των θεών των σπηλαίων που ο άνθρωπος οφείλει να εκφωνεί όταν παρουσιάζεται μπροστά τους για να εισέλθει και να δει το Θεό στο Μεγάλο Ναό του Άλλου Κόσμου.

Αυτός λέει:

Χαίρετε θεοί των σπηλαίων που κατοικείτε στην Αμέντα. Χαίρετε θυρωροί του Άλλου Κόσμου που περιφρουρείτε

315

το θεό και αναγγέλετε τα ονόματα των εισερχόμενων ενώπιον του Όσιρη. Είθε να είστε άγρυπνοι, να έχετε δύναμη και να καταστρέφετε τους εχθρούς του Ρα. Ρίξτε φως και διαλύστε το σκοτάδι και δέστε τον Κύριο των Μεγάλων Όντων, ω εσείς που ζείτε όπως ζει, και εξυμνήστε εκείνον που ενοικεί στο δίσκο του. Οδηγήστε το βασιλιά του Βορρά και του Νότου Ραμσή,²³¹ γιο του Ηλίου Ραμσή,²³² μέσα από τις πύλες σας. Είθε η ψυχή του να εισέλθει στους κρυμμένους τόπους σας, γιατί είναι ένας από σας, πρόβαλλε εμπόδια στον Άποφη και γκρέμισε τα δικά του εμπόδια στην Αμέντα. Θριαμβεύεις πάνω στους εχθρούς σου, ω μεγάλε Θεέ, που ενοικείς στο δίσκο σου. Θριαμβεύεις πάνω στους εχθρούς σου, ω Όσιρη, Κύριε της Αμέντας. Θριαμβεύεις πάνω στους εχθρούς σου, ω βασιλιά του Βορρά και του Νότου, Ραμσή, γιε του ηλίου Ραμσή και πάνω στους εκπροσώπους όλων των θεών. Ο Όσιρης, Κύριος της Αμέντας, μιλάει στην κοιλάδα των νεκρών και κυριαρχεί πάνω στους ισχυρούς πρίγκηπες.

Χαίρετε θυρωροί! Χαίρετε θυρωροί που φυλάτε τις πύλες, τιμωρείτε τις ψυχές, καταβροχθίζετε τα σώματα των νεκρών, που ορμάτε πάνω τους μετά την κρίση στους τόπους καταστροφής, που βοηθάτε την ψυχή, το Φωτεινό Όν, το αγαθό, το δυνατό, να οδηγηθεί στον Σιωπηλό Τόπο, αυτόν που η ψυχή του είναι σαν του Ρα και εξυμνείται σαν τον Όσιρη. Έτσι οδηγήστε και το βασιλιά του Βορρά και του Νότου, Ραμσή, γιο του ηλίου Ραμσή, ανοίξτε γι' αυτόν τις πύλες καθώς και τα σπήλαια και κάντε τον να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του. Έτσι θα προσφέρει δώρα στον Κύριό του και θα βάλει το στέμμα *νέμες* σ' Εκείνον που διαμένει στο ιερό με τη μορφή του Αρμακή. «Είθε η ψυχή του ισχυρού και τέλειου Φωτεινού Όντος να καθοδηγηθεί ορθά. Πόση δύναμη έχει στα χέρια του!» λένε οι δυο μεγάλοι και ισχυροί θεοί για το βασιλιά του Βορρά και του Νότου, Ραμσή, γιο του ηλίου

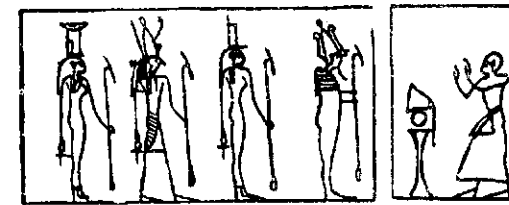
231. Είναι ο Ραμσής Ε' και το αιγυπτιακό όνομά του είναι Ουσερμαάτρα Σεχεπενεφρά.

232. Είναι ο Ραμσής Δ' (1163-1156 π.Χ.).

Ραμσή. Νιώθουν χαρά γι' αυτόν, τον εξυμνούν, τον χειροκροτούν και του παρέχουν την προστασία τους για να μπορέσει να ζήσει. Ο βασιλιάς του Βορρά και του Νότου, Ραμσής, γιος του Ηλίου Ραμσή, ανέρχεται σαν ζώσα ψυχή στον ουρανό. Του επιτρέπεται να μεταμορφωθεί σε ό,τι θέλει, κυριαρχεί πάνω στους ισχυρούς πρίγκηπες και οι πύλες του ουρανού, της γης και του Άλλου Κόσμου ανοίγουν γι' αυτόν, όπως για τον Ρα. Ο βασιλιάς του Βορρά και του Νότου, Ραμσής, γιος του Ηλίου Ραμσή, λέει: «Ανοίξτε για μένα, ω πύλες του ουρανού, της γης και του Άλλου Κόσμου, γιατί είμαι η ψυχή του Όσιρη και παραμένω ατάραχος και αφήστε με να περάσω μέσα από τις αυλές σας. Οι θεοί με εξυμνούν όταν με βλέπουν. Εισέρχομαι σαν ένας από τους ευνοούμενους και εξέρχομαι σαν ένας από τους αγαπημένους. Προχωρώ και κανένα ψεγάδι δεν υπάρχει επάνω μου».

128

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας, ενώπιον του Όσιρη, της Ίσιδας, του Ωρου γιου της Ίσιδας και της Νέφθυος.

Ένας ύμνος στον Όσιρη.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε Όσιρη Όννωφρη, θριαμβευτή, γιε της Νουτ, πρωτογεννήμενε γιε του Κηβ, ισχυρέ που αναδύεσαι από τη Νουτ, βασιλιά των Θινιτών, Κυβερνήτη της Αμέντας, Κύριε των ψυχών με το δυνατό μεγαλείο, Κύριε που φοράς το στέμμα Άτεφ στην Ηρακλεόπολη, ισχυρέ βασιλιά των Θινιτών, Κύριε του τύμβου, πανίσχυρε στη Βούσιρη, Κύριε των προσφορών

και των πολλών εορτών στη Μένδη. Ο Ώρος εξυμνεί τον πατέρα του σε κάθε τόπο που η Ίσιδα και η αδελφή της Νέφθυς προστατεύουν. Ο Θωθ του απευθύνει δοξασμούς που αυτός γνωρίζει και εκφωνεί με το στόμα του και η καρδιά του Ώρου χαίρεται περισσότερο από όλους τους θεούς. Σήκω, λοιπόν, ω Ώρε, και εκδικήσου για το θάνατο του πατέρα σου.

Χαίρε ω Όσιρη, γιατί ήλθα σε σένα. Έχω πάρει εκδίκηση και πλήθος προσφορών, αγελάδες και πουλερικά και άλλα αγαθά, αποδίδονται σε σένα. Σήκω, λοιπόν, ω Όσιρη, γιατί έχω συντρίψει όλους τους εχθρούς σου και έχω πάρει εκδίκηση για σένα. Είμαι ο Ώρος κι αυτή είναι η ημέρα της ανόδου της ψυχής σου, η οποία σε εξυμνεί ενώπιον των Μεγάλων Όντων. Χαίρε, ω Όσιρη, γιατί το Κα σου έρχεται και σε συνοδεύει και νιώθει ευδαιμονία, αποκαλούμενο «Μακάριο Κα». Σε δοξάζει σαν Φωτεινό Ον, σε λατρεύει σαν Μυημένο και ανοίγει την ατραπό για σένα, τον «Ανοικτή των Οδών».

Χαίρε, ω Όσιρη, γιατί ήλθα και έχω υποτάξει τους εχθρούς σου σε κάθε τόπο και είσαι θριαμβευτής ανάμεσα στην Εννεάδα των θεών.

Χαίρε, ω Όσιρη. Δέξου το σκήπτρο και το βάθρο με την κλίμακα. Εσύ προσφέρεις αμβροσία στους θεούς και τροφή σ' εκείνους που βρίσκονται στους τάφους τους. Ανυψώνεις τους θεούς και εξαίρεις τον μεγάλο Θεό. Ζεις με το Πνευματικό σου Σώμα και περισυλλέγεις τον εαυτό σου στους θεούς, γιατί ακούς τη φωνή της αλήθειας την ημέρα των προσφορών στην εορτή του Ούγα.

129

BINIETA. Αυτή η Επωδή είναι χωρίς βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση. Στον Πάπυρο του Τουρίνου βλέπουμε τον πεθαμένο να οδηγεί μια βάρκα όπου βρίσκεται ο Ρα και ο Φοίνικας. Μπροστά από τη βάρκα υπάρχει ένα τραπεζάκι προσφορών και πιο πέρα ο Όσιρης και η στήλη Δεδ.

Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος και της επιθί-
-θας στη θάρκα του Ρα μαζί με κείνους που είναι στην ακο-
-λουθία του.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Μεταφέρω το Φοίνικα στην Ανατολή και τον Όσιρη στη Βούσιρη. Ανοίγω τα θησαυροφυλάκια του Χάπι, καθαρίζω τα μονοπάτια του ηλιακού Δίσκου και σύρω τον Σόκαρη πάνω στον καθελκυστήρα του, ενισχύω τη μεγάλη Θεά τη στιγμή της δράσης της, εξυμνώ και λατρεύω τον ηλιακό Δίσκο, συνδέομαι με τους Πιθήκους που τραγουδούν στην ανατολή και είμαι ένα θείο Ον ανάμεσά τους. Είμαι ένα είδωλο της Ίσιδας. Ενισχύω το Φωτεινό Σώμα της. Δένω τα σχοινιά, διώχνω τον Άποφη, τον αναγκάζω να οπισθοχωρήσει. Ο Ρα μου απλώνει τα χέρια του και οι κωπηλάτες του δεν με διώχνουν. Ισχύς μου είναι η δύναμη του Ματιού του Ρα και ισχύς του Ματιού του Ρα είναι η δύναμή μου. Αν ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, χωριστεί από τη βάρκα, τότε κι ο Ρα θα χωριστεί από το Αυγό και από το ψάρι *Αβδου*.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από τη βάρκα που έχει σχεδιαστεί εδώ και να γραφεί πάνω σε άγραφο πάπυρο με μελάνι φτιαγμένο από σπόρους πράσι-
-νου *άθουτ* και μυρωμένο νερό. Ο πάπυρος αυτός τοποθετεί-
-ται στο στήθος του νεκρού, χωρίς να αγγίζει τη σάρκα του. Αν αυτό γίνει για έναν πεθαμένο, τότε θα επιβιβαστεί στη βάρκα του Ρα και ο Θωθ θα τον συμπεριλάβει στην καθημερινή δια-
-δρομή του σαν ένα Φωτεινό Ον. Θα υψώσει τη στήλη *Δεδ* και θα στεριώσει την Αγκράφα και θα ταξιδεύει μαζί με τον Ρα όπου επιθυμεί.

XIV. Η ΖΩΗ ΣΑΝ ΕΝΑ ΦΩΤΕΙΝΟ ΟΝ

130

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει ανάμεσα σε δυο βάρκες του ηλίου. Στη σαϊτική απόδοση ο πεθαμένος στέκει στην πρύμνη μιας βάρκας, πίσω από τον Ρα και δυο άλλους θεούς.

Μια άλλη Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος –που πρέπει να διαθάζεται στα γενέθλια του Όσιρη– και της απόδοσης αιώνιας ζωής στην ψυχή.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Οι ουρανοί ανοίγουν, η γη ανοίγει, η Αμέντα ανοίγει, η Ανατολή ανοίγει, το νότιο ημισφαίριο του ουρανού ανοίγει, το βόρειο ημισφαίριο του ουρανού ανοίγει και οι πύλες ανοίγουν διάπλατα για τον Ρα, όταν υψώνεται από τον ορίζοντα. Η βάρκα *Σεκτέτ* ανοίγει τις διπλές θύρες και η βάρκα *Μάδετ* του ανοίγει τις πύλες. Αναπνέει και δημιουργεί τον Σώση και την Τεφνούτ. Εκείνοι που συνοδεύουν τον Όσιρη ακολουθούν την πορεία του και ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, επίσης ακολουθεί την πορεία του Ρα.

Παίρνω το σιδερένιο όπλο και ανοίγω το ιερό, σαν τον Όρο και προχωρώ όπως αυτός, στους κρυμμένους τόπους διαμονής του με χοές στο ιερό· ένας θεός αγγελιαφόρος σ' αυτόν που αγαπά. Εγώ ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, φέρνω την Αλήθεια και την παρουσιάζω στον Όσιρη. Εγώ, ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, παίρ-

320

νω το σχοινί και περιδένω το ιερό. Οι τυφώνες είναι μίasma για μένα, ας μην φθάσει σε μένα η πλημμυρίδα. Εγώ, ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, ας μην εκδιωχθώ ενώπιον του Ρα. Ας μην απωθηθώ, γιατί το Μάτι είναι στα χέρια του. Εγώ, ο Όσιρης Νου

Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, ας μην οδηγηθώ στην κοιλάδα του σκότους. Ας μην εισέλθω στη Λίμνη των κακούργων, ας μη βρεθώ ανάμεσα στους καταδικασμένους. Ας μην πέσω σε κείνους που πιάνουν αιχμαλώτους και ας μη βρεθεί η ψυχή μου ανάμεσά τους. Ας βρεθώ πίσω από το βωμό του θεού Σείριου.

Χαίρετε θεία όντα της Μεγάλης Άρκτου. Τα μαχαίρια του Θεού χτυπούν αόρατα και τα χέρια του ακτινοβολούν φως. Είναι ευχάριστο γι' αυτόν να του παρουσιάζεις τον πρεσβύτερο μαζί με τον νεώτερο. Ιδού, ο Θωθ ζει στους μυστικούς τόπους του και κάνει χοές στο θεό των εκατομμυρίων ετών, ανοίγει το στερέωμα και διώχνει τα σύννεφα. Κι εγώ, ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, φθάνω στους τόπους του. Ω Θεία Όντα της Μεγάλης Άρκτου, απομακρύνετε τη θλίψη, την οδύνη και τον πόνο· ας εξαλειφθεί τελείως η λύπη του Όσιρη Νου. Εγώ, ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, χαροποιώ τον Ρα. Ας ανοίξει έναν δρόμο στον ορίζοντα του Ρα, η βάρκα του ας ετοιμαστεί για μένα και ο Θωθ ας φωτίσει την καρδιά μου. Τότε εγώ, ο Όσιρης Νου ο θριαμβευτής, θα εξυμνήσω και θα δοξάσω τον Ρα κι Εκείνος θα ακούσει τα λόγια μου και θα συντρίψει τα εμπόδια που βάζουν οι εχθροί μου. Δεν θα ναυαγήσω. Δεν θα αιωθηθώ στον ορίζοντα, γιατί είμαι ο Ρα-Όσιρης. Εγώ, ο Όσιρης Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– δεν θα ναυαγήσω στη Μεγάλη Βάρκα. Το πρόσωπό μου είναι στο Θεό της Μεγάλης Άρκτου, γιατί το όνομα του Ρα είναι στο όνομα του Όσιρη Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα και το μεγαλείο του είναι στο στόμα μου. Θα μιλήσω στον Ρα κι εκείνος θα ακούσει τα λόγια μου.

Χαίρε ω Ρα, Κύριε του ορίζοντα. Χαίρε εσύ που εξαγνίζεις με φως τους κατοίκους του ουρανού, εσύ που έχεις εξουσία

321

στον ουρανό της στιγμή που οι κωπηλάτες των εχθρών στρέφονται εναντίον σου. Εγώ, ο **Όσιρης** Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, συγκαταλέγομαι ανάμεσα σε εκείνους που διαδίδουν την αλήθεια, γιατί είμαι στο στερέωμα της Αμέντας. Έχω νικήσει τη θύελλα του Άποφη, ω Διπλό Λιοντάρι, εκπληρώνοντας την υπόσχεσή μου. Ω εσείς, που στέκεστε προ του Μεγάλου Θρόνου, ακούστε με. Κατέρχομαι μαζί με τα Μεγάλα Όντα, διασώζω τον Ρα από τον Άποφη κάθε μέρα και δεν μπορεί κανείς να με προσβάλει, γιατί εκείνοι που τον συνοδεύουν, αγρυπνούν. Φυλάω εκείνα που είναι γραμμένα, δέχομαι προσφορές και εξοπλίζω τον Θωθ με ό,τι χρειάζεται. Ισχυροποιώ την αλήθεια στη Μεγάλη Βάρκα, κατέρχομαι μαζί με τα Μεγάλα Όντα, αποκαθιστώ τον Κύριο των εκατομμυρίων ετών, οδηγώ τους λάτρεις του, τους διασφαλίζω ένα ευχάριστο ταξίδι. Εκείνοι που συνοδεύουν τον Ρα, περιφέρονται γύρω από τη λαμπρότητά του. Η Μαάτ ισχυροποιείται και παρουσιάζεται ενώπιόν του και ύμνοι αναπέμπονται στον Κύριο του Κόσμου.

Εγώ, ο **Όσιρης** Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, παίρνω τη ράβδο κι ανοίγω δρόμο μ' αυτήν στον ουρανό και οι κάτοικοί του με εξυμνούν όπως εξυμνούν εκείνον που στέκει ακούραστος. Δοξάζω τον Ρα για ό,τι έχει κάνει, διαλύω τα σύννεφα, βλέπω το κάλλος του, εμπνέω το δέος γι' αυτόν και τονώνω τους κωπηλάτες, όταν η Βάρκα διασχίζει τον ουρανό το πρωί. Ο Θωθ με οδηγεί μέσα στο Μάτι του και κάθομαι στην πλώρη της Μεγάλης Βάρκας του Χεπερά. Έρχομαι σε ύπαρξη και ό,τι λέω εκδηλώνεται. Διασχίζω τον ουρανό ως την Αμέντα και τα πύρινα όντα νιώθουν αγαλλίαση καθώς και ο Σώσης και παίρνουν μόνα τους τα κουπιά από τους κωπηλάτες και έτσι ο Ρα συνεχίζει το ταξίδι του κοιτάζοντας τον Όσιρη. Είμαι ατάραχος. Είμαι ατάραχος. Δεν θα εκδιωχθώ. Η πύρινη πνοή της ισχύος σου δεν θα με απωθήσει. Ο ανεμοστρόβιλος που εκπορεύεται από το στόμα σου δεν θα με χτυπήσει. Δεν θα ακολουθήσω το μονοπάτι του κροκόδειλου, γιατί έχει μianθεί και δεν θα αναγκαστώ να συρθώ κοντά του. Ανεβαίνω στη βάρκα, παίρνω τη θέση μου και είμαι ένα Πνευματικό Όν. Α-

κολουθώ το μονοπάτι του Ρα το πρωί, εκδιώκω τον Νεβ, ο οποίος πλησιάζει στη φλόγα της Βάρκας σου πάνω στη Μεγάλη Άρκτο. Γνωρίζω το όνομά του και δεν θα επιτεθεί στη Βάρκα σου, γιατί είμαι σ' αυτήν και ετοιμάζω τις προσφορές.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από τη βάρκα του Ρα που έχει ζωγραφιστεί σε ένα καθαρό μέρος. Σχεδίασε ένα ειδώλιο του πεθαμένου στην πλώρη και ζωγράφισε μια βάρκα **Σεκτέτ** στα δεξιά του και μια βάρκα **Άδετ** στ' αριστερά του και κάνε προσφορές άρτου, οίνου, αρτιδίων και ελαίου και κάθε άλλου αγαθού στα γενέθλια του Όσιρη. Αν αυτές οι τελετές γίνουν, η ψυχή του θα ζει παντοτινά και δεν θα πεθάνει για δεύτερη φορά.

131

Επωδή της συμπόρευσης με τον Ρα.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι ο Ρα που φωτίζει τη νύχτα. Όλα τα όντα που ακολουθούν την πορεία του Ρα θα είναι στη συνοδεία του Θωθ και θα εμφανίζονται στην ανατολή μαζί με τον Όρο μέσα από τα σκοιάρδια. Η καρδιά του **Όσιρη** Νου –Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– του θριαμβευτή, είναι χαρούμενη γιατί ανήκει σ' αυτά τα όντα και οι εχθροί του έχουν εξολοθρευτεί από τα Μεγάλα Όντα. Είμαι λάτρης του Ρα και κατέχω τη σιδερένια ράβδο. Έρχομαι σε σένα, ω πατέρα μου Ρα και πορεύομαι μαζί με τον Σώση. Καλώ την ισχυρή Θεά, ενισχύω το Λόγο και εκδιώκω τον Νεβδ από το δρόμο του Ρα. Είμαι ένα Φωτεινό Όν και έρχομαι στον Γέροντα στα όρια του ορίζοντα. Συναντώ και καλωσορίζω τη μεγάλη Θεά. Εξυμνώ την ψυχή σου όταν είσαι ισχυρός και η ψυχή μου τρομάζει και νιώθει δέος για σένα. Είμαι εγώ που εκτελώ τις διαταγές του Ρα στον ουρανό.

Χαίρε ω μεγάλη Θεέ στον ανατολικό ουρανό. Ανεβαίνω στη βάρκα σου, ω Ρα. Πετάω σαν γεράκι. Δίνω εντολές. Μάχομαι με το πνευματικό μου σώμα και εξουσιάζω με τη ράβδο μου.

Επιβιβάζομαι στη βάρκα σου, ω Ρα, ατάραχος και πλέω γαλήνια στην όμορφη Αμέντα.

— Ο Άτμου με ρωτάει, «Θα εισέλθεις εκεί; Η Μεχέν είναι εκατομμυρίων ετών· δυο εκατομμύρια έτη είναι η διάρκειά της και κατοικεί στον Οίκο των Ουρτ και Νιφούρτ και στη Λίμνη των Εκατομμυρίων Ετών. Η συνοδεία των θεών περιφέρεται μαζί με εκείνους που στέκουν δίπλα στον Κύριο των μυστικών τόπων».

— Κι εγώ απαντώ, «Σε όλες τις ατραπούς και σ' αυτά τα εκατομμύρια έτη ο Ρα είναι κύριος και η ατραπός του είναι πύρινη. Η συνοδεία των θεών περιφέρεται μαζί με εκείνους που στέκουν δίπλα του».

132

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει μπροστά σε ένα σπίτι κρατώντας ένα ραβδί στο χέρι του. Στον Πάπυρο Brocklehurst η ψυχή του νεκρού, με τη μορφή ανθρωποκέφαλου πουλιού ίπταται πάνω από ένα σπίτι, δίπλα στο οποίο υπάρχει ένα δέντρο.

Επωδή της επιστροφής ενός ανθρώπου, προκειμένου να δει το σπίτι του στη γη.

Ο **Οσιρης** Άνης λέει:

Είμαι το λιοντάρι που προχωράει με μεγάλες δρασκελιές. Ρίχνω βέλη και πληγώνω το θύμα· ρίχνω βέλη και πληγώνω το θύμα. Είμαι το Μάτι του Ωρου. Ανοίγω τώρα το Μάτι του Ωρου. Φθάνω στην όχθη του ποταμού. Είθε ο **Οσιρης** Άνης να είναι ατάραχος.

324

133

BINIETA. Ο ιερακοκέφαλος Ρα, φέροντας στο κεφάλι του τον ηλιακό δίσκο, κάθεται πάνω στο κύβιτο της Μαάτ, μέσα σε μια βάρκα· κρατάει μπροστά του το έμβλημα της ζωής. Πάνω απ' αυτόν υπάρχει η επιγραφή, «Ο Ρα μέσα στο ιερό του». Μαζί μ' αυτόν στη βάρκα στέκει ο Άνης που «λατρεύει τον Ρα κάθε μέρα» με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας.

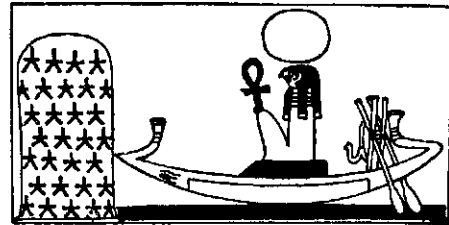
Επωδή της τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος, που πρέπει να επαναλαμβάνεται την πρώτη μέρα του μήνα.

Ο **Οσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Ο Ρα ανέρχεται στον ορίζοντα και η Εννεάδα τον ακολουθεί. Προβάλλει από τους μυστικούς τόπους του και τρόμος καταλαμβάνει τον αγατολικό ορίζοντα όταν ακούγεται η φωνή της Νουτ. Αυτή ανοίγει το μονοπάτι του Ρα πάνω στο οποίο περιφέρεται ο Γέροντας. Υψώσου, ω Ρα, που κρύβεσαι στο ιερό σου, συγκέντρωσε τις αύρες, είσπνευσε το βόρειο άνεμο, κατάπιε το δίχτυ σου, παγίδευσε την ημέρα, φίλησε την Μαάτ, χώρισε τη συνοδεία σου, πλεύσε με την Ιερή Βάρκα σου προς την Νουτ και τα Μεγάλα Όντα ας προστρέξουν στη φωνή σου. Μετράς τα οστά σου, περισυλλέγεις τα μέλη σου, στρέφεις το πρόσωπό σου προς την όμορφη Αμέντα και προβάλλεις ανανεωμένος κάθε μέρα. Είσαι η χρυσή Εικόνα, κατέχεις τη λάμψη του δίσκου του ουρανού και σκορπάς τον ιρόμο όταν προβάλλεις ανανεωμένος κάθε μέρα. Ο ορίζοντας νιώθει αγαλλίαση και κραυγές χαράς ακούγονται στη βάρκα σου.

325

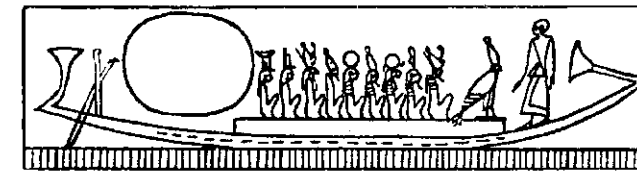
Όταν οι θεοί που κατοικούν στον ουρανό βλέπουν τον **Θ-σιρη** Νου –Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– το θριαμβευτή, του αναπέμπουν ύμνους, όπως στον Ρα. Ο **Θσιρης** Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, είναι ένα Μεγάλο Ον που ζητάει το στέμμα *Ουρερέτ*. Είναι ο μόνος Ένας προκισμένος με τύχη αγαθή ανάμεσα στη συνοδεία του Ρα. Ο **Θσιρης** Νου είναι ισχυρός στη γη και στον Άλλο Κόσμο· είναι ισχυρός σαν τον Ρα κάθε μέρα. Ο **Θσιρης** Νου δεν χρονοτριβεί και δεν κουράζεται ποτέ σ' αυτή τη χώρα. Είναι μακάριος και θα δει και με τα δυο του μάτια και θα ακούσει και με τα δυο του αυτιά, αληθινά. Ο **Θσιρης** Νου είναι σαν τον Ρα και χειρίζεται τα κουπιά στη συνοδεία του Νου. Δεν αποκαλύπτει εκείνα που έχει δει και δεν φανερώνει τα μυστήρια που έχει ακούσει. Κραυγές χαράς καλωσορίζουν τον **Θσιρη** Νου που έχει το θείο σώμα του Ρα, καθώς ταξιδεύει στον Νου και εξευμενίζει το *Κα* του θεού εκπληρώνοντας ό,τι επιθυμεί. Ο **Θσιρης** Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, είναι ένα γεράκι και οι μεταμορφώσεις του είναι αναρίθμητες.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από μια βάρκα μήκους τεσσάρων κυβίτων, φτιαγμένη από πράσινη πορσελάνη στην οποία ζωγραφίζονται οι Άρχοντες των πόλεων και ο έναστρος ουρανός κι αυτή πρέπει να καθαρθεί τελετουργικά μέσω νάτρου και λιβανιού. Και ιδού, θα φτιάξεις ένα ειδώλιο του Ρα κίτρινου χρώματος, καθισμένου πάνω σε μια πλάκα και θα το βάλεις στην πλώρη της βάρκας. Και ιδού θα κάνεις ένα ειδώλιο του Φωτεινού Όντος όταν επιθυμείς να το καταστήσεις τέλειο. Τοποθέτησέ το στη βάρκα, ώστε να ταξιδεύσει μαζί με τον Ρα και να δει τον Ρα μέσα

εκεί. Κανένα μάτι ανθρώπινο ας μην το δει, εκτός από σένα, τον πατέρα σου ή το γιο σου και κρύψε το με φροντίδα. Όλα αυτά θα κάνουν τέλειο το Φωτεινό Ον, στην καρδιά του Ρα, θα είναι ισχυρό ανάμεσα στους θεούς, οι οποίοι θα το θεωρούν σαν τον εαυτό τους και οι ζωντανοί και οι νεκροί θα προσβλέπουν σ' αυτό και θα έχει στον Άλλο Κόσμο την ακτινοβολία του Ρα.

BINIETA. Η βάρκα του ηλίου, μπροστά στην οποία στέκει ο πεθαμένος και η κόρη του. Στην πλώρη στέκεται το γεράκι του Ωρου με το στέμμα του Νότου πάνω στο κεφάλι του. Μέσα στη βάρκα είναι οι θεοί Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Θσιρης, Ίσιδα και Αθώρ, ανθρωποκέφαλοι και ο Ωρος ιερακοκέφαλος. Στη σαιτική απόδοση οι θεοί στη βάρκα είναι εννιά τον αριθμό και πίσω τους βρίσκεται ο δίσκος του ηλίου.

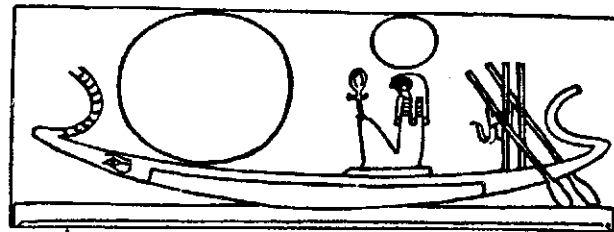

Μια άλλη Επωδή για την τελειοποίηση του Φωτεινού Όντος.

Ο **Θσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε εσύ που διαμένεις στο ιερό σου, που ακτινοβολείς φως, προκαλείς αγαλλίαση για εκατομμύρια έτη σ' αυτούς που σε αγαπούν, και ικανοποιείς τις επιθυμίες τους στον κόσμο. Είσαι ο Χεπερά που έχει ανατρέψει τον Άποφη. Ω παιδιά του Κηβ, ανατρέψτε τους εχθρούς του **Θσιρη** Νου –Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– του θριαμβευτή και απομακρύνετε τους από τη βάρκα του Ρα. Ο Ωρος κόβει το κεφάλι τους στον ουρανό σαν να είναι πουλιά και το σώμα τους στη γη σαν να είναι ζώα και στη Λίμνη σαν να είναι ψάρια. Όλους τους εχθρούς του **Θσιρη** Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, είτε κατέρχονται από τον ουρανό, είτε ανέρχο-

νται από τη γη ή από τα ύδατα, είτε ταξιδεύουν προς τα άστρα, ο Θωθ, ο γιος Άνερ που γεννήθηκε από την Ανέρτι, θα τους αποκεφαλίσει. Ο **Όσιρης** Νου είναι σιωπηλός και μουγγός. Είναι ο Ρα, ο μεγαλειώδης θεός που προκαλεί δέος και λούζει στο ίδιο τους το αίμα τους εχθρούς που θα ήθελαν να βλάψουν τον Όσιρη Νου στη βάρκα του Ρα. Ο **Όσιρης** Νου είναι ο Ώρος. Η Ίσιδα τον γέννησε και η Νέφθυς τον ανέθρεψε, όπως έκαναν και στον Ώρο για να ανατρέψει τους συμμάχους του Σηθ· όταν είδαν το στέμμα *Ουρερέτ* στο κεφάλι του, έπεσαν κάτω και τον προσκύνησαν. Ιδοῦ, άνθρωποι, θεοί, Φωτεινά Όντα και νεκροί βλέπουν τον **Όσιρη** Νου που φοράει το στέμμα *Ουρερέτ* στο κεφάλι του και τον προσκυνούν. Και ο **Όσιρης** Νου –Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα– ο θριαμβευτής, κατανικά τους εχθρούς στα ύψη του ουρανού και στα βάθη του και μπροστά στους εκπροσώπους όλων των θεών.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να επαναλαμβάνεται πάνω από ένα γεράκι που στέκει φορώντας το λευκό στέμμα στο κεφάλι του και πάνω από τις εικόνες των θεών Ατμου, Σώση, Τεφνούτ, Κηβ, Όσιρη, Ίσιδας, Σηθ και Νέφθυος ζωγραφισμένες με κίτρινο χρώμα πάνω σε μια αχάραχη πλάκα που θα τοποθετηθεί στη βάρκα, μαζί με την εικόνα του πεθαμένου που επιθυμεί την τελειοποίηση. Έπειτα χρίσε τες με λάδι κέδρου και μετά λιβάνι πρέπει να καεί και να ψηθούν πουλερικά. Είναι μια πράξη εξύμνησης του Ρα που διασχίζει τον ουρανό και κάνει το νεκρό να ταξιδεύει μαζί με τον Ρα κάθε μέρα οπουδήποτε κι αν πηγαίνει ο Θεός. Επίσης καταστρέφει και απομακρύνει συνεχώς τους εχθρούς του Ρα.

Μια άλλη Επωδή που πρέπει να επαναλαμβάνεται όταν η σελήνη ανανεώνεται στην αρχή του μήνα.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Ο Όσιρης λυόμενος ή, όπως άλλοι λένε, αυτός που διαλύει τα μαύρα σύννεφα του ουρανού και ελευθερώνεται. Ο Ώρος γίνεται πιο ισχυρός κάθε μέρα. Αυτός, του οποίου οι μεταμορφώσεις είναι πολλές, έχει πάντα πολλές προσφορές και εξαφανίζει τον τυφώνα που ξεσπάει στο πρόσωπο του **Όσιρη** Αουφάνχ, του θριαμβευτή. Αληθινά εμφανίζεται και ταξιδεύει σαν τον Ρα και είναι ένας από τους τέσσερις θεούς στον ουρανό ψηλά. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, εμφανίζεται στην Ημέρα και κάθεται ανάμεσα στα σχοινιά της βάρκας.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, θα γίνει ένα τέλειο Φωτεινό Όν στον Άλλο Κόσμο και δεν θα πεθάνει εκεί για δεύτερη φορά και θα γεύεται την τροφή του καθημερινά μαζί με τον Όσιρη. Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή σ' αυτόν στη γη θα είναι σαν τον Θωθ και θα λατρεύεται από τους ζωντανούς, δεν θα συντριβεί από τη βασιλική φλόγα της Βαστ, η οποία θα τον βοηθήσει να προχωρά αμέριμνος.

ΒΙΝΙΕΤΑ. Τρεις βάρκες. Στην πρώτη είναι ο Όσιρης, ο Ώρος (ή Ρα), ο νεκρός και άλλες θεότητες. Στη δεύτερη και στην τρίτη είναι δυο γεράκια πάνω σε στηρίγματα. Στη σαιτική αποδόση ο πεθαμένος στέκει στη βάρκα του Ρα ο οποίος εικονίζεται καθιστός.

Μια άλλη Επωδή για την τελειοποίηση του Χου. (Πρέπει να

επαναλαμβάνεται στην εορτή της έκτης ημέρας.)

Ο **Θαίρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Ιδού, ω Φωτοδότες στην Ηλιούπολη και λαέ της Χεράχα, ο θεός έχει γεννηθεί. Η χορδή του έχει δημιουργηθεί και έχει πιάσει γερά τα κουπιά. Και ο **Θαίρης** Νου είναι ισχυρός στη λώτινη βάρκα του στο λιμάνι των θεών. Ο **Θαίρης** Νου λύνει τη βάρκα του στην οποία έχει άνηλ λωτού και ανέρχεται στον ουρανό. Ο **Θαίρης** Νου περιφέρεται στον ουρανό, πλέει στη Νουτ, ταξιδεύει μαζί με τον Ρα, προχωράει μαζί με τους πιθήκους και απωθεί την πλημμυρίδα της πολικής περιοχής της Νουτ στην κλίμακα του Ερμή. Οι καρδιές του Κηβ και της Νουτ νιώθουν αγαλλίαση και επαναλαμβάνουν το νέο όνομα. Ο Όννωφρης ανανεώνεται, ο Ρα λάμπει και ο Ούντι λέει: «Ο Κύριος της πλημμυρίδας είναι ο μέγιστος των θεών. Μια γλυκύτητα απλώνεται στις καρδιές εκείνων που σε γνωρίζουν. Η πολεμική κραυγή σου είναι ορμητική και η κωπηλασία της Εννεάδας είναι γρήγορη. Χαίρε, ω θεία Ψυχή, που είσαι πιο μεγαλειώδης από τη λάμψη των θεών του Νότου και του Βορρά. Βοήθησε τον **Θαίρη** Νου να αποκτήσει μεγαλείο στον ουρανό, σαν το δικό σου ανάμεσα στους θεούς. Απάλλαξέ τον από κάθε κακό που μπορούν να του κάνουν οι εχθροί του και δυνάμωσε την καρδιά του. Βοήθησε τον **Θαίρη** Νου να γίνει πιο ισχυρός από όλους τους θεούς, τα Φωτεινά Όντα και τους νεκρούς.

Ο **Θαίρης** Νου είναι ισχυρός και κύριος του μεγαλείου. Ο **Θαίρης** Νου είναι κύριος της αλήθειας την οποία λειτουργεί η Ουασιίτ. Η δύναμη που προστατεύει τον **Θαίρη** Νου, είναι η δύναμη που προστατεύει τον Ρα στον ουρανό. Ω Ρα, βοήθησε τον **Θαίρη** Νου να ταξιδεύει με τη βάρκα σου ατάραχος και άνοιξε έναν δρόμο για να μπορεί να προχωράει με τη βάρκα του, γιατί η δύναμη που προστατεύει τον **Θαίρη** Νου, είναι η δύναμη που προστατεύει και σένα. Ο **Θαίρης** Νου διώχνει μακριά τον Κροκόδειλο από τον Ρα κάθε μέρα. Ο **Θαίρης** Νου φθάνει στο λαμπρό ορίζοντα του ουρανού και οδηγεί τον Ρα μέσα από τα οικήματα του ουρανού. Οι θεοί νιώθουν

μεγάλη αγαλλίαση όταν ο **Θαίρης** Νου διώχνει τον Κροκόδειλο. Ο **Θαίρης** Νου κατέχει τις λέξεις δύναμης και τα σύννεφα της Νεβδ δεν θα τον συσκοτίσουν και οι φύλακες των οικημάτων του ουρανού δεν θα τον καταστρέψουν. Ο **Θαίρης** Νου είναι ένα Πνευματικό Όν, του οποίου το πρόσωπο είναι κρυμμένο και ενοικεί στο Μεγάλο Ναό σαν κύριος του Ναού. Ο **Θαίρης** Νου μεταφέρει το μήνυμα στον Ρα και τον επικαλείται με τις λέξεις του μηνύματος. Ο **Θαίρης** Νου έχει ισχυρή καρδιά και κάνει προσφορές στις τελετές της θυσίας».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από ένα ειδώλιο του πεθαμένου που θα τοποθετηθεί στη βάρκα του ηλίου. Αυτός που τη διαβάξει πρέπει να έχει πλυθεί και καθαριστεί τελετουργικά και να έχει κάψει λιβάνι μπροστά στον Ρα και να έχει προσφέρει άρτο, οίνο και πουλερικά για το ταξίδι με τη βάρκα του Ρα. Το Φωτεινό Όν, για το οποίο γίνονται αυτά, θα ζει ανάμεσα στους ζωντανούς, ποτέ δεν θα χαθεί, θα είναι σαν ένας από τους θεούς και κανένα κακό δεν θα τον προσβάλλει. Θα είναι σαν ένα ευτυχισμένο Φωτεινό Όν στην Αμέντα και δεν θα πεθάνει δεύτερη φορά. Θα τρώει και θα πίνει δίπλα στον **Θαίρη** κάθε μέρα, θα αναγεννιέται μαζί με τους βασιλιάδες του Βορρά και του Νότου καθημερινά, θα πίνει νερό από την πηγή, θα εμφανίζεται στην Ημέρα σαν τον Ωρο, θα ζει και θα είναι σαν θεός και θα εξυμνείται από τους ζωντανούς σαν τον Ρα κάθε μέρα και για πάντα.

136(6)

ΒΙΝΙΕΤΑ. Μια βάρκα στην οποία βρίσκεται το κεφάλι ενός γερακιού, έμβλημα του Ρα – που φέρει ένα δίσκο περιβαλλόμενο από ένα φίδι – πλέει στον έναστρο ουρανό. Πάνω από την πρύμνη και την πλώρη υπάρχουν **ουτσάτ**, δηλαδή συμβολικά μάτια.

Επωδή της πλεύσης με τη μεγάλη θάρκα του Ρα και του περάσματος μέσα από τον αδιαπέραστο κύκλο φλογών.

Ο **Θαίρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρετε λαμπρές και ζωηρές φλόγες που ανέρχεστε πίσω από τον Ρα και κατακαίετε. Η βάρκα του Ρα βρίσκεται στο έλεος του τυφώνα. Αναζωπυρωθείτε και γίνετε ορατές. Έρχομαι με τον Σεκ-χρά από τον όρμο της ιερής λίμνης και βλέπω τις Μαάτ και τα λιοντάρια τους να περνούν. Χαίρε εσύ που διαμένεις στη σαρκοφάγο, που έχεις χλοερούς τόπους στον Ασφοδελό Λειμών. Γνωρίζω ό,τι είναι εκεί. Χαίρομαι και τα Μεγάλα Όντα νιώθουν αγαλλίαση, καθώς και οι θεοί. Ανοίγω έναν δρόμο για τη βάρκα του Ρα, υψώνομαι στο δίσκο του, ακτινοβολώ με τη λάμψη του και κατέχω όλα τα πράγματά του σαν κύριος της αλήθειας.

Και ιδού, ω Εννεάδα και εσύ πρόγονε της Ίσιδας· βοηθήστε με να αντέξω τη δοκιμασία του πατέρα του, του κυρίου αυτών που ζουν εκεί. Έχω σταθμίσει... έφερα σ' αυτόν την Τεφνούτ και τώρα ζει. Ιδού, έλα και διακήρυξε την αλήθεια των λόγων του Άτμου. Κραυγάζω στο σούρουπο λέγοντας, «Βοηθήστε με να περάσω. Φέρνω τους παραστάτες της πύλης του τάφου. Φέρνω τα οστά που είναι στην Ηλιούπολη. Έχω περισυλλέξει τα μέλη του. Έχω απωθήσει τον Άποφη, τον έχω κατακόψει. Έχω ανοίξει έναν δρόμο για να περάσω ανάμεσα από σας. Είμαι αυτός που διαμένει ανάμεσα στους θεούς. Αφήστε με να περάσω με τη βάρκα, τη βάρκα του κυρίου Σα».

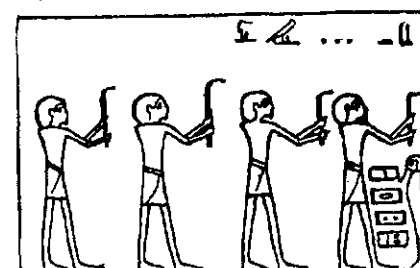
Ιδού, ω Αρούρη, υπάρχουν φλόγες, αλλά το πυρ έχει σβήσει.

— Προχωρώ στο δρόμο μου, ω θείοι πατέρες και θείοι πίθηκοι. Εισέρχομαι στον ορίζοντα και περνάω στην επικράτεια των Μεγάλων Όντων και έχω αντέξει στη δοκιμασία εκείνου που κατοικεί στη βάρκα του. Περνάω τον αδιαπέραστο κύκλο φλογών που είναι πίσω από τον Κύριο με την πλεξούδα και ο

οποίος περιστρέφεται. Ιδού εσείς σφυρίζετε, ω φίδια που ζείτε στους κρυμμένους τόπους σας. Βοηθήστε με να περάσω, γιατί είμαι ο ισχυρός, ο μεγαλειώδης Κύριος και είμαι το Πνευματικό Σώμα του κυρίου της αλήθειας, φτιαγμένο από την Ουασιτ. Η προστατευτική δύναμή του είναι δύναμή μου, είναι η δύναμη που προστατεύει τον Ρα. Ας είμαι στη συνοδεία του Ρα· ας περιφέρομαι μαζί του στα Ηλύσια Πεδία και στις δυο χώρες. Είμαι ο μεγάλος Θεός και έχω κριθεί από τις Εννεάδες. Ας υπάρχουν πολλές προσφορές για μένα.

137

ΒΙΝΙΕΤΑ. Τέσσερις άνδρες που κρατούν πυρσούς και στέκονται ενώπιον ενός θεού, μπροστά από τον οποίο υπάρχουν τέσσερις λίμνες.

Επωδή των τεσσάρων φλογών που φέρονται για το Φωτεινό Ον.

Ιδού, φτιάξε πηλό σε τέσσερις σκάφες και σκόρπισε από πάνω θυμίαμα. Γέμισέ τες με γάλα λευκής αγελάδας κι έτσι σβήσε τη φλόγα.

Ο **Όσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Το πυρ φθάνει στο *Κα* σου, ω Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας· το πυρ φθάνει στο *Κα* σου, ω **Όσιρη** Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, θριαμβευτή. Διατάσσει να έλθει η νύχτα μετά τη μέρα. Η φλόγα πλησιάζει στο *Κα* σου, ω Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας κι έρχονται επίσης οι δυο αδελφές²³³ του Ρα. Ιδού η φλόγα υψώνεται στην Άβυ-

233. Είναι η Ίσιδα και η Νέφθυς.

δο και πλησιάζει, κι εγώ την ωθώ προς το Μάτι του Ώρου. Εγκαθίσταται πάνω στα φρύδια σου, ω Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας και σταθεροποιείται στον ιερό χώρο, υψούμενη από τα φρύδια σου.

Εγκαθίσταται στο στήθος σου, ω Όσιρη Νου και σταθεροποιείται στα φρύδια σου.

Το Μάτι του Ώρου σε προστατεύει, ω Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας και σε κρατάει σε ασφάλεια· ανατρέπει τους εχθρούς σου, οι οποίοι πέφτουν μπροστά σου.

Το Μάτι του Ώρου σε προστατεύει, ω Όσιρη Νου, και σε κρατάει σε ασφάλεια· ανατρέπει τους εχθρούς σου, οι οποίοι πέφτουν μπροστά σου.

Οι εχθροί σου πέφτουν μπροστά στο Κα σου, ω Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας. Το Μάτι του Ώρου σε προστατεύει και σε κρατάει σε ασφάλεια· ανατρέπει όλους τους εχθρούς σου.

Οι εχθροί σου πέφτουν μπροστά στο Κα σου, ω Όσιρη Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, θριαμβευτή. Το Μάτι του Ώρου σε προστατεύει και σε κρατάει σε ασφάλεια· ανατρέπει όλους τους εχθρούς σου.

Το Μάτι του Ώρου προβάλλει ακμαίο και εκπέμπει ακτίνες σαν τον Ρα στον ορίζοντα. Συσκοτίζει τους πολεμιστές του Σηθ και στέλνει πυρ εναντίον του. Το Μάτι του Ώρου είναι ακμαίο και εσύ καταβροχθίζεις τη σάρκα σου μέσω αυτού και το εξυμνείς.

Οι τέσσερις φλόγες εισέρχονται στο Κα σου, ω Όσιρη, Κύριε της Αμέντας.

Οι τέσσερις φλόγες εισέρχονται στο Κα σου, ω Όσιρη Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, θριαμβευτή.

Χαίρετε, ω γιοι του Ώρου, Γιέσθα, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ. Προστατέψτε τον πατέρα σας Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας. Προστατέψτε τον Όσιρη Νου, τον θριαμβευτή. Εφόσον καταστρέψατε τους εχθρούς του Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας, αυτός ζει μαζί με τους θεούς και συντρίβει τον Σηθ με το χέρι του. Όταν το φως απλώνεται στη γη, ο Ώρος παίρνει δύναμη και παίρνει εκδίκηση για τον πατέρα του Όσιρη. Εφόσον ο πατέρας σας έχει γίνει ρωμαλέος, μέσω της ένωσης –που εσείς πετύχατε– με το Κα του Όσιρη,

κυβερνήτη της Αμέντας, το Μάτι του Ώρου παίρνει εκδίκηση για τον πατέρα του, τον προστατεύει, ανατρέπει τους εχθρούς του οι οποίοι πέφτουν μπροστά του.

Έτσι καταστρέψτε και τους εχθρούς του Όσιρη Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του θριαμβευτή. Ας ζήσκει ανάμεσα στους θεούς και ας συντρίψει τους εχθρούς του. Όταν το φως απλώνεται στη γη, ας πάρει δύναμη ο Ώρος και ας εκδικηθεί για τον Όσιρη Νου. Ο Όσιρης Νου ας γίνει ρωμαλέος μέσω της ένωσης –που εσείς πετύχατε– με το Κα του. Ω Όσιρη Νου, το Μάτι του Ώρου παίρνει εκδίκηση για τον πατέρα του, τον προστατεύει, ανατρέπει τους εχθρούς του οι οποίοι πέφτουν μπροστά του.

Χαίρε Όσιρη, κυβερνήτη της Αμέντας, ρίξε το φως και το πυρ σου στη μακάρια ψυχή που είναι στην Ηρακλεόπολη. Κι εσείς, ω γιοι του Ώρου, δυναμώστε τη ζώσα ψυχή του Όσιρη Νου μέσα στη φλόγα του. Ας μην εκδιωχθεί μπροστά στις πύλες της Αμέντας. Προσφορές άρτου και λινών ενδυμάτων ας γίνονται σ' αυτόν που είναι ανάμεσα στους κυρίους των προσφορών. Εξυμνήστε σαν θεό τον Όσιρη Νου, τον καταστροφέα των εχθρών του με τη μορφή της Μαάτ και με τη θεϊκή μορφή του.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από ιέσσερις πυρσούς φτιαγμένους από νήμα άδμα, αλλειμμένο με αλοιφή χάτετ από τη Λιβύη και τοποθετημένους στα χέρια ιεσάρων ανδρών που θα έχουν τα ονόματα των στηλών του Ώρου γραμμένα στους ώμους τους. Οι πυρσοί θα αναφτούν με τις ακτίνες του ηλίου κι αυτό θα δώσει δύναμη και ισχύ στο Φωτεινό Ον, ανάμεσα στα αστέρια που ποτέ δεν δύουν.²³⁴ Αν αυτή η Επωδή επαναληφθεί γι' αυτόν, ποτέ δεν θα αποτύχει και θα είναι μια ζώσα ψυχή παντοτινά και οι πυρσοί θα κάνουν το Φωτεινό Ον να είναι τόσο ρωμαλέο όσο ο Όσιρης, κυβερνήτης της Αμέντας, στην αιωνιότητα. Κατά την εκτέλεση αυτού του τυπικού ας μην είναι κανένας άλλος μπροστά, εκτός

²³⁴ Είναι τα άστρα του βορείου ημισφαιρίου του ουρανού και ονομάζονται επίσης Άφθαρτα Άστρα, ενώ του νοτίου ημισφαιρίου αποκαλούνται ακούραστα άστρα γιατί κινούνται αδιάκοπα.

από σένα, τον πατέρα σου ή το γιο σου, επειδή είναι ένα πολύ μεγάλο μυστήριο της Αμέντας και ένα είδος μυστηρίων του Άλλου Κόσμου, γιατί όταν γίνεται αυτή η τελετή, οι θεοί, τα Φωτεινά Όντα και οι νεκροί τον βλέπουν με τη μορφή του Κυβερνήτη της Αμέντας και θα έχει ισχύ και εξουσία σαν εκείνον το θεό.

Αν αναλάβεις να εκτελείς ό,τι αναφέρεται σ' αυτή την «Επωδή των τεσσάρων φλογών» κάθε μέρα, θα κάνεις τη μορφή του πεθαμένου να προβάλλει από κάθε αίθουσα του Άλλου Κόσμου και από τις επτά αίθουσες του Όσιρη θα υφίσταται με τη μορφή του θεού και θα έχει ισχύ και εξουσία παρόμοια με των θεών και των Φωτεινών Όντων παντοτινά· θα εισέλθει μέσω των κρυμμένων πυλών και δεν θα εκδιωχθεί ενώπιον του Όσιρη. Αν το τυπικό εκτελεσθεί, θα εισέρχεται και θα εξέρχεται, δεν θα απωθηθεί, δεν θα υπάρχουν όρια στο ταξίδι του και ποτέ δεν θα καταδικασθεί την ημέρα της στάθμισης των λόγων ενώπιον του Όσιρη.

Εκτέλεσε αυτό το τυπικό του βιβλίου για τον πεθαμένο και θα γίνει τέλειος και αγνός. Άνοιξε το στόμα του με ένα σιδερένιο όργανο και γράψε αυτά τα λόγια σύμφωνα με τα μυστήρια που βρίσκονται στα βιβλία του πρίγκηπα Χερουδάδαφ, που ανακάλυψε σε μια κρυμμένη θήκη –που είχαν γραφεί από το χέρι του ίδιου του θεού– στο ναό της θεάς Ουννούτ, κυρίας της Ερμούπολης κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του για επιθεώρηση των ναών και των γαιών και των ιερών των θεών. Και αυτά που γίνονται μυστικά, είναι μυστήρια του Άλλου Κόσμου και ένα είδος μυστηρίων της Χώρας των Θεών.

Και θα πεις: «Προχωράω γρήγορα και ρίχνω φως στα βήματά του και κρύβομαι για να ρίξω φως στο μυστικό τόπο του. Στέκω πίσω από τη στήλη Δεδ. Στέκω πίσω από τη στήλη Δεδ του Ρα που απωθεί το σφαγέα. Σε προστατεύω, ω Όσιρη».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβάζεται πάνω από μια κρυστάλλινη στήλη **Δεδ** βαλμένη πάνω σε ένα τούβλο φτιαγμένο από πράσινο πηλό, όπου έχει γραφεί αυτή

η Επωδή. Έπειτα κάνε μια εσοχή στο δυτικό τοίχο και στρέφοντας τη στήλη Δεδ προς την ανατολή εντοίχισέ την με λάσπη, χώμα υγραμένο με χυμό κέδρου. Θα απομακρύνει τους εχθρούς του Όσιρη που εξορμούν από τον ανατολικό τοίχο.

Και θα πεις: «Απωθώ τους εχθρούς σου και σε περιφρονώ· κι αυτός που στέκει στο λόφο σε φυλάει και απομακρύνει τους εχθρούς σου. Απωθώ τον Κροκόδειλο και σε προστατεύω, ω **Όσιρη** Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, θριαμβευτή».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από ένα ειδώλιο του Άνουβη καμωμένο από πράσινο πηλό ανακατεμένο με θυμίαμα το ειδώλιο στερεώνεται πάνω σε ένα τούβλο από πράσινο πηλό όπου γράφεται αυτή η Επωδή. Έπειτα κάνε μια εσοχή στον ανατολικό τοίχο και στρέφοντας το κεφάλι του Άνουβη προς τη δύση, εντοίχισέ το εκεί. Θα απωθεί τους εχθρούς του Όσιρη που εξορμούν από το δυτικό τοίχο.

Και τώρα θα πεις: «Είμαι ο κύκλος άμμου γύρω από τη σαρκοφάγο, απωθώντας το χέρι από τη λαμπρή φλόγα του τύμβου. Φυλάω τους δρόμους και προστατεύω τον Όσιρη Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, το θριαμβευτή».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή θα διαβαστεί πάνω από ένα τούβλο από πράσινο πηλό, όπου και θα έχει γραφεί. Βάλε θυμίαμα στο μέσον του και ρίξε ρετσίνι σ' αυτό και άναψέ το. Έπειτα κάνε μια εσοχή στο νότιο τοίχο και στρέφοντας το μπροστινό μέρος του τούβλου προς το βορρά, εντοίχισέ το. Θα απομακρύνει τους εχθρούς του Όσιρη που εξορμούν από το βόρειο τοίχο.

Και θα πεις: «Ω εσύ που έρχεσαι να κάψεις· δεν θα σ' αφήσω να το κάνεις. Ω εσύ που έρχεσαι να εκτοξεύσεις πύρινες φλόγες· δεν θα σ' αφήσω να το κάνεις. Θα σε κατακαύσω· θα εκτοξεύσω πύρινες φλόγες σε σένα, γιατί προστατεύω τον **Όσιρη** Νου, Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα,

το θριαμβευτή.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή θα διαβαστεί πάνω από ένα τούβλο από πράσινο πηλό, όπου και θα έχει γραφεί, μαζί με την εικόνα μιας φοινικιάς ύψους επτά δακτύλων και θα ανοίξεις το στόμα του. Έπειτα κάνε μια εσοχή στο βόρειο τοίχο και έχοντας στρέψει την πλευρά της εικόνας προς το νότο, εντοίχισέ το εκεί. Θα απωθήσει τους εχθρούς του Όσιρη που εξορμούν από το νότιο τοίχο.

Και ιδού, όλα αυτά πρέπει να γίνουν από έναν άνθρωπο καθαρό και τελετουργικά αγνό, που δεν έχει φάει κρέας ή ψάρι και δεν έχει επαφή με γυναίκα. Και ιδού, κάνε προσφορές άρτου και οίνου και κάψε θυμίαμα σ' αυτούς τους θεούς. Και κάθε Φωτεινό Ον, για το οποίο γίνονται αυτά τα πράγματα, θα γίνει σαν θεός στον Άλλο Κόσμο και δεν θα εκδιωχθεί μπροστά στις πύλες της Αμέντας και θα είναι στη συνοδεία του Όσιρη όπου κι αν πηγαίνει, παντοτινά.

137(6)

BINIETA. Η θεά Άπι, που παρέχει προστασία, με τη μορφή θηλυκού ιπποπόταμου, ανάβει το λιβανάκι σε ένα θυμιατήριο. Στη σαίτική απόδοση ο πεθαμένος κάθεται σε μια καρέκλα με δυο αναμμένες λυχνίες σε κάθε πλευρά του. Εκεί η Επωδή ονομάζεται, «Επωδή του ανάμματος της φλόγας».

Επωδή του ανάμματος της φλόγας από τον Νεθσενή, γραφέα και σχεδιαστή στο Ναό του Φθα.

Αυτός λέει:

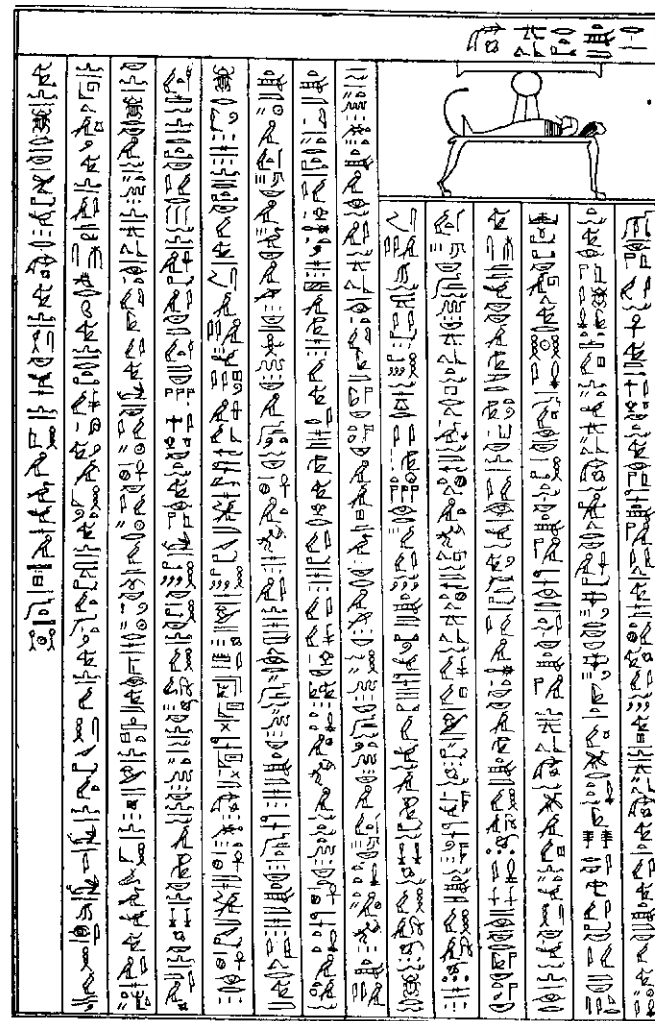
Το λευκό φωτεινό Μάτι του Ώρου προβάλλει. Το λαμπρό

Μάτι του Ώρου προβάλλει. Προβάλλει ατάραχο, εκπέμπει ακτίνες φωτός σαν τον Ρα στον ορίζοντα και καταστρέφει τις δυνάμεις του Σηθ, όπως έχει οριστεί. Τις απομακρύνει απ' αυτόν που το καλεί. Ο Σηθ θέλει να το αποκτήσει, αλλά λαμπαδιάζει μπροστά του. Έρχεται και φεύγει διασχίζοντας τον ουρανό πίσω από τον Ρα στα χέρια των δυο αδελφών του. Το Μάτι του Ώρου ζει ζει μέσα στο μεγάλο ναό. Το Μάτι του Ώρου ζει, γιατί είναι η στήλη της μητέρας του.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Κεφάλαια 138-190

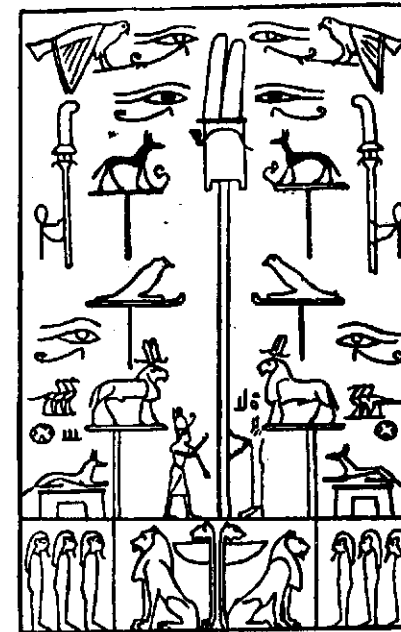
Κείμενο και βινιέτα από τον Πάπυρο του Αουφάνχ.
Πίνακας XVI.

342

XV. ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΡΗ

138

ΒΙΝΙΕΤΑ. Το λάβαρο –έμβλημα του θινιτικού νομού, του οποίου πρωτεύουσα είναι η Άβυδος– που αποτελείται από φτερά, ουραίο κ.τ.λ. κρατιέται από την Ίσιδα και τον Όσιρη. Σε κάθε πλευρά βλέπουμε **ουτσάτ**, ένα πτερύγιο ή ριπίδιο που κρατιέται όρθιο από ένα έμβλημα της ζωής, από το οποίο προβάλλουν ανθρώπινα χέρια, το γεράκι, έμβλημα του Αρσάφη, έναν κριό με φτερά στα κέρατά του και τρεις θεούς που στέκουν όρθιοι. Στη μια πλευρά στέκουν επίσης οι ψυχές της Πε, το τσακάλι, έμβλημα του Άνουβη ή Οφόη. Στην άλλη πλευρά είναι οι ψυχές της Δεπ και το τσακάλι, έμβλημα του Άνουβη ή Οφόη. Κάτω από το λάβαρο διακρίνονται οι λιονταρίσιοι θεοί του ορίζοντα: ο ένας απ' αυτούς ονομάζεται «Χθές» και ο άλλος «Σήμερα».

343

Επωδή της εισόδου στην Άβυδο και της συμμετοχής στη Συνοδεία του Όσιρη.

Ο Όσιρης Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρετε θεοί που διαμένετε στην Άβυδο, ω Κύριοι που απαρτίζετε μια θεία Συντροφιά, ελάτε με χαρά και αγαλλίαση για να με συναντήσετε και να δείτε τον πατέρα μου Όσιρη. Έχω δικαιωθεί και προβάλλω από το ιερό του. Είμαι ο Όρος, κύριος της Μαύρης και της Κόκκινης Χώρας.²³⁵ Έχω ταυτιστεί πλήρως μ' Αυτόν που δεν μπορεί να κατανικηθεί, του οποίου το Μάτι προκαλεί τρόμο στους εχθρούς του, προστατεύει τον πατέρα του και αποτρέπει την πλημμύρα της μητέρας του, συντρίβει τους εχθρούς του, καταστέλλει τη βία και δαμάζει τη δύναμη του θεού Νεβδ. Είναι κυβερνήτης λαών, βασιλιάς των δυο Χωρών και έχει κληρονομήσει τον Οίκο του πατέρα του με γραπτές εντολές.

Έχω δικαιωθεί στη Ζυγαριά· έχει επικυρωθεί η αλήθεια των λόγων μου· έχω κυριαρχία πάνω στους εχθρούς μου και εξουδετερώνω όσα μηχανεύονται εναντίον μου. Η δύναμή μου είναι η προστασία μου. Είμαι γιος του Όσιρη και ο πατέρας μου προστατεύει το σώμα του με δύναμη και ισχύ.

139

Επωδή της εισόδου στο Μεγάλο Οίκο.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Άτμου. Είμαι ο Θωθ που έκρινε τους δυο Ανταγωνιστές. Σταμάτησα τη διαμάχη τους και εξάλειψα τους θρήνους τους. Απελευθέρωσα το ψάρι Άβδου κατά την επιστροφή του και έκανα ό,τι διέταξες σχετικά μ' αυτό και μετά αναπαύτηκα μέσα στο Μάτι μου. Είμαι ανεμπόδιστος. Ήλθα για να με δεις στο Ναό εκείνου με το διπλό πρόσωπο. Διατάζω τους πρεσβύτερους και καθοδηγώ για χάρη σου τους νεώτερους.

²³⁵ Μαύρη Χώρα είναι ένα όνομα για την Αίγυπτο, λόγω του σκοτεινού χρώματος του εδάφους της. Κόκκινη Χώρα είναι οι έρημες εκτάσεις που απλώνονται πέρα από τις όχθες του Νείλου.

140

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει, με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας, μπροστά στο τσακάλι του Άνουβη που κάθεσαι αναπαυτικά πάνω σε έναν πυλώνα. Βλέπουμε επίσης μια γονατιστή φιγούρα με **ουτσάτ** στο κεφάλι και το θεό Ρα.

Βιβλίο που πρέπει να διαβάζεται την τελευταία μέρα του δεύτερου μήνα της εποχής Περτ, όταν το Ουτσάτείναι πλήρες στο δεύτερο μήνα της εποχής Περτ.

Ο Όσιρης Αουφάνχ λέει:

Η θεία Δύναμη ανέρχεται και φωτίζει τον ορίζοντα και ο Αίμου προβάλλει από το άρωμα που εκπορεύεται απ' αυτόν. Τα Φωτεινά Όντα καταυγάζουν τον ουρανό και ο Χετβενβενέτ²³⁶ νιώθει αγαλλίαση γιατί υπάρχει ανάμεσά τους μια μορφή που είναι σαν κι αυτά. Μια φωνή ακούγεται από το ιερό, κραυγές χαράς ακούγονται στον Άλλο Κόσμο και αποδίδεται λατρεία, όπως ορίζει ο Άτμου-Αρμακής. Αυτό το Μεγαλειώδες Όν διατάζει την Εννεάδα να ακολουθήσει το μεγαλείο του, γιατί αυτό το Μεγαλειώδες Όν χαίρεται να βλέπει το Ιερό Μάτι: «Ιδού το σώμα μου που προστατεύεται και τα μέλη μου που είναι ακμαία». Η φωνή του Μεγαλειώδους Όντος ακούγεται και το Μάτι του αναπαύεται στο μέτωπό του την τέταρτη ώρα της νύχτας στην όμορφη χώρα, την τελευταία μέρα του δεύτερου μήνα της εποχής Περτ.²³⁷ Το μεγαλείο του Ιερού Ματιού προβάλλει μπροστά στην Εννεάδα και

²³⁶ Έτσι ονομαζόταν το άδυτο του Ναού του Ρα.

²³⁷ Οι Αιγύπτιοι είχαν τρεις εποχές: Άχετ, Περτ και Σεμούτ. Σύμφωνα με τους Αιγυπτιακούς η εποχή Χετ άρχισε στις 19 ή 20 Ιουλίου, η εποχή Περτ στις 15 Νοεμβρίου και η Σεμούτ στις 16 Μαρτίου. Ο δεύτερος μήνας της Περτ ονομαζόταν Μεχίρ.

το Μεγαλειώδες Ον λάμπει όπως στους αρχέγονους καιρούς, όταν το Ιερό Μάτι ήταν στο μέτωπό του.

Ω Ρα, Άτμου, Ιερό Μάτι, Σώση, Κηβ, Όσιρη, Σηθ, Όρε, Μενθ, Βαχ, Ρα κύριε της Αιωνιότητας, Θωθ που διασχίζεις την αιωνιότητα, Νουτ, Ίσιδα, Νέφθυ, Νικήτρια Αθώρα, Υμνωδοί, Μα-άτ, Άνουβη γιε της Αιωνιότητας και Ψυχή της Μένδης. Όταν το Ιερό Μάτι αναγνωρίζεται, πληρούται και μένει ατάραχο, αυτοί οι θεοί χαίρονται στην Ημέρα, τα χέρια τους το στηρίζουν και η γιορτή όλων των θεών εορτάζεται. Αυτοί λένε:

Χαρείτε και υμνήστε τον Ρα. Οι κωπηλάτες λάμπουν στην Ιερή Βάρκα και ο Άποφης ανατρέπεται.

Χαρείτε και υμνήστε τον Ρα. Η μορφή του Χεπερά έρχεται σε ύπαρξη.

Χαρείτε και υμνήστε τον Ρα. Έχει εξολοθρεύσει τους εχθρούς του.

Χαρείτε και υμνήστε τον Ρα. Τα κεφάλια των Γιων της Α-νταρσίας έχουν αποκοπεί.

Χαρείτε και υμνήστε τον **Όσιρη** Αουφάνχ, το θριαμβευτή.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από το Ιερό Μάτι, φτιαγμένο από λαζουρίτη ή καρνεόλιο και επιχρυσωμένο, μπροστά στο οποίο προσφέρονται κάθε είδους χοές και τη στιγμή που ο Ρα ανατέλλει την τελευταία μέρα του δεύτερου μήνα της εποχής Περτ. Φτιάξε και ένα άλλο Ιερό Μάτι από ίασπη και βάλε το σε όποιο σημείο του σώματος επιθυμείς· κι όταν αυτή η Επωδή διαβαστεί μπροστά στη βάρκα του Ρα, ο νεκρός θα γεννηθεί ανάμεσα στους θεούς και θα γίνει ένας απ' αυτούς και θα δοξαστεί στον Άλλο Κόσμο.

Και όταν αυτή η Επωδή διαβάζεται και γίνονται προσφορές τη στιγμή που το Ιερό Μάτι είναι πλήρες, ας αναφτεί πυρ σε τέσσερις βωμούς για τον Ρα-Άτμου, σε τέσσερις βωμούς για το Ιερό Μάτι και σε τέσσερις για τους θεούς που αναφέρθηκαν. Και σε κάθε βωμό ας τοποθετηθούν πέντε λευκοί άρτοι, πέντε κομμάτια λιβανιού, πέντε αρτίδια, θυμίαμα **δεκ**, ένα πανέρι με φρούτα και ψημένα σφάγια.

141 και 142

BINIETA. Ο πεθαμένος με τα χέρια υψωμένα σε στάση λα-

τρείας υποκλίνεται μπροστά σε ένα τραπεζάκι προσφορών. **Η** ο πεθαμένος στέκει, προσφέροντας θυμίαμα και κάνοντας σπονδές μπροστά στον Όσιρη. **Η** ο θεός Όσιρης κάθεται μέσα σε ένα ιερό πάνω σε έναν θρόνο με την Ίσιδα και τη Νέφθυ στο πλάι του. Πάνω σε ένα άνθος λωτού στέκουν τα ιχθυόερα Παιδιά του Όσιρη και σε ένα στήριγμα είναι ένα τσακάλι, έμβλημα του Άνουβη. Αυτές οι βινιέτες διαφέρουν τελείως από τη βινιέτα που συνοδεύει την Επωδή 142 της σαϊνικής απόδοσης. Αρχικά τα κείμενα των Επωδών 141 και 142 αποτελούσαν ένα σύνολο, αλλά εύκολα μπορεί να διαιρεθεί σε δυο μέρη, δηλαδή τον κατάλογο των θεών στους οποίους ένας άνθρωπος προσφεύγει για να κάνει προσφορές προς όφελος του πατέρα και του γιου του και έναν κατάλογο των ονομάτων του Όσιρη, και αυτό ακριβώς έκαναν οι εκδόσεις της σαϊτικής απόδοσης και έδωσαν έμφαση στο χωρισμό της Επωδής δίνοντας στην καθεμιά διαφορετικό τίτλο.

Βιβλίο που πρέπει να διαθάζει κανείς για τον πατέρα, ή το γιο του, κατά τη διάρκεια των εορτών της Αμέντας, προκειμένου να τον καταστήσει τέλειο κοντά στον Ρα και τους θεούς και να τον κάνει να ζει μαζί τους. Πρέπει να επαναλαμβάνεται την ένατη μέρα της εορτής.

Ιδού ο **Όσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιστοφύλακα, ο θριαμβευτής, κάνει προσφορές άρτου και οίνου, βοδινών και πουλερικών και ψημένων σφάγιων. Επίσης καίει θυμίαμα:

Στον Όσιρη, Κυβερνήτη της Αμέντας.

Στον Ρα-Αρμακή.

Στον Νου.

Στη Μαάτ.

Στη Βάρκα του Ρα.

Στον Άτμου.

Στη Μεγάλη Εννεάδα.²³⁸

²³⁸ Αν και ονομάζεται Εννεάδα μερικές φορές περιλαμβάνει περισσότερους θεούς. Η Μεγάλη Εννεάδα της Ηλιούπολης αποτελείται από τις εξής θεότητες: Άτμου, Σώση, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρη, Ίσιδα, Σηθ, Νέφθυς.

Στη Μικρή Εννεάδα.²³⁹
 Στον Ώρο, Κύριο του στέμματος *Ουρερέτ*.
 Στον Σώση.
 Στην Τεφνούτ.
 Στον Κηβ.
 Στη Νουτ.
 Στην Ίσιδα.
 Στη Νέφθυ.
 Στο Ναό των *Κα* του Κυρίου του Κόσμου.
 Στον ανεμοστρόβιλο του ουρανού που υψώνει το θεό.
 Στο Σιωπηλό Τόπο και σε Εκείνη που ζει εκεί.
 Στη Χέμμιδα, στο Πνευματικό Σώμα του θεού.
 Στην Πολυαγαπημένη με τα κόκκινα μαλλιά.
 Σ' Αυτή που προστατεύει τη ζωή με τα ίσια ριχτά μαλλιά.
 Στη θεά της οποίας το όνομα είναι ισχυρό στα έργα της.
 Στον Ταύρο που οδηγεί το κοπάδι.
 Στην Αγαθή Δύναμη, πηδάλιο του βόρειου ουρανού.
 Σ' Αυτόν που περιφέρεται και καθοδηγεί τις Δυο Χώρες,
 πηδάλιο του δυτικού ουρανού.
 Στο Θεό του φωτός που διαμένει στο Ναό των αγαλμάτων,
 όμορφο πηδάλιο του ανατολικού ουρανού.
 Στον Ένοικο του Ναού των Ερυθρόχρωμων, όμορφο πηδάλιο του νότιου ουρανού.
 Στον Γιέσθα.
 Στον Χάπι.
 Στον Δουαμουτέφ.
 Στον Κεψεννούφ.
 Στη Σύγκλητο του Νότου.

Στο κείμενο του Πέπι έχουμε 12 θεούς: Άτμού, Σώση, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρη, Όσιρη Κύριο της Αμέντας, Σηθ, Ώρο, Ρα, Κύριο της Αλήθειας, Ουατσέτ.

239. Η Μικρή Εννεάδα, ή Εννεάδα του Ώρου, αποτελείται από έντεκα θεότητες: Ρατ, Αμ-Αννού (Κάτοικος της Ηλιούπολης), Αμ-Αντσέτ (Κάτοικος της Αντσέτ), Αμ-Χετ-σερκετ-κα-χετεπέτ (Κάτοικος του Οίκου των Κα στην Χετ-σερκετ), Αμ-Νετερ-χέτ (Κάτοικος του Οίκου των Θεών), Αμ-Χετς-Πάαρ (Κάτοικος του Χετς-Πάαρ), Αμ-Σαχ (Κάτοικος του Ωρίωνα), Αμ-Δεπ (Κάτοικος της Δεπ), Αμ-Χετούρ-Κα (Κάτοικος του Χετούρ-Κα), Αμ-Ουννού-μεχτ (Κάτοικος της Ουννού του Βορρά).

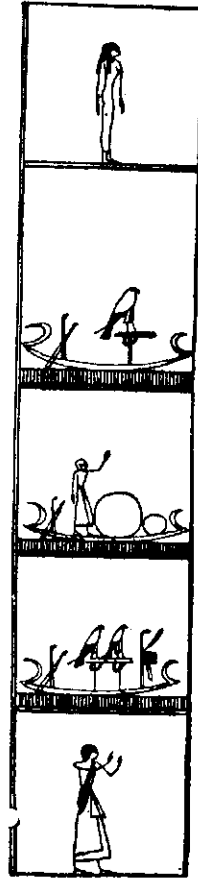
Στη Σύγκλητο του Βορρά.
 Στη Βάρκα *Σεκτέτ*.
 Στη Βάρκα *Άδετ*.
 Στον Θωθ.
 Στους θεούς του Νότου.
 Στους θεούς του Βορρά.
 Στους θεούς της Δύσης.
 Στους θεούς της Ανατολής.
 Στους θεούς της Μεγάλης Άρκτου.
 Στους θεούς των νεκρικών προσφορών.
 Στο Μεγάλο Ναό.
 Στο Ναό της Φλόγας.
 Στους θεούς της Χώρας των νεκρών.
 Στους θεούς του ορίζοντα.
 Στους θεούς των αγρών.
 Στους θεούς των πηγών.
 Στους θεούς των Θρόνων.
 Στους δρόμους του Νότου.
 Στους δρόμους του Βορρά.
 Στους δρόμους της Ανατολής.
 Στους δρόμους της Δύσης.
 Στις Πύλες του Άλλου Κόσμου.
 Στους Πυλώνες τού Άλλου Κόσμου.
 Στα Θυρόφυλλα των μυστικών θυρών.
 Στις Μυστικές Θύρες.
 Στους Φύλακες των Θυρόφυλλων των Μυστικών Θυρών
 του Άλλου Κόσμου.
 Στα Κρυμμένα Πρόσωπα εκείνων που φρουρούν τους δρόμους.
 Στους Φύλακες που μοιράζουν αμβροσία.
 Στους Φύλακες των τύμβων που χαροποιούν.
 Στα Φλεγόμενα Όντα που βγάζουν φωτιές.
 Στους Βωμούς του πυρός.
 Σε Εκείνους που σβήνουν τις φλόγες του πυρός στην Αμέντα.
 Στον Όσιρη Όννωφρη.
 Στον Όσιρη Άνχι.

Στον Όσιρη, Κύριο της Ζωής.
 Στον Όσιρη, Κύριο του Κόσμου.
 Στον Όσιρη.
 Στον Όσιρη, Κύριο της Πεγού.
 Στον Όσιρη-Ωρίονα.
 Στον Όσιρη, τον Ποιμένα.
 Στον Όσιρη, Κύριο των ναών.
 Στον Όσιρη του Οίκου του Νότου.
 Στον Όσιρη του Οίκου του Βορρά.
 Στον Χρυσό Όσιρη των εκατομμυρίων ετών.
 Στον Όσιρη της Διπλής ψυχής.
 Στον Όσιρη-Φθα, Κύριο της Ζωής.
 Στον Όσιρη, Κύριο του *Ρεστάου*.
 Στον Όσιρη, που ενοικεί στον Τύμβο.
 Στον Όσιρη της Βούσιρης.
 Στον Όσιρη της Σεχτέτ.
 Στον Όσιρη της Νετσεφέτ.
 Στον Όσιρη της Ρεσού.
 Στον Όσιρη της Βουτούς.
 Στον Όσιρη της Θείας Λίμνης.
 Στον Όσιρη της Σάιδας.
 Στον Όσιρη της Ιερακώνπολης.
 Στον Όσιρη της Σουννού.
 Στον Όσιρη της Ρεχνέντ.
 Στον Όσιρη της Άπερ.
 Στον Όσιρη της Κεφδεσνού.
 Στον Όσιρη της Πεδ-σέ.
 Στον Όσιρη, Κύριο της πόλης του.
 Στον Όσιρη της Πεσγρέ.
 Στον Όσιρη που διαμένει στα ιερά του στο Βορρά.
 Στον Όσιρη του ουρανού.
 Στον Όσιρη που διαμένει στα ιερά του στο *Ρεστάου*.
 Στον Όσιρη Νετσέστι.
 Στον Όσιρη Ατέφρου.
 Στον Όσιρη Σέκρι.
 Στον Όσιρη, Κύριο της Αιωνιότητας.
 Στον Όσιρη, το Γεννήτορα.

Στον Όσιρη των υδάτων.
 Στον Όσιρη με το στέμμα και τα φτερά.
 Στον Όσιρη, Κύριο της Διάρκειας.
 Στον Όσιρη, το Μεγάλο Ον.
 Στον Όσιρη Τάιτι.
 Στον Όσιρη του *Ρεστάου*.
 Στον Όσιρη μέσα στην άμμο του.
 Στον Όσιρη, Κύριο του Ναού της Αγελάδας.
 Στον Όσιρη της Τανενέτ.
 Στον Όσιρη της Νεδεβίτ.
 Στον Όσιρη της Σάτι.
 Στον Όσιρη της Βεδεσού.
 Στον Όσιρη της Αφροδιτούπολης.
 Στον Όσιρη της Σάιδας του Βορρά.
 Στον Όσιρη της Νεπέρτ.
 Στον Όσιρη της Σεννού.
 Στον Όσιρη της Χενκέτ.
 Στον Όσιρη της Χώρας Σέκρι.
 Στον Όσιρη της Σάου.
 Στον Όσιρη της Φατ-Χερού.
 Στον Όσιρη της Μαάτι.
 Στον Όσιρη της Χένα.

143

BINIETA. Η Επωδή αυτή αποτελείται από τη βινιέτα της Ε-
 ιρωδής 142 που βρίσκεται μόνο στη σαϊτική απόδοση. Η βινιέ-
 τα διαιρείται σε πέντε μέρη: (1) Μια γυναίκα στέκει όρθια, με
 τα χέρια κρεμαστά. (2) Το γεράκι του Ωρου πάνω σε ένα στή-
 ριγμα τοποθετημένο στη βάρκα. (3) Ένας άνδρας, με το χέρι
 υψωμένο σαν να κάνει επίκληση, στέκει σε μια βάρκα. Μπρο-
 στά του υπάρχουν δυο δίσκοι· ο ένας του ηλίου και ο άλλος
 της σελήνης. (4) Η βάρκα Σεκτέτ, όπου βλέπουμε δυο γερά-
 κια του Ρα και του Όσιρη πάνω σε στήριγματα. (5) Ένας άν-
 δρας στέκει όρθιος με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας.

144

BINIETA. Ο Άνης και η σύζυγός του λατρεύουν τους θεούς των πυλώνων. Οι επτά Πυλώνες.

Επωδή της Εισόδου.

Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:
Πρώτος Πυλώνας. «Αυτός που κοιτάζει προς τα πίσω, ο πολύμορφος», είναι το όνομα του πρώτου θυρωρού. «Ωτακουστής» είναι το όνομα του φύλακα. «Βροντόφωνος» είναι το

όνομα του κήρυκα.

Λεύτερος Πυλώνας. «Αυτός που μετατοπίζει το πρόσωπό του» είναι το όνομα του φύλακα. «Φλογερός» είναι το όνομα του κήρυκα.

Τρίτος Πυλώνας. «Αυτός που καταβροχθίζει το δηλητήριο» είναι το όνομα του θυρωρού. «Αγρυπνος» είναι το όνομα του φύλακα. «Μεγαλειώδης» είναι το όνομα του κήρυκα.

Τέταρτος Πυλώνας. «Αυτός που αποστρέφεται τους θορύβους» είναι το όνομα του θυρωρού. «Ακοίμητος» είναι το όνομα του φύλακα. «Διώκτης του κροκόδειλου» είναι το όνομα του κήρυκα.

Πέμπτος Πυλώνας. «Καταβροχθιστής των φιδιών» είναι το όνομα του θυρωρού. «Πύρινος» είναι το όνομα του φύλακα. «Ισχυρός με πρόσωπο ιπποπόταμου» είναι το όνομα του κήρυκα.

Έκτος Πυλώνας. «Αρτοποιός με τραχιά φωνή» είναι το όνομα του θυρωρού. «Αυτός που κοιτάζει εμπρός και πίσω» είναι το όνομα του φύλακα. «Αυτός με τη διαπεραστική φωνή, που φρουρεί τη λίμνη» είναι το όνομα του κήρυκα.

Εβδομος Πυλώνας. «Αυτός που κατακομματιάζει» είναι το όνομα του θυρωρού. «Μεγαλόφωνος» είναι το όνομα του φύλακα. «Αυτός που αποστρέφεται τους μιαιρούς» είναι το όνομα του κήρυκα.

Χαίρετε, ω Πυλώνες. Χαίρετε εσείς που φυλάτε τους Πυλώνες για τον Όσιρη, που φρουρείτε τους Πυλώνες και που αναγγέλλετε τα προβλήματα των Δυο Χωρών στον Όσι-

1

και εκείνοι που φρουρούν τις πύλες δεν θα τον αγνοήσουν. Το κρυμμένο πρόσωπο του **Ώσιρη** Νου είναι στο μεγάλο Ναό, όπου βρίσκεται το ιερό του θεού, κι αυτός φθάνει εκεί με τη συνοδεία της αγνής Αθώρος. Ο **Ώσιρης** Νου δημιουργεί πλή-θη ανθρωπίνων όντων, ενισχύει την αλήθεια του Ρα και κατα-βάλλει τη δύναμη του Άποφη. Ο **Ώσιρης** Νου ανοίγει το στε-ρέωμα, διαλύει τον τυφώνα, ζωοποιεί τους κωπηλάτες του Ρ'α, κάνει προσφορές εκεί. Ο **Ώσιρης** Νου οδηγεί την Ιερή Ιάρκα και ταξιδεύει μ' αυτή. Ανοίγει έναν δρόμο και προχω-

[illegible]

ράει. Το πρόσωπο του **Όσιρη** Νου είναι σαν τα πρόσωπα των Μεγάλων Όντων, η ραχοκοκαλιά του είναι το Διπλό Στέμμα και είναι κύριος των δυνάμεων. Ο **Όσιρης** Νου προβάλλει ατάραχος στον ορίζοντα και έτοιμος να σας ανατρέψει, ω Νεχεσού· ανοίξτε έναν δρόμο για τον κύριό σας Όσιρη.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από τις εικόνες των Μεγάλων Όντων που έχουν σχεδιαστεί με κίτρινο μελάνι στη βάρκα του Ρα. Προσφορές και χοές πρέπει να γίνουν σ' αυτά καθώς και θυσίες πουλερικών και να καεί θυμίαμα. Αυτές οι πράξεις θα κάνουν τον πεθαμένο να ζήσει και θα τον καταστήσουν ισχυρό ανάμεσα στους θεούς και δεν θα εκδιωχθεί μπροστά στις πύλες του Άλλου Κόσμου. Έπειτα φτιάξε ένα ειδώλιο του νεκρού ενώπιόν τους και οδήγησέ το μπροστά σε κάθε έναν από τους Πυλώνες που έχουν σχεδιαστεί. Επανάλαβε αυτή την Επωδή σε κάθε θύρα των Πυλώνων που έχουν σχεδιαστεί και κάνε προσφορές, δηλαδή το μηρό, το κεφάλι, την καρδιά και την οπλή ενός κόκκινου ταύρου και τέσσερα δοχεία με αίμα όχι αυτού του ζώου, και φυλακτά και δεκάξι λευκούς άρτους, οχτώ αρτίδια **περσέν**, οχτώ άρτους **σένεν**, οχτώ άρτους **χενφού** και οχτώ άρτους **χεθεννού** και οχτώ δοχεία οίνου και οχτώ πιθάρια με σπόρους και τέσσερα πήλινα αγγεία με γάλα λευκής αγελάδας και λαχανικά, ελιές και αλοιφές, βαφές για τα μάτια και αλοιφή **χάτετ** και λιβάνι για τη φωτιά. Αυτή η Επωδή πρέπει να επαναληφθεί δυο φορές για κάθε πήλινο αγγείο, αφού σχεδιαστεί την τέταρτη ώρα καθώς προχωράει η μέρα υπολογίζοντας προσεχτικά από την κίνηση του ηλίου. Εκτελώντας όλα αυτά, μην αφήνεις κανέναν να δει το κείμενο της Επωδής. Αυτή η τελετή θα επιτρέψει στον πεθαμένο να ταξιδεύει με μεγάλες δρασκελιές στον ουρανό, στη γη και στον Άλλο Κόσμο, θα τον ενισχύσει σε όσα κάνει και ό,τι χρειάζεται θα είναι στο χέρι του αυτή τη μέρα και για πάντα.

145 και 146

ΒΙΝΙΕΤΑ. Οι εικοσιένα Πύλες του Ασφοδελού Λειμώνα της Χώρας του Όσιρη. Σε κάθε Πύλη ο πεθαμένος στέκει με τα

χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας μπροστά στο θεό που στέκει στο πλάι του ιερού.

Οι Πύλες του Ασφοδελού Λειμώνα της Χώρας του Όσιρη.

I. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Πρώτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία του Τρόμου με τα ψηλά τείχη, κυβερνήτρια, Κυρία του ολέθρου Ιηρου, εσύ που εκφωνείς τις λέξεις δύναμης οι οποίες εκδιώκουν τους καταστροφείς, σώζοντας τον οδοιπόρο από την καταστροφή». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Τρομερός». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Ρα πλένεται, όταν αφήνει τον ανατολικό ουρανό. Έχω χριστεί με μύρο **χάπι**, φτιαγμένο από κέδρο, έχω φορέσει το μανδύα **μενχ** και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο **χέτι**.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

II. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Δεύτερη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία του Ουρανού, Κυρία του Κόσμου, Καταβροχθίστρια, Κυρία των θνητών, που είσαι απείρως μεγαλύτερη από κάθε ανθρώπινο ον». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Αυτός που φέρνει το τέλος». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Όσιρης πλένεται, στον οποίο προσφέρεται η βάρκα **Σεκτέτ** και η βάρκα **Μάδετ** όταν προβάλλει στην Κροκοδειλούπολη και περνάει μέσα από τις Πύλες. Έχω χριστεί με μύρο των εορτών, έχω φορέσει το μανδύα **σεσέδ** και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο **βενβέν**.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

III. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Τρίτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομά του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία του Βωμού, Ισχυρή Κυρία των προσφορών, πολυαγαπημένη όλων των θεών, που διασχίζεις τον ποταμό για να φθάσεις στην Άβυδο». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Φωτοδότης». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Φθα πλένεται την ημέρα που πλέει μεταφέροντας τον θεό Χεννού την ημέρα της «Αποκάλυψης του Προσώπου». Έχω χριστεί με μύρο *χάπι*, φτιαγμένο από τις αλοιφές *χεκεννού* και *ταχεννού*, έχω φορέσει το μανδύα *σέσα* και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο *άχεν*.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

IV. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Τέταρτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Πολεμίστρια με τα ξίφη, Κυρία των Δυο Χωρών που εξολοθρεύεις τους εχθρούς της Ατάραχης Καρδιάς, απελευθερώνοντας εκείνους που υποφέρουν από δυστυχία». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Κερασφόρος Ταύρος». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Όννωφρης πλένεται όταν πολεμάει με τον Σηθ και αναγνωρίζεται η νίκη του. Έχω χριστεί με μύρο *σουνάτ* και *ένεν*, έχω φορέσει το μανδύα *σέσα*, όπως ο γιος σου και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο *ατούτου*.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

V. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Πέμπτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς.

Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Φλόγα, Κυρία του Πυρός, που δέχεσαι τις ικεσίες που απευθύνονται σε σένα και που δεν μπορεί κανένας ασεβής να σε πλησιάσει». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Αυτός που τσακίζει τον αντίπαλο». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Ώρος πλένεται όταν γίνεται ψαλμωδός και ιερέας *Σαμέρφ* για τον πατέρα του Όσιρη. Έχω χριστεί με μύρο *άβερ* φτιαγμένο από ιερές προσφορές, φοράω δέρμα πάνθηρα και κρατάω το σκήπτρο με το οποίο συντρίβω αυτούς που έχουν μαύρη καρδιά.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

VI. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Έκτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία του Φωτός με τον ισχυρό βρυχηθμό, που κανείς δεν μπορεί να τον αντιληφθεί από την πνοή σου ούτε να ανακαλύψει από πού έρχεται η ηχώ του. Φίδια υπάρχουν πάνω σου, μα κανείς δεν ξέρει πόσα γεννήθηκαν μπροστά στην ατάραχη καρδιά». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Ενοποιητής». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Όωθ πλένεται όταν γίνεται Μάτι του Ώρου. Έχω καθαρθεί με μύρο *άγα*, έχω φορέσει το μανδύα *θέστες* και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο *σεπδ*.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

VII. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Έβδομη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς.

Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Ένδυμα που περιβάλλει τον αδύναμο, θρηνώντας για ό,τι αγαπάει και καλύπτει». Το όνομα του θυρωρού σου είναι Αμνίτ. Έχω καθαρθεί στο νερό όπου η Ίσιδα και η Νέφθυς πλένονται όταν ο Κροκόδειλος τις μεταφέρει στον Αγνό Τόπο.

Έχω χριστεί με μύρο *χεκεννού*, έχω φορέσει το μανδύα *σινχ* και κρατώ το σκήπτρο και το κουπί.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

VIII. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Όγδοη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Φλογερή Πυρά, ακατανίκητη, με εκτινασσόμενες γλώσσες φωτιάς, αδίστακτη σφαγέας. Κανένας δεν μπορεί να περάσει από σένα, χωρίς τον κίνδυνο να καταστραφεί». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Αυτός που αυτοπροστατεύεται».

Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Άνουβης πλένεται όταν κάνει τη δουλειά του βαλσαμωτή και του περιδέτη· ή, όπως άλλοι λένε, ο Πρωτοψάλτης του Όσιρη. Έχω χριστεί με μύρο *σεφτ*, έχω φορέσει το μανδύα *άδμα* και το ράσο από ύφασμα *ενέν*· ή, όπως άλλοι λένε, από δέρμα γάτας.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

IX. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Ένατη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Αρχόντισσα, Ισχυρή Κυρία που χαρίζεις αταραξία καρδιάς στο γιο του Κυρίου σου. Η περίμετρός σου είναι 350 πήχεις, φοράς το σμαράγδι του Νότου και υ-

ψώνεις τη θεία μορφή για να καλύψεις τον αδύναμο. Καταβροχθίστρια. Κυρία όλων των ανθρωπίνων όντων». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Εαυτός». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Κρίός, Κύριος της Μένδης, πλένει όλο το σώμα του. Έχω χριστεί με μύρο *αντ* και *ανχ*, έχω φορέσει το μανδύα από λευκό λινό και κρατώ το σκήπτρο από ξύλο *βένεν*.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

X. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Δέκατη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία με την ισχυρή φωνή που κάνεις τους ικέτες σου να θρηνούν· ιρομερή που φοβίζεις, αν και η ίδια είσαι μέσα σου άφοβη». Το όνομα του θυρωρού σου είναι «Βαρκάρης με τις καλαμένιες βάρκες». Έχω καθαρθεί στο νερό όπου ο Άσδες πλένεται όταν έρχεται να υποστηρίξει τον Σηθ μέσα στο μυστικό τόπο. Έχω χριστεί με μύρο *δέσεν* και κρατώ το σκήπτρο φτιαγμένο από το κόκκαλο του πουλιού *δέσερ*, με λαβή ένα κεφάλι λυκόσκυλου.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XI. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Ενδέκατη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Αυτή που σφαγιάζει, που εξολοθρεύει με πυρ τους εχθρούς, Κυρία κάθε πύλης, που επευ-

φημείται την ημέρα του σκότους», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει την περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XII. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δωδέκατη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Αυτή που καλεί τις δυο χώρες της, που εξολοθρεύει με πυρ τους εχθρούς, Κυρία των φωτεινών όντων, υπάκουη στη φωνή του Κυρίου της», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XIII. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δέκατη Τρίτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Ο Θσιρης απλώνει τα χέρια του γύρω της και κάνει το Νείλο να προβάλει λαμπρός από τους μυστικούς τόπους του», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XIV. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δέκατη Τέταρτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Κυρία της ισχύος, που χορεύεις πάνω σε αίμα που τηρείς την εορτή Χάκερ, την ημέρα της ακρόασης των ομολογιών», είναι το όνομά σου. Αυτή επο-

πτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XV. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δέκατη Πέμπτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Ψυχή με κόκκινα μαλλιά και θολά μάτια που προβάλλεις τη νύχτα και βλέπεις στο σκοτάδι αιχμαλωτίζοντας τον εχθρό, που βοηθάς έγκαιρα την ατάραχη καρδιά, προχωρώντας και επιστρέφοντας», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

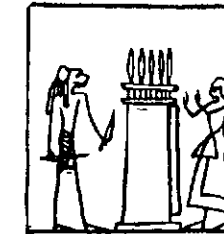
— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XVI. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δέκατη Έκτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Τρομερή, Κυρία των βροχοσύννεφων, Κατακιήτρια των ανθρωπίνων ψυχών, Καταβροχθίστρια των ανθρωπίνων σωμάτων, που διατάξεις, προκαλείς και εκτελείς ιεραγισμούς», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XVII. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Ώρος, ω Δέκατη Έβδομη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Αιματοβαμμένη σφαγιάστρια, Αχιβίτ, Κυρία της φλόγας», είναι το όνομά σου. Αυτή

εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

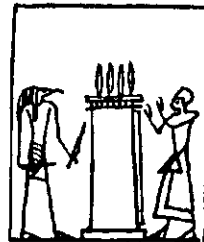
XVIII. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Δέκατη Όγδοη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Εράστρια του Πυρός, αγνή, που σου αρέσει να σφαγιάζεις και να κόβεις κεφάλια, αφοσιωμένη, Κυρία του Μεγάλου Ναού, εξολοθρεύτρια των εχθρών στην πλημμυρίδα», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του αδύναμου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XIX. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Δέκατη Ένατη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Φωτοδότρια στη ζωή, εσύ που σημαίνεις την αυγή, Κυρία της Ισχύος και των αρχείων του ίδιου του Θωθ», είναι το όνομά σου. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του Λευκού Οίκου.

— Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XX. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Εικοστή Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Η Ενοίκουσα στο ναό του Κυρίου της, αποκαλούμενη υφάντρια, Αυτή που κρύβει τα δημιουργήματά της, κατακτήτρια και καταβροχθίστρια καρδιών», είναι το όνομά

της. Αυτή εποπτεύει στην περίδεση του Λευκού Οίκου.
Η Πύλη λέει: «Πέρασε, γιατί έχεις καθαρθεί».

XXI. Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, λέει ο Όρος, ω Εικοστή Πρώτη Πύλη της Ατάραχης Καρδιάς! Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομα του θεού που σε φρουρεί. «Ξίφος που κόβει όταν το όνομά του προφερθεί, θεά με το πρόσωπο στραμμένο πίσω, που καταστρέφεις με τη φλόγα εκείνον που σε πηλιοιάζει», είναι το όνομά σου. Φυλάς τα κρυμμένα πράγματα της εκδικήτριας του θεού και τα φρουρείς. Αμάμ²⁴⁰ είναι το όνομά της. Αυτή κάνει τους κέδρους να μη μεγαλώνουν και τις ακακίες να μη βγάζουν άνθη και εξαφανίζει τα ορυχεία χαλκού στο βουνό. Οι άρχοντες αυτής της πύλης είναι οι Επτά Θεοί.

Γσεν ή Αδ είναι το όνομα του ενός στην πύλη.

Χετεπ-μέζ²⁴¹ είναι το όνομα του άλλου εκεί.

Μεζ-σεπ²⁴² είναι το όνομα του άλλου εκεί.

Ουτς-ρά²⁴³ είναι το όνομα του τέταρτου.

Οφός είναι το όνομα του πέμπτου.

Βεκ²⁴⁴ είναι το όνομα του άλλου εκεί.

• Άνουβης είναι το όνομα του έβδομου.

Ανοιξε το δρόμο για μένα. Είμαι ο Μιν-Όρος, ο εκδικητής του πατέρα του, ο κληρονόμος του πατέρα του Όννωφρη. Ηλθα και έκανα προσφορές στον πατέρα μου Όσιρη. Ανέτρεψα όλους τους εχθρούς του. Ερχόμουν καθημερινά με το λόγο της αλήθειας, λατρεύοντας το θεό στο ναό του πατέρα του, Άτμου. Κύριο της Ηλιούπολης, εγώ ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο

²⁴⁰ Αμάμ, σημαίνει Καταβροχθίστρια. Θεά με μορφή θηλυκού ιπποπόταμου.

²⁴¹ «Γεννημένος από την ουράνια γαλήνη».

²⁴² «Αυτό που γεννάει το πυρ».

²⁴³ «Αυτός που έχει δυνατό στόμα».

²⁴⁴ «Ερή Ελιά».

θριαμβευτής, στο νότιο ουρανό. Έχω κάνει ό,τι είναι ορθό για κείνον που είναι δίκαιος και έχω τηρήσει την εορτή Χάκερ γι' αυτόν. Έχω προσφέρει άρτους στους Κυρίους του Βωμού. Έχω κάνει προσφορές και χοές και έχω αποδώσει άρτο και οίνο, σφάγια από βόδια και χήνες, στον πατέρα μου Όσιρη Όννωφρη. Ήμουν ο προστάτης της ψυχής και με λέξεις δύναμης έκανα να εμφανιστεί ο Φοίνικας. Πήγαινα καθημερινά στο ναό του θεού και έκαιγα θυμιάματα. Κουβαλούσα ενδύματα από βύσσο και έπλεα στην ιερή λίμνη με τη βάρκα *Νε-σέμ*. Διακήρυξα την αλήθεια των λόγων του Όσιρη, Κυβερνήτη του Άλλου Κόσμου, ενώπιον των εχθρών του. Οδήγησα με ένα πλοίο όλους τους εχθρούς του στο σφαγείο της Ανατολής όπου ποτέ δεν μπορούν να ξεφύγουν από το φύλακα Κηβ. Στάθηκα δίπλα στους συνοδούς Κεφάιου του Ρα και διακήρυξα την αλήθεια των λόγων του. Πήγα σαν γραφέας και εξήγησα τα ιερά βιβλία. Βοήθησα το θεό να σταθεί στα πόδια του.

Πήγα στο ναό εκείνο που στέκεται πάνω στο λόφο²⁴⁵ και είδα τον Αρχηγό της Αίθουσας Σεχ. Εισήλθα στο *Ρεστάου*. Κατέστησα τον εαυτό μου αόρατο, ανακάλυψα την ατραπό και έφθασα ως το Ανρουτέφ. Έντυσα το γυμνό. Ταξίδεψα στο ποτάμι ως την Άβυδο. Εκτέλεσα τις τελετουργίες του Χου και του Σα. Εισήλθα στο ναό του Άσδες. Έκανα επικλήσεις στους θεούς Χάτι και στη Σέχμετ στο Ναό της Νηίθ και της Μεγάλης Εννεάδας. Έγινα δεκτός. Στέφθηκα σαν βασιλιάς. Κάθιστα στο θρόνο στη θέση του πατέρα μου, του Θεού που ζούσε στην αρχή. Εξύμνησα τη Μεσχέν του Άλλου Κόσμου. Η ομιλία μου ήταν ειλικρινής. Συνέτριψα τους όφεις *Αχεχάου*. Πήγα στο Μεγάλο Ναό με το σώμα μου σε ακμαία κατάσταση. Ταξίδεψα με τη βάρκα *Χάι*. Το άρωμα του μύρου αναδύεται από τα μαλλιά των σοφών.

— Καλωσόρισες! Θα είσαι ευνοούμενος στη Βούσιρη, ω *Όσιρη* Αουφάνχ, θριαμβευτή, γιε της Σερετ-αν-Μένου της θριαμβεύτριας.

245. Ο Θεός πάνω στο λόφο είναι ο Άνουβης.

Πρώτο Οίκημα

BINIETA. Ο Άνης και η σύζυγός του Θούθου πλησιάζουν στο πρώτο οίκημα στην είσοδο του οποίου κάθονται τρεις θεοί, έχοντας κεφάλι λαγού, φιδιού και κροκοδείλου αντι-στοίχως.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Σε-χετ-χρα Αστ-άρου.²⁴⁶ Το όνομα του Φύλακα είναι Σμέττι. Το όνομα του Κήρυκα είναι Χαχέρου.²⁴⁷

Ο *Όσιρης* Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας στο Πρώτο Οίκημα λέει: «Είμαι ο ισχυρός που δημιουργεί το δικό του φως. Ήλθα σε σένα ω Όσιρη και, απαλλαγμένος από κάθε μiasma, σε λατρεύω. Οδήγησέ με. Μην εξαγγέλεις το όνομα του *Ρε-στάου* σε μένα. Χαίρε Όσιρη, ισχυρέ, ισχυρέ στο *Ρεστάου*. Σήκω και νίκησε, ω Όσιρη, στην Άβυδο. Περιφέρεσαι στον ουρανό, πλέεις μαζί με τον Ρα και βλέπεις όλους τους Ινώστες. Χαίρε, ω Ρα, που περιφέρεσαι στον ουρανό. Πράγματι, ω Όσιρη, είμαι ένα θείο πνευματικό ον. Μη με αποδιώχνεις και μη με ρίχνεις στα τείχη τού κατακαίοντος πυρός. Ας ανοίξει ο δρόμος μου στο *Ρεστάου*, ας ανακουφιστεί ο πόνος του *Όσιρη* και ας αγκαλιάσει εκείνο που έχει ζυγίσει η πλάστιγγα. Ας ανοιχτεί μια ατραπός για μένα στη Μεγάλη Κοιλιάδα και το φως ας οδηγεί τον *Όσιρη* στο δρόμο του.

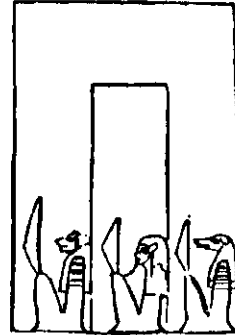
Δεύτερο Οίκημα

BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς που

246. Το όνομα αυτό σημαίνει, «Ενδοστροφής ο Πολύμορφος».

247. «Η Φωνή που Ταξιδεύει».

έχουν κεφάλι λιονατρίου, ανθρώπου και σκύλου αντιστοίχως.

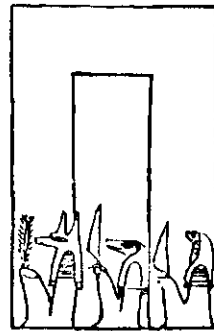
Το όνομα του Θυρωρού είναι Ουνχάτ· το όνομα του Φύλακα είναι Σεκεδ-χρά· το όνομα του Κήρυκα είναι Ούσεδ.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας σ' αυτό το Οίκημα λέει: «Κάθεται και εκπληρώνει το θέλημά του και σταθμίζει τα λόγια του σαν εκπρόσωπος του Θωθ. Η δύναμη που προστατεύει τον Θωθ ταπεινώνει τους κρυμμένους θεούς Μαάτα που ζουν με σιτάρι σε όλη τους τη ζωή. Κάνω τις προσφορές μου σ' αυτόν, καθώς ταξιδεύει.

Προχωράω και εισέρχομαι στην ατραπό. Επίτρεψέ μου να προχωρήσω και να φθάσω ενώπιον του Ρα και εκείνων που τον υπηρετούν με προσφορές».

Τρίτο Οίκημα

BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς που έχουν κεφάλι τσακαλιού, σκυλιού και φιδιού αντιστοίχως.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Κεκ-Χαουάτου Εντ-Πεχούι· το όνομα του Φύλακα είναι Σέρες-Χρα· το όνομα του Κήρυκα είναι Άα.²⁴⁸

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας εδώ λέει: «Είμαι ο κρυμμένος στο Βυθό.²⁴⁹ Είμαι ο κριτής των Ρεχούι.²⁵⁰ Ήλθα και έχω εξαλείψει τα μιάσματα του **Όσιρη**. Στηρίζω σταθερά το σημείο στο οποίο στέκει προβάλλοντας από το στέμμα *Ουρερέτ*.

248. Τα ονόματα αυτά με τη σειρά που αναφέρονται σημαίνουν: «Αυτός που εξαλείφει τα μιάσματά του»· «Αυτός που υψώνει το πρόσωπό του» και «Το Μεγάλο Ον».

249. Υπονοεί το θεό Άτμου που σε αρχέγονους καιρούς ζούσε στα ουράνια ύδατα.

250. Οι δυο Ρεχούι είναι ο Ωρος και ο Σηθ.

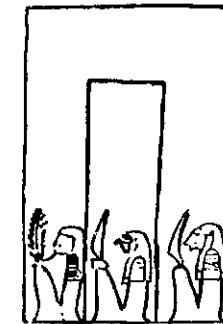
Έκανα προσφορές στην Άβυδο, άνοιξα το δρόμο μου στο **Ρεστάου**, καταπράυνα τον πόνο του Όσιρη, εξισορρόπησα το σημείο στο οποίο στέκει και άνοιξα έναν δρόμο γι' αυτόν. Ιδού, λάμπει στο **Ρεστάου**.

Τέταρτο Οίκημα

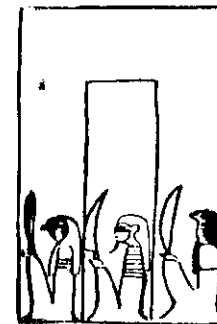
BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς που έχουν κεφάλι ανθρώπου, γερακιού και λιονταριού αντιστοίχως.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Χεσεφ-Χρά Αστ-Χέρου.²⁵¹ το όνομα του Φύλακα είναι Σερες-Τέπου· το όνομα του Κήρυκα είναι Χεσεφ-Άδ.²⁵²

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας σ' αυτό το Οίκημα λέει: «Ι ίμαι ο Ταύρος, γιος της προγόνου του Όσιρη. Επίτρεψε στον πατέρα του, Κύριο των θεικών λεγεώνων να μαρτυρήσει υπέρ αυτού. Εδώ κρίνεται ο ένοχος στο δικαστήριο. Εμφύσησα στα ρουθούνια του την πνοή της αιώνιας ζωής. Είμαι ο γιος του Όσιρη. Ι χω κάνει μακρινό ταξίδι και έχω φθάσει στη Χώρα των Θεών.

Πέμπτο Οίκημα

BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς που έχουν κεφάλι γερακιού, ανθρώπου και φιδιού αντιστοίχως.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Ανχ Φ'εμ-φεντ.²⁵³ το όνομα του Φύλακα είναι Σαβού· το όνομα του Κήρυκα είναι Δεβ-χέρκ Α-χέφτ.

Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας σ' αυτό το οίκημα λέει: «Έχω φέρει για σένα τα σαγόνια στο **Ρεστάου**· έχω μεταφέρει τη ραχοκοκα-

251. «Αυτός που αναστρέφει το πρόσωπο και έχει δυνατή φωνή».

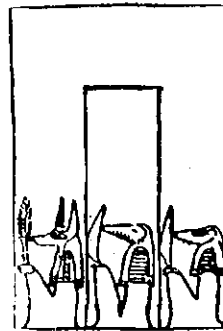
252. «Αυτός που απωθεί τον κροκόδειλο».

253. «Αυτός που ζει καταβροχθίζοντας φίδια».

λιά στην Ηλιούπολη, συγκεντρώνοντας όλα τα μέλη σου εκεί. Εκδίωξα τον Άποφη για χάρη σου· έφτυσα στις πληγές του. Έχω ανοίξει έναν δρόμο ανάμεσά μας. Είμαι ο Αρχαιότερος μεταξύ των θεών. Έχω κάνει προσφορές στον Όσιρη. Διακήρυξα την αλήθεια των λόγων του. Έχω μαζέψει τα οστά του και έχω περισυλλέξει τα μέλη του».

Έκτο Οίκημα

BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς· ο πρώτος έχει κεφάλι τσακαλιού, ενώ ο δεύτερος και ο τρίτος είναι κυνοκέφαλοι.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Ατεκ-Τάου Κεχακ-χέρου· το όνομα του Φύλακα είναι Αν-Χρά· το όνομα του Κήρυκα είναι Άδες-Χρα Αρι-Σε.

Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας στο Οίκημα αυτό λέει: «Πήγαινα καθημερινά· πήγαινα καθημερινά. Άνοιξα το δρόμο μου και πέρασα από εκείνο που δημιούργησε ο Άνουβης. Είμαι κάτοχος του στέμματος Ουρερέτ. Είμαι γνώστης των λέξεων δύνα-

μης. Είμαι ο εκδικητής του δίκαιου, εκδικήθηκα τη βλάβη του ιερού Ματιού. Προστάτευσα τον Όσιρη. Έφθασα στο τέρμα της Ατραπού. Ο Όσιρης Άνης περνάει μαζί με σένα».

Έβδομο Οίκημα

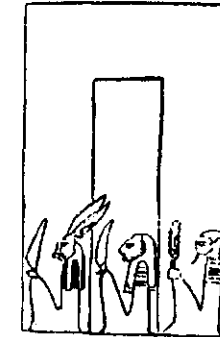
BINIETA. Ένα Οίκημα φρουρούμενο από τρεις θεούς που έχουν κεφάλι λαγού, λιονταριού και ανθρώπου αντιστοίχως.

Το όνομα του Θυρωρού είναι Σεχμέτ-εμ Τέσου-σεν· το όνομα του Φύλακα είναι Άα-μα-χέρου· το όνομα του Κήρυκα είναι Χεσέφ Χέμι.

Ο Όσιρης γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, φθάνοντας εκεί λέει:

«Ήλθα σε σένα, ω Όσιρη, που είσαι απαλλαγμένος από μιάσματα. Περιφέρεσαι στον ουρανό, βλέπεις τον Ρα και τους

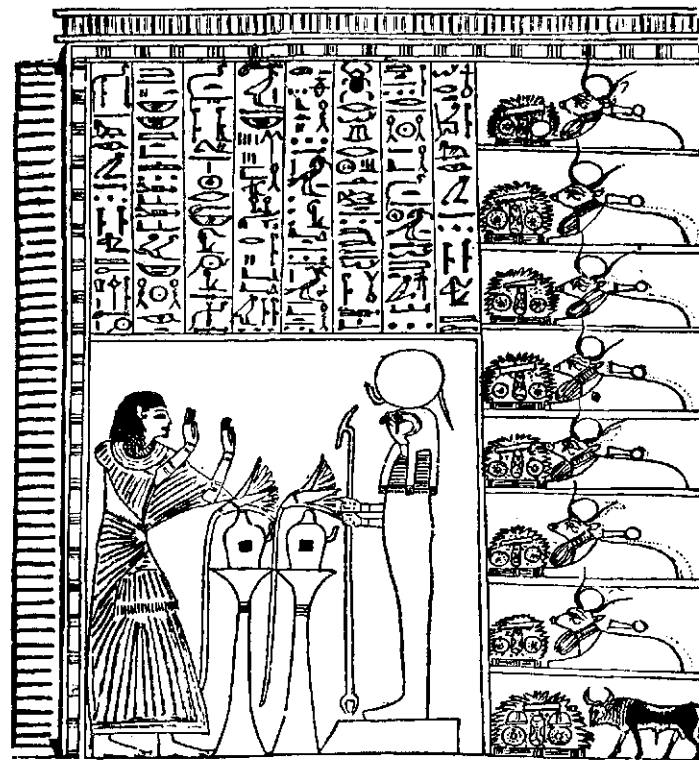
Γνώστες. Χαίρε, εσύ Μοναδικέ. Ιδού, είσαι στη βάρκα Σεκτέτ που διασχίζει τον ουρανό. Λέω ό,τι θα πω και στο πνευματικό σώμα του. Δυναμώνει και έρχεται σε ύπαρξη, όπως προείπε. Εσύ ανατρέφεις το πρόσωπό του. Άνοιξέ μου το δρόμο που οδηγεί σε σένα».

XVI. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

148

BINIETA. Μια αίθουσα ή ιερό όπου στα αριστερά ο Άνης στέκεται μπροστά σε δυο τραπεζάκια προσφορών, λατρεύοντας τον ιερακοκέφαλο θεό Ρα. Δεξιά του ιερού είναι μια σειρά από επτά αγελάδες και έναν ταύρο με προσφορές μπροστά τους. Πιο πίσω διακρίνονται τέσσερα πηδάλια που συμβολίζουν τα σημεία του ορίζοντα κι ακόμα τέσσερις τριάδες θεών. Τα λόγια του Άνη σε ιερογλυφική γραφή είναι τα εξής: «Χαίρε, ω Κύριε, Κύριε της αλήθειας, Μοναδικέ, Κύ-

372

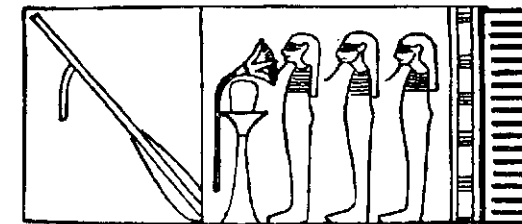
ριε της αιωνιότητας, Διασφαλιστή της διάρκειας. Ήλθα σε σένα, ω Ρα. Έχω κάνει προσφορές στον Κύριο των επτά αγελάδων και του ταύρου. Εσύ που προσφέρεις νέκταρ και αμβροσία στα Φωτεινά Όντα, άφησε την ψυχή μου να είναι μαζί σου. Είθε να γεννηθώ πάνω στα γόνατά σου. Είθε να είμαι ένας από σας παντοτινά. Είθε ο **Θσιρης** Άνης, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, να είναι φωτεινός και ακτινοβόλος στον Άλλο Κόσμο».

Επωδή της προμήθειας του νεκρού με τροφή.

Ο **Θσιρης** Νου, ο επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, γιος του Αμενχετέπ, επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:

Χαίρε, Εσύ που λάμπεις από το δίσκο σου, ζώσα ψυχή που προβάλλεις από τον ορίζοντα! Σε ξέρω και γνωρίζω το όνομά σου. Γνωρίζω τα ονόματα των επτά αγελάδων και του ταύρου που παρέχουν νέκταρ και αμβροσία, που είναι ευεργετικά στις ψυχές και τις προμηθεύουν καθημερινά με τροφή. Χαρίσιτε νέκταρ και αμβροσία στον **Θσιρη** Νου, έτσι ώστε να είμαι στην ακολουθία σας και να γεννηθώ στα γόνατά σας. Ιδού τα ονόματά τους:

- «Οίκος των **Κα**, του Κυρίου του Κόσμου».
- «Σιωπηλή που διαμένει στο Μυστικό Τόπο».
- «Θεά της Χέμμιδας που τίμησε ο Θεός».
- «Η Αγαπημένη με τα Κόκκινα Μαλλιά».
- «Αυτή που προστατεύει στη ζωή, η Ποικιλόχρωμη».
- «Αυτή που είναι διάσημη στην τέχνη της».
- «Ουράνιος στρόβιλος που μεταφέρει το θεό ψηλά».
- «Ταύρος, ο Κύριος των Αγελάδων».

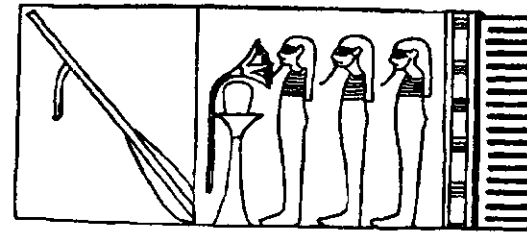

373

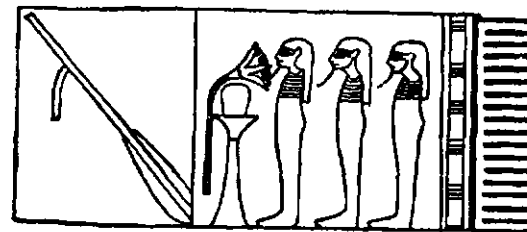
Χαίρετε, ω αγελάδες και ταύρε. Προμηθεύσετε νέκταρ και αμβροσία τον **Όσιρη** Νου και εφοδιάστε τον με τροφή και κάνετε τον ένα τέλειο Φωτεινό Ον στον Άλλο Κόσμο.

Χαίρε Αγαθή Δύναμη, αγαθό πηδάλιο του βόρειου ουρανού.

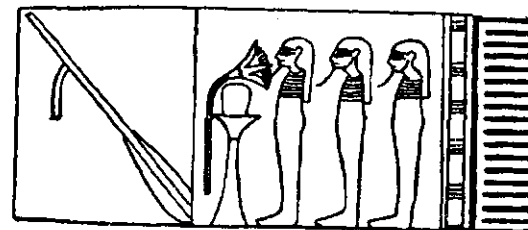
Χαίρε Περιπλανώμενε που κυβερνάς τις Δυο Χώρες, αγαθό πηδάλιο του δυτικού ουρανού.

Χαίρε Φωτεινό Ον που διαμένεις στο Ναό όπου βρίσκονται οι θεοί με ορατή μορφή, αγαθό πηδάλιο του ανατολικού ουρανού.

Χαίρε Εσύ που διαμένεις στο ναό των Κόκκινων Θεών, αγαθό πηδάλιο του νότιου ουρανού.

Προμηθεύστε νέκταρ και αμβροσία στο Φωτεινό Σώμα του

Όσιρη Νου. Χαρίστε του ζωή, ισχύ και υγεία και μόνιμη χαρά στη γη. Χαρίστε μου το θρίαμβο στον ουρανό και στη γη και ό,τι είναι αγαθό στην Ηλιούπολη και στον Άλλο Κόσμο.

Χαίρετε, ω θεοί²⁵⁴ που είστε πάνω από τη γη, Κυβερνήτες του Άλλου Κόσμου.

Χαίρετε, ω Θείες Μητέρες που είστε πάνω από τη γη, στη Χώρα των Θεών, στο Ναό του Όσιρη.

Χαίρετε θεοί που κυβερνάτε την Ιερή Χώρα, που είστε πάνω από τη γη και εξουσιάζετε στον Άλλο Κόσμο.

Χαίρετε, ω Συνοδοί του Ρα, που είστε πάντα στην ακολουθία του Όσιρη.

Χαίρετε Πατέρες των θεών, χαίρετε Μητέρες των θεών, που είστε πάνω από τη γη και διαμένετε στον Άλλο Κόσμο, αιαλλάξετε τον **Όσιρη** Νου από κάθε κακό και πλήγμα, από ιαγίδες και κοφτερά μαχαίρια, από κάθε βλαβερό και άσχημο πράγμα, που μπορεί να προκληθεί από ανθρώπους, θεούς, από Φωτεινά Όντα ή από νεκρούς, την ημέρα ή τη νύχτα, στη μηνιαία ή τη δεκαπενθήμερη γιορτή, στο έτος ή σε οποιαδήποτε εποχή.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτά πρέπει να ειπωθούν όταν ο Ρα φανερώνεται πάνω απ αυτούς τους θεούς απεικονιζόμενους σε έναν πίνακα. Θα πρέπει να γίνουν προσφορές μπροστά τους αποτιλούμενες από άρτο, οίνο, σφάγια, πουλερικά και θυμιάματα. Η επίκληση για το πνεύμα θα πρέπει να γίνει σ αυτούς ενώπιον του Ρα.

*Γτσι η ψυχή θα έχει τροφή στον άλλο κόσμο και ο πεθαμένος θα απαλλαγεί από κάθε κακό. Μην διαβάζετε αυτή τη Βίβλο του Όννωφρη μπροστά σε άλλους, αλλά μονάχα όταν είστε μόνοι. Αν αυτό γίνεται για χάρη του νεκρού, ο Ρα θα είναι πηδάλιο γι' αυτόν και ισχυρή προστατευτική δύναμη· θα καταστρέψει όλους τους εχθρούς του στον Άλλο Κόσμο, στον ουρανό και στη γη και σε κάθε τόπο όπου ο νεκρός μπορεί να περιφέρεται και θα του εξασφαλίσει ουράνια τροφή δια παντός.

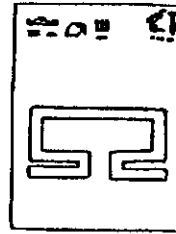
²⁵⁴ Αυτοί είναι οι χαιρετισμοί προς τις τέσσερις Τριάδες των θεών.

Οι Δεκατέσσερις Περιοχές του Ασφοδελού Λειμώνα

BINIETA. Η Πρώτη Περιοχή.

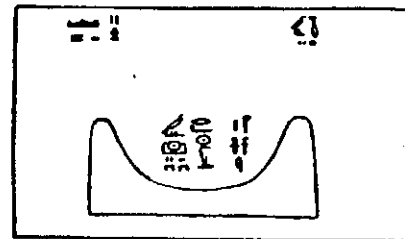
Η Πρώτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Θαίρης** Νου, επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:

Χαίρε, ω Περιοχή της Αμέντας, όπου ο άνθρωπος ζει με νέκταρ και αμβροσία. Ανασήκωσε τα μακριά μαλλιά σου όταν έρχομαι σε σένα. Ο ισχυρός θεός που διαμένει σε σένα έχει ενώσει τα οστά μου και έχει συνδέσει τα μέλη μου. Ο Άχι, ο Κύριος των Καρδιών, έχει περισυλλέξει τα οστά μου και έχει θέσει το στέμμα *Ουρερέτ* του θεού Άτμου στο κεφάλι μου και ο Χορηγός των Δυνάμεων έχει στεριώσει το κεφάλι μου. Είμαι πλήρης και με σταθερή τη σπονδυλική μου στήλη, έτσι ώστε μπορώ να εξουσιάζω ανάμεσα στους θεούς, ω Αμσουκέτ.

BINIETA. Η Δεύτερη Περιοχή.

Η Δεύτερη Περιοχή είναι πράσινη. Ο θεός που διαμένει εκεί είναι ο Ρα-Αρμακής. Ο **Θαίρης** Νου λέει:

«Είμαι πλούσιος σε αγαθά στον Ασφοδελό Λειμώνα. Χαίρε, ω Ασφοδελέ Λειμώνα, με τα σιδηρά τείχη. Το ύψος του σιταριού εκεί είναι πέντε κύβιτα· τα στάχυα είναι δυο κύβιτα· και οι μίσχοι τρία κύβιτα. Το ύψος του κριθαριού είναι επτά κύβιτα· τα στάχυα του είναι τρία κύβιτα· και οι μίσχοι τέσσερα κύβιτα. Και ιδού, τα Φωτεινά Όντα εκεί έχουν ύψος εννέα κύβιτα και θε-

ρίζουν το σιτάρι και το κριθάρι, μαζί με τον Αρμακή. Ξέρω την πύλη που είναι στη μέση του Ασφοδελού Λειμώνα απ' όπου ο Ρα προβάλλει στο ανατολικό μέρος του ουρανού· το νότιο μέρος όπου είναι η λίμνη των υδρόβιων πουλιών· και το βόρειο μέρος όπου είναι τα νερά με τις αγριόχηνες, όπου ο Ρα ιτλέει περιφερόμενος και ωθούμενος από τους ανέμους. Είμαι αυτός που κρατάει το μαστίγιο στην ιερή βάρκα· είμαι στη βάρκα και είμαι αυτός που την οδηγεί άγρυπνα. Ξέρω τις δυο συκομουριές χρώματος τουρκουάζ μέσα από τις οποίες προβάλλει ο Ρα όταν αρχίζει το ταξίδι του πάνω από τις στήλες του Σώση, προς την πύλη του Κυρίου της Ανατολής απ' όπου εμφανίζεται. Ξέρω τον Ασφοδελό Λειμώνα του Ρα. Το ύψος του σιταριού εκεί είναι πέντε κύβιτα· τα στάχυα είναι δυο κύβιτα· και οι μίσχοι τρία κύβιτα. Το ύψος του κριθαριού είναι επτά κύβιτα· τα στάχυα του είναι τρία κύβιτα· και οι μίσχοι τέσσερα κύβιτα. Και ιδού, τα Φωτεινά Όντα εκεί έχουν ύψος εννέα κύβιτα και θερίζουν το σιτάρι και το κριθάρι, μαζί με τις Ψυχές της Ανατολής.

BINIETA. Η Τρίτη Περιοχή, ονομαζόμενη «Χώρα των Φωτεινών Όντων».

Η Τρίτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Θαίρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

«Χαίρε, ω Περιοχή των Φωτεινών Όντων, όπου κανένας δεν μπορεί να φθάσει και όπου βρίσκονται τα Φωτεινά Όντα· εκεί επικρατεί το κατακαίον πυρ. Χαίρε, ω Περιοχή των Φωτεινών Όντων. Τα πρόσωπά σας δείχνουν το δρόμο και εξαγνίζουν την Περιοχή αυτή. Εξασφαλίστε για μένα στην αιωνιότητα ό,τι έχει αποφασιστεί από τον Θαίρη. Είμαι ο ισχυρός με το στέμμα *Δεσέρτ* που βρίσκεται ανάμεσα στα φρύδια του θεού του Φωτός και που διασφαλίζει τη ζωή των δυο χωρών και των κατοίκων τους με τη φλόγα του στέμματός του. Ο Ρα είναι απαλλαγμένος από τον Αποφή».

BINIETA. Η Τέταρτη Περιοχή όπου αναγράφεται «το διπλό βουνό, διπλά ψηλό και διπλά ογκώδες».

Η Τέταρτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

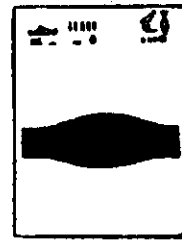
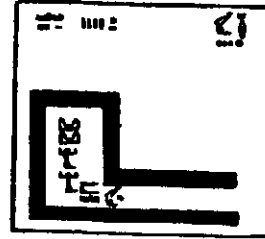
Χαίρε, Εσύ που είσαι κυβερνήτης της μυστηριώδους Περιοχής. Χαίρε εσύ Μοναδικέ που είσαι έξοχος και μεγαλειώδης και διαμένεις στον Άλλο Κόσμο, πάνω από τον οποίο απλώνεται ο ουρανός. Είσαι τριακόσιες πήχεις σε μάκρος και διακόσιες τριάντα σε πλάτος και έχεις πάνω σου έναν όφη που λέγεται «Ο Σάτι με τα δυο μαχαίρια» και είναι εβδομήντα κύβιτα μακρύς και ζει σφαγιάζοντας τα Φωτεινά Όντα και τους νεκρούς που είναι στον Άλλο Κόσμο. Στέκω στον περίβολό σου, περιπλέω και βρίσκω το δρόμο που οδηγεί σε σένα.

Συγκεντρώνομαι σε σένα. Είμαι ο Άνδρας και καλύπτω το κεφάλι σου, γιατί είμαι ρωμαλέος· είμαι ισχυρός με τις λέξεις δύναμης. Μου έχει δοθεί το Μάτι και έχω γίνει ένδοξος. Ποιος είσαι εσύ, ω Φωτεινό Όν, που σέρνεσαι με την κοιλιά και που η διπλή σου δύναμη είναι στην κορυφή; Επίτρεψέ μου να βαδίσω δίπλα σου ώστε η διπλή σου δύναμη να γίνει δική μου. Υψώνομαι με τη διπλή δύναμη, έρχομαι και κατανικώ το φίδι *Ακριού* του Ρα. Η αταραξία του με καταλαμβάνει στην πλημμυρίδα. Περιφέρομαι στον ουρανό κι εσύ βρίσκεσαι στην κοιλάδα. Είσαι δέσμιος στη γη.

BINIETA. Η Πέμπτη Περιοχή.

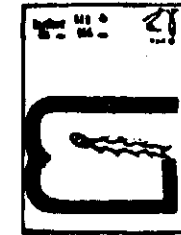
Η Πέμπτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Χώρα των Φωτεινών Όντων, όπου κανείς δεν μπορεί να φθάσει. Τα Φωτεινά Όντα που είναι μέσα εκεί έχουν πόδια επτά κύβιτα σε μάκρος και ζουν με τις σκιές των αδύναμων και απροστάτευτων. Χαίρε, ω Χώρα των Φωτεινών Όντων. Άνοιξε για μένα τους δρόμους σου για να μπορέσω να διέλθω και να φθάσω στην όμορφη Αμέντα, σύμφωνα με την απόφαση του Όσιρη, του Φωτεινού Όντος, του Κυρίου των Φωτεινών

Όντων. Ζω με τη μαγική μου δύναμη. Τηρώ κάθε μηνιαία γιορτή, καθώς και κάθε δεκαπενθήμερη. Το Μάτι του Όρου, που κρατάει το χέρι μου, περιφέρεται για μένα μαζί με τη συνοδεία του Θωθ. Κάθε θεός ή νεκρός που θα θελήσει να με βλάψει, θα πέσει στην τράπεζα του σφαγείου.

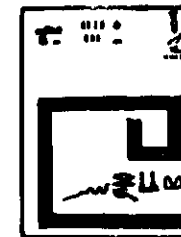
BINIETA. Η Έκτη Περιοχή με ένα ψάρι μέσα της.

Η Έκτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Αμμεχέτ, που είσαι ιερή για τους θεούς και κρυμμένη για τα Φωτεινά Όντα και ολέθρια για τους νεκρούς. Το όνομα του θεού που διαμένει εκεί είναι Σεχερ-άδ. Χαίρε, ω Αμμεχέτ. Ήλθα για να δω τους θεούς που κατοικούν σε σένα. Αποκαλύψτε τα πρόσωπά σας και βγάλτε τις καλύπτρες σας κατά τη συνάντησή μας, γιατί ιδού, είμαι ο ισχυρός θεός ανάμεσά σας και έρχομαι για να επιμεληθώ τις προμήθειες για σας. Είθε η Σεχερ-άδ να μην έχει εξουσία επάνω μου, οι θεοί σφαγείς να μην ορμήσουν οι μένα και οι δολοφονικοί εχθροί να μην με ακολουθούν, αλλά είθε να τρέφομαι με νεκρικές προσφορές όπως εσείς.

BINIETA. Η Εβδομη Περιοχή.

Η Εβδομη Περιοχή είναι πράσινη. Ο **Όσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

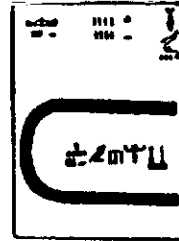
Χαίρε, ω πολιτεία Άσες που είσαι απόμακρη και κρυμμένη και που η ατμόσφαιρά σου είναι πύρινη. Υπάρχει ένας όφης σε σένα και το όνομά του είναι *Περέκ*. Το μήκος της ραχοκοκαλιάς του είναι επτά κύβιτα και ζει με Φωτεινά όντα, εκμηδενίζοντας τη λαμπερή ισχύ τους. Φύγε μακριά, ω τη *Περέκ* που κατοικείς στην πολιτεία Άσες και καταβροχθίζεις με το στόμα σου και μαγνητίζεις με τα μάτια σου. Ας σπάσουν τα κόκκαλά σου και ας είναι το δηλητήριό σου ανίσχυρο. Μην στρέφεις ενάντιά μου και μη ρίχνεις επάνω μου τα μάτια σου. Το δηλητήριό σου ας πέσει κάτω και το σώμα σου ας απλωθεί νεκρό πάνω

στο έδαφος και τα δόντια σου ας είναι κλεισμένα στο στόμα σου. Το *Κα* του όφη έπεσε και η ισχύς μου είναι λαμπρή. Ο λύγγας έχει αποκόψει το κεφάλι του.

BINIETA. Η Όγδοη Περιοχή.

Η Όγδοη Περιοχή είναι πράσινη. Ο *Θαίρης* Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

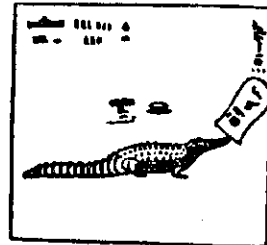
Χαίρε, ω Χα-χετέπ μεγάλη και ισχυρή με τα τεράστια κύματα που κανείς δεν μπορεί να τους αντισταθεί. Είναι μεγάλος ο τρόμος μέσα εκεί και οι βρυχηθμοί που ακούγονται είναι φοβεροί. Το όνομα του θεού εκεί είναι Κα-χα-χετέπ και φρουρεί άγρυπνα για να μην μπορέσει κανένας να μπει. Είμαι ο ερωδιός που πετάει πάνω από το μηρό του θεού και φέρνω τα αγαθά της γης στον Άτμου και δυναμώνω και ενισχύω του κωπηλάτες. Εμπνέω το δέος στους κυρίους των ναών και σε κείνους που κάνουν προσφορές. Δεν θα με πάρουν στο σφαγείο εκείνων που με προθυμία επιθυμούν να με κατακομματιάσουν, γιατί είμαι ο οδηγός του βόρειου ορίζοντα και ξέρω το θεό που διαμένει εκεί.

BINIETA. Η Ένατη Περιοχή. Ένας κροκόδειλος που χώνει τη μουςούδα του στο αγγείο που ονομάζεται Ακεσί.

Η Ένατη Περιοχή είναι κίτρινη. Ο *Θαίρης* Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω πολιτεία Ακεσί, που είσαι κρυμμένη για τους θεούς. Τα Φωτεινά Όντα γνωρίζουν το όνομα που οι θεοί φοβούνται. Κανένας δεν μπορεί να εισέλθει εκεί ή να εξέλθει, παρά μόνο ο μεγάλος Θεός που είναι στο αυγό του και που εμπνέει το φόβο στους θεούς και το δέος στα Φωτεινά Όντα. Η πύλη της πολιτείας είναι πύρινη και οι άνεμοι μέσα εκεί καταστρέφουν τα ρουθούνια και το στόμα κι αυτό ο θεός το κάνει για κείνους που θέλουν να τον ακολουθήσουν, έτσι ώστε κανείς να μην

μπορεί να αναπνεύσει αυτό τον αέρα εκτός από εκείνον που **ζει** μέσα στο αυγό του. Έχει φτιάξει την πολιτεία έτσι, ώστε αυτός να διαμένει κατά βούληση και κανένας άλλος να μην μπορεί να μπει, εκτός μόνο κατά την ημέρα των μεγάλων μεταμορφώσεων. Χαίρε, ω μεγάλε θεέ που μένεις στο αυγό σου! Ήλθα σε σένα για να γίνω ένα μέλος της συνοδείας σου, για να μπορώ να μπαίνω στην πολιτεία Ακεσί και να βγαίνω. Οι πύλες της ας είναι ανοιχτές για μένα, ας εισπνέω τον αέρα μέσα εκεί και ας μετέχω στις προσφορές.

BINIETA. Η Δέκατη Περιοχή. Ένας άνδρας που κρατάει μαχαίρι σε κάθε χέρι του πάνω απ' αυτόν είναι ένα φίδι.

Η δέκατη Περιοχή είναι κίτρινη. Ο *Θαίρης* Νου, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:

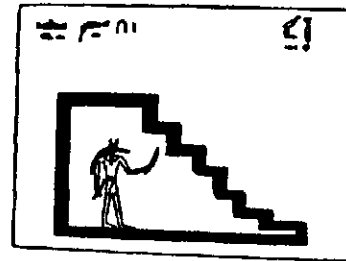
Χαίρε, ω πολιτεία των θεών Καχού, οι οποίοι κυβερνούν τα Φωτεινά Όντα και καταλαμβάνουν τις σκιές, καταβροχθίζοντας τη ζωτική δύναμη και καταπίνουν τα δηλητήρια όταν τα μάτια τους είναι ανοιχτά, αδιαφορώντας για τη γη. Χαίρετε, εσείς που διαμένετε στις χώρες σας. Είθε να σερνόσαστε με τις κοιλιές σας, όταν περνάω. Η λαμπρή ισχύς μου δεν μπορεί να αφαιρεθεί και κανένας δεν μπορεί να καταλάβει τη σκιά μου, γιατί είμαι το θείο γιγάκι. Προσφορές από αλοιφές *άντι* ετοιμάστηκαν για μένα, θυμιάματα μου προσφέρονται, ζώα θυσιάζονται για μένα και η Ίσιδα κάνει χοές στο κεφάλι μου κι ακόμη η Νέφθυς είναι πίσω μου. Ένας δρόμος ανοίγεται για μένα. Χαίρε, όφη *Νάου*, Ταύρε της Νουτ, Χορηγέ των Δυνάμεων. Ήλθα σε σας, ω θεοί. Ελευθερώστε με και η λαμπρή ισχύς μου ας είναι διαρκής.

BINIETA. Η Ενδέκατη Περιοχή, όπου στέκει ένας θεός με κεφάλι τσακαλιού, κρατώντας μαχαίρι.

Η Ενδέκατη Περιοχή είναι πράσινη. Ο *Θαίρης* Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω πολιτεία που είσαι στον Άλλο Κόσμο, που καλύ-

πτεις το σώμα και κυριαρχείς στα Φωτεινά Όντα. Κανένας δεν μπορεί να εισέλθει μέσα, ούτε να εξέλθει, εξαιτίας του φόβου της αποκάλυψης εκείνου που διαμένει εκεί. Οι θεοί τον βλέπουν σαν θαύμα και οι νεκροί με δέος, εκτός από τους θεούς που

γνωρίζουν το μυστήριό του σχετικά με τα Φωτεινά Όντα. Χαίρε, ω πολιτεία Άτου. Άφησέ με να περάσω, γιατί γνωρίζω και χρησιμοποιώ τις λέξεις δύναμης με τη βοήθεια του μαχαιριού που προήλθε από τον Σηθ. Τα πόδια μου είναι πάντα σταθερά. Υψώνομαι σαν τον Ρα, είμαι δυνατός μέσω του Ματιού του Ωρου, το οποίο ανυψώνει την καρδιά μου όταν βρίσκεται χαμηλά.

Είμαι λαμπρός στον ουρανό και ισχυρός στη γη. Πετάω σαν γεράκι και καθαρίζω σαν χήνα. Μου επιτρέπεται να στέκομαι στο υψίπεδο της λίμνης. Στέκομαι και κάθομαι εκεί, υψώνομαι σαν θεός, δοκιμάζω τις τροφές των Ηλυσίων Πεδίων και ανέρχομαι στην επικράτεια των θεών των άστρων. Οι διπλές πύλες της Μαάτ ανοίγουν διάπλατα για μένα και οι διπλές θύρες της Μεγάλης Αβύσσου υποχωρούν μπροστά μου. Τοποθετώ μια κλίμακα και ανέρχομαι στον ουρανό ανάμεσα στους θεούς και είμαι ένα Πνευματικό Ον ανάμεσά τους. Μιλάω με τη φωνή της χήνας την οποία οι θεοί ακούνε και η φωνή μου και η ομιλία μου είναι σαν του Σείριου.

BINIETA. Η Δωδέκατη Περιοχή, ονομαζόμενη Ασσεδέτ-εμ-Αμέντ.

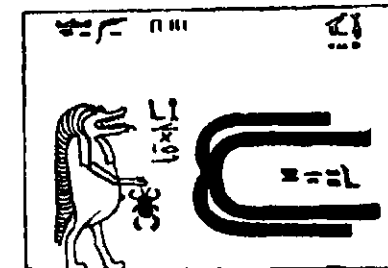
Η Δωδέκατη Περιοχή είναι πράσινη. Ο Όσιρης Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Περιοχή της πολιτείας Ουντ στην κορυφή του Ρεστάου. Η φλόγα σου είναι κατακαίοντος πυρός, οι θεοί δεν μπορούν να σε πλησιάσουν και τα Φωτεινά Πνεύματα δεν μπορούν να μαζευτούν εκεί, λόγω των ουραίων που έχουν ονόματα καταστροφικά. Χαίρε, ω Περιοχή της Ουντ. Έχω

τη μορφή ισχυρού θεού που ζει ανάμεσα στα Φωτεινά Πνεύματα και διαμένει σε σένα. Είμαι ανάμεσα στα Αειφανή Άστρα που είναι σε σένα. Και εγώ είμαι αιώνιος και το όνομά μου διαρκές. «Χαίρε Άρωμα του Θεού», λένε οι θεοί που κατοικούν στη Περιοχή Ουντ. Αν με αγαπήσετε περισσότερο από τους θεούς σας, θα είμαι μαζί σας παντοτινά.

BINIETA. Η Δέκατη Τρίτη Περιοχή, ονομαζόμενη Ουάρτ-εντ-μου. Πίσω της στέκει ο ιπποπόταμος Χεβέδ-ρε-φ, που το δεξί χέρι του ακουμπάει σε έναν σκαραβαίο.

Η Δέκατη Τρίτη Περιοχή είναι πράσινη. Ο Όσιρης Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Περιοχή όπου τα Φωτεινά Όντα δεν έχουν καμιά δύναμη. Τα ύδατά σου είναι πύρινα και στα ρυάκια σου κυλάει φωτιά και η φλόγα σου είναι

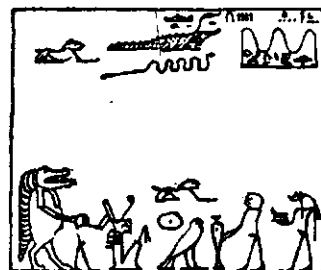
από κατακαίον πυρ. Όσοι ζουν εκεί και επιθυμούν να πιούν από τα νερά σου για να ξεδιψάσουν, δεν μπορούν να το κάνουν λόγω του μεγάλου φόβου που τους καταλαμβάνει και του μεγάλου δέους που τους εμπνέει. Οι θεοί και τα Φωτεινά Όντα κοιτάζουν τα ύδατα και αποτραβιούνται μην τολμώντας να σβήσουν τη δίψα τους και οι καρδιές τους δεν βρίσκουν γαλήνη. Αν και θέλουν να μπουν στο νερό, δεν αποτολμούν. Τα ρυάκια είναι γεμάτα με καλάμια σαν το ποτάμι που προβάλλει από τον Όσιρη. Έχω δύναμη πάνω στα ύδατα και πίνω από τα ρυάκια σαν θεός που διαμένει στη Περιοχή των Υδάτων και που είναι φύλακός της. Οι θεοί φοβούνται περισσότερο από τα Φωτεινά Όντα να πιούν από τα ύδατα και αποτραβιούνται. Χαίρε, ω Θεέ που διαμένεις στη Περιοχή των Υδάτων. Ήλθα σε σένα. Βοήθησέ με να αποκτήσω ισχύ επί των υδάτων και να μπορώ να πίνω από τα ρυάκια, όπως ο με-

γάλος Θεός, από τον οποίο πηγάζει ο Νείλος που κάνει τα πράγματα να πρασινίζουν, που αναπτύσσει τα όντα, που παρέχει ζωτικότητα στα φυτά και στα βότανα και χαρίζει στους θεούς δώρα που προέρχονται από τον ίδιο και προσφορές. Βοήθησέ με να φθάσω στο Νείλο και να αποκτήσω δύναμη πάνω στα φυτά και τα βότανα, γιατί είμαι γιος σου στην αιωνιότητα».

BINIETA. Η Δέκατη Τέταρτη Περιοχή. Μια οροσειρά ονομαζόμενη «Πεδίο Χεράχα», ένας άνδρας που κρατάει αγγείο για σπονδές, ο θεός Άνουβις, ένα γεράκι με έναν δίσκο, ένας θεός-λιοντάρι, ένας άνδρας που τοποθετεί το στέμμα δέσερ στο κεφάλι ενός θεού, ένας ιπποπόταμος, ένας κροκόδειλος και ένα φίδι.

Η Δέκατη Τέταρτη Περιοχή είναι κίτρινη. Ο **Θσιρης** Νου, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Περιοχή της Χεράχα που εκτρέπεις το Νείλο στη Βούσιρη. Είθε να έλθει ο Νείλος άφθονος σε δημητριακά για τα στόματα αυτών που κάνουν προσφορές στους θεούς και ταφικά γεύματα για τα Φωτεινά Όντα. Υπάρχει ένας όφης στο διπλό σπήλαιο της Ελεφαντίνης στις πηγές του Νείλου. Έρχεται με άφθονα ύδατα και στέκει πάνω στο μηρό της Χεράχα μαζί με τους άρχοντες στην κορυφή του καναλιού και κοιτάζει στην ώρα του, που είναι η σιωπή της νύκτας. Χαίρετε, ω θεοί της Χεράχα κι εσείς άρχοντες στην κορυφή του καναλιού. Είθε οι λίμνες σας να ανοίξουν για μένα, τα κανάλια σας να ανοίξουν για μένα, να έχω δύναμη πάνω στα ύδατα, να ξεκουράζομαι στο κανάλι, να τρώω δημητριακά, να δοκιμάζω την τροφή σας, να ανυψώνομαι, να είναι μεγάλη η καρδιά μου, όπως του θεού που διαμένει στη Χεράχα, να δέχομαι προσφορές όπως οι θεοί, να μην βλάπτομαι από την πλημμυρίδα που προέρχεται από τον Όσιρη και να μην απομακρύνομαι ποτέ από σας.

BINIETA. Τέσσερα φίδια, που συμβολίζουν τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και οι δεκαπέντε Χώρες.

1. «Ασφοδελός Λειμώνας». Ο θεός εκεί είναι ο Ρα-Αρμακής.

2. «Τα Φρύδια του Πυρός». Ο θεός εκεί είναι ο Φορέας των Βωμών.

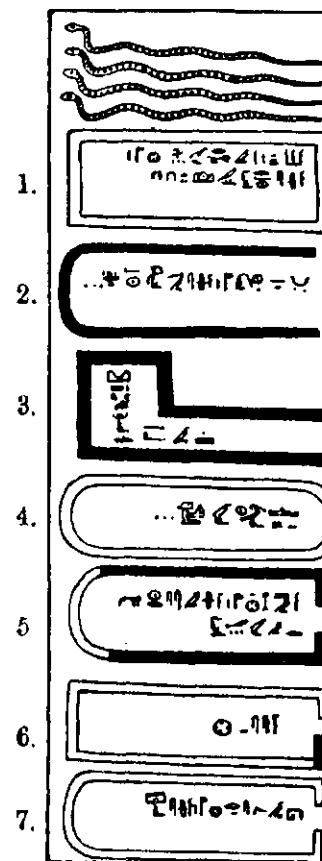
3. «Όρος υπερυψωμένο».

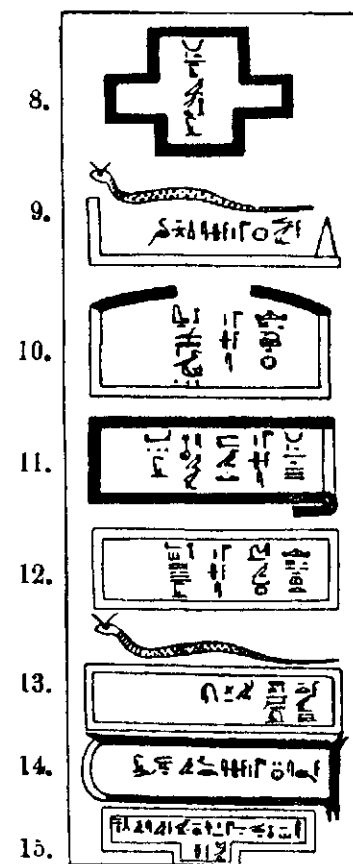
4. «Περιοχή των Φωτεινών Οντων».

5. «Σπήλαιο». Ο θεός εκεί είναι ο Ανατροπέας του Ιχθύος.

6. «Ασσέτ».

7. «Α-σέρτ». Ο θεός εκεί είναι ο Φορέας του Ουρανού.

8. «Τα Φρύδια των θεών Κα-
χού».

9. «Άδου». Ο θεός εκεί είναι
ο Σείριος.

10. «Ουντ». Ο θεός εκεί είναι
ο Καταστροφέας των ψυχών.

11. «Το Μέτωπο των Κυμά-
των». Ο θεός εκεί είναι ο Ισχυ-
ρός των Ισχυρών.

12. Περιοχή Χεράχα. Ο θεός
εκεί είναι ο Νείλος.

13. «Ρυάκι της Φλογεράς Λί-
μνης που βρίσκεται μέσα στο
Πυρ».

14. «Ακέσι». Ο θεός εκεί είναι
«Αυτός που βλέπει και παίρνει».

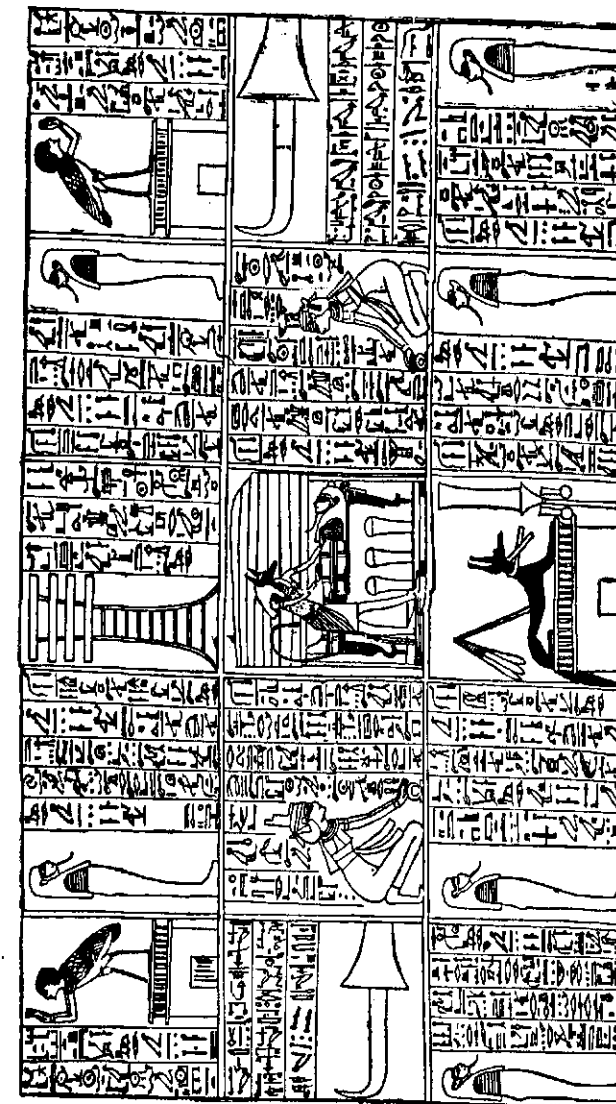
15. «Η Όμορφη Αμέντα». Οι
θεοί εκεί ζουν με νέκταρ και
αμβροσία.

151

BINIETA. Η Αίθουσα της Μούμιας. Στο κέντρο πάνω σε ένα νεκροκρέβατο βρίσκεται η μούμια του πεθαμένου. Ο Ανουβης με κεφάλι τσακαλιού στέκει δίπλα γέρνοντας πάνω από τη μούμια. Δεξιά του κρεβατιού γονατίζει η Νέφθυς και αριστερά η Ίσιδα. Οι τοίχοι που απεικονίζονται εδώ στο ίδιο επίπεδο με το δάπεδο είναι διακοσμημένοι με σύμβολα και κείμενα και σε κάθε γωνιά στέκει ένας από τους θεούς των σημείων του ορίζοντα. Δυο Ουσάβτιου, δυο ψυχές,

386

δυο φλόγες, η στήλη Δεδ και ο Ανουβης πάνω στον πυλώνα του καλύπτουν τους υπόλοιπους χώρους.

387

Χαίρε, Εσύ με το φιλικό πρόσωπο, Κύριε της Ενόρασης, που είσαι μαζί με τον Φθα-Σόκαρη, που εξυψώνεις τον Άνου-βη. Σε σένα ο Σώσης εμπιστεύθηκε το στερέωμα. Ω Εσύ με το φιλικό πρόσωπο ανάμεσα στους θεούς. Το δεξί σου μάτι είναι η βάρκα *Σεκτέτ* και το αριστερό η βάρκα *Αδετ*· τα φρύδια σου είναι η Εννεάδα. Η κορυφή του κεφαλιού σου είναι ο Άνου-βης· το πίσω μέρος του κεφαλιού σου είναι ο Ώρος. Τα δάχτυλά σου είναι ο Θωθ. Τα πλεγμένα μαλλιά σου είναι ο Φθα-Σόκαρης. Βρίσκεσαι μπροστά στην Μουτ-χετέπ που είναι μαζί με το Μεγάλο Θεό, ο οποίος σε βλέπει. Οδηγησέ τον στο σωστό μονοπάτι, ώστε να μπορέσει να εμποδίσει τη συμμορία του Σηθ και να αναγκάσει τους εχθρούς του να αποχωρήσουν μπροστά στη Μεγάλη Εννεάδα στο μεγάλο Ναό της Ηλιούπολης. Είθε, εγώ η Μουτ-χετέπ να ακολουθήσω το σωστό μονοπάτι ενώπιον του Ώρου, του Κυρίου των Αρχόντων.

— Η Ίσιδα λέει: «Ήλθα σαν προστάτιδά σου. Σου φέρνω την πνοή για τα ρουθούνια σου και το βόρειο άνεμο που προέρχεται από το θεό Ατμου για τη μύτη σου. Έχω γεμίσει τα πνευμόνια σου και σε έχω κάνει σαν θεό. Οι εχθροί σου έχουν πέσει μπροστά στα πόδια σου και έχω επικυρώσει την αλήθεια των λόγων σου ενώπιον της Νουτ. Έτσι είσαι ισχυρός μεταξύ των θεών».

— Η Νέφθυς λέει: «Περιφέρομαι γύρω από την αδελφή μου *Οσίρεια* Μουτ-χετέπ. Έρχομαι να σε προστατεύσω και η προστασία μου θα είναι παντοτινή. Η επίκλησή σου έχει εισακουστεί από τον Ρα και οι θεοί έχουν βεβαιώσει την αλήθεια των λόγων σου, ω Κόρη της Αθώρος. Το κεφάλι σου ποτέ δεν θα αποκοπεί. Ηρέμησε και ξύπνα!»

— Ο Θεός του Πυρός λέει: «Αν έλθουν να σε αλυσοδέσουν, δεν θα τους αφήσω. Αν έλθουν να σου ρίξουν βέλη, δεν θα τους αφήσω να το κάνουν. Εγώ θα σε δεσμεύσω και θα σε καλύψω με βέλη, ω Μουτ-χετέπ, για να σε προστατεύσω».

— Η Σπήλη *Δεδ* λέει: «Ω γοργοπόδαρη, άλλαξε δρόμο. Ω πεπλοφόρα εγώ φωτίζω το μυστικό τόπο σου. Στέκομαι κοντά στο θεό *Δεδ* την ημέρα της υποχώρησης των σφαγέων και σε προστατεύω ω Μουτ-χετέπ».

— Η Φλόγα λέει: «Καλύπτω με άμμο το μυστικό τόπο και

διώχνω όσους θα ήθελαν να τον προσβάλλουν. Φωτίζω τον τύμβο και ρίχνω τις ακτίνες μου σ' αυτόν. Διασχίζω το δρόμο και προστατεύω την Μουτ-χετέπ».

— Ο Άνουβης που φροντίζει την Αίθουσα του Θεού, που στέκεται στο βουνό, Κύριος της Ιερής Περιοχής, λέει: «Έρχομαι και προστατεύω την *Οσίρεια* Μουτ-χετέπ».

— Η Ζώσα Ψυχή της Μουτ-χετέπ λέει: «Λατρεύω τον Ρα όταν ανυψώνεται στον ουρανό και όταν δύνει στο δυτικό ορίζοντα».

— Η Ζώσα Ψυχή του Φωτεινού Όντος της Μουτ-χετέπ λέει: «Λατρεύω τον Ρα όταν ανέρχεται στον ανατολικό ορίζοντα».

— Η Κυρία του Οίκου, Μουτ-χετέπ, λέει: «Χαίρε, ω Σαβτί. Αν κληθώ ή συμπεριληθώ σε κάποια εργασία του Άλλου Κόσμου παραμέρισε τις αντιρρήσεις σου. Είτε πρόκειται για σπορά, είτε για πότισμα, ή για μεταφορά άμμου από τη δύση στην ανατολή, να είσαι παρών όταν σε καλώ».

— Ο Γιέσθα λέει: «Είμαι ο γιος σου, ω Μουτ-χετέπ και έρχομαι για να σε προστατεύσω. Θα κάνω τον οίκο σου να ακμάζει διαρκώς σύμφωνα με τις διαταγές του Φθα και σύμφωνα με τις διαταγές του Ρα».

— Ο Χάπι λέει: «Έρχομαι να σε προστατεύσω ω *Οσίρεια* Μουτ-χετέπ. Περιδένω το κεφάλι και τα μέλη σου, διώχνω τους εχθρούς μακριά σου και σου αποκαθιστώ το κεφάλι σου για πάντα».

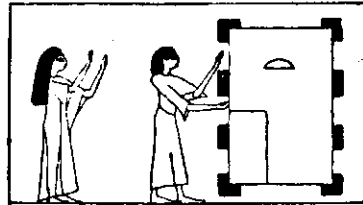
— Ο Δουαμουτέφ λέει: «Είμαι ο γιος σου που σε αγαπά, ω Μουτ-χετέπ. Ήλθα να σε προστατεύσω και να πάρω εκδίκηση για τον πατέρα μου Όσιρη από εκείνον που θα σε προσέβαλε και τον οποίο θα σύρω μπροστά στα πόδια σου».

— Ο Κεψεννούφ λέει: «Είμαι ο Κεψεννούφ και ήλθα να σε προστατεύσω, ω Μουτ-χετέπ. Περισυνέλεξα τα οστά σου, συγκέντρωσα τα μέλη σου και έθεσα την καρδιά σου στη θέση της μέσα στο σώμα και έκανα τον οίκο σου να ακμάζει παντοτινά».

152

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκει μπροστά σε ένα σπίτι.

Επωδή του κτισίματος ενός σπιτιού πάνω στη γη.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε! Ο Κηβ νιώθει αγαλλίαση γιατί ο **Όσιρης** Νου στηρίζεται καλά στο σώμα του και περιφέρεται μαζί με τους συνοδούς του Ρα. Στους ανθρώπους και στους θεούς που έχουν γεννήσει τους πατέρες τους, αναπέμπω ύμνους· και ιδού, αυτοί βλέπουν: Η Σεσέτα φέρνει τον Καταστροφέα.

Ο Άνουβης καλεί τον **Όσιρη** Νου να φτιάξει ένα σπίτι στη γη. Τα θεμέλιά του είναι στην Ηλιούπολη και η περίβολός του φθάνει ως την Κεράχα· ο ναός είναι σαν του Σεχέμ που διαμένει στη Λητόπολη. Έχω φροντίσει για την ανανέωση εκείνων που προσφέρονται από άνδρες, γυναίκες και ιερείς. Έτσι ο Όσιρης λέει στους θεούς που τον συνοδεύουν και ταξιδεύουν μαζί του: «Ιδού ο οίκος που έχει ανεγερθεί για ένα Φωτεινό Όν, το οποίο είναι εξοπλισμένο με όλες τις ικανότητες για ανανέωση ανάμεσά σας. Τιμήστε τον και εξυμνήστε τον και ας είναι ευνοημένος κοντά σας και σύντομα θα καταλάβετε αυτό που έκανα και είπα».

Και ο Όσιρης είπε σ' αυτόν το θεό: «Ας έρχεται καθημερινά και ας ανανεώνεται μαζί με σας. Ας του έρχονται κοπάδια από το Νότιο Άνεμο, σιτάρι από το βόρειο άνεμο και κριθάρι από τα άκρα της γης».

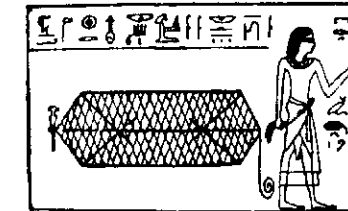
Και ο Όσιρης όρισε τα εξής για μένα: «Ας περιφέρεται αριστερά και ας τοποθετείται δεξιά και ας είναι σε θέση να βλέπει ανθρώπους, θεούς και Φωτεινά Όντα και ας εξυμνείται κι ας είναι ευνοημένος μαζί σας».

153

BINIETA. Ένα δίχτυ δεμένο από τη μια άκρη στο έδαφος κάτω, ή κοντά στο νερό με τη βοήθεια ενός πασσάλου, τρα-

390

βιέται με ένα κουβάρι σχοινί και σφίγγεται γερά από τον πε-
θαμένο.

Επωδή της διαφυγής από το Δίχτυ.

Ο **Όσιρης** Νου, επόπτης του οίκου του Σφραγισδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω θεέ που κοιτάζεις πίσω και κυριαρχείς πάνω στην καρδιά σου, εσύ Ψαρά που ρίχνεις τα δίχτυα σου στο ποτάμι και ανοίγεις μια διόδο μέσα από το χώμα. Χαίρετε Ψαράδες, γιοι των πατεράδων σας, που απλώνετε τα δίχτυα σας και περιφέρεσθε στις υδάτινες περιοχές. Μη με πιάνετε στο δίχτυ με το οποίο ψαρεύετε τους αδύναμους εχθρούς. Μη με πιάνετε με το σχοινί· σας με το οποίο παγιδεύετε τους περιπλανώμενους και το οποίο έχει το καλάμι του ψηλά και το βαρίδι του χαμηλά. Ας διαφύγω από τις σφήνες και ας ζω χαρούμενος με το θεό της βάρκας *Χεννού*. Ας διαφύγω από τις αρπάγες και ας ανυψωθώ σαν τον Σούχη. Ας διαφύγω από τις παγίδες για υδρόβια πουλιά όταν ψαρεύετε με κρυμμένα δάχτυλα.

Ξέρω τον πάσσαλο. «Μεσαίο Δάχτυλο του Σόκαρη», είναι το όνομά του.

Ξέρω το σχοινί. «Η Κνήμη του Σεσμού», είναι το όνομά του.

Ξέρω τον σύρτη. «Χέρι της Ίσιδας», είναι το όνομά του.

Ξέρω το μαχαίρι. «Κοφτερό Μαχαίρι της Ίσιδας με το οποίο κόβει ένα κομμάτι σάρκας από τον Ώρο», είναι το όνομά του.

Ξέρω τα καλάμια και τα βαρίδια. «Γόνατο και επιγονατίδα του Διπλού Λιονταριού», είναι το όνομά τους.

Ξέρω το δικτυωτό που πιάνει τα ψάρια. «Δύναμη του Άτεμ», είναι το όνομά του.

Ξέρω τους ψαράδες που το χρησιμοποιούν. «Ακερού, προ-
ιάτορας των Καταβροχθιστών», είναι το όνομά τους.

391

Ξέρω τα ονόματα των χεριών. «Τα Χέρια του Μεγάλου Θεού που κρίνει στην Ηλιούπολη τη νύκτα της εορτής του δεκαπενθήμερου στο ναό του θεού της Σελήνης», είναι το όνομά τους.

Ξέρω το όνομα του πλαισίου που το περιβάλλει στο πάνω μέρος. «Σιδερένιος Μηρός πάνω στον οποίο αναπαύονται οι θεοί», είναι το όνομά του.

Ξέρω το όνομα του Επόπτη που παίρνει τα ψάρια. «Μαχαίρι και καλάθι του Θησαυροφύλακα», είναι το όνομά του.

Ξέρω το όνομα του τραπεζιού όπου τοποθετούνται. «Τραπεζα του Ωρου όπου κάθεται μόνος στο σκοτάδι και δεν φαίνεται, τον οποίο οι μισοί φοβούνται καθώς και εκείνοι που τον εξυμνούν», είναι το όνομά του.

Έρχομαι και στεφανώνομαι σαν ισχυρός θεός που εξουσιάζει τη γη. Κατέρχομαι στη γη με τις δυο μεγάλες βάρκες και ιδού, ο ισχυρός με εισάγει στο Ναό του μεγάλου Θεού. Έρχομαι σαν ψαράς με το δίχτυ και τον πάσσαλο μαζί μου, με το μαχαίρι και τον κόφτη στο χέρι μου. Πάω και έρχομαι και ψαρεύω με το δίχτυ μου.

Ξέρω το όνομα του στύλου με τα κυρτά άκρα. «Μεσαίο Δάχτυλο του Όσιρη», είναι το όνομά του.

Ξέρω το όνομα των ξύλινων λαβών που περισφίγγονται σ' αυτόν. «Αρπάγη των προγόνων του Ρα», είναι το όνομα της μιας και «Αρπάγη του πρόγονου της Αθώρας», είναι το όνομα της άλλης.

Ξέρω τα σχοινιά που είναι στο στύλο με τα κυρτά άκρα. «Σχοινιά του Κυρίου του ανθρωπίνου γένους», είναι το όνομά τους.

Ξέρω το όνομα του σύρτη. «Παλάμη της Ίσιδας», είναι το όνομά του.

Ξέρω την άκρη του σχοινιού. «Σχοινί του Πρεσβύτερου θεού», είναι το όνομά της.

Ξέρω το δικτυωτό. «Δικτυωτό της Ημέρας», είναι το όνομά του.

Ξέρω τους ψαράδες. «Ακερού, πρόγονοι του Ρα», είναι το όνομά τους.

Ξέρω τους τεμμενού. «Προπάτορες του Κηβ», είναι το όνομά τους.

Φέρνω σε σένα εκείνο που τρως, καθώς κι εκείνο που τρώω. Καταβροχθίζεις ό,τι και ο Κηβ με τον Όσιρη. Χαίρε, ω θεέ που κοιτάς πίσω, που κυριαρχείς πάνω στην καρδιά σου, εσύ Ψαρά που ρίχνεις τα δίχτυα σου και ανοίγεις μια διόδο μέσα από το χώμα. Χαίρετε Ψαράδες, γιοι των πατεράδων σας, που απλώνετε τα δίχτυα σας μέσα στην πόλη Νεφερσένετ. Μη με πιάνετε στο δίχτυ με το οποίο ψαρεύετε τους αδύναμους εχθρούς και πιάνετε τους περιπλανώμενους, γιατί γνωρίζω το Δίχτυ. Γνωρίζω το καλάμι και τα βαρίδια του. Ιδού, λοιπόν, έρχομαι. Έχω τον πάσσαλο με τα κυρτά άκρα μαζί μου, έχω την άκρη του σχοινιού στο χέρι μου, καθώς και το τραπέζι και τον κόφτη. Φθάνω και εισέρχομαι και ανοίγω το δρόμο μου. Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα εκείνου που πιάνει τα υδρόβια πουλιά; Σπάω το τόξο του, τον χτυπώ και τον διώχνω. Το σχοινί που έχω μαζί μου είναι η Κνήμη του θεού Σεσμού. Ο πάσσαλος με τα κυρτά άκρα είναι το Δάχτυλο του Σόκαρη. Το τραπέζι είναι η «Παλάμη της Ίσιδας» και το μαχαίρι μου είναι το «Μαχαίρι του Σεσμού».

Ιδού, έχω έλθει· κάθομαι στη βάρκα του Ρα· διαπλέω τη Λίμνη Τέστες στο βόρειο ουρανό· κάνω κι εγώ ό,τι κάνουν οι θεοί που τραγουδούν, όταν εξυμνούν το *Κα* μου και χαίρομαι, όπως αυτοί, και ζω όπως ζουν. Ανέρχομαι στην κλίμακα που ο Ρα έφτιαξε για μένα και ο Ωρος και ο Σηθ την κρατούν γερά με τα χέρια τους.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να επαναλαμβάνεται πάνω από το ειδώλιο του νεκρού που είναι τοποθετημένο στη βάρκα. Και ιδού! Φτιάξε μια βάρκα **Σεκτέτ** στα δεξιά του και μια βάρκα **Μάδετ** στα αριστερά του και γέμισέ τις με προσφορές από άρτο, οίνο και με όλα τα καλά, κατά την ημέρα των Γενεθλίων του Όσιρη. Η ψυχή εκείνου, στον οποίο θα προσφερθούν αυτά τα πράγματα, θα ζήσει παντοτινά και δεν θα πεθάνει για δεύτερη φορά.

153(6)

ΒΙΝΙΕΤΑ. Ένα δίχτυ γεμάτο με ψάρια σύρεται από τρεις κυνοκέφαλους πιθήκους.

Επωδή της διαφυγής από τον Ψαρά.

Ο **Θσιρης** Νου, ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρετε, ω Ψαράδες που εργάζεστε με τα δίχτυα και πιάνετε ψάρια. Χαίρετε εσείς γιοι των πατεράδων σας. Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα αυτού του μεγάλου και ισχυρού Δικτυού; «Πανταχού παρουσία», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του δικτυωτού; «Ισχύς της Ίσιδας», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του σχοινιού; «Κνήμη του Άτμου», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του πασσάλου; «Δάχτυλο του Σεσμού», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του σύρτη; «Αγκιστρο του Φθα», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του μαχαιριού; «Ρομφαία της Ίσιδας», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα των βαρυδιών; «Σίδερο στη μέση του ουρανού», είναι το όνομά τους.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του καλαμιού; «Φτερά του γερακιού», είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα των Ψαράδων; «Πίθηκοι», είναι το όνομά τους.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα του πλαισίου στο οποίο προσδένεται; «Οίκος της Σελήνης» είναι το όνομά του.

Ξέρετε ότι γνωρίζω το όνομα εκείνου που το χρησιμοποιεί; Είναι «ο μεγάλος Πρίγκηπας που διαμένει στην ανατολική πλευρά του ουρανού».

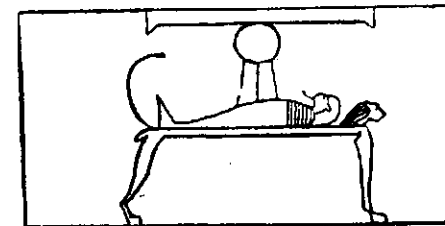
Το Μεγάλο Ον δεν θα με καταβροχθίσει. Ιδού, το Μεγάλο

Ον δεν θα με καταπιεί. Δεν κάθομαι απελπισμένος πλάι στα νερά, αλλά τρώω και ικανοποιούμαι και νεκρικές προσφορές βρίσκονται μπροστά μου.

Είμαι ο Νεχ, είμαι ο Ρα, αναδυόμενος από το Βυθό, και η ψυχή μου είναι ένας θεός. Εγώ δημιούργησα το Λόγο και η αδικία είναι αυτό που απεχθάνομαι. Είμαι ο Όσιρης, ο δημιουργός της Μαάτ με την οποία ο Ρα ζει καθημερινά. Με επικαλούνται σαν Ταύρο και στην Εννεάδα μου απευθύνονται με το όνομα Νεχ. Ήλθα σε ύπαρξη μαζί με την Άβυσσο με το όνομα Χεπερά με το οποίο αναδημιουργώ τον εαυτό μου καθημερινά. Είμαι ο Κύριος του Φωτός· εμφανίζομαι σαν Ρα, Κύριος της Ανατολής και παίρνω ζωή από τις ανατολές μου στον ορίζοντα. Ανέρχομαι στον ουρανό και κάθομαι στο θρόνο μου που είναι στην Ανατολή μαζί με τους γιους των Μεγάλων Όντων που είναι στις πεδιάδες και ελευθερώνω εκείνη που με ανύψωσε γαλήνια. Τρώω σαν τον Σώση, αφομοιώνω σαν τον Σώση και αποβάλλω σαν τον Σώση. Οι βασιλιάδες του Βορρά και του Νότου είναι μαζί μου, ο Χενσού είναι μαζί μου, οι κατασκευαστές δικτύων είναι μαζί μου, ενώ η θερμή μου αγκαλιάζει τη γη των ανθρώπων.

154

BINIETA. Αυτή η Επωδή δεν έχει βινιέτα στη θηβαϊκή απόδοση, όμως στη σαιτική βλέπουμε τη μούμια του πεθαμένου τοποθετημένη σε ένα νεκροκρέβατο με έναν ήλιο που την φωτίζει από ψηλά.

Επωδή της περιφρούρησης του σώματος για να μην χαθεί.

Ο **Θσιρης** Νου, ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε πατέρα μου Όσιρη! Έρχομαι σε σένα για να θεραπεύσεις τη σάρκα μου ώστε να μη χαθώ. Είμαι σαν τον πατέρα μου Χεπερά, το πρότυπο εκείνο που δεν γνωρίζει φθορά. Έλα και δυνάμωσε την πνοή μου, ω Κύριε της Πνοής που ενισχύεις εκείνα τα Όντα που είναι σαν κι εσένα. Διατήρησέ με και κάνε με ανθεκτικό, ω Κύριε της Ταφής. Βοήθησέ με να εισέλθω στη Περιοχή της Διάρκειας, όπως έγινε και με σένα και με τον πατέρα σου Άτμου του οποίου το σώμα δεν γνωρίζει φθορά, του οποίου η ύπαρξη δεν γνωρίζει φθορά. Ποτέ δεν έκανε ό,τι απεχθάνεσαι. Είθε το *Κα* σου να με συμπαθήσει και να μη με αποδιώξει. Είθε να μη γνωρίσω φθορά, γιατί σε υπηρετώ καλύτερα από οποιονδήποτε θεό ή θεά, από κοπάδια ζώων ή φίδια που θα φθαρούν. Είθε η ψυχή μου να ανέλθει ψηλά μετά θάνατον και να κατέλθει μόνο όταν θα έχει φθαρεί. Γιατί αυτός που καταστρέφεται, όλα τα οστά του φθείρονται, η σάρκα του σφαγιάζεται, τα κόκκαλά του μαλακώνουν, η σάρκα του σαπίζει και επέρχεται η καταστροφή και μετατρέπεται σε σκουλήκια και ένα τέλος τον περιμένει και χάνεται μπροστά στον Σώση, όπως κάθε θεός και θεά, και κάθε πτηνό, ψάρι, ερπετό και κάθε ζώο ή άλλο πράγμα. Γι' αυτό πέφτουν κάτω και με αναγνωρίζουν και ιδού, ο φόβος μου τα τρομάζει. Παρόμοια είναι η τύχη κάθε όντος μετά θάνατον είτε είναι ζώο ή πουλί, ψάρι ή ερπετό.

Ας προβάλλει η ζωή από το θάνατο και η καταστροφή, προκαλούμενη από τα ερπετά ας μη με οδηγήσει σε ένα τέλος και ας μην μου επιτεθούν με διάφορες μορφές. Μη με παραδίδεις στο σφαγέα που είναι στην αίθουσα βασανιστηρίων, ο οποίος τσακίζει τα μέλη και τα αφήνει να σαπίζουν, παραμένοντας ο ίδιος αόρατος, που καταστρέφει τα σώματα των νεκρών και ζει με τη σφαγή, που εκπληρώνει το έργο του και εκτελεί τις εντολές. Μη με παραδίδεις στα χέρια του και ας μην έχει εξουσία επάνω μου, γιατί είμαι κάτω από την προστασία σου, ω Κύριε των Θεών.

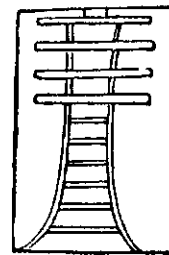
Χαίρε πατέρα μου Όσιρη, εσύ που διατηρείς το σώμα σου. Δεν καταστρέφεσαι, δεν γίνεσαι σκουλήκια, δεν μειώνεσαι, δεν φθείρεσαι, δεν σαπίζεις και δεν γεμίζεις σκουλήκια. Είμαι ο θεός Χεπερά και το σώμα μου θα έχει διαρκή ύπαρξη.

Δεν θα καταστραφώ, δεν θα σαπίσω, δεν θα γίνω σκουλήκια και δεν θα φθαρώ μπροστά στο Μάτι του Σώση. Θα έχω την ύπαρξή μου, θα υπάρχω. Θα ζω, θα ζω. Θα είμαι ισχυρός, θα είμαι δυνατός, θα είμαι ρωμαλέος. Θα αφυπνιστώ γαλήνιος. Δεν θα σαπίσω τα σπλάχνα μου δεν θα χαθούν. Δεν θα πληγωθώ. Το μάτι μου δεν θα καταστραφεί. Η μορφή του προσώπου μου δεν θα εξαφανιστεί. Το αυτί μου δεν θα γίνει κουφό. Το κεφάλι μου δεν θα χωριστεί από το λαιμό μου. Η γλώσσα μου δεν θα αποκοπεί. Τα μαλλιά μου δεν θα αφαιρεθούν. Τα φρύδια μου δεν θα ξυριστούν και δεν θα εμφανιστούν πληγές. Το σώμα μου θα διατηρηθεί, δεν θα χαθεί ούτε θα καταστραφεί στη γη.

XVII. ΦΥΛΑΚΤΑ ΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

155

BINIETA. Μια στήλη Δεδ.²⁵⁵

Επωδή της χρυσής στήλης Δεδ.

Ο **Όσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, λέει:

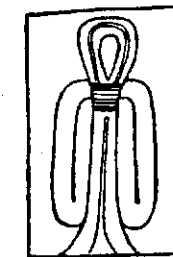
Σήκω, ω Όσιρη. (Έχεις τη σπονδυλική σου στήλη, ω Ατάραχη Καρδιά. Έχεις τον σβέρκο και την πλάτη, ω Ατάραχη Καρδιά). Στερεώσου στη βάση σου. Ρίχνω νερό από κάτω και σου φέρνω μια χρυσή στήλη Δεδ, για να νιώθεις χαρούμενος μέσα εκεί.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να επαναλαμβάνεται πάνω από μια χρυσή στήλη Δεδ στερεωμένη σε μια βάση από ξύλο συκομουριάς, που έχει ποτιστεί με άρωμα ανθέων **ανχαμού**, και δεμένη στο λαιμό του νεκρού την ημέρα της κηδείας. Αν αυτό το φυλακτό τοποθετηθεί στο λαιμό του, θα γίνει ένα τέλειο **Χου** στη Χώρα των Θεών και στις γιορτές του Νέου Έτους θα είναι πάντα σαν τους Συνοδούς του Όσιρη.

^{255.} Λέγεται ότι αντιπροσωπεύει το Δέντρο της Ζωής, του οποίου οι τέσσερις κλάδοι είναι τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα ή οι τέσσερις κόσμοι. Δεδ σημαίνει «σταθερότητα» και γι' αυτό πιστεύεται πως απεικονίζει τη σπονδυλική στήλη του Όσιρη και ιδιαίτερα το ιερό οστό. Η ανόρθωση της στήλης αυτής συμβόλιζε την ανάσταση του νεκρού Όσιρη.

156

BINIETA. Μια αγκράφα.²⁵⁶

Επωδή της αγκράφας από καρνεόλιο.

Ο **Όσιρης** Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, λέει:

Είθε το αίμα της Ίσιδας, οι δυνάμεις της Ίσιδας και οι μαγικές λέξεις της Ίσιδας να με κάνουν ισχυρό και να είναι ένα φυλακτό προστασίας από εκείνον που θα ήθελε να με μολύνει.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από μια αγκράφα από καρνεόλιο που έχει ποτιστεί με άρωμα ανθέων **ανχεμού**, στερεωμένη σε μια βάση από ξύλο συκομουριάς και τοποθετημένη στο λαιμό του νεκρού την ημέρα της κηδείας. Αν αυτό γίνει, οι δυνάμεις της Ίσιδας θα προστατεύουν τα άκρα του, ο γιος της Ωρος θα χαίρεται όταν τον βλέπει, δεν θα υπάρχουν κρυμμένοι τόποι στο πέρασμά του, ενώ το ένα του χέρι θα είναι πάντα στραμμένο προς τον ουρανό και το άλλο προς τη γη. Μην αφήσεις όμως κανέναν άλλον να το δει...

157

BINIETA. Ένας γύπας²⁵⁷ με ανοιχτά φτερά κρατάει το σύμβολο της ζωής σε κάθε νύχτι.

^{256.} Η αγκράφα αντιπροσωπεύει τη μήτρα της θεάς Μητέρας, Ίσιδας, από την οποία ο νεκρός αναγεννιόταν σαν θείο ον.

^{257.} Αυτό το αρπακτικό πουλί ήταν αφιερωμένο στη θεά Μουτ.

Επωδή του χρυσού γύπα που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Η Ίσιδα έρχεται και πετάει πάνω από την πόλη και ψάχνει για τον κρυμμένο τόπο του Ωρου, όταν βγαίνει από το βάλτο με τους παπύρους και ξυπνάει σε άσχημη κατάσταση. Παίρνει τη θέση του στη βάρκα του θεού και του παρέχεται η εξουσία του κόσμου. Μάχεται δυνατά και κάνει άθλους και αξιοσημείωτα κατορθώματα. Προκαλεί το δέος και εμπνέει σεβασμό. Η μητέρα του τον προστατεύει και διαλύει τους εχθρούς που κατευθύνονται εναντίά του.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από έναν χρυσό γύπα στο σώμα του οποίου έχει χαραχθεί. Ο γύπας ας τοποθετηθεί την ημέρα της κηδείας στο λαιμό του νεκρού για να τον προστατεύει παντοτινά.

158

BINIETA. Ένα περιλαίμιο.

Επωδή του χρυσού περιλαΐμιου που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού.

400

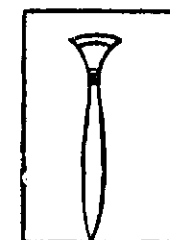
Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Ω πατέρα μου, αδελφέ μου, και μητέρα μου Ίσιδα, μου έχουν αφαιρεθεί οι επίδεσμοι από τα μάτια και βλέπω. Είμαι ένας από εκείνους που του έχουν αφαιρεθεί οι ταινίες και βλέπω τον Κηβ.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από το χρυσό περιλαίμιο στο οποίο και χαράσσεται και το περιλαίμιο πρέπει να τοποθετηθεί στο λαιμό του νεκρού την ημέρα της κηδείας.

159

BINIETA. Ένα φυλακτό Ουάτς.²⁵⁸

Επωδή του φυλακτού Ουάτς, φτιαγμένου από άστριο λίθο, που τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού.

Ο **Όσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε εσύ που έρχεσαι καθημερινά από το ναό του θεού, που μιλάς και περιφέρεσαι γύρω από την πύλη του Διπλού Όικου και παίρνεις τη δύναμη του πατέρα σου, δηλαδή το Πνευματικό Σώμα που είναι ο ταύρος της θείας τροφού Ρε-νενέτ. Δέχεσαι εκείνους που είναι αφοσιωμένοι σου και τους προσφέρεις μια ευκαιρία μπροστά στην πύλη.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από το Ουάτς φτιαγμένο από άστριο λίθο, στον οποίο και χαράζε-

²⁵⁸ Η Σκήπτρο που απεικονίζει ένα στέλεχος παπύρου. Προορισμός του φυλακτού αυτού ήταν να χαρίσει σφρίγος και να ξαναδώσει τα νιάτα στον άνθρωπο.

401

ται. Το **Ουάτς** τοποθετείται στο λαιμό του νεκρού.

160

BINIETA. Ο Θωθ, ο μεγάλος θεός, δίνοντας ένα φυλακτό **Ουάτς** από άστριο λίθο στον πεθαμένο.

Επωδή της Χορήγησης ενός Ουάτς από άστριο.

Ο γραφέας Νεβσενής, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι το **Ουάτς** από άστριο λίθο που δεν έχει ατέλειες, και που λατρεύει το χέρι του Θωθ, γιατί αυτός απεχθάνεται τις ατέλειες. Είναι σε τέλεια κατάσταση κι εγώ επίσης. Είναι άθικτο κι εγώ επίσης. Δεν φθείρεται κι εγώ το ίδιο. Τα λόγια του Θωθ είναι στη σπονδυλική σου στήλη, ω εσύ που προβάλλεις ατάραχος, Αρχοντα της Ηλιούπολης, δυνατό θεό που διαμένεις στη Βούτο. Ο Σώσης ξεκινάει και τον βρίσκει στην πόλη Σενμού κάτω από το όνομα Νεσέμ. Παίρνει τη θέση του κοντά στο μεγάλο Θεό. Ο Άτμου αναπαύεται στο μάτι του και τα μέλη του δεν γνωρίζουν φθορά.

161

BINIETA. Ο θεός Θωθ ανοίγοντας τις πύλες των τεσσάρων Ανέμων.

Επωδή του ανοίγματος των πυλών του ουρανού.

Αυτό ο Θωθ το κάνει για τον Όννωφρη όταν εισέρχεται στον ηλιακό δίσκο του.

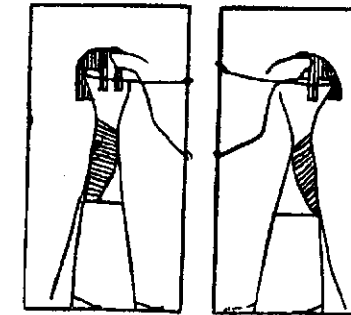
— Ο Ρα ζει· η χελώνα πεθαίνει. Αγνό είναι το σώμα στη γη και καθαρά είναι τα οστά του **Όσιρη** Αμ-χεντ Νεφερούβενφ, του θριαμβευτή.

402

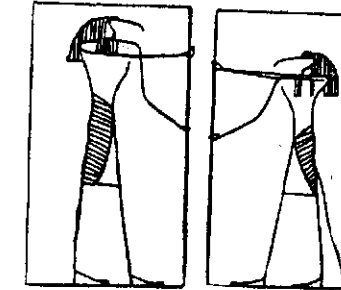
— Ο Ρα ζει· η χελώνα πεθαίνει. Ζωντανός είναι ο κλεισμένος στο φέρετρο, ο **Όσιρης** Νεφερούβενφ, ο θριαμβευτής.

Ο Ρα ζει· η χελώνα πεθαίνει. Ισχυρά είναι τα μέλη του **Όσιρη** Νεφερούβενφ, γιατί ο Κεμεννούφ τα προστατεύει.

Ο Ρα ζει· η χελώνα πεθαίνει. Τα μάνταλα πέφτουν και ανοίγει το στερέωμα.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Κάθε Πνευματικό Όν για το οποίο αυτές οι μαγικές εικόνες ζωγραφίζονται πάνω στο φέρετρό του, θα περάσει μέσα απ' αυτές τις τέσσερις πύλες στον ουρανό. Η πύλη του βόρειου ανέμου ανήκει στον Όσιρη, του νότιου ανέμου στον Ρα, του δυτικού ανέμου στην Ίσιδα και του βόρειου ανέμου στη Νέφθυ. Κάθε άνεμος απ' αυτούς πνέει στα ρουθούνια του, όταν ανέρχεται στην καθημερινή πορεία του. Ας μην κοινοποιηθεί σε κανέναν αμύητο αυτή η Επωδή. Είναι ένα μεγάλο μυστήριο και εκείνοι που κατοικούν στους βάλτους δεν το γνωρίζουν. Μην το επαναλαμβάνεις μπροστά σε οποιοδήποτε άτομο, εκτός του πατέρα σου ή του γιου σου. Όμως καλύτερα να είσαι μόνος, γιατί είναι πράγματι ένα εξαιρετικά μεγάλο μυστήριο για το οποίο κανείς δεν ξέρει τίποτα.

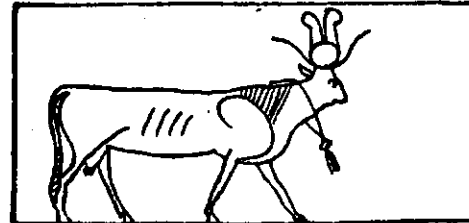
162

BINIETA. Μια αγελάδα που φέρει έναν δίσκο με φτερά ανάμεσα στα κέρατά της και φοράει στο λαιμό της περιλαίμιο από το οποίο κρέμεται το έμβλημα της ζωής.

Επωδή της δημιουργίας μιας φλόγας κάτω από το κεφάλι του

403

νεκρού.

Χαίρε, ω Παρ, ισχυρέ με τα ψηλά φτερά, Κύριε του στέμματος *Ουρερέτ* που κυβερνάς με το μαστίγιο. Είσαι ο κύριος του φαλλού. Ανέρχεσαι ψηλά και με τις ακτίνες σου φωτίζεις τον ουρανό και τη γη. Είσαι ο Κύριος των μεταμορφώσεων και έχεις πολλά περιβλήματα που κρύβεις στο Ιερό Μάτι κατά τη γέννησή του. Είσαι ο ισχυρότερος ανάμεσα στην *Εννεάδα* των θεών και διατρέχεις τον ουρανό με μεγάλες δρασκελιές. Είσαι ο δυνατός θεός και έρχεσαι και σώζεις τον αδύναμο και τον καταπιεσμένο. Άκουσε την έκκλησή μου. Είμαι η *Αγελάδα* και το θείο όνομά σου είναι στο στόμα μου. *Ακα-αγάχερ* είναι το όνομά σου. *Αουραουάα Κερσα-ανκρεβάθι* είναι το όνομά σου. *Χερσεράου* είναι το όνομά σου. *Καρσαθά* είναι το όνομά σου. *Υμνώ* το όνομά σου. Είμαι η *Αγελάδα* που ακούει την ικεσία, την ημέρα που τοποθετείς μια φλόγα κάτω από το κεφάλι του *Ρα*. Τοποθέτησέ την γι' αυτόν στη θεία πύλη της *Ηλιούπολης* και κάνε τον να γίνει σαν αυτόν που είναι στη γη: είναι η ψυχή σου, μην το ξεχνάς. Έλα στον *Όσιρη* *Αουφάνχ*, τον θριαμβευτή και τοποθέτησε μια φλόγα κάτω από το κεφάλι του, γιατί αυτός είναι η ψυχή του μεγάλου θεού Σώματος που είναι στην *Ηλιούπολη* και *Χου-χεπερούρου* είναι το όνομά του. *Βαρεκαθα-τσάου* είναι το όνομά του. Έλα και κάνε τον να γίνει σαν έναν από τους θεούς της συνοδείας σου, γιατί είναι σαν και σένα.

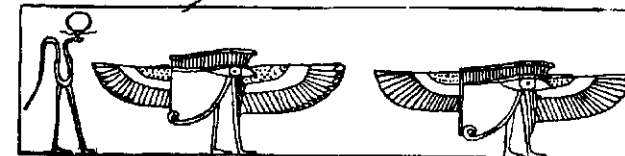
ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η *Επωδή* πρέπει να διαβαστεί πάνω από την εικόνα μιας *αγελάδας* που έχει φτιαχτεί από καθαρό χρυσάφι και να τοποθετηθεί στο λαιμό του πεθαμένου. Επίσης πρέπει να γραφεί σε νέο πάπυρο και να τοποθετηθεί κάτω

από το κεφάλι του, οπότε μια μεγάλη φλόγα θα τον περιβάλλει και θα τον θερμαίνει, όπως όταν ζούσε στη γη. Είναι μια μεγάλη προστατευτική δύναμη, γιατί επινοήθηκε από την *αγελάδα Ιχέτ* για το γιο της *Ρα* κατά τη δύση του, οπότε μια στρατιά πύρινων όντων περιέβαλαν την κατοικία του. Παρόμοια ο πεθαμένος θα γίνει θεός στον Άλλο Κόσμο και ποτέ δεν θα εκδιωχθεί από τους φύλακες οποιασδήποτε πύλης.

Και όταν τοποθετήσεις την εικόνα αυτής της *αγελάδας* στο λαιμό του νεκρού, πες: «*Αμμωνα, Αμμωνα που είσαι στον ουρανό, στρέψε το βλέμμα σου στο νεκρό σώμα του γιου σου και διατήρησέ τον υγιή και ακμαίο στον Άλλο Κόσμο*». Αυτό το *Βιβλίο* είναι ένα πολύ μεγάλο μυστήριο. Κανένα μάτι ανθρώπινο ας μην το δει, γιατί είναι *βεβήλωση* να το διαβάσει. Γι' αυτό το λόγο κρύψε το. «*Βίβλος της Κυρίας του Κρυμμένου Ναού*», είναι το όνομά του.

163

BINIETA. Φτερωτά Ιερά Μάτια με πόδια, καθώς και ένα φίδι με πόδια και δίσκο με κέρατα στο κεφάλι του.

Επωδές παρμένες από άλλα βιβλία και παρεμβαλλόμενες στη *Βίβλο* της *Ανάδυσης* στο Φως της Ημέρας.

Επωδή της διαφύλαξης του σώματος από φθορά στον Άλλο Κόσμο, προστασίας του νεκρού από εκείνους που καταβροχθίζουν ψυχές αιχμαλωτισμένες εκεί, περιφρούρησής του έναντι των πραγμάτων που μόλυνε στη γη, και διατήρησης των μελών και των οστών του υγιών και απαλλαγμένων από τα φίδια και τους θεούς που τα προσβάλλουν στον Άλλο Κόσμο και ενίσχυσης για να μπορεί να εμφανίζεται και να εισέρχεται όπου θέλει και να κάνει ό,τι ευχαριστεί την καρδιά του χωρίς εμπόδια.

Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, λέει:

Είμαι η ψυχή του μεγάλου θείου Σώματος που βρίσκεται στην Αθαβού, η οποία προστατεύει το σώμα του Χαρέθι που βρίσκεται στους βάλτους του Σινακαρέα. Ω ψυχή, που η καρδιά σου είναι ακούραστη στην ανατολή και τη δύση, που αναπαύεσαι μαζί με το μεγάλο θείο Σώμα που βρίσκεται στο Σεναπαρεγάνα, βοήθησε τον **Θσιρη** Αουφάνχ, τον θριαμβευτή, και ελευθέρωσε τον από τις ψυχές του «Θεού με το άγριο πρόσωπο», ο οποίος αρπάζει τις καρδιές, κομματιάζει τα μέλη και από τα στόματα του οποίου εξέρχεται πυρ που καταβροχθίζει τις ψυχές.

Χαίρε εσύ που είσαι κουλουριασμένος μέσα στο σώμα σου, που φλόγα ξεπηδάει από το πυρ και κάνει τη θάλασσα να αναβράζει με τέτοιο τρόπο, ώστε νερό να εκτοξεύεται λόγω της θερμής. Βοήθησε τη φλόγα να ξεφύγει από το πυρ, όπου κι αν είναι, για να υψωθεί ως το χέρι του **Θσιρη** Αουφάνχ, του θριαμβευτή, και να του χαρίσει αιώνια ύπαρξη. Ας είναι η ύπαρξή του σαν του ουρανού με το άπειρο διάστημά του.

Ο Ουρανός φυλάει την ψυχή του **Θσιρη** Αουφάνχ και η γη φυλάει τη μορφή του. Ελευθερώστε τον **Θσιρη** Αουφάνχ, τον θριαμβευτή, και μην τον ρίχνετε στα *κάουι* που καταβροχθίζουν τις ψυχές εκείνων που έχουν ενισχύσει το κακό. Ας είναι η ψυχή μέσα στο σώμα του και το σώμα μέσα στην ψυχή του και ας είναι κρυμμένος μέσα την κόρη του Ιερού Ματιού του θεού του οποίου το όνομα είναι Σαρέι-σαρέι-σάπου-νέτερ-άρι-κα που αναπαύεται στο βορειοδυτικό φρύδι του Απτ της Νουβίας και δεν κινείται προς την Ανατολή.

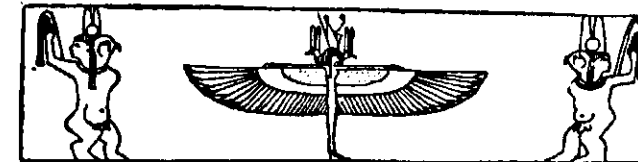
Χαίρε Άμμωνα, Ταύρε-Σκαρβαίε, Κύριε των Ιερών Ματιών. «Θεός της Κόρης της οποίας το Μάτι είναι τρομερό», είναι το όνομά σου. Ο **Θσιρης** Αουφάνχ, ο θριαμβευτής, γεννημένος από τον θριαμβευτή Σερετ-άμσου είναι εκπόρευση των δυο Ματιών σου. Σάρε-Σάρε-Χετ είναι το όνομα του ενός και Σάπου-Νέτερ-Άρι-Κα το όνομα του άλλου, αν και το δικό σου όνομα είναι «Σάκα-Άμεν-Σακανάσα στο φρύδι του Άτμου ο οποίος φωτίζει τις δυο χώρες». Επέτρεψε στον **Θσιρη** Αουφάνχ, τον θριαμβευτή, να ζει στη χώρα της Μαάτ και μην τον αφήνεις μόνο και έρημο, γιατί είναι απ' αυτή τη γη όπου δεν

εμφανίζεται πια και το όνομά του είναι Αν. Ας ζει σαν τέλειο Φωτεινό Ον, ή, όπως άλλοι λένε, ισχυρό Φωτεινό Ον, και ας είναι η ψυχή του μεγάλου θείου Σώματος που βρίσκεται στη Σάιδα, την πολιτεία της Νηίθ.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω σε ένα φίδι με πόδια που φέρει δίσκο και δυο κέρατα και πάνω από τα δυο **Ουτσάτ** που έχουν δυο μάτια και φτερά. Στην κόρη του ενός **Ουτσάτ** είναι η εικόνα του «Θεού με το υψωμένο χέρι» με το πρόσωπο της ψυχής και φτερά και μορφή γερακιού στην κόρη του άλλου **Ουτσάτ** είναι η εικόνα του «Θεού με υψωμένο χέρι» με πρόσωπο της Νηίθ και φτερά και μορφή γερακιού. Αυτή η Επωδή πρέπει να γραφεί με **άντι** πάνω σε πέτρα **μεχ** ή σε άστριο λίθο του Νότου ποτισμένο με νερό της δυτικής λίμνης της Αιγύπτου ή πάνω σε λινό επίδεσμο της **Ουατοέτ** με τον οποίο πρέπει να περιδεθεί κάθε μέλος. Έτσι ο νεκρός δεν θα εκδιωχθεί μπροστά στις πύλες του Άλλου Κόσμου· θα τρώει και θα πίνει και θα ζει άνετα όπως στη γη· κανένας δεν θα εκτοξεύσει κατηγορίες εναντίον του και θα προστατεύεται πάντα από τα χέρια του εχθρού. Αν αυτό το Βιβλίο επαναληφθεί γι' αυτόν στη γη, δεν θα συλληφθεί από εκείνους που κάνουν κακό στη γη· δεν θα του προκληθούν πληγές· δεν θα πεθάνει στα χέρια του σφαγέα του Σηθ· δεν θα κλειστεί σε καμιά φυλακή· αλλά θα εισέλθει στο κενό· βέτ και θα εμφανιστεί θριαμβικά και θα προβάλλει για να σκορπίσει τρόπο στους κακούς που υπάρχουν στη γη.

164

ΒΙΝΙΕΤΑ. Μια θεά με κεφάλι γυναίκας και δυο ακόμα κεφάλια γύπα, στέκεται με απλωμένα χέρια. Σε κάθε πλευρά της στέκει κι από ένας νάνος με δυο κεφάλια, ένα ανθρώπινο και

407

406

το άλλο γερακίσιο. Κάθε νάνος φοράει στο κεφάλι στέμμα με δίσκο και φτερά.

Μια άλλη Επωδή.

Χαίρε, ω Σέχετ-Βαστ-Ρα, Κυρία των θεών, φτερωτή, Κυρία της ταινίας Άνες, βασίλισσα των στεμμάτων του Νότου και του Βορρά, Μοναδική, Προστάτιδα του πατέρα σου, ανώτερη από όλους τους θεούς, Κάτοχε των λέξεων δύναμης στη Βάρκα των Εκατομμυρίων Ετών, εσύ που είσαι έξοχη, που προβάλλεις στον Σιωπηλό Τόπο, μητέρα του Πασακάσα, βασιλική σύζυγος του Παρεάκα-Χεπερού, Κυρία και Δέσποινα του τάφου, μητέρα του ορίζοντα του ουρανού, χαριτωμένη, αγαπημένη, καταστολέα της ανταρσίας. Μπροστά σου είναι οι προσφορές και στέκεσαι στην πλώρη της βάρκας του πατέρα σου για να αναστρέψεις τον Εχθρό. Εσύ τοποθετείς τη Μαάτ στην πλώρη της βάρκας του. Είσαι η θεά του πυρός Αμίτ, που δεν της διαφεύγει καμιά ευκαιρία: το όνομά σου είναι Τεκαρέσα-Πουσαρεμκακαρεμέτ. Είσαι σαν την ισχυρή φλόγα Σακενακάτ που είναι στην πλώρη της βάρκας του πατέρα σου Χारेпукака-Σαρσεβάιου, γιατί ιδού, έτσι προφέρεται το όνομα στη γλώσσα των Νέγρων και του Άντι και της Νουβίας. Σε υμνώ, ω Κυρία, που είσαι ισχυρότερη από όλους τους θεούς και ύμνοι λατρείας αναπέμπονται από την Ογδοάδα.²⁵⁹ Οι ζώσες ψυχές που είναι στα κελύφη τους εξυμνούν το μυστήριό σου. Ω εσύ που είσαι μητέρα τους, Πηγή απ' όπου ξεπήδησαν, που ετοιμάζεις γι' αυτές έναν τόπο ανάπαυσης στον κρυμμένο Άλλο Κόσμο, που διατηρείς τα οστά τους και τις προστατεύεις από τον τρόπο, που τις ισχυροποιείς στη χώρα της διάρκειας, που τις απομακρύνεις από την αίθουσα του κακού των ψυχών «Εκείνου με τη Φοβερή Όψη», που ανήκει στη Συντροφιά των θεών. «Βάβε που έρχεσαι από το Θεό με το τρομερό πρόσωπο που κρατάει το σώμα

259. Οι αρχέγονες οκτώ Οντότητες που λατρεύονταν στην Ερμούπολη συ- νιστούν από κοινού μια Οντότητα, που δημιούργησε ο Θωθ εκφωνώντας τη μαγική Λέξη (ή Λόγο). Αυτές είναι: Νουν και Νουνέτ, Χεχ και Χεχέτ, Κεκ και Κεκέτ, Άμμωνας και Άμμουνέτ.

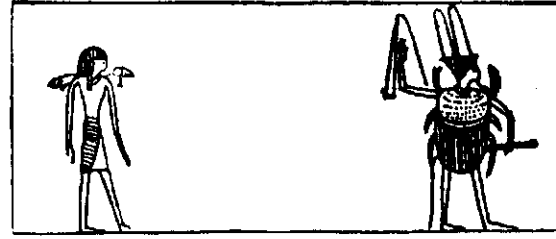
του κρυμμένο», είναι το όνομά σου. «Ατάρε-αμ-τσερ Κέμ- του-ρεννου-παρσέτα» είναι το όνομα του γιου σου. «Παννά- μα» είναι το όνομα του άλλου γιου σου. «Ιερό Μάτι της Σεχέτ, Ισχυρή Κυρία, Δέσποινα των Θεών» είναι το όνομά σου. «Εκ- πόρευση του...» είναι το όνομα της Μουτ που ισχυροποιεί τις ψυχές, διατηρεί τα σώματα υγιή και προστατεύει από τους εχθρούς που είναι στην αίθουσα του κακού. Η θεά λέει με το στόμα της, «Ποτέ δεν θα φυλακιστείτε και θα κάνω ό,τι λέτε, ω Τσάουι του θείου γιου, για τον οποίο εκτελέσατε τις ταφικές τελετές».

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Αυτή η Επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από μια εικόνα της Μουτ που έχει τρία κεφάλια. Το πρώτο είναι σαν της Πεχάτ και φέρει φτερά· το δεύτερο είναι ενός γύπα και φέρει φτερά. Η φιγούρα αυτή έχει και φαλλό και ένα ζευ- γάρι φτερούγες και νύχια λιονταριού και πρέπει να ζωγραφι- στεί με **αντ** και σκόνη **ουάτς** ανακαταμένα με κίτρινο χρώμα πάνω σε λινό επίδεσμο **άνες**. Μπροστά στέκει ένας νάνος και πίσω ένας άλλος. Ο καθένας έχει το χέρι υψωμένο, φέρει φτερά και δυο πρόσωπα, το ένα ανθρώπινο και το άλλο γε- ρακίσιο και σώμα παχύ. Τότε ο πεθαμένος θεοποιείται και ζει μαζί με τους θεούς στον Άλλο Κόσμο. Ποτέ δεν θα εκδιω- χθεί. Η σάρκα του και τα οστά του είναι σαν εκείνων που δεν πεθαίνουν ποτέ· θα πίνει νερό από την πηγή της ζωής· θα του χορηγηθεί κατρίκια στον Ασφοδελό Λειμώνα· θα γίνει ένα άστρο του ουρανού· θα αντιταχθεί στον όφη **Νεκάου** και στον **Ταρ**, που ζουν στον Άλλο Κόσμο· δεν θα φυλακιστεί μαζί με τις ψυχές που αλυσοδέρονται· θα απελευθερωθεί όπου κι αν βρίσκεται· και φίδια δεν θα τον καταβροχθίσουν.

165

ΒΙΝΙΕΤΑ. Ένας ιθυφαλλικός θεός με σώμα σκαραβαίου φέρει στο κεφάλι του φτερά και το δεξί του χέρι είναι υψω- μένο. Πίσω του είναι ένας άνδρας με κεφάλι κριού σε κάθε ώμο.

Επωδή της έλευσης στην πύλη.

Για να κάνεις το σώμα να καρποφορήσει και να πιεί νερό και να μην εξαφανιστεί, επανάλαβε τα ακόλουθα:

Χαίρε, ω Βεχεννού, Βεχεννού· ω Πρίγκηπα, Πρίγκηπα· ω Άμμωνα, Άμμωνα· ω Ρα-Ιουκάσα· ω θεέ, Πρίγκηπα των θεών του ανατολικού ουρανού, ω Άμεν-Ναθεκερέθι-Άμεν. Ω εσύ με το κρυμμένο περίβλημα, με τη μυστική μορφή, Κύριε των δυο κεράτων... της Νουτ, το όνομά σου είναι Να-αρίκ ή, όπως άλλοι λένε, Κα-αρίκα. Κασαϊκα είναι το όνομά σου. Αρεθικασαθίκα είναι το όνομά σου. Άμεν-ανκα-εντεκ-σάρε ή, όπως άλλοι λένε, Θεκσάρε-Άμεν-Περέθι είναι το όνομά σου. Ω Άμμωνα, κάνω ικεσία σε σένα και ξέρω το όνομά σου. Οι μεταμορφώσεις σου είναι στο στόμα μου, το περίβλημά σου είναι μπροστά στα μάτια μου. Έλα, σε ικετεύω, και τοποθέτησε τον κληρονόμο και την εικόνα σου, τον **Οσιρη** Αουφάνχ, τον θριαμβευτή, γιο του θριαμβευτή Σερέτ-Άμ-σού, στον Αιώνιο Κόσμο. Άφησε να αναπαυθούν τα μέλη του στη Χώρα των Θεών ή, όπως άλλοι λένε, στον Άλλο Κόσμο. Ας γίνει το σώμα του σαν του θεού. Ας διαφύγει από την Αίθουσα του Κακού και ας μην φυλακιστεί εκεί. Λατρεύω το όνομά σου. Μου δημιουργείς ένα περίβλημα, κατανοείς την ομιλία μου και την γνωρίζεις πολύ καλά.

— «Άμμωνας» είναι το όνομά σου. Ω Ρετασασάκα, δημιούργησα για σένα ένα περίβλημα, δηλαδή ψυχή. «Ιρεκάι» είναι το όνομά σου. «Μαρκάθα» είναι το όνομά σου. «Περέι» είναι το όνομά σου. «Νασακούβου» είναι το όνομά σου. «Θανάσα-Θανάσα» είναι το όνομά σου. «Σαρεσαθακάθα» είναι το όνομά σου.

— Ω Άμμωνα, Άμμωνα, ω θεέ, θεέ Άμμωνα, λατρεύω το όνομά σου. Επίτρεψέ μου να σε κατανοήσω. Βοήθησέ με να μένω α-

τάραχος στον Άλλο Κόσμο και να κατέχω όλα τα μέλη μου.

— Η Ψυχή, που είναι στη Νουτ, λέει: «Η θεία δύναμή μου θα σε προστατεύει και θα εκπληρώνω ό,τι ζητάς».

ΡΟΥΜΠΙΚΑ. Αυτή η επωδή πρέπει να διαβαστεί πάνω από την εικόνα του «θεού με το υψωμένο χέρι» που έχει φτερά στο κεφάλι του· τα πόδια είναι χωριστά και η μέση του έχει τη μορφή σκαρβαίου. Πρέπει να ζωγραφιστεί γαλάζιος με λαζουρίτη ανακατεμένο με νερό **καμάι**. Διαβάζεται επίσης πάνω από την εικόνα με ανθρώπινο κεφάλι και χέρια απλωτά· πάνω από το δεξιό ώμο υπάρχει το κεφάλι ενός κριού καθώς και πάνω από τον αριστερό. Ζωγράφισε σε λινό ύφασμα την εικόνα του «θεού με το υψωμένο χέρι» πάνω από την καρδιά και την άλλη εικόνα πάνω από τα στήθη. Ας μην το μάθει ο Σουκάτι που ζει στον Άλλο Κόσμο. Μ' αυτόν τον τρόπο ο νεκρός θα πίνει νερό από την πηγή του ποταμού και θα λάμπει ψηλά σαν τα άστρα του ουρανού.

166

BINIETA. Ένα προσκέφαλο.²⁶⁰

Επωδή του Μαξιλαριού.

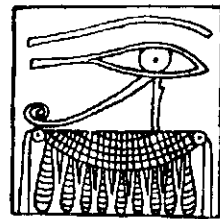
Σηκώνεσαι, ω άρρωστε που είσαι ξαπλωμένος, ω γραφέα Νεβσενή. Υψώνουν το κεφάλι σου στον ορίζοντα. Σηκώνεσαι και στέκεσαι θριαμβικά λόγω αυτού που έγινε για χάρη

²⁶⁰ Το προσκέφαλο αυτό τοποθετείται στο φέρετρο κάτω από τον αυχένα της μούμιας και προσρισμός του είναι να αναστηλώσει και να προστατεύσει το κεφάλι του νεκρού.

σου. Ο Φθα ανατρέπει τους εχθρούς σου, σύμφωνα με ό,τι έχει οριστεί για σένα. Είσαι ο Ώρος, ο γιος της Αθώρος, ο Νεσερτ και η Νεσερτέτ που επιστρέφει το κεφάλι μετά τη σφαγή. Το κεφάλι σου δεν θα απομακρυνθεί από σένα· ποτέ δεν θα απομακρυνθεί από σένα.

167

BINIETA. Ένα Ουτσάτ στηριγμένο πάνω σε ένα χρυσό έμβλημα.

Επωδή της προσκόμισης του Ιερού Ματιού.

Ο Νεβσενής, ο γραφέας, λέει:

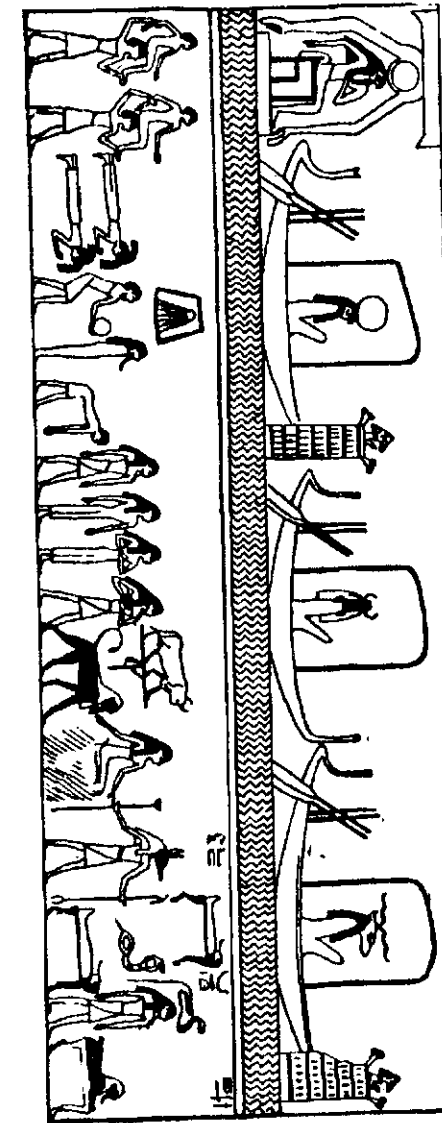
Ο Θωθ έφερε το Ουτσάτ, ω Ρα, και το έκανε να γαληνέψει αφού αποσπάστηκε. Είχε προσβληθεί σοβαρά από την καταγίδα, αλλά ο Θωθ το έκανε να γαληνεύσει αφού αποσπάστηκε από τον τυφώνα. Είμαι ακμαίος κι αυτό είναι ακμαίο. Είμαι ακμαίος κι αυτό είναι ακμαίο· και ο Νεβσενής, ο κύριος της ευσέβειας, είναι ακμαίος.

168

BINIETA. Ένα ποτάμι στο οποίο πλέουν τρεις βάρκες. Στην πρώτη είναι ο Χνούφης, στη δεύτερη ο Χεπερά και στην τρίτη ο Ρα· ο κάθε θεός κάθεται μέσα στο ιερό του. Ο Αρποκράτης κατέχει τη θέση τού παρατηρητή στις βάρκες του Χνούφη και του Ρα. Πίσω από τις βάρκες ο Ρα κάθεται σε έναν θρόνο που είναι πάνω στα νερά. Δυο χέρια εκτείνονται από τον ουρανό και τον περικλείουν. Μια ανθρωποκέφαλη σφίγγα πάνω σε ένα νεκροκρέβατο. Ένας θεός με ένα φίδι στο κεφάλι του. Δυο θεοί πάνω σε νεκροκρέβατα με ένα φίδι ανάμεσά τους. Ο Άνουβης. Μια θεά καθισμένη. Ένας ταύρος πάνω

412

σε ένα στήριγμα. Ένα ανθρωποκέφαλο λιοντάρι. Δυο θεοί και δυο θεές. Μια ανθρωπίνη φιγούρα που γέρνει μπροστά και μια μούμια. Ένας άνδρας που κρατάει έναν δίσκο. Ένας δίσκος που ακτινοβολεί φως. Δυο γυναίκες ξαπλωμένες μπρούμυτα. Δυο άνδρες, που ο καθένας μεταφέρει ένα ανθρώπινο ον στο κεφάλι του.

413

Μέρος Α'

I. Είθε αυτοί που μεταφέρουν το φορτίο ψηλά στον ουρανό μπροστά από τη βάρκα του Ρα να βοηθήσουν τον **Θσιρη...** να δει τον Ρα όταν ανατέλλει.

BINIETA. Ένας θεός μεταφέρει ένα παιδί στους ώμους του και υπάρχει ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** κύριος των προσφορών της Αμέντας, μέσα στα Ηλύσια Πεδία.

II. Είθε αυτοί που μεταφέρουν το φορτίο ψηλά στον ουρανό μπροστά από τη βάρκα του Ρα να βοηθήσουν τον **Θσιρη...** να δει τον Ρα όταν ανατέλλει.

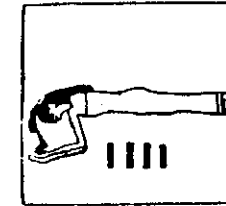
BINIETA. Ένας θεός μεταφέρει ένα παιδί στους ώμους του και υπάρχει ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** ο λάτρης του μεγάλου Θεού, του Κυρίου της όμορφης Αμέντας.

III. Είθε αυτοί που παροτρύνουν τον Ρα να βοηθήσουν ώστε αμβροσία να προσφέρεται στον **Θσιρη...** όπως στους συνοδούς του Ρα όταν δύει.

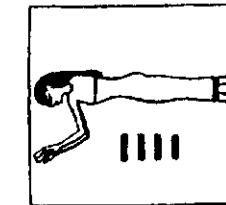
BINIETA. Μια γυναίκα ξαπλωμένη μπρούμυτα και ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** όταν έρχεται ο Ώρος, Κύριος της Βουνοκορφής.

IV. Είθε οι κάτοχοι προσφορών να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να συνεχίσει να υπάρχει, όπως εκείνοι που είναι στον Άλλο Κόσμο.

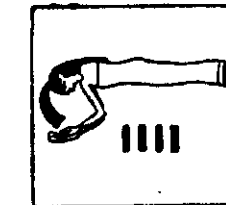
BINIETA. Μια γυναίκα ξαπλωμένη μπρούμυτα και ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** που εξέρχεται και εισέρχεται πάντα μαζί με τον Ρα.

V. Είθε εκείνοι που ανοικοδομούν να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να φθάσει άνετα στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας.

BINIETA. Μια γυναίκα ξαπλωμένη μπρούμυτα και ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-ρής...** σαν κύριος των προσφορών στην όμορφη Αμέντα.

VI. Είθε εκείνοι που επιδίδονται σε λατρεία να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρής...** να ακολουθεί τον Ρα στη βάρκα του.

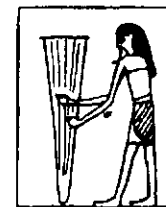
BINIETA. Ένας θεός γέρνοντας μπροστά και ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-ρής...** που προχωράει με μεγάλες δρασκελιές μαζί με τους θεούς του Άλλου Κόσμου.

VII. Είθε εκείνοι που κάνουν προσφορές, και ετοιμάζουν θυσιαστήρια γεύματα στους θεούς, να χορηγούν αμβροσία στον **Θσιρής...** στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός που κρατάει όρθιο ένα κωνικό αντικείμενο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-ρής...** μαζί με κείνους των οποίων οι ψυχές στέκονται στην Πύλη.

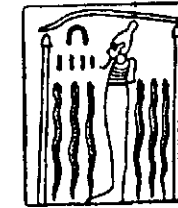
Μέρος Β'

Οι θεοί του όγδοου Σπηλαίου στον Άλλο Κόσμο, που οι μορφές

τους είναι μυστηριώδεις και που αναπνέουν αέρα.

I. Είθε οι θεοί που διαμένουν στα ιερά τους τα οποία βρίσκονται στην Άβυσσο των Υδάτων, να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρής...** να πίνει νερό.

BINIETA. Ένας θεός μέσα σε ένα ιερό με τρία φίδια μπροστά και τρία πίσω του. Στην είσοδο του ιερού υπάρχει ο αριθμός δεκατέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-ρής...** Είθε η ψυχή του να ζει και το σώμα του να διατηρείται στον Άλλο Κόσμο.

II. Είθε οι θεοί που είναι στην ακολουθία του Θσιρής να βοηθήσουν ώστε το σώμα του **Θσιρής...** να παραμένει μαζί με το Πνευματικό Σώμα του.

BINIETA. Μια βινιέτα, ένας θεός και ο αριθμός δεκατέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-ρής...** μαζί με το μεγάλο Θεό μέσα στη βάρκα του.

III. Είθε ο Άχα να επιτρέψει στον **Θσιρής...** να υμνεί τον Ρα όταν ανατέλλει.

BINIETA. Ένας θεός που στέκεται όρθιος κρατώντας ένα σκήπτρο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Οσι-ρής...** ο θριαμβευτής, που συγκαταλέγεται μ' εκείνους που εποπτεύουν στους βωμούς τους.

IV. Είθε ο Άμμωνας να δώσει δύναμη στον **Οσιρής...** μέσα στην Αίθουσα του Κηβ.

BINIETA. Μια αγελάδα πάνω σε ένα στήριγμα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Οσι-ρής...** ο θριαμβευτής, που γνωρίζει όλα τα μυστήρια του Άλλου Κόσμου.

V. Είθε ο Σέτα²⁶¹ να κάνει το σώμα του **Οσιρής...** να αναπτύσσεται και να είναι ακμαίο στη γη και στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Οσιρής...** σαν κύριος με τις μεγάλες δρασκελιές στον Άλλο Κόσμο και στο **Ρεστάου**.

261. Σέτα σημαίνει μυστικός, μυστηριώδης και ένα από τα ονόματα της θεάς-γάτας Μαστ ήταν Σέτατ, «μυστηριώδης». Ο Σέτα ήταν θεός-χελώνα και μια από τις τρεις Ψυχές της Ερμούπολης' οι άλλες δυο είναι ο Θωθ και ο Άτρου.

VI. Είθε ο Σεδέκ²⁶² να χορηγεί αμβροσία και νέκταρ στον **Οσιρής...** μαζί με σένα στον Οίκο του Όσιρη.

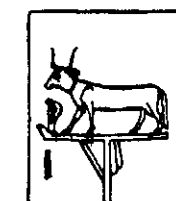
BINIETA. Ένα αστέρι. Επίσης ένας θεός που στέκεται όρθιος με μια πλατφόρμα πάνω στο κεφάλι του όπου βλέπουμε μια αγελάδα και έναν ουραίο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Οσι-ρής...** που εισέρχεται σε όλους τους μυστικούς τόπους του Άλλου Κόσμου.

VII. Είθε ο Σεσσέτα Ασάρ²⁶³ να βοηθήσει ώστε ο **Οσιρής...** να γίνει ο κύριος με τις μεγάλες δρασκελιές στην Ιερή Χώρα.

BINIETA. Μια αγελάδα που στέκει πάνω σε μια πλατφόρμα μαζί με έναν ουραίο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Οσι-ρής...** όταν γίνεται κάτοχος μιας κατοικίας στον Άλλο Κόσμο.

VIII. Είθε ο Σερέμ να μην επιτρέψει σε κανένα κακό να προσβάλει τον **Οσιρής...** στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός που στέκεται όρθιος.

262. Θεός με μορφή ταύρου.

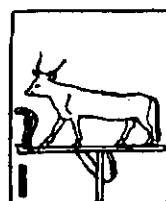
263. Δηλαδή, «Ο Αποκρύπτων τον Όσιρη».

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο **Θσιρής...** η ψυχή που ακροάζεται τους κόσμους των θεών.

ΙΧ. Είθε ο Στα²⁶⁴ να βοηθήσει ώστε ο **Θσιρής...** να μπορεί να βλέπει τον Ρα όταν ανατέλλει και δύει.

BINIETA. Μια αγελάδα και ένας ουραίος πάνω σε ένα στήριγμα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** Είθε τα μέλη του να είναι πάντα ζωντανά και τα άκρα του ακμαία.

Χ. Είθε ο Σενκ²⁶⁵ να μεταδώσει τη λάμψη του στον **Θσιρής...** στη γη και να τον καταστήσει ισχυρό στην Αμέντα.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος.

264. Αιγυπτιακός θεός. Στα σημαίνει «Τελετάρχης».

265. Σενκ σημαίνει «Λαμπρός, Φωτεινός».

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** Είθε τα πόδια του να είναι γερά και να είναι κάτοχος μιας κατοικίας στην Αμέντα.

ΧΙ. Είθε Αυτός που ζει στο σκοτάδι²⁶⁶ να βοηθήσει, ώστε ο **Θσιρής...** να συγκαταλέγεται μ' εκείνους που εποπτεύουν στους βωμούς τους.

BINIETA. Ένας θεός με κεφάλι κροκοδείλου που στέκεται όρθιος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** που είναι στον αιώνιο Άλλο Κόσμο.

ΧΙΙ. Είθε οι Βαλασμωτές να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρής...** να ζει κοντά στο μεγάλο Θεό, τον Κύριο της Αμέντας.

BINIETA. Ο θεός που στέκει όρθιος και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** Είθε να έχει δυνατά χέρια και ισχυρή καρδιά στον Άλλο Κόσμο.

266. Δηλαδή ο Ωρος.

XIII. Είθε εκείνοι των οποίων τα χέρια είναι κρυμμένα να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να είναι μαζί τους στον Άλλο Κόσμο.

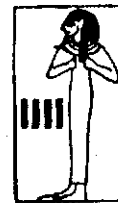
BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και κρύβει κάτι με τα χέρια του.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** Είθε να τον οδηγήσουν στο θρόνο του Όσιρη.

XIV. Είθε εκείνοι των οποίων τα χέρια είναι κρυμμένα να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να είναι ακμαίος και να γίνονται πάντα προσφορές σ' αυτόν.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και κρύβει κάτι με τα χέρια του επίσης ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** που είναι κύριος των κεράτων και ακροάζεται τους κόσμους των θεών.

XV. Είθε εκείνοι που τα άκρα τους είναι κρυμμένα να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να είναι αληθινός μπροστά στον Ρα και στην Εννεάδα του.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-**

ρης... ο κύριος του φαλλού που ξετρελαίνει πάντα τις γυναίκες.

XVI. Είθε οι ψυχές που αναδύονται να επικυρώσουν την αλήθεια των λόγων του **Θσιρη...** μπροστά στους θεούς που είναι μαζί τους.

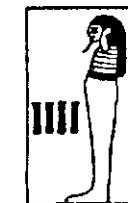
BINIETA. Ένα πουλί πάνω σ' ένα δέντρο και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** μπροστά στους ζώντες, τους κυρίους της αιωνιότητας.

XVII. Είθε εκείνοι που ανήκουν... να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να απολαμβάνει προσφορές στη γη όπως οι θεοί.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-**

ρης... που απολαμβάνει άφθονη αμβροσία στον Άλλο Κόσμο.

XVIII. Είθε εκείνοι που λαμβάνουν, να βοηθήσουν ώστε ο **Όσιρης**... να εισέρχεται σε όλους τους μυστικούς τόπους του Άλλου Κόσμου.

BINIETA. Ένας θεός που υποκλίνεται και πίσω του ένα αστέρι.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που απολαμβάνει προσφορές στη γη και εποπτεύει στους βωμούς.

XIX. Είθε οι Ανενίτ να βοηθήσουν ώστε ο **Όσιρης**... να ζει μαζί με το μεγάλο Θεό σαν κάτοχος του φαλλού ενώπιον...

BINIETA. Μια γυναίκα γονατιστή πάνω σε ένα νεκροκρέβατο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... ο οποίος πρόκειται να κατοικήσει στο μυστικό τόπο του Σκότους.

XX. Είθε ο Όσιρης-Άνουβης να βοηθήσει ώστε ο **Όσιρης**... να έχει έναν θρόνο στην Ιερή Χώρα.

BINIETA. Ο Άνουβης κρατώντας ένα ιερακοκέφαλο σκήπτρο σε κάθε χέρι.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που θα μπει και θα διασχίσει τον πυλώνα του Όσιρη.

Μέρος Γ'

Οι θεοί του δέκατου Σπηλαίου στον Άλλο Κόσμο που πρέπει να εξυμνούνται και των οποίων τα μυστήρια είναι ιερά.

I. Είθε Εκείνοι που είναι κάτοικοι του φωτός να βοηθήσουν, ώστε ο **Όσιρης**... να λάμψει στο σκοτάδι.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και μπροστά του ο αριθμός οκτώ.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που εξυμνεί το μεγάλο Θεό στον τόπο του κάθε μέρα.

II. Είθε οι Βασανιστές να βοηθήσουν ώστε ο **Όσιρης**... να ζει ανάμεσα στους θεούς που τραγουδούν.

BINIETA. Μια θεά στέκει όρθια κρατώντας στο υψωμένο χέρι ένα τσεκουράκι από το οποίο τρέχουν σταγόνες αίματος. Δίπλα βλέπουμε τον αριθμό οκτώ.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... την ημέρα που εκδιώκει

τον όφη *Βι*, τον ισχυρό εχθρό.

III. Είθε η Εννεάδα που περιφρουρεί τους κατοίκους του Άλλου Κόσμου να χορηγεί στον *Όσιρη*... την πνοή της ζωής στη γη και στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός ξαπλωμένος σε ένα νεκροκρέβατο και από κάτω ο αριθμός εννέα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που εκτείνει το χέρι του και απωθεί εκείνον που έρχεται.

IV. Είθε η Εννεάδα με τα κρυμμένα χέρια να καταστήσει φωτεινό τον *Όσιρη*... σαν τα Φωτεινά Όντα.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και μπροστά του ο αριθμός εννέα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που είναι ακμαίος στη γη και στον Άλλο Κόσμο.

V. Είθε η Κρυμμένη θεά να βοηθήσει, ώστε ο *Όσιρης*... να αναπύσσεται και το σώμα του να διατηρείται όπως των θεών που διαμένουν στον Άλλο Κόσμο.

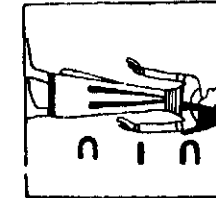
BINIETA. Μια γυναίκα που στέκει μπροστά σε ένα Ιερό Μάτι.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... του οποίου η ψυχή διαμένει σε όποιο τόπο της αρέσει.

VI. Είθε οι ψυχές των θεών που συνιστούν τα μέλη του *Όσιρη* να βοηθήσουν ώστε ο *Όσιρης*... να παραμένει ατάραχος.

BINIETA. Μια γυναίκα ξαπλωμένη σε ύπτια θέση και ο αριθμός είκοσι ένα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που έχει μια τιμητική θέση στον Άλλο Κόσμο.

VII. Είθε Εκείνοι που εξυμνούν τον Ρα να μην εκδιώξουν τον *Όσιρη*... από τους πυλώνες του Άλλου Κόσμου.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που αναδύεται στο φως της Ημέρας και αναζωογονεί-

ται στον Δροσερό Τόπο.

VIII. Είθε τα Όντα με την πολεμοχαρή όψη να χαρίζουν δροσιά στον **Θσιρη...** στο φλεγόμενο έδαφος.

BINIETA. Μια γυναίκα στέκει όρθια και δίπλα της ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** που κάθεται στο ιερό μαζί με το μεγάλο Θεό.

Μέρος Δ'

Οι θεοί του εντέκατου Σπηλαίου του Άλλου Κόσμου.

I. Είθε η Αμεμέτ²⁶⁷ να βοηθήσει ώστε ο **Θσιρης...** να είναι ισχυρός μπροστά στο μεγάλο Θεό στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Μια γυναίκα μέσα σε ένα ιερό.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** που είναι σαν το Θεό Χεπερά στον Άλλο Κόσμο.

II. Είθε η Ψυχή της Αμεντ²⁶⁸ να διασφαλίζει δείπνα για τον

267. Αμεμέτ σημαίνει «Καταβροχθίστρια νεκρών». Είναι μια θεά με μορφή ιπποποτάμου που στέκει πίσω από τον Θωθ μέσα στην Αίθουσα της Κρίσης.

Θσιρη... στη γη και στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** ο κύριος της γαλήνιας διαμονής στο βουνό του Άλλου Κόσμου.

III. Είθε η Ψυχή της Γης να βοηθήσει τον **Θσιρη...** να θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς του στον ουρανό και στη γη.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος με κρεμασμένα τα χέρια και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** του οποίου το σώμα είναι καλά κρυμμένο για όποιον θα επιθυμούσε να το δει.

IV. Είθε εκείνοι που ψάλλουν ύμνους να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να είναι σαν τους θείους κωπηλάτες στον ουρανό.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος με τα χέρια υψωμένα. Επίσης ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσι-**

268. Σύζυγος του Άμωνα, αλλά και θεά της Αμέντας, μέλος της Εννεάδας της Ερμούπολης.

ρης... που διασχίζει τους μυστικούς πυλώνες.

V. Είθε η Εννεάδα που εξουσιάζει στην Αμέντα να βοηθήσει ώστε ο **Όσιρης**... να εισέλθει στη μυστική πύλη του Οίκου του Όσιρη.

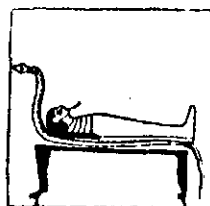
BINIETA. Ένας θεός ξαπλωμένος στο νεκροκρέβατο και ο αριθμός εννιά.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που προχωράει με μεγάλες δρασκειλές μαζί με τους θεούς στον Άλλο Κόσμο.

VI. Είθε η Εννεάδα που συνοδεύει τον Όσιρη να βοηθήσει ώστε ο **Όσιρης**... να έχει δύναμη πάνω στους εχθρούς του.

BINIETA. Ένας θεός ξαπλωμένος σε νεκροκρέβατο. Κάτω ή δίπλα από το σώμα του ένα φίδι με υψωμένο το κεφάλι του.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που γίνεται όλο και πιο τέλεια ψυχή καθημερινά.

VII. Είθε ο Άκε να βοηθήσει ώστε ο **Όσιρης**... να είναι μαζί με τον Ρα και να περιφέρεται πάντα στον ουρανό.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος, κρατώντας σκήπτρο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... που είναι στη συνοδεία εκείνου ο οποίος διαμένει στον Οίκο των Βαλσαμωτών, του Κυρίου της Ιερής Χώρας.

VIII. Είθε ο Βαλσαμωτής του Όσιρη να βοηθήσει ώστε η ψυχή του **Όσιρη**... να ζει και να μην πεθάνει για δεύτερη φορά.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και δίπλα βλέπουμε τον αριθμό τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... για τον οποίο γίνονται θρήνοι όπως και για το θεό του.

IX. Είθε οι Εννιά Φύλακες να βοηθήσουν ώστε ο **Όσιρης**... να αφυπνιστεί και να μην καταστραφεί ποτέ.

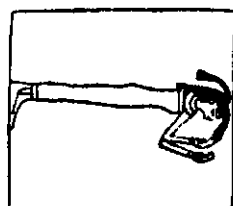
BINIETA. Ο Άνουβης πάνω σε ένα στήριγμα και δίπλα ο αριθμός εννιά.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Όσιρης**... ο θριαμβευτής, ενώπιον του Όσιρη, του Κυρίου της λιμναίας περιοχής.

X. Είθε οι Εννιά Θρηνωδοί να θρηνήσουν τον **Θσιρη**... όπως έκαναν για τον **Θσιρη**.

BINIETA. Μια γυναίκα ξαπλωμένη μπρούμυτα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρη**... όταν η ψυχή του εμφανίζεται μαζί με το Φωτεινό Σώμα του.

XI. Είθε Αυτός που επικαλείται τον Ρα, να καλέσει τον **Θσιρη**... μπροστά στον Ρα και την Εννεάδα του.

BINIETA. Ένας θεός που καλεί κάποιον.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρη**... όταν η ψυχή του πηγαίνει στον κρυμμένο τόπο, εγκαταλείποντας τη γη.

XII. Είθε ο Άκεν να απομακρύνει κάθε κακό από τον **Θσιρη**... για πάντα.

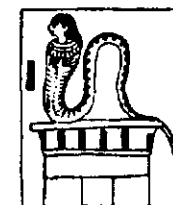
BINIETA. Ένας θεός με τα χέρια κάτω.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρη**... όταν εισέρχεται ατάραχος και θριαμβευτής.

XIII. Είθε Εκείνοι που κατοικούν στην Κόκκινη Χώρα να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης**... να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται με μεγάλες δρασκειλές σαν τους κυρίους του Άλλου Κόσμου.

BINIETA. Ένα φίδι με γυναικείο κεφάλι πάνω από έναν πυλώνα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρη**... που εισέρχεται και εξέρχεται μέσα από την πύλη του Άλλου Κόσμου.

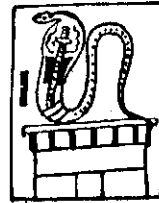
XIV. Είθε η κόκκινη θεά να βοηθήσει ώστε ο **Θσιρης**... να έχει κυριαρχία πάνω στα ύδατα.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γή με ένα αγγείο ο **Θσιρη**... όταν ανέρχεται στη Μεγάλη Κλίμακα.

XV. Είθε η Μεχενίτ²⁶⁹ να βοηθήσει ώστε ο *Όσιρης*... να είναι μια διακεκριμένη οντότητα στον Άλλο Κόσμο.
BINIETA. Ένα φίδι πάνω σε έναν πυλώνα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... σαν τέλεια ψυχή στο ιερό του.

XVI. Είθε Εκείνοι που διαμένουν μαζί με την Μεχενίτ να βοηθήσουν ώστε ο *Όσιρης*... να προχωράει με μεγάλες δρασκελιές στους ιερούς τόπους.

BINIETA. Μια γυναίκα που στέκει όρθια και δίπλα ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... όταν βρίσκεται μαζί με τους συνοδούς του Ώρου.

²⁶⁹. Φιδίσια θεά που ταυτίζεται με την Νηίθ.

XVII. Είθε η Εννεάδα που κρύβει τον Όσιρη να βοηθήσει ώστε ο *Όσιρης*... να καθίσει στη θέση που του αρέσει.
BINIETA. Ένας καθιστός θεός και ο αριθμός εννιά.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που είναι ανάμεσα στους κυρίους της Μαάτ.

XVIII. Είθε ο Καταστροφέας των μορφών να καθαρίσει το Μάτι του Όσιρη... ώστε να μπορεί να βλέπει το Φωτεινό Ον.
BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο *Όσιρης*... που είναι στην ακολουθία του Μέχι²⁷⁰ στην Αμέντα.

Μέρος Ε'

Οι θεοί του δωδέκατου Σπηλαίου στον Άλλο Κόσμο.

I. Είθε η Μαάτ²⁷¹ να βοηθήσει ώστε ο *Όσιρης*... να γίνει κύ-

²⁷⁰. Ένα άλλο όνομα για τον Θωθ.

²⁷¹. Μαάτ σημαίνει Νόμος, τάξη, δικαιοσύνη, αλήθεια. Η θεά Μαάτ είναι σύζυγος του Θωθ και κόρη του Ρα. Μαζί με τον Φθα και τον Χνούφη

ριος της λίμνης Μαάτι.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος κρατώντας σκήπτρο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** σαν κύριος των προσφορών στον Ασφοδελό Λειμών.

II. Είθε οι θεοί που διαμένουν στον Άλλο Κόσμο να δικαιώσουν τον **Θσιρη...** στην Αίθουσα της Διπλής Αλήθειας.²⁷²

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος κρατώντας σκήπτρο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** που οργώνει στα Ηλύσια Πεδία.

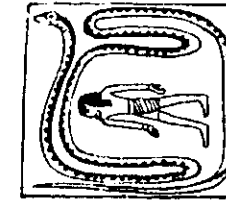
III. Είθε οι θεοί που κατοικούν μαζί με τον Μεχέν²⁷³ να βοηθήσουν, ώστε ο **Θσιρης...** να βρίσκεται σε όποιον τόπο επιθυμεί το *Κα* του.

BINIETA. Ένας θεός μέσα στις κουλούρες ενός φιδιού.

εργάστηκε για τη δημιουργία του κόσμου κατόπιν εντολής του Θωθ, ο οποίος εκφώνησε το δημιουργικό Λόγο.

272. Δηλαδή των δυο θεαινών Μαάτι. Η μια επόπτευε στην Άνω και η άλλη στην Κάτω Αίγυπτο.

273. Φιδίσιος θεός που προστατεύει τους νεκρούς.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** που έρχεται σε ύπαρξη με τις λέξεις δύναμης του Κυρίου της Αμέντας.

IV. Είθε οι θεοί που κατέχουν γαίες να δώσουν στον **Θσιρη...** μια νησίδα στον Ασφοδελό Λειμών.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος και μπροστά του ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** που κάθετα σε όποιο τόπο θέλει εκεί.

V. Είθε ο Κύριος των γαιών να παραχωρήσει μια έκταση στον **Θσιρη...** στα Ηλύσια Πεδία.

BINIETA. Ένας φιδοκέφαλος θεός.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρής...** που προστατεύεται με φυλακτά σαν τους Κυρίους του

Άλλου Κόσμου.

VI. Είθε οι θεοί που κατέχουν γαίες να κάνουν προσφορές και να παρέχουν αμβροσία και σφάγια στον **Θσιρη...** στον Άλλο Κόσμο.

BINIETA. Ένας θεός που στέκει όρθιος με τα χέρια κατεβασμένα και μπροστά του ο αριθμός τέσσερα.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** όταν ο Ρα δύνει στο βουνό *Μάνου*.

VII. Είθε οι Γνώστες των μυστηρίων που κατοικούν στη γη να περιφράξουν τον **Θσιρη...** όπως έκαναν και στην Αδιατάρακτη Καρδιά.

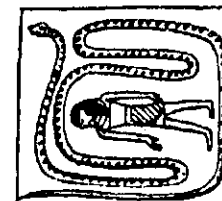
BINIETA. Ένα κριοκέφαλο σκήπτρο.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** όταν εισέρχεται και εξέρχεται από τον Άλλο Κόσμο.

VIII. Είθε οι θεοί που βρίσκονται μέσα στις κουλούρες της θεάς Μεχέν να βοηθήσουν ώστε ο **Θσιρης...** να δει τον ηλιακό δίσκο.

BINIETA. Ένας θεός μέσα στις κουλούρες ενός φιδιού.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** σαν Φωτεινό Ον που είναι κυρίαρχος του ζώντος ύδατος.

IX. Είθε ο Άουβα να χαρίζει αταραξία στον **Θσιρη...** στην Αμέντα.

BINIETA. Ένας θεός υποκλινόμενος.

Και σ' αυτούς κάνει σπονδές στη γη με ένα αγγείο ο **Θσιρης...** στην είσοδο και την έξοδο από την Αμέντα μαζί με τα πλήθη των θεών.

Επωδή της έγερσης από το φέρετρο.

Ο Αμκέντ, ο **Θσιρης** Νεφερούβενφ, ο θριαμβευτής, λέει:
Είσαι το Λιοντάρι· είσαι το Διπλό Λιοντάρι. Είσαι ο Ωρος, ο προστάτης του πατέρα του. Είσαι Τέσσερις, οι τέσσερις ένδοξοι θεοί. Επευφημίες αναπέμπονται σε σένα μαζί με κραυγές χαράς και φωνές αγαλλίασης και το νερό από τα ισχία και τους μηρούς τους το μεταφέρω σε σένα. Σηκώνεσαι από τη δεξιά μεριά και ανασηκώνεσαι από την αριστερή μεριά. Ο Κηβ ανοίγει τα δυο σου μάτια που ήταν κλειστά και σου δίνει τη δύναμη να τεντώσεις τα πόδια σου για περπάτημα. Σου έχει δοθεί η καρδιά σου που έχεις από τη μητέρα σου, η καρδιά

σου ανήκει στο σώμα σου. Η ψυχή σου είναι στον ουρανό και το σώμα σου κάτω από το έδαφος. Υπάρχουν αρτίδια για το σώμα σου, νερό για το λαιμό σου και γλυκιά πνοή για τα ρουθούνια σου και γεύεσαι τις προσφορές. Εκείνοι που είναι στα ιερά τους ανοίγουν σε σένα τις θύρες τους και σου προσάγουν τα μέλη σου όταν αποκαθίστασαι στην αρχική σου μορφή. Ανέρχεσαι στον ουρανό, η χορδή προσδένεται για σένα ενώπιον του Ρα και πιάνεις το ψάρι με το δίχτυ σου στο ποτάμι, απ' όπου πίνεις νερό. Περπατάς με τα πόδια σου και δεν στέκεσαι πια ανάποδα. Ανέρχεσαι προς εκείνους που είναι πάνω από τη γη και αποφεύγεις αυτούς που είναι κάτω από τα τείχη. Τα τείχη σου δεν καταρρίπτονται και ό,τι υπάρχει μέσα σ' αυτά έχει γίνει από το θεό της πόλης σου.

Είσαι καθάρος· είσαι αγνός. Τα μπροστινά μέρη σου έχουν πλυθεί με χοές και τα πισινά έχουν καθαρθεί με ρετσίνι και νάτρο και θυμίαμα. Έχεις καθαρθεί με γάλα της αγελάδας Χάπι και με οίνο της θεάς Τενεμίτ και με νάτρο έχει εκδιωχθεί το κακό από σένα. Η Τεφνούτ, η κόρη του Ρα, κάνει προσφορές για χάρη σου, όπως έκανε και στον πατέρα της. Η κοιλάδα των νεκρών που είναι ο τόπος ταφής του Όσιρη, έχει ετοιμαστεί για σένα.

Τρώω τα γλυκίσματα που προσφέρονται εκεί στον Όσιρη Νεφερούβενφ, τον θριαμβευτή, δηλαδή τα ουράνια αρτίδια που βρίσκονται μπροστά στον Ρα και τους καρπούς και το ποτό και τα τέσσερα γήινα αρτίδια που βρίσκονται μπροστά στον Κηβ και τους καρπούς που προσφέρονται από τους πολίτες. Μεταφέρονται στα Ηλύσια Πεδία και τα δώρα παρουσιάζονται ενώπιόν σου. Εμφανίζεσαι μαζί με τον Ρα, παίρνεις δύναμη από τον Ρα και τα πόδια σου είναι γερά, ω Όσιρη Νεφερούβενφ, κάθε εποχή και κάθε ώρα.

Δεν έχεις καταδικαστεί στην αίθουσα της κρίσης, δεν έχεις τεθεί σε περιορισμό, δεν είσαι υπό φρούρηση, δεν έχεις φυλακιστεί και δεν έχεις ριχτεί στο κελί των Εχθρών. Η άμμος απομακρύνεται γύρω σου και φρουρούνται οι προσφορές που γίνονται σε σένα. Το πρόσωπό σου μπορεί να στραφεί άνετα· περιφρουρείσαι και δεν εξέρχεσαι. Παίρνεις το χιτώ-

να σου, τα σανδάλια, το ραβδί, το μανδύα και τα όπλα σου για κάθε είδους μάχη, με τα οποία κόβεις τα κεφάλια. Απωθείς τους εχθρούς σου, πιάνεις αιχμαλώτους και κρατάς μακριά το θάνατο, έτσι ώστε να μη σε πλησιάσει. Και ο μεγάλος Θεός λέει: «Ας μην πλησιάσει». Το γεράκι χαίρεται για σένα και η χήνα σμενκακαρίζει. Ο Ρα σου ανοίγει τις πύλες του ουρανού και ο Κηβ σηκώνει για σένα τα μάνταλα της γης. Το Φωτεινό Σώμα σου είναι ισχυρό και γνωρίζει το όνομά σου. Η ψυχή σου ανοίγει έναν δρόμο μέσα από την Αμέντα και το Πνευματικό σου Σώμα, ω Όσιρη Νεφερούβενφ θριαμβευτή, έχει τη δύναμη της ομιλίας. Η μορφή σου είναι μέσα στον Ρα και διαμένει μαζί με τα Μεγάλα Όντα που ενώνουν τις δυο ατραπούς· οι άνθρωποι προσβλέπουν σ' αυτό και το διπλό Λιοντάρι το κατευθύνει στον τόπο όπου το Κα σου, ω Όσιρη Νεφερούβενφ θριαμβευτή, ζει ατάραχο.

Και ιδού παγιδεύεις όλους εκείνους που θα ήθελαν να σε βλάψουν. Ζεις, η ψυχή σου είναι ισχυρή, το σώμα σου είναι διαρκές. Βλέπεις τη φλόγα, εισπνέεις την αύρα. Το βλέμμα σου διαπερνάει τον οίκο του σκότους, διαμένεις στο χάσμα, δεν αισθάνεσαι τον τυφώνα. Είσαι στη συνοδεία του Πρίγκηπα των Δυο Χωρών και αναζωογονείς κάτω από τα κλαδιά του δέντρου *μέριτ* πλάι στο μεγάλο Μύστη. Η Σεσετέτ κάθεται μπροστά σου. Ο Σα προστατεύει τα μέλη σου, το κοπάδι αγελάδων σου παρέχει το γάλα σου, το κοπάδι που ακολουθεί τον Σεχάτ-Χέρου. Πλένεσαι στο ποτάμι της Χεράχα, είσαι ευνοούμενος των Μεγάλων Όντων της Βουτούς, μπορείς και ατενίζεις τον Θωθ, αντιπρόσωπο του Ρα στον ουρανό, ανέρχεσαι και εισέρχεσαι στο περιστύλιο και συνομιλείς με τους δυο Ανταγωνιστές. Το Κα σου είναι μαζί σου για να σε χαροποιεί· η καρδιά σου είναι μαζί σου για να σου εξασφαλίζει τις μεταμορφώσεις σου. Είσαι μακάριος... σε περιφρουρεί, η Εννεάδα κάνει την καρδιά σου χαρούμενη. Τέσσερις άρτοι σου προσφέρονται στη Λητόπολη, τέσσερις άρτοι στην Ερμούπολη και τέσσερις άρτοι στην Ηλιούπολη πάνω στο βωμό της Κυρίας των Δυο Χωρών. Τα άστρα σε φυλάνε τη νύχτα, οι Κύριοι της Ηλιούπολης σε ευνοούν, ο Λόγος είναι στο στόμα σου, τα πόδια σου δεν παραπατούν και τα

μέλη σου έχουν ζωή. Κρατάς το μαστίγιο στην Άβυδο, είσαι κύριος των ουράνιων άρτων των Μεγάλων Όντων και επιβλέπεις τις σπονδές των ουράνιων όντων –στο ιωβηλαίο του Όσιρη, το πρωί της εορτής Ουάγ– και των μυσταγωγών. Στολίζεσαι με χρυσάφι και ο μανδύας σου είναι υφασμένος με βύσσο. Ο Νείλος κυλάει από το στήθος σου, έχεις ευνοϊκή θέση στον πίνακα όπου αναγράφονται οι προσφορές και πίνεις νερό από τη Λίμνη Τεστές. Οι θεοί του υπερπέραν σε ευνοούν και ανέρχεται στον ουρανό και πορεύεται με τους θεούς που ενισχύουν την Αλήθεια του Ρα και οδηγείται μπροστά στην Εννεάδα των θεών και παίρνεις τη θέση σου ανάμεσά τους. Είσαι το πουλί Χαρτ της χήνας και ο Φθα του Νότιου Τείχους κάνει προσφορές στον Όσιρη Νεφερούβενφ, το θριαμβευτή.

170

Επωδή της τακτοποίησης του νεκροκρέβατου.

Ο Όσιρης Νεφερούβενφ λέει:

Τη σάρκα σου την δίνω σε σένα. Τα οστά σου τα συνδέω για σένα. Περισυλλέγω τα μέλη σου. Η γη υποτάσσεται σε σένα. Τα άκρα σου φυλάγονται. Είσαι ο Όρος μέσα στο αυγό. Σηκώνεσαι και βλέπεις τους θεούς. Απλώνεις το χέρι σου και βρίσκεσαι στον ιερό τόπο, που τόσο επιθυμείς. Επευφημίες αναπέμπονται σε σένα και κραυγές χαράς ακούγονται κατά την εμφάνισή σου στο βωμό. Ο Όρος σε βοηθάει όταν σηκώνεσαι, όπως έκανε και για κείνον που διαμένει στον ιερό τόπο.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Η Ούα σου δίνει γέννηση και ο Άνουβης, που διαμένει στο λόφο του, σε περιδένει.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ο Φθα-Σόκαρης σου δίνει τα σύμβολα του ναού.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ο Θωθ έρχεται με τα βιβλία των ιερών κειμένων και υψώνει το χέρι σου στον ορίζοντα όπου το Κα σου επιθυμεί να ζει. Και ο Όσιρης σε βοηθάει τη νύχτα του ταξιδιού σου προς τη ζωή. Το λευκό στέμμα στολίζει το μέτωπό σου και ο Σέσμου είναι μαζί

442

σου και σου προσφέρει το καλύτερο από τα πουλερικά.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ανασηκώνεσαι στο νεκροκρέβατό σου, προχωράς και ο Ρα σε ανεβάζει στον ορίζοντα και σε τοποθετεί στον πάγκο των κωπηλατών της βάρκας του.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ο Άτμου, ο πατέρας των θεών, σου χαρίζει αιώνια διάρκεια.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ο Μιν από την Κοπτώ σε ανυψώνει, ώστε οι θεοί του ιερού να σε λατρεύσουν.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Με διπλή χαρά ξεκινάς ατάραχος για την αιώνια κατοικία σου και για τον τόπο της αιώνιας διάρκειάς σου. Τιμές σου αποδίδονται στη Βούτο, στο ιερό όπου το Κα σου επιθυμεί να ζει, γιατί η κατοικία σου είναι έξοχη και η ισχύς σου μεγάλη. Σηκώνεσαι από το νεκροκρέβατο και ανεβαίνεις στον άγριο ταύρο τον οποίο οι θεοί αγκαλιάζουν γιατί εσύ είσαι που γέννησες όλες τις μεταμορφώσεις που είναι αναρίθμητες και η μορφή σου είναι πιο τέλεια από τις μορφές των θεών. Το φως σου είναι λαμπρότερο από τα Φωτεινά Όντα και η ψυχή σου είναι ισχυρότερη από εκείνες του υπερπέραν.

Χαίρε Όσιρη Νεφερούβενφ, θριαμβευτή. Ο Φθα του Νότιου Τείχους σε ανυψώνει και παίρνεις τη θέση σου πάνω από τους θεούς.

Χαίρε Όσιρη Αιχέντ Νεφερούβενφ. Είσαι ο Όρος, γιος της Ίσιδας, ο γεννημένος από τον Φθα και τη Νουτ. Λάμπεις σαν τον Ρα στον ορίζοντα όταν φωτίζει τις Δυο Χώρες με τη λάμψη του. Και οι θεοί σου λένε: «Καλωσόρισες! Προχώρα πέρα από τα πράγματα που είναι δικά σου, προς την αιώνια κατοικία σου». Η Ρενενέτ, που είναι η κληρονόμος και πρωτογεννημένη του Άτμου σε ανυψώνει και σε παρουσιάζει στην Εννεάδα.

Κι εγώ είμαι κληρονόμος του ουρανού και συνοδός εκείνου που ακτινοβολεί φως. Προήλθα από τη μήτρα και θα γίνω νέος ξανά, όπως ο πατέρας μου και τίποτα δεν θα με εμποδίσει να ανταποκριθώ στην εποχή μου.

171

Επωδή της περιβολής με το ένδυμα της αγνότητας.

443

Ὁ Ἄτμου, Σώση, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Ὅσιρη, Ἰσιδα, Σηθ, Νέ-
φθυ, Αρμακή, Αθώρ του Μεγάλου Ναού, Χεπερά, Μεντού,
Κύριε των Θηβών, Ἀμμωνα, Κύριε των θρόνων των Δυο Χω-
ρών, Μεγάλη Εννεάδα, Μικρή Εννεάδα, θεοί και θεές που
διαμένετε στα Αρχέγονα Ὑδατα, Σούχη των δυο Μεχδ, Σού-
χη με τα πολλά σου ονόματα σε κάθε τόπο όπου το *Κα* σου
χαίρεται, θεοί του Νότου και του Βορρά, εσείς που ζείτε
στον ουρανό κι εσείς που ζείτε στη γη, χαρίστε αυτό το ένδυ-
μα στο τέλειο Φωτεινό Ὄν του Ἀμενχετέπ. Δώστε του δύναμη
και εξαλείψτε το κακό που είναι στον Ἀμενχετέπ μέσω του
ενδύματος αγνότητας. Κρατήστε τον ἄσπογο για πάντα και
εξαλείψτε το κακό που είναι σ' αυτόν.

172

**Η πρώτη από τις Επωδές των ὕμνων που πρέπει να εκφωνού-
νται στον Ἄλλο Κόσμο.**

Μυρίζω το θυμίαμα *βετ*, εισπνέω το ἄρωμα του νάτρου και
το λιβάνι... Είμαι αγνός και είναι ειλικρινείς οι επικλήσεις που
βγαίνουν από το στόμα μου, πιο καθαρές κι από τα πτερύγια
και τα λέπια του ψαριού στο ποτάμι, πιο καθαρές κι από την
εικόνα του Οίκου του Νάτρου. Αγνοί είναι οι ὕμνοι του γρα-
φέα Νεβσενή, σχεδιαστή του χρυσού ναού, γιου του γραφέα
και σχεδιαστή Θένα, του θριαμβευτή και της κυρίας του οίκου
Μουτρεσθά, της θριαμβεύτριας. Και όσο για το γραφέα Νεβ-
σενή, κύριο της ευσέβειας που νιώθει διπλή ευτυχία, ο Φθα
έχει δείξει εὐνοια γι' αυτόν, αυτός του Νοτίου Τείχους έχει
δείξει εὐνοια γι' αυτόν, κάθε θεός και θεά έχει δείξει εὐνοια
γι' αυτόν. Το κάλλος σου είναι σαν γαλήνια λίμνη, σαν ἥσυχο
νερό που κυλάει. Το κάλλος σου είναι σαν εορταστική αἶθου-
σα όπου κάθε θεός εξυμνείται. Το κάλλος σου είναι σαν τη
στήλη του Φθα και σαν τις ακτίνες του Ρα. Ο Νεβσενής, γρα-
φέας και σχεδιαστής του ναού του Φθα, έχει φτιάξει μια στή-
λη του Φθα και αγγείο σπονδών για το θεό του Νοτίου Τεί-
χους.

I. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσέ-
να επικαλούνται. Χαίρε, αληθινά εσένα θρηγούν. Αληθινά, ε-
σένα επαινούν. Αληθινά, εσένα εξυμνούν. Αληθινά εσένα δο-

ξάζουν. Αληθινά, εσύ είσαι ο ισχυρός. Χαίρε γραφέα Νεβσε-
νή, εσύ σηκώνεσαι, εσύ σηκώνεσαι μέσω τελετουργιών που
γίνονται για σένα. Οι εχθροί σου πέφτουν· ο Φθα ανατρέπει
τους εχθρούς σου. Θριαμβεύεις και έχεις δύναμη επάνω
τους. Τα λόγια σου εισακούονται και οι εντολές σου εκτελού-
νται. Ανέρχεται και ο λόγος σου είναι νόμος ανάμεσα στους
αντιπροσώπους κάθε θεού και θεάς.

II. Χαίρε! Αληθινά εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά εσέ-
να επικαλούνται. Το κεφάλι σου, ω Κύριέ μου, είναι στολισμέ-
νο με κατσαρές πλεξούδες σαν τα μαλλιά Ασιάτισσας. Το
πρόσωπό σου είναι πιο φωτεινό κι από τον Οίκο της Σελή-
νης. Το πάνω μέρος της κεφαλής σου είναι γαλάζιου
χρώματος· οι πλεξούδες σου είναι πιο μαύρες από τις θύρες
του Κάτω Κόσμου· τα μαλλιά σου είναι μαύρα σαν τη νύκτα· η
όψη σου είναι γαλανή· οι ακτίνες του Ρα πέφτουν στο πρό-
σωπό σου· τα ρούχα σου είναι από χρυσάφι που ο Ὁρος έχει
στολίσει με λαζουρίτη· τα βλέφαρά σου είναι οι δυο θεές και
ο Ὁρος τα έχει στολίσει με λαζουρίτη· η μύτη σου οσφραίνει-
ται και τα ρουθούνια σου φυσούν σαν τους ανέμους του ου-
ρανού. Τα μάτια σου κοιτάζουν στο βουνό Βάχου της
ανατολής· τα ματοτσίνωρά σου είναι σταθερά κάθε μέρα
και τα επάνω βλέφαρα είναι από αληθινό λαζουρίτη· οι κόρες
των ματιών σου είναι ατάραχες· και τα κάτω βλέφαρα έχουν
μαύρες σκιές. Τα δυο σου χείλια λένε την αλήθεια, επαναλαμ-
βάνουν την αλήθεια του Ρα και χαροποιούν τις καρδιές των
θεών. Τα δόντια σου είναι σαν τα δόντια της Μεχέν που παίζει
με τους δυο Ὁρους· η γλώσσα σου είναι επιδέξια· η ομιλία
σου είναι ταχύτερη από του πουλιού *τσερού* των πεδιά-
δων· τα σαγόνια σου είναι σαν τον έναστρο ουρανό· τα στήθη
σου είναι σταθερά καθώς διασχίζουν το βουνό της Δύσης.

III. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά ε-
σένα επικαλούνται. Ο τράχηλός σου είναι στολισμένος με
χρυσάφι και περιβάλλεται με λευκόχρυσο. Ο λάρυγγας και
ο λαιμός σου είναι σαν του Ἄνουβη· τα οστά σου είναι σαν
των δυο *Ουτσάτ* η ραχοκοκαλιά σου είναι στολισμένη με
χρυσάφι και περιβάλλεται με λευκό χρυσό· τα πνευμόνια
σου είναι σαν της Νέφθυος· το πρόσωπό σου είναι σαν το

Νείλο στην πλημμυρίδα· οι γλουτοί σου είναι σαν καρνεόλια· τα πόδια σου είναι δυνατά στο περπάτημα· κάθεσαι στο θρόνο σου και οι θεοί σου δίνουν τα μάτια σου.

IV. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Ο λαιμός σου είναι σαν το λαιμό του Άνουβη· τα μέλη σου είναι επιχρυσωμένα· οι μαστοί σου είναι καρνεόλια που ο Ώρος έχει περιβάλλει με λαζουρίτη· οι ώμοι σου είναι σαν κρυστάλλινοι· οι βραχίονές σου είναι σταθεροί και ισχυροί· η καρδιά σου είναι χαρούμενη κάθε μέρα· το στήθος σου είναι έργο των δυο Μεγάλων Όντων· οι μηροί σου είναι τα άστρα και η κοιλιά σου είναι ο ουρανός· ο αφαλός σου είναι ο Αυγερινός που δικάζει και που ρίχνει φως στο σκοτάδι και που οι προσφορές του είναι σαν λουλούδια *άνχαμ*. Και ο Νεβσενής υμνεί το μεγαλείο του Θωθ, του αγαπημένου λέγοντας: «Είθε το κάλλος του να είναι στον τάφο μου και όλη η αγνότητα που αγαπά να υπάρχει, όπως ο Θεός όρισε για μένα».

V. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Τα δυο σου χέρια είναι σαν κανάλια την εποχή της πλημμυρίδας, κανάλια που ο θεός των υδάτων έχει γεμίσει. Οι μηροί είναι επιχρυσωμένοι· τα γόνατά σου είναι σαν υδρόβια φυτά που χρησιμεύουν σαν φωλιές πουλιών· τα πέλματά σου είναι σταθερά κάθε μέρα και οι κνήμες σου σε οδηγούν στην ατραπό της ευδαιμονίας, ω γραφέα Νεβσενή, ευνοημένε. Οι παλάμες και τα μπράτσα σου είναι στήλες στα βάθρα τους· τα δάχτυλα των χεριών σου είναι ράβδοι χρυσού και τα νύχια τους είναι λεπίδες πυρόλιθου, λόγω των εργασιών που εκτελούν για σένα.

VI. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Περιβάλλεσαι με το ένδυμα της αγνότητας και ιδού, βγάζεις το χιτώνα *ούμετό*ταν σηκώνεσαι από το νεκροκρέβατο. Σφάγια προσφέρονται για το *Κα* σου και η καρδιά του θύματος για το Πνευματικό Σώμα σου. Λαμβάνεις ένα λινό ένδυμα από τα χέρια του απεσταλμένου του Ρα· τρως τα αρτίδια πάνω σε ένα τραπεζομάντηλο που ύφανε για σένα η Τάιτ· τρως τα σφάγια του ζώου και γεύεσαι τη σάρκα. Ο Ρα σε λαμπρύνει στην αγνή κατοικία σου. Πλένεις

τα πόδια σου σε αργυρές λεκάνες που ο Σόκαρης, ο Τεχνίτης, έχει φτιάξει. Και ιδού, τρως τον άρτο που εμφανίζεται στο βωμό, που οι δυο πατέρες έχουν καθαγιάσει. Τρως τον άρτο και τα ψημένα κρέατα της αποθήκης. Μυρίζεις τα λουλούδια και η καρδιά σου δεν φοβάται να πάει στο βωμό των προσφορών και οι τροφοδότες φτιάχνουν για σένα άρτους και αρτίδια των Ψυχών της Ηλιούπολης και οι οποίες τα προσκομίζουν σε σένα. Πουλερικά και ψάρια προσφέρονται στα πόδια σου μπροστά στις πύλες του Μεγάλου Οίκου. Ανέρχεσαι σαν τον Ωρίονα και φθάνεις σαν το άστρο Βάου. Η Νουτ απλώνει τα χέρια της σε σένα. Ο Ωρίονας και η Νουτ, που γέννησε τους θεούς, οι δυο αυτοί θεοί στον ουρανό μιλάνε μεταξύ τους, λέγοντας: «Πάρε το γραφέα και σχεδίασέ τη Νεβσενή στα χέρια σου και θα τον πάρω κι εγώ στα δικά μου αυτή τη μέρα και ας τον κάνουμε ευτυχισμένο, καθώς ύμνοι αναπέμπονται σ' αυτόν, τον θυμούνται και το όνομά του είναι στο όνομα όλων των νέων». Υψώνεσαι, ω Νεβσενή, και ακούς τους αναμνηστικούς ύμνους μέσα από την πόρτα του σπιτιού σου.

VII. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Ο Άνουβης σε βαλσαμώνει. Εργάζεται για χάρη σου, γιατί σε ευνοεί. Ο μέγιστος των Ενορατικών σου προσφέρει το μανδύα του όταν πας να καθαρθείς στη Λίμνη της Τελείωσης. Κάνεις προσφορές στα ουράνια οικήματα και εξευμενίζεις τους κυρίους της Ηλιούπολης. Νερό του Ρα σου προσφέρεται σε αγγεία και γάλα σε μεγαλύτερα δοχεία. Υψώνεσαι και κάνεις προσφορές στο βωμό, πλένεις τα πόδια σου στην πέτρα... στις όχθες της Λίμνης του Θεού. Ανέρχεσαι και βλέπεις τον Ρα στις στήλες του ουρανού στην κορυφή της Ανμούτφ και στους ώμους του Οφόη. Αυτός ανοίγει έναν δρόμο για σένα και βλέπεις τον ορίζοντα όπου είναι ο αγνός τόπος που επιθυμείς.

VIII. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Προσφορές μοιράζονται σε σένα ενώπιον του Ρα και, σύμφωνα με ό,τι έχουν ορίσει για σένα ο Ώρος και ο Θωθ, βλέπεις μπροστά και βλέπεις πίσω. Σε επικαλούνται, ω γραφέα Νεβσενή, και εξυψώνεσαι εκεί, κάνο-

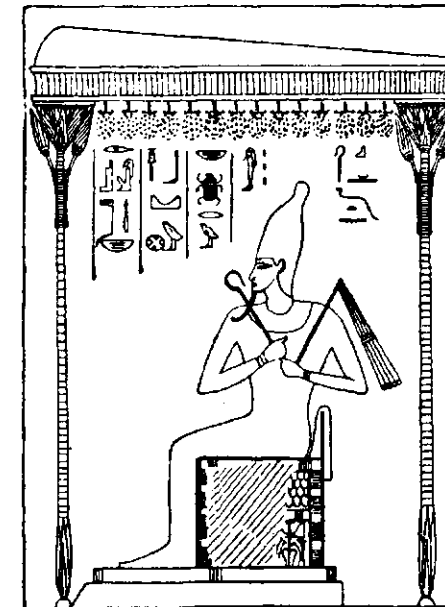
ντάς σε να εμφανίζεσαι σαν θεός και να επισκέπτεσαι τις Ψυχές της Ηλιούπολης. Προχωράς στις ανώτερες ατραπούς με το Πνευματικό σου Σώμα και δέχεσαι τις προσφορές του πατέρα σου, εφοδιάζεσαι με λινά ρούχα κάθε μέρα και οδηγείσαι από το θεό στις πύλες του Μεγάλου Οίκου.

ΙΧ. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Χαίρε! Αληθινά, εσένα επικαλούνται. Όσο για το γραφέα Νεβσενή, υπάρχει αέρας για τη μύτη του και πνοή για τα ρουθούνια του, καθώς και χίλιες χήνες και πενήντα πανέρια με κάθε είδους προσφορές. Χαίρε Νεβσενή, οι εχθροί σου έχουν καταστραφεί και δεν υπάρχουν πια.

XVIII. Η ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

173

ΒΙΝΙΕΤΑ. Ο Όσιρης, ο μεγάλος θεός, Κύριος της Αβύδου, Κύριος των μεταμορφώσεων και Κύριος της αιωνιότητας, κάθεται μέσα σε ένα ιερό. Στα αριστερά του κειμένου στέκει ο πεθαμένος με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας μπροστά στο θεό και το έδαφος ανάμεσά τους καλύπτεται με σώματα πουλιών και ζώων που ετοιμάζονται για θυσία.

Η ομιλία του Ωρου στον πατέρα του Όσιρη όταν πάει και τον θλέπει και όταν προβάλλει από την αίθουσα Αθτ για να δει τον Ρα σαν Όννωφρη, Κύριο της Ιερής Χώρας. Τότε αγκαλιάζονται και χαίρονται για το Φωτεινό Σώμα του εκεί στον Άλλο Κόσμο.

Ένας ύμνος στον Όσιρη, κυβερνήτη των κατοίκων του Άλ-

λου Κόσμου, στο μεγάλο Θεό, Κύριο της Αβύδου, Κύριο της Αιωνιότητας, Πρίγκηπα της Διάρκειας, άγιο θεό στο *Ρεστάου*, από τον γραφέα Νεβσενή, που λέει:

Αναπέμπω ύμνους σε σένα, ω κύριε των θεών, μεγάλε Θεέ, που ζεις με την αλήθεια. Ιδού, εγώ ο γιος σου Ώρος, έρχομαι σε σένα. Έχω πάρει εκδίκηση για σένα και σου φέρνω την αλήθεια στον τόπο όπου είναι η Εννεάδα σου. Επίτρεψέ μου να ζω ανάμεσα σε εκείνους που είναι στη συνοδεία σου, γιατί έχω ανατρέψει όλους τους εχθρούς σου και έχω αποκαταστήσει όλους εκείνους που είναι δικοί σου στη γη.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω πάρει εκδίκηση για σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω ανατρέψει τους εχθρούς σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω εξαλείψει κάθε ψεγάδι σε σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω σφαγιάσει αυτόν που σε κατακομμάτισε.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και το χέρι μου έπεσε βαρύ πάνω σε εκείνους που στασίασαν εναντίον σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω τους συμμάχους του Σηθ αλυσοδεμένους.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω τη Χώρα του Νότου, που την έχω ενώσει με τη Χώρα του Βορρά.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω εξασφαλίσει για σένα τις ιερές προσφορές από το Νότο και το Βορρά.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω οργώσει για σένα τους αγρούς.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και

έχω γεμίσει για σένα τα κανάλια με νερό.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω σκαλίσει για σένα τα χωράφια.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω φτιάξει για σένα στέρνες.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω ανοίξει αυλάκια για σένα στο έδαφος.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω εξολοθρεύσει τους εχθρούς σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω φέρει ταύρους και κοπάδια για θυσία σε σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω φέρει άφθονες προμήθειες σε σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω φέρει...

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω θυσιάσει για σένα...

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω σφαγιάσει μοσχάρια για σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω πιάσει χήνες και πάπιες για σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω συλλάβει τους εχθρούς σου για σένα και τους έχω δεμένους με σχοινιά.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και έχω ρίξει τους εχθρούς σου για σένα σε δεσμά.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω δροσερό νερό από την Ελεφαντίνη για να ευφράνεις την καρδιά σου μ' αυτό.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω όλα τα είδη βοτάνων.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Ώρος. Έρχομαι σε σένα και

έχω αποκαταστήσει όλους τους δικούς σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω αρτίδια της Πε από κόκκινο κριθάρι.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω οίνο της Δεπ από λευκούς σπόρους.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και έχω οργώσει τους αγρούς για το σιτάρι και το κριθάρι στον Ασφοδελό Λειμών.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και έχω θερίσει για σένα.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σε δοξάζω.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου δίνω την ψυχή σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου δίνω τη δύναμή σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου δίνω...

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου δίνω...

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σε κάνω σεβαστό.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου έχω εξασφαλίσει τη νίκη.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου δίνω τα μάτια σου και τα φτερά του στέμματός σου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω την Ίσιδα και τη Νέφθυ που θα σου χαρίσουν τη διάρκεια.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και έχω γεμίσει για σένα το Μάτι του Όρου.

Χαίρε Όσιρη. Είμαι ο γιος σου Όρος. Έρχομαι σε σένα και σου φέρνω το Μάτι του Όρου, έτσι ώστε το πρόσωπό σου να είναι εξοπλισμένο μ' αυτό.

174

BINIETA. Η πεθαμένη στέκει με την πλάτη στραμμένη σε

452

μια θύρα από την οποία μόλις έχει βγει.

Επωδή της εξόδου του Φωτεινού Όντος από τη Μεγάλη Θύρα.

Η Μουτ-χετεπέθ, η θριαμβεύτρια, λέει:

Ο γιος σου έχει κάνει μια θυσία και τα Μεγάλα Όντα τρέμουν όταν βλέπουν το μαχαίρι στο χέρι σου καθώς ανέρχεται από τον Άλλο Κόσμο. Χαίρε, ω Σάα. Ο Κηβ σε έχει δημιουργήσει και η Εννεάδα σε γέννησε. Ο Όρος υπερηφανεύεται για το Μάτι του, ο Άτμου για τα χρόνια του και οι θεοί της ανατολής και της δύσης για τη Μεγάλη Θεά που ήλθε σε ύπαρξη μέσα στα χέρια εκείνης που γέννησε το θεό.

Και εγώ έχω γεννηθεί, κοιτάζω, βλέπω, ανασηκώνομαι, κάνω ό,τι είναι πεπρωμένο, απεχθάνομαι τον ύπνο, προικίζω με ισχύ τον αδύναμο και διαμένω στην Νέδιτ.²⁷⁴ Μου προσφέρονται αρτίδια στην Πε και δέχομαι το σκήπτρο της Ηλιούπολης. Ο Όρος διέταξε να βοηθήσω τον πατέρα του. Όσο για τον κύριο του τυφώνα, τον Σηθ, τρέμει.

Αυτός με ανυψώνει και ο Άτμου με ανυψώνει και είμαι ισχυρή. Προέρχομαι από την Εννεάδα· η Σέχμετ με συλλαμβάνει και η Σεσμέτ με γεννάει μπροστά στις πύλες του Σείριου, του Κυρίου με τις μεγάλες δρασκελιές που φέρνει μακρινές προσφορές στον Ρα κάθε μέρα. Φθάνω στην κατοικία μου σαν αρχόντισσα του Βορρά και του Νότου και εμφανίζομαι σαν άστρο.

Χαίρε εσύ με τα δυο φτερά που αποκαλείσαι Ευγενής. Είμαι ο λωτός που λάμπει στην Αγνή Χώρα. Εσύ με δέχεσαι και ε-

274. Αρχαία πόλη κοντά στην Αβυδο, όπου δολοφονήθηκε ο Όσιρης από τον αδελφό του Σηθ.

453

τοιμάζεις τη διαμονή μου στην Πνοή του Μεγάλου Πνευματικού Σώματος. Φθάνω στη Λίμνη του Πυρός και φέρνω την αλήθεια στον τόπο της αμαρτίας. Είμαι ο φύλακας των ενδυμάτων σεσερούπου ο Ουραίος φυλάει κατά τη νύχτα της μεγάλης πλημμυρίδας. Ανέρχομαι σαν Νεφερούμ, το λωτό στα ρουθούνια του Ρα, όταν αυτός προβάλλει στον ορίζοντα κάθε μέρα και οι θεοί εξαγνίζονται στη θέα του.

Εγώ, η κυρία του οίκου Μουτ-χετεπέθ έχω θριαμβεύσει μπροστά στα Κα και έχω περιουλλέξει τις καρδιές για τον Κύριο της Σοφίας που είναι στα δεξιά του Ρα. Έχω πάρει τη θέση μου ανάμεσα στα Κα και έχω περιουλλέξει τις καρδιές για την Κυρία της Σοφίας, έχω γίνει ο θεός Σάα, που είναι στα δεξιά του Ρα. Το όργανο τσετς είναι στα χέρια μου. Επαναλαμβάνω τις λέξεις δύναμης που εκφωνούνται στη γιορτή του ενδύματος ανσί και είμαι ο Σάα που στέκει στα δεξιά του Ρα, ο ισχυρός που εποπτεύει στην επικράτεια της αρχέγονης αβύσσου.

175

BINIETA. Ο πεθαμένος και η σύζυγός του στέκουν με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας ενώπιον του Θωθ, ο οποίος κάθεται πάνω σε θρόνο σχήματος πυλώνα και κρατάει το έμβλημα της ζωής στα γόνατά του.

Επωδή της Αποφυγής του Δεύτερου Θανάτου.

Ο **Όσιρης** Άνης, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Θωθ. Τι είναι εκείνο που συνέβη στα παιδιά της Νουτ. Έκαναν πόλεμο· έκαναν ταραχές· έκαναν κακό· έκα-

454

ναν ανταρσία· έκαναν σφαγές· αιχμαλώτισαν ανθρώπους· πράγματι με όλες τις πράξεις οι ισχυροί ενήργησαν σε βάρος των αδύναμων. Δείξε μεγαλείο, ω Θωθ! Έτσι λέει ο Άτμου. Δεν επικυρώνεις την ψευδή μαρτυρία, ούτε και την ανέχεσαι. Συντόμεψε τα χρόνια τους, μίκρυνε τους μήνες τους, γιατί έχουν βεβηλώσει ό,τι δημιούργησες. Εγώ είμαι η παλέτα σου, ω Θωθ, κι εγώ σου φέρνω το μελανοδοχείο. Δεν είμαι ανάμεσα σε κείνους που βεβηλώνουν τους μυστικούς τόπους και κανένας δεν μπορεί να μου κάνει κακό.

— Ο **Όσιρης** γραφέας Άνης, ο θριαμβευτής, λέει: «Ω Άτμου! Πώς θα ταξιδέψω σε μια έρημο που δεν έχει νερό, ούτε αέρα και που είναι βαθιά, σκοτεινή και ανεξερεύνητη;»

— «Ζήσε σ' αυτήν».

— «Όμως δεν υπάρχουν οι χαρές του έρωτα σ' αυτήν».

— «Σου έδωσα το Φωτεινό Ον αντί για το νερό, τον αέρα και τις χαρές του έρωτα· σου έδωσα την αταραξία αντί για ψωμί και ποτό»· έτσι λέει ο Άτμου. «Μη θλίβεσαι, γιατί δεν θέλω να νιώθεις στερημένος».

— «Αλλά κάθε θεός έχει τη θέση του στη Βάρκα των Εκατομμυρίων Ετών»·

— «Η θέση σου τώρα ανήκει στο γιο σου Όρο», έτσι λέει ο Άτμου, «και η θέση του θα είναι ανάμεσα στους Πρεσβύτερους. Θα κυβερνήσει από τη θέση σου και θα κληρονομήσει το θρόνο που βρίσκεται στη Λίμνη του Πυρός».

— «Πράγματι, θα δει σε μένα την εικόνα του και το πρόσωπό μου θα δει το πρόσωπο του Κυρίου Άτμου. Αλλά ποια θα είναι η διάρκεια της ζωής μου;»

— «Θα ζήσεις εκατομμύρια χρόνια· θα έχεις μια ζωή εκατομμυρίων ετών. Η θέση σου θα είναι μαζί με τους πρεσβύτερους. Θα καταστρέψω ό,τι έχω δημιουργήσει: η γη θα μετατραπεί σε Άβυσσο, όπως ήταν στην αρχέγονη κατάστασή της. Θα είμαι μαζί με τον Όσιρη και θα μεταμορφωθώ σε Όφη. Οι άνθρωποι δεν ξέρουν και οι θεοί δεν μπορούν να δουν το υπέρτατο κάλλος που προσέδωσα στον Όσιρη, πολύ ανώτερο από όλων των θεών. Του παραχώρησα την έρημο και ο γιος του Όρος είναι ο κληρονόμος στο θρόνο που βρίσκεται στη Λίμνη του Πυρός. Έχει τη θέση του στη Βάρκα των

455

Εκατομμυρίων Ετών. Ο Ώρος ανέρχεται στο θρόνο του ανάμεσα στους δικούς του με όλα όσα ανήκουν σ' αυτόν».

-- «Και η ψυχή του Σηθ θα ταξιδέψει μακρύτερα από όλους τους θεούς;»

— «Δέσμευσα την ψυχή του στη Βάρκα με τη θέλησή του και το σώμα του προκαλεί δέος στους άλλους θεούς».

— «Ω πατέρα μου Όσιρη, έκανες για μένα ό,τι έκανε για σένα ο πατέρας σου Ρα. Είθε να ζήσω πολύ στη γη, ο θρόνος μου να είναι ισχυρός, ο κληρονόμος μου να είναι ισχυρός, ο τάφος μου να είναι ανθισμένος και οι φίλοι μου να αναπτύσσονται. Είθε οι εχθροί μου να γνωρίσουν τον όλεθρο και να πέσουν στα σαγόνια της Σελκ. Είμαι ο γιος σου. Πατέρας μου είναι ο Ρα. Χάρισέ μου στη ζωή πλούτο και υγεία. Ο Ώρος ας είναι σταθερός στο θρόνο του. Είθε οι μέρες της ζωής μου να μακαρίζονται».

176

Επωδή για την αποτροπή του δεύτερου θανάτου.

Ο *Όσιρης* Νου, Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο θριαμβευτής, λέει:

Απεχθάνομαι τον τόπο της ανατολής. Ας μην εισέλθω στο θάλαμο των βασανιστηρίων. Ας μην υποστώ τίποτα από εκείνα που οι θεοί απεχθάνονται. Ιδού, έχω διασχίσει αγνός το γαλαξία. Είθε ο Κύριος του Κόσμου να μου χαρίσει δύναμη την ημέρα της ένωσης των Δυο Χωρών μπροστά στον Κύριο των Όντων.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. *Αν ο πεθαμένος γνωρίζει την Επωδή, θα γίνει ένα Φωτεινό Όν στον Άλλο Κόσμο.*

177

BINIETA. *Ο πεθαμένος στέκει όρθιος. Καθαρό νερό χύνεται μπροστά του και προσφορές λινών ενδυμάτων απονέμονται σ' αυτόν.*

Επωδή της ανύψωσης του Φωτεινού Όντος και ζωοποίησης της ψυχής στον Άλλο Κόσμο.

Ο γραφέας Νεβσενής, σχεδιαστής στο ναό του Φθα, κύριος της ευσέβειας, που είναι ευνοούμενος του θεού, λέει:

Χαίρε Νουτ, ω Νουτ, που ρίχνεις τον πατέρα σου στη γη με τον Ώρο πίσω του. Οι φτερούγες του γίνονται σαν του γερακιού και τα πούπουλά του σαν του ιερού γερακιού. Η ψυχή του τον μεταφέρει και του χαρίζει τις λέξεις δύναμης.

— Η Νουτ λέει: Έχεις ανοίξει έναν δρόμο ανάμεσα στα άστρα του ουρανού: είσαι ένα άστρο του ουρανού. Ιδού, ο γραφέας Νεβσενής, κύριος της ευσέβειας, μακάριος, δίνει εντολές στα Φωτεινά Όντα, γιατί είναι ισχυρός. Δεν θα είσαι ανάμεσα στους πεινασμένους, δεν θα είσαι ανάμεσά τους. Ιδού ο Νεβσενής, γραφέας και σχεδιαστής στο ναό του Φθα με τη μορφή μιας ψυχής που φέρει κέρατα άγριου ταύρου και μαύρου κριού. Είναι ο λευκός αμνός που έχει θηλάσει από τέσσερις αγελάδες. Ο γαλανομάτης Ώρος έρχεται σε σένα. Η ψυχή του ας μην εκδιωχθεί. Ας του απονέμονται προσφορές και ας του παρέχονται ωφέλιμα πράγματα. Ας τον μεταφέρουν πάνω στους ώμους τους στη Δύση. Ας πει, «Ο θεός μιλάει στη χώρα των θεών». Θριαμβευτής μπροστά τους θεούς, η Εννεάδα σε σηκώνει στα χέριά της και ο Θεός μιλάει στη Χώρα των Θεών. Είσαι ισχυρός στην πύλη των Καπου διαμένουν στον ορίζοντα, γι' αυτό και ξεκλειδώνουν τις θύρες για σένα, σε εξυμνούν και είσαι ισχυρός ανάμεσά τους. Ο Κηβ και η Εννεάδα έρχονται και σηκώνουν το πρόσωπό τους και σε κοιτάζουν ενώπιον του Μιν... το κεφάλι σου. Στηρίζω το κεφάλι σου και έχεις δύναμη εκεί. Το κεφάλι σου δεν θα σκύψει και δεν θα χαθείς, αλλά θα κάνεις ό,τι επιθυμείς ανάμεσα στους ανθρώπους και τους θεούς.

ΧΙΧ. ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

178

Επωδή της έγερσης του νεκρού σώματος, της απόδοσης όρασης και ακοής, της στήριξης της κεφαλής και της παροχής προστατευτικής δύναμης.

Ο **Όσιρης**, ο γραφέας Νεβσενής, ο σχεδιαστής του Ναού του Φθα, κύριος της ευσέβειας, λέει:

Το Μάτι του Ώρου δίνεται σε σένα κι αυτό σου διασφαλίζει αφθονία προσφορών. Χαίρε εσύ που χαροποιείς τους εργάτες, ανυψώνεις την καρδιά, εξαγνίζεις το σώμα, καταπίνεις το Μάτι του Ώρου στην Ηλιούπολη και καταστρέφεις κάθε μiasma στο σώμα του Νεβσενή, γραφέα και σχεδιαστή στο Ναό του Φθα. Ω Όσιρη, ας μην υποφέρει από δίψα μπροστά στο θεό, ας μην υποφέρει από πείνα και από δίψα και οι θεοί Χα ας τον μεταφέρουν μακριά· οδηγήστε τον μακριά από την πείνα, ω εσείς που γεμίζετε τις καρδιές.

Ω εσείς που μοιράζετε αμβροσία και νέκταρ και είστε υπεύθυνοι για την πλημμυρίδα, διατάξτε να μοιράζεται και στον **Όσιρη** Νεβσενή αμβροσία και νέκταρ, όπως έχει οριστεί από τον Ρα. Επίσης ο Ρα διατάζει αυτούς που είναι υπεύθυνοι για τη σοδειά του έτους να δίνουν σε σας χούφτες σιταριού και κριθαριού για τους άρτους του Νεβσενή, γιατί ιδού, είναι Μεγάλος Ταύρος. Είθε να δίνονται στον Όσιρη Νεβσενή πέντε αρτίδια στο ναό, τρεις άρτοι στον ουρανό μπροστά στον Ρα και δυο άρτοι στη γη μπροστά στην Εννεάδα. Είθε να διασχίσει τον Νου και να δει τον Ρα και να χαρεί αυτή την ευτυχισμένη μέρα. Ο γραφέας Νεβσενής είναι κύριος της ευσέβειας, σύμφωνα με την εντολή του Κηβ και της Ίσιδας και παρουσιάζεται χαρούμενα σ' αυτό το θεό. Αυτοί χορηγούν αμβροσία και νέκταρ στο γραφέα Νεβσενή και ετοιμάζουν γι' αυτόν καλά και αγνά πράγματα αυτή την ευτυχισμένη μέρα: πράγματα για το ταξίδι, πράγματα για το Μάτι του Ώρου, πράγματα για τη βάρκα και πράγματα για να παρουσιαστεί στο θεό. Έχεις κυριαρχία πάνω στα ύδατα και προχωράς

ως την τράπεζα προσφορών όπου υπάρχουν αρτίδια και τέσσερα κύπελλα με νερό. Το Μάτι του Ώρου έχει ορίσει αυτά τα πράγματα για το γραφέα Νεβσενή και ο Σώσης έχει ορίσει να τρέφεται με αμβροσία και νέκταρ.

Ξύπινα, ω Κριτή. Σήκω ψηλά, ω Θωθ. Ξυπνήστε εσείς που κοιμάστε. Σηκωθείτε εσείς που ενοικείτε στο Κενσέτ.²⁷⁵ Δώστε τις προσφορές σας ενώπιον του Θωθ, του ισχυρού θεού που προβάλλει από τον Χάπι και του Οφώη που προβάλλει από το Αρμυρίκι, γιατί το στόμα του Νεβσενή, του γραφέα και σχεδιαστή του Ναού του Φθα, είναι καθαρό. Η Εννεάδα προσφέρει θυμίαμα στο γραφέα Νεβσενή και αληθινά το στόμα του είναι καθαρό και η γλώσσα του λέει την αλήθεια. Αυτό που ο γραφέας Νεβσενής απεχθάνεται είναι μiasma και το απορρίπτει, όπως το απέρριψε ο Σηθ στην Ερμούπολη και ανέρχεται με τον Θωθ στον ουρανό. Ω εσείς που έχετε απελευθερώσει το γραφέα Νεβσενή και τον έχετε πάρει μαζί σας. Ας τρώει ό,τι εσείς τρώτε, ας πίνει ό,τι εσείς πίνετε, ας κάθεται όπου εσείς κάθεστε, ας είναι ισχυρός μέσω της δύναμης που καθιστά εσάς ισχυρούς και ας πλέει όπου εσείς πλέετε. Ο γραφέας Νεβσενής ρίχνει τα δίχτυα στον Ασφοδελό Λειμώνα και έχει τρεχούμενο νερό στα Ηλύσια Πεδιά και η τροφή του είναι σαν την τροφή των θεών. Το νερό του γραφέα Νεβσενή είναι το νέκταρ του Ρα και ο Νεβσενή περιφέρεται στον ουρανό και ταξιδεύει σαν τον Θωθ.

Είναι ανεπίτρεπτο για τον Νεβσενή να πεινάει και να μην τρώει· είναι ανεπίτρεπτο γι' αυτόν να διψάει και να μην πίνει. Αμβροσία παρέχεται σ' αυτόν από τον Κύριο της Αιωνιότηας, που έχει δώσει εντολές γι' αυτό. Ο γραφέας Νεβσενής συλλήφθηκε τη νύχτα και γεννήθηκε την ημέρα και όσοι είναι στη συνοδεία του Ρα τον λατρεύουν. Ο γραφέας Νεβσενής συλλήφθηκε στην Αρχέγονη Άβυσσο και γεννήθηκε στην Αρχέγονη Άβυσσο και αυτός έρχεται και ανακαλύπτει ό,τι το Μάτι του Ρα έχυσε πάνω στα κλαδιά του δέντρου *θεν*. Ο Κύριος των κατοίκων της Αμέντας έρχεται και κάνει προσφορές στον Ώρο, Επόπτη των Ναών. Με ό,τι ζει αυ-

275. Μια περιοχή στο Βόρειο Σουδάν.

τός, ζει και ο Νεβσενής και ό,τι πίνει αυτός, πίνει και ο Νεβσενής, σχεδιαστής του Ναού του Φθα και μπροστά του υπάρχει άρτος και οίνος και ψημμένα σφάγια. Ο Όσιρης, ο γραφέας Νεβσενής, είναι θριαμβευτής και ευνοούμενος του Άνουβη που διαμένει στο λόφο του.

Χαίρε γραφέα Νεβσενή. Έχεις τη μορφή που είχες στη γη και ζεις και ανανεώνεσαι κάθε μέρα. Η όρασή σου αποκαθίσταται και βλέπεις τον κύριο του ορίζοντα που σου χορηγεί αμβροσία την ημέρα και σου εξασφαλίζει τη μερίδα σου για τη νύχτα. Ο Όρος έχει πάρει εκδίκηση για σένα και έχει καταστρέψει τα σαγόνια των εχθρών σου και έχει αιχμαλωτίσει τον αρχηγό τους στο φρούριό του.

Χαίρε γραφέα Νεβσενή. Δεν έχεις εχθρούς στο Μεγάλο Οίκο, και οι δίσκοι του ζυγού ισορρόπησαν όταν ζυγίστηκες εκεί και στην Αίθουσα του Όσιρη, του Κυρίου των προσφορών στην Αμέντα. Εισέρχεσαι εκεί κατά βούληση και βλέπεις το μεγάλο Θεό με τη μορφή του. Ζωή επιφυσιέται στα ρουθούνια σου και θριαμβεύεις πάνω στους εχθρούς σου.

Χαίρε γραφέα Νεβσενή. Ό,τι απεχθάνεσαι είναι η αδικία. Ο Κύριος της δημιουργίας ήταν ευμενής προς σένα τη νύχτα της σιωπής και του θρήνου.

Γλυκιά ζωή, που είναι ευχάριστη για τον Θωθ εκπορεύτηκε για σένα από το στόμα της Εννεάδας και θριάμβευες πάνω στους εχθρούς σου, ω γραφέα Νεβσενή. Η μητέρα σου Νουτ εκτείνεται πάνω από σένα με το όνομα Σετέπ-πετ και σε εισάγει στη συνοδεία του μεγάλου Θεού. Είσαι χωρίς εχθρούς κι αυτή σε απαλλάσει από κάθε κακό με το όνομα Μεγάλο Περιτείχισμα, ω ισχυρή μορφή μεταξύ των παιδιών της, γραφέα Νεβσενή.

Χαίρε Κύριε των Ωρών, προγόνων του Ρα. Άνοιξε έναν δρόμο για τον γραφέα Νεβσενή, τον ευσεβή, και ας εισέλθει στον κύκλο του Όσιρη, Κύριο της ζωής των Δυο Χωρών, που ζει παντοτινά.

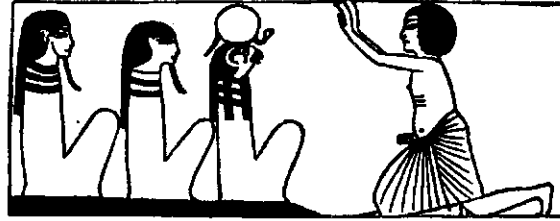
Είθε ο γραφέας Νεβσενής, σχεδιαστής στο Ναό του Φθα, ευσεβής και μακάριος, να εισέλθει στη συνοδεία του Ίφθιμου, ένας λωτός στα ρουθούνια του Ρα, αγνός ενώπιον των θεών, και ας ατενίζει τον Ρα παντοτινά.

Επωδή της εγκατάλειψης του Χθες και της Εισόδου στην Ημέρα.

Έτσι αυτός και τα μέλη του εφοδιάζονται με τροφή. Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, του Αμεν-χετέπ του θριαμβευτή, λέει:

Η χθεσινή φωνή μου ας δοθεί σε μένα. Εμφανίζομαι καθημερινά. Έρχομαι από το θεό της δημιουργίας. Είμαι ο Σεπέτς και προέρχομαι από το δέντρο *Ίμετ*. Είμαι ο Νουν και προέρχομαι από την ισχύ του. Είμαι ο Κύριος με το στέμμα *Ουρερέτ* και... ο θεός Νεχεβκάου. Είμαι ο Κόκκινος που παίρνει εκδίκηση για το Μάτι του. Πέθανα χθες, αλλά εμφανίζομαι σήμερα. Η ισχυρή Κυρία που φρουρεί την πύλη μου άνοιξε το δρόμο. Εμφανίζομαι στην Ημέρα ενάντια στον εχθρό μου και έχω κυριαρχία επάνω του. Έχει παραδοθεί σε μένα και δεν θα ξεφύγει από τα χέρια μου. Μπροστά μου θα βρει το τέλος του, ενώπιον των Μεγάλων Όντων που είναι στον Άλλο Κόσμο. Ο Όσιρης είναι περὶβεβλημένος με τη στολή του. Και ιδού, ο Κύριος των κατοίκων της Αμέντας... Είμαι ο Κύριος της Κόκκινης Χώρας την ημέρα των μεταμορφώσεων. Είμαι ο Κύριος των μαχαιριών και δεν θα με βλάψει κανείς. Έχω ανοίξει το δρόμο μου. Είμαι ο γραφέας των εύοσμων πραγμάτων που υπάρχουν στο εξάισιο θυμίαμα κι αυτά που ανήκουν στην Κόκκινη Χώρα προσφέρονται σε μένα, γιατί η Κόκκινη Χώρα μου έχει αποδοθεί. Εισέρχομαι στην Ημέρα ενάντια στον εχθρό μου και έχω κυριαρχία επάνω του. Έχει παραδοθεί σε μένα και δεν θα ξεφύγει από τα χέρια μου. Μπροστά μου θα βρει το τέλος του ενώπιον των Μεγάλων Όντων. Τον σφαγιάζω στο Μεγάλο Αγρό πάνω στο βωμό της *Ουατσέτ*. Έχω κυριαρχία επάνω του σαν τη Σέχμετ, τη μεγάλη Θεά. Είμαι ο Κύριος των μεταμορφώσεων, γιατί κατέχω τις μεταμορφώσεις των θεών και αυτοί περιφέρονται... γύρω μου.

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει ικετεύοντας τρεις θεούς.

Επωδή της εισόδου στην Ημέρα, της εξύμνησης του Ρα στην Αμέντα, της απόδοσης ύμνων σε εκείνους που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο, του ανοίγματος ενός δρόμου για το τέλειο Φωτεινό Ον στη Χώρα των Θεών, της πορείας του, της εισόδου και εξόδου από τον Άλλο Κόσμο και της επίτευξης μεταμορφώσεων σαν μια ζώσα ψυχή.

Ο Όσιρης... ο θριαμβευτής, λέει:

Ο Ρα δύνει σαν Όσιρης με όλα τα διαδήματα των Φωτεινών Οντων και των θεών της Αμέντας. Είναι η μια Μορφή, ο Κρυμμένος του Άλλου Κόσμου, η άγια Ψυχή στην κορυφή της Αμέντας, ο Όννωφρης του οποίου η διάρκεια ζωής είναι παντοτινή. Ύμνοι απευθύνονται σε σένα, ω Όσιρη στον Άλλο Κόσμο και ο γιος σου Όρος χαίρεται για σένα και εκφωνεί τις διαταγές. Εσύ τον κάνεις να υψώνεται πάνω από όλους εκείνους που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο σαν Άστρο και όσα του ανήκουν, του προσφέρονται στον Άλλο Κόσμο. Εσύ τον διασχίζεις, ω γιε του Ρα, και ανατέλλεις σαν Άτμου.

Ύμνους απευθύνουν σε σένα οι κάτοικοι του Άλλου Κόσμου. Ανέρχεσαι στο θρόνο με το μεγαλείο του Βασιλιά που κυβερνά τον Σιωπηλό Τόπο, του ισχυρού πρίγκηπα με το στέμμα *Ουρερέτ*, του μεγάλου Θεού, του οποίου ο θρόνος είναι μυστικός, του Κυρίου της Κρίσης που στέκεται πάνω από τα Μεγάλα Όντα.

Ύμνους απευθύνουν σε σένα οι κάτοικοι του Άλλου Κόσμου και χαίρονται για σένα.

Ύμνους απευθύνουν σε σένα οι κάτοικοι του Άλλου Κόσμου. Οι θρηνωδοί τραβάνε τα μαλλιά τους για σένα, χτυπούν τα χέρια τους για σένα, σε υμνούν και κραυγάζουν μπροστά σου, κλαίνε για σένα. Αλλά η ψυχή σου είναι χαρού-

μενη, το σώμα σου έχει δύναμη. Οι ψυχές του Ρα στέκονται ψηλά στην Αμέντα και οι ψυχές στον Άλλο Κόσμο... εξυμνούν τις ψυχές του Ρα που βρίσκονται εκεί. Το σώμα και οι ψυχές του Τσεντς κατοικούν στον Άλλο Κόσμο και η ψυχή του διαμένει εκεί.

Ω Όσιρη, είμαι ένας υπηρέτης του ναού σου, ένας που μένει στο ναό σου. Δώσε τις εντολές σου. Ας υψωθώ σαν ένας φωτοδότης ανάμεσα στους κατοίκους του Άλλου Κόσμου και σαν λαμπρό αστέρι στο οποίο προσφέρονται όσα του ανήκουν εκεί. Ας διασχίσω τον Άλλο Κόσμο σαν Ρα και ας εισέλθω στην Ημέρα σαν Άτμου. Ας είμαι ατάραχος στον Άλλο Κόσμο, ας έχω κυριαρχία πάνω στο σκοτάδι, ας εισέλθω και ας εξέλθω από εκεί. Τα χέρια σου ας με δεχθούν, ω Τατένεν, και οι Ατάραχοι ας με σηκώσουν ψηλά. Απλώστε τα χέρια σας, γιατί γνωρίζω το όνομά σας και οδηγήστε με.

Υμνήστε με, ω Ατάραχοι, υμνήστε με, γιατί ο Ρα χαίρεται με τους ύμνους που προσφέρονται σε μένα σαν Όσιρη. Διαιωνίζομαι μέσω των προσφορών σας και αποκτώ δύναμη μέσω των σπονδών σας, σύμφωνα με τους νόμους του Ρα. Είμαι ο Φύλακας, αλλά και ο κληρονόμος του πάνω στη γη. Ανοίξτε έναν δρόμο για μένα, ω Χετεπού, για να εισέλθω στον Άλλο Κόσμο· ανοίξτε μου έναν δρόμο για την Αμέντα. Κατέχω το σκήπτρο του Ωρίονα και το στέμμα *Νέμμες* του κρυμμένου θεού.

Κοιτάξτε με, ω Χετεπού, κι εσείς θεοί που είστε οδηγοί στον Άλλο Κόσμο. Ιδού έχω δύναμη και είμαι κάτοχος των μυστηρίων. Ελευθερώστε με από τους πασσάλους στους οποίους δένονται αυτοί που μαστιγώνονται. Μη με δένετε στους πασσάλους μαστίγωσης και μη με εγκαταλείπετε στην αίθουσα όπου σφαγιάζονται οι εχθροί.

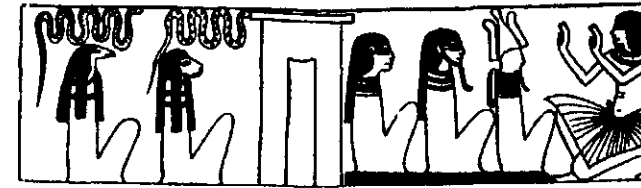
Είμαι ο κληρονόμος του Όσιρη και έχω δεχθεί το στέμμα *Νέμμες* στον Άλλο Κόσμο. Κοτάξτε με, γιατί εμφανίζομαι σαν φωτοδότης που προέρχεται από τα μέλη σας και έρχομαι σε ύπαρξη σαν τον πατέρα μου που λατρεύεται. Κοιτάξτε με και χαρείτε, γιατί ιδού, ανέρχομαι και έρχομαι σε ύπαρξη με πολλαπλές μεταμορφώσεις. Ανοίξτε έναν δρόμο για την ψυχή μου εσείς που είστε σταθεροί στις θέσεις σας. Ας μένω

ατάραχος στην όμορφη Αμέντα. Παραχωρήστε μου μια θέση ανάμεσά σας. Ανοίξτε για μένα τις πύλες σας και σηκώστε τα μάνταλα των θυρών σας. Ιδοὺ, ω Ρα, εσύ οδηγείς αυτή τη χώρα, είσαι ο οδηγός των ψυχών και ο οδηγός των θεών. Είμαι ο φύλακας της πύλης, που εισάγει εκείνους που επιτρέπεται να εισαχθούν. Είμαι αυτός που φυλάει τις θύρες και οδηγεί τους θεούς στις θέσεις τους. Είμαι αυτός που έχει περίοπτη θέση στον Άλλο Κόσμο. Είμαι ο θεός Χενβί, ο φύλακας της Χώρας των Θεών. Γνωρίζω τα όρια του Άλλου Κόσμου και είμαι ο Ατάραχος στον Σιωπηλό Τόπο. Προσφορές μου αποδίδονται στην Αμέντα από τις ψυχές που ζουν ανάμεσα στους θεούς. Είμαι ο φρουρός του Ρα. Είμαι ο μυστηριώδης Φοίνικας. Είμαι αυτός που εισέρχεται και μένει ατάραχος στον Άλλο Κόσμο και ανέρχεται στον ουρανό. Είμαι ο Κύριος των ουρανίων εκτάσεων και διασχίζω το νυχτερινό ουρανό μαζί με τον Ρα. Οι προσφορές για μένα στον Ουρανό είναι στον Αγρό του Ρα και τα γεύματα για μένα στη είναι στον Ασφοδελό Λειμώνα. Διασχίζω τον Άλλο Κόσμο σαν τον Ρα και σταθμίζω τα λόγια μου σαν τον Θωθ. Περπατώ χαρούμενος και τρέχω με μεγάλες δρασκειλές. Η πνευματική μορφή μου είναι προικισμένη με κρυμμένες ιδιότητες και οι μεταμορφώσεις μου είναι σαν τον διπλό θεό Ωρο-Σηθ. Είμαι ο εκτιμητής των προσφορών των θεών στον Άλλο Κόσμο και παρέχω τροφή στα Φωτεινά Όντα. Είμαι ο θεός της Ισχυρής Καρδιάς που συντρίβει τους εχθρούς του. Χαίρετε θεοί και Φωτεινά Όντα που δημιουργηθήκατε πριν από τον Ρα, που ακολουθείτε τη θεία ψυχή του. Οδηγήστε με όπως οδηγείτε αυτόν, εσείς που είστε οδηγοί του Ρα και διαμένετε στον ανώτερο ουρανό. Οδηγήστε με, γιατί είμαι η άγια Ψυχή που ζει στην Αμέντα.

181

BINIETA. Ο πεθαμένος γονατίζει λατρεύοντας τρεις θεούς που στέκονται μπροστά σε μια πύλη. Πίσω απ' αυτήν είναι ένας λεοντοκέφαλος και ένας ιερακοκέφαλος θεός και ο καθένας απ' αυτούς έχει ένα φίδι πάνω από το κεφάλι του.

464

Επωδή της παρουσίασης στα Μεγάλα Όντα του Όσιρη και στους θεούς που είναι οδηγοί στον Άλλο Κόσμο και σ' εκείνους που φυλάνε τους πυλώνες και σ' αυτούς που είναι κήρυκες στις αίθουσες και σ' αυτούς που είναι θυρωροί στις πύλες και στις θύρες της Αμέντας και της επίτευξης των μεταμορφώσεων σαν ζώσα ψυχή και της εξύμνησης του Όσιρη και της στέψης σαν Βασιλιά των Μεγάλων Όντων.

Ο Όσιρης Κέννα, ο θριαμβευτής, λέει:

Χαίρε, ω Κυβερνήτη της Αμέντας, Όννωφρη, Κύριε της Ιερής Χώρας. Εμφανίζεσαι λαμπρός σαν τον Ρα. Έρχομαι και ατενίζω το κάλλος σου και νιώθω αγαλλίαση.

Ο ηλιακός του δίσκος είναι ηλιακός σου δίσκος.

Οι ακτίνες του είναι ακτίνες σου.

Το στέμμα του είναι στέμμα σου.

Το μεγαλείο του είναι μεγαλείο σου.

Οι ανατολές του είναι ανατολές σου.

Το κάλλος του είναι κάλλος σου.

Το δέος που εμνεί είναι το δέος που εμπνέεις.

Το άρωμά του είναι το άρωμά σου.

Η αίθουσά του είναι αίθουσά σου.

Η θέση του είναι θέση σου.

Ο θρόνος του είναι θρόνος σου.

Η κληρονομιά του είναι κληρονομιά σου.

Τα εμβλήματα του είναι εμβλήματά σου.

Το πεπρωμένο του είναι πεπρωμένο σου.

Ο κρυμμένος τόπος του είναι κρυμμένος τόπος σου.

Τα αγαθά του είναι αγαθά σου.

Η σοφία του είναι σοφία σου.

Οι διακρίσεις του είναι διακρίσεις σου.

Η προστατευτική του δύναμη είναι προστατευτική σου δύναμη.

465

Δεν πεθαίνει κι εσύ δεν πεθαίνεις.

Θριαμβεύει πάνω στους εχθρούς του κι εσύ θριαμβεύεις πάνω στους εχθρούς σου.

Κανένα κακό δεν συμβαίνει σ' αυτόν και κανένα κακό δεν συμβαίνει σε σένα ποτέ.

Χαίρε Όσιρη, γιε της Νουτ, κάτοχε των κεράτων, που το στέμμα σου *Ατεφ* είναι ψηλό· σε σένα απονέμεται το στέμμα *Ουρερέτ* και το σκήπτρο μπροστά στην Εννεάδα. Είθε ο Άτμου να προκαλεί το δέος στις καρδιές των ανθρώπων, των θεών, των Φωτεινών Όντων και των νεκρών. Είθε να δοθεί σ' αυτόν το σκήπτρο στην Ηλιούπολη. Ας είναι ισχυρός στις μεταμορφώσεις του στη Βούσιρη. Ας σκορπίζει τον τρόμο στα δυο βουνά. Ας είναι νικηφόρος στο *Ρεστάου*. Ας μνημονεύεται με χαρά στο Μεγάλο Ναό. Ας ανατέλλει πάντα σαν Φωτοδότης στην Άβυδο. Ας αναδειχθεί θριαμβευτής μπροστά στην Εννεάδα. Ας κατανικήσει στις σκοτεινές δυνάμεις και ας εμπνεύσει το δέος σε όλη τη γη. Είθε τα Μεγάλα Όντα να παραμένουν σταθερά στις θέσεις τους μπροστά στον Κύριο των θεών του Άλλου Κόσμου, μπροστά στο Πνευματικό Όν στον ουρανό, στον Κύριο των ζωντανών, στο Βασιλιά του υπερπέραν, στον Εμπυχωτή χιλιάδων στη Χεράχα. Οι κάτοικοι του ουρανού χαίρονται όταν βλέπουν τον Κύριο των ιερών προσφορών στα ουράνια οικήματα. Σφάγια προσφέρονται σ' αυτόν στη Μέμφιδα και νυχτερινές λειτουργίες εκτελούνται γι' αυτόν στη Λητόπολη.

Ιδού, ω μεγάλε Θεέ, Κύριε της διπλής ισχύος, ο γιος σου Όρος έχει πάρει εκδίκηση για σένα. Απομακρύνει κάθε μίσμα που ήταν επάνω σου, σε περιδένει, περισυλλέγει τα μέλη σου, ανασυνδέει τα οστά σου, σου φέρνει... Σήκω, ω *Όσιρη*, σου δίνω το χέρι μου για να στέκεσαι για πάντα ζωντανός. Ο Κηβ καθαρίζει το στόμα σου, η Μεγάλη Εννεάδα σε προστατεύει... σε συνοδεύουν στην πύλη του Άλλου Κόσμου. Η Νουτ σε στηρίζει, σε προστατεύει, σου ανανεώνει τη δύναμη και σε κάνει να αναγεννιέσαι. Οι αδελφές σου Ίσιδα και Νέφθυς έρχονται και σου παρέχουν ζωή, δύναμη και υγεία και η καρδιά σου χαίρεται γι' αυτό κι αυτές χαίρονται γιατί σε αγαπούν και φέρνουν στα χέρια σου όλα τα αγαθά. Όλοι οι θεοί σου

κάνουν προσφορές και ιδού, σε υμνούν παντοτινά.

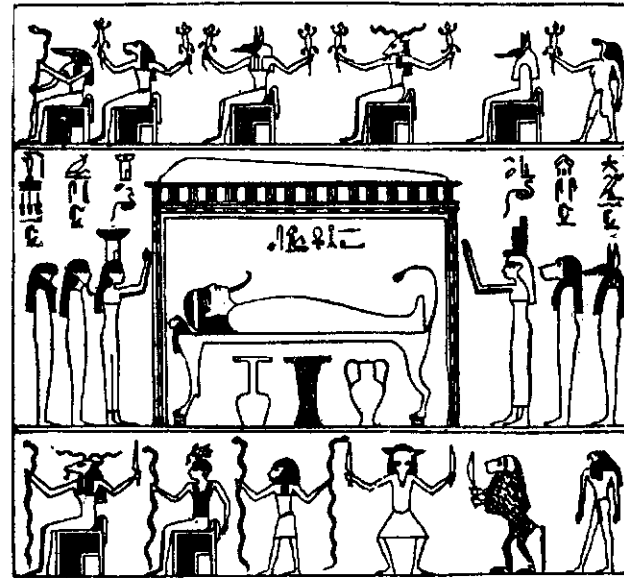
Ευτυχισμένος είσαι, ω *Όσιρη*. Έχεις στεφθεί, σου έχει δοθεί η εξουσία και είσαι ένδοξος και οι ιδιότητές σου είναι σταθερές. Το πρόσωπό σου είναι σαν του Άνουβη και ο Ρα χαίρεται για σένα και σε θεωρεί έναν όμορφο αδελφό. Κάθεσαι στο θρόνο σου, ο Κηβ κάνει χοές για σένα και ό,τι επιθυμείς σου προσφέρεται στην Αμέντα. Διασχίζεις τον ουρανό κάθε μέρα, η μητέρα σου Νουτ σε προωθεί στο δρόμο σου και εισέρχεσαι στην Αμέντα κάθε μέρα με τη βάρκα του Ρα μαζί με τον Όρο που σε αγαπάει. Η προστατευτική δύναμη του Ρα, σε φρουρεί, οι λέξεις δύναμης του Θωθ σε στηρίζουν και η Ίσιδα σε διαπερνάει με δύναμη.

Έρχομαι σε σένα, ω Κύριε της Ιερής Χώρας, Όσιρη, Κύριε των κατοίκων της Αμέντας, Όννωφρη, που η διπλή σου ύπαρξη είναι παντοτινή. Η καρδιά μου είναι ειλικρινής, τα χέρια μου καθαρά. Φέρνω αγαθά στον Κύριό τους και στο θεό που τα δημιουργήσε. Έρχομαι και επισκέπτομαι τις πολιτείες σας, κάνω ό,τι είναι καλό στη γη. Σφαγιάζω τους εχθρούς σαν ταύρους προς θυσία. Οδηγώ τους αντιπάλους μπροστά στα πόδιά σου. Είμαι αγνός, όπως κι εσύ είσαι αγνός. Έχω καθαρθεί για τη γιορτή σου. Έχω... θυσιάσει πουλιά στο βωμό σου για την ψυχή σου, για το Πνευματικό σου Σώμα και για τους θεούς που είναι στη συνοδεία σου.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. *Αν αυτή η Επωδή είναι γνωστή στον πεθαμένο, το κακό δεν θα μπορεί να τον προσβάλει, δεν θα εκδιωχθεί μπροστά στις πύλες της Αμέντας, αλλά θα εισέρχεται και θα εξέρχεται και θα του προσφέρεται αμβροσία και νέκταρ και όλα τα αγαθά μπροστά σε κείνους που κατοικούν στον Άλλο Κόσμο.*

ΒΙΝΙΕΤΑ. *Ο νεκρός είναι ξαπλωμένος πάνω σε ένα νεκροκρέβατο μέσα σε ένα ντουλάπι ή φέρετρο. Κάτω από το φέρετρο υπάρχουν τρία αγγεία. Στα πόδια του στέκουν οι θεότητες Ίσιδα, Χάπι και Δουαμουτέφ και στο κεφάλι του η Νέφθυς, ο Γιέσθα και ο Κεψεννούφ. Στο άνω και κάτω διάζωμα*

είναι μια σειρά καθιστών και όρθιων ανθρωποκέφαλων και ζωοκέφαλων θεοτήτων που κρατούν στα χέρια τους φίδια, σαύρες και μαχαίρια.

Βιβλίο της σταθεροποίησης του Όσιρη, της χορήγησης πνοής στην Ατάραχη Καρδιά, ενώ ο Θωθ απωθεί τους εχθρούς του Όσιρη, ο οποίος εμφανίζεται με τις ποικίλες μεταμορφώσεις του και προστατεύεται, ισχυροποιείται και περιφρουρείται στον Άλλο Κόσμο μέσω της λειτουργίας της θέλησης του ίδιου του Θωθ, για να μπορεί ο Σώσης να στέλνει τις ακτίνες του κάθε μέρα.

Ο Θωθ λέει:

Είμαι ο Θωθ, ο τέλειος γραφέας του οποίου τα χέρια είναι καθαρά, Κύριος των δυο Κεράτων που απωθεί τους εχθρούς, καταγραφέας της αλήθειας, που απεχθάνεται το ψεύδος. Ίδού, αυτός είναι η γραφίδα του Κυρίου του Κόσμου. Είναι κάτοχος των νόμων, δίνει έκφραση στη σοφία και την κατανόηση και οι λέξεις δύναμης που κατέχει κυριαρχούν στις Δυο Χώρες.

Είμαι ο Θωθ, Κύριος της δικαιοσύνης που επικυρώνει την αλήθεια στους θεούς, που κρίνει τους λόγους στην ουσία τους, του οποίου οι λέξεις δύναμης θριαμβεύουν πάνω στη βία. Διαλύω το σκοτάδι, σταματάω τον τυφώνα και παρέχω τις δροσερές αύρες του βόρειου ανέμου στον Όσιρη Όννωφρη καθώς προβάλλει από τη μήτρα εκείνης που του δίνει γέννηση. Έκανα τον Ρα να δύνει σαν Όσιρης και τον Όσιρη να δύνει όπως ο Ρα. Τον έκανα να εισέρχεται στο Μυστικό Τόπο και να ζωοποιεί την καρδιά του Ατάραχου, την Ιερή Ψυχή που κατοικεί στην Αμέντα. Ύμνοι αναπέμπονται στον Ατάραχο, τον Όννωφρη, γιο της Νουτ.

Είμαι ο Θωθ, ευνοούμενος του Ρα, Κύριος της ισχύος που φέρνει σε ευνοϊκό τέλος ό,τι αναλαμβάνει, που κατέχει λέξεις δύναμης στη Βάρκα των Εκατομμυρίων Ετών, Κύριος των νόμων, που υποτάσσει τις Δυο Χώρες, του οποίου οι λέξεις δύναμης προστατεύουν εκείνη που του δίνει γέννηση και είναι ισχυρές στη μάχη εκτελώντας τη θέληση του Ρα ο οποίος στέκεται στο ιερό του.

Είμαι ο Θωθ που χάρισε το θρίαμβο στον Όσιρη πάνω στους εχθρούς του.

Είμαι ο Θωθ που προλέγει το αύριο και προβλέπει το μέλλον, του οποίου η δράση δεν μπορεί να εκμηδενιστεί, ο οποίος καθοδηγεί τον ουρανό, τη γη και τον Άλλο Κόσμο και παρέχει ζωή στους λαούς και στα έθνη. Δίνω πνοή σε εκείνον που βρίσκεται στο Μυστικό Τόπο μέσω της ισχύος των λέξεων της δύναμης που εκφωνώ και ο Όσιρης θριαμβεύει πάνω στους εχθρούς του.

Έρχομαι σε σένα, ω Κύριε της Ιερής Χώρας, Όσιρη, Ταύρε της Αμέντας που ανθοφορείς παντοτινά. Σου διασφαλίζω τη διάρκεια σαν μια προστασία για τα μέλη σου.

Έρχομαι και σου προσφέρω το φυλακτό που είναι στο χέρι μου που θα σε φυλάει στην πορεία σου κάθε μέρα. Η προστασία και η ζωή είναι γι' αυτόν που το Κα του ανυψώνεται.

Ο βασιλιάς του Άλλου Κόσμου, ο Κύριος της Αμέντας, Κυρίαρχος των ουρανών, φοράει το στέμμα Ατεφ, σταθερά στο κεφάλι του, κοσμεύεται με το Λευκό Στέμμα και κρατάει το σκήπτρο και το μαστίγιο. Είναι η μεγάλη Ψυχή με το ισχυρό

στέμμα *Ουρερέτ*. Όλοι οι θεοί μαζεύονται κοντά του και αγαπούν αυτόν που είναι ο Όννωφρης που ζει παντοτινά μέσω των σωμάτων τους.

Χαίρε, ω Κύριε των κατοίκων της Αμέντας που κάνεις τους θνητούς να αναγεννιώνται, που ανανεώνεις τη νεότητά σου και γίνεσαι καλύτερος από πριν. Ο γιος σου Όρος σε προστατεύει, το μεγαλείο του Άτμου αποδίδεται σε σένα, ω Όννωφρη. Σήκω, ω Ταύρε της Αμέντας. Μείνε ατάραχος, όπως όταν ήσουν στη μήτρα της μητέρας σου Νουτ. Σε περιβάλλει ακόμα, εσένα που προήλθες απ' αυτή. Η καρδιά σου είναι ατάραχη στη θέση της και το στήθος σου είναι όπως πριν. Η μύτη σου εισπνέει τη ζωή και τη δύναμη, είσαι ζωντανός και ανανεώνεις τη νεότητά σου, σαν τον Ρα, κάθε μέρα. Ισχυρός, ισχυρός είναι ο Όσιρης και εισπνέει σταθερά τη ζωή.

Είμαι ο Θωθ· εξευμενίζω τον Όρο και αποκαθιστώ την ειρήνη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές τη στιγμή της οργής. Έρχομαι και πλένω τον Κόκκινο και ησυχάζω τον Τυφώνα και εξαλείφω κάθε κακό.

Είμαι ο Θωθ και εκτελώ τις νυχτερινές τελετές στη Λητόπολη.

Είμαι ο Θωθ. Έρχομαι καθημερινά από τη Βούτο. Κάνω προσφορές και χοές, προσφέρω αρτίδια με γενναιόδωρο χέρι στα Φωτεινά Όντα. Προστατεύω τον Όσιρη, τον βαλσαμώνα, κάνω γλυκιά την οσμή του σαν την οσμή του ακτινοβόλου θεού.

Είμαι ο Θωθ. Έρχομαι από την Χεράχα. Δένω τα σχοινιά και ετοιμάζω τη βάρκα *Μάχεντ* και την οδηγώ από την Ανατολή στη Δύση. Ανέρχομαι στο στερέωμα πάνω από κάθε θεό, με το όνομα «Αυτός του οποίου το πρόσωπο βλέπει ψηλά. Αποκαλύπτω το κάλλος με το όνομα του Οφόν. Αναπέμπω ύμνους και δοξασμούς στον Όσιρη Όννωφρη που υπάρχει παντοτινά.

183

BINIETA. Ο πεθαμένος και η γυναίκα του στέκονται με τα χέρια υψωμένα σε στάση λατρείας. Ο ιβικέφαλος Θωθ στέκει όρθιος και προσφέρει τα σύμβολα της δύναμης και το έμβλη-

470

μα της ζωής.

Ο *Όσιρης* Χουνέφερ, Επόπτης του Οίκου του Κυρίου των Δύο Χωρών, ο θριαμβευτής, υμνεί τον Όσιρη και τον δοξάζει και αποδίδει σεβασμό στον Όννωφρη και υποκλίνεται μπροστά στον Κύριο της Ιερής Χώρας και εξαίρει εκείνους που στέκονται δίπλα του.

Αυτός λέει:

Έρχομαι σε σένα, ω γιε της Νουτ, Όσιρη, Κύριε της Αιωνιότητας. Ανήκω στη Συνοδεία του Θωθ και χαίρομαι για ό,τι κάνει για σένα. Φέρνει γλυκιά πνοή για τη μύτη σου, ζωή και ρώμη για το πρόσωπό σου και το βόρειο άνεμο που φυσάει από τον Άτμου για τα ρουθούνια σου, ω Κύριε της Ιερής Χώρας. Κάνει τον Σώση να ρίχνει τις ακτίνες του στο στήθος σου, φωτίζει την πορεία σου και απομακρύνει κάθε μiasma από τα μέλη σου με τις λέξεις δύναμης που εκφωνεί. Αποκαθιστά την ειρήνη ανάμεσα στους δυο Ανταγωνιστές, σταματάει τον ορμητικό τυφώνα, εξευμενίζει τους δυο Ανταγωνιστές για χάρη σου και οι Δύο Χώρες συμφιλιώνονται για χάρη σου. Απομακρύνει την οργή που είναι στις καρδιές τους και τους συναδελφώνει. Ο γιος σου Όρος θριαμβεύει μπροστά στην Εννεάδα, η εξουσία μεταβιβάζεται σ' αυτόν και ο ουραίος του εποπτεύει σε όλη τη χώρα. Ο θρόνος του Κηβ αποδίδεται σ' αυτόν και το λειτούργημα του Άτμου του ανατί-

471

θεται με γραπτή διαθήκη που χαράζεται πάνω σε ψαμμόλιθο, σύμφωνα με τις εντολές του Φθα-Τατένεν ό ταν ανήλθε στο θρόνο του. Έχει εγκαταστήσει τον αδελφό του στο στερέωμα του Σώση, ανεβάζει τα ύδατα ως τους λόφους, για να φυτρώσουν όλα όσα καλλιεργούνται εκεί, καθώς και οι καρποί που βγαίνουν στις πεδιάδες και αυξάνει τις σοδειές με κανάλια και αγρούς. Οι θεοί του ουρανού και της γης, εμπιστεύονται τη γη στο γιο σου Όρο και τον ακολουθούν στον Οίκο του, όπου ακούνε τις εντολές του και τις εκτελούν αμέσως.

Η καρδιά σου είναι χαρούμενη, ω Κύριε των θεών· η καρδιά σου είναι πολύ χαρούμενη. Η Μαύρη Χώρα και η Κόκκινη Χώρα ζουν ειρηνικά και υπηρετούν τον Ουραίο σου. Οι ναοί είναι σταθεροί στις θέσεις τους και οι πολιτείες και οι νομοί έχουν τα κατάλληλα ονόματά τους. Κάνουμε τις πρέπειες προσφορές στο θεό και πάντα τις κατάλληλες θυσίες στο όνομά σου. Ύμνοι αναπέμπονται στο όνομά σου, χοές γίνονται στο Κα σου, τροφές παρατίθενται στα Φωτεινά Όντα που είναι στη συνοδεία σου και χοές γίνονται για τις ψυχές των νεκρών σ' αυτή τη χώρα. Κάθε πρόθεσή σου πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εντολές του Ρα. Ιδού τώρα, ω γιε της Νουτ, στέφesai σαν Κύριος του Κόσμου και είσαι ζωντανός, νέος και τέλειος. Ο πατέρας σου Ρα ισχυροποιεί τα μέλη σου, η Εννεάδα σε υμνεί, η Ίσιδα είναι μαζί σου και δεν σε εγκαταλείπει και δεν νικιέσαι πια από τους εχθρούς σου. Οι Κύριοι της Χώρας υμνούν το κάλλος σου, όπως υμνούν τον Ρα όταν ανατέλλει κάθε πρωί. Ανέρχesai στο στερέωμα και το κάλλος σου χαροποιεί τα πρόσωπα των ανθρώπων και λάμπει παντού. Σου μεταβιβάζεται η εξουσία του πατέρα σου Κηβ. Η μητέρα σου Μουτ που γέννησε όλους τους θεούς, σε έφερε σε ύπαρξη σαν πρώτο ανάμεσα στους πέντε θεούς. Φορούσες το Λευκό Στέμμα, κρατούσες στα χέρια σου το σκήπτρο και το μαστίγιο. Ενώ ήσουν μέσα στη μήτρα και δεν είχες ακόμα προβάλλει στη γη ήσουν ο Κύριος των Δυο Χωρών και φορούσες το στέμμα Ατεφ. Οι θεοί υποκλίνονται και νιώθουν δέος για σένα. Υποχωρούν όταν βλέπουν σε σένα το μεγαλείο του Ρα και οι καρδιές τους νιώθουν τρόπο μπροστά στο μεγαλείο σου. Η ζωή είναι μαζί σου, αμβροσία και νέκταρ πά-

ντα σε ακολουθούν και η αλήθεια είναι πάντα μπροστά σου.

Είθε να εισέλθω στη συνοδεία σου, ω Μεγάλο Όν, ενόσω είμαι ακόμα στη γη. Είθε να κληθεί η ψυχή μου και να βρεθεί δίπλα στους Κυρίους της Αλήθειας. Εισέρχομαι στην πολιτεία του θεού, σε εκείνη την αρχέγονη περιοχή. Η ψυχή, το Κα και το Φωτεινό Σώμα μου διαμένουν σ' εκείνη τη χώρα. Ο θεός εκεί είναι ο Κύριος της Αλήθειας, κάτοχος της αμβροσίας και σεπτός. Η χώρα του απορροφά όλες τις άλλες χώρες. Ο Νότος έρχεται διασχίζοντας τον ποταμό και ο Βορράς, κωπηλατώντας με ούριους ανέμους, έρχεται καθημερινά στη γιορτή που γίνεται εκεί κατ' εντολή του Θεού. Όποιος διαμένει εκεί ζει μακάριος κάτω από τη φροντίδα του Θεού και οι θεοί που κατοικούν εκεί ζουν με την αλήθεια. Αυτός χορηγεί μακροζωία, ευδαιμονία και μετά θάνατον διαμονή στην Ιερή Χώρα.

Έρχομαι σε σένα και τα χέρια μου μεταφέρουν την αλήθεια και μέσα στην καρδιά μου δεν υπάρχει δολιότητα. Παρουσιάζω την αλήθεια μπροστά σου, γιατί γνωρίζω ότι μ' αυτή ζεις.

Δεν έχω διαπράξει κανένα παράπτωμα σ' αυτή τη χώρα και δεν έχω πάρει τίποτα απ' ό,τι ανήκει στους άλλους.

Είμαι ο Θωθ, ο τέλειος γραφέας, του οποίου τα χέρια είναι καθαρά. Είμαι ο κύριος της αγνότητας, εξολοθρευτής του κακού, καταγραφέας της αλήθειας που απεχθάνεται το ψεύδος. Ιδού, είμαι η γραφίδα του Κυρίου του Κόσμου. Είμαι ο κάτοχος των νόμων, δίνω έκφραση στη σοφία και την κατανόηση και οι λέξεις δύναμης που κατέχω κυριαρχούν στις Διο Χώρες.

Είμαι ο Θωθ, Κύριος της Αλήθειας που βοηθάει τον αδύναμο να κερδίσει τη νίκη, προστάτης του φτωχού που τον αδικούν. Διαλύω το σκοτάδι, σταματάω τον τυφώνα και παρέχω τις δροσερές αύρες του βόρειου ανέμου στον Όννωφρη, καθώς προβάλλει από τη μήτρα της μητέρας του. Τον έκανα να εισέρχεται στο Μυστικό Τόπο και να ζωοποιεί την καρδιά του Ατάραχου, του Όννωφρη, γιου της Νουτ, του Όρου, του θριαμβευτή.

184

BINIETA. Ο πεθαμένος στέκεται όρθιος μπροστά στον Όσιρη, ο οποίος φοράει το στέμμα Άτεφ και κρατάει στα χέρια του το μαστίγιο και την ποιμαντορική ράβδο, εμβλήματα κυριαρχίας και εξουσίας.

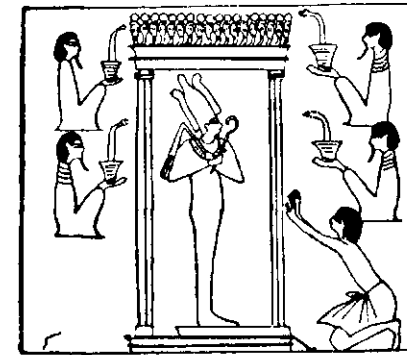
Επωδή της Προσέγγισης του Όσιρη.

Ο Όσιρης Ουάα επιστάτης των αγρών του Άμμωνα, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:²⁷⁶

276. Αυτή η Επωδή περιέχει μόνο δυο σύντομες γραμμές κειμένου κι απ' αυτές, λίγες λέξεις έχουν φθάσει ως εμάς και μόνο σε ένα αντίγραφο. Επομένως είναι αδύνατον να βγει κάποιο νόημα.

185

BINIETA. Ο Όσιρης, Κύριος της Αβύδου, ο Μεγάλος Θεός, Πρίγκηπας της Αιωνιότητας και Κυβερνήτης της Αμέντας, εστεμμένος μέσα στο ιερό του. Κρατάει στα χέρια του το μαστίγιο και την ποιμαντορική ράβδο, εμβλήματα κυριαρχίας και εξουσίας. Μπροστά στο ιερό, ο πεθαμένος με το κεφάλι υψωμένο σε στάση λατρείας γονατίζει και από την κάθε πλευρά δυο θεοί προσφέρουν θυμιάματα.

Εξύμνηση του Όσιρη και απόδοση σεβασμού στον Κύριο της Αιωνιότητας, εξιλασμός του θεού και διακήρυξη του Δικαίου και της Αλήθειας, ο Κύριος των οποίων είναι άγνωστος.

Ο Όσιρης Σουτίμες, ιερέας και επόπτης της Αίθουσας του Βωμού στην Άπτε και διευθυντής των γραφέων του ναού του Άμμωνα, του οποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:

Χαίρε ω Μεγάλε Θεέ, ισχυρό και ευσπλαχνικό Όν, Κύριε της Αιωνιότητας που ταξιδεύεις με τη βάρκα Σεκτέτ, που ανατέλλεις άπειρες φορές με τη βάρκα Άδετ, σε σένα αποδίδονται ύμνοι στον ουρανό και στη γη. Λαοί και έθνη σε εξυμνούν και εμπνέεις μεγάλο δέος στις καρδιές των ανθρώπων, στα Φωτεινά Όντα και στους νεκρούς. Η ψυχή σου διαμένει στη Βούσιρη και το δέος σου γίνεται αισθητό στην Ηρακλεόπολη. Φοράς τα ορατά εμβλήματα στην Ηλιούπολη και το μεγαλείο των μεταμορφώσεών σου υφίσταται στο μυστικό τόπο. Ήλθα σε σένα. Το δίκαιο και η αλήθεια βασιλεύει στην

κραδιά μου και δεν υπάρχει πονηριά ή ενοχή μέσα εκεί. Επί-
τρεψέ μου να περιφέρομαι ανάμεσα στους ζωντανούς και να
ανεβοκαταβαίνω το ποτάμι μαζί με τη συνοδεία σου.

186

BINIETA. Ο Άνης και η σύζυγός του μπροστά στην τράπεζα
προσφορών, λατρεύοντας το θεό. «Ο Σόκαρης Όσιρης, κύ-
ριος του Μυστικού Τόπου, Μεγάλος Θεός, Κύριος του Άλ-
λου Κόσμου», που στέκεται σε ένα ιερό. Η θεά Αθώρ με τη
μορφή ιπποποτάμου, φέροντας στο κεφάλι της δίσκο και κέ-
ρατα. Στο δεξί της χέρι κρατάει έναν πυρσό και στο αριστερό
το σύμβολο της ζωής. Μπροστά της υπάρχουν προσφορές
και πίσω της η αγελάδα Μεχούρτ, που ταυτίζεται με την Α-
θώρ, προβάλλει από τον τύμβο. Στους πρόποδες του ταφι-
κού αναχώματος είναι ο τάφος και μπροστά απ' αυτόν ανα-
πτύσσονται ανθισμένα φυτά.

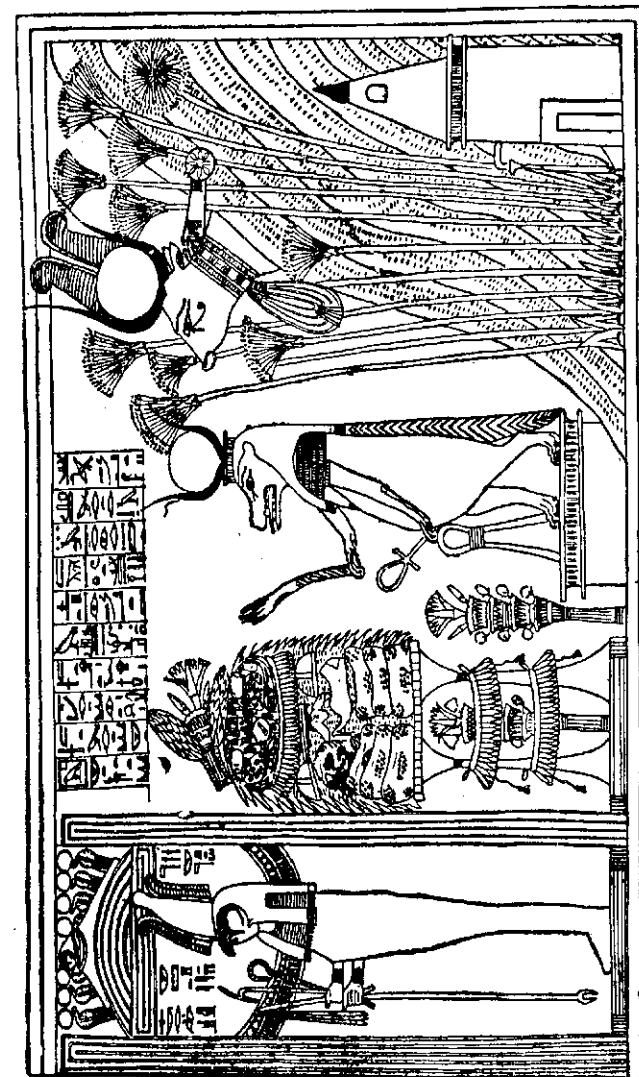
Ω Αθώρ, Κυρία της Αμέντας, που διαμένεις στη Μεγάλη
Χώρα, Κυρία της Ιερής Χώρας, Μάτι του Ρα, που προβάλλεις
από τα φρύδια του. Ω πανέμορφο πρόσωπο στη βάρκα των
Εκατομμυρίων Ετών. Εσύ είσαι ο τόπος ανάπαυσης για κεί-
νον που έχει κάνει ό,τι είναι ορθό μέσα στη βάρκα των Μα-
κάρων. Εσύ έχεις φτιάξει τη Μεγάλη Βάρκα του Όσιρη για να
διασχίζει το ποτάμι της αλήθειας.

476

187

Επωδή της Εισόδου στη Συντροφιά των Θεών.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, του ο-

477

ποίου ο λόγος είναι αληθινός, λέει:

Χαίρε ω Συντροφιά των θεών που συνοδεύετε τον Ρα. Ήλθα σε σας για να μπω στην ακολουθία του Ρα. Ανοίξτε μου έναν δρόμο για να μπορέσω να βρεθώ ανάμεσά σας. Ας μην απω-
θηθώ για ό,τι κάνω αυτή την ημέρα.

188

Επωδή της δόμησης από την Ψυχή ενός Οίκου Διαμονής και της Εμφάνισής της με Ανθρώπινη Μορφή.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα Α-μενχετέπ, λέει:

Καλωσόρισες! Κατέχεις ένα Φωτεινό Ον. Εισέρχεσαι στο ιερό Μάτι. Ίδου έχεις ένα Φωτεινό Ον, μαζί με μια ψυχή και μια σκιά, για να βλέπεις. Είθε να με βλέπεις όταν κρίνομαι, σε όποιον τόπο κι αν γίνεται αυτό, με τις ιδιότητές μου, με τη μορφή μου και με τις διανοητικές μου ικανότητες και με όλες τις ιδιότητες, κανονικές και τέλειες, σαν μια ψυχή στολισμένη και θεία. Είθε να λάμπω σαν τον Ρα μέσα στη θεία δόξα του στο ναό της Αθώρος και είθε η ψυχή και η σκιά μου να έλθουν περπατώντας στον τόπο όπου κρίνομαι και να με δουν. Είθε να μπορώ να στέκομαι, να κάθομαι και να εισέρχομαι στον οίκο του σώματος, που έχει γίνει ένας από τους θεούς των άστρων του Όσιρη που προχωρεί τη νύχτα και επιστρέφει την ημέρα, γιατί κανένας θεός δεν μπορεί να δημιουργηθεί, όταν εγώ σιωπώ.

189

Το να μην αφήνεις έναν οδοιπόρο να ταξιδεύει πεινασμένος και να μην τον αφήνεις να μολύνεται.

Ο Επόπτης του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, ο Νου, ο θριαμβευτής, γιος του Επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα Α-μενχετέπ, του θριαμβευτή, λέει:

Τα πράγματα που είναι ένα μίasma για μένα, τα πράγματα που είναι ένα μίasma για μένα, δεν θα τα φάω. Ό,τι μολύνω

είναι μίasma και δεν θα φάω απ' αυτό, αντί των αρτιδίων των ταφικών προσφορών στα Κα. Ας μην ριχτώ σ' αυτό. Ας μην πέσει στο σώμα μου, ας μην μολύνει τα δάχτυλά μου. Ας μην το πατήσω με τα πόδια μου.

— «Με τι θα ζήσεις», μου λένε οι θεοί και τα Φωτεινά Όντα, «σ' αυτό τον τόπο που σε έχουν φέρει;»

— «Θα ζήσω με επτά άρτους που μου έχουν προσφερθεί: οι τέσσερις άρτοι είναι του Όρου και οι τρεις άρτοι είναι του Θωθ».

— «Πού σου επιτρέπεται να φας;» λένε οι θεοί και τα Φωτεινά Πνεύματα.

— «Θα τρώω κάτω από τη συκομουριά της Αθώρος, γιατί οι μερίδες μου είναι τοποθετημένες ανάμεσα στα Φωτεινά Όντα που διασκεδάζουν εκεί. Χωράφια μου απονέμονται στη Βούσιρη, δέντρα και φυτά στην Ηλιούπολη και θα ζω με άρτους από λευκό κριθάρι και ποτό από κόκκινους καρπούς. Θα έχω την οικογένεια του πατέρα μου και της μητέρας μου, καθώς και τον επιστάτη των αγρών μου».

Ανοίξτε για μένα, κάνετε χώρο για μένα, ανοίξτε έναν δρόμο για μένα, ώστε να ζω σαν ζώσα ψυχή στον τόπο που επιθυμώ και να μην νικηθώ από τους εχθρούς μου.

Ό,τι είναι μίasma για μένα δεν θα το φάω. Ας μην διεισδύσει ποτέ το μίasma στην Ηλιούπολη. Ας είναι μακριά από μένα, γιατί εγώ είμαι ο Ταύρος ο ενθρονισμένος. Πετώ σαν γεράκι, καθαρίζω σαν χήνα, κουρνιάζω στη συκομουριά που είναι στη λίμνη Αγιέβ. Πηγαίνω και κουρνιάζω σ' αυτή. Εκείνος που κουρνιάζει σ' αυτή με τη μορφή του Μεγάλου Θεού δεν θα εκδιωχθεί.

Τα πράγματα που είναι ένα μίasma για μένα, τα πράγματα που είναι ένα μίasma για μένα δεν θα τα φάω. Ό,τι μολύνω είναι μίasma και δεν θα φάω απ' αυτό. Ό,τι μολύνει το Κα μου είναι μίasma και δεν θα το αφήσω να εισέλθει στο σώμα μου. Ας μη μολύνει τα δάχτυλά μου. Ας μην το πατήσω με τα πόδια μου. Δεν θα το ρίξω σε κούπα, δεν θα το αδειάσω σε χύτρα. Ας μείνει μακριά από τις δεξαμενές. Δεν θα το προσφέρω σε σένα.

— Οι θεοί Αουχεμού λένε, «Με τι θα ζεις σ' αυτή τη χώρα

που ήλθες σαν Φωτεινό Όν;»

— «Θα ζω με άρτους από μαύρο κριθάρι και με ποτό φτιαγμένο από λευκούς καρπούς· με τέσσερις άρτους στα Ηλύσια Πεδία, δηλαδή πιο πλούσια κι από τους θεούς. Θα έχω τέσσερις άρτους καθημερινά και τέσσερις μερίδες κρέατος στην Ηλιούπολη, δηλαδή πιο πλούσια κι από τους θεούς».

Οι θεοί Αουχεμού λένε: «Ποιος θα σου τα φέρνει και πού θα τρως;»

— «Στην καθαρή όχθη του ποταμού, όταν θα έχω καθαρίσει τα δόντια μου με μύρο».

— Οι θεοί Αουχεμού λένε: «Με τι θα ζεις σ' αυτή τη χώρα που ήλθες σαν Φωτεινό Όν;»

— «Θα ζω με επτά άρτους· τέσσερις θα μου προσφέρονται από τον Οίκο του Ωρου και τρεις από τον Οίκο του Θωθ».

— Οι θεοί Αουχεμού λένε: «Ποιος θα σου τους φέρνει;»

— «Ο ιερέας από τον Οίκο του Μεγάλου Όντος και ο επόπτης από την Ηλιούπολη».

— «Πού θα τους τρως;»

— «Κάτω από τα κλαδιά του όμορφου δέντρου *Δεβάτ*, όπου θα τους δέχομαι».

— «Θα ζεις κάθε μέρα με τα αγαθά που ανήκουν σε άλλους;»

— «Θα οργώνω τα χωράφια μου στον Ασφοδελό Λειμώνα».

— «Ποιος θα τα φυλάει για σένα;»

— «Οι δυο κόρες του Βασιλιά του Βορρά θα τα φυλάνε».

— «Ποιος θα τα οργώνει για σένα;»

— «Ο μεγαλύτερος από τους θεούς του ουρανού και της γης. Θα αλωνίζουν για μένα οι θείες αγελάδες *Χάπιου* που διαμένουν στη Σάιδα και θα θερίζει ο Σηθ, Κύριος του Βόρειου Ουρανού».

Χαίρετε εσείς που επιστρέφετε τα άνθη, που εξαλείψατε τα παραπτώματά σας, που τα πρόσωπά σας είναι αγνά. Ιδού, είμαι με τους συνοδούς του Σηθ στο βουνό *Βάχου*. Ζω μαζί με τα Πνευματικά Όντα που είναι τέλεια, πλάι στη Λίμνη του Όσιρη και η καρδιά μου είναι χαρούμενη. Δεν υπάρχει κανένας που θα μπορούσε να εκτοξεύσει κατηγορίες ενάντια στον επόπτη του οίκου του Σφραγιδοφύλακα, τον Νου, το θριαμβευτή.

Το Βιβλίο της Τελειοποίησης του Φωτεινού Όντος μέσα στον Ρα ή της Κυριαρχίας του ενώπιον του Άτμου, της Εξύψωσής του ενώπιον του Όσιρη, της Ενδυνάμωσής του ενώπιον του Κυβερνήτη της Αμέντας και της Ισχυροποίησής του ενώπιον της Εννεάδας.²⁷⁷

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ. Το βιβλίο αυτό πρέπει να επαναλαμβάνεται την πρώτη μέρα του μήνα στην εορτή των Έξι, στην εορτή *Ουάγ*, στην εορτή του Θωθ, στα γενέθλια του Όσιρη, στην εορτή του *Σέκρι* και στην εορτή της νύχτας *Άκερ*. Καθιστά ικανό τον άνθρωπο να εισέλθει στους μυστικούς τόπους του Άλλου Κόσμου και να διεισδύσει στα μυστικά οικήματα της Χώρας των Θεών, να περάσει μέσα από τα βουνά και να ανοίξει έναν δρόμο μέσα από τις μυστικές κοιλάδες που είναι άγνωστες. Αυτό το Βιβλίο διατηρεί το Φωτεινό Όν, μεγαλώνει τα βήματά του, του δίνει τη δύναμη να περπατάει, εξαλείφει την κωφότητά του και το καθιστά ικανό να δει το Θεό. Όταν επαναλαμβάνεις αυτό το Βιβλίο μην επιτρέπεις σε κανέναν να είναι παρών, εκτός από εκείνον που σου είναι αγαπητός και τον ιερέα που εκτελεί τη λειτουργία. Μην επι-

²⁷⁷ Αυτό το "Βιβλίο" φαίνεται πως είναι απλώς η Ρουμπρίκα της προηγούμενης Επωδής στον *Πάπυρο του Νου*, όπου και δίνεται αυτός ο τίτλος.

τρέπεις σε κανέναν να σε δει, ούτε στον υπηρέτη σου να πλησιάσει. Να το επαναλαμβάνεις μέσα σε μια αίθουσα ντυμένος με ένδυμα διακοσμημένο με άστρα. Η ψυχή κάθε Φωτεινού Όντος για το οποίο επαναλαμβάνεται αυτό το Βιβλίο, θα εμφανιστεί ανάμεσα στους ζωντανούς, θα αναδυθεί στο φως της Ημέρας και θα κυριαρχεί ανάμεσα στους θεούς, οι οποίοι δεν θα του αντιτίθενται. Και αυτοί οι θεοί θα περιφέρονται γύρω του και θα το αναγνωρίζουν και θα είναι θείο ανάμεσά τους. Και θα σε κάνει να μάθεις τις μεταμορφώσεις στο φως. Αυτό το Βιβλίο είναι πράγματι ένα μεγάλο μυστήριο και δεν πρέπει να αφήσεις εκείνους που διαμένουν στους βάλτους του Δέλτα, ή οποιουσδήποτε άλλους, να το δουν.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ

Αα μαάτι: «Νησί της Αλήθειας». Η κατοικία του Όσιρη στον Άλλο Κόσμο.

Αανρού: Η δεύτερη περιοχή της Αμέντας. Η ουράνια περιοχή του Αανρού πιστεύεται ότι περιβάλλεται από ένα σιδερένιο τείχος. Το έδαφός της καλύπτεται με σιτάρι και ο «πεθαμένος» απεικονίζεται να το σταχυολογεί για τον «Κύριο της Αιωνιότητας». Μερικοί μίσχοι είναι τρία, άλλοι πέντε και άλλοι επτά κύβιτα σε ύψος. Εκείνοι που φθάνουν στους τελευταίους δυο αριθμούς εισέρχονται στην κατάσταση της ευδαιμονίας (Ηλύσια Πεδιάδα). Τα απενσωματωμένα πνεύματα των οποίων η σοδεία δεν είναι παρά τριών κυβίτων σε ύψος, πήγαιναν στις κατώτερες περιοχές (Ασφοδελός Λειμώνας). Το σιτάρι ήταν για τους Αιγυπτίους το σύμβολο του Νόμου της Ανταπόδοσης ή Κάρμα.

Αασέφτ ή Αα-σέφτι: «Ισχυρός τρομώδης». Ο θεός που αντιστοιχεί στῶ στήθος του Όσιρη.

Αατκετκέτ: «Ισχυρός στις περιελίξεις». Ένα από τα επτά φιδίσια πνεύματα που φυλάνε το σώμα του Όσιρη.

Αβ: Καρδιά. Ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου. Δεν είναι ακριβώς η φυσική καρδιά του ανθρώπου, αλλά μάλλον το σώμα της ψυχής του.

Αβδου: μυθικό ψάρι που κολυμπάει πλάι στη βάρκα του ηλιακού θεού.

Αβυδος (Αβδου): Πόλη στον 8ο νομό της Άνω Αιγύπτου. Εκεί φυλαγόταν το κεφάλι του Όσιρη. Θεός της ο Χέντι Αμέντιου, Κυβερνήτης των κατοίκων της Αμέντας.

Αγελάδα: Αντιπροσωπεύει κυρίως την Αθώρα, τη Μεγάλη Μητέρα της Αιγύπτου. Η διπλοκέφαλη αγελάδα αντιπροσωπεύει την Άνω και Κάτω Αίγυπτο. Τα πόδια της Ουράνιας Αγελάδας, της Νουτ, της Κυρίας του Ουρανού, είναι τα τέσσερα τέταρτα της γης και αυτή έχει τα άστρα του στερεώματος στην κοιλιά της. Η Αθώρα, η Ίσιδα και η Νουτ απεικονίζονται συχνά σαν αγελάδες, ή φέρουν κέρατα.

Αγκράφα: Μια στυλιζαρισμένη αγκράφα ή κόμβος που συνήθως φτιαχνόταν από καρνεόλιο. Συμβολίζει τα γυναικεία γεννητικά όργανα και ονομάζεται κόμβος της Ίσιδας.

Άδετ: Ένα όνομα για τη βάρκα του ανατέλλοντος ηλίου.

Αθώρ (Χετ-χέρ): «Οίκος του Ώρου». Ήταν κόρη του Ρα και σύζυγος του Ώρου. Αντιστοιχεί στην ελληνική Αφροδίτη. Υπήρχαν 7 ή 9 Αθώρες.

Ακακία (Ναρτ): Ηλιακό σύμβολο· έμβλημα της θεάς Νηίθ. Άκεν: Θεός συνδεόμενος με τον ουράνιο περατάρη.

Άκερ: Θεός της Γης με σώμα λιονταριού και δυο κεφάλια, από ένα σε κάθε άκρο. Απεικονίζεται με ένα ζευγάρι λιονταριών που στέκονται πλάτη με πλάτη.

Άκερού: Οι δυο λιονταρίσιοι θεοί που φυλάνε, ο καθένας σε μια άκρη, το μονοπάτι του νυκτερινού ηλίου.

Άκερτ: «Σιωπηλός Τόπος». Όνομα του Κάτω Κόσμου. Για την ακρίβεια ήταν μια είσοδος στον Κάτω Κόσμο που βρίσκεται στη σύγχρονη Ματαρίγια, αλλά αργότερα σημαίνει γενικά τον Κάτω Κόσμο.

Αμέντα: Κυριολεκτικά, η κατοικία του θεού Άμμωνα (Άμεν), ή του «κρυμμένου», μυστικού θεού. Ήταν το βασίλειο του Όσιρη και διαιρείτο σε δεκατέσσερα τμήματα, το καθένα από τα οποία χωριζόταν από τα άλλα για κάποιο σκοπό σχετικό με τη μεταθανάτια κατάσταση του νεκρού. Ανάμεσα σε άλλα πράγματα σε ένα απ' αυτά βρισκόταν η Αίθουσα της Κρίσης. Η Αμέντα ήταν η «Χώρα της Δύσης», η «Μυστική Κατοικία», η σκοτεινή χώρα και ο «άπυλος οίκος». Αλλά ήταν επίσης η Χερνέτερ, η «διαμονή των θεών» και η «χώρα των φαντασμάτων» σαν τον Άδη των Ελλήνων. Ήταν επίσης ο «Οίκος του Αγαθού Πατέρα» (όπου υπάρχουν πολλά «οικήματα»). Τα δεκατέσσερα τμήματα περιλάμβαναν, ανάμεσα σε άλλα τον Ασφοδελό Λειμώνα, την Αίθουσα των Δυο Αληθειών, τα Ηλύσια Πεδία, τη Χώρα των Θεών, την Αίθουσα Βασανιστηρίων, το Σιωπηλό Τόπο, καθώς και πολλές άλλες μυστικές αίθουσες και κατοικίες. Από τις δεκαπέντε πύλες της κατοικίας

του Όσιρη υπήρχαν δυο κύριες η «πύλη εισόδου» ή Ρεστάου και η «πύλη εξόδου» ή Αμχ.

Άμμωνας (Άμεν ή Άμουν): Ένας από τους μεγάλους θεούς της Αιγύπτου. Σαν Άμμωνας-Ρα είναι ο θεός του μυστηρίου και τα ιερόγλυφα του ονόματός του συχνά είναι ανεστραμμένα. Είναι ο Παν, η Παν-φύση εσωτερικά και επομένως το σύμπαν και ο «Κύριος της Αιωνιότητας». Ο Ρα, όπως διακηρύσσεται από μια αρχαία επιγραφή «γεννήθηκε από τη Νηίθ, αλλά όχι με τοκετό». Ονομάζεται «αυτογενής» Ρα και δημιουργήσε το αγαθό με μια ματιά του πύρινου ματιού του, όπως ο Σηθ-Τυφώνας δημιούργησε το κακό από το δικό του. Ο Άμμωνας αντιστοιχεί στο Δία των Ελλήνων.

Άμουνέτ: «Κρυμμένη». Αιγυπτιακή θεά. Το θείο ταίρι του Άμμωνα.

Άμσετ: Ένας από τους 4 γιους του Ώρου.

Ανάδυση στο Φως της Ημέρας (Περτ εμ Χρου): Ο αιγυπτιακός τίτλος της Βίβλου των Νεκρών.

Ανουθης (Άνπου): Ο κυνοκέφαλος θεός, ταυτόσημος κατά μια άποψη με τον Ώρο. Είναι κατ' εξοχήν ο θεός που ασχολείται με τους απενσωματωμένους ή με τους αναστημένους στη μεταθανάτια ζωή. Είναι ψυχοπομπική θεότητα, ο «Κύριος της Σιωπηλής Χώρας της Δύσης, της Χώρας των Νεκρών, ο ανοικτής της οδού προς τον άλλο κόσμο», στον οποίο εμπιστεύονταν το νεκρό, για να οδηγηθεί απ' αυτόν στον Όσιρη, τον Κριτή. Εν συντομία, αυτός είναι ο «βαλσαμωτής» και ο «φύλακας του νεκρού». Μια από τις αρχαιότερες θεότητες στην Αίγυπτο. Οι Έλληνες τον ταύτιζαν με τον Πλούτωνα.

Άνπου: Ο 17ος νομός της Άνω Αιγύπτου. Ελλ. Κυνοπολίτες.

Άνρουτεφ: «Τόπος όπου τίποτα δεν φυτρώνει». Όνομα περιοχής του Κάτω Κόσμου. Το ιερό του Όσιρη στην Ηρακλεόπολη ονομαζόταν Νάρετεφ ή Άνρουτεφ και μπορούσε να μπει κανείς εκεί από τη νότια πλευρά που λεγόταν Ρεστάου. Σε ένα τμήμα του ναού υπήρχε το Άατ-ένσσετ ή πύρινη περιοχή και κοντά σ' αυτή ήταν

η αίθουσα βασανιστηρίων Σένι.

Αντι: Μυρωμένο νερό.

Ανχ: «Ζω, ζωή, ζωντανός». Όνομα θεού που προσωποποιεί τη ζωή· ο γιος του Σώθη. Το Ανχ είναι ένα αιγυπτιακό σύμβολο της ζωής, όλης της ζωής, ανθρώπινης και θείας. Είναι το κλειδί της γνώσης των μυστηρίων και της κρυμμένης σοφίας. Επίσης υποδηλώνει αθανασία, «την αναδυόμενη Ζωή», «την αναμενόμενη Ώρα». Παρομοιάζεται και σαν μορφή του Δέντρου της Ζωής· ή του ωσειδούς που μπορεί να είναι η αιωνιότητα και του σταυρού εκτεινόμενου σε μήκος και πλάτος, δηλαδή από το άπειρο στο χώρο, ή μπορεί να είναι ο ήλιος που ανατέλλει πάνω από τον ορίζοντα. Η Μαάτ, θεά της Αλήθειας, κρατάει το ανχ στα χέρια της.

Απης: Ιερός ταύρος της Μέμφιδας.

Απολλινόπολη η Μεγάλη (Εντφού): Αιγυπτιακή πόλη στο 2ο νομό της Άνω Αιγύπτου. Κέντρο λατρείας του Ώρου.

Αποφης: Ο συμβολικός όφης του Κακού. Είναι ο Σηθ, που έχοντας δολοφονήσει τον Όσιρη, ενσαρκώνεται στον Άποφη, επιδιώκοντας να σκοτώσει τον Ώρο. Σε πολλά μνημεία μπορεί να δει κανείς τον Ώρο, βοηθούμενο από έναν αριθμό κυνοκέφαλων θεών οπλισμένων με σταυρούς και κοντάρια, να σκοτώνει τον Άποφη. Ο Άποφης προκαλεί κεραυνό, αστραπή, θύελλα, τυφώνα κ.τ.λ. και είναι προσωποποίηση του κακού. Αποκαλείτο με 27 «καταραμένα ονόματα», που αντιστοιχούν στις μέρες του σεληνιακού μήνα.

Απ-ρεχούι: «Κριτής των δυο Ανταγωνιστών». Τίτλος του Θωθ.

Αρι-εν-άθ-φ: Όνομα θεού, που σημαίνει «Αυτός που συμπεριφέρεται όπως επιθυμεί».

Αρμακής (Χερου-χούτι): Οι δυο αιγυπτιακές λέξεις σημαίνουν «Ώρος των δυο οριζόντων», δηλαδή των δυο βουών Βάχου και Μάνου, το ανατολικό και το δυτικό σημείο της πορείας του ηλίου. Από το ένα ανατέλλει και στο άλλο δύει. Είναι ο ανατέλλων ήλιος. Εικόνα του η αιγυπτιακή Σφίγγα.

Αρμυρίκι: Δέντρο αφιερωμένο στον Όσιρη, του οποίου το σώμα κρύφτηκε μέσα σε ένα αρμυρίκι.

Αρούρηρ: Ώρος ο Πρεσβύτερος. Το αρχαίο όνομα ενός ηλιακού θεού. Ο ανατέλλων ήλιος εικονιζόμενος σαν θεός που γέρνει σε έναν ολάνθιστο λωτό, σύμβολο του σύμπαντος. Ο Απόλλωνας των Ελλήνων.

Αρποκράτης: Ο Ώρος-Βρέφος που απεικονίζεται με το δάχτυλο στο στόμα του, τον ηλιακό δίσκο στο κεφάλι του και με χρυσά μαλλιά. Είναι ο «θεός της σιωπής» και των Μυστηρίων. Ο Αρποκράτης λατρευόταν επίσης από τους Έλληνες και τους Ρωμαίους σαν γιος της Ίσιδας.

Αρσάφης (Χερου-σέφι): Τίτλος του Ώρου με τον οποίο λατρευόταν στην Ηρακλεόπολη και ταυτιζόταν με τον Ηρακλή των Ελλήνων.

Ασστ: Συκομουριά. Το ιερό δέντρο της Ηλιούπολης, όπου καθόταν η Γάτα (Βαστ).

Ασφοδελός Λειμώνας (Σέχετ-Αανρού): Οι δυο αιγυπτιακές λέξεις σημαίνουν «Βουρλότοπος». Αποτελεί τμήμα των Ηλυσίφν Πεδίων. Η επικράτεια του Όσιρη που έχει 21 πύλες και 21 θυρωρούς αντιστοιχώς. Διαρείται στις εξής 15 Περιοχές:

1. Αμέντα.
2. Λειμώνας των Ασφοδέλων.
3. Περιοχή των Φωτεινών Όντων (Χου).
4. Τούι-κάουι-αάουι ή Του-κα-αάτ.
5. Περιοχή των πνευμάτων.
6. Αμμεχέτ ή Κρυμμένος Τόπος.
7. Ασσέτ ή Φλεγόμενο Έδαφος.
8. Χα-σέρτ. Εδώ υπάρχει ένα υπόγειο κανάλι που φθάνει ως την επιφάνεια της γης.
9. Απτ-εντ-Κάχου.
10. Άτου ή Χερτ-νέτερ (Χώρα των Θεών). Εδώ ο νεκρός γίνεται χήνα (ή κύκνος), κατέχει το Μάτι του Ώρου και μιλάει τη γλώσσα του Σείριου.
11. Ουντ. Περιοχή του Πυρός, όπου υπάρχουν

- Ουραίοι.
 12. Απτ-νέτ.
 13. Χεράχα.
 14. Ατρου Σε-εν-νεσέρτ-φ-εμ-σέτ.
 15. Ακέσι.

Ατεφ: Το στέμμα του Όσιρη. Ψηλό λευκό στέμμα με φτερά στρουθοκαμήλου και κέρατα. Τα 2 φτερά αντιπροσωπεύουν τις 2 αλήθειες: Ζωή και Θάνατο.

Ατμου: Η όψη του Ρα σαν νυκτερινού ήλιου. Ο Άτμου θεωρείτο ακόμα σαν αυτογενής και δημιουργός θεών και ανθρώπων. Στην Ηλιούπολη το μυστήριο της Δημιουργίας περιγράφεται με την αρχετυπική του όψη. Εκεί το όνομα Άτμου αποδίδεται στον Ένα, τη μοναδική Δύναμη που γίνεται Δημιουργός. Άτμου σημαίνει «Όλα και Τίποτα», το δυναμικό σύνολο του σύμπαντος που είναι ακόμα ασχημάτιστο και άψαυστο, γιατί πρώτα ο Άτμου πρέπει να «προβληθεί» ή να ξεχωριστεί από τον Νουν (αρχέγονη άβυσσο) και έτσι να εκμηδενίσει τον Νουν στην αρχική αδρανή κατάστασή του. «Ο Άτμου γεννιέται». Ο Άτμου υψώθηκε από τα κοσμικά ύδατα με τη μορφή αρχέγονου λόφου. Έπειτα εκπόρευσε την πρώτη από τις θείες ιδιότητες ή δυνάμεις, τον Σου, την αρχή του αέρα και του διαστήματος, ο οποίος συμβολίζεται με το φτερό που φοράει στο κεφάλι του. Στη συνέχεια εκπόρευσε τη δεύτερη Αρχή, την Τεφνούτ με κεφάλι λέαινας, η οποία αντιπροσωπεύει το στοιχείο του πυρός. Σε μια άλλη απόδοση, ο Άτμου δημιουργεί τον εαυτό του με προβολή της ίδιας της καρδιάς του και γεννάει οχτώ στοιχειακές αρχές οι οποίες, μαζί με τον ίδιο, μας κάνουν Εννιά, τη Μεγάλη Εννεάδα της Ηλιούπολης: Σου και Τεφνούτ, μετά Κηβ ή Γη και Νουτ ή Ουρανός και τέλος Όσιρης και Ίσιδα, Σηθ και Νέφθυς, οντότητες κυκλικής ζωής και ανανέωσης, θανάτου και αναγέννησης. Είναι γραμμένο ότι «καμιά απ' αυτές τις οντότητες δεν είναι χωριστή απ' αυτόν, τον Άτμου».

Αυγό: Το κοσμικό αυγό από το οποίο ο ήλιος, ο Ρα, εκκολά-

φθηκε, γεννήθηκε από τη Χήνα του Νείλου: «Αναπτύσσεται, αναπτύσσομαι· ζει, ζω» (Βίβλος των Νεκρών). Ο Χνούφης, ο Όφης, επίσης παρήγαγε το Κοσμικό Αυγό από το στόμα του, συμβολίζοντας το Λόγο. Για τους αρχαίους Αιγυπτίους, ο θεός Φθα ήταν ο Πατέρας Δημιουργός, ο Μεγάλος Τεχνίτης, παρουσιαζόμενος με τον τροχό του αγγειοπλάστη να σχηματίζει το αυγό του κόσμου, το οποίο περιείχε το δικό του πνεύμα και ήταν εναρμονισμένο με το αυγό του ηλίου και το αυγό της σελήνης που επίσης αυτός δημιούργησε.

Αυτί: Στον αιγυπτιακό συμβολισμό το δεξιό αυτί δέχεται τον «αέρα της ζωής» και το αριστερό, τον «αέρα του θανάτου».

Αυτογενής (Χεπερ-τσέφ): Τίτλος του Άτμου, του Χνούφη και του Χεπερά, καθώς και όλων των μη δημιουργημένων θεών.

Αχ: Φως, λάμψη. Πνεύμα. Τα 4 πνεύματα που ακολουθούν τον Κύριο των Όντων. Τα 7 πνεύματα που φρουρούν το σώμα του Όσιρη.

Αχα: «Αυτός ποιουστέκει». Φιδίσιος όφης, σύμμαχος του Σηθ. Αχί: Θεός, που προβάλλει από τα νερά.

Βα: Ψυχή, συνδεδεμένη με το σώμα του νεκρού. Ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου. Παγκόσμια Ψυχή. Η ψυχή για τους Αιγυπτίους παριστάνεται με ένα αποδημητικό πουλί, το τζαμπιρού ή πελαργό, συνοδευόμενο από ένα δοχείο με μια φλόγα να καίει μέσα του· ή διαφορετικά παριστάνεται με τη μορφή ενός ανθρωποκέφαλου πουλιού που ίππεται γύρω από το σώμα του πεθαμένου. Η ψυχή ενσαρκώνεται και καθορίζει το χαρακτήρα και τις κλίσεις του ανθρώπου «τον καθένα σύμφωνα με τη φύση του». Μέσω αυτού του σώματος ο μύστης ταυτιζόταν με το θεό Όσιρη και αποκαλείτο και ο ίδιος Όσιρης.

Βάθα (ή Βέβι): Πρωτότοκος γιος του Όσιρη που πήρε τη μορφή τυφωνικού ζώου. Ελλ. Βέβων. Θεός που ζει «μέσα στους ισχυρούς».

Βακ: Γεράκι. Σύμβολο του Ώρου.

Βάρκα του Ηλίου: Η βάρκα της Ανατολής ήταν η Άδετ ή Μάδετ. Το βράδι ο Ρα συνέχιζε με τη βάρκα Σεκτέτ και έπλεε με κωπηλάτες νεκρούς. Ένα γαλάζιο φως –που είναι ο «Γιος του Ηλίου»– φαίνεται να κυλάει από τη βάρκα. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι δίδασκαν ότι το πραγματικό χρώμα του Ηλίου ήταν το γαλάζιο και ο Μακρόβιος επίσης αναφέρει πως το χρώμα του είναι καθαρό γαλάζιο πριν φθάσει στον ορίζοντα και όταν εμφανίζεται κάτω απ' αυτόν. Σε σχέση μ' αυτό αξίζει να σημειώσουμε το γεγονός ότι μόνο από το 1881 οι φυσικοί και οι αστρονόμοι ανακάλυψαν πως ο «ήλιος μας είναι πράγματι γαλάζιος». Η βάρκα Νεσέμ ήταν εκείνη με την οποία ο Όσιρης ξεκίνησε για να επιτεθεί στον Σηθ και μ' αυτήν γύρισε θριαμβευτής. Η βάρκα Χέννου είναι μια από τις βάρκες του Σόκαρη που περιείχε ένα μικρό ιερό του θεού. Τη νύκτα παρέμενε στο άδυτο του ναού, αλλά το πρωί τοποθετείτο σε έλκυθρο και συρόταν γύρω από το ναό συμβολίζοντας το ταξίδι του ηλίου γύρω από τη γη.

Βαστ: Θεά με μορφή γάτας. Αντιστοιχεί στην Άρτεμη των Ελλήνων.

Βαχ: Θεός-ερωδίας, σύμβολο αφθονίας.

Βάχου: Ανατολικό βουνό, απ' όπου ανατέλλει ο ήλιος.

Βέννου: Λέξη που αποδίδεται σε δυο σύμβολα, που και τα δυο σημαίνουν «φοίνικας». Το ένα ήταν το σεν-σεν (ερωδίας) και το άλλο ένα μη περιγραφόμενο πουλί, ονομαζόμενο ρεχ (κόκκινο) και τα δυο αφιερωμένα στον Όσιρη. Το δεύτερο ήταν ο κανονικός φοίνικας των μεγάλων Μυστηρίων, το τυπικό σύμβολο ανάστασης μέσω θανάτου, ένας τύπος ηλιακού Όσιρη και θείου Εγώ στον άνθρωπο. Όμως ο ερωδίας και το ρεχ ήταν σύμβολα κύκλων: ο πρώτος του ηλιακού κύκλου 365 ημερών και το δεύτερο του τροπικού έτους ή περιόδου των 26.000 ετών περίπου. Και στις δυο περιπτώσεις οι κύκλοι ήταν τύποι της επιστροφής του φωτός από το σκότος, της ετήσιας και της μεγάλης κυκλικής επιστροφής του ηλιακού θεού στον τόπο γέννησής

του, ή της Ανάστασής του. Το Ρεχ-Βέννου περιγράφεται από τον Μακρόβιο ότι ζει 660 χρόνια και έπειτα πεθαίνει ενώ άλλοι εκτείνουν τη ζωή του σε 1460 χρόνια. Ο Πλίνιος, ο φυσιοδίφης, περιγράφει το Ρεχ σαν ένα μεγάλο πουλί με χρυσά και πορφυρά φτερά και μακριά γαλάζια ουρά. Ο φοίνικας προαισθανόμενος ότι πλησιάζει το τέλος του, σύμφωνα με την παράδοση, φτιάχνει για τον εαυτό του μια νεκρική πυρά στην κορυφή του θυσιαστικού βωμού και στη συνέχεια πηγαίνει για να αναλωθεί εκεί σαν καιόμενη προσφορά. Μετά ένα σκουλήκι εμφανίζεται στις στάχτες, που μεγαλώνει και αναπτύσσεται γρήγορα σε έναν νέο Φοίνικα που ανασταίνεται από τις στάχτες του προκατόχου του.

Βεχ: Φαλλικός θεός. Ευεργετικός νάνος-δαίμονας με λιονταρίσια χαρακτηριστικά.

Βεχ: Μαυρομάλλης θεός, η ζώσα ψυχή του Ρα, ο ταύρος της ανατολής και ο λέων της δύσης. Ελλ. Βάκις.

Βιβλία: Εκτός από τη Βίβλο των Νεκρών έχουν βρεθεί σε παπύρους ή χαραγμένα στους τοίχους των τάφων τα εξής σχετικά βιβλία:

— Η *Βίβλος του Τι Υπάρχει στον Άλλο Κόσμο* (Σαμ-αμ-Δούατ).

— Η *Βίβλος των Σπηλαίων*, που περιγράφει έναν μυστηριώδη άντρα τον οποίο φιλοξενούν πολυάριθμα φίδια και τα σκιώδη βάθη στα οποία γίνεται η κύηση του νέου ηλίου.

— Η *Βίβλος των Πυλών* (Σατ-εν-Σβάου), χαρακτηριζόμενη έτσι εξαιτίας των δώδεκα πυλών που φρουρούνται από τρομερά πυρίπνοα φίδια, που σημειώνουν τα δώδεκα τμήματα τα οποία η βάρκα του ηλίου οφείλει να διασχίσει κατά τη διάρκεια της νυκτερινής πορείας της.

— Η *Βίβλος του Άκερ*, αποτελούμενη από μια σειρά αινιγματικών πινάκων και παρουσιαζόμενη σχεδόν μοναδικά στον τάφο του Ραμσή ΣΤ'.

Βούθαστη (Περ-Βάστ): Η σύγχρονη Τελ Βάστα. Πόλη στον 18ο νομό της Άνω Αιγύπτου. Ήταν αφιερωμένη στη

θεά Βαστ και στις γάτες της και εκεί υπήρχε ο κύριος ναός τους. Πολλές εκατοντάδες χιλιάδες γατών ήταν βαλσαμωμένες και θαμμένες στα άλση του Μπένι-Χασσάν-ελ-Αμάρ. Η γάτα, σαν σύμβολο της σελήνης ήταν αφιερωμένη στην Ίσιδα. Βλέπει στο σκοτάδι και τα μάτια της έχουν μια φωσφορίζουσα λάμψη που φοβίζει τα νυχτερινά και δυσοίωνα πουλιά. Η γάτα ταυτιζόταν με την Βαστ και από εκεί ονομάστηκε «καταστροφέας των εχθρών του Ηλίου (Όσιρη)».

Βούσιρη (Περ-Ασάρ Νεβ-Τέττου): Πόλη της Κάτω Αιγύπτου, όπου λάμβανε χώρα η επανασύνδεση του διαμελισμένου σώματος του Όσιρη και όπου κάθε χρόνο έστηναν όρθια τη στήλη Δεδ. Σε ένα τμήμα της πόλης, το Νεβ-σεκέρτ, διατηρείτο η σπονδυλική στήλη του Όσιρη, που συμβολιζόταν με τη στήλη Δεδ. Εδώ κυρίως τελούσαν τα Μυστήρια του Όσιρη.

Βούτος (Περ-Ουατσίτ): Πρωτεύουσα του 19ου νομού της Κάτω Αιγύπτου, αλλά και όνομα της Τεντερά. Αφιερωμένη στη φιδίσια θεά Ουατσέτ.

Γάτα (Βαστ): Επειδή τα μάτια της είναι ποικιλόχρωμα, η γάτα συμβολίζει την ποικιλότροπη δύναμη του ηλίου, τη γέμιση και τη χάση του φεγγαριού και τη λάμψη της νύκτας· επίσης φανερώνει το απόκρυφο. Σαν μαύρη είναι σεληνιακή, κακό και θάνατος. Ήταν αφιερωμένη στον Σηθ, σαν θεό του σκότους. Η σεληνιακή γάτα μπορεί να είναι και γνώρισμα της Ίσιδας και της Βαστ, της σελήνης· αντιπροσωπεύει τις εγκύους, αφού η σελήνη είναι που κάνει το σπόρο να αναπτύσσεται στη μήτρα. Για τους αρχαίους Αιγυπτίους μια μούμια γάτας στην Άβυδο, συμβόλιζε τη συνεχή προστασία και εύνοια της Ίσιδας, της Μητέρας Θεάς και της Βαστ, της σεληνιακής θεάς που η ίδια ήταν γατοκέφαλη.

Γεράκι: Πουλί του θεού Χενσού· είναι ο Ρα, ο ήλιος. Άλλοι θεοί με γεράκια, ή ιερακοκέφαλοι είναι ο Φθα, ο Όρος, ο Μεντού, ο Ρέχου, ο Σόκαρης και ο Κεψεννούφ. Ο ιερακοκέφαλος κροκόδειλος είναι ο Σούχης-Ρα· η σφίγγα είναι μερικές φορές ιερακοκέφα-

λη. Το γεράκι είναι επίσης έμβλημα της Αμέντας, Μεγάλης Μητέρας και θεάς της Δύσης και του Κάτω Κόσμου. Ο αιγυπτιακός θεός Όρος με τα χέρια τεντωμένα για σπονδή, ίσως στη μητέρα του Ίσιδα, από την οποία γεννήθηκε σαν ήλιος, συμβολιζόταν με το γερακίσιο κεφάλι του. Το γεράκι είναι το ιερόγλυφο της ψυχής. Το νόημα ποικίλλει, ανάλογα με τη θέση του πουλιού. Έτσι όταν ξαπλώνει σαν νεκρός αναπαριστά τη διέλευση, την κατάσταση της προνύμφης, ή το πέρασμα από τη μια κατάσταση ζωής σε μια άλλη. Όταν οι φτερούγες του είναι ανοικτές, σημαίνει ότι ο πεθαμένος ανασταίνεται στην Αμέντα και για μια φορά ακόμα κατέχει συνειδητά την ψυχή του. Η χρυσαλίδα έχει γί-νει και πάλι πεταλούδα.

Γιέσθα: Ένας από τους 4 γιους του Όρου.

Γραφίδα (αρ): Φτιαχνόταν από καλάμι και είχε μήκος 25 εκ. περίπου. Η μύτη τους δεν είχε το ίδιο πάχος, αλλά υπήρχαν διάφορες γραφίδες για κάθε είδους γράψιμο.

Γύπας: Στην Αίγυπτο αντιπροσώπευε τη Μητέρα Θεά, τη μητρότητα και την αγάπη, αφού η Ίσιδα είχε πάρει τη μορφή του γύπα. Η Αθώρ έχει μερικές φορές κεφάλι γύπα, αλλά το πουλί αυτό επίσης είναι αφιερωμένο κυρίως στη θεά Μουτ, και συνιστά το ιδεόγραμμα του ονόματός της· και αυτή φέρει στο κεφάλι της έναν γύπα. Επίσης συνδέεται με τη Νηίθ και τη Νεχεβέτ.

Δάκτυλο: Δυο δάκτυλα υψωμένα σε ευλογία είναι βοήθεια και ισχύς και απεικονίζουν τα δυο δάκτυλα του Όρου που εκτείνονται για να βοηθήσουν τον Όσιρη να ανέλθει στην κλίμακα που οδηγεί απ' αυτό τον κόσμο στον άλλο· το πρώτο δάκτυλο είναι η θεία δικαιοσύνη και το δεύτερο είναι το Πνεύμα, ο Μεσολαβητής. Ο Αρποκράτης έχει ένα δάκτυλο στο στόμα του σε ένδειξη σωπής.

Δεδ: Ιερή στήλη. Αντικείμενο λατρείας που μοιάζει με κορμό δέντρου με κομμένα τα οριζόντια κλαδιά. Είναι αφιερωμένη στον Όσιρη, τον Φθά και τον Σόκαρη. Η στήλη Δεδ συνδέεται με τη βλάστηση και την ιδέα της ανα-

γέννησης ή ανάστασης. Στο θρύλο του Όσιρη αυτό υπογραμμίζεται κυρίως με την ανόρθωση της στήλης Δεδ, η οποία κατά πάσα πιθανότητα λάμβανε χώρα σαν δημόσια τελετή. Αυτή η στήλη έχει τέσσερα επίκρανα και συχνά από πάνω έναν δίσκο, φτερά, ή ένα στέμμα. Όταν είναι πλαγιαστή στο έδαφος, παριστάνει το νεκρό Όσιρη. Η ανόρθωσή της συμβολίζει την αναστάσή του. Οι ιερείς και ο βασιλιάς μαζί τραβούσαν τα σχοινιά για να σηκώσουν τη στήλη Δεδ, ενώ ο λαός χωρισμένος σε δυο ομάδες, τους υποστηρικτές του Όσιρη και εκείνους του Σηθ, αναπαρίστανε μια μάχη εκπαράταξως. Φυσικά η κατάλληλη έκβαση ήταν να νικήσουν οι πιστοί του Όσιρη, εκφράζοντας έτσι τη νίκη πάνω στο θάνατο, μέσω ανάστασης.

Δεπ: Πόλη στη Β. Αίγυπτο. Μαζί με την Πε σχημάτιζαν τη Βούτο.

Δεσέρτ: «Κόκκινη». Όνομα της Αιγύπτου λόγω της ερυθρόχρωμης άμμου και των βράχων.

Δίσκος: Είναι ο ηλιακός θεός Ρα. Ο δίσκος του ανατέλλοντος ηλίου είναι η ανανέωση της ζωής, η μεταθανάτια ζωή, η ανάσταση. Ο φτερωτός δίσκος είναι ο «Μεγάλος Θεός, Κύριος των Ουρανίων Περιοχών».

Δουαμουτέφ: Κανωπική θεότητα με κεφάλι τσακαλιού. Ένας από τους 4 γιους του Ωρου.

Δούατ: Ένα αρχαίο όνομα για τον Άλλο Κόσμο. Άδης.

Ελεφαντίνη (Αβού): Νησί στον Τρίτο Καταρράκτη του Νείλου. Η σημερινή Μπίγκα. Πρωτεύουσα του 1ου νομού της Άνω Αιγύπτου. Θεός της ήταν ο Χνούφης.

Εννεάδα: Η Μεγάλη Εννεάδα των θεών είναι: Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρης, Ίσιδα, Σηθ και Νέφθυς. Η Μικρή Εννεάδα στην πραγματικότητα αποτελείτο από 11 θεούς, τους εξής: Ρατ, Αμ της Ηλιούπολης, Αμ της Αντσέτ, Αμ του Οίκου των Κα της Χετ-Σελκέτ, Αμ του Οίκου των θεών, Αμ του Χετς-Πάαρ, Αμ του Ωρίονα, Αμ της Δεπ, Αμ του Χετουρκά, Αμ της Νότιας Ούννου, Αμ της Βόρειας Ούννου.

Επτά: Υπάρχουν επτά Αθώρες σαν Μοίρες και οι ιέρειες της

Αθώρος έχουν επτά στάμνες· οι επτά κόρες του Ρα έκαναν επτά φιόγκους στους χιτώνες τους· τα επτά γεράκια του Ρα είναι οι επτά σοφοί· επτά αγελάδες με τον ταύρο δείχνουν γονιμότητα· υπάρχουν επτά οικήματα του κάτω κόσμου με τρεις επτά (δηλαδή 21) πύλες. Ο αριθμός επτά είναι αφιερωμένος στον Όσιρη.

Ερμούπολη η Μεγάλη (Χεμεννού): «Πόλη των Οκτώ». Μητρόπολη της Ουν, του 15ου νομού της Άνω Αιγύπτου. Οι Κόπτες την αποκαλούν Σμουνβ και οι Άραβες Εσμούνεν. Ήταν η κατοικία της Ογδοάδας, δηλαδή των Οκτώ (Χεμεννού) μεγάλων αρχέγονων θεών, καθώς και του Θωθ, γραφέα των θεών.

Ερμούπολη η Μικρή (Περ-άκερ): Πόλη στο Δέλτα. Αρχαίο θρησκευτικό κέντρο στην Κάτω Αίγυπτο.

Ερπάτ: Το όνομα σημαίνει «Μεγάλος Πατέρας» (των θεών).

Ερωδιός: Ένα ηλιακό πουλί που έχει τον ίδιο συμβολισμό με τον πελαργό. Υποδηλώνει επαγρύπνηση και ησυχασμό. Είναι και ένα πουλί των υδάτων. Ο πρώτος μεταμορφωτής της ψυχής μετά θάνατον. Το Βέννου πιστεύεται πως ήταν ένα είδος ερωδιού, ή πιθανόν ο φοίνικας, αφού συμβολίζει και τον ανατέλλοντα ήλιο, την αναγέννηση, την επιστροφή του Όσιρη, σαν το πουλί της πλημμυρίδας του Νείλου· και ανανέωση της ζωής, αφού εγκαταλείπει το ποτάμι και πετάει πάνω από τα χωράφια, όταν ο Νείλος ανέρχεται.

Ζυγαριά: Η αιγυπτιακή λέξη «τχ», μεταφραζόμενη σαν «μέθη», χαρακτηρίζει κυρίως το βαρύδι που κρέμεται με ένα σχοινί από την άκρη ενός φτερού, που συμβολίζει τη Μαάτ σε απεικονίσεις ζυγαριών. Αυτό το βαρύδι, «τχ», καθορίζει την ισορροπία των δίσκων του ζυγού. Σκηνές ζυγίσματος δείχνουν ότι είναι αναγκαίο να ακινητοποιηθεί το βαρύδι, γιατί διαφορετικά θα συνεχίζει να ταλαντεύεται. Αυτή η ταλάντευση και αυτός ο κραδασμός υποδηλώνεται από τα σείστρα, τα κρόταλα και τα «μένατ» που σείονταν από τους ιερείς σε θρησκευτικές τελετές.

Ζύγισμα: Οι ψυχές ζυγίζονται μετά το θάνατο για να εκτιμη-

θούν οι αρετές και οι ατέλειες. Στον αιγυπτιακό συμβολισμό ο Θωθ ζυγίζει την καρδιά με αντίβαρο το φτερό της αλήθειας.

Ήλιος: Ο ανατέλλων ήλιος είναι ο Ώρος, με τον Ρα σαν τον ήλιο του ζενίθ και τον Όσιρη σαν το δύοντα ήλιο. Το δεξιό μάτι είναι ο ήλιος και το αριστερό η σελήνη. Ο Ώρος σε σύγκρουση με τον Σηθ (με τη μορφή του Άποφη), είναι η ηλιακή δύναμη που πολεμάει με το σκοτάδι. Ο φτερωτός ηλιακός δίσκος είναι η ηλιακή δύναμη του Ρα και του Άτμου και η ανανέωση της ζωής.

Ηλιούπολη (Άννου): Πόλη στο 13ο νομό της Κάτω Αιγύπτου. Αρχαίο κέντρο ηλιολατρείας. Σήμερα είναι τμήμα του Καΐρου. Εκεί έγινε η Κρίση του Όσιρη.

Ηλύσια Πεδία (Σεχέτ Χετέπ): Αποτελεί τη δεύτερη περιοχή του Άλλου Κόσμου. Νότια των Ηλυσίων Πεδίων ήταν το Πεδίο των Ακρίδων (Σεχέτ Σανεχεμού) όπου υπήρχαν οι λίμνες του Κάτω Κόσμου και οι Λίμνες των Τσακαλιών. Το τρίτο τμήμα των Ηλυσίων Πεδίων ήταν ο Ασφοδελός Λειμώνας όπου ζούσε ο Όσιρης μαζί με την αυλή του.

Ηρακλεόπολη (Σούτεν-χένεν): Θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο στη δυτική όχθη του Νείλου στη Μέση Αίγυπτο.

Θεοί: Οι αιγυπτιακοί θεοί συχνά διακρίνονται σε ορισμένες ομάδες ή Συντροφίες Θεών. Οι πιο γνωστές απ' αυτές είναι (1) Τριάδα των Θεβών: Άμμωνας, Νουτ και Χενσου. (2) Τετράδα, που είναι οι γιοί του Ώρου: Άμσετ, Γιέσθα, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ. (3) Πεντάδα, δηλαδή οι θεοί των επαγόμενων ημερών: Όσιρης, Ίσιδα, Ώρος, Σηθ και Νέφθυς. (4) Επτάδα: Οι επτά Αθώρες με μορφή αγελάδων. (5) Ογδοάδα της Ερμούπολης: Νουν και Νουνέτ, Χεκ και Χεκέτ, Κετ και Κετκέτ, Άμμωνας και Αμουνέτ. (6) Εννεάδα της Ηλιούπολης: Φθα, Νου, Νηίθ, Ρα, Αθώρ, Ώρος, Χέπερ, Χνούφης και Σούχης. (7) Μεγάλη Εννεάδα: Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρης, Ίσιδα, Σηθ, Νέφθυς. (8) Δεκάδα: Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Ίσιδα, Σηθ, Νέφθυς, Θωθ, Ώρος. (9) Ενδεκάδα της Ηλιούπολης: Ρατ,

Αμ-Άννου, Αμ-Άντσετ, Αμ-χετ-Σερκέτ-κα-Χετεπέτ, Αμ-Νέτερ-χετ, Αμ-Χέτς-πάαρ, Αμ-Σαχ, Αμ-Δέπ, Αμ-Χετ-ουρ-Ρά, Αμ-Ουννου-ρέσου, και Αμ-Ουννου-μέχτ. και (10) Δωδεκάδα: Άτμου, Σώσης, Τεφνούτ, Κηβ, Νουτ, Όσιρης, Όσιρης Κύριος της Αμέντας, Σηθ, Ώρος, Ρα, Κύριος των Μαάτι, και Ουατσέτ.

Θήβες (Απτ): Πρωτεύουσα του 4ου νομού της Άνω Αιγύπτου.

Θίνις ή Θις (Τεν): Πόλη και νομός (Θινίτες) της Άνω Αιγύπτου, όπου λατρευόταν ο Όσιρης.

Θούερη (Τα-ούρτ): Τίτλος της θεάς Άπετ. Σύζυγος του Σηθ. Τα-ούρτ σημαίνει, «Η Μεγάλη».

Θωθ (Τεχούτι): Ο θεός Νους που κατά τη διάρκεια της δημιουργίας πρόφερε τα λόγια δύναμης, τα οποία σχημάτισαν το σύμπαν. Ήταν γραφέας των θεών και εφευρέτης των τεχνών και των επιστημών. Είναι ο Κύριος της Ογδοάδας της Ερμούπολης. Είναι πράγματι ο πιο μυστηριώδης από τους θεούς, του οποίου ο προσωπικός χαρακτήρας είναι εντελώς ξεχωριστός. Ενώ οι μετατροπές του Όσιρη, της Ίσιδας, του Ώρου είναι τόσο πολυάριθμες, ώστε η ατομικότητά τους χάνεται, ο Θωθ παραμένει αναλλοίωτος από την πρώτη ως την τελευταία Δυναστεία. Είναι ο θεός της σοφίας. Είναι γραφέας και κριτής. Η γραφίδα και η πινακίδα του ουράνιου γραφέα που καταγράφει τα λόγια, τις σκέψεις και τις πράξεις των ανθρώπων και τα ζυγίζει στη ζυγαριά, τον εξομοιάζουν με τους Αρχαιοφύλακες του κόσμου. Είναι ο Κύριος της Ερμούπολης, Ιανός και Ερμής συνδυασμένοι. Φοράει το στέμμα Άτεφ και κρατάει το Μάτι του Ώρου στο χέρι του.

Ίβιδα (χεβτ): Ήταν αφιερωμένη στον Θωθ της Ερμούπολης. Ήταν αγγελιαφόρος του Όσιρη. Αυτό το πουλί είναι σύμβολο της σοφίας, της διάκρισης και της καθαρότητας, αφού απεθάνεται το νερό, αν είναι έστω και ελάχιστα ακάθαρτο. Η χρησιμότητα της ίβιδας στην καταβρόχθιση αυγών κροκοδείλων και φιδιών ήταν μεγάλη. Μέχρι σήμερα η ίβιδα είναι ιερό πουλί για μερικές φυλές Κόπτων που ζουν κατά μήκος του Νείλου. Η ίβιδα με λοφίο

είναι ο ήλιος· το «Μακάριο Πνεύμα». Σαν καταστροφές των ερπετών με την κακοποιό όψη τους, η ίβιδα είναι ηλιακή, αλλά επειδή ανήκει και στο υδάτινο στοιχείο είναι σεληνιακή και μερικές φορές απεικονίζεται με την ημισέληνο στο κεφάλι της. Το πουλί αυτό ζούσε στο νότιο μέρος της αραβικής πλευράς της Ερυθράς Θάλασσας και μετανάστευε στην Αιθιοπία κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Ιερακώνπολη (Νεχέν): Αρχαία πρωτεύουσα της Άνω Αιγύπτου, λατρευτικό κέντρο του Ώρου. Θεός της το Γεράκι.

Ιερατική γραφή: Είναι το όνομα που δόθηκε στη συνεχή γραφή και χρησιμοποιόταν από τους ιερείς που αντέγραφαν αρχαία κείμενα και από τους εμπόρους. Τα παλιότερα δείγματα αυτής της γραφής ανάγονται στην τέταρτη Δυναστεία.

Ιερείς: Οι ιερείς που αναφέρονται στη Βίβλο των Νεκρών είναι κυρίως έξι. (α) Αβ ή Ουάβ: Ιερέας που κάνει χοές και καθαίρει ή εξαγνίζει με ράντισμα νερού. (β) Ο ιερέας Ανμούτφ είναι αυτός που παρουσιάζει το νεκρό στους θεούς των διαφόρων πόλεων. Φοράει δέρμα λεοπαρδαλής και φέρει στα μαλλιά το βόστρυχο του Αρποκράτη. Ανμούτφ σημαίνει «Στήλη της μητέρας του». (γ) Ουρ-χερπ-άβ ή Ουρ-χερπ-χέμ: «Μέγας Κάτοχος της Σφύρας» ή «Αρχισιδηρουργός». Ήταν αρχιερέας του Φθα στη Μέμφιδα. (δ) Σα-μέρ-φ: «Ο Αγαπημένος γιος του». Βοηθός ιερέα που κρατάει το όργανο Ουρ-χεκά, ένα ραβδί σε σχήμα φιδιού που στην άκρη του φέρει ουραίο. (ε) Σεμ ή Σετέμ: Ο ιερέας αυτός εκτελεί πολλές και σπουδαίες τελετές στο τυπικό του Ανοίγματος του Στόματος. Ήταν ο κύριος βοηθός του Ουρ-χερπ-άβ και κατείχε υπερφυσικές δυνάμεις. Έψελνε τη λειτουργία και επόπτευε στην εκτέλεση των τελετών. (στ) Χερ-χέβ: «Αυτός με το βιβλίο». Αυτός ήταν ο μέγιστος των ιερέων, γιατί φύλαγε τους κυλίνδρους με τις μαγικές φόρμουλες. Όχι μόνο διάβαζε τις διάφορες τελετές, αλλά εκφωνούσε τις φράσεις με τέτοιο τρόπο

ώστε να παράγουν το επιθυμητό αποτέλεσμα για χάρη του νεκρού.

Ιερή Χώρα (Τα-τσεσέρτ). Ο Κάτω Κόσμος. Οι δυο λέξεις τα-τσεσέρτ σημαίνουν «Ιερή Χώρα».

Ιερόγλυφα: Σημάδια ή σύμβολα που χρησιμοποιούνται στην ιερογλυφική γραφή των Αιγυπτίων.

Ιερογλυφική γραφή: Χρησιμοποιόταν κυρίως για επιγραφές σε ναούς, τάφους, φέρετρα, στήλες κ.τ.λ. και οι σπουδαιότεροι κώδικες της θηβαϊκής και σαΐτικής απόδοσης της Βίβλου των Νεκρών είναι γραμμένοι μ' αυτή τη γραφή. Ο αριθμός των ιερόγλυφων είναι 2680 περίπου και περιλαμβάνουν εικόνες ανθρώπων, πουλιών, ζώων, φυτών και άλλα συμβολικά σχήματα.

Ιερό Μάτι (Ουτσάτ): Τα δυο μάτια αντιπροσωπεύουν τον ήλιο και τη σελήνη, καθώς και τα δυο ήμισυ της τροχιάς του ηλίου.

Ιουσάσσετ: Αιγυπτιακή θεά. Ελλ. Σάωσις. Μητέρα, σύζυγος και κόρη του Άτμου.

Ιπποπόταμος: Ο αρσενικός ιπποπόταμος συνδέεται με τον Σηθ, εχθρό του φωτός, ο οποίος προκαλεί τη μηνιαία ελάττωση της σελήνης καθώς και τις εκλείψεις. Στην Απολλινόπολη κατά τη διάρκεια της ετήσιας Εορτής της Νίκης, ο ίδιος ο Ώρος είναι ο θεός κυνηγός που πρέπει να διασχίσει όλη την Αίγυπτο με τη βάρκα του κυνηγώντας τον κόκκινο ιπποπόταμο που είναι ενσάρκωση του Σηθ. Ο Ώρος πρέπει να τρυπήσει τον εχθρό του Ρα δέκα φορές σε δέκα ακριβή σημεία του σώματος και σε δέκα διαφορετικές τοποθεσίες καθιερωμένες από το θρύλο. Ο θηλυκός ιπποπόταμος αντιπροσωπεύει τη Μεγάλη Μητέρα, Αμέντα, τη «δημιουργό των υδάτων». Η Θούερη, θεά-ιπποπόταμος, υποδηλώνει αφθονία και προστασία. Ο κόκκινος ιπποπόταμος είναι ο Σηθ στην τυφώνική του όψη και ο μηρός του ιπποποτάμου είναι το «φαλλικό πόδι του Σηθ» σαν ισχύς και γονιμότητα· επίσης απεικονίζει το Βόρειο Πόλο.

Ίσιδα (Αστ): Γυναίκα του Όσιρη και μητέρα του Ώρου. Ελλ.

Ίσις. Οι Έλληνες την ταύτιζαν με την Ιώ και την θεωρούσαν κόρη του Προμηθέα. Αντιστοιχεί στη Δήμητρα των ελληνικών μυστηρίων.

Ιχθύς: Ο κυπρίνος είναι έμβλημα του Σηθ, το παράλογο και παράφορο στοιχείο στη φύση. Τα δυο ψάρια που πορεύονταν μπροστά από τη βάρκα του Ρα είναι το Άβδου και το Άντι. Οδηγούν τη βάρκα και προειδοποιούν για την προσέγγιση πιθανών εχθρών.

Κα: Ένα από τα επτά σώματα του ανθρώπου. Γενικά μεταφράζεται σαν «Διπλό». Είναι το «είδωλο» των αρχαίων Ελλήνων. Συνδέεται με το ζωντανό ή το νεκρό σώμα και μπορεί να ταξιδέψει ή να ζωογονήσει ένα άγαλμα του ατόμου.

Καταβροχθιστής (Αμ-α-φ): Μυθολογικός χοίρος που συνδέεται με τον Όσιρη. Η λέξη σημαίνει «Αυτός που τρώει το χέρι του».

Καταβροχθίστρια Νεκρών (Άμμιτ): Υβριδικό ζώο που παρευρίσκεται στο ζύγισμα της Καρδιάς, έτοιμο να αρπάξει εκείνες τις καρδιές που βαρύνονται με αμαρτίες.

Κενκεντέτ Νεθτ: Όνομα πόλης.

Κέρατα: Τα κέρατα αγελάδας είναι το σύμβολο της Αθώρος σαν Μεγάλης Μητέρας· σαν σεληνιακός μηνίσκος εμφανίζεται μαζί με την Ίσιδα και τη Νουτ, Κυρία του Ουρανού. Τα κέρατα του ταύρου είναι ηλιακά, ενώ τα ηλιακά και σεληνιακά σύμβολα εμφανίζονται μαζί, αφού τα κέρατα της αγελάδας βαστάζουν τον ηλιακό δίσκο. Τα κέρατα του Άμμωνα είναι καμπύλα, σαν τα κέρατα του κριαριού. Ο Σηθ έχει κέρατα με μακριά ταινία που κρέμεται απ' αυτά, υποδηλώνοντας το θεό του τυφώνα.

Κέρτι: «Οι δυο πηγές» (του Νείλου). Διαιρέσεις του Κάτω Κόσμου.

Κετκέτ: Μια από τις τρεις λίμνες του Κάτω Κόσμου.

Κεψεννούφ: Ένας από τους τέσσερις γιους του Όσιρη. Παριστάνεται με κεφάλι γερακιού.

Κηθ (Σεβ ή Γιέβ): Θεός της Γης. Είναι ο αιγυπτιακός Κρόνος. Πατέρας του Όσιρη και της Ίσιδας. Από τη Δεύτερη Δυναστεία υπάρχουν γραπτά γι' αυτόν και αγάλματα

που τον δείχνουν σαν χήνα ή μαύρο κύκνο με το αυγό του κόσμου στο κεφάλι του.

Κλίμακα: Ένα σύμβολο του Όρου για την υπέρβαση του υλικού κόσμου και τη σύνδεσή του με τον ουρανό. Η Αθώρ επίσης κρατάει μια κλίμακα για τους αγαθούς, προκειμένου να ανέλθουν στον ουρανό.

Κοπτώ (Κέβτ): Πρωτεύουσα του 5ου νομού της Άνω Αιγύπτου (Κοπτίτες), στη σημερινή Κιφτ. Κέντρο λατρείας του θεού Άαχες που αργότερα ταυτίστηκε με τον Μιν.

Κούσες (Κες): Πρωτεύουσα του 14ου νομού της Άνω Αιγύπτου. Ελλ. Κούσαι ή Αλάβαστρων πόλις.

Κριάρι: Είναι η προσωποποίηση του Άμμωνα-Ρα. Ο κριοκέφαλος Χνούφης έγινε αργότερα Χνούφης-Ρα. Ο κριός του Μένδη είναι ένα γνώρισμα του Όσιρη.

Κριθάρι: Κάθε δημητριακό είναι σύμβολο ανανέωσης της ζωής, ανάστασης και γονιμότητας. Το κριθάρι που σπέρνεται στο ειδώλιο του Όσιρη και βλαστάνει είναι η «νέα ζωή μετά το θάνατο». Τα «φυτώρια του Όσιρη» ήταν κριθάρι φυτευμένο σε υγρό ρούχο ή σε μια γλάστρα που τοποθετείτο σε τάφους· ή εικόνες του Όσιρη φτιάχνονταν από χώμα και κριθάρι και η βλάστησή τους συμβόλιζε την ανάστασή του και την επιστροφή της Άνοιξης στη χώρα.

Κρίση: Η Κρίση των Νεκρών λαμβάνει χώρα στην «Αίθουσα της Διπλής Μαάτ». Αυτή η κρίση γίνεται μπροστά στη συνείδηση του πεθαμένου, τη Μαάτ, ενώ η άλλη Μαάτ –η κοσμική συνείδηση– προΐσταται στο ζύγισμα της καρδιάς του. Τοποθετούμενη σε έναν από τους δίσκους της ζυγαριάς και ζυγιζόμενη έναντι ενός φτερού της Μαάτ, η καρδιά εκφράζει τα αισθήματα και τα πάθη που, αν είναι βαριά, υπάρχει κίνδυνος να σύρουν την ψυχή πίσω στη γη.

Κροκόδειλος: Είναι ένα έμβλημα του Σηθ στην τυφωνική όψη του σαν θηριωδία και κακό. Ο Σούχης είναι κροκοδειλοκέφαλος και συμβολίζει τα απεχθή πάθη. Όταν καταπίνει τη σελήνη κλαίει, εξ' ου και τα «κροκοδείλια δάκρυα». Είναι αφιερωμένος στους θεούς Άποφη, Σέρα-

πη και Σούχη και απεικονίζεται στα πόδια του Φθα.

Κροκοδειλούπολη (Αμουρτά): Πόλη του 21ου νομού της Άνω Αιγύπτου.

Κύθιτο: Μέτρο μήκους, γύρω στο μισό μέτρο.

Κυρία της Ζωής (Νεβτ-άνχ): Τίτλος που αποδίδεται στην Ίσιδα.

Κυρία της Συκομυριάς: Ένας τίτλος της αιγυπτιακής θεάς Νηίθ, που συχνά προβάλλει από ένα δέντρο κρατώντας τον καρπό του Δέντρου της Ζωής, καθώς και το Ύδωρ της Ζωής για τους λάτρεις της.

Κυρία της Ώρας (Νεβτ-Ούννουτ): «Κυρία της Ώρας». Έτσι λέγονται οι 24 θεές των ωρών του ημερονύκτιου.

Κύριος του Κόσμου (Νεμπ-ερ-τσέρ). Τίτλος του Όσιρη. Οι τρεις λέξεις σημαίνουν, «Κύριος Πάντων», που σημαίνει ότι μπόρεσε να ανασυνθέσει το σώμα του που είχε κατατεμαχιστεί και συνεπώς είχε μυστηριακά μοιραστεί σε όλα τα όντα. Μια μορφή του Όσιρη, σαν Κυρίου του Κόσμου και Κυρίου του επανασυνδεθέντος σώματός του.

Λαζουρίτης (χεςβέτ): Πολύτιμος λίθος που λέγεται και λάπις λάζουλι.

Λητόπολη (Έσνα): Πόλη του 2ου νομού της Κάτω Αιγύπτου. Θρησκευτικό κέντρο στην κορυφή του Δέλτα. Τόπος λατρείας του Ώρου.

Λίμνη των Δυο Μαχαιριών: Ιερά ύδατα στην Ερμούπολη, όπου γεννήθηκε ο ηλιακός θεός.

Λιοντάρι: Αφιερωμένο στον Ώρο. Ένα λιοντάρι με κεφάλι και στα δυο άκρα του σώματός του υποδηλώνει τους ηλιακούς θεούς της ανατολής και της δύσης. Δυο λιοντάρια πλάτη με πλάτη, μαζί με έναν ηλιακό δίσκο, είναι το παρελθόν και το παρόν, ή το χθες και το σήμερα. Η λέεινα είναι γνώρισμα της Σέχμετ και της μητέρας θεάς και συμβολίζει τη μητρότητα, αλλά σαν Σέχμετ μπορεί επίσης να είναι η εκδίκηση. Το λιοντάρι μαζί με τον ηλιακό δίσκο υποδηλώνει τον Ρα, τον ηλιακό θεό, ενώ με την ημισέληνο υποδηλώνει τον Όσιρη, τον Κριτή των Νεκρών. Η Τεφνούτ έχει κεφάλι λέαινας.

Λυκόπολη (Ασιούτ): Αρχαία πόλη στη Μέση Αίγυπτο. Πρωτεύουσα του 13ου νομού της Άνω Αιγύπτου. Θεός της ο Οφός.

Λωτός: Έμβλημα της Άνω Αιγύπτου με τον πάπυρο σαν έμβλημα της Κάτω Αιγύπτου· απεικονιζόμενα μαζί δείχνουν την ένωση των δυο. Αφιερωμένος στον Ώρο, «Εκείνον του λωτού». Οι τέσσερις γιοι του Ώρου στέκουν πάνω σε λωτό μπροστά στον Όσιρη. Επειδή σχετίζεται με τον Αμμωνα-Ρα στις Θήβες, ο λωτός είναι ηλιακός· αλλά όταν τον κρατάει η Αθώρ είναι σεληνιακός, ενώ σαν γνώρισμα της Ίσιδας σημαίνει τη γονιμότητα αλλά και την αγνότητα, την Παρθένο-Μητέρα. Ο λωτός εμφανίζεται με τον ταύρο, το λιοντάρι, τον κριό, τη σφίγγα και το φίδι στην αιγυπτιακή εικονογραφία.

Μαάτ: Η θεά Μαάτ είναι σύζυγος του Θωθ και κόρη του Ρα. Βοήθησε το σύζυγό της στο έργο της δημιουργίας. Είναι θεά της τάξης, της δικαιοσύνης και της αλήθειας. Έμβλημά της είναι το φτερό στρουθοκαμήλου. Υπάρχει μια θεμελιώδης ιδέα, αφηρημένη κι όμως πολύ πραγματική που χρωματίζει κάθε μύθο, την ηθική και τη ζωή των αρχαίων Αιγυπτίων. Αυτή είναι η Μαάτ. Θείες οντότητες καθώς και ανθρώπινα όντα ζουν «μέσω της Μαάτ, μέσα στη Μαάτ και για τη Μαάτ». Αυτό το μοναδικό όνομα εκφράζει όλες τις ιδέες της ισορροπίας και ισοστάθμισης. Ο ζυγός και το σύμβολο της Μαάτ, το φτερό, στηρίζουν ένα νήμα της στάθμης στην άκρη του οποίου κρέμεται ένα βαρύδι. Έτσι η Μαάτ αντιπροσωπεύει το νόμο, την αλήθεια, τη δικαιοσύνη. Η Μαάτ δεν κρίνει· είναι η ίδια η συνείδηση καθώς και η ατομική συνείδηση που κάθε άνθρωπος φέρει στην καρδιά του, γιατί αυτή είναι η κινητήρια δύναμη αλλά και ο σκοπός της ζωής. Την επικαλούνται σε όλες τις περιπτώσεις· είναι πανταχού παρούσα. Η Μαάτ κινείται και κατευθύνει την ύπαρξη και η Μαάτ είναι ο έσχατος θησαυρός της ύπαρξης. Στην ευρύτερη έννοιά της είναι η Κοσμική Συνείδηση, η δικαιοσύνη και η τάξη που

βασιλεύουν από την αρχή των πραγμάτων. Η διπλή Μα-
άτ είναι η ατομική και η Κοσμική Συνείδηση.

Μαά-τ: Όραση, ορατό, Μάτι.

Μαάτι: Η αίθουσα της κρίσης του Όσιρη.

Μαά Χέρου: «Έκανε τη φωνή του αληθινή». Επίθετο που απο-
δίδεται στον δίκαιο νεκρό και που σημαίνει «νικηφό-
ρος, θριαμβευτής».

Μάνου: Δύση. Η χώρα του δύοντος Ηλίου. Δυτικό βουνό, ό-
που έδυε ο ήλιος.

Μάντης (Βεβάιτ): Μάντις, αλογάκι της παναγιάς.

Μαστίγιο (νεχέχ): Βουκέντρα που κρατάει ο Όσιρης σαν Κρι-
τής των Νεκρών. Μοιάζει με βεντάλια και λιχνιστήρι.
Έτσι ο Όσιρης με τη βεντάλια στο χέρι καθαρίζει την
Αμέντα από τις αμαρτωλές καρδιές και σαν λιχνιστής
σαρώνει το έδαφος από τους πεσμένους σπόρους
και κλειδώνει το καλό σιτάρι στην αποθήκη του.

Μάτι: «Ο Οφθαλμός του Ώρου», το Ουτσάτ, ο «Παντεπό-
πτης». Υποδηλώνει τον Πολικό Αστέρα και τη
φώτιση· το μάτι του νου. Το μάτι και το φρύδι του Ώρου
συμβολίζουν την ισχύ και τη δύναμη. Δυο φτερωτά μά-
τια είναι τα δυο τμήματα του ουρανού, Βόρειο και
Νότιο· ο ήλιος και η σελήνη· ουράνιο διάστημα. Το δεξί
μάτι είναι ο ήλιος, ο Ρα και ο Όσιρης· το αριστερό μάτι
είναι η Σελήνη και η Ίσιδα. Το μάτι του Ρα είναι επίσης ο
Ουραίος. Τα μάτι του Ώρου μπορεί να συσχετιστεί με
τη Σελήνη και τις φάσεις της και μπορεί να συμβολίζει
προσφορές που γίνονται στους ναούς προς τους Θε-
ούς.

Μάτι του Ώρου (Ουτσάτ): Ένα πολύ ιερό σύμβολο στην αρ-
χαία Αίγυπτο. Ο Μακρόβιος γράφει: «Το ουτσάτ είναι
έμβλημα του ηλίου, βασιλιά του κόσμου, ο οποίος
από τον υψηλό θρόνο του βλέπει όλο το σύμπαν κάτω».

Μαύρη (Κεμ-τ): Όνομα της Αιγύπτου λόγω του μαύρου εδά-
φους της.

Μαύρη Γη (Κεμ-τ): Η γόνιμη κοιλάδα του Νείλου, σε αντίπα-
ράθεση με την Κόκκινη Γη που ήταν ατέλειωτη έρημος
με αμμόλοφους.

Μάφδετ: Προστατευτική θεότητα, καταστροφέας των φιδιών
με τη μορφή μοσχογαλής ή Οσελότου.

Μεγάλα Όντα: Σύμβουλοι του Όσιρη, που ρύθμιζαν τις συν-
θήκες κάτω από τις οποίες όφειλαν να ζουν οι υπήκοοί
τους και επόπτευαν για την εκτέλεση των διαταγών.

Μέμφιδα (Μεν-νέφερ): Πρωτεύουσα της δυναστικής Αιγύ-
πτου. Κέντρο λατρείας του Φθα, σχεδόν απέναντι
από το σημερινό Κάιρο.

Μέναντ: Το αιγυπτιακό μαστίγιο της εξουσίας. Το περιδέριο
μέναντ και το αντίβαρό του παίζουν ένα σημαντικό ρόλο
στο ναό και στην επικήδεια τελετή, όπου σχετίζονται με
ιδέες γέννησης, αναγέννησης ή περάσματος σε μια
νέα κατάσταση. Το μέναντ μπορεί να το δει κανείς,
για παράδειγμα, γύρω από το λαιμό της Ίσιδας-Αθώ-
ρος. Αυτό το περιδέριο μέναντ χαρίζεται από θηλυκές
θεότητες –που παίρνουν το όνομά τους απ' αυτό– στο
βασιλικό τέκνο και στο βασιλιά κατά την εορτή Σενδ ή
Ιωβηλαίο. Καί στο Ναό της Ντεντερά, που αποκαλείται
«Κάστρο του Μέναντ», αυτό το κόσμημα φθάνει στο ση-
μείο του ανθρωπομορφισμού.

Μένχου: «Σφαγιαστής». Θεός που σφάζει ζώα και τους ε-
χθρούς των θεών.

Μέρτι: «Δυο μάτια». Η Ίσιδα και η Νέφθυς, που με τη μορφή
φιδιών στέκονται στο κεφάλι του ηλιακού θεού.

Μεσχενέτ: Μια από τις δυο θεές που προϊστανται στη γέννη-
ση και ανατροφή των παιδιών.

Μεσχέτ: Σιδερένιο όργανο που έχει τη μορφή ενός μηρού
ταύρου. Αντιπροσωπεύει το μηρό του Σηθ.

Μεταμορφώσεις (Χεπερού): Ο νεκρός υφίσταται πολλές με-
ταμορφώσεις μετά θάνατον. Αυτό έκανε πολλούς να
πιστέψουν ότι οι Αιγύπτιοι πίστευαν στη μετεμψύχω-
ση, δηλαδή στη δοξασία ότι ο άνθρωπος μπορεί να εν-
σαρκωθεί μέσα σε ζώα ή άλλα άντα. Αντίθετα μετεν-
σάρκωση είναι η πίστη ότι η ανθρώπινη ψυχή εισέρχε-
ται μόνο σε ανθρώπινα σώματα.

Μεχέν: Φιδίσια θεά. Ο κόσμος του αστρικού φωτός, σ' αυτό
και στον άλλο κόσμο.

Μιν: Τίτλος της θεάς Αμμού. Υπάρχει και θεός Μιν που οι Έλληνες ταύτιζαν με τον Πάνα.

Μνήης (Νεμούρ): Ταύρος-θεός της Ηλιούπολης. Γιος του Φθά και σύμβολο του ηλιακού θεού Ρα. Ήταν μαύρος και έφερε στα κέρατά του τον ιερό ουραίο και τον ηλιακό δίσκο.

Μούμια: Ένα όνομα για τα σώματα των νεκρών, βαλσαμωμένα και διατηρημένα, σύμφωνα με την αρχαία αιγυπτιακή μέθοδο. Η διαδικασία της μумιοποίησης είναι μια τελετή μεγάλης αρχαιότητας στη χώρα των Φαραώ και θεωρείτο σαν μια από τις πιο ιερές τελετουργίες. Η λέξη μούμια δεν είναι αιγυπτιακή, αλλά προέρχεται από την ελληνική μώμιον ή μουμία.

Μούτ: «Μητέρα». Αιγυπτιακή θεά. Ελλ. Μούθις, Σύζυγος του Άμμωνα. Αντιστοιχεί στην Ήρα των Ελλήνων. Εξουσίαζε το βορινό άνεμο και ήταν προάγγελος της πλημμυρίδας του Νείλου, γι' αυτό και ονομαζόταν «Η διανοίγουσα τα ρουθούνια των ζώντων». Προσφέρει το ανχ (έμβλημα της ζωής) στους λάτρεις της και αποκαλείται «Κυρία του Ουρανού».

Μπαμπουίνος: Ο «Υμνωδός της Αυγής» με σηκωμένα χέρια υποδηλώνει τη σοφία που χαιρετίζει τον ανατέλλοντα ήλιο και αντιπροσωπεύει τους θεούς Θωθ και Χάπι.

Μυκερίνος (Μεν-καου-ρά): Φαραώ της Τέταρτης Δυναστείας (2613-2494 π.Χ.)

Νακ: Πνεύμα με μορφή φιδιού, που αντιστρατεύεται τον ηλιακό θεό.

Νάρεφ: Νεκρόπολη κοντά στην Ηρακλεόπολη που συνδέεται με το μύθο του Όσιρη.

Νέβδα: Κύριος των στεμμάτων του Βορρά και του Νότου. Ελλ. Κύριος διαδημάτων.

Νεβτ-τάουι: Μια από τις τέσσερις λίμνες περιοχής του Κάτω Κόσμου.

Νέδιτ: Τόπος κοντά στην Άβυδο όπου δολοφονήθηκε ο Όσιρης.

Νεθ: Περιοχή του Κάτω Κόσμου, όπου βρίσκεται η βάρκα Τσε-τετφέτ.

Νείλος (Χάπι): Παριστάνεται με μια ξύλινη εικόνα του ποταμίστου θεού που δέχεται τιμές και λατρεία λόγω της αφθονίας των υδάτων που παρέχει στη χώρα. Υπήρχε ένας ουράνιος Νείλος ονομαζόμενος Νεν-Νουν ή «Αρχέγονα Ύδατα» και ένας γήινος Νείλος. Ο γήινος Νείλος εικονίζεται ως ανδρόγυνος με γένεια και μαστούς και παχύ γαλάζιο πρόσωπο, πράσινα άκρα και κόκκινο σώμα.

Νεκρόπολη: Σε κάθε σπουδαία πόλη της Αιγύπτου το νεκροταφείο της χωριζόταν από την πόλη με μια ιερή λίμνη. Η αναπαράσταση της Κρίσης που η Βίβλος των Νεκρών περιγράφει ότι γινόταν στον πνευματικό κόσμο, λάμβανε χώρα κατά τη διάρκεια της ταφής της μούμιας. Σαράντα δυο κριτές ή εκτιμητές συγκεντρώνονταν στην όχθη και έκριναν την αποχωρούσα ψυχή σύμφωνα με τις πράξεις της όταν ακόμα ήταν στο σώμα και μόνο με την ευνοϊκή έγκριση αυτής της μεταθανάτιας κρίσης ο περατάρης, που αντιπροσώπευε το Χάρο, μετέφερε το σώμα του διακαιωμένου νεκρού στον τελευταίο τόπο διαμονής του.

Νεμς: Καλύπτρα κεφαλής, τιάρα, πέπλο, που φοριέται τελετουργικά από το βασιλιά.

Νεσέμ: Η βάρκα του Όσιρη με την οποία εκστράτευσε εναντίον του Σηθ, όπου έχασε τη ζωή του. Μετά την ανάστασή του γυρίζει στο παλάτι του με την ίδια βάρκα σαν ζων θεός.

Νέτερ: Θεός. Νετερού Αίιου: Μεγάλοι Θεοί.

Νεφερέμ: Θεός που παριστάνεται σαν λωτός ο οποίος προβάλλει από τα ρουθούνια του Ρα.

Νεφερούμ: «Η εκπλήρωση του Άτμου». Ο θεός Ίφθιμος, γιος του Φθα και της Σέχμετ. Ο Προμηθέας των Ελλήνων.

Νέφθυς (Νέβτ-χετ): Είναι κόρη του Κηβ και της Νουτ, αδελφή του Όσιρη και της Ίσιδας και μητέρα του Άνουβη. Όπως ο Όσιρης και ο Σηθ θεωρούνται σαν η διπλή όψη της μιας Οντότητας, παρόμοια η Ίσιδα με τη Νέφθυ περιγράφονται σαν Δίδυμες. Έτσι ενώ η Ίσιδα είναι σύζυγος του Όσιρη, η Νέφθυς είναι σύζυγος του Σηθ, έχ-

θρού και σφαγέα του Όσιρη, αν και αυτή θρηνεί για το δολοφονημένο. Συχνά εικονίζεται στον τάφο του μεγάλου Θεού, φέροντας στο κεφάλι τον ηλιακό δίσκο ανάμεσα στα κέρατα του σεληνιακού μηνίσκου. Είναι το πνεύμα του κατώτερου κόσμου και ο Άνουβης, ο αιγυπτιακός Πλούτωνας, αποκαλείται γιος της. Ο Πλούταρχος γράφει σχετικά: «Η Νέφθυς χαρακτηρίζει εκείνο που είναι κάτω από τη γη και που δεν βλέπει κανείς και η Ίσιδα εκείνο που βρίσκεται πάνω από τη γη και που είναι ορατό...Ο κύκλος του ορίζοντα που διαιρεί αυτά τα δυο ημισφαίρια και που είναι κοινός και στα δυο, είναι ο Άνουβης».

Νεχέθ-κα: Φιδίσια θεά της αναζωογονημένης ύλης.

Νεχέθ-νεφέρτ: Όνομα θεού, που σημαίνει «Αυτός που έρχεται από τη λίμνη Νεφέρτ».

Νεχεθέτ: Η Ειλείθια των Ελλήνων.

Νεχέν: (1) Μορφή του Ρα, σαν ανοιξιιάτικός ήλιος. (2) Ένας από τους 42 συνοδούς του Όσιρη. (3) Ο Ώρος-βρέφος, νεοσσός.

Νηίθ (Νετ): Παίζει το ρόλο του Δημιουργού που αναπηδά από τα αρχικά ύδατα. Ό,τι η καρδιά της συλλάμβανε, πραγματοποιούνταν την ίδια στιγμή. «Επτά φράσεις» βγήκαν διαδοχικά από το στόμα της και αυτές οι επτά φράσεις έγιναν «επτά θεία όντα». Έτσι άρχισε η γένεση του κόσμου την οποία αυτή, με τη μορφή μιας αγελάδας, διαλογιζόταν από τη στιγμή της δικής της δημιουργίας ως τη δημιουργία του ανθρώπου. Είναι αυτή που αγγίζει τα όρια όλου του σύμπαντος κάτω από μια σωματική όψη επιφανειακής ρευστότητας και κάτω από μια αληθινή φύση απεριόριστου χρόνου. Οι Έλληνες έβλεπαν σ' αυτή τη δική τους Αθηνά. Λατρευόταν στη Σάιδα, στο Δέλτα, όπου αποκαλείτο Κυρία της Συκομουριάς.

Νίφου: Πνοή, αέρας.

Νομός: Διοικητικό και θρησκευτικό διαμέρισμα της Αιγύπτου. Υπήρχαν 22 νομοί στην Άνω Αίγυπτο και 20 στην Κάτω Αίγυπτο.

Νου: Αιγυπτιακός θεός που αντιπροσωπεύει την αρχέγονη

άβυσσο των υδάτων, πάνω από την οποία φέρεται η Πνοή του Χνούφη, ο οποίος απεικονίζεται με το Κοσμικό Αυγό στο στόμα του.

Νουβία: Χώρα στα νότια της Κυρίως Αιγύπτου, ανάμεσα στον Πρώτο και στο Δεύτερο Καταρράκτη του Νείλου.

Νουτ: Το άπειρο διάστημα, η ουράνια άβυσσος. Η Νουτ ήταν θεά του ουρανού, τον οποίο διέσχιζε η βάρκα του Όσιρη. Ανήκε στην Εννεάδα της Ηλιούπολης. Αντιστοιχεί στη Ρέα των Ελλήνων.

Όνωφρης (Ουν-νέφερ): «Πολύ όμορφος». Ο ταύρος στον οποίο ενσαρκωνόταν ο Όσιρης.

Όνος: Έμβλημα του Σηθ στην τυφωνική όψη του.

Όσιρης (Άσαρ ή Άουσαρ): Ο μεγαλύτερος θεός της Αιγύπτου, γιος του Κηθ και της Νηίθ, δηλαδή του ουρανίου πυρός και της αρχέγονης ύλης, πράγμα που σημαίνει ότι είναι αυτογενής. Σαν ιστορικό πρόσωπο πιστεύεται ότι γεννήθηκε στη Νύσα και θάφτηκε στην Άβυδο, αφού δολοφονήθηκε από τον Σηθ σε ηλικία 28 ετών. Κατακομματιάστηκε και τα 14 κομμάτια του θάφτηκαν σε ανάλογες πόλεις της Αιγύπτου. Σε καθέναν από τους ναούς που περιέχουν τα ιερά λείψανα του Όσιρη ένα «φυτώριο» φτιαχνόταν κάθε χρόνο σαν ένα ομοίωμα του Όσιρη γεμάτο με χώμα. Μια χρυσή εικόνα του Όσιρη τοποθετείτο σ' αυτό μαζί με το ιερό λείψανο. Έπειτα έσπερναν στο φυτώριο σπόρους αγριοσίταρου και το πότιζαν με επιμέλεια. Ταυτόχρονα ένα αγαλματίδιο του Σόκαρη που φτιαχνόταν από εικοσιτέσσερα μέταλλα, και αρωματικές ουσίες διατηρείτο στο «θείο σκεύος». Δεκατέσσερα φυλακτά από πολύτιμους λίθους τοποθετούνταν στα δεκατέσσερα σχετικά μέρη του σώματος και τελικά 104 άλλα φυλακτά διαφόρων ειδών προσθέτονταν σ' αυτά. Όλα αυτά συνοδεύονταν από πολύπλοκες τελετουργίες που σκοπό είχαν την ανάσταση του Όσιρη.

Ουατσέτ: Θεά με μορφή φιδιού, που προβάλλει από το μάτι του Ώρου. Προστάτιδα της Κάτω Αιγύπτου, λατρευόμενη στη Βούτο.

Ουν: Ο 15ος νομός της Άνω Αιγύπτου. Ελλ. Ερμουπολίτες.

Ουν-εμ-χετέπ: Όνομα της πρώτης περιοχής των Ηλυσίων πεδίων. Οι λέξεις σημαίνουν «Υπαρξη εν ειρήνη».

Ούνες: Πόλη στο 19ο νομό της Άνω Αιγύπτου. Ελλ. Ερμούπολις (του Νότου).

Ούντι: Όνομα του ηλιακού θεού, που παριστάνεται κρατώντας στο κάθε χέρι του ένα άστρο και περπατώντας μπροστά στην ηλιακή βάρκα.

Ουραίος (Ουρ-χέκ): Ένα φίδι και ιερό σύμβολο. Μερικοί Αιγυπτιακοί βλέπουν σ' αυτό μια κόμπρα και άλλοι το φίδι ασπίδα. Συμβολίζει το Μάτι του Ρα. Χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει το «Τρίτο Μάτι», τον ουραίο, που στην αρχαία παράδοση σχετίζεται με την επίφυση και με το πνεύμα.

Ούρτι: Μια από τις τρεις λίμνες του Κάτω Κόσμου.

Ουσέρτ: Όνομα μιας λίμνης στην τρίτη περιοχή των Ηλυσίων Πεδίων.

Οφός (Απ-ούατ): Μεγάλος αιγυπτιακός θεός. Απ-ούατ σημαίνει «Ανοικτής Οδών». Είναι μια άλλη μορφή του Άνουβη.

Παλέτα (γιέστα): Ορθογώνιο κομμάτι ξύλου, ελεφαντοστού ή πέτρας μήκους από 0.05 x 0.08 μ. μέχρι 0.23 x 0.40 μ. Στη μια άκρη υπήρχαν δυο ή περισσότερες κυκλικές ή ελειψοειδείς τρύπες για το μελάνι.

Πανόπολη (Χεμ): Πανόπολη, πρωτεύουσα του νομού Μένου της Άνω Αιγύπτου. Θεός της ήταν ο Μιν, που οι Έλληνες ταύτιζαν με τον δικό τους Πάνα.

Πάουτ: (1) Συντροφιά θεών, αποτελούμενη συνήθως από εννιά θεούς. (2) Ουσία των θεών, αρχέγονη ύλη.

Πε: (1) Πόλη της Βόρειας Αιγύπτου. Ενούμενη με την Δεπ σχημάτιζε τη Βούτο. (2) Η Βούτος.

Περσέα: Δέντρο της οικογένειας των Δαφνοειδών, στην οποία ανήκει και το γνωστό Αβοκάντο (Persea Gratissima).

Πετ: Ουρανός. Ένας από τους τρεις κόσμους. Οι άλλοι δυο είναι Τα ή Γη και Δούατ ή Κάτω κόσμος.

Πουντ: Ονομαζόμενη και Θεία Χώρα, πηγή αρωματικών ρετινιών για θυμίαμα· η σύγχρονη Σομαλία.

Πτα-σέκερ-τεμ: Τίτλος του Όσιρη. Πρόκειται για συνδυασμό τριών θεοτήτων, που αντιπροσωπεύουν τον «ήλιο του πρωινού, τον ήλιο του μεσημεριού και τον ήλιο της δύσης».

Ρα-Αρμακός: Θεός που παριστάνεται με πρόσωπο γερακιού, με φωτεινό δίσκο πάνω από το κεφάλι του και ουραίο όφη.

Ρατ: Θεά, θηλυκό αντίτυπο του Ρα.

Ρεν: Η λέξη σημαίνει «Όνομα». Είναι ο Λόγος που ενσαρκώνεται στον άνθρωπο και μερικές φορές αναφέρεται σαν σώμα, όταν αυτά υπολογίζονται σαν εννιά.

Ρενενέτ: Αιγυπτιακή θεά.

Ρέχου: (1) Θεός με μορφή λιονταριού, ταυτιζόμενος με το φαλλό του Όσιρη. (2) Μια μορφή του Σώση.

Σάθπι: Μαγικό ειδώλιο, υπηρέτης του νεκρού που κάνει για χάρη του όλη τη σκληρή δουλειά που απαιτείται στον Άλλο Κόσμο.

Σάιδα (Σάι ή Σα): Πρωτεύουσα του νομού Σάπι Μεχ. Λατρευτικό κέντρο της Νηίθ (Νετ).

Σα-μέρ-φ: «Αγάπητός γιος του (θεού)». Τελετάρχης στο «Μυστήριο του Κυρίου της Αβύδου». Μόνο ο ιερέας Σεμ, του οποίου τα «δάκτυλα ήταν καθαρά» μπορούσε να βοηθήσει το έργο του.

Σανεχεμού: «Πεδίο των Ακρίδων». Τμήμα του Άλλου Κόσμου. Σά-τα: Όνομα φιδιού.

Σάχημ (Σέχημετ): «Ισχυρή». Θεά με κεφάλι λέαινας. Σύμβολο της καταστροφικής δύναμης. Σύζυγος του Φθα στη Μέμφιδα.

Σάχου (Σάχου): Πνεύμα που ξεπηδάει από το σώμα και είναι αιώνιο και άφθαρτο. Ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου. Σύμφωνα με τους Αιγυπτιακούς, η «Μούμια». Οι λειτουργίες αυτού του σώματος αρχίζουν μόνο μετά το θάνατο του σώματος. Μετά την απαραίτητη εξάγνιση –κατά τη διάρκεια της οποίας η ψυχή, αν και χωρισμένη από το σώμα, το επισκέπτεται συχνά στη μούμιοποιημένη του κατάσταση– αυτή η αστρική ψυχή γίνεται θεός, γιατί τελικά απορροφάται από την Ψυχή του Κό-

σμου. Μεταμορφώνεται σε έναν από τους δημιουργικούς θεούς, του Φθα. Αυτή, μαζί με το αδημιούργητο πνεύμα της, είναι λίγο-πολύ θύμα της σκοτεινής επιρροής του Αποφη. Αν αποκτήσει τέλεια γνώση των μυστηρίων, θα θριαμβεύσει πάνω στους εχθρούς της· διαφορετικά δεν θα αποφύγει το δεύτερο θάνατο. Είναι η «κατακαίουσα λίμνη πυρός». Αυτή η μοίρα αποφεύγεται με τη γνώση του Ονόματος ή Λόγου (Ρεν).

Σεθά: Αιγυπτιακή θεά.

Σείριος (Σέπτιτ): Οι Αιγύπτιοι τον ταύτιζαν με τη θηλυκή θεότητα Σέπτιτ που οι Έλληνες μεταγλώττισαν σε Σώθις. Είναι το άστρο του Κυνός που λατρευόταν στην Αίγυπτο, γιατί η ταυτόχρονη ανατολή του με τον ήλιο ήταν ένα σημάδι της ευεργετικής πλημμυρίδας του Νείλου. Ήταν η Ίσιδα στον ουρανό και ονομαζόταν Ίσις-Σώθις, γιατί η Ίσιδα ήταν στον «αστερισμό του Κυνός», όπως διακηρύσσεται στα μνημεία της. Η ψυχή του Όσιρη εννοικεί σε ένα Πρόσωπο που περπατάει με μεγάλες δρασκειλές μπροστά στο Σείριο με ένα σκήπτρο στο χέρι και ένα μαστίγιο στον ώμο.

Σείστρο: Ένα όργανο κατασκευασμένο συνήθως από μπρούντζο, αλλά μερικές φορές από χρυσό ή ασήμι, με μορφή ανοιχτού κύκλου, με μια λαβή και με τέσσερα σύρματα περασμένα μέσα από τρύπες στο άκρο των οποίων προσαρτιόνταν κουδουνίζοντα μεταλλικά πετρώγια. Η κορυφή του ήταν διακοσμημένη με μια εικόνα της Ίσιδας ή της Αθώρος. Ήταν ένα ιερό όργανο χρησιμοποιούμενο στους ναούς με σκοπό την παραγωγή μαγνητικών ρευμάτων και ήχων. Η ιέρεια το κρατούσε με το δεξί της χέρι κατά τη διάρκεια της τελετής της εξαγνίσης του αέρα, ενώ οι ιερείς το κρατούσαν στο αριστερό τους χέρι, χρησιμοποιώντας το δεξί για να χειρίζονται το «κλειδί της ζωής» ή ανχ. Το Σείστρο υποδηλώνει την κίνηση των στοιχείων: το σείστρο δείχνει πως ό,τι υπάρχει, οφείλει να σείεται και ποτέ να μην σταματά την κίνηση. Είναι κυρίως έμβλημα της Ίσιδας ως Βασίλισσας του Ουρανού.

Σεκτέτ: Όνομα της γαλάζιας βάρκας του δύνοντος ηλίου.

Σελήνη: Δημιουργός της αιωνιότητας και της παντοτινής διάρκειας. Ο μηνίσκος της σελήνης είναι κατ' εξοχήν ένα γνώρισμα της Ίσιδας. Ο Θώθ είναι μια σεληνιακή θεότητα.

Σελκέτ: Θεά-Σκορπιός. Είναι μια μορφή της θεάς Ίσιδας. Συνήθως απεικονίζεται με τη μορφή μιας γυναίκας με σκορπιό στο κεφάλι της. Μερικές φορές την βλέπουμε σαν σκορπιό με κεφάλι γυναίκας που φέρει στο κεφάλι του δίσκο με κέρατα.

Σεμ: Ιερέας με υπερφυσικές δυνάμεις, που εκτελεί την τελετή ανοίγματος του στόματος.

Σενίτ: Οι συνοδοί του Όσιρη, άρχοντες της επικράτειάς του.

Σεσέτα: Στα παλιά χρόνια ήταν γνωστή με το όνομα Σεφέχ-Ααβού. Θεά της γραφής, των βιβλίων και της αρχιτεκτονικής. Σαν μια μορφή της Αθώρος λατρευόταν στην Ερμούπολη και στη Μέμφιδα.

Σεσμού: (1) Θεός της οινοποιίας· (2) Εκτελεστής του Όσιρη.

Σεσσάτ: «Κυρία της γραφής». Θηλυκό αντίτυπο του Θωθ.

Σέπι: Όνομα δυο Φαραώ που βασίλεψαν τον 13ο αι. π.Χ.

Σεχέμ: «Ισχύς, δύναμη». Η μορφή. Ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου.

Σεχέτ: Αγρός, πεδίο.

Σέχμετ ή Σέχετ: Η «πανίσχυρη». Όταν ο Δημιουργός θέλησε να τιμωρήσει την ανθρωπότητα για την ανταρσία της, η λέαινα Σέχμετ εκτέλεσε αυτή την αποστολή της καταστροφής. Αλλά όταν, εξευμενισμένη, επέστρεψε στην Αίγυπτο, δέχτηκε μια ποικιλία ονομάτων ανάλογα με τις ιδιαίτερες ιδιότητές της που λατρεύονταν σε διάφορες πόλεις: Αθώρ, Κυρία του Ουρανού στη Ντεντερά· Μουτ στο Καρνάκ, όπου ο ναός ήταν γεμάτος αγάλματα της Σέχμετ σαν ανθρώπινη μορφή με κεφάλι λέαινας. Η Σάχμις των Ελλήνων.

Σηθ: Αδελφός του Όσιρη και ανταγωνιστής του Ωρου στην εξουσία της Αιγύπτου. Γυναίκα του ήταν η Νέφθυς. Δεν ήταν ακριβώς η αρχή του «κακού», αλλά μάλλον οι κατώτερες αρχές του θείου σώματος του Όσιρη. Εί-

ναι σημαντικός ο ρόλος του στο δράμα του Όσιρη, αφού αυτός συνωμότησε εναντίον του και τελικά τον δολοφόνησε και κατακομμάτισε το σώμα του. Οι Έλληνες τον ονόμαζαν Τυφώνα.

Σκαραθαίος (Χεπερά): Στην Αίγυπτο, το σύμβολο της ανάστασης και της επαναγέννησης: ανάστασης για τον ανώτερο εαυτό του ανθρώπου και επαναγέννησης για την κατώτερη ανθρώπινη ψυχή.

Σκήπτρο: Γνώρισμα του Όσιρη σαν κριτή των νεκρών και συχνά απεικονίζεται μαζί με το μαστίγιο ως υπέρτατη δύναμη. Οι Αιγύπτιοι βασιλείς ήταν ποιμένες του λαού τους και έφεραν ράβδο ως σκήπτρο.

Σκορπιός: Γνώρισμα του Σηθ στην τυφωνική όψη του: επίσης γνώρισμα της Σελκ, ή Σελκέτ, ως προστάτιδας των νεκρών. Επτά σκορπιοί συνόδευσαν την Ίσιδα στην αναζήτησή της για τον Όσιρη.

Σμεν: Χήνα. Ήταν αφιερωμένη στον Αμμωνα-Ρα. Η αρσενική χήνα ταυτιζόταν με τον Κηβ, θεό της Γης. Το κοσμικό αυγό επώαστηκε από τη θεά-χήνα Σερ-τ, η οποία στη Βίβλο των Νεκρών ονομάζεται Κενκεν-ούρ.

Σόκαρης (Σέκερ): Θεός συνδεόμενος με τον Φθα στο έργο της δημιουργίας. Γερακίσκος θεός των νεκρών στη Μέμφιδα.

Σούχης (Σέβεκ): Θεός του σκότους και της νύκτας, με έμβλημά του τον κροκόδειλο. Στο Οσίρειο Δράμα ταυτίζεται με τον Σηθ. Συχνά τον συναντάμε με το όνομα «Τριπλός κροκόδειλος». Αστρονομικά είναι ίδιος με τον Αιγόκερω.

Στέμματα: Τα κύρια δυο είναι της Άνω και Κάτω Αιγύπτου. Το Κόκκινο Στέμμα (Δεσέρτ) ήταν της Βόρειας ή Κάτω Αιγύπτου και το Λευκό Στέμμα (Χετσέτ) ήταν της Νότιας ή Άνω Αιγύπτου. Το Διπλό Στέμμα (Σεχέμτι) ήταν ένας συνδυασμός αυτών των δυο και ονομαζόταν Στέμμα του Βορρά και του Νότου. Ένα άλλο στέμμα που αποτελείται από κέρατα, δίσκο και φτερά είναι το Στέμμα Άτεφ και συνήθως φοριέται από τον Σόκαρη, θεό του Άλλου Κόσμου. Το Ουρερέτ είναι ένα άλλο όνομα

για το Λευκό Στέμμα. Ο Φαραώ στεφόταν με το διπλό στέμμα –το λευκό στέμμα του Νότου και το κόκκινο στέμμα του Βορρά– που συμβόλιζε τον ανώτερο και τον κατώτερο κόσμο.

Στρουθοκάμηλος: Τα φτερά της συμβολίζουν την αλήθεια και τη δικαιοσύνη. Στο κεφάλι θεοτήτων, ως «κυριών της αλήθειας», εμφανίζεται σε σκηνές για την κρίση των νεκρών στην Αίγυπτο. Είναι ένα έμβλημα της Μαάτ, της θεάς της αλήθειας, της δικαιοσύνης και του νόμου: της Αμέντας, σαν θεάς της Δύσης και των νεκρών: και του Σώση, σαν θεού του αέρα και του διαστήματος.

Συκομουριά: Είναι το αιγυπτιακό Δέντρο της Ζωής. Η Κυρία της Συκομουριάς, είναι η Νουτ, Θεά του ουρανού. Το φρούτο του δέντρου βγάζει μια γαλακτώδη ουσία και γι' αυτό συνδέεται με τη Μητέρα Θεά, την Άθώρα, σαν αγελάδα.

Σώματα του ανθρώπου: Σύμφωνα με τα ταφικά κείμενα, ο άνθρωπος αποτελείται από ένα θνητό σώμα, Χα ή Χατ και κατά κύριο λόγο από τρία λεπτοφυή αθάνατα στοιχεία, «Χου», «Βα» και «Κα». Αυτά μεταφράζονται σαν «Φωτεινό Σώμα», «ψυχή» και «διπλό». Αλλά αυτές οι λέξεις είναι πάρα πολύ περιορισμένες για να εκφράσουν τις ενυπάρχουσες έννοιες. Ασφαλώς είναι φανερό ότι το Φωτεινό Σώμα, σαν το αντίθετο του φθαρτού σώματος, είναι αθάνατο. Το Φωτεινό Σώμα είναι για τον ουρανό, και το Χα είναι για τη γη. Το θνητό σώμα, Χα, εμψυχώνεται κατά τη διάρκεια της ύπαρξής του από την ψυχή, η οποία παίζει το ρόλο της καθοριστικής εξατομικεύουσας δύναμης. Δυο δρόμοι προσφέρονται στην ψυχή μας μετά το θάνατο: είτε μια τελική απελευθέρωση, είτε μια επιστροφή σε ενσάρκωση για να συνεχίσει την εμπειρία της συνειδητοποίησης. Το Φωτεινό Ον, Χου, ενσαρκώνεται στο σώμα, Χα, το οποίο εμψυχώνει η ψυχή Βα κατά τη διάρκεια της ζωής του και απομακρύνεται με το θάνατο. Το Κα παραμένει λίγο-πολύ προσκολλημένο στη γήινη ζωή και τελικά καλεί

το ον να ξαναγεννηθεί, αν είναι αναγκαίο. Τρία άλλα σώματα ήταν η Καρδιά (Αβ), η Μούμια (Σάχου) και το Χάιβιτ ή Σκιά. Μερικές φορές προστίθεται σ' αυτά το Όνομα (Ρεν) και η Δύναμη (Σεχέμ), φθάνοντας έτσι στα εννιά.

Σώσης (Σου): «Διάσθημα». «Αυτός που υψώνει». Ο θεός Σου γεννήθηκε από τον Ρα, με την εκφώνηση μιας λέξης δύναμης. Μέλος της ηλιοπουλιτικής Εννεάδας.

Τάιτ: Θεά της υφαντικής.

Τα-μερά: (1) Η λίμνη Μοίρη. Ελλ. Πτίμυρις. (2) Χώρα Πλημμυρίδας· ένα όνομα της Αιγύπτου.

Τα-μέχ: «Βόρεια Χώρα», δηλαδή το Δέλτα ή Κάτω Αίγυπτος.

Τανενέτ (ή Τανέν-τ): (1) Μυθολογική περιοχή. (2) Ιερό του Σόκαρη. (3) Ο τόπος ταφής του Όσιρη.

Τα-σεμά: «Νότια Χώρα», δηλαδή η Άνω Αίγυπτος.

Τατένεν: Ή Τάτεν ή Τένεν. Αρχαίος θεός της γης. Στην Ηλιούπολη ταυτιζόταν με τον Κηβ.

Ταύρος: Ο Ταύρος Άπης είναι η ενσάρκωση του Όσιρη. Λατρευόταν επίσης κάτω από τη μορφή του Μνήμη και ήταν αφιερωμένος στον ηλιακό Ρα, ο οποίος ως Ταύρος του Ουρανού, γονιμοποιούσε καθημερινά την ουράνια θεά Νουτ. Ο Νεβ, ο γήινος θεός, ήταν επίσης ο ταύρος της ουράνιας θεάς. Ο μηρός του ταύρου ήταν το φαλλικό πόδι του Σηθ, και σύμβολο του Βορείου Πόλου.

Τα-χερ-στά-νεφ: Τίτλος του Όσιρη. Οι τέσσερις αυτές λέξεις σημαίνουν, «Αυτός που οδηγεί τη Γη».

Τέσσερα: Ο ιερός αριθμός του χρόνου. Τέσσερις κίονες στηρίζουν το θόλο του ουρανού· τα τέσσερα κανωπικά αγγεία, τοποθετούμενα γύρω από το νεκρό στις τέσσερις γωνιές, φρουρούνται από τους τέσσερις γιους του Ωρου οι οποίοι συνδέονται με τα σημεία του ορίζοντα. Τα τέσσερα κανωπικά αγγεία, των οποίων τα καλύμματα φέρουν τις κεφαλές των γιων του Ωρου - Αμσέτ, Χάπι, Δουαμουτέφ και Κεψεννούφ, που είναι φύλακες των τεσσάρων κατευθύνσεων - ήταν οι υποδοχείς για τα σπλάχνα των νεκρών.

Τεφνούτ: Η ψαλμωδός θεά, που αγγίζει τα χείλια με το δάχτυλο. Έχει κεφάλι λέαινας. Είναι αδελφή και σύζυγος του Σώση. Μια από τις τρεις θεότητες που κατοικούν στη «χώρα της επαναγέννησης των θεών και των αγαθών ανθρώπων», δηλαδή στον Ασφοδελό Λειμώνα. Οι άλλοι δυο θεοί είναι ο Σώσης και ο Κηβ.

Τριάδα: Η Τριάδα των Θεβών ήταν ο Άμμωνας, η Μουτ και ο Χενσού. Σ' αυτούς οι Έλληνες έβλεπαν τον Δία, την Ήρα και τον Ηρακλή. Η Τριάδα της Ελεφαντίνης ήταν ο Χνούφης, η Ανκίτ και η Σάτι.

Τσακάλι: Το τσακάλι, όντας ικανό να βλέπει μέρα και νύκτα, είναι σύμβολο του αιγυπτιακού Άνουβη, εκείνου «του Ανιχνευτή», του «Ανοικτή της Οδού», ενός ψυχοπομπού που οδηγεί τις ψυχές από αυτό τον κόσμο στον επόμενο· συνδέεται επίσης με τα νεκροταφεία. Ο Άνουβης απεικονίζεται σαν ένα μαύρο τσακάλι ή σαν άνθρωπος με κεφάλι τσακαλιού.

Τσεκουράκι: Ένα σύμβολο δύναμης και θανάτου. Το τσεκουράκι ονομάζεται «Κόφτης του δεσμού», δηλαδή του γάμου και οποιωνδήποτε άλλων δεσμών.

Τσετεφέτ: Βάρκα με οκτώ κουπιά.

Τσεφάου: Όνομα βάρκας. Είναι και τροφή των θεών, κάτι σαν το Σόμα των Ινδών.

Φθά (Πτάχ): Είναι η αρχή του φωτός και της ζωής μέσω της οποίας έλαβε χώρα η δημιουργία. Είναι ο αιγυπτιακός Λόγος και ο δημιουργός. Πρόκειται για πολύ αρχαία θεότητα αφού, σύμφωνα με τον Ηρόδοτο ανεγέρθηκε ένας ναός σ' αυτόν από το φαραώ Μήνη (3000 π.Χ.) περίπου. Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι ο Φθα ήταν ίδιος με τον Ήφαιστο.

Φθά-Σόκαρης (Πτα-σέκερ): Τίτλος του Όσιρη. Οι λέξεις υποδηλώνουν τον ήλιο του πρωινού και τον ήλιο του μεσημεριού.

Φίδι: Ο Ουραίος, η κόμπρα, είναι υπέρτατη θεία και βασιλική σοφία και δύναμη. Ο Άποφης, ο δράκοντας, σαν Σηθ στην τυφωνική του όψη, είναι το ερπετό της ομίχλης, ο «δαίμονας τους σκότους», της διχόνοιας και της

καταστροφής· επίσης η οδυνηρή όψη του κατακαίοντος ηλίου. Φίδια στις πλευρές του ηλιακού δίσκου αντιπροσωπεύουν τις θεές, που σαν βασιλικά φίδια, διώχνουν τους εχθρούς του Ρα, του ηλιακού θεού. Δύο φίδια είναι ο Νους και ο Λόγος. Το φίδι με κεφάλι λιονταριού είναι προστασία ενάντια στο κακό. Η Βούτος, φιδίσια θεά, παίρνει τη μορφή μιας κόμπρας. Η κερασφόρος οχιά είναι ένα σύμβολο του Κεράστη (αιγυπτιακής οχιάς).

Φοίνικας (Βέννου): Θεός-πουλί, ενσάρκωση της ψυχής του Ρα και της καρδιάς του Όσιρη. Ένα παγκόσμιο σύμβολο ανάστασης και αθανασίας, θανάτου και επαναγέννησης μέσω πυρός. Είναι ένα μυθικό πουλί που πεθαίνει με αυτοθυσία. Παραμένει νεκρό επί τρεις μέρες (το σκοτάδι της Σελήνης) και αναδύεται ξανά μέσα από τις στάχτες του την τρίτη μέρα. Αυτός είναι σεληνιακός συμβολισμός, αλλά ο φοίνικας αποτελεί παγκοσμίως σύμβολο του ηλίου επειδή είναι το «πουλί της φωτιάς» και υποδηλώνει τη θεία βασιλεία και τη μοναδικότητα. Αντιπροσωπεύει επίσης την τρυφερότητα, επειδή δεν καταστρέφει τίποτα και δεν τρέφεται από τίποτα ζωντανό, παρά μόνο με τη δροσιά. Είναι ένα ηλιακό έμβλημα και συνδέεται με τον Ρα. Υποδηλώνει επίσης την ηλιακή ανατολή του Σειρίου η οποία, στους αρχαίους καιρούς, προηγείτο της ανόδου του Νείλου.

Φτερό: Έμβλημα της θεάς Μαάτ σαν Αλήθειας. Θεότητες με γνώρισμα τα φτερά είναι επίσης ο Άμμωνας-Ρα και ο Ανχερού, ο Όσιρης, ο Όρος, ο Σώσης, η Αθώρ, ο Άμσου, ο Μεντού, και ο Νεφερτούμ. Στην Αμέντα ο Όσιρης ζυγίζει την ψυχή με το φτερό της αλήθειας.

Χάιμπιτ: Η «σκιά», που συνδέεται με το Κα. Ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου.

Χάπι: Ένα από τα τέσσερα παιδιά του Όρου και φύλακες των τεσσάρων σημείων του Ορίζοντα. Παριστάνεται με κεφάλι πιθήκου. Οι τρεις αδελφοί του είναι: Δουαμουτέφ, Κεφεννούφ, Άμσετ. Επίσης Θεός του Νείλου.

Χατ: Όνομα θεού που σημαίνει «Κάτοικος του Χατ». Επίσης

ένα από τα 7 σώματα του ανθρώπου που αντιστοιχεί στο φυσικό σώμα.

Χάπι: Καρδιά.

Χεκάου: Μαγικές λέξεις· λέξεις δύναμης.

Χεκάτ: «Λίμνη Χεκάτ» λεγόταν ο 13ος νομός της Κάτω Αιγύπτου, ή Ηλιοπουλίτες.

Χενού: Η ιερή βάρκα του Σόκαρη και ο ίδιος ο Σόκαρης.

Χέπερ: Είμαι, υφίσταμαι. Ο αυτογενής θεός Σκαρβαίος. Ένα από τα 9 πνεύματα που κατατρώγουν τον καταδικασμένο νεκρό. Ένα γιατρικό, που ο σκαρβαίος είναι ένα από τα συστατικά του. Αστρονομικά είναι το ζώδιο του Καρκίνου.

Χεπερά: «Γίνομαι, στρέφομαι, τυλίγομαι» και το αφηρημένο ουσιαστικό χεπερά μπορεί να αποδοθεί σαν εξέλιξη ή γένεσθαι. Ο θεός Χεπερά ήταν αυτογενής και πατέρας όλων των άλλων θεών· οι άνθρωποι γεννήθηκαν από τα δάκρυά του και το φυτικό και ζωικό βασίλειο οφείλουν την ύπαρξή τους σ' αυτόν. Ο Χεπερά είναι μια φάση του Άτμου, του νυκτερινού ηλίου κατά τη 12η Ωρα, όταν γίνεται ανατέλλων ήλιος ή Αρμακής. Γιατί ο ήλιος χαρακτηρίζεται σαν Χεπερά το πρωί. Ρα το μεσημέρι και Άτμου το ηλιοβασίλεμα. Έμβλημα του Χεπερά είναι ο ιερός σκαρβαίος.

Χεράχα: Όνομα πόλης που βρισκόταν κοντά στην Μέμφιδα.

Χερπ: «Σκήπτρο». Τίτλος ιερέα. Ελλ. Αρχικυνηγός.

Χερ-χέθ: «Αυτός με το βιβλίο». Ιερέας που κατέχει τις μαγικές φόρμουλες και απαγγέλλει φράσεις που πραγματοποιούν επιθυμίες του νεκρού. Ιερέας που ψάλλει στις κηδείες. Ελλ. ταριχευτής.

Χετέπ: Γαλήνη, ειρήνη, αταραξία. Όνομα Θεού, πόλης και ομώνυμης λίμνης.

Χετέπ-σεχούς: Θεά που ταυτίζεται είτε με το Μάτι του Ρα, είτε με τη φλόγα που ακολουθεί τον Όσιρη και κατακαίει τους εχθρούς του.

Χετ-κα-φθά: Αρχαίο όνομα της Μέμφιδας από όπου προήλθε η κοπτική λέξη «εκεπτ» και η ελληνική Αίγυπτος. Ο Όρος Χετ-κα-φθά σημαίνει «Οίκος του Κα του Φθά».

Χεχ: «Άπειρο διάστημα». Αιωνιότητα. Αιγυπτιακός θεός.

Χήνα: Η Χήνα του Νείλου, «η Πολύλαλος», είναι η δημιουργός του κόσμου και γέννησε το Κοσμικό Αυγό, από όπου πρόβαλε ο ήλιος, ο Άμμωνας-Ρα. Η χήνα είναι επίσης γνώρισμα του Κηβ, του γήινου θεού και συμβολίζει τον έρωτα· αποτελεί επίσης έμβλημα της Ίσιδας, του Όσιρη και του Όρου.

Χνούφης (Χνέμου): Κριοκέφαλος θεός, συνεργάτης του Φθα. Έφερε το άγγελμα στον Θωθ να εκφωνήσει τα λόγια δύναμης για το σχηματισμό του σύμπαντος. Χνέμου σημαίνει Πλάστης και παριστάνεται με τροχό αγγειοπλάστη.

Χοϊάκ: Όνομα αιγυπτιακού μήνα (Οκτ-Νοεμβρ.)

Χονσού ή Χενσού: Γιος της Μουτ και του Άμμωνα, προσωποποίηση του πρωινού. Είναι ο θηβαϊκός Αρποκράτης, αφού σαν τον Όρο συντρίβει κάτω από το πέλμα του έναν κροκόδειλο, έμβλημα της νύκτας και του σκότους. Αλλά στις επιγραφές αναφέρεται σαν «θεραπευτής ασθενειών και διώκτης κάθε κακού». Επίσης είναι θεός του κυνηγιού και οι Έλληνες έβλεπαν στο πρόσωπό του το δικό τους Ηρακλή.

Χου (Khu): «Φως». Η ψυχή του ανθρώπου που δεν πεθαίνει ποτέ. Ένα από τα 7 σώματα, μέσω του οποίου ο άνθρωπος, σαν θεία φλόγα, ενώνεται με το μόνο Θεό. Οι επτά Χου ταυτίζονται με τα 7 άστρα της Μεγάλης Άρκτου.

Χου (Hu): Ο Λόγος μέσω του οποίου δημιουργήθηκε το καθετί.

Χουν-τ: Κόρη, αλλά και κόρη οφθαλμού με την έννοια ενός κοριτσιού στο μάτι του Όρου. Ελλ. Κόρη.

Χρα: Πρόσωπο, άτομο, άνθρωπος.

Χρα-φ-χά-φ: Αιγυπτιακός θεός. Το όνομά του σημαίνει «Αυτός του οποίου το πρόσωπο είναι πίσω».

Ωρίονας (Σαχ): Το άστρο του Όρου.

Όρος: Ο τελευταίος στη γραμμή των θείων κυβερνητών στην Αίγυπτο, γιος του Όσιρη και της Ίσιδας. Είναι ο μεγάλος Θεός, «αγαπημένος του ηλίου, ο βλαστός των θεών και δαμαστής του κόσμου». Στην εποχή του χειμε-

ρινού ηλιοστάσιου η εικόνα του, με τη μορφή ενός μικρού νεογέννητου βρέφους έβγαινε από το άδυτο για να λατρευτεί από τα ευσεβή πλήθη. Αφού αυτός είναι ο τύπος του θόλου του ουρανού, λέγεται πως κατάγεται από την ιερή γενέτειρα, δηλαδή από τη μήτρα του κόσμου και είναι συνεπώς το «μυστικό βρέφος της κιβωτού». Κοσμικά είναι ο χειμερινός ήλιος. Μια πινακίδα τον περιγράφει σαν «ουσία του πατέρα του, Όσιρη», του οποίου είναι ενσάρκωση. Ο Όρος είναι η αγνή θεότητα, και σαν τον Απόλλωνα δεν έχει ερωτικές σχέσεις. Ο ρόλος του στον κόσμο σχετίζεται με την Κρίση. Εισάγει τις ψυχές στον πατέρα του, τον Κριτή. Ένας αρχαίος ύμνος λέει γι' αυτόν: «Απ' αυτόν ο κόσμος κρίνεται με εκείνο που περιέχει. Ο ουρανός και η γη είναι κάτω από την άμεση προστασία του. Κυβερνά όλα τα ανθρώπινα όντα».

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Budge Wallis, The Gods of the Egyptians, Εκδ. Dover
 Osiris and the Egyptian Resurrection, Εκδ. Dover
 The Mummy, A Handbook of Egyptian Funerary Archaeology, Εκδ. Dover
 From Fetish to God in Ancient Egypt, Εκδ. Dover
 An Egyptian Hieroglyphic Dictionary, Εκδ. Dover
 Egyptian Language, Εκδ. Routledge and Kegan Paul
 Egyptian Religion, Εκδ. Routledge and Kegan Paul
 The Book of the Dead, Εκδ. Routledge and Kegan Paul
 The Egyptian Book of the Dead, Εκδ. Routledge and Kegan Paul
 The Book of the Dead, Εκδ. University Books, Citadel
 Faulkner R.O., The Ancient Egyptian Book of the Dead, Εκδ. British Museum Publications.
 Hope Murry, Practical Egyptian Magic, Εκδ. Aquarian.
 Normandi Ellis, Awakening Osiris, The Egyptian Book of the Dead, Εκδ. Phanes Press.

Reed Bika, Rebel in the Soul, Εκδ. Inner Traditions International.
Γκιράν Φέλιξ, Παγκόσμιος Μυθολογία, Εκδ. Γιοβάνη.
Ηροδότου, Μούσες Βιβλίο Ε', Ευτέρπη, Εκδ. Ζαχαρόπουλος.
Ιάμβλιχου, Περί των Αιγυπτίων Μυστηρίων, Εκδ. Societe d'
Edition «Les Belles Lettres».
Λαμύ Λουσί, Αιγυπτιακά Μυστήρια, Εκδ. Πύρινος Κόσμος.
Μάρσαμ Άνταμς, Αίγυπτος, Θεοί και Μυστήρια, Εκδ. Ιάμβλι-
χος.
Μπάτζ Γουόλις, Μαγεία στην Αρχαία Αίγυπτο, Εκδ. Οικονομί-
δη.
Πλουτάρχου, Περί Ίσιδος και Οσίριδος, Εκδ. Ζαχαρόπουλος.

Βίβλος των Νεκρών είναι ένας αυθαίρετος τίτλος που έχει δοθεί από τους αιγυπτιολόγους σε μια συλλογή θρησκευτικών και τελετουργικών κειμένων, η οποία ήταν γνωστή στους αρχαίους Αιγυπτίους με το όνομα Ανάδυση στο Φως της Ημέρας. Σκοπός των κειμένων αυτών ήταν να αποκαλύψουν τα μυστήρια της ζωής σ' εκείνους που ήταν έτοιμοι γι' αυτά και να διασφαλίσουν τις συνθήκες για πνευματική εξέλιξη ακόμα και μετά θάνατον να δώσουν στην ψυχή τη δυνατότητα να απαλλαγεί από τα δεσμά της για να περιφέρεται ελεύθερα στον Ουράνιο Κόσμο. Με λίγα λόγια, όλο το βιβλίο είναι ένας ύμνος στο φως, στην αιωνιότητα, στην πνευματική απελευθέρωση και στην υπέρβαση του θανάτου. Η Βίβλος των Νεκρών είναι ένα από τα αρχαιότερα και σπουδαιότερα κλασικά έργα και θα έπρεπε να κοσμεί κάθε βιβλιοθήκη κλασικών, μεταφυσικών, θρησκευτικών ή πνευματικών γενικότερα έργων.

ΠΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Find more in

myfuga.blogspot.com

